

Domino
beatissimo
et sanctissimæ
trinitate vene-
rando scō
frī et cōsa-
cerdoti ppē
aurelio Au-

gustinus in dñō salutē De trinitate
q̄ deus sumus et verus ē libros iu-
uenis inchoavi. sener edidi. **D**inu-
seram quippe hoc opus postea quā
cōperi p̄reptos in eē siue subreptos
anq̄ eos absoluerem. et retractatos
ut mea dispositio fuerat expolire
nō enī singillatī sed oēs sū edere
ea ratione decreuerā. qm̄ p̄cedētib⁹
consequētes inq̄sitione p̄ficiēte nec
tunt. Cū g⁹ p̄ eos hoīes qui prius
quā vellem ad quosdā illorū pue-
niē potuerunt. dispositio mea ne
quisset impleri. interruptā dictatōz
reliquā. cogitans hoc ipm̄ ī ali-
quibus sc̄ptis meis cōq̄ri. ut sa-
rent qui possent nō a me fuisse
eosdem libros editos sed ablatos
priusq̄ in editione mea digni vi-
derent. Perū multorū fratrū uehe-
mentissima postulatione et max-
ime tua iussione cōpulsus opus
tam laboriosū adiuuante dñō ē
mināe curavi. eosq̄ emendatos
nō ut volui sed ut potui. ne ab illis
qui subrepti iā ī manus hoīm
ericiant. plurimū discrepant
ueneationi tue p̄ filiū nr̄m cōdia-
conū karissimū misī. et nūcūq̄
audiendos describendos legendos
ue p̄missi. In quibus si seruai mea

dispositio potuisset. eēt p̄fecto et
si easdem sententias hñtes mltō
tñ enodatiores atq̄ planiores q̄tū
rerū tantarū explicandaz difficul-
tates et facultas nr̄a paterent. **S**ūt
at qui p̄mos q̄tuor ul' potius quinq̄
enā sū p̄missis hñt et duodecimū
sū extrema pte nō pua. **S**ed si eis
hec editio potuisset innotescē oīa si uo-
luerint et valuerint emendabūt
Peto sane ut hanc eplām seorsum
quidē sed tñ ad caput eorūde librorū
an ponī iubeas vale et **O**ra p̄ me

De trinitate et de opm̄atū.

Eturus *m̄m p̄m.*
hec de trinitate differ-
mus prius oportet ut
nouerit stiliū nr̄m ad
ūsus eorū calūpnias
vigilare qui fidei cō-
tempnentes m̄itū a maturo et p̄iso
amore fallunt. Quorū nōnulli ea q̄
de corporalibus rebus siue p̄ sensus
corporeos expta notauerunt siue q̄
nā huānū ingenij et diligencie vi-
uacitate ul' artis adiutorio p̄cept
ad res incorporeas et spūales trā-
ferre conant̄ ut ex his illas metiri
atq̄ opinari velint. **S**ūt itan alij
qui scdm̄ animi huānū nāz ul' affec-
tū de dō sentiūt. siq̄ sentiūt et ex h̄
errore cū de dō disputant sermoni
suo distortas et fallaces regulas
fingunt. **E**st idē aliud hoīm gen⁹
eorū q̄ vniūsa quidē creaturā q̄ p̄fer-
to mutabilis ē nūcū tñ scēdē ut
ad icōmutabilis substantiā q̄ de e
erigant intentionē sed mortalitatis
onē p̄gruati. cū et videi uolūt scē

qđ nesciunt. et qđ nolūt scīre nō pnt
psumptiones opinionū suarū au-
daciū affirmando mēcludūt smz
intelligenē vias magis eligenētes
suas suā nō corrige pueriam quā
imutaē defensā. Et hīc quidē oīm
morbus ē triū generū qđ pposui. cor-
pū qđ sū corpus de dō sapiunt. et
cor qđ sū spūālem creaturā sicuti
ē aiā. et cor qđ neqz scdm corpus neqz
sū aiām spūālem creaturā. et tñ
de dō falsa existimant. eo remota
ores a vō quo id quod sapiūt nō in
corpe rēpūt nō in sū et condito spū
net in ipō creatore. Qui enī opiat
deū uerbi grā candidū ul' rutilū.
fallit. sed tñ hīc tūenūt in corpe fur-
sus qđ opinat deū nūc obliuiscen-
tē nō rēcordantē. ul' si qđ hīc mōi ē
nichilomin' i errore ē sed tñ hec
tūenūt i aīo. Qui at putat eius
ē potencie deū ut scipm ipse genu-
cit eo plus errat qđ nō solū deus
ita nō ē sed nō spūāli nō corpōal'
creatura. Nulla enī oīo res ē qđ se
ipām gignat ut sit. Et ergo ab hīc
falsitatibus huān' aīm' purga-
ret scā sēptuā puulis cōgruēs nul-
lus geneis rerū ūba vitauit ex qđ
bus quasi gradati ad dīna atqz sub-
limia nō intellecta velut nuttus
assurgēt. Et et vōbis ex rēbus cor-
poralib' assumptis usa ē cū de deo
loqretur uelut cū ait. sub umbra
culo alax tuaz ptege me. Et de
spūāli creatura multa trīstulit
quib' significat illud qđ ita nō
ē sed ita dīa opus ē sicuti ē. ego
sū dō zelans. et pēit me hōiēz fēasse

De rebus atqz oīo nō sunt. nō sūt
aliqz vocabula. quib' ul' figurat
locutiones ul' spissat enigmata.
Pn peiculosis et ianuis euanes-
cunt. qui tñ illo gñe erroris a vei-
tate secludunt hoc suspitando de
dō qđ neqz i ipō neqz i ulla creatā
tūeniri pnt. Rebus enī qđ in creatā
rēpūnt solz sēptuā dīna velud
infantilia oblectamēta fōire qđ
infirmoz ad qrenda supiora et
infeiora deserenda p suo modulo
tanqz passib' moueret affectus.
Que uō ppe de dō dicunt qđ i nlla
creatūā rēpūnt mō ponit sēptā
dīna sicut illud qđ dñ ē ad moy-
sen. ego sū quisum. et qđ ē misit
me ad vob. Cū enī ēē dicat aliqz
mō corpus et aīm' nisi ppo quodā
mō vellet intelligi. nō id vtiqz di-
cēt. Et illud qđ ait apls qui solus
habet i mortalitate cū et aiā mō
quodā i mortalitē ēē dicat et sit.
nō dicet solus habet. nō qđ uēa i mor-
talitas i cōmutabilitas ē. quā nlla
pnt habē creatura. qm solus crea-
toris ē. hoc et iacob' dī. De datū
optimū et oēdonū pfm desursū
ē descendēs a pte luminū apud
quē nō ē tñsmutatio. nō momēti
obumbratio. hoc et dauid muta-
bis ea et mutabunt. tu at idē ipe
es. Pnde sbām dei sine vlla sui
cōmutacione mutabilia faciētē
et sū vllō suo tēpali motu tēpalia
creantē intueri et plene nosse dif-
ficile ē. et iō ē nāia pga' mētis
mē qđ illud tēffabile tēffabilū vī
dei possit. Quia nō dum pōti fide

nutrimur. et p quedā tolerabiliōa
ut ad illud capiendū apti et abiles
efficiamur utinēa ducimur. **U**n et a
plē m xpō quidē dicit eē omīs the
zauros sapie et scie absconditos.
eū tū quāuis iā gn̄ eius renatis
sed adhuc carnalib⁹ et aiālib⁹
tanq̄ puul⁹ i x̄ nō ex dina v̄tute
m qua equal ē patri sed ex huāna
m firmitate et qua crucifixus est
cōmendauit. **A**ut nāq̄ i x̄o enī ui
ditauit me scie aliquid mē vob n̄
ih̄m xp̄m et hunc crucifixū. **D**em
secutus ait. **E**t ego i m firmitate
et timore et tremore mīto fui ap̄
vob. **E**t paulo p̄ eis dicit. **E**t ego
frēs nō potui vobis loqui quasi spi
ritualib⁹ sed q̄ carnalib⁹. **Q**uasi
paruul⁹ m xpō lac vob potui dedi
nō escam. **I** x̄o enī poteātis. sed
nō adhuc quidē potestis. **H**or cū d̄
quibusdā nascunt. et sibi cōtume
liosē dīc putant. et plerūq̄ malut
credē eos potius a quib⁹ her audi
unt nō habē qd dicant quā se ca
pē nō posse qd dixerint. **E**t aliqn̄
afferimus eis rationē nō quā pe
tunt cū de dō q̄runt. q̄ nō ipi eam
valent sumē. nec nos fortasse ul
apprehendē ul pferre. sed qua de
monstret eis quā sint mhabiles
m̄ nē meq̄ ydonei papiendo qd
exigunt. **E**t q̄ nō audiūt qd uolūt
aut callide nos agē putant. ut
nrām oculatē i p̄iā aut mali
ciosē qd eis iudeam⁹ p̄iā atq̄ ita
indignantē pturbatq̄ discedūt.
Odo disputandi de f̄mte dīma c̄n
Quā p̄t adiuuātē dñō dō mō
suscipiem⁹. et eā ipām quā

Flagitant quātū possum⁹ reddē m̄noez
qd̄ trinitas sit vnus et solus ver⁹ deus.
et quā recte p̄r et filius et sp̄s sanctus
vnu⁹ eiusdēq̄ substantie ul⁹ essence
dicat. credat. intelligat. **N**o ut nō q̄ si
nrīs excusationib⁹ illudant sed re
ipā expiant. et eē illud sūmū bonū
qd purgatissimis mentib⁹ cernit.
et a se p̄tēa cerni cōprehendiq̄ nō
posse q̄ mentis huāne aces tualida
m tū excellenti luce nō figit. n̄ p ius
titia fidei multa uegetet. **E**t p̄mū gm
aūtoritatē sc̄pturaz sc̄az utrū ita se
fides habeat demonstrandū ē. **D**em
si uolūt et adiuuerit deus istis gar
rulis rationatorib⁹ elanorib⁹ q̄ ca
panorib⁹ atq̄ iō morbo piculo siore
laborantib⁹ sic fortasse seruiemus.
ut inueniant aliqd vñ dubitatē nō pos
sint. et ob hoc i eo qd inuenire neq̄
uerint. de suis mentib⁹ potius qd de
ipā veritate ul de nrīs disputatiōib⁹
conq̄rant atq̄ ita siqd eis erga deum
ul amoris ē ul timoris. ad iūcū fidi
et ordinē redeant. iā sentientes q̄
salubrit m scā etiā mediana fide
liū constituta ē sit. ut p̄ ad p̄ceptoz
i cōmutabil⁹ veritatis i becillā mente
obseruata pietas sanct. n̄ i op̄ioz
norie falsitatis temeritas i ordina
ta p̄cipitet. **N**ec pigebit aut me sc̄bi
cubi hesito q̄rē. nō pudebit si cūbi erro
disce. **D**e diuiso iudicio lege
Pomde quisq̄s h̄ aū. c̄ m.
legit ubi p̄r cūus ē p̄gat me
cū ubi p̄r hesitat q̄rat meū. **P**bi
errore suū r̄cognoscat redeat ad me
ubi meū r̄uocet me. **I**ta ingrediam⁹
sūl cū itatis viā tendentes ad eū de
quo don ē q̄rite fatie eius semper

Et hoc placitū pū atq; tūcā dñō
deo mō cū omībus mīerim qui ea q̄
scribo legunt et in oīb; sēptis meis
marīe q; in his vbi q̄rit bñtas tñ
tatis pū et filij et sps sancti q; neq;
pīculosius alitibi erratur nec labo
riosius aliquid q̄rit nē fructuosius
aliquid mīerit. **Q**uisq; g; cū legit
dicit. hoc nō bñ dñm ē qm nō itelli
git locutioz nām rprehendit nō
fidem. 7 forte uē potuit dici planū
Verūptm nlls homī ita locutus ē ut
in omībus ab oībus intelliget. **V**i
deat g; cū h; in sermone meo displi
cet utrū alios in talibus rebus q̄stio
nib; q; v̄satos intelligat. cū me nō
intelligit et si ita ē ponat librum
meū ul' etiā si hoc videt abiciat
et eos potius q̄s intelligit operam
et tempus t̄pendat nō tñ p̄ptea me
pūtet tacē debuisse q; nō tam expe
ditat diluāde quā illi q̄s intelligit
eloqui potui. **N**eq; enī oīa q̄ ab oī
bus conscribunt. 7 oīm manū uē
unt. **E**t fieri p̄t ut nō nllī qui etiā
hec mīa intelligē ualent illos pla
nuos nō inueniant libros et istos
saltem mādāt. **D**eoz v̄tale ē plēs
a plūib; fieri dūso stilo nō dūsa si
de etiā de q̄stionib; eiusdē: ut ad
plurimos res ipā pueniat ad aōs
sic. ad alios at̄ sic. **E**t si ille q̄ se ista
nō intellexisse cōq̄rit nulla v̄q;
de talib; rebus diligent et acute dis
putata intelligē potuit serū agat
uotis et studijs ut p̄ficiat. nō me
q̄relis et conuicijs ut taceā arguat
Qui vō her legens dicit intelligo
quidē qd dñm sit sed nō vē dñm est
assent. ut placet sentenā suā et re

arguat meā si p̄t. **E**t si cū cūitate
et veritate fecerit michi q; etiā si dū
m h̄at vitamaneo cognoscendū
face tūauit. ubi mīa fructū mei
laboris h; mei cepto. **E**t si mī non
potuerit quib; id potuerit me uolē
te ac libente p̄stare. **E**go at̄ in le
ge dñi meditabor si nō die ac noc
te. saltem quib; t̄pm p̄tūl' possū
et meditationes meas ne obliui
one fugiant stilo alligabo spans
de mīa di qd in oībus veris q̄ etiā
m sūt p̄seuerantē me faciet. **E**t
at̄ alit' sapio id quoq; in ip̄e r̄ue
labit siue p̄ occultas m̄spiraciones
atq; amonitioes siue p̄ m̄ifesta
eloq̄a sua siue p̄ fratnas amon
sermotinatioes. **H**oc oro et hoc de
positū desiderūq; meū penes me
habeo q̄ m̄ satis r̄doneus ē et cū
todie q̄ dedit et reddē q̄ promisit.
Arbitror sane nōnullos traditōes
in q̄busdā locis librozū meoz o
pinaturos me sensisse qd nō sensi
ā nō sensisse qd sensi. **E**t uoz er
rorē in tribui nō debē q̄s nesciat
si uelut me seq̄ntes neq; app̄hen
dentes diuinauerint ī aliquā fal
sitate dū p̄ quedā densa et opata
cogor uia carpe q̄nquidē nē ip̄is
sanctis dīnoz librozū auctōitati
bus nullo mō quisq; recte t̄bueit
tā mltos et varios errores hēti
coz cū omīs ex eisde sēpturis fal
sas atq; fallaces opiniones suas
conent defendē. **A**dmonz me pla
ne ac in uib; suauissio ip̄io lex
7 hoc ē cūitas ut cū aliqd falsū
7 libē meis me sensisse hoīes putat

quod ego non sensi atque id ipsum falsum
alteri non displicet alteri placet malum
me reprehendi a reprehensore falsi
tatis quam ab eius laudatore lau
dare. Ab illo enim quibus ego non recte
qui hoc non senserim. error tamen ipse
recte vituperatur ab hoc autem non ego recte
laudor a quo existimor id sensisse
quod vituperat veritatem non ipsa senten
tia quam vituperat veritatem. Ergo in
noie domini susceptum opus aggrediamur.

Omnes quos legere potui qui ante
me scripserunt de trinitate qui
deus est dinorum librorum veterum et
nouorum id est utriusque testamenti ca
tholici tractatores hoc intenderunt
secundum scripturas docere quod pater et filius
et spiritus sanctus unus substantie
insepabili equalitate divina in
nuent unitatem ideoque non sint
tres dii sed unus deus quibus pater filium
genuit et ideo filius non sit qui pater
est filius quia a patre sit genitus et ideo
pater non sit qui filius est spiritus sanctus non
pater sit non filius sed tamen pater et filius
spiritus: patri et filio etiam ipse coequalis
et ad trinitatem pertinet unitatem. Et
tamen eandem trinitatem natam de ma
ria virgine et sub pontio pylato
crucifixam et sepultam 3^a die resur
xisse et in celos ascendisse sed
tamen modo filium non eandem trinitatem
descendisse in specie columbe super
ihesum baptizatum a die penthecostes
per ascensionem domini sonitu fortis de ce
lo qui ferret flatum vehementes et
linguis diuisis uelut ignis sedisse

super unumquemque eorum sed tamen modo spiritum sanctum
non eandem trinitatem dixisse de celo. tu
es filius meus siue cum baptizatus
est a iohanne siue in morte quando tu illo
erant tres discipuli a quibus sonuit vox
dicens et clarificauit et iterum clari
ficabo sed tamen modo patris vocem fuisse
ad filium fratrem quibus pater et filius et
spiritus sanctus sicut insepabiles sunt ita
insepabiliter operantur.

*De quibus
omnibus quibus mouetur.*

Hec mea fides est: quoniam hoc est catho
lica fides. Sed et ea nonnulli
perturbant cum audiunt deum patrem et deum
filium et deum spiritum sanctum et tamen hanc tri
nitatem non tres deos sed unum deum
et quemadmodum id intelligant querit
perfecti cum de insepabili operari trinita
tem in omni re quam deus operatur et tamen quoniam
dam vocem patris sonuisse qui filium non
sit uox in carne atque natum et passum
et resurrexisse et in celum ascendisse non
nisi filium in columbe atque specie uenisse
non nisi spiritum sanctum. Intelligere uoluit
quod et illam uocem qui non nisi patris fuit
trinitas fecit et illam carnem in qua non
nisi filius de uirgine natus est eandem trini
tas creauit et illam columbe speciem in
qua non nisi spiritus sanctus apparuit illa
ipsa trinitas operata sit alioquin non
insepabiliter trinitas operatur sed alia
pater facit alia filius alia spiritus sanctus
aut si quidam sic faciunt quedam
sine mutem iam non insepabiliter trini
tas. Adhuc etiam quod spiritus sanctus est
trinitate sit quod non pater nec filius nec
ab eo genuerint cum sit spiritus et pater et

alijs unitas

filij. **E**rgo quoniam ista homines et
tedio nobis sunt. ut si quod habent ex do
no dei sapit infirmitas nostra edisserat
eis ut possunt neque cum mundi tabes
cente ut habeant. si dicant nos nichil
de talibus rebus cogitare sole mentimur
Si autem fatemur habitare ista in cogita
tionibus nostris. quoniam rapimus amorem in da
grande ueritatis. flagrant uirtute cari
tatis ut eis indicemus quod habent erro
ritate poterimus ut quoniam acciperimus a
perfectis sanctis. si paulus apostolus quoniam
gras ego longe in sua pedes illius iaces
non me arbitror apprehendisse. Sed pro
modulo meo si ea quae retro sunt obli
uiscor et in antea me extendo et
secundum intentionem sequor ad palmam su
perne uocationis quoniam eiusdem uie pe
grinaret quo peruenire unde mihi in fine
reliquis curas est. ut apostolus desi
derat a me illis desiderantibus quibus
me seruile cogit libera caritas. **O**por
tet autem et donabit deus ut eis mis
trando quod legant ipse quoque perficiat.
ut eis cupiam respondere quoniam uentibus
ipse quoque querebam inueniebam quod quere
bam. **E**rgo suscepi hoc iubente atque
uiuante domino deo modo non tam cognita
cum auctoritate differere quam ea cum
pietate differendo cognoscere. **De**

Unitate patris filii et spiritus sancti et ui

Qui dixerunt dominum nostrum ihesum christum
non esse deum. aut non esse uerum deum
aut non esse patrem unum et solum deum
aut non esse immortalem quia mutabilem
manifestissima dinorum testimoniorum et
consona uoce conuicti sunt. **U**nus sunt

illa. **I**n principio erat uerbum et uerbum erat apud
deum et deus erat uerbum. **M**anifestum est enim
quod uerbum dei filium dei unum cum patri
m. de quo patet dicitur. **E**t uerbum caro factum
est propter naturam incarnationis eius
quod factum est in tempore ex uirgine. **I**n eo autem
declarat non tantum deum esse. sed etiam eius
deum cum patre substantie quia cum dixisset
et deus erat uerbum. hoc erat magis in principio
apud deum. **O**mnia per ipsum facta sunt. et
sine ipso factum est nichil. **N**eque enim dicit
omnia nisi quod facta sunt id est omnem creatu
ram. **U**nus liquis deus apparet ipsum factum non
esse per quem facta sunt omnia. **E**t si factus
non est creatura non est. **S**i autem creatum
non est. eiusdem cum patre substantie est.
Omnis enim substantia quae deus non est crea
tura est. **E**t quod creatura est deus non est.
Et si non est filius eiusdem substantie
cum patre: ergo facta substantia est.
Et si facta substantia est non omnia per ipsum
facta sunt. **A**c si omnia per ipsum facta sunt
unum igitur eiusdemque cum patre substan
tia est et ideo non tantum deus sed et uerus
deus quod idem iohannes apostolus in epistola
sua dicit. **S**cimus quod filius dei ue
nit et dedit nobis intellectum ut cog
noscamus deum uerum. et secundum in uerbo
filio eius ihesu christo. **H**ic est uerus deus et
uita aeterna. **A**mit etiam consequenter intel
ligit non tantum modo de patre dixisse apostolus
paulum qui solus habet immortalitatem
sed de uno et solo deo quod est ipsa tui
tas. **N**eque enim ipsa uita aeterna mor
taliter secundum aliquam mutabilitatem
ac per hoc filius dei quod uita aeterna est cum
patre etiam ipsa intelligit ubi domini
est solus habet immortalitatem. **E**tius enim

vite etne et nos pncipes facti pro
modulo nro imortales efficiamur
Sed aliud e ipa cu pncipes effi
cim vita etna aliud nos qui ei
pncipatione uiuem metnu Si
en duxisset que temporib pps of
tendet pater beatus solus potes
rex regu et dno dnaciu qui solus
habet imortalitatem n sic inde
sepatu filiu oportet intelligi Ne
q en q ipse filius alibi loquens
vot sapiet ipse e sapia di. ait. gi
ru celi et tui sola sepaui a se pa
trem: qtomagis ergo no e necesse
ut tnm a patre preter filiu mtel
ligat qd dnm e q solus h imorta
litate cu ita dnm e sit ut serues
mqt mandatu sine macula nre
phensibile usq ad aduentu dnu
nri ihu xpi que temporib pps
ostendet beatus et solus potens
rex regu et dno dominaciu qui so
lus h imortalitate et luce habi
tat inaccessibilem que neo homi
vidit n vide pt cu e hor et gloria
i secula seculoru In quib vobis
n p ipse noiatus e n filius nec
spu sanctus sed beatus et solus
potens rex regu et dno dominaciu
qd e vnus et solus ver d d ipa
tnitas **N**isi forte q secut pturba
bunt huc mtellon q dixit quem
neo homi vidit n vide pt cu hoc
ena ad xpm ptine pmeus diu
tate accipiant: qua no viderunt
iudei q tn carne vident et tunc fir
erunt **V**idei at dinitas huano
visu nullo mo pt **E**x eo visu videt

7
quo ia qui vident no hoies sed ult
hoies sunt **P**ate ergo ipse d d tnitas i
telligit beatus et solus potens ondes
aduentu dnu nri ihu xpi tpibus pps
Sic en dnm e solus h imortalita
te quo dnm e qui facit mirabilia sol
qd uelim scie de quo dnm accipiat
Si de pre tm quo g hoc veru e qd
ipse filius dicit qcuq en p facit
het et filius filr facit **I**n qtu est
me mirabilia mirabili. qua r sus
citae et viuificae mortuob: **D**icit ide
filius **S**icut p suscitae mortuob i
uiuificat. sic et filius qd vult viu
ficat **Q**uo g solus p facit mirabi
lia cu het vba n patrem tm n fi
liu tantu pmutant mtelligi sed vtz
deu veru vnu solu id e patre et filiu
et spm sanctu **I**tem d ide apls **N**o
bis vnus deus p. ex quo oia et nos
i ipso et vn dno ihs xps p que oia
et nos p ipm **Q**uod dubitet p eu
oia q creata sunt dicit sicut iohes ait
oia p ipm facta sunt: **Q**ued ergo
de quo dicit alio loco. qm ex ipso et p
ipm et i ipso sunt oia. ipi gla i secu
la seculoru **S**i en de patre et filio
et spu sancto ut singul psonis sin
gula tribuant ex ipso ex patre p ipm
p filiu in ipso in spu sancto mifes
tu qd pater et filius et spu sanctu
vnus deus e qn singularit mtulit
ipm gloria in secula seculoz vn ei
cepit hunc sensu: **N**o ait **A**lta
tudo diuina sapiet et scie di patis
a filij a spu sancti sed sapientie et
scie di qua mscrutabilia sut iudicia
ei et inuestigabiles vie ipi **E**is a

cognouit sensu dñi. Aut qđ cōsili
 alius eius fuit. Aut qđ prior dedit
 illi. et retribuēt ei. Cū ex ipō et p
 ipm et in ipō sunt oīa. ipi honor et
 glā in secula seculorū. Amen. Si at h
 de pte tñmō intelligi uolunt: quō
 gō oīa p patrē sūt sicut h d et oīa
 p filiū. sicut ad corinthios ubi ait
 Et vnus dñs ih̄s xp̄s p quē oīa et
 sicut in euangelio ioh̄is oīa p ip̄i
 fr̄a sūt. Si enī alia p patrē alia p
 filiū. iā nō oīa p patrē nō oīa p fi
 liū. Si at oīa p patrē et oīa p filiū
 eadē p patrē q p filiū. Equal est
 ē gō patri filius et insepabil opa
 ē pater et filij. Nā si uel filiū fecit
 pater quē nō fecit ip̄e filius nō oīa
 p filiū facta sunt. At oīa p filiū
 fr̄a sunt. Ipse igit fr̄s nō ē. ut cum
 patrē facit oīa q fr̄a sunt quāquā nō
 ab ipō ūbo tacuit apl̄s et aptissio
 oīo dixit q cū in forma dī eēt. nō
 rapinā arbitratus ē eē se equalē
 deo hic deū ip̄e patrem appellans
 sicut alibi. caput at xp̄i dñs. Filr
 et de spū scō collecta sunt testōnia
 quib⁹ ante nos qui h̄ disputauerūt
 abundanti⁹ vsi sunt. qz et ip̄e dñs
 et nō creatūa. Et si nō creatura.
 nō tñm dñs nā et hoīes dicti sūt dñi
 sed etiā verus dñs. Ergo p̄r et filio
 prorsus equal. et in ēnitatis vni
 tate cōsubstantial et coeternus. Mar
 tino uō illo loco satis claret qđ sp̄s
 sp̄s nō sit creatura ubi iubem⁹ nō
 seruē creatūe sed creatori. nō eomō
 quo iubem⁹ p caritate seruē iuicē

qđ ē gēre dulci sed eo mō quo tñm
 dñs seruit qđ ē gēre latrēū. Dñi p̄do
 latrē dicunt qui simulacra eā
 seruitutē exhibent q debet dñs. Sed
 hanc enī seruitutē dñm ē dñm deū
 tuū adorabis et illi soli serues
 Nā h̄ distinctius ī gēra sc̄ptura
 Tuenit latrensis ei h̄ p̄oro si tali
 seruitute creatūe seruē iubem⁹
 qñ quidē dñm ē dñm deū tuū ad
 orabis et illi soli serues. Dñ et
 apl̄s detestat eos q coluerūt et s̄
 uert creatūe magis q creatori nō
 ē vti q creatūa sp̄s sanct⁹ cui ab
 hominib⁹ sanctis talis seruit⁹ exhi
 bet dicente aplō. Nō enī sum⁹ t
 cunctisio spū dei seruientes. qđ
 ē in gēro latreontes. Plēs enī q
 dices etiā latini sic habent qui
 spū dī seruim⁹. Greg. Greg at oēs
 aut pene oēs in nōnullis at exem
 plaibus latini tuenim⁹. nō spū
 dī seruim⁹ sed spū dñi seruim⁹. Sed
 q in hoc errāt. aut auctoritati gū
 ori cedē detestant. nūquid et illud
 variū in codicib⁹ r̄pint. nescis qz
 corpa uīa templū ē sp̄s sancti qui
 in uobis ē quē habetis a deo. Qđ
 aut īsanus magis q sacri legū
 ē. q ut quisq dñe audeat mēbra
 xp̄i templū eē creature minoris
 qm ip̄s q xp̄s ē. Alio enī loco d
 Corpa uestra sunt mēbra xī. Si at
 q mēbra sunt templū ē sp̄s sancti
 nō ē creatura sp̄s scō qz cui corp⁹
 nr̄m templū exhibem⁹. necesse ē

ut hinc ea seruitute debeamus q̄ n̄
nisi dō seruendū ē q̄ grece appel
lat̄ latia **P**n̄ consequenter d̄t̄ glo
rificate ḡ et portate deū i corpore
v̄ro *Quia v̄nigenit̄ dei fia p̄ form̄ suā*

Hic *lib̄ p̄r̄ d̄cat̄ i for̄ dei c̄q̄
lib̄ p̄r̄ d̄cat̄ i for̄ dei c̄q̄
lib̄ p̄r̄ d̄cat̄ i for̄ dei c̄q̄*
et talib⁹ dinarū septuaḡ
testimonijs quib⁹ ut diri p̄ores
n̄r̄ copiosius usi expugnauerūt
hereticorū tales calūnias ul' erroes
insinuat̄ fidei n̄r̄ vnitas et eq̄
litas trinitatis **E**t q̄ m̄lta i s̄c̄is
libris p̄t̄ incarnationē ubi dī p̄
salute n̄r̄a r̄paranda f̄a sunt. ut
mediator dei et hoīm eēt hō xp̄s
ih̄s ita dicunt. ut maiore filio
patrem significent. ul' etiā ap̄l̄s
sine ostendāt. errauerūt hoīes
minus diligent̄ scrutantes p̄l̄i
tuentes vniūsa seriē s̄c̄pturā
et ea q̄ de xp̄o ih̄u s̄m hoīz d̄m̄ s̄t
ad ei⁹ sbam q̄ aū incarnationē s̄e
pitna eāt. et sempitna ē tr̄sferre
conati sunt **E**t illi quidē dicūt
minore eē filiū quā p̄r̄ ē. q̄ s̄c̄p
tū ē ip̄o d̄nō dicente p̄r̄ maior me
ē **V**eritas at̄ ostendit p̄m̄ istū mo
dū etiā serpō minore filio **Q**uō
enī nō etiā serpō miōr fact⁹ ē qui
semetipsū exinanīuit formā ser
ui accipiens **N**eq̄ enī sic accepit
formā serui. ut amittet formā
dī in q̄ eāt equal' p̄r̄ **i**n forma
serui **S**i ḡ ita accepta ē forma
serui ut nō amittet formā dī. tū
et i forma dī serui et i forma dī
idē ip̄e sit filius v̄nigenit⁹ dī pa
tris in forma dī equal' pat̄ i for̄

serui mediator dī et hoīm hō r̄s̄ ih̄s.
Nō nō intelligat qd̄ in forma dī etiā
serpō maior ē in forma at̄ serui etiā
serpō minor ē. **N**ō itaq̄ īmeito s̄c̄p
tum utrūq̄ dicit. et equalē patri
filiū. et patre maiore filio **I**llud enī
p̄t̄ formā dī hoc at̄ p̄t̄ formā serui
sine ulla confusione intelligit̄ **E**t
hoc nobis regula p̄ om̄e s̄c̄pturas
dissoluede h̄ q̄stionis ex vno ca
pitulo epl̄e pauli ap̄l̄i p̄mit̄. ubi
manifestus ista distinctio cōmēda
tur enī **E**t cū in forma dī eēt nō in
pinā arbitriatus ē eē se equalē dō.
sed semetipsū exinanīuit formā
serui accipiens. i similitudinē hoīm
factus. et habitu muent⁹ ut hō
Et ḡ dī filius dō. p̄r̄ nā equal' ha
bitu miōr **I**n forma enī serui quā
accepit miōr ē patre i forma at̄
dei in q̄ eāt etiā aūq̄ hanc accepiss̄
equal' ē p̄r̄ **I**n forma dī ūbū p̄ qd̄
f̄a sunt oīa. i forma at̄ serui f̄s̄
ex muliere. f̄s̄ sub lege. ut eos q̄
sub lege erant r̄dimet **P**romde
i forma dī fecit hoīz. i forma ser
ui f̄s̄ ē hō **N**ā si p̄r̄ t̄m̄ sine filio
fecisset hoīz nō s̄c̄ptū eēt faciām⁹
homine ad ymaginē et similitu
dinē n̄r̄z **E**rgo q̄ forma dei accept
formā serui utrūq̄ dō et utrūq̄ hō
Et utrūq̄ dō p̄t̄ accipientē deū.
utrūq̄ at̄ homo p̄t̄ acceptū hoīz
Neq̄ enī illa susceptioē alterū eoz
i alterū cōuersū atq̄ mutatū ē
Nec dīnitas q̄ppe i creaturā mu
tata ē. ut desistet eē dīnitas n̄ crea
tū i dīnitatē. ut desistet eē creatū

De subiectioe filij dei q̄ subiectus d̄

Illud at̄ qd̄ d̄t apl̄s p̄ri. ca. viii.
 Cū autem ei oīa subiecta fuerint.
 tūc et ip̄e filius subiectus erit ei.
 qui sibi subiectus oīa. a iō dñm ē.
 ne qui s̄q̄ putat̄ habitū xp̄i. q̄ ex
 huāna nā susceptus ē cōuersū m̄.
 postea ī ip̄az dīnitatē ul' mēti
 exp̄sserim deitātē. q̄ nō ē creatura
 sed ē vnitas trinitatis īcorpea ī cō
 mutabil' et sibi met cō substantial'
 et cōeterna natura. Aut si quisq̄
 contendit. ut aliqui senserūt ita
 dñm et ip̄e filius subiectus erit ei.
 qui illi subiectus oīa. ut ip̄az subie
 ctioe cōmutacionē et cōuersioe ar
 dat futurā creat̄e ī ipsā sb̄az uel
 essentia creatoris. ~~ante ul' h̄ cōu~~
 id ē ut q̄ fuerit substantia creatūe
 fiat substantia creatoris. cōte ul' h̄
 concedit qd̄ nullā h̄ dubitacionē
 nōdū fuisse h̄ fm̄ cū dñs dicit pat̄
 maior me ē. Dixit enī h̄ nō solū
 aīq̄ ascendisset ī celū. verū etiā
 aīq̄ passus īsurrexisset a mor
 tuis. Illi at̄ qui putant huānā
 ī eo naturā ī dīnitatis sb̄am mu
 tai at̄ cōuerti. et ita dñm tūc et ip̄e
 filius hoīs et a uerbo dī suscepta
 nā humana cōmutabit ī ei nāz
 qui sibi subiectus oīa tūc futurū
 putant cū p̄dion iudicij tradidit
 et p̄ri dō regnū. ac p̄ h̄ etiā fm̄
 tā opinioe adhuc p̄ maior me
 ē quā serui forma q̄ de v̄gine ac
 cepta ē. Ad si et aliq̄ h̄ affirmat
 qd̄ iā fuerit ī dī sb̄az mutata h̄o x̄b
 h̄ illud cōte negāe nō possunt. qd̄

adhuc nā hoīs manebat. qm̄ an
 passionē dicebat qm̄ p̄ maior me
 ē. Ip̄i nulla cūctatio ē fm̄ h̄ cōdā
 q̄ forma serui maior ē p̄r tūc for
 dei equal' ē filius. Et q̄s q̄ tūc au
 dicit qd̄ ait apl̄s tūc autē dicit qd̄
 oīa subiecta sunt ei manifestū qd̄
 p̄ter eū qui subiectus illi oīa ita ex
 istimet de p̄re intelligendū qd̄ sb̄
 iecerit oīa filio ut ip̄m filiū sibi
 oīa subiecisse nō putet. qd̄ apl̄s ad
 philippenses ostendit dicens. Nā
 at̄ cōuēntio ī celis ē. Vñ et sal
 uatōre expectam' dñm ih̄m xp̄m
 qui t̄sfigurabit corpus huī litatē
 nr̄e cōforme ut fiat corpi gl̄e sue
 fm̄ opacionē suā q̄ possit etiā sub
 iē sibi oīa. Inseparabil' ē enī opa
 patris et filij. Alioq̄ nō ip̄e p̄r
 sibi subiectus oīa sed filius ei sb̄
 iecit qui ei regnū tradet. et eua
 cuauit oēs p̄ncipatū et oēs ptātē
 et v̄tutem. De filio q̄ppe ista dca
 sunt cū tradidit īquit dō et p̄ri.
 cū euacuauit oēs p̄ncipatū et oēs
 ptātē et v̄tutē. Ip̄e enī subiectus
 qui euacuat. Nec sic arbitrem'
 xp̄m traditurū regnū dō et p̄ri.
 ut adimat sibi. nā et h̄ quidā
 uaniloqui crediderūt. Cū enī d̄
 tradidit regnū dō et p̄ri. nō sepa
 ip̄e q̄ fil' cū p̄re vn' dō ē. H̄ dīnat
 scriptura. ī curiosos et cōtencio
 nū studiosos fallit v̄bū qd̄ pōitū
 ē. donet. Ita nāq̄ sequit' d̄port
 enī illū regnāe donet ponat oēs
 timidos suos sub pedib' eius tū
 q̄ cū posuerit. nō sit regnaturus

net intelligūt ita dñi sicuti ē illud
confirmatū ē cor eius nō cōmoue
bit donec videat sup iūctos su
os. **Nō** enī cū videt iā cōmouebit.
Quid gō ē cū tradidit dō et pā qī
mō nō habeat regnū dō et pā. **Et**
qī oēs iustos i quib⁹ nūc regnat ex
fide uiuentib⁹ mediator dī et homī
hō xps ihs pductur⁹ ē ad spem
quā visionē dī idē apls facit ad
faciē: ita dñi ē cū tradidit regnū
dō pā. **Et** si dicit. **Cū** pduxit re
dentes ad contemplatiōē dī et
pā. **Sicut** enī dī oīa m tradita
sunt a pā meo. et nō nouit fi
liū nī pā. et nemo nouit pā nisi
filius et cui uoluerit filius reue
lāre. tūc reuelabit a filio pā cū e
uacuabit oēs pīapātū i oēs po
testatē et vītutē: id ē ut necessa
ria nō sit dispensatio similitudi
nū p angelos pīapātus et potes
tates et vītutes. **Ex** quaz psona
nō mōuenient intelligit dī i
canticis canticorū ad sponsā. **Si**
militudines auri faciē ē cum
distinctionib⁹ argenti quo adusq
rer in reatitu suo ē. id ē q adusq
xps i secreto suo ē qz vita nū ab
scondita ē cū xpo i dō. **Pā** et apls
ait. **Cū** xps mqt appruit vita vīq
tūc et vos apparebitis cū xpo i glā.
Et anqū fiat videm⁹ nūc p spe
culū i enigmate. hī ē m similitu
dib⁹. tūc at faciē ad faciē. **Hec**
ēi nob contemplat⁹ pmutit actio
nū oīm finis atq etna pfrō gau

diorū filij enī dei sum⁹ et nōdum
apparuit quid erim⁹. **Sam⁹** cū appuit
similes ei eim⁹. qz videbim⁹ eū sicuti
ē. **Et** enī dicit famulo suo moysi
ego sum q sū. et dices filijs isrl qui
ē nūc me ad vos hoc contempla
bim⁹ cū uiuem⁹ metnū. **Ita** q ppe
ait. **Hec** ē at vita etna ut cognoscat
te vñū et verū deū et quē misisti
ihm xpm. **Hoc** fiet cū uenerit dñs
et illuminauit occulta tenebrarū
cū tenebre mortalitatis hī corrup
tionis qz tñsiet. **Tunc** eū ma
ne nrī de quo m psalmis dī. **Ma**
ne astabo ē et contemplabor. **De**
hac contemplatiōē intelligo dñi
cū tradidit regnū dō et pā: id ē
cū pduxit iustos m quib⁹ nūc ex
fide uiuentib⁹ regnat mediator dī
et homī. hō xps ihs ad contēpla
tiōē dī et pā. **Si** desipio. hic tor
ripiat me qui meli⁹ sapit. **Quia**
aliud nō videt. **Et** enī qrem⁹ ad
cū ad illius contemplatiōē pue
nem⁹: q nūc nō ē qdū gaudium
nrī m spe. **Espe** at q videt nō est
spes. **Et** enī videt qd: qd sperat.
Si at qd nō videm⁹. **Spem⁹** p pa
enciā expectam⁹ quo adusq rer i
reatitu suo ē. **Tunc** eū qd scptū
ē. **Adi**plebis me leticia cū vultu
tuo. **Illa** leticia nī āplus requirēt.
qz nī eū qd āplus requirat. **Osten**
det enī nob pā et sufficit nob. **Et**
bñ mtellereāt philippus cū dicit
dñō ostende nob patē et sufficit
nobis. **Et** nōdū mtellereāt eo qz

in id ipm se potuisse dñe of-
tende te nobis. et sufficiat nobis ut
enū h' intelliget responsū ē ei a dño
Tanto tpe vobis cū sū: et nō cog-
nouistis me: philippe qui videt me
videt et patrē meū. **S**ed qz volebat
cū ex fide viuē añq̄ illud posset vi-
dē scitatus ē et ait. **N**ō credis qm̄
ego in patrē. et p̄r in me ē? **Q**uādiu
enī sum⁹ i corpe pegrinam⁹ a dño
p̄ fide enī ambulam⁹ nō p̄ spēm.
Contemplatio quippe merces ē fidei.
Qui m̄cedi p̄ fide corda mūdant⁹ si-
cut sc̄ptū ē. mūdans fide corda eorū
pbat at q̄ illi cōtemplatiōi cor-
da mūdant illa marie sententia
beati mūdo corde qm̄ ipi deū vide-
bunt. **E**t qz h'c ē vita et̄na. d' d' d'
i psalmis longitudo dierū replebo
eū: et ostendā illi salutāc meū. **S**i
ue g' audiam⁹. ostende nob filiu.
siue audiam⁹ ostende nob patrē.
tantū tantūde valet qz neut sine
altō ostendi p̄t. **U**nū q̄ppe sunt: sic
ait ego et p̄r vnū sum⁹. **P**enig p̄
ipām īsepabilitatē sufficiat ali-
qñ noīat uel p̄r solus l' filius sol⁹
adīpletur⁹ nob leticia cū vultu
suo. **N**ec inde sepat vtriusqz sp̄s
id ē p̄r et fily et sp̄s sanct⁹ qui
sp̄s sanctus p̄r d' sp̄s v̄itatis quē
h' mūd⁹ ampe nō p̄t. **H**oc ē enī
plenū gaudiū nr̄m quo āplius
nō ē: firu t̄nitate dō. ad cui⁹ yma-
ginē facti sum⁹. **P**̄t hoc aliqñ
ita loq̄ de spū scō tāq̄ sol⁹ ipse
sufficiat ad beatitudinē nr̄m.

Et iō solus sufficiat qz sepat a patrē
et filio nō p̄t: sicut p̄r sol⁹ suffi-
at qz sepat a filio et spū scō nō
p̄t. **Q**uid ēi sibi vult qd ait si di-
ligitis me mandata mea suate
et ego rogabo patrē et aliū ad
uocātū dabit vobis ut vobiscū
sit in et̄nū. spm̄ v̄itatis quē h'
mūd⁹ ampe nō p̄t. id ē dilcōres
mūdi. **A**nimal enī hō nō papit
q̄ sunt sp̄s dī. **S**ed adhuc videri
p̄t idō dñi et ego rogabo patrē
et aliū pactū dabit vobis q̄
nō sufficiat solus filius. **I**llo at-
loto ita de illo dñi ē tāq̄ sol⁹
omūo sufficiat cū veniūt ille sp̄s
v̄itatis docebit vos oēm v̄ita-
tem. **N**ūq̄d g' h'mt sepat fili⁹
tāq̄ ip̄e nō doceat oēs v̄itate
aut q̄ hoc īpleat sp̄s scō qd mi-
nus nō potuit docē filius. **P**icat
g' si placet maiore ēē filio spm̄
scō quē minore illo solent dicē
An qz nō dñi ē ip̄e solus. ā nō
nisi ip̄e uos docebit oēs v̄itate:
iō p̄mittit ut cū illo credat⁹ docē
et filius. **A**pl̄s ergo sepat fil-
iū ab sciendis his q̄ dī sūt ubi
ait. sic et q̄ dei sūt nemo sat nisi
sp̄s dei. **P**̄t iā isti pueri possint ex
hoc dicē qd et filiū nō doceat q̄ dī
sūt n̄ sp̄s sanct⁹ tāq̄ maior mi-
nore cū filius ip̄e tantū ēbuit ut
dicat qz h' locut⁹ sū vobis et̄na
tor vrm̄ īpleuit. **E**ū v̄ale credē
tibz ē qz ad patrē x̄p̄s ascendit.
Capitū ix.

Ed ego ueritate dico expedit
vobis ut ego uadam. Nam si non
abiero. aduocatus non ueniet ad
uos. hoc autem dixit non propter requiritatem
verbi dei et spiritus sancti sed tanquam in
pedimento esset principia filii hominis apud
eos. quomodo ueniret ille qui maior
non esset. quia non semetipsum exinanauit
sicut filius formae serui accipiens
oportebat ergo ut auferretur ab oculis
eorum forma serui quam intuentes
hoc solum esse christum putabant quod ui-
debant. Inde est illud quod ait. Si dili-
geritis me. gaudebitis utique quoniam ego
ad patrem. quia pater maior me est. id est.
propterea mihi oportet ne ad patrem quia dum
me ita uidetis estimatis quia maior
sum patre atque ita ita creaturam suscep-
turus habitum occupati equalitatem
quam cum patre habeo non intelligitis.
Inde est illud. Noli me tangere. non
dum enim ascendi ad patrem meum. Tunc
enim tanquam finem facit notitiam. Ideo
nolebat in eo esse finem intenti cor-
dis in se. ut hoc quod uidebat tamen modo
putaret. Ascensio autem ad patrem
erat ita uidei sicut equalis est patri. ut
ibi esset finis visionis. quod sufficit
nobis. Aliquam uero de filio solo dicit quod
ipse sufficit et in eius uisione mentes
tota promittit delectationis et desiderii
nisi. Sic enim ait. Quia habet mandata
mea et custodit ea. Ille est qui
diligat me. Qui autem me diligit. di-
liget a patre meo et ego diligam illum
et ostendam mercedem illi. Nam quod hoc
quia non dixit ostendam illi patrem. id est

separauit patrem. Quia quod uerum est ego et
pater unum sumus et cum filius ostenditur
etiam pater ostenditur qui in illo est. Sicut
ergo cum ait et cum pater ostenditur filius os-
tenditur qui in illo est. Sicut ergo cum ait. et
ego ostendam illi mercedem intelligit. quia
tendit et patrem: ita et ideo quod dicit cum est
dedit regnum deo patri et patri intelligi
quia non adimit sibi. quoniam cum producit
dentes ad contemplationem dei et patris.
propter producit ad contemplationem suam
qui dixit ostendam illi mercedem. Et ideo
consequenter cum dixisset illi iudas domine
quid facis et ostensurus es te nobis.
et non habuit mundum. respondit ihesus et
dixit illi. Si quis me diligit sermonem
meum seruabit et pater meus diliget eum et
ad eum ueniamus et mansioem apud eum
faciemus. Tunc quia non solum scriptum ostendit
ei a quo diligit quia si cum patre uenit ad
eum et mansioem facit apud eum. An forte
putabit mansioem in dilectione suo faci-
entibus patrem et filio exclusus esse ab hac
mansione spiritus sancti. Quid est ergo quod
superius ait de spiritu sancto quem habet mundus
non potest accipere. quoniam non uidet illum. nostis
illum uos. quia uobiscum manet. et in uobis
est. Sed itaque ab hac mansione sep-
aratus est. de quo dominus est. uobiscum manet
et in uobis est: nisi forte quisquam sic ab-
surdus est ut arbitretur quia pater et filius ue-
nerint. ut mansioem facient apud
dilectionem suam. discessurum inde a spiritu
sancto et tanquam locum daturum esse maio-
ribus. Sed et huius carnalis cogitationi
occurrit scriptum paulo quippe superius
ait et ego rogabo patrem et alium pa-
tratum dabit uobis. ut maneat uobis

cū meū. **N**ō ergo discedet pater et
filius venientib⁹ sed in eadē māsiōe
cū ipse erit meū q̄ nō ille sū ipse ve
nit nō illi sū ipso. **E**t p̄t m sinuanoz
trinitatis psonis eadē singul⁹ noiātis
dicunt quedā sepatim nō tñ alijs se
patris intelligunt p̄t eiusdē trinita
tis unitatem vnāq̄ sbā atq̄ dinitate
p̄is et filij et sps sancti. **Quo.**

traditūz ē regnū filij p̄i r x

Tradet nāq̄ regnū dō et p̄i dñs
nr ih̄s xp̄s nō se mdesepato
nō spū scō. qm̄ p̄duet credēs ad cō
templanoz di. ubi ē finis oīm bōz
actionū dicit requies sempiterna et
gaudiū qd nō auferet⁹ a nobis. **H**oc
enī significat in eo. qd ait iterū vi
debo vob. et gaudebit cor vrm. et gau
diū vrm nō aufet⁹ a vobis. **H**uius
gaudij similitudinē p̄signabat
maia sedens ad pedes dñi. **I**ntenta
in verbū eius queta s̄ ab oī actio
ne. et intentata i ueritate s̄m quedā
modū tu⁹ tapax ē ista vita. q̄ tñ
p̄figuraret illud qd futurū ē meū
nū. **M**artha q̄ppe sorore sua tñeres
sitatis actione cōuersante quāuis
bona et vtili. tamē cū r̄quies sues
scit transitū ipā r̄quiescebat i vbo
dñi. Et iō dñs cōq̄renti marthe qd
eā soror nō adiuuaret respondit
Maria optimā p̄tē elegit. q̄ non
auferet⁹ ab ea. **N**ō p̄tem malā dixit
qd agebat martha sed istā optimā
q̄ nō auferet⁹. **I**lla ei i m̄st̄io i digē
tie ē. cū indigentia ipā tñsist. au
feret⁹. **N**on quippe opis tñsituri
m̄ces. ē requies p̄man sum. **I**n illa

igit contemplatione dō erit oīa in
sibus q̄ nihil ab illo requirēt sed
solo ipō illustrari p̄fruiq̄ sufficet.
Ideoq̄ ille in quo sps m̄pellat ge
mitib⁹ tenarabilib⁹. **V**nā inquit
p̄ter a dñō hant requirā. ut iha
bitem i domo dñi p̄ oīs dies vite
mee. ut contemplan delcā dñi. **C**ō
templabim⁹ enī deū p̄t et filiū et
sp̄m sc̄m cū mediator di et hoīm
hō xp̄s ih̄s tradidit regnū dō i p̄i
ut iā nō m̄pellat p̄ nob mediator
et sardos nr filius di et filius hoīs
Et ip̄e m̄ptū sardos ē assumpta
p̄ nob forma serui subiect⁹ sit illi
ei qui illi subiecit oīa. et tñ sub
iecit oīa. ut m̄ptū de⁹ ē cū illo nob
subiectos habeat. **I**q̄tū sardos no
biscū illi subiectus sit. **Q**ua p̄ cū
filius sit et dō et hō. alia sbā hō
pot⁹ in filio quā filius in p̄e. sic
taro aīe mee alia sbā ē ad aīz
meā quāuis in vno hoīe magis
quā aīa alieius hoīs ad aīz meā.
Cū ergo tradiderit regnū dō et pat
id. ē cū credentes et viuētes et fide
p̄ quib⁹ nūc mediator **I**nterpellat.
p̄ducat ad contempla⁹. tu p̄pi
ende suspiram⁹ et gemim⁹ et tñsi
eit labor et gemit⁹ iā nō m̄pellab⁹
p̄ nobis. tradito r̄gno dō et p̄i hoc
significās ait. **H**ec locut⁹ sū vobis
in similitudinib⁹. **V**eniet hoā qñ iā
nō in similitudinib⁹ loq̄r vob. sed
manifeste de p̄e anūtiabo vobis.
id. ē iā nō erunt similitudinē. cū visio
fueit facie ad facie. **H**oc ē enī qd ait
sed manifeste de p̄e nūtiabo vobis

Ac si dicit manifeste patrem annuntiabo
vobis. **S**anctiabo quippe ait quod ubi
eius est. **S**equitur enim et dicit. Illa die
nomen meo petetis. **E**t non dico vobis.
quod ego rogabo patrem. **I**pe enim pater amat
vos quod vos me amastis et credidistis
quod ego a deo exiui. **E**xui a patre et veni
et hunc mundum. **I**terum relinquo mundum
et vado ad patrem. **Q**uid est a patre
exui: non mea forma que equalis sum
patri. sed aliter. id est in assumpta cre-
atura minor apparui. **E**t quod est veni
in hunc mundum non formam servi quam
me exinanies accepi. etiam patres qui
mundum istum diligunt oculis demon-
strant. **E**t quod est vado ad patrem: nisi
doceto me. sic intelligendum a fide-
libus meis quod equalis sum patri. **E**t quod
est iterum relinquo mundum non ab aspec-
tu dilectorum mundi aufero quod vident
hoc qui credunt digni habebunt per
dum a fide ad spiritum. ad ipsam visi-
onem: quo producentur. dictus est. **E**t de reg-
num deo et patri. **F**ideles quippe etiam quod
redemit sanguine suo. dicti sunt
regnum deus pro quibus nunc impel-
lat. **T**unc autem illis eos sibi faciens
inherere ubi equalis est patri. non iam ro-
gabit patrem pro eis. **I**pe magis pater
amat vos. **E**t hoc enim rogat quo-
minus est pater. **Q**uo vero equalis. exau-
dit cum patre. **P**ater se ab eo quod dixit.
ipse enim pater amat vos. utique ipse non
sepat sed secundum ea facit intelligi
que super commemoravi. satisque insi-
nuavi plerumque ita nominari unamque
mentem personam. ut etiam alie illi
intelligantur. **S**ic itaque dominus est. **I**pe

enim pater amat vos ut consequatur in-
telligat et filius et spiritus sanctus non quod
modo nos non amat qui pro filio non pe-
trat sed pro nobis omnibus. **E**dixit enim sed
tales nominat deos quales futuri sumus
non quales sumus. **Q**uales enim amat
tales eternum conservat. **Q**uod tunc erit
cum ediderit regnum deo et patri qui nunc
impellat pro nobis ut iam non roget patrem
quod ipse pater amat nos. **Q**uo autem mei-
to nisi fidei que credimus. antequam illud
quod promittitur videamus. **P**er hanc enim pue-
rimus ad spiritum. ut tales amet quales
amat. ut simus. non quales odit. quod sumus
et hortatur ac prestat. ne tales esse semper
velimus. **Q**uia disceptatione intelliges
sic non equalis patri filius non autem minor. **XI**
Quia pro cognita ista regula intel-
ligenda scriptura de filio dei
ut distinguamus quod in eis sonet secundum for-
mam. in qua est. et equalis est patri et quod secundum
formam servi quam accepit et minor est
patri. non conturbabimus tanquam contrarius
ac repugnantes inter se. secundum librorum
sententias. **N**am secundum formam dei
equalis est patri et filius et spiritus sanctus
quod neutrum eorum creatura est. sicut iam osten-
dimus. **S**ecundum formam autem servi minor
est patri. quod ipse dixit pater maior me est.
Minor est spiritus quod dominus est de illo semet
ipsum exinanivit. **M**inor est spiritus sanctus:
quod ipse ait qui dixerit blasphemiam
in filium hominis: dimittet ei. **E**t ait dix-
erit in spiritum sanctum non dimittet ei. **E**t in
ipso virtutes operatus est dicens. **S**i ego
in spiritu dei exeo de moribus. etiam pueri
in vos regnum dei. **E**t apud ysaiam
dicit quia locum ipse in synagoga rei

taueri de se completam sibi saupulo
dubitationis ostendit. **S**ps inquit
dñi sup me. ppter qd vixit me. eua
gelizae paupib' misit me p'dicare
captiuos remissionem. **E**t cetera. Ad que
facienda ideo se dicit missum: qz sps
dñi ē sup eū. **S**cdm formā dī oīa
p ipm facta sunt. **S**im formā serui
ipē frs ē muliere. frs sub lege. **S**cdm
formā dei ipē et pī vnū sūt. **S**im
formā serui. nō uenit facere volū
tate suā sed ei' voluntate. q' eū
misit. **S**cdm formā dī sicut habet
pī vitam i semetipō sic dedit et
filio vitā hīc in semetipō: **S**im for
mā serui. **E**stis ē aīa ei' usqz ad
mortē et pat' inquit si fia pī. **E**ise
at h' calix. **S**cdm formā dī ipē ē ve
r' deus et vita etna **S**im formā
serui. frs ē obediens usqz ad mor
tē. mortē at crucis. **S**cdm formā
dī oīa q' habz pī. ipius sūt et oīa
inquit mea. tua sunt et tua mea
Sim formā serui nō ē doctrina ipi'
sua sed illius q' eū misit. **Quia**
ide fig nescit dicit dñe et homi

Et de die. **Cap. vii.**
et hoā nō sat neqz angeli
celo neqz filius n' pī. **H**oc ē nescit
qd nescientes facit id ē qd nō ita
sciebat. ut tūc discipul' inditaret
sicut dñs ē ad abrahā. **T**ūc cog
nouit qd times dñm: id ē. nūc fe
ci ut cognosceres: qā et ipē sibi
in illa temptatione probatus ē
notiuit. **I**ta et illud utiqz dicitur
eāt discipul' tpe oportuno. de quo

futuro tanq' p'teito loq's ait. **I**a
nō dicit vob' seruos sed a mi vob'
meos. **S**eruos at nescit volūtate
dñi sui. **V**os at dñi amicos qz oīa
q' audiui a p're meo nota feci vob'
qd nondū fecerāt. **S**ed qz facturus
eāt cito q' iā fecisset. locutus ē. **I**pē
enī ait multa habeo vobis dice
re. sed nō potestis illa portare nō. **I**nt'
q' intelligit et de die et hoā. **I**ta
et apls ait neqz enī me inquit iudi
caui scire aliqd in vobis. n' ih'm
xp'm et hunc crucifixū. **E**is enī
loq'bat: qui cape aliora de xp'i
natiuitate nō poterant. **C**ruib'
etiā paulo p' dicit. **N**ō potui vob'
loqui q' spiritualib' sed q' carna
lib'. **H**oc g' m' illos nesciebat
qd p' illū scire nō poterāt et hoc so
lū se scire dicebat qd eos qd eos p'
illū scire oportebat. **D**eniqz sciebat
m' pfectos. qd m' puulos nesci
ebat. **I**bi q'spe ait. **B**aptiz loqui
mur m' pfectos. **E**t nāqz gñe
locutionis nescie q'sqz d' qd ocul
tat. quo d' fossa terra q' occulta ē.
Neqz enī aliquid loquūt' scptūc
qd in consuetudinē huāna nō in
ueniat' qz utiqz hominib'. **S**cdm
dū formā dī dñi ē. an oēs colles
generauit me dñs. an omēs alti
tudines creaturaz. et an luti ferū
genui te. id ē an oīa tpa. et tpa
lia. **S**cdm formā autē serui dñs ē
dñs creauit me i p'ncipio uarū
suaz. qz **S**im formā dī dñi. ego
sū veritas: et **S**im formā serui ego sū

via. **N**ā enī ipse ē p^mogēitus ex
mortuis. iter fecit eētē sue ad regnū
dei. ad vitā etnā. cui caput ē ad
imortalitātē etnā corpis. **I**do crea
tus ē in p^mincipio viarū dī i opa e
Sedm formā eī dī p^mincipiū ē. qd
et loquit vobis. i quo p^mincipio fe
cit deus relū et etiam fm formam
at serui sponsus pcedens de tha
lamo suo. **S**edm formā dī p^moge
nitus oīs creature. et ipse ē aī oīs
et oīa in illo constant fm formā
serui ipse ē caput corpis eētē. **S**edm
formā dei dominū glē. **D**n māifest
tū ē q ipse gloriū facit scōs suos. **E**s
enī pdestinauit ipōs et vocauit
Et qd vocauit. ipōs et iustificat
Es autē iustificauit ipōs et glo
rificauit. **D**e illo q^mpe dān ē. qd
iusti facit i pū: de illo dī ē qd sit
iustus. et iustificans. **E**i ergo qd
iustificauit. ipōs et glorificauit.
qui iustificat. ipse et glorificat. q
ē ut dixi rex glē. **S**edm formā at
serui. satagentib^{us} discipul^{is} de glori
ficatione sua respondit. **S**ede autē
ad dexterā meā a ad sinistā nō ē
meū dāe vobis. sed quib^{us} patū ē
a p^mre meo. **Q**uod at patū ē a p^mre
eius. et ab ipō filio patū ē. q^m ipse
et p^m vnū sunt. **I**am eī ostendim^{us}
i hac t^mitate p multos leōnū dī
naz modos etnā de singul^{is} dīa.
qd oīm ē p^m isepabile opationē
vni^{us} eius dē q^m substantie. sicut
et de spū scō dīat. **C**ū g^m iero. mut
tā illū ad vos. **I**do dixit mittem^{us}.
sed ita q^m tū filius eū missur^{us} esset

et nō p^m. cū alio loco dicat her locut^{us}
sū vobis apud vos manēs. **A**duocat^{us}
at ille spū scō quē mittet p^m i noīe meo
ille vobis declamabit oīa. **H**ic rur^{us}
ita dān ē q^m nō eū missur^{us} eet et fi
lius sed tū p^m. **S**icut g^m ista. ita i
qd aut sed quib^{us} patū ē a p^mre meo.
cū p^mre se intelligi uoluit parare se
des glorie quib^{us} uellet. **E**t dīat ali
q^ms. **I**lluc cū de spū scō loq^mret^{ur}. ita se
missurū ait. ut nō negar^{et} p^mre mis
surū. **E**t alio loco ita p^mre. ut nō
negaret se missurū. **H**ic vō apte ait
nō ē meū dare vobis. atq^m ita se
cutus. a p^mre. dixit ista p^mparata. **E**t
hoc ē qd p^mstruim^{us} fm formā ser
ui dān. ut ita intelligem^{us}. nō est
meū dāe. **A**c si dicet^{ur}. nō ē huāne po
testatis hoc dāe. ut p^m illud itelliga^m
hoc dare p^m qd deus et equal^{is} ē patri.
Ido ē meū dare m^mq^m. id ē. nō huā
na potestate ista dō sed quib^{us} patū
ē a p^mre meo. **E**t iā tū intellig^{as} q^m
si oīa que h^m p^m mea sunt et h^m v^mq^m
meū ē. et cū p^mre ista pau^{is}. **I**da et
illud q^mro quō dān sit. si q^ms nō audit
uerba mea. ego nō iudico illū. **F**or
tassis enī ita dixit h^m. ego nō iudi
cabo illū quēadmodū ibi. nō ē meū
dāe. **E**t qd hic sequit^{ur}. **I**do enī iqt
ueni ut iudicē mūdū sed ut saluū
mūdū faciā mūdū. **D**em de adiūgit
et dīat. **Q**ui me sp^mnit. et nō accipit
ūba mea. habet qui se iudicet. **H**ic
iā intelligem^{us} p^mre. nisi adiūget
et dicet. **V**erbū qd locut^{us} sū. ipm
iudicabit illū i nouissio die. **I**do
igit^{ur}. **I**ā nec filius iudicabit. q^m dix^{it}

Quod in id ipm? Quod nō in id ipm?
 Quomodo tā contrariū. sibi q̄ ad
 ūsum p̄t intelligi. qui i me credit
 inquit. nō in me credit sed i eū qui
 me misit. nisi ita intelliges. qui
 i me credit. nō in hoc qd videt
 dicit ne sit spes nra i creatura. sed
 in illo qui suscepit creaturā. iā
 huānus ocul' apparent. ac sic ad
 se equalem p̄i cōtemplandū p̄fi
 dē corda nra mūdaret. Idōq; ad
 p̄m referens itentionē credēū
 et dicens. nō in me credit sed i eū
 qui me misit nō vtiq; se a p̄e. id;
 ab illo qui me misit uoluit separari.
 sed ut sit in eū credet quō i p̄m
 cui equal' ē. Ad apte alio loco dī
 Creditis in deū et in me credite.
 id. ē sicut credidistis i deū. sic et
 in me credite. qz ego et p̄ vn' dō
 Sicut ergo h' tanq̄ abstulit a se
 fidē hoīm et in p̄m tñstulit. di
 cendo nō in me creditis sed i eū
 qui me misit. a quo tñ se nō utz
 separauit. sed etiā qd ait nō ē meū
 dāe vobis. sed quibus patū ē a p̄e
 meo puto clare. p̄m qd vtrūq;
 accipiendū sit. Tale ē ei et illud.
 ego nō iudicabo: cū ip̄e iudicatur
 sit viuos et mortuos. qz nō ex
 ptāte huāna. p̄ptē r̄urrens ad
 deitātē sursum erigit corda hoīm
 p̄t q̄ subleuāda descendit.

**De vnitatē p̄sonē filij dei et
 filij hoīm. Cap. viii.**

Nisi tñ idē ip̄e eēt fili' hoīs p̄
 formā serui quā accepit. q̄ ē fili'

di: p̄ formā di in qua ē. nō dicit
 apls paulus de p̄ncipib' h' scilicet
 si enī cognouissent. nūq; dñs glorie
 crucifixissent. Et forma enī serui cruci
 fixus ē. et tñ dñs glorie crucifix'
 ē. Tal' enī eāt illa susceptio q̄ deum
 hoīs faceret et hominē deū. Quod
 tñ p̄ quid. et quid scdm quid dicit
 adiuuāte dñō prudēs lector et di
 ligēs et pius intelliget. Nā ecce
 dixim' qz p̄m id qd deus ē. glorifi
 cat suos p̄m h' vtiq; qd dñs glorie
 ē. Et tñ dñs glorie crucifixus ē qz
 recte d' et dō crucifixus nō ex v̄tute
 diuitatis. sed ex infirmitate car
 nis. Sicut dicim'. qā p̄m id qd dō
 ē iudicat hoc ē ex ptāte dīna nō
 ex huāna et tñ ip̄e hō iudicatur.
 ē sicut dñs glorie crucifixus ē. Ita
 ei apte dicit. cū veniet filius ho
 nūs in glā sua. et oēs angeli cū
 eo. tūc cōgrehbūt cū eū oēs gētes
 et cetera que de futuro iudicio usq;
 ad vltimā sūmā i eo loco p̄dicāt.
 Et iudei quippe qui i malicia sua
 p̄seuerantes. qui i illo iudicio pu
 niendi sunt. sicut alibi sc̄ptū ē vi
 debunt in quē pupugerūt. Cū enī
 boni et mali visuri sint iudicē vi
 uorū et mortuorū. proculdubio eū
 vidē mali nō potuerūt. nisi p̄m formā
 qua filius hoīs ē: sed tñ in clarita
 te in qua iudicabit. nō in humili
 tate in qua iudicatus ē. Ceterū illā
 dei formā i qua equal' ē p̄i. procul
 dubio ip̄i nō videbunt. nō ei sunt
 mūdi cordes. Beati enī mūdi cordes

quoniam ipsi deum videbunt. Et ipsa visio est
facie ad faciem. que summum primum
promittit iustis. et ipsa fiet cum tradi-
deat regnum deo et patri in quo et sue
forme visionem vult intelligi. subiec-
ta deo universa creatura et ipsa in qua
• filius dei filius hominis factus est: quia
secundum hanc et ipse filius tunc subiectus
illi est qui ei subiecit omnia ut sit deo
omnia in omnibus. Alioquin si filius dei ui-
deretur in forma qua equalis est patri. etiam
ipsus cum iudicaturus est apparebit.
quod est quod pro magno dilectore suo pol-
licetur dicens. et ego diligam eum et oste-
dam mentem illi. Quia propter filius
hominis iudicaturus est nec tamen ex hu-
mana potestate sed ex ea qua filius
dei est. Et rursus filius dei iudicaturus
est. nec tamen in ea forma apparet in qua
deus est equalis patri: sed in ea qua filius
hominis est. Ita utrumque dicitur potest. et filius
hominis iudicabit. et non filius hominis iu-
dicabit ut verum sit quod ait ego non
~~iudicabo~~ cum venerit filius hominis. tunc
congregabuntur ante eum omnes gentes: et
non filius hominis iudicabit. ut verum sit
quod ait ego non iudicabo. et ego non
quero gloriam meam: est qui querit et iudi-
cet. Ad id secundum id quod in iudicio non for-
ma dei sed forma filii hominis apparebit
nec ipse pater iudicabit. Secundum hoc
enim dominus est pater non iudicat quemquam
sed omne iudicium dedit filio. Ad id utrum
de illa locutione dominus sit. quam super
commemoravimus. ubi ait. sic dedit
filio habere in semetipso ut significat
quod sic genuit filium: an ex illa de qua

loquitur apostolus dicens. propter quod cum susci-
tauit et donavit illi nomen quod est super
omne nomen hoc enim de filio hominis deus est.
Secundum quod dei filius est. suscitatus est
a mortuis. ille quippe in forma dei
equalis est patri. ex qua se exmanavit.
formam servi accipiens. in ipsa forma
servi et agit et patitur. et accipit quod
consequenter contemnit apostolus humiliat
semetipsum factus obediens usque ad
mortem. mortem autem crucis. propter quod et
deus illum exaltauit et donavit illi
nomen quod est super omne nomen. ut in no-
mine ihesu omne genu flectatur. celestium
terrestrialium et infernorum. et omnis lingua
confiteatur quod dominus ihesus christus in gloria est
dei patris. Per id ergo secundum illam. an secundum
istam locutionem dominus sit deus iudicium
dedit filio. satis hinc apparet. quod
si secundum illud dicitur. secundum quod dominus est
dedit filio vitam habere in semetipso
non utrumque dicitur. pater non iudicat quem-
quam. Secundum hoc enim quod equalis pater
genuit filium. iudicat cum illo. secundum hoc
ergo dominus est. quod in iudicio non for-
ma dei sed forma filii hominis apparebit. non
quod non iudicabit qui dedit omne iudi-
cium cum filio cum de illo dicat filius. est
qui querit et iudicat: sed ita dominus est
pater non iudicat quemquam sed omne iudi-
cium dedit filio. ac si diceret pater
nemo videbit in iudicio vivos
et mortuos. sed omnes filium: quod et fi-
lius hominis est. ut possit et ab ipsis vi-
deri. cum et illi videbunt in quem pu-
pugerunt. Ad id ne coniectetur potest quod
aperte demonstrare videamus. per istam

eiusdē dñi certā manifestāq; sentē
ciā: qua ostendam⁹ ipsam fuisse
causā ut dicit. pater nō iudicat
quēquā. sed oē iudiciū dedit filio
q; uider in forma filij hoīs appa
rebit q̄ forma nō ē patris sed filij
nec ea filij in qua equalis ē patri.
sed in qua minor ē prē. ut sit in
iudicio conspicius et bonus et ma
lus. Paulopost enī dicit. **A**men dico
vobis. q; in verbū meū audit. et
credit ei qui misit me h; vitā et
nā. **E**t in iudiciū nō veniet. sed
trāsit a morte in vitā. **H**ec vita et
nā ē. illa visio q̄ p̄tinz ad malos.
Demū sequit. **A**men amē dico
vobis q; veniet hōa et nūc ē cū
mortui audient vocē filij dī. et q
audierint viuent. **E**t h; p̄m ē p̄p̄
qui sic audiūt de incarnatione
eius ut credant. q; filius dī est:
id ē sic eū p̄p̄ se fr̄m accipit. ut
minore prē in forma serui. ut cre
dāt q; equalis ē prē. in forma dī.
Et id sequit. et hoc ipm cōmen
dans dicit. **D**icit enī p̄ h; vitam
in semetipso: ita et filio dedit vi
tā h̄c in semetipso. **D**emū venit
ad visionē claritatis sue: i qua rē
tur⁹ ē adiudiciū. **T**ue visio q̄s
eēt et ipys et iustis. **S**equit ei et
dicit. **E**t potestātē dedit ei et iu
diciū facē. qm̄ filius hoīs ē. **P**uto
nichil eē manifest⁹. **N**ā q; filius
dī ē. et equalis ē prē nō accipit hāc
potestātē iudicij faciendi sed habz
illā cū prē in occulto. **A**ccipit at

illā. ut boni et mali eū videant iudi
cantē q; filius hoīs ē. **V**isio quippe
filij hoīs exhibebit et malis. **N**am
visio forme dī nō nisi mūdīs corde
q; ipi deū videbunt. id ē solis p̄ys
quorū dilectioni hoc ipm p̄mittit
q; ostendet serpm̄ illis. **E**t id vide qd
sequit. **N**olite mirari hoc m̄q̄. **E**t
nōs phibet mirari. nisi illud qd re
uera mirat omīs qui nō intelligit
ut ideo dicit patrem dedisse ei potes
tatem et iudiciū facē qm̄ filius hoīs
ē. cū magis q̄si hoc expectaret. ut di
cēt qm̄ filius dī ē. **S**ed q; filiū dī p̄m
id qd in forma dei equalis ē patri. vi
de mihi nō p̄nt. oportet autē ut
iudicem viuorū et mortuorū cū corā
iudicabn. **M**ortui iusti videāt et i
qui nolite m̄q̄ hoc mirari qm̄ v̄et
hōa in qua omīs qui in monumētis
sunt. audient vocem eī. et p̄dient q
bona fecerunt in resurgētijs vite.
qui mala gesserunt i resurgētijs
iudicij. **A**d hoc q; oportebat ut ideo
accipet illā potestātē. q; filius hoīs
ē: ut resurgentes omīs viderēt eum
in forma. in qua vidē ab oib⁹ p̄t.
sed alij ad dāpnatiōē alij ad vitam
etnā. **T**ue ē at vita etnā nisi illa
visio q̄ nō concedit ipys. **V**t cognos
cant te m̄q̄ vnū verū dñm. et quē
misisti ihm xp̄m. **T**uo mō et ipm
ihm xp̄m. nisi quēadmodū vnū v̄et
deū qui ostendet serpm̄ illis nō quō
se ostendet etiā puniendis i forma
filij hoīs. **S**ed in illā visioē bonus
ē p̄m quā visionē dō appet mūdīs cor

de. qm̄ quā bonus isrl' d's rectis cor
de. **Q**uando at iudicē videbūt mali
nō eis videbūt boni: qz nō ad eum
gaudebūt corde: sed tūc se plangēt
oēs trib' terre. in numero vtiqz ma
lorū omniū et infidelū. **P**ropē h'
etiā illi qui dīcāt cū magistrū
bonū q̄rens ab eo consiliū consequi
de vite etne respondit. **Q**uid me
interogas de bono. **N**emo bonus
nisi solus d's: cū et hoīez alio loco
dicat bonū ip̄e dñs. **B**onus hō
mq̄t de bono thesaurū cordis sui
p̄fert bonū. et malus hō de malo
thesaurū cordis sui p̄fert mala.
Pz qz ille vitam etnā q̄rebat. vita
autem etna ē in illa contēplacōe
qua nō ad penā videt d's sed ad
gaudiū sempiternū. et nō intellige
bat cū quo loq̄bat. qui tñmō cō
siliū hominis arbitrabatur. qd me
interogas mq̄t de bono. **I**d. ē istā
formā quā vides. quid interogas
de bono: et uocas me scdm qd
vides magistrū bonū. **H**ec forma
fily hoīs. **H**ec forma accepta ē. h'
forma apparebit ī iudicio nō tñ
iustas sed et ip̄ys. **E**t h' forme
visio nō ē in bonū eis qui ma
le agunt. **E**st at visio forme mee
in q̄ cū essem nō rapinā arbitra
tus sū cē equal' dō sed ut hanc
accipem meipz crimināliū formā
serui accipies. **I**lle ergo d's p̄r
vñ et filius et sp̄s sancty q̄ nō
appetit nisi ad gaudiū qd nō au
feret a iustis: cū gaudio futūo

suspirat. qui dicit. **V**enā peti a
dñō hanc requirā. ut in habite in
domo dñi. **S**ed dñs p̄ oēs dies vi
temee ut contempler delectacōez
dñi. **U**nus g' deus ip̄e ē solus bon'
ad hoc qz nemo eū videt ad luctū
et planetū. sed tñ ad salutē. et
ad leticiā veram. **P**edim illā formā
si me intelligis. bonus sū. **S**i aū
qm̄ hanc solam. quid me inter
ogas de bono. si mē illos eis qui vi
debunt in quē pupugerunt. et
ip̄a visio malū eis ē. qz penal'
ē. **E**t ista sententia dñs dñm.
quid me interogas de bono. nemo
bonus n̄ solus deus his documē
tis q̄ cōmemorauit p̄babile ē: qz
visio illa dī qua cōtemplabimur
in cōmutabilem. atqz humanis
oculis inuisibilem dī substantiā.
que solus sanctus p̄mittit quā d'
ap̄ls paul' facit ad faciē. et de q̄
d' ap̄ls iohānes. similes ei eim'.
qm̄ videbim' eū sicuti ē. et de q̄
d' vñā peti a dñō ut contempler
delectacōez dñi. et de q̄ ip̄e dñs d'
et ego diligam eū. et ostendā ei
meipm. et p̄pē quā solā fide corda
mūdant. ut sim' bñ mūdi cor
des. qm̄ ip̄i deū videbūt. et si qua
alia de ista visione dī sunt. que
copiosissime sparsa p̄ omīs sc̄p
turas inuenit q̄sqz ad eā q̄rendā
oculū amoris intendit: sola ē
sūmū bonū nr̄z. cui adipiscen
di cā p̄cipim' agē quicqd recte agi
m'. **V**isio vō illa fily hoīs q̄ p̄

nūciata ē. cū congregabūt aū eū
oēs gentes. et dicent ei. dñe qñ te vi
dim? esurionē et sientē et cetā. nō
bonū ēit ipys qui mittent in ignē
etnū. nec sūmū bonū ēit iustis.
adhuc enī vocat eos ad regnū. qđ
eis patū ē ab omīao mūdi. Sicut
enī illis dicit ite in ignē etnū. sic
istis verite bñdicti pñs mei papi
te patū vobis regnū. Et sicut ibūt
illi in cōbustionē etnā. sic iusti in
vitā etnā. Quid ē autem vitā etnā
nisi ut cognoscant te māt vñū vñ
deū et quē misisti ihm xp̄m. sed iā
in ea clāitate de qua dī pat. quā ha
bui apud te pñs qñ mūdū fieret. Tūc
enī tradet regnū dō et patri. ut in
tret seruus boni in gaudiū dñi sui.
et abscondet eos quos possidet dō
in abscondito vultus sui a contē
banone hoīm. eoz s; qui tūc cōtē
bābunt audientes illā sententiā
a quo auditu malo iustus nō time
bit. si mō ptegat in tabnaculo.
in fide recta catholice etnē a cōndic
tione linguarū et a calūpnijs hēti
corū. Si vđ ē alius intellectus vborū
dñi quib; ait quid me interrogas de
bono. nōno bonus nisi vñ dō. dñi
tū nō ideo credat maioris bonitatis
ēē patris qñ filij sbā s; in quā vñū
ē p qđ frā sunt oīa. nichilq; abhor
ret a sana doctrina. securi vtamur
nō vno tñ sed q̄tq; quo reperiri po
tuerint. Tanto ēi foras cōiungit
hēti: qñto plēs erit; patent adeoz
laq̄os vitandos. S; ea q; adhuc cō
sideranda sunt ab alio iā petam; ex
ordio **lib 29 De regul' q̄b; septē**

lo: de pñe rj.

Quoniam homines deum
querunt. et ad
intelligentiā
trinitatis pñap
tu infirmitatē
humane aīn
intendunt. exptā difficultates labo
rīosas. siue in ipā acie mentis conā
tes intuei inaccessibilem lucem siue
in ipā multiplici et multimoda lo
cutione luttāzū sanctaz. ubi in nō
videt nisi attē aīnē ut grāa xp̄i
glorificata dulcescat. cū ad aliqd
tertū discussa omī ambiguitate p
uenerint. facillime debent ignoscē
errantib; intanti puestigatione
secreti. S; duo sunt q; in errore hoīm
difficillime tolerant. pñsupnō pñs
q; ueritas pateat et cū iā patuēt
pñsumpte defensio falsitatis. Q; q̄b;
duob; vicijs nū mis nūmīas iūen
tioni veritatis et tractatōi dī norū
sanctorū q; librorū. si me ut pñor et
spēs dō defendit. atq; munieit sauto
bone volūtatis sue et grā mīe sue.
nō ero segnis ad mīrendā substā
tiā dī siue p scripturā ei; siue p crea
turā. Quē utraq; nobis ad hoc pñpōit
intuenda. ut ipā querat ipē diligat
qui et illā inspiciat. et istā creant
Nec trepidus ē ad pñfendā sentē
meā in q; magis amabo inspici a rēte
q; timebo mordei a pñeris. Gra
tant enī suscipit oculū colūbīnū
pulcherrima et modestissima cāitas
dentem at caninū ul' eūtat cau
tissimā hūilitas. ul' rēndit solidissimā

veritas. **Q**uod si optabo a quolibet
 heredi quod siue ab errante. siue ab adu-
 lante laudat. Nullus enim reprehensor
 formidandus est amatori veritatis. **E**t
 aut minus insultat. ferendus est. **A**mi-
 cus aut si errat docendus: si docet audi-
 endus. **L**audator vero et errans confirmat
 errorem. et adulator illuc in errorem.
Inveniet me iustus in misericordia et ar-
 guet me oleum aut peccatoris non
 impinguabit caput meum. **D**e scriptis.
Sed an per humanam naturam pater filium uideat
Quamobrem quamquam firmissime
 teneamus de domino nostro ihesu christo
 et per scripturas disseminata et a doctis
 catholicis eandem scripturam trac-
 tatoribus demonstrata tanquam canoni-
 cam regulam quomodo intelligat dei
 filius et equalis patri. secundum dei formam in
 qua est. et minor patre secundum serui formam
 quam accepit. in qua forma non solum
 patre sed etiam spiritu sancto neque hoc tantum
 sed etiam seipso minor inuentus est non se
 ipso qui fuit. sed seipso qui est: quia forma
 serui accepta. formam dei non amisit
 sicut scriptum est quod in superiore libro
 commemorauimus. testimonia docuerunt:
 sunt tamen quedam in diuinis eloquiis
 ita posita ut ambiguum sit ad quam
 potius regulam referant. utrum ad eam
 quam intelligimus minorem filium in assump-
 ta creatura. an ad eam quam intelli-
 gimus non quidem minorem esse filium sed
 equalem patri tamen ab illo hunc esse deum
 de deo lumen de lumine. **F**ilium quippe
 diuinum deum de deo patrem aut deum tantum
 non de deo. **N**on manifestum est quod filius
 habeat alium a quo sit. et tamen filius
 sit. **P**ater autem non filium de quo sit habeat

sed tamen cum pater sit. **D**eus enim filius
 de patre est quod est. et pater filius. **N**ullus
 autem pater de filio est quod est sed filio pater est.
Quedam itaque ita ponunt in scriptis
 de patre et filio. ut intendant unitatem
 equalitatemque substantie: sicuti est
 ego et pater unum sumus. et cum in forma
 dei esset. non in propria arbitrio est esse equa-
 lis deo et quatenus talia sunt. **Q**uedam
 vero ita ut minorem ostendant filium propter
 formam serui. id est propter assumptam cre-
 aturam mutabilis humane sub-
 stantie: sicuti est. quod aut quoniam pater
 maior me est: et pater non uidetur quatenus
 sed oculus uidetur dedit filio. **N**am paulo
 post consequitur aut et potestatem dedit
 ei iudicium facere. quoniam filius hominis est.
Quedam porro ita ut non minor nec
 equal tunc ostendant. sed tamen quod de
 patre sit intiment. ut est illud. **S**icut
 habet pater vitam in semetipso
 et illud. **N**ecque enim pater filius a se fa-
 cere quitur nisi quod videtur patris facere.
Quod si propterea dominum accepimus quod in forma
 accepta ex creatura minor est filius
 consequens est ut prior pater super aquas
 ambulauerit aut aliam alteram crea-
 tum de sputo et luto oculos ape-
 ruerit et cetera quod filius in carne ap-
 parens me homines fecit ut possit.
 ea facere qui dixit. non posse filium
 a se facere quitur. nisi quod viderit
 patrem facientem. **Q**uod autem uel delir-
 her ita sentiat. **F**estat ergo. ut her
 idem dicta sunt quod in commutabilis
 est vita filii sicut patris et tamen de deo
 patre est et inseparabilis est operatio patris
 et filii: sed tamen ita operatur filio de i-
 o de quo ipse est. id est de patre. et ita

videt filius patris. aut aliud videt
operantem quā parit opari. Sed id
nō a se qz nō ē a se. et id quicquid vi
det patris facientē hē eadē facit et
filius filii qz de patre ē. Neqz enī a
similr sicut pictor alias tabulas
pingit quēadmodū alias ab aliis
pictas videt. nec eadē dissimulat
sicut corp⁹ easdē litteras exprimit. qd
ālm⁹ cogitavit. sed qdāqz inq̄t par
facit. hē eadē facit filius et filius

Et hē eadē dicit et filius. ac si hoc
inseparabilis et par opando ē patris
et filii. Sed a patre ē filius. id nō p̄t
filius a se facē quicquid. n̄ qd vidit
patrem facientē. Ex hac ergo regu
la q̄ ita loquit̄ scriptura. ut nō aliu
alio minore. sed tñ velint osten
dē quis de quo sit. nō nulli eum
sen sū concepunt. tanq̄ minor fi
lius dicitur. Quidā at nri idoc
tores et in his minime eruditi.
dū hē p̄m formā serui conātur
accipere. et eos rectus intellect⁹ nō
sequit̄. perturbant. Qd ne accidat
tenenda ē et hē regula qz nō mi
nor filius sed qd de patre sit iūmat
Quib⁹ uerbis nō mequalitas sed
natiuitas ei⁹ ostendit̄

*De his qui spiritu sanctu
nō minorē patre dicūt. c. m.*

Nunc ergo quedā in sanctis
libris ut dicit cepam ita po
sita ut ambigū sit quonā rfe
renda sint utrū ad illud qd p̄t
assumptā creaturā minor ē fili⁹
an ad illud qd q̄uis equal. tñ

qz de patre sit indicat̄. et in quidē videt
si eomō ambigū ē. ut explicari dis
cerniqz nō possit. ex utralib⁹ regula
sū piculo posse intelligi sicut ē qd aut
mea doctrina nō ē mea sed eius qui
misit me. Nam et ex forma serui p̄t
accipi sicut iā in libro superiore trac
tauim⁹ et ex forma dī in qua sit eq̄l
ē p̄t ut tñ de patre sit. In dei quippe
forma sicut nō ē alius filius. aliud
vita eius sed ipā vita filius ē. ita
nō ē aliud filius. aliud doctrina ei⁹
sed ipā doctrina filius ē. Ac p̄ hoc si
tut id qd dñi ē. dedit filio vitam
nō aliud intelligit̄. q̄ genuit filiū.
q̄ est vita: sic etiā cū d̄ dedit filio
doctrinam bene intelligit̄ genuit filiū
qui ē doctrina: ut qd dñi ē. mea doc
trina nō ē mea. sed ei⁹ qui misit me.
sic intelligat̄ ac si dñi sit. ego nō
sū a meipso sed ab illo qui misit
me. *De clarificatione qua p̄t
filiū glorificat. cap. m.*

Nam et de spū sancto de q̄ nō d̄
ē senetipm̄ exinanivit formā
serui accipiens: ait tñ ipē dñs. Cū
autē venerit ille sp̄s veritatis doceb⁹
uos oēs veritatem. Non enī loq̄tur
a senetipso sed qdāqz audiet loq̄tur
et que ventura sunt annūciabit vob⁹
Ille me clarificabit qz de meo accipi
et et annūciabit vobis. Post hē vba
nisi cōtinuo secut⁹ dixisset oīa q̄cūqz
habet p̄t. mea sūt p̄tea dixi. qz de
meo accipiet. et annūciabit vobis
credet̄ fortasse ita nat⁹ de rpo sp̄s sc̄s
quēadmodū ille de patre. De se q̄ppe
dixit. mea doctrina nō ē mea. sed

eius qui misit me p^r De spū sancto at
nō enī loq̄tur a semetipō sed q̄cūq;
audiet loquet̄ q̄ de meo accipiet et
ānuntiabit vobis Sed q̄ reddidit cū
tur dixit de meo accipiet et ānūciab
vobis. aut enī oīa quēcūq; h̄t p̄r mea
sunt p̄r d̄rī q̄ de meo accipiet r̄s
tat ut intelligat̄ eā sp̄s sanctus de
p̄r h̄rē sicut et filius. **Quod** nisi p̄m
id qd sup̄ dixim⁹. cū autē uenit pa
clutus quē ego mittā a p̄r vobis.
sp̄m v̄ritatis qui a p̄r p̄redit ille
testimoniū phibebit de me. p̄redē
do itaq; a p̄r d̄rī nō loqui a semetipō.
et sicut nō ex eo fit ut minor sit fili⁹
q̄ dixit. nō p̄t filius a se facē q̄cūq;
nisi qd videt̄ p̄r facientē: nō enī
h̄t a forma serui dixit sed ex forma
d̄i sicut iā ostendim⁹. **Hec** at̄ verba
nō indicant qd minor sit sed qd de
p̄r sit ita nō h̄m̄t effiat̄ ut minor
sit sp̄s sanctus. q̄ d̄rī ē de illo. nō enī
loq̄t a semetipō sed q̄cūq; audiet lo
q̄tur p̄m hoc enī d̄rī ē. qd de p̄r p̄
cedit. **Quod** vō et filius de p̄r sit. et sp̄s
sanctus a p̄r p̄redat. cur nō ābo fili⁹
dicant̄ n̄c ambo geniti. sed ille vn⁹
filius vnigēitus. h̄t autē sp̄s s̄ctus
nec filius nec genit⁹. q̄ si genit⁹.
utq; filius: aliō loco. si d̄s donauit.
et q̄ntū donauit differem⁹. **Quod**
intelligat̄ missio filij sū sp̄s s̄cti.

Uerūt̄ h̄t euangelēt̄ **cap. v.**
si possunt qui h̄t eā sibi suf
fragiū putauerūt. q̄si ad demonstrā
dū p̄r filio maiore. q̄a dixit filius.
p̄r clarificame. **E**t̄ et sp̄s sanctus
clarificauit eū. **Quod** nā r̄ ip̄e maior

ē illo. Porro autē si ip̄e sp̄s sanctus
glorificat filiu. q̄ de filij accipiet.
et iō de eius accipiet q̄ oīa q̄ habz
p̄r ip̄ius sunt: manifestū ē q̄ cum
sp̄s sanctus glorificat filiu. pater
glorificat filiu. **V**n̄ cognoscat̄ qd
oīa q̄ h̄t p̄r nō t̄m filij. sed et sp̄s
s̄cti sunt: q̄ potens ē sp̄s sanctus
glorificā filiu. quē glorificat p̄r.
Et̄ si ille qui glorificat. eo quem
glorificat maior ē: sinant ut eq̄les
sint se iūtem glorificant. **S**criptū
ē autem qd et filius glorificet p̄r.
Ego te m̄q̄t glorificauit sup̄ terram.
Sane caueant ne putet̄ sp̄s sanctus
maior ābobus. q̄ glorificat filiu
quē glorificat p̄r ip̄m autē nec
a p̄r n̄c a filio glorificat̄ scriptū ē.
Ex **missio** **legit̄ p̄r maior**
sp̄s s̄cti. cap. vi.

Sed in his cōiunctis: ad illud
se cōuertit. ut dicant. ma
ior ē qui mittit q̄ qui mittit̄. **P**ro
inde maior ē pater filio. q̄ filius
a p̄r se missū assidue cōmēorat̄.
Maior ē et sp̄s sanctus. q̄ de illo
dixit ihs. quē mittet p̄r ī noīe meo.
et sp̄s sanctus vtrq; minor ē. q̄ et
p̄r eū mittit sicut cōmemorauim⁹.
et filius cū dicit. si at̄ abieo mittā
eū ad vos. **Q**ua inquisitione p̄mū
q̄ro vnde et quo missus sit filius.
Ego m̄q̄t a p̄r exi: et veni ī h̄c
mūdū. **E**rgo a p̄r exi et uenire
ī h̄c mūdū. hoc ē mitti. **E**t̄ iō
ē qd de illo idē ip̄e euangelista d̄.
In hoc mūdō erat. et mūd⁹ p̄ ip̄m
factus ē. r̄ mūd⁹ eū nō cognouit

deinde coniungit. et sua propria venit.
Illuc itaque missus est quo venit. Et si
 hunc mundum missus est quod erat a patre
 et venit in hunc mundum. et in hunc mun-
 do erat. illuc ergo missus est ubi erat.
Nam et illud quod scriptum est in prophetia dei
 dicitur celum et terram ego impleo si de
 filio domini est. ipse enim nonnulli voluit
 intelligi vel prophetis vel in prophetis lo-
 cutus: quo missus est. nisi illuc ubi erat.
Ubiq[ue] enim erat qui ait celum et terram
 ego impleo. Si autem de patre domini est: ubi
 esse potuit nisi ubi suo et nisi sapientia
 sua quod preceperat a fine usque in finem
 fortiter et disponit omnia suavit[er]. **P**ro
 neque sine spiritu suo usque esse potuit.
Itaque si ubiq[ue] deus est. ubiq[ue] est etiam spiritus
 eius. **I**lluc ergo et spiritus sanctus missus
 est. ubi erat. **N**am et ille qui non in-
 venit locum quo erat a facie dei. et
 dicit. si ascendero in celum tuum
 si descendero ad infernum. ades ubiq[ue]
 volens intelligi presentem deum. prius
 notavit spiritum eius. **N**am sit ait. **Q**uo
 ibo a spiritu tuo et quo a facie tua
 fugiam. **Q**uo circa si et filius et spiritus
 sanctus illuc mittitur ubi erat qui ren-
 ditur est quomodo intelligat ista missio
 siue filii siue spiritus sancti. **P**ater enim
 solus nunquam legit missus. **E**t de fi-
 lio quidem ita scribit apostolus. **C**um autem ve-
 nit plenitudo temporis misit deus filium
 suum factum ex muliere. factum sub lege.
 ut eos qui sub lege erant. redimeret.
Misit inquit filium suum factum ex muli-
 ere. **Q**uo nomine quod catholicus nesciat non
 cum generationis virginis. sed differe-
 rentiam sexus hebreo loquendi more

significare voluisse. **C**um itaque ait an-
 sit deus filium suum factum ex muliere. satis
 ostendit corpus missum filium quo factus
 est ex muliere. **E**t ergo de deo natus
 est in hoc mundo erat. quod autem de ma-
 ria natus est in hunc mundum missus
 advenit. promde mitti a patre nisi
 spiritu sancto non potuit. **E**t solus quod intel-
 ligit pater cum misit. id est fecit et fecit.
 non utique nisi spiritu sancto fecisse: verum
 etiam quod manifestasse atque aptissime
 in euangelio dicitur. virgini marie qui
 renti ab angelo quomodo fiet istud
 spiritus sanctus superueniet in te. et virtus
 altissimi obumbrabit tibi. **E**t matheus
 dicit. inuenta est in utero huius de spiritu
 sancto. **Q**uamquam et apud ysaiam
 prophetam ipse christus intelligit de adven-
 suo futuro dicit et nunc dominus misit me
 et spiritus sanctus. **F**ortasse aliquis cogit ut di-
 camus etiam a seipso missum esse filium.
 quod ille marie conceptus et partus op-
 eratio unitatis est qua creante omnia creatur.
Et quod iam inquit pater eum misit. si ipse
 se misit. **C**ui primum respondeo quod
 ut dicat si potest. quod pater eum sanc-
 tificavit si ipse se sanctificavit utique
 enim ipse dominus ait. **Q**uod pater inquit sanc-
 tificavit et misit in hunc mundum. vos
 dicatis quia blasphematis. quoniam dicit
 filius dei sum. **A**lio autem loco ait. et
 pro eis sanctifico meipsum. **I**tem quod
 quod pater eum tradidit si seipsum tradidit.
Utrique enim dicit apostolus paulus. **Q**ui
 filio inquit propter non peccat. sed pro nobis
 omnibus tradidit illum. **A**libi autem de ipso
 salvatore dicitur. **Q**ui me dilexit. et tradidit

semetipm p me Credo responderit
 si hec probe sapit. qz vna volūtas
 ē patris et filij. et insepabilis opa.
Si ergo intelligat illā carnalē
 et ex vīne natiuitatē. in qua filius
 intelligit missus. vna eadēqz opa
 tione patris et filij insepabiliter eē
 facti. nō vtiqz mōe sepato spū scō.
 de quo apte dicit Inuenta ē ī vtero
 hīs de spū sancto. Nā etiā si ita
 quāmodā enodatus fortasses qd dicitur
 apprehendit. quō misit dē filiū suū
 Iussit ut ueniret. at ille iubenti obte
 perans uenit. an rogauit an tan
 tūmodo amonuit. **S**i qdlibz horū
 sit. uerbo vtiqz factū ē. Dei autē
 uerbū ipē ē filius dei. Quappē cū
 eū pater uerbo misit. a patre et u
 bo eius factū ē ut mittet. Ergo a
 prē et filio missus ē idē filius. qz
 uerbū patris ē ipē filius. Quē enī
 se tam sacrilega induat opinio
 ut putet temporale uerbū a prē
 factū eē ut eternus filius mittet. et
 in carne apparēt ex tempore. **S**i vtiqz
 in ipso dī uerbo qd erat in pncipio
 apud deū. et erat dē. in ipā salū
 sapiā dī sine tempore eāt quo tpe
 illā in carne apparē oportet. Itaqz
 cū sine ullo mīao tempis ī pncipio
 eēt uerbū. et uerbū eēt apud deū.
 et dē eēt ubi sū ullo tpe ī ipō ubi
 eāt quo tempore uerbū caro fiet. ut
 habitaret ī nobis. Que pleitudo
 tempis cū uenisset misit deus filiū
 suū. sū ex muliere id. ē sū ī tpe.
 ut in carnatū uerbū hoīb appareret

qd in ipso uerbo sū tpe eāt in quo
 tempore fiet. Ordo qpe temporū
 in etna dī sapiā sū tempore ē. Cū
 itaqz hoc a prē et filio sū eēt. ut
 in carne filius appēt. congruet
 dictus ē missus ille qui ī ea carne
 apparuit. misisse at ille q ī ea nō
 apparuit. qm illa q corā corporeis
 oculis foris gerunt ab itēiori appa
 ratu nature spūal existunt. ptea
 conuenient missa dicit. Porro
 forma illa suscepti hoīs. filij pso
 na ē. nō etiā patris. Quappē p
 iusibilis vna cū filio iusibili
 factū eundē filiū iusibile faciēdo
 misisse eū dē ē. Qui si eomodo
 visibilis fiet. ul cū prē iusibil
 eē desistet. id. ē si substantia ius
 sibil uerbi in creaturā visibilem
 mutata et trāsies vteret. ita miss
 intelliget a prē filius. ut tantū
 missus nō etiā cū prē mittet iue
 niret. Cū vō sit accepta ē forma
 serui. ut manet icōmutabilis
 forma dī. manifestū ē qd a prē
 filio nō apparentibz sū sit qd ap
 parēt in filio id. ē ipē filius visibil
 mittet. Cū g ait. et a meipō nō
 uenī. iā h sū formā serui dē ē
 sū. quā dā ē. ego nō uideo qd
Si ergo missus ē mōtū apparuit
 foris in creatura corporali q mō
 in nā spūali ocul mortalū semp
 occultus ē. iā in pncipio ē intelli
 gē etiā de spū sancto air missus
 et ipē dicit. Itā ē enī qdā creatūe
 species ex tpe in qua visibilis ostē
 det sps sū. siue cū in ipm dñm

corpali specie velut colūba descen-
dit. siue tū decem dieb' pactis p'
eius ascensioe: sic penthestes fac-
tus ē subito de celo son' q' ferret
flatus vehemens: et uise sūt illis
lingue diuise sicut ignis. qui et in
sedet sup' unūq'q' eorū. h'et opaco
uisibilis exp'ssa et ocul' oblata mor-
talib' missio sū sps dictae. nō ita
ut apparet eius ipā substantia.
q' et ipse uisibilis et tōmutabilis
ē sicut p' et filius: sed ut extēiorib'
uisib' hominū corda cōmota a
temporali māifestatioe uenientis
ad occultā etēritatē semp' p'ntis cō-
uertēt.

**Questio de mltimodis ap-
paritionib' dei. c. vii**

De deo autē nūq' sēptū ē qd dō p'
maior sit spū sancto. ul' sps scis
minor dō p'z. q' nō sic ē assumpta
creatura. in q' apparet sps sanctus
sicut assumptus ē filius hoīs in q'
forma ipius ubi dī p'sona p'ntaret
nō ut habet uerbū dī sicut alij sū
sapientes. sed p' participib' suis
Itō utiq' qd amplius habebat
uerbū ut esset. q' cū extellētiore
sapiā. sed qd ipm uerbū eāt. Aliud
ē enī ipm uerbū in carne. aliud ū-
bū caro: id ē aliud ē ūbū in hoīe
aliud uerbū homo. Caro ē p' hoīe
posita ē in eo qd ait uerbū caro
fā ē. sicut et illud. et uidebit oīs
cāō salutāe dī. Itō enī sine aīā
ul' sine mente: sed ita oīs caro. ac
si dīet omnis homo. Non ergo
ē assumpta creatura. in q' apparet
sps sanctus: sicut ē assumpta caro

illa et humana forma ex uirgine ma-
ria. Neq' enī columbā beatificauit
sps uel illū. flatū. uel illū ignem sibi
et p'sone sue in unitatē habitūq' cō-
iunxit metnū. Aut uō mutabilis
aut cōuertibil' ē natura sps sancti
ut nō h'et ex creatura fierent. si p'
in illud atq' illud mutabilis ūteret.
sicut a in glaciem. It' apparuerūt
ista sicut oportune apparē debuērūt
creatura seruiente creatori et ad
nutū eius tōmutabilis ī seipō p'
manentis ad eū significandū. et
demonstrandū: sicut significari
demonstrāi mortalib' oportebat mu-
tata atq' cōūsa. Promde quāq' iā
columba sps dicta sit et de illo igne
cū dīet. uise sūt illis inq' lingue
diuise uelut ignis. qui et in sedet
sup' unūq'q' eorū. et ceperunt ling' b'
loqui queadmodū dabat sps eis
p'nūciare. ut ostendēt p' illū ignē
spm demonstratū. sicut p' colūbā:
nō tū ita possum' dīe. vna p'sona
spm san. et deū et colūbam. ā et
deū et ignem sicut dicim' filiū et
deū et hominē: nec sicut dicim'
filiū agnū dei. nō solū iohāne bap-
tista dicente ecce agnus dī. sed etiā
iohāne euāgelista uidente agnū
ocisum in apocalipsi. Illa appē-
sio pphetica nō ē exhibita oculis
corporeis p' formas corporeas. sed
in spū p' spirituales ymagines
corporū. columbā uō illā. et ignē
oculis uiderunt quātūq' uiderūt
Quāq' de igne discrepāi p't utrū
oculis an spū uisib' sit p't uerba
sic posita. Itō enī ait. uiderūt lm'

quas diuisas velut ignem: sed vise
 sunt eis. **N**ō autē sub eadē signifi-
 catione solem⁹ dūc visum ē in q̄ diam⁹
 vidi. **E**t in illis quidem spūalib⁹ vi-
 sis ymaginū corporalū solet dici: et
 visū ē in et vidi: in istis vō q̄ p̄ exp̄s-
 sam corporalem speciem oculis de-
 monstrant nō solet dici visū ē in. s̄
 vidi. De illo ergo igne potest ēē q̄stio
 quomō visus sit: utrū int⁹ in spū
 tanq̄ foris: an vō foris corā oculis
 carnis. De illa vō columba q̄ dīcā ē
 corporali spē descendisse nullus vq̄
 dubitauit qd̄ oculis visa sit. **N**ec
 sicut diam⁹ filiū petrā p̄ptū ē enī
 petra at̄ erat xp̄s: ita possum⁹ dūc
 spm̄ columbā ul̄ ignem. Illa enī pe-
 tra iā eāt in creatā et p̄ actionis mo-
 dū nūcupata ē noīe xp̄i quē signifi-
 cat: sicut lapis ille quē iacob posuit
 ad caput: etiā vñctioz ad significā-
 dū dñz. **A**ncipit assūpsit: sicut ysaac
 xp̄s eāt: cū ad se imolandū ligna
 portabat. **A**ccēssit istis actio qdā sig-
 nificatiua iā existentib⁹ nō at̄ sicut
 illa columba et ignis adhet tantū
 modo significanda repente extite-
 runt. **M**agis ista similia n̄ vident
 flāme illi que in rubo apparuit moy-
 si: et illi colūne quā ppl̄s in hēmo
 seq̄bat⁹ et fulgib⁹ et tonitruis q̄
 fiebant cū lex daret⁹ in monte. **A**d
 hoc enī rerū illarū corporal⁹ extitit
 spēs: ut aliquid significaret: atq̄ p̄-
 teriret p̄p̄r has ergo corporales for-
 que ad eū significandū: et sicut hu-
 manis sensibus oportebat demon-
 strandū temporalit̄ extiterūt: miss⁹
 ē etiā sp̄s sanct⁹. **N**ō tñ mīor p̄p̄r

dictus ē sicut filius p̄p̄r formā suā:
 qz illa forma serui inhesit ad vni-
 tatem p̄sone. ille vō spēs corporales
 ad demonstrandū qd̄ opus fuit ad
 temp⁹ apparuerit et etiā postea des-
 titerunt. **De hīs q̄ vbi dei
 visibile putauerūt cam̄ vñ**

Qur ergo nō i p̄r d̄ missus p̄
 illas species corporales ignē
 rubi et columbā nubis: ul̄ ignis
 et fulgura in monte et si q̄ tunc ap-
 paruit cū eū corā locutū patrib⁹
 teste scriptura didicim⁹: si p̄ illos cre-
 ature modos et formas corporalit̄ ex-
 p̄ssas: et humanis aspectib⁹ p̄sen-
 tatas ip̄e demonstrabat⁹: cur tūto
 post d̄ missus: cū ex femina sc̄s ē
 sicut dicit apl̄s. **C**ū autē venit ple-
 nitudo t̄pis misit deus filiū suū
 factū ex muliere: quando quidem
 et antea mittebat⁹ cū p̄ illas creat̄e
 mutabiles formas p̄b⁹ apparebat⁹:
 Aut si nō recte posset dici missus
 nisi cū verbū caro factū ē: cur miss⁹
 ē sp̄s sanctus: cur nullus talis
 incorporatio facta ē. **S**i vō p̄ illa
 visibilia q̄ in lege et p̄phetis comē-
 dant⁹ nec pater n̄ filius sed sp̄s
 sanctus ostendebatur. **C**ur etiā
 ip̄e nūc d̄ missus cū illis modis
 et antea mittebat⁹. **I**n hui⁹ plenitudine
 q̄onis p̄mū dñō adiuuante: q̄ren-
 dū ē utrū p̄r an filius: an sp̄s sc̄s
 an aliqn̄ p̄r: aliqn̄ filius: aliqn̄
 sp̄s sanctus: an sme vlla distinc-
 tione p̄sonaz sicut d̄. deus vnus

et solus id ē ipā trinitas p illas ar
ature formas patribus appruit
Dem de quodlibz horz muentū vi
sū de fuit. vtrū ad hoc opus vtrū
mō creatura formata sit. in qua
dō sicut tūt oportuisse iudicauit
huānus ostendēt aspectibz. an an
geli qui iā erant. ita mittebant
ut ex psona dī loqrentē assumētes
corporale specē de creatura corpea
in vsum ministerij sui sicut cuiqz
opus eēt. aut ipm corpus suū. cui
nō subdunt sed subditū regunt i
species quas uellent accommodatas.
atqz aptas actionibz suis. mutātē
atqz uertentes p m attributū sibi a
creatore potentia. **P**ostremo vide
bim⁹ id qd qre instituerant. vtrū
filius an sps sanctus et ātea mit
tebant. et si mittebant. quid int
illam missioē et eā quā in euāge
lio legimus distet. an missus non
sit aliquis eoz. nisi cū ul' filius. frō
eēt ex maria uirgine ul' cū sps scō
visibili spē siue in columba sit i
ignis linguas apparuit **De his**
q filiu an trinitū fuisse mōt.

Omittam⁹ igit eos q nimis
carnalit naturā uerbi dei
atqz sapiāz q in serpā manēs ino
uat oīa. quē vntū dī filiū diam⁹
nō solū mutabilem. verū etiā vi
sibile eē putauerūt. **N**i enī multū
cassū cor diuinis rebus inqrend⁹.
audacius q religio sius attulerūt.
Nā qppe cū sit substantia spūal
cūqz etiā ipā fca sit. nō p aliu fieri

potiūt. nisi p quē facta sūt oīa et
sine quo factū ē nichil. qius sit mu
tabilis. nō tñ ē visibilis. qd illi de uō
ipō. atqz ipā dī sapiā p quā facta ē
anima crediderunt. cū sit illa non
mutabilis tantū qd et aiā ē sed etiā
incomutabilis qd aiā nō ē. **E**ndem
quippe trōmutabilitas eius cōme
morata ē. ut dicit in serpā manēs
in nouat oīa. **E**t isti quidē ruīnam
erroris sui dinax scripturaz testimo
nijs quasi fulcare onantes. adhibet
pauli apli sententiā et qd dñi est
de vno solo deo i quo ipā trinitas in
telligit. tñ de prē nō etiā de filio. i
de spū scō dictū accipiūt. Regi at scdā
imortali. soli dō honor et glā i scdā
scdā. **E**t illud alterū. **B**eatus et so
lus potens rex regū et dñs dñātiū
qui solus habet imortalitātē et lu
cem habitat iaccessibile. quē nemo
hoīm vidit nec vidē potest
**In indiscrete deo trinitas pa
tribz apparuit. ca. v.**

Et quē admodū intelligēda sūt
iā satis nos differuisse arbitror
Perū illi qui ista nō de filio nō de spū
sancto. sed tñ de prē accipi volunt
dicunt visibilem filiū nō p carnē
de vigne assumptā. sed etiā antea
p serpm. **N**am ipē inqunt. apparuit
ocul' patrū. **Q**uibus si dixeris. qud g
visibil' p serpm filius. ita et mortal'
p serpm. ut constet uob qd tñ modo
de prē vultis intelligi qd dñi est
qui solus hz imortalitātē. **N**ā si ppe
carnem susceptam mortal' ē filiū

ppe hanc similitudinem. ut sit et visibilis. Responde-
 dent. nec ppe hanc se mortale filium
 dicit: sed sicut et ante visibilem. ita et
 ante mortale. **S**ed si ppe carne filium
 dicunt esse mortale. iam non potest sine filio
 solus habere immortalitatem. quia et verbum eius
 per quod omnia facta sunt habet immortalita-
 tem. **N**ecque enim quia carne assumpsit immor-
 tale ideo amisit immortalitatem suam: quoniam
 quidem nec anima humane hoc amittere po-
 tuit ut cum corpore moreretur. dicente ipso
 domino. nolite timere eos qui corpus occidunt
 animam autem non possunt occidere. Aut vero etiam
 spiritus sanctus carne assumpsit. De quo utique
 sine dubio turbabuntur. **S**i ppe carne
 mortalis est filius. quomodo accipit patrem
 tantummodo sine filio et sine spiritu sancto habere
 immortalitatem. quoniam quidem spiritus sanctus
 non assumpsit carnem. **E**t si non habet
 immortalitatem. non ergo ppe carne mortalis
 est filius. **S**i autem spiritus sanctus habet immor-
 talitatem non de patre tantummodo dictum est. quia so-
 lus habet immortalitatem. **Q**uo tamen ita
 se arbitrantur et ante incarnationem per se
 ipsum mortalem filium posse conuincere
 quia ipsa mutabilitas non inconuenienter
 mortalitas dicitur. secundum quam et anima dicitur mori:
 non quia in corpus uel in alteram aliquam
 substantiam mutatur et vitatur. sed in ipsa
 sua substantia quicquid alio modo nunc
 est ac fuit secundum id quod destitit esse quod erat
 quod erat mortale deprehendit. **E**t itaque
 inquirunt anquam natus esset filius dei
 de uirgine maria. ipse apparuit patribus
 nostris. non in una eademque specie. sed mul-
 tiiformiter. aliter atque aliter. et visibilis est per
 se ipsum. quia nondum carne assumpta. sub
 eius conspicua mortalibus oculis fuit

et mortalis mater mutabilis. ita et
 spiritus sanctus. qui alias columba. ali-
 as ignis apparuit. **U**nde non trinitati
 auiunt. sed singulariter et ipse patri con-
 uenit tantummodo quod dictum est immortalis. in-
 uisibili soli deo. et qui solus habet immor-
 talitatem. et lucem habitat inaccessi-
 bilem. quem nemo hominum uidit.
 nec uideri potest. **O**missis ergo istis quod non
 anime substantiam inuisibilem posse potui-
 erunt unde longe remotum ab eis erat
 ut nossent unum et solus dei. id est pa-
 tris et filii et spiritus sancti non solum
 inuisibilem. verum et incommutabilem
 permanere substantiam. ac per hoc in uera
 et sincere immortalitate consistere: nos
 qui nunquam apparuisse corporeis oculis
 deum nec patrem nec filium nec spiritum sanctum
 dicimus. non per subiectam sue potestati
 corpoream creaturam. in pace catholi-
 ca pacifico studio requiramus parati
 corrigi si fraternae ac recte reprehendi-
 mur. parati etiam si ab inimico uer-
 tam dicente mordemur. utrum indiscrete
 deus apparuit patribus nostris anquam christus
 ueniret in carne. an aliter ex trinitate
 persona. an singillatim quasi per uoces.
**De tribus uiribus abrahe uisibilibus
 cum quibus locutus est. cap. xi.**
Ad primum in eo quod in genesi
 scriptum est locutus deum cum homine
 quem de limo finxit. si excepta fi-
 gurata significatione. ut rei geste fi-
 des etiam ad litteras teneatur. ita tracta-
 tum in specie hominis uidetur deus cum homine
 tunc locutus. **N**on quidem expressum hoc
 in libro positum est. sed constantia lec-
 tionis id resonat. maxime illo quod scriptum

fde

e vocem dei audiuisse in ada ambu-
 lantis in paradiso ad vespertum. et ab-
 scondisse se in medio ligni qd erat
 in paradiso. deoq; dicenti ada. ubi
 es respondisse se. audiui vocem tua
 et abscondi me a facie tua. qm nudus
 essem. Quod eni possit ad luteam in-
 telligi talis dei deambulatio et tollo-
 cutio. nisi in spe humana. non video.
 Neq; eni dici potest vocem solam fieri ubi
 deambulasse dictus est deus. aut eum
 qui deambulat in loco non fuisse vi-
 sibilem cum et ada dicat. qd se abscon-
 dit a facie dei. **U**bi ergo erat ille?
Utrum patet an filius an spiritus sanctus. an
 oino misceatur deus. ipsa trinitas in
 forma hominis homini loquebat. Con-
 terdo quidem ipsa scriptura nusquam tri-
 nitatem sentiat a persona ad personam. **U**bi
 videtur loqui ad primum hominem. qd dicitur
 fiat lux et fiat firmamentum
 et cetera per illos singulos dies. quem
 deum patrem solemus accipere dicente
 ut fiat quicquid facere voluit. **Q**uia ei
 per verbum suum fecit: qd verbum eius
 unicum filium eius secundum rectam fidei re-
 gulam novimus. **U**bi ergo deus pater locutus
 est ad primum hominem et ipse deambulavit
 in paradiso ad vespertum et ab eius
 facie se in medio ligni paradisi patris
 abscondeat. cur iam non ipse intelli-
 gat apparuisse abrahe et moysi
 et quibus voluit. et quodammodo vo-
 luit per subiecta sibi commutabilem
 atq; visibilem creaturam: cum ipse in
 seipso atq; in substantia sua qd est
 immutabilis atq; invisibilis maneat.
Ubi fieri potuit ut a persona ad perso-
 nam occulte scriptura transiret et cum

patrem dixisse narrasset fiat lux et cetera
 qd per verbum fecisse commemorat. etiam filium
 indicaret loqui ad primum hominem non apte
 hoc explicans sed eis qui possent in-
 telligendum intimans. **Q**ui hinc ergo vi-
 res quibus hoc secretum possit mentis
 anime penetrare ut ei liquido appareat
 vel posse etiam patrem. vel non posse
 nisi filium vel etiam spiritum sanctum per crea-
 turam visibilem humanis oculis ap-
 parere. pergit in hac scrutanda si potest
 etiam verbis enuntianda atq; tractanda
 res tamen quantum ad hoc scripturam testimonium
 attinet. ubi deus cum homine locutus est
 quantum existimo occultum est. **Q**uoniam etiam
 ut soletur ada corporeis oculis deum
 videre non evidenter apparet cum presertim
 magna sit questio cuiusmodi oculi
 eius apti fuerint. quoniam vetitum cibum
 gustaverunt. **U**bi enim antequam clausi
 erant. **I**llud tamen non temere dixerim si pa-
 disum corporalem quendam locum illa scrip-
 tura insinuat. deambulare ibi deum
 nisi in aliqua corporea forma nullo
 potuisse. **U**bi et solas voces factas
 quod audiret homo. nec aliquam formam
 videtur dici potest. nec quod scriptum est abscondit
 se ada a facie domini continuo sequitur
 ut solet eius faciem videre. **Q**uid si ei
 quidem videre poterat ipse: sed videtur ipse
 metuebat ab eo cum vocem audierat
 et deambulantem presentiam sentiebat.
Ubi et tamen dicit deus abscondam me
 a facie tua; nec ideo fatei cogimus eum
 sole tunc faciem dei corporeis oculis
 in qualibet forma visibili. quoniam eius ex
 facinore suo vocem interrogantis sentitque

loquentis audisset. **Q**uoniam autem
loquela tunc de exterioribus hominum au-
ribus insonaret. marie ad primum hominem
loquens et muenire difficile est et non
hoc isto sermone suscepimus. **U**erum
si sole voces et sonitus frebant quibus
quidam sensibilis potentia dei primis illis ho-
minibus preberetur. cur ibi persona dei patris
non intelligatur. nescio. quod quidem persona
eius ostendit et in ea voce cum ihesus coram
tribus discipulis prefulgens apparuit. et
in illa quoniam super baptizatum columba des-
cendit. et in illa ubi ad patrem de sua
clarificatione clamauit. eius respon-
sum est. et clarificauit et iterum clari-
fabo. non quod fieri potuit uox sine opere filii
et spiritus sancti. trinitas quippe inseparabiliter
operatur. sed quod ea uox facta est quod solus perso-
na patris ostendit sicut humanam il-
lam formam ex uirgine maria trinitas o-
perata est. **V**isibile namque filii solus per-
sona inuisibilis trinitas operata est. **N**ec
nos per aliquid prohibet illas uoces factas
ab adam non solum a trinitate factas intelli-
gere. sed etiam personam demonstrantes et
de trinitatis ampe. **I**bi enim cognimus
non nisi patris ampe personam ubi dicitur
Hic est filius meus dilectus. **N**ec enim
ihesus etiam spiritus sancti filius. a etiam suus
filius credi aut intelligi potest. **E**t ubi
sonuit. et clarificauit et iterum clari-
fabo. non nisi patris personam fatemur. **R**es-
ponsum quippe est ad illam domini uocem qua
dixerat. patris clarifica filium tuum quod non
potuit dicere nisi deo patri trinitati. non et spiritu
sancto tuum non erat filius. **H**ic autem ubi scrip-
tum est. et dixit dominus ad adam. cur non

ipsa trinitas intelligat. nichil dici potest
Similiter etiam quod scriptum est et dixit dominus
ad abraham. exi de terra tua et de
cognatione tua. et de domo patris
tui. non est aptum utrum sola uox facta
sit ad aures abrahe. an et oculis
eius aliquid apparuerit. **P**aulo pro
autem aliquando apertus dicitur et uisus
est dominus abrahe et dixit illi. **S**emini
tuo dabo terram hanc. **S**ed nec ibi ex-
pressum est in quo spectat uisus sit ei dominus
an utrum patris. an filius. an spiritus sanctus
ei uisus sit nisi forte idem putant
filium uisum esse abrahe. quod non scriptum est
uisus est ei dominus. **T**anquam enim ipse uidetur
filius dominus uocari dicente apostolo
Pater et si sunt qui dicunt dei. siue
in celo siue in terra sicuti sunt dei multi.
et dominum multi nobis autem unus deus
pater et quo omnia et nos in ipso. et unus
dominus ihesus christus per quem omnia et nos per ipsum
Sed cum et deus pater multis locis inue-
niatur dominus dictus. sicuti est illud dominus
dixit ad me filius meus estu ego
hodie genui te. **E**t illud dixit dominus
domino meo sede a dextris meis. cum
etiam spiritus sanctus dominus dictus inueniatur
ubi apostolus ait dominus autem spiritus est et ne-
quisquam arbitretur filium significatum
et idem dictum spiritum per incorpoream sub-
stantiam secutus conuenit ubi autem
spiritus domini ibi libertas. **S**piritum autem domini
spiritum sanctum esse nequaquam dubitauerit. **N**ec
hic ergo euidenter apparet utrum
aliqua ex trinitate persona. an deus
ipsa trinitas. de quo uno deo dictum est
dominum deum tuum adorabis et illi soli
seruias uisus fuit abrahe. **S**ub
illic autem manibus tres uiros uidit

quibus et inuitatis hospitioq; suscep-
tis et epulantib; ministravit. Sic
tñ scriptura illā rem gestā narrare
cepit ut nō dicat: visi sunt ei tres
viri. sed visus ē ei dñs: atq; inde
consequenter exponens quōd visus sit
ei dñs atterit narratioē de tribus
viris quos abrahā p pluralem
numerū inuitat ut hospitio susci-
piat et postea singularit sicut unū
alloquitur: et sicut vir ei de sara
filii pollicet quē dñm dicit scripta
sicut in eisdē narratiois exordio.
visus ē mqt dñs abrahe. Inuitat
ergo et pedes lauat: et deducat ab-
euntes tanq; hoīes. loquit atq; tñq;
cū dñs deo suae cū ei pmittit fili;
sue cū ei sodomē imminens mteit;
iudicatur. *De tribus viris abra-
he visis cū quib; sicut cū dño
loq; deo loquitur.* *¶ xi*

Non parua neq; transitoria
considerationē postulat iste
scripturē locus. Si vñ vir vñ visus
fuisset. etiā illi qui dicunt et pñs
q; de vigne nasceret. p suā substā-
tiā visibilē filii. quid aliud q; ipm
ēē clamarent: Cū de pñe iquūt
dñm ē inuisibili soli dō. Et tñ posse
adh; q̄rere quōd an susceptā carnem
habitu muent; ē ut homo. qñ qdē
ei pedes loti sunt. et humanis epu-
lis epulatus ē. Quōd istud fieri po-
teat cū adhuc in forma di esset nō
rapinā arbitrat; ē ēē equal' deo.
Nūquid enī iā semetipm exuian-
uerat formā serui accipiens i simi-
litudinē hominū fr̄i et habitu iuēt;

ut homo: cū hoc qñ fecit p partem
vgnis nouerim. Quō igitur anq; h
fecisset. ut vir vnus apparuit abrahe:
~~idem p filius dei crederet.~~ In illa for-
tem nō erat: Possem ista q̄rere si vir
vnus apparuisset abrahe: idēq; fili;
dei crederet. Cū ergo tres viri visi sunt
nec qsq; in eis ul' forma ul' etate ul'
potestate maior dō ē ceteris: cur hic
hic accipiam; visibilē in sinuatam
p creaturā visibilē tñtatis eq̄litate
atq; in tribus psonis vnā eandē s̄stāz.
Nam ne qsq; putaret sic itamati.
vnū in tribus fuisse maiore. et cū do-
minū dei filiū intelligendū. duos
at illos angelos eius. qz cū tres visi
sunt vñ dñs illic loquit abrahā
fr̄i scripturā futuris talib; cogitatioib;
atq; opinionib; cōtraducendo nō pter-
misit occurrē. qñ paulo p duos āge-
los dicit venisse ad loth: in quibus
et ille vir iustus q; de sodomoz iten-
dio meruit liberari ad vnū dñm lo-
quat. *De duob; angel' q; huāna
forma apparuerit loth et in qib;
dñs singularit appellat.* *¶ xii*
Sic enī loquit scriptura dñs abyt
autē dñs p q; cessauit loq; ad
abrahā. et abrahā reuersus ē ad
locū suū. Venerūt at duo āgeli sodo-
mis vespē. Hic attenti; cōsideandū
ē qd ostendē in statu. Cū trib; certe
loqbat abrahā. et cū dñs singularit
appellauit. forte mqt aliq; vnū ex
tribus agnoscebat dñm: alios autē
duos āgelos eius. Quid sibi ergo
vult qd consequit dicit scriptura. abyt
autē dñs postq; cessauit loq; ad abra-
hā. et abrahā reuersus ē ad locū suū

venerunt autē duo angeli sodomis vespere. An forte ille unus abressent. qui dñs agnoscebat in tribus et duos angelos qui cū illo erant ad cōsumēdā sodomā miserat. Ergo sequētia videam. Venerunt inq̃ duo angeli sodomis vespere loth autē sedebat ad portā sodomorū. Et cū vidisset eos loth: surrexit in obviam illis et adoravit i faciem sup̃ eam et dixit. Ecce dñe: dūitate in domū p̃m̃ ṽr̃i. Hic manifestū ē et duos angelos fuisse. i in hospicio pluralit̃ mūtatos. et honorifice appellatos dñōs: cū fortasse hominēs putarent. Sed rursū mouet. qz nisi āgelus dei cognoscēnt. nō adoraret loth in faciem sup̃ eam. Cur ergo tanq̃ tali humanitate indigentib⁹ et hospiciū pararet et victus. qz q̃libz hic lateat: id nūc quod suscepim⁹ exequam⁹. Duo apparent angeli ambo dicunt. pluralit̃ iuvant. tanq̃ cū duob⁹ pluralit̃ loqr̃. donec creat⁹ a sodomis. Deinde seq̃r̃ scriptum et dicit. Et factū ē postq̃ duxerūt eū foras ei dixerunt. Salua salua aīaz tuā. Ne respereis retro. neq̃ stes in vniūsa regione hac. In mōte vade et ibi saluaberis. ne forte cōprehendais. Dixit at̃ loth ad eos. Rogo dñe qm̃ venit puer tuus an te mīaz et cetā. Quid ē hoc qd̃ dicit ad eos. rogo dñe. Si iā ille decesserat qui dñs erat. cur dicit rogo dñe. i nō rogo dñe. Aut si vn⁹ ex eis voluit appellare. cur ait scriptura. dixit autē loth ad eos. rogo dñe. qm̃ iuenit puer tu⁹ an te mīaz. An et hic intelligim⁹ i plurali nūd⁹ p̃sonas duas. cū autē idē duo tanq̃ vn⁹ cōpellant. vnus

substantie vnū deū intelligim⁹. quas duas p̃sonas h̃ intelligim⁹. patris et filij an p̃ris et sp̃s sc̃i. an filij et sp̃s sancti. Hoc forte cōgruenius qd̃ vltimū dixi. q̃ssos enī se dixerunt. qd̃ de filio et sp̃u sancto dixim⁹. Nam patre missū nusq̃ scripturaz nobis occurrit. **De visione moysi qua deū vidit in rubo. cap. xiii.**

Moyses autē qm̃ ad p̃l⁹ isrl̃ ex egipto educendū missus est. sic ei dñm apparuisse scriptum ē. Pascebat inq̃ oues iethro socer sui sacerdotis madian i egipt⁹ oues in desertū. et venit in montē di oreph. Apparuit autē illi angelus dñi in flāma ignis de rubo. et vidit qz in rubo arderet ignis. rubus vō nō cōburebat. Et ait moyses. Ibo et videbo visum istud qd̃ tam magnū vidi: qm̃ nō comburit rubus. Cū ergo vidit dñs qz venit vidē. clamauit ad eū dñs de rubo dicens. Ego sū d̃s patris tui d̃s abrahā i d̃s iacob et d̃s iacob. Et h̃ p̃mo āgelus dñi ductus ē deinde d̃s. Nūq̃ ergo āgelus d̃s abrahā ē. i d̃s ysaac et d̃s iacob. Potest ergo recte intelligi ip̃e saluator. de q̃ d̃ apl̃s. quoz patres et ex quib⁹ xp̃s f̃m carnē q̃ ē sup̃ oīa d̃s benedictus in secula. Qui ergo sup̃ oīa **benedictus in secula** ē d̃s benedict⁹ in secula: nō absurde etiā hic ip̃e intelligit⁹ d̃s abrahā et d̃s ysaac i d̃s iacob. **Potest ergo recte intelli.** qz cur p̃us āgel⁹ dñi d̃s ē cū de rubo in flāma ignis

apparuit. **U**trum q̄ vnus et multis a-
gelus erat: sed p̄ dispensacioē p̄sonam
dñi sui gerebat. **I**n assumptū erat a-
liquid creature q̄ ad p̄sens negotiū ui-
sibilit̄ apparēt et vnde voces sensibilit̄
prederent quibus p̄sencia dñi p̄sbiet
tam creaturam corporeis etiā sensib⁹
homīis sicut oportebat exhiberetur.
Si enī vn⁹ ex angel⁹ erat q̄s facile af-
firmāe possit: utrū ei filij p̄sona nūc-
anda ip̄posita sūt. an sp̄s sancti an dī
patris an ip̄ius om̄o trinitatis qui ē
vnus et solus d̄s. ut dicit ego sū deus
abraham et d̄s ysaac et d̄s iacob. **N**e-
q̄ enī possum⁹ dicē deū abraham
et deū ysaac et deū iacob. filiū dī
eē et patrē nō esse. **A**ut sp̄m s̄m aut
ipsam trinitatē quā credim⁹ et itelli-
gim⁹ vnū dīm audebit aliq̄s negāe
deū abraham. et deū ysaac et deū ia-
cob. **I**lle enī nō ē illoz patrū d̄s qui
nō ē d̄s. **P**orro si nō solū pat̄ d̄s eēt
sicut oēs etiā hētici cōcedunt sed etiā
filius. q̄s velint nolint cogunt fatēi
dicente aplō. qui ē sup̄ oīa b̄ndictus
in secula. **Q**ui ergo sup̄ oīa ē b̄ndic-
tus in secula: nō absurde h̄ etiā ip̄se
et sp̄s sanctus dicente aplō clari-
tate ergo dīm in corpe v̄o cū sup̄ dicit
nescis qz corpa v̄a templū sunt sp̄s
sancti qui in vobis ē quē habetis a
dō et hī tres vnus d̄s sicut catholica
sanitas credit. **N**on satis elucet quā
in trinitate p̄sonā et utrū aliquā an-
ip̄ius trinitatis gerebat ille angelus:
si vnus ex ceteris angel⁹ eāt. **S**i autem
in vsū rei p̄sentis assumpta creatū ē
q̄ humanis ocul⁹ apparēt et aurib⁹ inso-
naēt. et appellaret et angelus dñi et
dñs et d̄s. nō p̄t h̄ d̄s p̄t intelligi sed
aut filius aut sp̄s sanctus quāquam
sp̄m s̄m alitubi angelū d̄s nō itolā

sed ex ope possit intelligi. **D**icit enī de
illo ē que ventura sunt annuntiabit vob⁹
Et vtiqz angelus grece nūcūs latine
ē. **D**e dñō autē ihu xpō **m**euidentissimē
legim⁹ apud p̄phetam q̄s magnū cōsiliū
angelus dictus sit cū et sp̄s sanct⁹. et dī
filius sit deus et dñs angelorū. **Ca. xii.**

De ap̄tode dī i exitu isrl' ex egipto.

Tem in exitu isrl' de egipto scriptū ē. **D**e
autē p̄ibat illos die quidē in colūpnā
et ostendebat illos viā. nocte at̄ i colūp-
nā ignis. et nō deficiebat colūpnā nub⁹
die et colūna ignis nocte an̄ pplm. **E**t
h̄ dubitet p̄ subiectā creaturā eandēqz
corporeā nō p̄ substantiā deū ocul⁹ appa-
ruisse mortalit̄. **P**z utrū patrē an fi-
liū an sp̄m s̄m an ipsā trinitatē vnū
deū sū nō apparēt. n̄ ibi h̄ distingu-
quantū existimo vbi scriptū ē. **I**maies-
tas dñi apparuit in nube et locutus
ē dñs ad moysen dicens exaudiui m̄
mur filioz isrl'. **Ca. xii.**

De his
gesta sūt corā moyse i monte.
Adm vō de nubib⁹ et vocib⁹ et fulgib⁹ et
tuba et fumo i monte syna cū dicit̄
syna at̄ mons fumigabat tot⁹. **p**pt̄ea
q̄s descendit dñs in cū in igne et ascen-
debat fum⁹ tanq̄ fum⁹ fornacis et
mente confusus ē oīs ppl⁹ vehement⁹
fiebant at̄ voces tube p̄deuntes fortit̄
valde moyses loq̄bat et dñs respōde-
bat ei uoce et paulop⁹ data lege i decē
p̄ceptis consecr̄ dicit̄ et oīs ppl⁹ iudeb⁹
voces et lampades et voces tube. et mō-
tē fumantē et paulo p⁹. **S**tabat mōt
oīs ppl⁹ alonge. moyses autē itauit i
nebula ubi erat d̄s et dixit dñs ad moy-
sen et cetera. **Q**uid h̄ dicit̄ nisi q̄ nemo
tam vecors ē qui credat fumū ignē nu-
bes et nebula et siq̄ sunt h̄. vbi et sapi-
entiae dī q̄s ē xp̄s. et sp̄s sancti eē substā-
tiā. **I**am de p̄re d̄s n̄ arriani ūquā
hoc ausi sunt dicē. **E**rgo creatura ser-

uenti creatori facta sunt illa oia
et humanis sensibus p dispensatōe
congrua p̄sentata nisi forte q̄a d̄c
ē. moyses at̄ int̄iuit in nebula ubi
erat deus. hoc arbitrab̄ carnalis
cogitatio a p̄lo quidā nebula visā.
Intra nebula v̄o moysen. oculis
carneis vidisse filiū dī. quē deluā
tes hēti in sua s̄bstantia visū. uo
lunt: sane videt eū moyses oculis
carneis. Si ocul̄ carneis potest vidi
nō mō sapiā dī qd̄ ē xp̄s sed ul̄ ip̄a
cuiuslibet hoīs et qualisq̄ sapien
tis aut qz sc̄ptū ē de seniorib̄ isrl̄. z
qz sub pedib̄ viderūt locū ubi stete
rant d̄s isrl̄ et qz sub pedib̄ eius t̄p̄
opus lapidis saphiri. z tanq̄ asp̄s
firmamenti celi p̄pt̄a credendū est
verbū et sapiāz dei p̄ suā s̄bām in
spatio loci terreni stetisse que p̄ten
dit a finē vsq̄ ad finē fortit̄ et dispo
nit oia suauit̄ et ita esse mutabile
verbū dei p̄ qd̄ facta sunt oia. ut mō
se cont̄hat mō distendat. z iundet
d̄s a talibus cogitatioib̄ corda fide
liū suorū. z p̄ subiectam ut sepe dix
im̄ creaturam exhibent̄ h̄ oia visi
bilia et sensibilia ad significandum
inuisibilem atq̄ intelligibilem deū
nō solū patrem sed z filiū et sp̄m s̄c̄
ex quo oia p̄ quē oia in quo oia. z
uis inuisibilia dī a creatura mūdi
p̄ ea q̄ sc̄a sunt intellecta conspiciūt̄
sempiterna quoq̄ v̄tus ē ac diuinitas
sed qd̄ attinet ad id qd̄ nūc suscepim̄
nec in mōte syna iudeo q̄admodū
appareat p̄ illa oia q̄ mortaliū sen
sib̄ tribuit̄ ostendebant̄ vtrū deus
t̄nitas. an pater. an filius an sp̄s
sanctus p̄e loquebat̄. Perit̄ si qd̄
hinc sine affirmandi temeritate mo
deste atq̄ cunctant̄ cōiecturē concedit̄

si vna ex t̄nitate p̄sona p̄t̄ intelli
gi aut nō sp̄m s̄c̄m potius intelli
gi. q̄n et tabulis lapideis lex ip̄a
q̄ ibi data. digito dei sc̄pta dicit̄. z uo
noie sp̄m s̄c̄m in euāgelio significā
nouim̄. et quūquaginta dies nūant̄
ab occasione agni. et celebratione
pasche usq̄ ad diem qua h̄et fieri cep
ta sunt in mōte syna sicut p̄ d̄nū
passionem ab eī r̄surrectione. l̄ di
es numerant̄. et uenit p̄missus a
filio dei sp̄s sanctus et in ip̄o eius
aduentu quē in apl̄d̄ actibus legim̄
p̄ diuisione linguaz ignis appa
ruit. qui et in sedit sup̄ vnū quēq̄
eorū. qd̄ in exodo congruit vbi sc̄ptū
ē. syna at̄ mons fumabat totus
p̄pt̄a qd̄ descendit in ea d̄s in igne.
Et aliquanto p̄ aspectus m̄q̄t ma
iestatis d̄ni tanq̄ ignis ardens sup̄
uertit̄ montis corā filiis isrl̄. Aut
si h̄et ideo sc̄a sunt qz nec pater nec
filius illuc eo mō p̄sentat̄ poteant̄
sine sp̄u s̄c̄o quo ip̄az legem scribi
oportebat. deū quidē nō p̄ s̄bāz suā
q̄ inuisibilis et incommutabilis
manet sed p̄ illā sp̄ciē creature il
lic apparuisse cognoscim̄. z aliq̄
ex t̄nitate p̄sonā signo quodā ip̄o
quantū ad mei sensus inpatiētiā
p̄tinet nō iudem̄.

**Utrū deus p̄ suā s̄bstantiā
moysi apparuerit. c. xvi.**

Est etiā quo pleriq̄ moueri so
lent qz sc̄ptū ē. Et locutus ē
d̄s ad moysen facie ad faciem sicut
qd̄ loquit̄ ad amicum suū. tū paulo
p̄ idem dicit̄ moyses. Si ergo iue
ni gr̄az ante te ostende temp̄m michi
maifeste ut videā te. ut sim iueni
ens gr̄az an̄ te. ut sciam qz ip̄l̄s tu
ē gens h̄et. Et paulo p̄ iterum

Dixitque moyses ad dominum: ostende tempus in manifeste in maiestatem tuam. Quid est hoc quod in omnibus quod supra fiebant deus videi per se sua putabat unde a miseris creditur non per creaturam sed per seipsum visibilis filius dei. et quod intuerat in nebula moyses ad hoc intrasse videbat ut oculis quidem ipsis ostenderetur caliga nebulosa. ille autem intus verba dei tanquam eius faciem contemplantur audiret. Et quod dominus est et locutus est dominus ad moysen facie ad faciem sicut quod loquitur ad amicum suum. et ecce idem dicit si iuveni gratiam in conspectu tuo ostende tempus in manifeste. Proverbat utique quod corporaliter videbat. et veram visionem dei spiritualiter requirebat locutio quippe illa quod fiebat in vocibus sic modificabat tanquam esset amicus loquens ad amicum. Sed deum primum quod corporeis oculis. Et in principio erat verbum. et verbum erat apud deum et deus erat verbum per quod facta sunt omnia quod corporeis oculis videt. Et spiritum sapientie quod corporeis oculis videt. Quid est autem ostende tempus in manifeste ut videam te. non ostende mihi faciem tuam. Hoc autem si non dixisset moyses. utrumque ferendi essent stulti qui putant per ea quod super gesta vel dicta sunt substantiam dei oculis fuisse conspiciam. Cum vero hoc aptissime demonstrat nec desideanti hoc fuisse concessum quod audeat dicere per similes formas quod hinc quoque visibiliter

apparuerant non creaturam deo servientem sed hoc ipsum quod deus est cuiusquam oculis apparuisse mortalibus

Et ex persona domini dicta sunt moysi. postiora mea videbis cap. xvii.

Et id quidem quod postea dominus dixit ad moysen. non poteris videre faciem meam. et vivere. non enim videbit homo faciem meam et vivet et ait dominus. ecce locus penes me et stabis super petram statim ut transierit mea maiestas et ponam te in spelunca petre. et tegam manum meam super te donec transeat. et auferam manum meam et tunc videbis postiora mea. nam facies mea non apparebit tibi: non congruent ex persona domini nostri ihesu christi figuratum solet intelligi ut postiora eius accipiat caro eius. in qua de virgine natus est et mortuus et resurrexit: siue per postremum mortualitatis postiora dicta sunt. siue quod ea ipse in fine seculi hoc est postioribus suscepit dignatus est facies autem eius illa dei forma est in qua non rapinam arbitratus est esse se equalē deo patet quod nemo utique potest videre et vivere. sunt quod post hanc vitam in qua per pernam a domino. et ubi corpus quod corrumpitur aggrauat animam videmus faciem ad faciem sicut dicit apostolus. de hac enim vita in psalmis dicitur Veritatem uniusa veritas omnis homo vivens. Et iterum quoniam non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens. in qua vita ea autem per iohannem non dicit apparuit quod erimus. factus

autem magis quod cum apparuerit similes
ei enim quoniam videbimus eum sicuti est. quod
utique post hanc vitam intelligi uoluit
cum mortis debitum soluerimus et resur-
rectionis promissum recipimus siue quod etiam
nunc in quantum dei sapiamus per quam facti
sunt omnia spiritualiter intelligimus in
tantum carnalibus affectibus morimur
ut mortuum nobis habet mundum depu-
tantes nosque ipsi huic mundo moriamur
Et dicamus quod ait apostolus mundo michi
crucifixus est et ego mundo. De hac
enim morte iterum dicit. Si enim mortui
estis cum christo: quid adhuc velut vi-
uentes de hoc mundo decernitis. Non
ergo in merito. nec potest facere id est mai-
festatio eius ipsam sapiens dei videt et vi-
uet. Ipsa est enim spes cui contemplande
suspirat omnis qui affectat diligere
deum ex toto corde et ex tota anima et ex
tota mente. Ad quam contemplanda
etiam primum quod potest edificat quod dili-
git primum sicut seipsum. In quibus
duobus preceptis tota lex pendet et propheta
quod signatur in etiam in ipso moysi
nam cum dixisset per dilectionem dei quod pa-
pue flagrabat. si mulier gratia in con-
spectu tuo ostende tempus in maiestate
ut sim inueniens gratia ante te conti-
nuo per dilectionem etiam primum subiecit atque
ait. et ut sciam quod populus tuus habet gratiam
est. Illa est ergo spes quod rapit omnia animas
incausalem desiderio sui tanto ar-
dentiore quanto mundiore. et tanto mu-
dior quanto ad spiritualia resurgentem
tanto autem ad spiritualia resurgente quanto
a carnalibus morientem. **E**t dum

peregrinamur a domino et per fidem abu-
lamus. non per spem postiora christi habet
carnem per ipsam fidem videt debemus
id est in solido fidei fundamento sta-
tes quod significat petram: et eadem de
tali tutissima specula ituentes in
catholica scilicet etiam de qua dominus est
et super hanc petram edificabo ecclesiam
meam. Tanto enim etiam diligimus
quanto videt desideramus faciem christi
tanto in posterioribus eius agnoscamus
quanto nos prius dilexit christus. **P**er
ipsam carnem fides resurrectionis eius
saluos nos facit atque iustificat. Si
enim crediderit magis in corde tuo quod
deus illum suscitauit a mortuis. sal-
uus es. **E**t iterum qui traditus est
inquit per delicta nostra et resurrexit
per iustificationem nostram. Ideoque mi-
tum fidei nostre resurrectionis corporis domini
est. **N**am mortua esse illam carnem in
cruce passionis etiam inimici eius
credunt sed resurrexisse non credunt
Quod firmissime nos credentes
tanquam de petre soliditate conuenimus
Non certa spe adoptionis expectamus
idem passionis corporis nostri: quod habet in
membris christi speramus quod nos ipsi su-
mus quod per factum esse in ipso tanquam in capi-
te nostro fidei sanitate cognoscimus
Inde non vult nisi cum transierit videt
postiora sua ut in eius resurrectione
credat. **P**ascha enim hebreum
verbum dicitur quod transitum interpretatur
Non et iohannes euangelista dicit. Ante
diem autem festum pasche. scilicet illis quod
venit ei hora ut transeat ex hoc

mudo ad patrem. **H**oc autē q̄ ne
 dit nec tñ m catholica etiā sed m
 fasmate aliquo aut m hēsi credūt:
 nō de loco qui ē penes eū videt pos
 teiora dñi. **Q**uid eī sibi vult qd̄
 ait dñs. ecce locus ē penes me. et sta
 bis sup petra. **Q**uōd locus tñ est
 penes dñm: nisi h̄ ē penes eū. qd̄ eū
 spūalit attingit. **N**ā qd̄ locus nō ē
 penes dñm q̄ attingit a fine usq; ad
 finē fortit et disponit oīa suauit.
 et cu dñm ē. celū sedes eius et tra
 scabellū pedū ei⁹. et qui dixit quā
 domū edificabit in a qd̄ locus q̄
 eis mee. **R**ōne man⁹ mea fecit h̄
 oīa. **S**z videlicet intelligit locus pe
 nes eū m quo stat sup petra. ipā
 etiā catholica vbi salubrit videt
 pascha dñi. i. tñsūtū dñi. et postei
 ora ei⁹. id. ē corp⁹ eius q̄ credit m
 r̄surrectione ei⁹. **E**t stabis mqt
 sup petra statim ut tñsiet maies
 tas mea. **P**euēā statū ut tñsiet ma
 iestas dñi m clarificatiōe dñi. qz
 r̄surgens ascendit ad p̄z solidati
 sum⁹ sup petras. **E**t ipē petrus
 tñs solidatus ē ut cū fiducia p̄di
 cēt quē p̄s q̄ eēt solidatus ter
 timōe negaueāt. iā quidē p̄desti
 natione positus m spelūca petre. sed
 adhuc man⁹ dñi sibi supposita ne
 videt posteiōra enī eius visurus
 erat. et nōdū ille tñsierat vtiq; a
 morte ad vitam. nōdū r̄surrecti
 one clarificatus eāt. **N**ā et qd̄ se
 quit m credo et dicit tegā manū
 meā sup te donec tñseam et aufeā;

manū meā et videbis posteiōra mea
 multa isrl̄ite quorū tñc eāt figum
 moyses post resurrectionē crediderūt
 i eū tanq̄ iā videntes posteiōra ei⁹
 r̄mota manu eius ab ocul⁹ eius
Pñ et ysaie talē p̄phetiā cōmediat
 mīssa cor ppli h̄ et aures eorū opila
 et oculos eorū grima. **D**emde m
 psalmo nō absurde intelligit et eorū
 p̄sona dicit qm̄ die ac nocte gr̄uata
 ē sup me man⁹ tua. **D**ie **m**āifesta
 fortasse cū māifesta miracula facit
 et nō ab eis agnosceret. **N**octe at cū
 m passione morēt. qñ cert⁹ puta
 uerūt sicut quēlibz hoīez pemptū
 et extinctū. **S**z qm̄ cū tñsisset ut
 eius posteiōra vidēt p̄dicante sibi
 aplō paulo qz oportebat xpm̄ pati
 et r̄surgē cōpuncti sunt dolore p̄i
 tentiae: ut fieret m baptizatis qd̄
 capite psalmi eius ē. **B**eati quoz
 r̄misit sūt mīqtates et quoz tecta
 sūt p̄cā facinora. **P**otēā cū dñs eēt
 gr̄uata ē sup me man⁹ tua tanq̄
 dñs transeunte ut iā r̄mouēt ma
 nū. et vidēt posteiōra ei⁹ sequit
 vox dolentis et confitentis et ex fi
 de r̄surrectionis dñi p̄cā r̄missiōez
 accipientis. **C**ōuersus sū mqt i
 erūna mea cū mfigēt spina p̄cā
 meū cognoui et mīsticiā meā nō
 opui. **D**ñi p̄nūciabo adūsū me iust
 ticiā meā dñō et tu r̄misisti impietā
 tē cordis mei. **N**eq; eī tanto carnis
 nubilo debem⁹ iuolui ut putem⁹
 faciem quidē eē dñi iuisibile. dor
 sū vō visibile. qñ quidē i for serui

utrumque visibile apparuit. In forma
autem dei absit ut tale aliquid cogitetur.
Absit ut verbum dei et sapientia dei ex una
parte habeat faciem et ex alia dorsum
sicut corpus humanum aut omnis vlla specie
vel motione siue loco siue tempore commu-
tet. Quia si in illis verbis quod fiebat
in exodo et illis omnibus corporalibus de-
monstrationibus dominus ihesus christus ostendit
bat aut alias christus sicut loca huius con-
sideratio persuadet alias spiritus sanctus
sicut ea que supradiximus ammonent
non huius efficiat deus ut deus pater nunquam tali
aliqua specie patris visus est multa
enim talia visas facta sunt illis temporibus
non euidentem nominato et designato in eis
vel patre vel filio vel spiritu sancto sed tamen per
quasdam valde probabiles significatio-
nes nonnullis modis existentibus
ut numis temerarium sit dicere deum
patrem nunquam patribus et prophetis per ali-
quas visibiles formas apparuisse.
Hanc enim opinioem illi receperunt
qui non potuerunt in unitate trinitatis
intelligere quod deum est regi ante seculorum
immortali inuisibili soli deo huius et
quem non hominem vidit nec videre potest quod
de ipsa substantia summa summeque
divina et immutabili ubi et pater et
filius et spiritus sanctus unus et solus
deus per solam fidem intelligitur. Visioes
autem ille preteritum commutabile deum
commutabili subditum factum sunt. non proprie
sicut est sed significatiue sicut per res
causam et temporibus optant ostendentes deum.

Et daniel pater et filii per se ap-

parum et xviii
Quemadmodum ista intelligant
quod danieli apparuit antiqui dixerunt
a quo filius hominis quod per nos esse dig-
natus est accepisse intelligit ab illo
regnum qui ei dicit in psalmo fili-
us meus es tu ego hodie genui te pos-
tula a me et dabo tibi gentes heredita-
tem tuam: et qui omnia subiecit sub pedibus
eius. Si ergo danieli et pater datus
regnum et filius accipiens apparuerit
in specie corporali quod ista dicitur patre
nunquam visu esse prophetis et ideo solum
debe intelligi inuisibilem. quem non
hominem vidit vel videre potest. Ita enim
narravit danieli. Aspiciebam magnam
donec throni positi sunt. et vetustas
dixit sedebat: et indumentum eius qui
nive albidum et capilli capitis eius qui
lana mundum. Thronus eius flamma
ignis. Potest eius ignis flagrans
et flumen ignis transibat in conspectu
eius: et milia milium deserviebant
ei: et decem milia decem milium as-
sistebant ei: et iudicium collocavit
et librum apertum sunt et cetera. Et paulo
post. Aspiciebam magnam in visu noctis
et ecce cum nubibus celi quasi filius ho-
minis veniens erat et usque ad ve-
stem dixerat puerit: et oblatum est ei:
et ipsi datus est principatus et honor
et regnum et omnes populi eius et lingue
ipsi servient potestas eius potestas
eterna que non preteribit et regnum eius non
corrumperetur. Ecce pater datus et filius
accipiens regnum sempiternum et sur-
abo in conspectu prophetantis inuisibili

spē. Non ergo inconvenerit credit
enā dō p̄ eo mō solē apparē mor-
talib⁹ nisi forte aliq̄s dicet iō nō
ēē visibilem patrē q̄ i consp̄i sō-
nantis apparuit iō at filiū visibi-
lē et spm̄ sm̄ q̄ moyses illa oīa
vigilans vidit. Et vō verbiū sa-
piāz di vidit moyses carnalib⁹ ocul⁹
ā videi spūs ul⁹ huān⁹ p̄t. q̄ carnē
istā viuitat: ul⁹ ip̄e corporeus q̄
ventus ē: q̄tomū ille sp̄s di q̄ oīm
hoīm et angeloz⁹ mentes ineffabili
excellencia diuine substantie supgre-
dit. Aut quisq̄ tali p̄cipitet erōe
ut audeat dicē filiū et spm̄ sm̄ et
vigilantib⁹ homib⁹ ēē visibiles: pa-
tē at nō n̄ sopniantib⁹. Quō ergo
de p̄e solo accipiūt quē nēo hoīm
vidit nec videi p̄t. An cū dormiūt
hoīes tūc nō sunt hoīes. Aut q̄ for-
māe p̄t similitudinē corpis ad se
significandū p̄ visa somniantū
nō p̄t formāe ip̄az corporeā crea-
turā ad se significandū ocul⁹ vigi-
lantū cū ei⁹ ip̄a sba q̄ ē ip̄e qd ē
illa corpis similitudinē dormienti
nulla corpea sp̄e vigilanti possit
ostendi. Et nō solū patris verū et
filij et sp̄s sū. Et certe q̄ vigilācū
visis mouent⁹ ut nō patrē sed trī
filiū ul⁹ spm̄ sanctū credāt corpali-
bus hoīm apparuisse cōspectibus
ut omittā tātam latitudinē scāz
paginaz et tā mltiplā eaz intel-
ligenciā vnde nemo sani capitis
affirmāe debet nūq̄ p̄sonā pat̄s
p̄ aliquā sp̄e corpalem vigilācū

ocul⁹ demonstratā: sed et hoc q̄ diri-
omittā: qd dicunt de p̄e mō abrahā
cū certe vigilanti et ministranti
cū sc̄ptum p̄misisset dicens visus ē
dñs abrahe nō vn⁹ aut duo sed tres
vī apparuerūt quorū nullus extelsius
alijs emunisse dictus ē null⁹ hono-
ratus effulsisse. null⁹ ip̄osus egisse.
Quapp̄ qm̄ in illa t̄ptata distribucōe
nūā p̄mū q̄rē m̄stium⁹ vtz pat̄ an
filius an sp̄s sanctus an aliquādo
p̄i an aliquādo filius. an aliqui sp̄s
sanctus an sine vlla distinctione p̄-
sonaz sicut d̄: deus vn⁹ et solus. id.
ē ip̄a trinitas p̄ illas creature formas
pat̄bus apprit̄ it̄rogatis q̄ potu-
im⁹ q̄ntū sufficē visū ē scāz sc̄ptu-
raz locis nichil aliud q̄ntū existimo
diuinorū sacramentorū modesta et cau-
ta consideratione psuadet n̄ ut temē
nō dicam⁹ q̄ nā ex trinitate p̄sona
cūlz patrū ul⁹ p̄phetaz in aliq̄ corpe
vel similitudinē corpis apparuerit
n̄ cū continencia lōnis aliqua p̄-
babilia trāponit m̄dicia. Ipsa enī
nā ul⁹ sba vel eētiā ul⁹ quolibz alio
noīe appellandū ē idipm̄ qd deus ē
quicqd illud ē corpali⁹ videi nō p̄t:
p̄ subiectā vō creaturā nō solum
filiū ul⁹ spm̄ sm̄ sed et p̄ez corpali
sp̄e siue similitudinē corpali⁹ sen-
sib⁹ significat⁹ sui datē potuisse credē-
dū ē. Que cū ita sint: ne imodeā-
tā p̄grediat⁹ scd̄ h⁹ volumūs lon-
gitudō ea q̄ restant i cōsequētib⁹ vi-
deamus: //

Prologus 1us libri t^{er}cii.
Redant qui volūt malle
me legendo q̄ legenda dic
tando laborāe. Qui autē
hoc nolunt credē aperiri vō nō pos
sunt et volunt. dent qđ legendo uel
meis inquisitionib^{us} respondeat^{ur} ul'
interrogatiōib^{us} aliorū qđ p^{ro} mea pso
na quā in seruitio xpī gerō et pro
studio quo fidem mēz adūsus erro
rem carnaliū et aiāliū hoīm mu
niri mardesco necesse ē me pati:
ut videat qđ facile ab isto labore
me tempem et q̄to etiā gaudio
salū possim habē sciātū. Et si ea
q̄ legam^{us} de his rebus sufficient^{er}
edita in latino sermone aut non
sūt aut nō mueniūt^{ur}. aut certe dif
ficile muerū q̄unt. grece at^{que} lin
gue nō sit nobis tanta habitus
ut talū rerū libris legendis et i
telligendis illo mō p̄p̄iam idonei
quo gr̄e litterat^{ur} ex his q̄ nobis pau
ca mēpretata sunt nō dubito cūcta
q̄ utilē q̄rē possim^{us} continē. **H**ic
autē nō valeā r̄sistē iure qđ eis ser
uus f̄dō sum flagitantib^{us} ut eorū
in xpō laudabilib^{us} studiis lingua
at stilo meo qđ bigas in me cūctas
agitat maxime seruā. **E**goq^{ue} ip̄e
multa q̄ nesciebā. scribendo medi
diasse confitear. nō debet h^{ic} labor
mei cuiquā pigro aut mltū docto
videi sup̄fluus: cū mltis ip̄ignis
multisq^{ue} indoctis mē qđ etiā in
nō parua ex pte sit necessarius:

Ex his igit^{ur} q̄ ab alijs de hac re sc̄p
ta legim^{us} plurimū am̄inutata
et adiuta ea q̄ de t̄ritate vno sū
mo sūmeq^{ue} bono deo pie q̄ri et dis
seri posse arbitror ip̄o exhortante
q̄renda atq^{ue} adiuuante differenda
suscepi: ut si alia nō sunt h^{ic} mōi sc̄p
ta sit qđ habeam^{us} et legant q̄ volu
erint et valuerint: si autē iā sunt:
tanto facilius aliq^{ui} iueniant^{ur} q̄to
talua plura eē potuerint. **H**anc cū
in oībus litteris meis nō solū piū
lectorem. sed etiā liberū correctorem
desidē. mltō maxie in his. vbi
ip̄a magnitudo q̄stionis vtinam
tam mltos muentores habē posset
q̄ mltos cōtēditores habet. **P**erū
tū sicut lectore meū nolo eē in de
ditū: ita correctore nolo sibi. **I**lle
me nō amet āplius q̄ catholicam
fidē: ille se nō amet āplius q̄ ca
tholicā v̄ritatē. **S**icut illi dico. noli
meis litteris q̄si sc̄pturis canonū
inseruire sed in illis et qđ nō credas
cū iueniēis m̄itantē crede. **I**n istis
autē quod certū nō habebas nisi
certū intellereis noli firme t̄nē:
ita illi dico. noli meas litteras ex
tua opinioē ul' contēcione sed
ex dīna lectioē ul' in concussa ra
tione corrigē. **S**i qđ in eis v̄l cō
phendis existēdo nō ē meū: ac i
telligendo et amando. et tuū sit
et meū. **S**i qđ autē falsi cōiutens
errando fuit meū: sed iā cauēdū
nec tuū sit nec meū. **H**inc itaq^{ue}
tuus iste liber sumit exordū q̄uisq^{ue}

sed pueneat. Cū enī ad id ventū
 ē ut vellem ostendē nō iō mino
 re patre filiū qz misit ille. hic mis
 sus ē nec iō minore vtroqz spm sū
 qz ab illo et ab illo missus legim⁹
 ewangelio: suscepim⁹ h⁹ qm cū illuc
 missus sit filius vbi eāt qz i hūc
 mūdū venit et m h mūdū eāt cum
 illuc etiā sps sanctus vbi et ipē eāt
 qm sps dñi impleuit orbē tñt et h⁹
 qd continet oīa scāz habz vocis vtz
 ppterā missus sit dñs qz ex occulto
 in carne natus ē et de sinu patris
 ad oculos hoīs in forma tanqz e
 gressus apparuit et iō etiā sps scs
 qz et ipē corporali spē sū qsi co
 lūba visus ē et linguis diuisis ve
 lut ignis ut h⁹ eis fuerit nutti ad
 aspectū mortaliū in aliq forma cor
 poreā de spūali secreto pcedē qd pat
 qm nō fecit tantūmō misisse. non
 enī missus ēē dictus sit. Deinde
 qsitū ē cur et pat nō aliqñ dñs sit
 missus si p illas spēs corporales q
 ocul antiquoz apparuerit ipē demō
 strabat. Si at filius tūc demōstra
 bat. cur tñ p missus dicit cū ple
 nitudo tps venit ut ex feū nas
 cet qñ quidē et ante mittebat cū
 nullis formis corporalit appare
 bat. Aut si nō recte missus dicit
 nisi cū vbi cō fū ē: cur sps scs
 missus legat⁹ cur incarnatio tal n
 fca nō ē. Si vō p illas antiqz demō
 stratiōes nō p nō filius sed sps scs
 ostendebat. cur etiā ipē nūc dicit

missus. cū illis modis antea mitte
 Deinde subdiuisim⁹ ut her dilige
 tissime tractarent. et tptū fecim⁹
 qstionem cui vna ps in secūdo li
 bro explicata ē. Due sunt reliq de
 quibus demōps differe pposuimus
 am enī qsitū atq tractatū ē in illis
 antiqz corporalib⁹ formis et visis. nō
 tñmō patre nō tñmō filiū nō tñmō
 spm sū apparuisse: aut sed aut m
 diffēnt dñz deū qui tñtās ipā itelli
 git aut qualibz ex tñtate psonam
 quā lectionis textus m dñs cū stan
 tibus significaret.

*Inapit liber terci⁹ beati
 Aug⁹ epi de tñtate. Vtz
 de apparuit hoīb⁹. an p crea
 turā. Caplm pmiū.*

M Dicit ergo primū qñ
 m quod sequit. Itā
 secūdo loco in illa dis
 tributione positū est:
 vtrū ad hoc opus tñ
 modo creatura formata sit. in qua
 dñs sicut tūc oportuisse iudicauit: hu
 manus ostendit aspectib⁹. an angeli
 qui iā erant. ita mittebant ut ex p
 sona dei loqrent⁹ assumētes corpale
 spēs de creatura corporea in vñ minis
 teis sui: aut ipm corpus sui cui nō
 subdunt sed subditū regit mutātes
 atq vertentes in spēs qd vellent actō
 modatas atq aptas actionib⁹ suis p m
 attributū sibi a creatore potentia. Qua
 parte qstionis qitū dñs dedit pñt
 tata pñtmo cū videndū id qd istū

etiam inquirere utrum filius et spiritus sanctus
 antea mutabatur et si ita est quod inter illam
 missionem et eam quam in euangelio legimus
 distet an missus non sit aliquis eorum nisi
 cum vel filius est ex matris uirgine vel cum
 spiritus visibili specie sue in columba sue in
 igneis linguis apparuit. **Sed** fateor
 excedere vires intentionis mee utrum ange-
 li manente spirituali sui corporis qualitate
 per hanc occultam operantes assumant
 ex inferioribus elementis corpulentiores
 vel quod sibi coaptati quasi aliquam vestem
 mutant et vertant in quibuslibet specie cor-
 porales etiam ipsas veras sicut aqua vera
 in verum vinum conuersa est a domino an ipsa
 propria corpora sua transformant in quod vo-
 luerint accommodata ad id quod agunt.
Sed quodlibet horum sit ad presentem questionem
 non pertinet. **Et** quoniam hoc quoniam homo sum
 nullo argumeto possum comprehendere
 sicut angeli qui hec agunt et magis
 ista norunt quam ego. noui quatenus mutet
 corpus meum in affectum voluntatis mee scilicet
 quod in me siue quod in alijs expertus sum
 quod horum tamen ex diuina scriptura aucto-
 ritatibus credam nunc non opus ne cogar
 probare et fiat sermo longior de re qua
 non indiget presentis questionis. Illud nunc videndum
 est utrum angeli tamen agebant et illas
 corporum species apparentes oculis hominum et
 illas voces auribus insonantes cum ipsa
 insensibilis creatura ad nutum seru-
 ens creatoris in id quod opus erat per ipse
 vertebatur sicut in libro sapientie scriptum est.
Creatura enim tibi serui deservies ex-
tendit in tormentum aduersus iustos
et lenior fit ad benefaciendum his qui

in te confidunt. **propter** hoc et tunc in
 omnia se transfigurans omnium nutui gratie
 tue deserviebat ad voluntatem horum
 qui te desiderabant. Peruenit poten-
 tia voluntatis dei per creaturam spiritalem
 usque ad effectus visibiles atque sensibiles
 creature corporales. **Ubi** enim non operatur
 quod vult dei omnipotentis sapientia quod prestat
 a fine usque ad finem fortiter et disponit
 omnia suaviter.

**De mutatione creaturæ que
 fuit nutui dei. capitulum 2m.**

Sed aliud est ordinatum in
 conuersione et mutabilitate
 corporum. **Quoniam** quauis etiam ipse ad nutum
 dei seruat perseverantia tamen consuetudinis
 amittit animantes: sicuti sunt quæ uel
 breuissimus vel ita non longis metual-
 li temporibus celo terra marique mutantur
 siue nascentibus siue occidentibus rebus:
 siue alias aliter atque aliter apparentibus.
Alia uero quoniam ex ipso ordine ueritatis
 tamen propter longiora metualia tempora
 minus uisitata quæ licet multis stupeant
 ab inquisitoribus huius seculi comprehensa
 sunt: et progressu generationum quæ sepius
 repetita et a pluribus cognita eo minus
 mirati sunt sicuti sunt defectus luna-
 rium et raro existentes quidam species sy-
 derum et terremotus et monstrosi
 partus animantium et quæque similia: quæ
 nichil fit nisi voluntate dei. **Sed** plerumque
 non apparet. Itaque licet ueritatis phi-
 losophorum etiam causis alijs ea tribuere
 uel ueris uel primis cum omnino uide non

possent superiorem ceteris omnibus
causam id est voluntatem dei vel falsam
et ne ab ipsa investigatione corpora
lium rerum atque motionum vel a sua suspi
cione et errore platis. **Q**uia si potes
quiddam exempli gratia quo habet apertum sit
est certe in corpore humano quidam moles
carnis et forme species et ordo distinctio
membrorum et temperatio valitudinis hoc
corpus in spirata regit anima eademque ra
tionalis. **E**t ideo quod mutabilis tamen quod possit
illius incommutabilis sapientie participare esse
ut sit participatio eius inordinata
sicut in psalmo scriptum est de omnibus sanctis
et quibus tanquam de lapidibus unius edifi
cat illa iherusalem mater nostra eterna in celis
Ita enim canit iherusalem quod edificat ut ci
uitas cuius participatio eius inordinata
inordinata quippe hoc loco illud summi et
incommutabile bonum intelligit quod deus est
atque sapientia voluntasque ipsius cui cantat
alio loco. **M**utabilis et mutabitur tu
autem idem ipse es. **¶** *De actionum voluntate dei fuit. c. 3m*

Qonstituam ergo animam tale
sapientem cuius anima rationalis
ita sit participans incommutabilis et neque
veritatis quam de omnibus actionibus con
sultat nec aliquid omnino faciat quod non est
ea cognouit esse faciendum ut ei subdit
eius obtemperans recte faciat. **I**ste si
consulta summa ratione diuine iustitie quam
in secreto audiret aure cordis sui ea
quod sibi iubente in aliquo officio in
corpus labore fatigaret egritudineque
contraheret consultisque medicis ab
alio diceret causa morbi esse corporis sic
tatem ab alio aut humoris immoderata

unum eorum veram causam diceret aliter erraret
vix tamen de primis causis id est de cor
poralibus pronuntiaret. **E**t si illius sicut
causa quereat et mueretur voluntaria
labor iam ventum esset ad superiorem causam
quod ab anima proficisceret ad efficiendum corpus
quod regit. **N**on igitur ipsa prima esset illa enim
paucis dubio superior esset in ipsa incommu
tabili sapientia cuius hominis sapientis anima
in caritate seruens et ineffabiliter iu
benti obediens voluntarium laborem sus
ceperat: ita non nisi voluntas dei cuius prima
illius veritas egritudine regeret. **I**am vero
si in illo labore officioso et pio adhibu
isset ille sapiens ministros colabores
secum in opere bono non tamen eadem voluntate
deo seruientes sed ad carnalium cupi
ditatum suarum mercedem peruenire cupientes
vel incommoda carnalia deuitantes
adhibuisset etiam iumenta si hoc erigeret
illius operis implendi premium quod utique
inrationabilia essent animalia anima
cia nec ideo mouerent membra sed fac
turus quod aliquid de illo bono opere
cogitarent sed naturali appetitu sue
voluptatis et deuitatione molestie
postremo adhibuisset ipsam etiam corpora
omni sensu carentia quam illi operi esset ne
cessaria frumentum sive vinum oleum ueste
mentum coddere et si qua huiusmodi. **I**n his de
omnibus in illo opere videntur corporibus siue
arumatis siue inanimatis quicunque mo
uerentur ac trerent raperent extrin
rent reformarent alio atque alio mo
dum et temporibus affecta mutarentur
num alia essent istorum omnium visibilia et
mutabilia secundum causam non illa inuisi
bilis et incommutabilis voluntas dei per

atq; iustam fuit sedem sapientie cunctis
utens et mal' et rationabilib' animis
et postremo corporib' siue q' illis inspi
rentur et quarentur siue oio sensu ca
rentib' cu' pmutis utet ipa bona aia
et scia qua sibi et pui et religiosu ob
sequiu subdidisset. Et ergo de vno
sapiente q'ius adhuc corpus morta
le gestante q'ius ex pte vidente posui
m' exempli gra' hoc de aliq' domo
vbi aliquoz taliu societas e' hoc de
ciuitate ul' ena de orbe terra licet
cogitare. si peries sapientes sciq; ar
pste do subditos sit p'ncipatus et i
gime rexu huana.

**De pro
uidencia dei qua p'sidet scis
et angelos. Cap't m.**

Sed hoc q' nondu e' oportet
enu' nob' in hac p'gnatione
pius mortalit' exire et p' vires ma
suetudis et pacencie in flagellis e
rudiri ut illa ipaz supna atq; celeste
vnde p'grinam' patriam cogitemus
Illic eni dei voluntas qui facit age
los suos sps et m'istros suos ignem
virentem. In spiritibus suma pace
atq; amicaa copulatis et in vnam
voluntatem quoda' spu'ali ciuitatis
igne conflatis tanq' in excelsa et se
creta sede p'sidens velud in domo sua
et in templo suo inde se quibusda'
ordinatissimis creature motib' p'mo
spu'ali' deinde corporalib' p'cuncta
diffundit. et vti oib' ad comuta
bile arbitriu sentencie sue siue cor
poris siue corporeis r'bus su' ratio
nalib' su' m'ralib' spiritib' siue bo
nis p' eius gra' siue malis p' ipam

voluntate. Et q'admodu corpora
grossiora et inferiora p' subtiliora
potentiora quoda' ordine reguntur
ita oia corpora p' spm vite. Et sps
vite irrationalis p' spm vite ideale
Et sps vite rationalis desertor atq;
pator p' spm vite rationale p'm
et iustu i ille p' ipm deu ac sic vni
usa creatura p' creatore suu ex quo
et p' que et in quo ena condita atq;
instituta ac p' h' voluntas di e' pa
et suma causa oim corporaliu
sp'z atq; motionu. Nichil ei sit
visibile et sensibile qd no de i
teriore inuisibili atq; intelligibili
aula sumi p'patoris a iubeat a
p'mittat qm ineffabile iusticia
premioz atq; penaz graiu et
i'tributionu in ista totius create
apliissima quoda' imesa q; repub
lica. Si ergo apls paul' q'ius
adhuc portaret sarana corporis
qd corripit et aggrauat aiaz
q'ius adhuc ex pte atq; tenig
mate videt optans dissolui et ee
cu xpo et in semetipso ingemiscens
adoptionem expectans i'empao
ne corporis sui potuit t'n signifi
cando p'dicare dnm ihm xpm alit'
p' lingua sua alit' p' eplaz alit' p'
sacramentu corporis et sanguis ei
nec lingua quippe ei n' m'ebra
nas n' attramentu n' significan
tes sonos editos lingua n' sig
litteraz co'scripta pellicul' corp'
xpi et sanguis dnm sed illud
tm qd ex fructib' tie acceptu et

prete mistica confectum rite sumim
ad salutem spiritualem in media pno
bis diuine passionis qd cu p man ho
minu ad illa sps visibilem pduat
no sanctificat ut sit ta magnu sac
mentu nisi opante inuisibilu spu di
cu her oia q p corporales motu illo
ope fiunt. deus opet. moues pmut
inuisibilia mistica siue aias homi
siue occultos spuum sibi subditas
seruitutes qd miru hiea in creatu
reli et tre mans et aeris facit de q
vult sensibilia atq visibilia ad se
ipm in eis sicut oportet ipe nouit
significandu et demonstrandu. no
ipsa sua qua e apparente sibi q oio
incomutabil e oibus q spiritibus
quos creauit interius secretis q sibi
limior

**De ope dei oib creatura ad
invisibilis. capitulum v.**

Aen diuino ope tota spirituale
corporaleq admiistrante ne
aturu om anoz itis dieb aduerat
aque maris et effundit sup tre su
p fia. sed cu orante sco helya fin e
qz preffeat tam continua et ta lon
ga serenitas ut fame deficient ho
nes n ea hora q ille di seruus ora
uit aer ipe aliq humida facie mor
future pluuie signa ptuteat. co se
citis tantis et tam velocib ymb
bus apparuit vis dina. quib illud
dispensabat dabatq miraculum
ita ut de opat solepnia fulgura at
tonitrua qz in mote fina rasi
tato mo fiebant tonitrua uoces q
ille no sapitu confuso edebantur

sed et eis qdam signa clari certissi
mis indicijs apparebat miracula erat
Et attrahit humore p radice vitis
ad botru et vinu facit n de qui et ho
mie plantante et rigante maemetu
dat. qz cu ad nutu dnu aq in vinu
musitata celeitate conuifa e etiam
stultis fatentib vis dina dedata e
Et arbusta fronde ac floe sollemp
nit uestit. nisi de Peru cu floruit
vga sacerdotis aaron collocuta e
quodam mo cu dubitante huauitate
diuitas: et linguis certe oib et oim
aialu carnub gignendis atq forma
dis comunis e eterna mateies. Et qd
ea facit. n qui dixit. ac hiea pdu
ret et in eode vbo suo q creauit regit
et agit. qz cu eandem materia ex v
ga moysi in carne serpentis prie
at veloce vnt miraculu fuit. rei
quide mutabil sed in musitata mu
tatio. **E**t ut alimur queqz vna
nascitua. nisi qui et illu serpente
ad hora fuit opus eat alimatur
**Ex de oib creatura aiaie
Vignoscat. Sam. vi.**

Et qd reddidit cadaueib aias
suas cu resurgente mortui. nisi
quidam carnes in vteis matru. ut
orant mortui. qz cu fuerit illa co
tinuato quasi quoda fluui labenqu
mariana qz rep et ex occulto i pmpu
et ex pmpu in occulto ositato itine
triscuntia natalia diuine. Cu vob
admonendis hoibus iusitata muta
bilitate ingerunt magnalia noian
fuer. **De miraculis q ma**

magis artibus sunt. Capitulum

Hic video quod infirme
cogitationi possit occurrere: aut
scilicet ista miracula etiam magis artibus
fiant. Nam et magi pharaonis filii
serpentes fecerunt et alia similia. Sed
illud amplius est admirandum quod ma-
gorum illa potentia quam serpentes facere
potuerunt ubi ad muscas minutissimas
ventum est omnino defecit. Significes enim
muscule sunt breuissime quam etiam plaga
superbus egiptiorum populus credebatur. Ibi autem
deficientes magi dixerunt. Digitus
dei est hic. Unde intelligi datur ne ipsos
quidem transgressores angelos et ae-
rias potestates in una ista caligi-
nem tanquam in sui generis arcem ab
illius sublimis ethere puritatis
habitatione detrusas per quas magice
artes possunt quicquid possunt vale aliquid
nisi data desuper potestate.
Datur autem ad fallendos fallaces
sicut in egiptios et in ipsos etiam ma-
gos data est ut in eorum spirituum seduc-
tione videntur admirandi a quibus
fiebant a dei veritate dampnandi vel
admonendos fideles ne tale aliquid
facere per magno desiderant. propterea etiam
nobis scripture autoritate sunt prohi-
ta vel ad extirpandam per bandam mai-
festandamque iustorum patientiam. Neque
enim parua visibilium miraculorum
potentia iob tanta quam habebat ami-
sit et filios et ipsam corporis sanitatem.
Nec ideo putandum est istis transgres-
soribus angelis ad nutum seruire habere
visibilium rerum materiam sed potius

deo a quo hec potestas datur quantum
in sublimi et spirituali sede incommu-
tabiliter iudicat. Nam et dampnatis
magis etiam in metallo seruunt aqua
ignis et terra ut fiant inde quod
uolunt. sed quantum finit. Nec sane
creatores illi mali angeli dicendi
sunt quia per illos magi resistentes
famulo dei iunas et serpentes
fecerunt. Et ideo enim ipsi creauerunt
eas. Quoniam quippe res que corporali-
ter visibiles nascuntur. occulta quodam
semine in istis corporeis mundi huius
elementis latent. Alia sunt enim hec
iam conspicua oculis nostris ex fructibus
et arboribus alia vero illa occulta in-
teriorum seminum semina unde iubete
creatore produunt aqua prima nata-
bilis et volatilis. Terra autem sui
generis prima germina. et prima sui
generis animalia. Nec enim tunc in hoc
mondo fetus ita producta sunt ut in eis
quod predicta sunt vis illa consumpta
sit. Sed plerumque desunt congrue tem-
poramentorum occasiones quibus eru-
pant et spiritus suas pagant. Et
enim breuissimum sicut semina est
Nam conuenienter mandatus est
arbori facit huiusmodi sicut sicut
semen aliquid ex deo generis granum est:
et hoc hucusque nobis visibile. Jam
vero huiusmodi etiam granum semen quibus
oculis videre nequeamus in ratione tantum
conuenienter possumus quia non talis ali-
quis esset in istis elementis non
plerumque nascitur ex terra quam ibi semina
tamen non essent nec animalia tam multa
nulla marium ferarum commixtione

precedente siue in terra siue in aqua
 q̄ tñ crescant et coeundo alia pai
 unt cū illis nullis coeuntib⁹ pa
 rentib⁹ orta sint. Et ite apes semina
 filioz nō coeundo contipiūt sed
 tanq̄ sparsa p̄ terrā ore colligunt.
 Inuisibilū enī seminū creator. ip̄e
 creator ē oīm rerū qm̄ q̄cūq; nas
 cendo ad oculos nōs exiunt. ex oc
 cultis semib⁹ accipiūt progredie
 di p̄mordia. et incrementa debite
 magnitudinis distinctionesq; for
 maz ab originalib⁹ tanq̄ regulis
 sumūt. Sicut ergo n̄ p̄ntes dia
 creatores hoīm. n̄ agricultas crea
 tores frugū q̄uis eoz extrinsecus
 adhibitis motib⁹ ista creanda dei
 v̄tus m̄tus op̄et: ita nō solū ma
 los sed n̄ bonos angelos fas ē pu
 tāi creatores. si p̄ subtilitate sens⁹
 sui et corpis seiā rerū istaz nobis
 oculatiora nouerūt et eas p̄ cōgru
 as temptationes elementoz latēte
 spargunt: atq; ita gignendaz rerū
 et accelerandaz incrementoz p̄bet
 occasiones. S; n̄ boni h̄ n̄ q̄ntū
 deus iubet n̄ mali hec muiste fa
 ciunt n̄ q̄ntū iuste ip̄e p̄mittunt.
 Nā miq; malicia voluntatē habz
 muistā suā: potestatē at nō nisi
 iuste accipit siue ad suā penā siue
 ad alioz ul' penā maloz ul' laudē
 bonoz. Itaq; apls paulus discer
 nēs m̄tus deū creantē atq; formā
 tem ab opib⁹ creatūe q̄ admoūet
 extrinsecus. et de agricultura siliti
 dinē assumēs ait. Ego plātū
 apollo rigauit sed dō incrementū dō

Sicut ergo in ipsa vita nūq; mente
 iustificando formāe nō p̄t nisi deus
 p̄dicatē at extrinsecus euāgelū et
 hoīes possunt nō solū boni p̄ veritatē
 sed etiā mali p̄ occasioē: ita creatōē
 rerū visibilū dō m̄tus op̄at. Er
 tiores autē opationes siue bonoz
 siue maloz. uel āgeloz ul' hoīm
 siue etiā quarūcūq; aiālū secūdu
 ip̄ū suū. et a se imptas distribu
 tiones potestatū et appetitōes q̄mo
 ditatū ita rerū natūe adhibet m̄q;
 erunt oīa quēadmodū tē agultu
 ram. Quapp̄ ita nō possum⁹ dicē
 angelos malos magis artib⁹ euo
 catos creatores fuisse minaz. atq;
 serpentū. sicut nō possum⁹ dicere
 hoīes malos segens ēē creatores quā
 p̄ corū opam vidēs exortā. Sicut n̄
 iacob creator coloz in petrib⁹ fuit
 q̄ bibentib⁹ in cōceptis matrib⁹
 variatas vngas q̄s netuerūt appo
 suit. S; n̄ ip̄e pecudes creatrices
 fuerunt vaietatis prolis sue. q̄ i
 heserat aiē illaz discolor phanta
 sia ex contuitu variatū vngarum
 p̄ oculos ip̄ressa q̄ nō potuit n̄ corp⁹
 q̄d sit affecto spū aiābat ex cōpas
 sione q̄mixtionis afficē. unde tene
 ris fetuū p̄mordis coloreten⁹ asp
 geret. De enī sit ex semetip̄is affi
 ciant⁹ vl' aiā ex corpe ul' corpus ex
 aiā congruētie iōnis id faciūt q̄
 cōmutabilis viuūt ī ipsa sūma
 dei sapiā quā nulla spacia locoz
 capiūt et tū ipsa sit cōmutabil⁹
 nichil eoz q̄ uel mutabilis sūt desit

quod nichil eorum nisi per ipsam creaturam
 Et enim de peccatoribus non vixit sed peccata
 nascentur fecit hoc incommutabilis et
 immutabilis ratio sapienter de per quam cre-
 ata sunt omnia Et autem de varietate vni-
 uersi peccatorum conceptorum color aliquid du-
 cet fecit hoc anima grauidae peccatoris per
 oculos effecta forinsecus: et interius per
 sensum per suo modulo formandi regulam
 trahens quam de intima potentia sui
 creatoris accepit. Et quia sit vis anime
 ad efficiendam atque mutandam materiam
 corporalem. cum tamen creatrix corporis di-
 ti non possit quod omnis causa mutabilis
 sensibilis quod substantiae. omnisque modus
 et numerus et pondus eius unde efficitur
 ut et sit et non ita. vel ita sit ab intelli-
 gibili et incommutabili vita quod super
 omnia est existit et puenit usque ad extre-
 ma atque eterna: multus sermo est neque
 nunc necessarius. Vtrum propterea fecit in
 rob de peccatoribus commemorandum arbi-
 tratus sum ut intelligeret si homo
 qui vixit illas posuit dici non potest
 creator colorum in agnis et edis nec
 ipse materiam anime quod conceptam per oculos
 corporis fantasia varietatis sensum
 carne conceptus quod tamen non passa est
 asperserunt. multo minus dici posse
 tanquam serpentiumque creatores angelos
 malos per quos magi pharaonis
 tunc illa fecerunt. **De cau-**
sis originalibus quas mundo
creator inseruit. cap. viii.

Aliud est enim ex intimo ac su-
 mo causarum cardine conde-
 atque ministrare creaturam quam qui facit

solus creator est deus. Aliud autem per distri-
 butas ab illo vires et facultates
 aliquam operantem forinsecus admo-
 uere: ut tunc vel tunc. sic vel sic creat
 quod creat. Ita quippe originaliter ac
 primordialiter in quadam textura ele-
 mentorum cuncta iam creata sunt sed
 acceptis opportunitatibus prodeunt
 Ita sicut matres grauidae sunt fe-
 tib' sic ipse mundus grauidus est causis
 nascentium. quod in illo non creantur nisi
 ab illa summa causa ubi non oritur
 nec moritur aliquid nec incipit esse
 nec desinit. Adhibet autem forinsecus
 accidentes causas. quae tamen si non sunt
 naturales tamen secundum naturam adhibentur
 ut ea quae secreto naturae sinu abdita
 continentur. erumpant. quodammodo
 et foris taceant explicando men-
 suras et numeros et pondera sua.
 quod in occulto accipiunt ab illo qui omnia
 in mensura et numero et pondere dis-
 posuit non solum mali angelorum. sed
 etiam mali homines possunt. sicut ex
 emplo agriculturae super doctrinam. Et
 ne de animalibus quod diuisa ratio moueat
 quod habent spiritum vite cum sensu appe-
 tendi quod secundum naturam sunt vitandi quod con-
 traria etiam habet unde quia multa ho-
 mines nouerunt ex quibus herbis quod
 carnibus aut quarumque rebus quibuslibet
 succis et humoribus vel ita positis
 vel ita commixtis vel ita contritiis
 quod animalia nasci soleant. quorum se-
 quod tam demens audeat dicere crea-
 torem. Quid ergo mirum si quocumque
 dum potest nosse quilibet nequissimus
 homo. unde illi vel illi vermes

muscas nascuntur. ita mali angeli
p subtilitate sui sensus in ocula
ribus elementorum semib' norunt videri
rune serpentesq' nascuntur. et hec
p certas et notas temptationu o
portunitates occultis motib' adhi
berendo faciunt creari no creant. Et
illa hoies q' solent ab hoibus fieri
no mirantur. Quod si quisqua cele
ritates marmenorum forte mirat
qd illa aiantia tam cito fra sunt: at
tendat q'admodu ista p modulo
facultatis huane ab hoibus pnt
Vn eni sit ut eadem corpora aia
mesant estate q' hyeme: aia m
calidiorib' q' m frigidiorib' locis.
Et hec ab hoib' tanto difficilior ad
hibent: q'nto defuit sensui subtili
tates et corp' nobilitates. mels
etrenis et pigris. Vnde qualib'cuq'
angelis vianas causas ab elemē
tis contrahit q'nto facilius ē. tāto
mirabiliores in h' mo' opib' eoz
existunt celestites. Vn nō ē creator
nisi qui pncipalit' ista foit. Vn
quisq' hoc p' n' ille penes quē pmi
tus sunt om' q' sunt mensurē nū
et pondera et ipē ē vn' creator dō
ex vn' ineffabili potentatu sit et
ut qd possent hi angeli si pmitterent
iō nō possint. q' nō pmittunt. Vn
enī occurrit alia iō aut nō potēnt
facē minutissimas muscas. q' ma
nas serpentesq' fecerūt. n' q' maior
adeat dñatio phibentis dei p spm
san qd etiā ipi magi cōfessi sunt
dicentes. digitus dī ē hic. Quid at
possint p nā: nec possint p phi
bitionē. et quid p ipius nē sue co

dicionē facē nō sinant. hōi explorat
difficile ē. pmo vō ipossibile. nisi p
illud donū dei qd apls cōmemorat
dicens. Illy dat diuinitas spūm
Vouim' enī hoīem posse ābulāre:
et neq' hoc posse. si nō pmittat. uo
lūe at nō posse. etiā si pmittat. Sic
et illi angeli quedā possunt facē si
pmittant ab angel' potentiorib' ex
impio dī: quedā vō nō possunt. nec
si ab eis pmittant. q' ille nō pmit
tit a quo illis ē talis nē mod' qui et
p angelos suos et illa plerūq' non
pmittit q' concessit ut possint. Excep
tis igit' illis q' v'statissimo trāsursu
turpm in rez nāli ordīē corporalē
fiunt sicut sūt ortus occasusq' s'ides
gnationes et mortes aialū seminū
et germinū innumēabiles diūsa
tes nebule et nubes niues et pluue
fulguā et tonitrua fulmīa et grā
dines venti et ignes frigus et estas
et oīa talia exceptis etiā illis q' m
eodē ordīē s' mra. sicut defect' lū
nū et spēs musitate s'ides. et mō
stra et ēremoty et similia. exceptis
ergo istis oib' quoz quidē pma et
sūma cā nō ē n' volūtas dī. Vnde
et i psalmo tū quādā h' gnīs q' me
morata cōtūgēs grandis. nū glan
es spēs tempestatis nequīs ita uel
fortuitu ul' causis tūmō corporalib'
ul' etiā spūalib' tamē volūtatem
dī existentib' agi credet cōtinuo sō
ieat q' faciunt vōū eius. **De**
significatioib' que maifest
tant volūtate dei.
ca ix
Exceptis illa fuit illa q' quib'

ex eadem materia corporali ad aliqd
tñ diuinitz adnūciandū nūc sensib
admouent q̄ p̄p̄e mīraula z signa
dicunt n̄c m̄ oīb̄ q̄ nob̄ a dñō deo
ānūnciant ip̄i di p̄sona suscipit
Cū autē suscipit aliquādo ī āgelo
demonstrat aliquā mea sp̄e q̄ nō ē
qd̄ angelus q̄ uis p̄ āgelos dispo
ta mīstret p̄ur̄sus cū in ea sp̄e susci
pit q̄ nō ē qd̄ angelus aliquā iam
eāt ip̄m corpus et ad hoc demonstrā
dū in aliquā mutatioē assumit
Aliquā et ad hoc exor̄it et repada
rursus absumit sicut etiā cū hoīes
ānūnciant aliquā ex sua p̄sona v̄ba
dei loquūt sicut cū p̄mittit dicit
dñs ā her̄ dicit dñs aut tale aliqd
aliquā autē nichil tale p̄mittētes
ipsā di p̄sonā ī se suscipiūt sicut ē
intellm̄ dabo ē et constituā te in
via q̄ gradicis **Sic** nō solū ī dictis
verū etiā in factis dei p̄sona signi
ficanda īponit p̄ph̄e ut eā gerat in
mīst̄io p̄ph̄e sicut er̄ p̄sonā ge
bat q̄ vestimētū suū diu sit in
duodecī p̄tes et ex eis deē seruo
regis salomōis dedit regi futuro
isrl̄ **Aliquā** etiā res q̄ nō erāt qd̄ p̄phe
tat et erāt iā in f̄renis reb̄ ī hui
mōi signifiāz assumpta ē sicut
somnia viso euāgilās iacob fecit
de lapide quē dormiēs habebat ad
caput **Aliquādo** ad hoc fit eadem
sp̄es v̄l aliquādo mensura sicut po
tuit serpens ille eneus exaltatus
in hēmo z v̄ge in colubros v̄se **En**
at p̄nt et littē ul̄ pacto mīst̄io trā
situr: sicut panis ad hoc factz ac
cipiendo sac̄mento consumit **Et**

Et q̄z her̄ hominib̄ nota s̄t q̄z p̄ ho
mines fiunt honorē tanq̄ religi
osa p̄nt habē stuporē tanq̄ mīra
nō possunt **Itaq̄** illa q̄ p̄ angelos
fiunt qd̄ difficiliora z ignotiora
eo mirabiliora sunt nob̄ illis at̄
tanq̄ sue actionis note atq̄ faci
les loquūt ex p̄sona di angelus
homini dicens **Ego** sū d̄s abrahā
et d̄s isaac z deus iacob cū septā
p̄dixisset visus ē ei āgelus dñi
loquit et homo ex p̄sona dei di
rens **Audi** ip̄ls me et loqr̄ isrl̄ et
testificabor ē d̄s deus tuus ego sū
Assumpta ē v̄ga ad signifiātiōē
et in serpente angelica
mutata ē **Et** ue facultas cū desit
hoī assumptz ē tñ et ab hoīe la
pis ad talē aliquā signifiātiōē
Int̄ f̄m̄ angeli et f̄m̄ hoīs plu
rimū distat **Illud** mirandū ē
et intelligendū h̄c at̄ tñm̄ itel
ligendū ē **Et** ex v̄troq̄ intelligit̄
fortassis v̄nū ē **At** illa ex quib̄
intelligit̄ diuisa sunt: tanq̄ si
dñi nomē et auro et attramēto
scribat **Illud** ē p̄notius illud vi
lius qd̄ tñ v̄troq̄ signifiāc̄ id ip̄i
ē **Et** q̄ius idē signifiāuēt p̄p̄es
ex v̄ga moysi qd̄ lapis iacob me
lius tñ lapis iacob aliquid q̄ ser
pentes magoz **Itā** sicut v̄nctio
lapidis xp̄m̄ in carne ī q̄ v̄nctz
ē oleo exultatiōis p̄ participib̄
suis ita v̄ga moysi conūsa ī ser
pentem ip̄m xp̄m̄ f̄m̄ obediētem
vsq̄ ad mortē crucis **Unde** ait
Sicut exaltauit moyses sp̄entē
ī hēmo sic oportz exaltāi filium

hōis ut omīs qui credit in eū non
 peat sed habeat vitam vitā etnā.
 sicut intuentes illū serpentē exal
 tatū in hēmo serpentū morsib
 nō pibant. **V**etus enī hō nō cōfix
 ē cruce cū illo. ut euacuaret corp
 pta. **P** serpentem at mors itelligit
 q̄ fā ē a serpente in paradiso mō
 locutiois p serpentē efficiētē id
 qd̄ efficit. **D**emonstrante ergo vga
 in serpentē xpt̄ in mortē. Et spēs
 rursus in vga. xps in r̄surrectioē
 totus cū corpe suo qd̄ ē etnā qd̄ i hē
 tempis eit q̄ serpentis cauda sigt
 quā moyses tenuit ut r̄diget mō
 gam. **S**erpentes at magoꝝ tanq̄
 mortui scli nisi credentes i xpm̄ tā
 q̄ deuorati in corpe eī m̄tuerint r̄
 surgē in illo nō poterunt. **L**apis g
 ut dixi iacob melius aliqd̄ signifi
 cauit q̄ serpentes magoꝝ. **A**t enī
 fām magoꝝ m̄lto mirabilius. **V**et
 her ita nō p̄iudicat rebus itellige
 dis tanq̄ si homūs nomē scribat
 auro et dei attramēto. **I**llas etiā
 nubes et ignes quō fecerint uel
 assupserint angeli ad significandū
 qd̄ ānunciabant. etiā si dñs uel
 spēs scs illis corpalib⁹ formis ostē
 debat quib⁹ nouit hominū. **E**nī
 aut infantes nō nouerunt qd̄ in
 altario ponit et pacta pietatis
 celebratione cōsumit vnde ul̄ quō
 conficiat vnde in vsū. **A**ligiois as
 sumat et si nūq̄ distant expi m̄to
 v̄l suo ul̄ aliorū et nūq̄ illā spēs
 rerū videant. n̄ m̄t celebrationē
 sacramentorū cū offerunt et dātur.
 dicat q̄ illis autoitate giussima.

cui⁹ corpus et sanguis. nichil a
 credūt nisi oīno in illa spēs dñm
 ocul⁹ apparuisse mortaliū et de late
 tali p̄cusso liquore illū oīo finisse.
 michi at vale ē ut meminere virū
 meaz fr̄es q̄ meos admoneā. ut
 et ipi meminerit suaz. ne vlt q̄
 tutū ē huāna p̄grediat i h̄m̄itas
Quēadmodū enī h̄ faciat āgelis
 potius de q̄admodū h̄ faciat p
 angelos suos et q̄tū fieri velit etiā
 p angelos suos siue sinendo si u
 berido siue ~~cogitando~~ cogendo et
 occulta sede altissimi t̄pi sui n̄ ocu
 lorū acie penetrare n̄ fiducia rōnis
 erudiare n̄ p̄uētū mētis cōprehē
 de valeo. ut tam et h̄m̄ loqr̄ ad
 oīa q̄ requiri de his reb⁹ p̄nt. quā
 si cēm angel⁹ ā p̄pheta ā apls. **L**o
 gitaciones enī mortaliū timide et
 m̄te p̄iudencie n̄rē. **C**orpus eī qd̄
 corrumpit̄ aggrauat aīaz et dep̄
 mit etna in habitatio m̄lta cogi
 tantē. et difficile estimant q̄ in t̄m
 sunt. et q̄ in p̄spectu sūt. **I**uenim⁹
 cū labore. **Q**ue at in cel⁹ sunt qd̄ i
 uestigauit. **E**t q̄ sequit̄ et dicit. sē
 sum vō tuū qd̄ sit. nisi tu dedecis sa
 pientia et miseris sām spm̄ tuum
 de altissimis. **Q**ue in celis sunt
 quidē nō inuestigant⁹ quo regnē
 et corpa angelica p̄m p̄iam digni
 tatem et cor⁹ qdam corpal⁹ actio
 continet. p̄m spm̄ t̄m dei missum
 nobis de altissimis et t̄ptitū eius
 grām mētib⁹ n̄ris audeo fiducia lit
 dicē n̄ deū p̄rēz n̄ vōbū ei⁹ n̄ spm̄

sp̄m s̄m qđ deus vn̄ ē p id qđ ē atq; id
ip̄m ē vllomō ēē mutabilem atq; h̄
multomin⁹ visibilē: q̄ n̄a sunt q̄
dam q̄uīs mutabilia nō tñ visibi
lia sicut nostre cogitaciōes ⁊ mēdie
et volūtates et oīs incorporea crea
tura Visibile at̄ quitq; nō ē qđ nō
sit mutabile

*Qua cēna h̄m̄tis nūq̄
apparuit hōibz. ca. x.*

Qua p substantia ul' si meli⁹
dicat cēna di ubi p modu
lo nō ex quātulacūq; p̄tula itel
ligim⁹ patrē et filiū et sp̄m s̄m qñ
quidem nullo mō mutabil' ē. nullo
mō p̄t ipsa p semetip̄z ēē visibil'
Vnde illa oīa q̄ patrib⁹ visa sunt
cū d̄s illa s̄m suā dispensaciōē ill'
tempib⁹ congruā p̄sentaret p crea
turā s̄m ēē manifestū ē et si nos la
tet quomō ea m̄lstris angelis fecit
p angelos tñ ēē s̄m nō ex nō sen
su dicim⁹ ne cuiquā videam⁹ plus
sape q̄ oportet sape sed sapiam⁹
ad temperantiā sicut nob⁹ deus
partit⁹ ē mensurā fidei et credim⁹
p̄t qđ et loquimur. Extat enī
autoritas dinaz s̄ptumaz vnde
mēs n̄a deuacē nō debz n̄ reluto
solidamento d̄ni elo quy p suspi
cionū suaz abrupta p̄cipitai. ubi
n̄ sensus corpis regit n̄ p̄spicua
is v̄itatis elutet. Aptissime q̄ppe
s̄ptū ē ī epistola ad hebreos. cū dis
pensacio noui testamēti a dispē
saciōe vetis testamēti s̄m congruē

seculor⁹ ac tempm distinguet nō tñ
illa visibilia sed ip̄m etiā sermonē
p angelos s̄m. Sic enī dicit Ad quē
angelorū dicit aliquñ sede ad dexte
ram meā. quoadusq; ponā inimicos
tuos scabellū pedū tuorū. Vnde om̄s
sunt m̄lstri sp̄s administraciōē missi
p̄t eos qui futuri h̄ditate s̄t possi
de salute. Hinc ostendit illa oīa non
solū p angelos s̄m sed etiā p̄t nos:
id ē ip̄m dei. cui p̄mittit h̄ditas vi
te et̄ne. Sicut ad corinthios etiā s̄p
tū ē oīa at̄ h̄ m figurā cōtingebat
illis s̄pta sunt autē ad correptiōem
nr̄az in quos fines sedōz deueniēt
Vnde q̄ tunc p angelos nūc autē
p filiū sermo s̄m ē cōsequē apteq;
demonstris. p̄tēa m̄q̄t habūdān⁹
oportz attende nos ea q̄ audiūm⁹
ne forte defluam⁹. Si enī qui p āge
los dict⁹ ē sermo. s̄m ē firm⁹. ⁊ oīs
p̄uacatio et m obediencia iustā ac
cepit. m̄cedē r̄tribuciōem quō
nos effugiem⁹ si tantā neglexim⁹
salutem. Et quasi q̄reres quā sa
lutē ut ostendēt se de nouo testam
to iā dicē. id ē sermonē qui nō p
angelos sed p d̄nz s̄m ē q̄ cū ūaum
accepisset inquit. ut enarraret p
d̄nm ab hīs q̄ audierunt. ī nos tñ
firmata ē cōtestante dō signis
et portentis ostentis et varijs v̄tu
tib⁹ et sp̄s s̄m diuusiōib⁹ s̄m suā vo
luntatem. S; ait aliq̄s. Cur ergo
s̄ptū ē dicit d̄ns ad moysen. et
nō potius dicit āgel⁹ ad moysen.
Cū v̄ba iudicis p̄o p̄nūciat n̄
fuit in gestis ille p̄o dicit sed ille
videt. Sic etiā loq̄te p̄pheta si di

tam ꝑpheta dicit nichil ad qꝑ ꝑphe
 ta dixisse intelligam ꝑ dñm dixisse
 uolumꝑ intelligi. Et si dicamꝑ dñs
 dicit ꝑpheta nō subſtimꝑ sed qꝑ ꝑ
 eū dixerit amonemꝑ. Et illa quidē
 ſcriptura ſepe aperit āgelū eē deum
 quo loqꝑte idētitatem dñs dicit
 ſicut iā demōſtrauiꝑ. Et ꝑ eos qꝑ
 cū ſcriptura illic āgelū noiāt ipm
 ꝑ ſemetipm filiū dei voluit itelli
 gi ꝑt quā ānūntiauoꝑ patne
 ac ſue volūtatis ꝑpheta dñm eē ā
 gelū ꝑtēā volui ex hac eplā māi
 feſtꝑ testimoniū dāe ubi nō dñm ē
 ꝑ āgelū ſed ꝑ angelos. Itā ꝑ stepha
 nꝑ m actibꝑ aplōꝑ eo moꝑe narrat
 her quo etiā m vetibꝑ libris cōſcripta
 ſunt. Viri ſiuites ꝑ patres iquit
 audite. Deus glꝑ apparuit abrahe
 ꝑ nō cū eēt m meſopotamia
 Ne qꝑ autē arbitraretꝑ tūc dñs glꝑ
 ꝑ id qꝑ m ſerpō ē cuiuſqꝑ oculꝑ ap
 pariuiſſe mortaliū m cōſeqꝑtibꝑ
 dicit qꝑ moꝑſi āgelus apparuit
 Fugit mqt moꝑſes m vbo iſto ꝑ
 fuit mquiliꝑ i tꝑa madian vbi
 genuit filios duos. Et cōpletis
 illis ānis xl apparuit illis m de
 ſerto m dñs ſyna āgelꝑ dñi i flā
 ma ignis m rubo. Moꝑſes autē
 videns mimbāt viſū. Qui tūc ac
 cedet cōſiderare frā ē vox dñi ad
 eū dicens. Ego ſū dꝑ patꝑ tuoz
 dꝑ abrahā et dꝑ iſaac et dꝑ iacob
 Tremefactꝑ at moꝑſes nō audebꝑ
 cōſiderare dixitqꝑ illi dñs. Solue
 calceamenta pedū tuoz ꝑ cetā.

hic certe et angelū et dñs dicit. eū dēqꝑ
 deū abrahā et deū yſaac et deū ia
 cob ſicut m geneſꝑ ſcriptū ē. Aut forte
 quiſqꝑ dicturꝑ ē qꝑ moꝑſi ꝑ āgelū ap
 pariuit dñs abrahe vō ꝑ ſemetipm
 Et hꝑ a stephano nō qꝑramꝑ ipm libꝑ
 mērogemꝑ vnde stephanꝑ iſta narra
 uit. Nūquid qā ſcriptū ē et dicit dñs
 dꝑ ad abrahā et paulo ꝑ et viſꝑ
 ē dñs deus abrahe ꝑtēā iſta nō ꝑ
 angelos frā ſunt cū alio loco ſilicet
 dicit. viſus ē autē ei et dꝑ ad ylit
 mābre ſedente ei ad oſtū tabnatiū
 ſui meridie et tñ cōſeqꝑt adiūgat
 reſpiciēs at oculꝑ ſuos vidit et ecce
 tres vi ſtabant ſup eū de quibꝑ iā
 dixi mꝑ. Quō enī poterūt iſti qui
 ulꝑ a vobis ad intellectū volūt aſſur
 gē. vꝑ facile ſe ab intellectu ꝑ vba
 ꝑcipitant quō poterūt explicare vi
 ſū eē deū m viris tꝑis: niſi eos ſic
 etiā cōſeqꝑtia docēt. angelos fuiſſe
 fateantꝑ. An qꝑ nō dñs ē angelꝑ ei
 locutus ē ulꝑ apparuit ꝑtēā dicit au
 debunt moꝑſi quidē illā viſionē
 ac vocē ꝑ angelū frāz. qꝑ ita ſcriptū
 ē: abrahe at qꝑ cōmēoratio āgeli frā
 nō ē ꝑ ſbām ſuā deū apparuiſſe atqꝑ
 ſonuiſſe. Quod qꝑ nec apud abra
 hā de āgelo tacitū ē. Itā ita legi
 tū ymolandꝑ eius filius petet. Et
 frā ē ꝑ her vba temptauit deus
 abrahā et dicit ad eū. Abrahā
 abrahā. Et ille dicit. Ego dñe
 Et dicit ei ampe filiū tuū dilectū
 quē diligis yſaac et vade m tꝑam
 ertelſā et offeres eū ibi i holotauf
 tū ſup vñū montū quē dices tibi

Verte h' deus nō angelus cōmēdāt
 ē paulopost vō ita se habet sc̄ptā
Etendēs at abrahā manū suam
 sumpsit gladiū ut occidēt filium
 suū et vocauit eū angelus dī de
 celo et dixit ei **A**brahā abrahā
Et dixit ecce ego **E**t dixit nō timas
 manū tuā sup puerū neq̄ facias
 ei quicquid **E**t uid adhet respondetur
An dicitur sunt deū iussisse ut occi
 dēt ysaac. v angelū phibuisse: por
 ro ipm patrem adūsus dī p̄ceptū
 qui iusserat ut occidēt obtemperasse
 angelo ut patet. **V**idendus et abi
 nend' ē hic sensus **H**ic nō hūit tū
 casso et abiecto ullū locū eē sc̄ptā
 p̄mittit continuo subiūgens **E**t
 at cognoui qz tu times deū et nō
 pepasti filio tuo dilcō p̄t me **E**t
 ē p̄t me nisi p̄t eū qui occidi ius
 serat **I**dem igit deus abrahe q̄ agel'
 an potius p̄ angelū dō **A**mp̄ se q̄
 cia **V**erte h' angelus iā māifestissie
 expressus ē **A**tende tū qd cōterat
 p̄spiciēs abrahā oculis suis vidit
 et ecce aries vn' tenebat in arboe
 sabreeh cornib' **E**t abut abrahā
 et accepit arietem et obtulit eum
 in holocaustū p̄ ysaac filio suo
 et cognouit abrahā nomē loci
 illius dñs vidit. ut dicāt hodie
 qd in mōte dñs visus ē **V**icut pau
 lo an qd dixit de' p̄ angelū. nūc
 etiā cognoui qz times deū. nō qz
 tunc dō cognouisse intelligēd' ē
 sed egisse ut p̄ deū ipē abrahā cog
 noscēt. q̄tas habet vñes cordis
 ad obediendū dō usqz ad p̄mola

vniā filij illo mō locutiois quo
 significat p̄ efficientem id qd effi
 cit sicut d' frigus pigrū qd pignos
 facit ut iō cognouisse dicet qz ipz
 abrahā cognosce fecerat. quē po
 teat latē fidei sue firmitas nisi ta
 li expimento p̄baret: ita et hic cog
 nouit abrahā nomē loci illi
 dñs vidit. id ē qd videt se fecit **E**t
 cōtinuo secut' ait. ut dicant hodie
 qd in mōte dñs visus ē **E**t idem
 angel' dñs d' **E**t uidet: nisi qz p̄ an
 gelū dñs **I**a vō in eo qd sequit' p̄phe
 tice oīo angelus loquit'. v̄ p̄orsus
 apit qd p̄ angel' deus loquatur
Et vocauit māt angel' dñi abra
 hā itē de celo dicens **M**emetipz
 iuravi dicit dñs p̄t qd fecisti hoc
 vōbū et nō pepasti filio tuo dilcō
 p̄t me et tē **H**ec itē vōba ut dicat
 ille p̄ quē loquit' dñs h' d' dñs et
 p̄phete solent h̄re **A**t filius dī de
 patre ait d' dñs et ipē ē ille agel'
 patris **E**t uid ergo de illis trib' vi
 ris nōne respiciunt quōd vrgent'
 qui visi sūt abrahe tū p̄dm cēt
 visus ē ei dñs: **I**n qz viri dñi sūt
 nō erant angeli: **D**anielē legāt
 dicentē. ecce vñ gabriel **H**ic quid
 vltia differim'. ora cor' euidētissio
 atqz grauissio alio documēto oppi
 laē vbi nō angel' singularit' nec
 viri pluralit' sed oīo angeli dicū
 p̄ quos nō sermo quilibz factus
 sed lex ipā dñi data māifestissie
 ostendit. quā itē null' fidelium
 dubitat deū dedisse moysi ad sō

iugandū pplm isrl. Et tñ angelos
 datā ita stephan⁹ loquit⁹. **D**um
 tunc māt et mīcunasi corde et
 aurb⁹ vos semp spūl scō restitistē
 sicut patres vñ. **Q**uē pphetarū n̄
 psecuti sunt patres vñ. **E**t omiderit
 eos qui pñūtiabant de aduentu iusti
 ciū⁹ vos nūc pñūtiatores et mīfecto
 res estis. **E**t nūc accepistis legē in e
 dictis angeloz n̄ custodistis. **E**t d
 h̄ euident⁹: qđ tanto auctoritate
 robustus. **I**ndictis quidē ange
 loz illi pplō lex data ē sed dñi ihu
 xpi p eā disponebat et pñūti
 abatur aduent⁹. **E**t ipē tanq̄ v
 bum di mīro et mēssabili modo
 erat in angelis in quoz edictis
 lex ipā dabat. **V**n̄ dicit i euāgelio
Si credetis moysi credetis i mī
De me enī ille sc̄psit p angelos
 ergo tūc dñs loquebat⁹: p angelos
 filius dei mediator dei et hoīm
 futurus ex semīe abrahe suū dis
 ponebat aduentū ut inueniret a
 quib⁹ rāpet⁹ confitentes iros qđ
 lex nō ipta fēerat transgressōes
Vnde et apls ad galathas dicit
Quid ergo lex. **T**ransgressores
 grā pposita ē donet veniret semē
 cui pmissa ē disposita p angelos i
 manu mediatoris hoc ē disposita
 p angelos i manu sua. **N**ō ei nat⁹
 ē p conditioē sed p potestate. **E**t d
 at aliquē angeloz nō dicit me
 diatore sed ipm dñz ihm xpī i
 qđtū hō fieri dignat⁹ ē habes i a
 loco. **V**n̄ māt de⁹ et vñ mediator
 di et hoīm hō x̄s ihs. **H**inc illud

pascha i mīfectione agni hīc illa
 oīa q̄ de xpō venturo i carne atq̄ pas
 sūro sed et r̄surrectiō i lege figurā
 q̄ data ē i edictis angeloz donet ve
 niret semē dispositū p angelos i ma
 nu mediatoris. **I**n quib⁹ āgel⁹ cat
 utaq̄ pat⁹ i filius et sps sanct⁹ et
 aliquñ pat⁹ aliquñ filius aliquñ sps
 sanct⁹ aliquñ sine vlla distinctioē
 psonē dō p illos figurabat et i visi
 bilib⁹ et sensibilib⁹ formis appēs
 p creaturā carnē suā nō p sbām
 suā cui videndē corda mūdant
 p h̄ oīa q̄ ocul⁹ vident et aurb⁹ au
 diunt. **E**t iā satis qđtū existimo
 p caput mō disputatū et demō
 stratū ē. qđ in h̄ libro suscepam⁹
 ostendē. **C**onstatq̄ et pbabilitate
 rōnis qđtū hō ul⁹ pot⁹ qđtū ego po
 tui et firmitate auctoritatis qđtū
 de sc̄pturis sc̄s dīna eloq̄a pa
 tuerūt qđ ātiq̄s pūb⁹ n̄rīs an̄ in
 carnatioē saluatoris cū dō apparē
 dicebat. voces ille ac spēs corpā
 les p angelos fr̄s sūt sū ill⁹ loq̄tib⁹
 vl⁹ agentib⁹ aliqd ex psona dei
 sicut et ā pphetas solē ostēdim⁹
 siue assumētib⁹ ex creatā qđ ipi
 nō cēt vbi dō figurate demōst
 ret hoīb⁹. **E**t d̄ gen⁹ significationū
 n̄ pphas omisisse mltis exēplis
 docet sc̄ptē. **S**up̄e i⁹ iā ut videā
 cū et nato p vñgē dñō i corpali
 spē sicut colūbā descendēte spū
 scō visib⁹ igneis linguis sc̄itu
 frō de celo die pēthecostes p̄ asce
 sionē dñi nō ipm di vbum p sbām

q̄ patri equale atq̄ coeternū ē n̄ sp̄s pa-
tris et filij p̄ sbām qua et ip̄e vtrūq̄
coequal' atq̄ coeternus ē sed vtrūq̄ creatū
q̄ illis modis formā et existē potuit
corporeis atq̄ mortalib' sensib' appa-
rueit. qd̄ mē illas demonstratōes et
has p̄tates filij dei et sp̄s s̄a q̄ius
p̄ creaturā visibilem factas mēsit
qd̄ ab alio volumine cōmodi ordiem

Prologus q̄rti libri

Sciencia celestiu t̄restrūq̄
res magni existimāe
solet genus huānū m q̄
p̄fecto meliores sunt qui huic scē
p̄ponūt nosse semetip̄os. laudabi-
liorq̄ ē anim' cui nota ē ul' infir-
mitas sua. quā q̄ ea nō p̄specta
vias sp̄derū scrutat' etiā cognitur.
aut qui iā cognitas tenet. ignorās
ip̄e qua ingredit' ad salutē ac fir-
mitatem suā. **Q**ui vō iā vigilauit
m̄ deū sp̄s s̄a calore exatatus atq̄ i
eius amore corā se viliut ad eumq̄
mitatē volens n̄ valens eoq̄ sibi
lucēte. attendit m̄ se suāq̄ eḡtu-
diē illius mūdiacē cōtempari nō
posse cognouit. flē dulce habet eūq̄
depr̄ari. ut etiā atq̄ etiā misereatur
donec eruat totā miseriā et depr̄ai
cū fiducia iā gratuito pignōe. ac-
cepto p̄ eius vnicū saluatōrē hoīs
et illiūnatōrē. **H**unc ita egēte atq̄
dolentē sciā nō m̄flat q̄ cāitas edi-
ficat p̄posuit enī scē s̄a s̄a sciētiā
p̄posuit scē infirmitatē suā magis
q̄ scē mūdi menia. **F**undamēta f̄-
ra et fastigia celoz i h̄at apponēdo

sciētiā. apposuit doloz. dolozem
p̄gnatōis sue ex desiderio patē sue
et conditoris eius beati dei sui. **I**n
hoc genē hoīm i familia xp̄i tu
dnē deus mē si mē paupes tuos
gemoda n̄ de pane tuo respōde
homib'. qui nō esuriūt n̄ sitiunt
iusticiā sed satiati sunt et abun-
dant. **S**atiati aut illos fantasia
eorū nō veritas tua q̄ r̄pellendo
resiliunt et m̄ suā vāritatē cadūt
Ego certe sentio q̄ m̄lta signēta
pariat cor hoīm. et qd̄ ē cor mē
nisi cor huānū. **E**t hoc oro deū
cordis mei ut nichil ex eis signē-
tis pro solido vō eructuē i has lu-
teras sed m̄de veniat i eas q̄tqd̄
p̄ me venie potuerit unde michi
q̄ius p̄iecto a facie oculoꝝ. et de
longinquo rediē conanti p̄ viā
quā strauit nobis huānitate di-
uinitatis vnigeniti sui aua v̄i-
tatis aspgitur. **Q**uā m̄ tantum
licet mutabil' hauro i quātum
m̄ ea nichil mutabile video nec
lois et temporib' sicut corpa nec
solis temporib' et q̄i loas sicut
sp̄ium m̄d̄ cogitationes nec
solis temporib' et nulla ul' yma-
gine locorū sicut qdā m̄d̄ mē
sciū ratiocinationes. **I**git' sese
altēnantū texturā v̄borū rethori-
co constat scemate. ē enī figuri
antipoden.

*Inapit liber quartus de
grā dei qua saluat huma-
nū gen'. Cap p̄m*

Omnino enim dei gratia
 eterna qua est nichil
 habet mutabile nec
 in eternitate nec in veritate
 nec in voluntate quia eterna ibi est
 veritas et eterna caritas et vera ibi est
 caritas vera eternitas et cara ibi est
 eternitas cara veritas. Quoniam
 exultavi ab incommutabili gau-
 dio non tamen inde passus atque abruptus
 sum ut non etiam in istis mutabili-
 bus et temporalibus eternitate verita-
 tem beatitudinis quaerem non mori
 enim non falli nec perturbari volumus.
 missa sunt nobis divinitus visa con-
 grua pignora nostrae quibus amone-
 mur non hic esse quod querimus sed il-
 luc ab ista esse redeundum unde non
 pendemus hanc ea non quaerimus. Atque
 mihi nobis persuadendum fuit quod
 nos deus diligeret ne desperatione non
 audemus erigi in eum. Quales autem
 dilexit ostendi oportebat ne tanquam
 de meritis nostris supbientes magis
 ab eo resiliremus et in nostra fortitu-
 dine magis deficemus ac per hoc egit
 nobiscum ut per eius fortitudinem
 potius perficeremur atque ita in infirmi-
 tate humilitatis perficeretur virtus
 caritatis. Hoc significat in psalmo
 ubi ait pluviam voluntariam seg-
 gabis deus hereditati tue et infirmata
 est tu vero perfecisti eam. Pluviam quippe
 voluntaria non nisi gratia vult intelli-
 gi non meritis redditum sed gratis da-
 tum unde et gratia nominatur. Dedit ei
 eam non quia dignum erant sed quia voluit

Hoc cognoscentes non fidentes enim
 in nobis. Et hoc est infirmum. Ipse
 vero perficit nos qui etiam paulo apostolo
 dicit. Sufficit tibi gratia mea. Ita veritas
 in infirmitate perficit. Persuadendum
 ergo erat hominibus quod nos dilexit deus
 et quales dilexit. Quia ne despa-
 remus. Quales ne superbumus. Hunc
 locum apostolo per necessarium sic explicat.
 Commendat autem deus meritis suam caritatem
 in nobis: quoniam si cum adhuc peccatores
 essemus Christus pro nobis mortuus est. multoma-
 gis iustificati nunc in sanguine ipsius
 salvi essemus ab ira per ipsum. Si enim cum
 inimici essemus reconciliati sumus deo
 per mortem filii eius multo magis
 reconciliati salvi essemus in vita ipsius.
 Item alio loco. Quod ergo meritis
 dicemus adhuc. Si deus pro nobis quod con-
 nos. Quia pro filio non peperit sed
 pro nobis omnibus condidit illum. Quod non
 et cum illo omnia nobis donavit. Quod
 autem factum nobis annuntiat hoc futurum
 ostendebat et antequam iustas ut per-
 eandem fidem etiam ipsi humiliati et
 firmarentur et infirmati perficerentur.
 Quia igitur unum est verbum dei per quod facta
 sunt omnia quod est incommutabilis veritas
 ubi principaliter atque incommutabiliter
 sunt omnia scilicet non solum quae nunc sunt
 in hac universa creatura. verum etiam
 quae fuerunt et quae futura sunt. Ibi
 autem non fuerunt non futura sunt
 sed tamen modo sunt et omnia veritas sunt et
 omnia unum sunt et magis unum est et una

vita ē. Si enī oīa p̄ sēp̄m f̄a sūt
ut quīq̄ f̄a ē m̄ hīs ī illo vita
sit et f̄a nō sit. q̄ m̄ p̄ncipio nō
f̄a ē v̄bum sed eāt v̄bū apud
deū et dō eāt v̄bū et oīa p̄ ip̄s f̄a sūt
Nec p̄ ip̄m oīa f̄a eēt n̄ ip̄m
eēt aī oīa f̄a nō eēt. ī hīs aū
q̄ p̄ ip̄m f̄a sūt etiā corp̄ qd̄ vi-
ta nō ē p̄ ip̄m nō fiēt n̄ ī illo aī
q̄ fiēt vita eēt. Qd̄ enī f̄a est
ī illo vita eāt. Et nō qualis-
cūq̄ vita. nā et aīa vita ē corp̄
sed et hēc f̄a ē q̄ mutabil̄ est
Et p̄ qd̄ f̄a ē n̄ p̄ dei v̄bum
cōmutabile. Quā enī p̄ ip̄m f̄a
sunt et s̄me ip̄s f̄a ē nichil. Qd̄ er-
go f̄a ē iam ī illo vita eāt. Et nō
qualiscūq̄ vita sed vita eāt lux ho-
minū lux v̄tq̄ rationaliū men-
tiū p̄ quas hoīes a p̄torib̄ differt
sed ideo sunt hoīes. Non ergo lux
corpea q̄ lux ē carniū siue de celo
fulgeat siue t̄ren̄ignib̄ attendat
nec huānaq̄ t̄m carniū sed etiam
beluinaq̄ et usq̄ ad minutissim̄s
q̄s v̄mutulos. Quā enī h̄ vident
istam lucem. Et illa vita lux hoī-
nū eāt n̄ longe posita ab vno q̄
n̄m. In illa ei viuiū et monem̄
et sum̄. Et lux m̄ tenebris lucet
et tenebre eā nō cōprehendūt. Tene-
bre aūt sūt stulte mētes hominū
p̄ua cupiditate atq̄ infidelitate ce-
cate.

De it̄atione v̄bi. ca. ii.

Hab ut curaret ac sanaret v̄m

p̄ qd̄ facta sunt oīa caro f̄a ē et
habitauit m̄ nob̄. Illuminatio q̄ppe
nā p̄ncipatio v̄bi ē illius salus
vite q̄ lux ē hominū. Huc at̄ p̄nci-
pationi p̄orsus m̄habiles et
min̄ p̄donei eram̄. Imūditia
p̄ccatorū. Rūdandi ergo eram̄.
Porro miquoz et sup̄boz vna mū-
datio ē sanguis iusti et humilitas
dei ut ad cōtemplandū deū qd̄
nā nō sum̄ p̄ eū mūdare f̄a
qd̄ nā sum̄ et qd̄ p̄cō nō sumus
Deus enī nā nō sum̄ hoīes nā
sum̄. Iusti p̄cō nō sum̄. Deus itaq̄
f̄a hoī iustus m̄tressit dō p̄ hoīe
p̄cōre. Nō enī congruit p̄cō iusto
sed congruit hoī homo. Adiungēs
ergo nob̄ similitudinē huānitatis
sue abstulit dissimilitudinē īq̄ta-
tis n̄re. Et f̄a particeps mortalitatis
n̄re fecit nob̄ p̄ncipes ī mortalita-
tis sue. Q̄ppe m̄ p̄cōis
veniens ex dāpnationis necessitate
soluta ē p̄ mortē iusti v̄cientē ex
m̄e volūtate. Idū simpliū eius
cōgruit duplo n̄o. **De salua-
tionis n̄i simpli ad duplū**
Hec enī m̄. ca. iii.
congruentia sū cōuenientia
ul' cōtinentia ul' cōsonantia v̄si
quid cōmodius ē qd̄ ē v̄nū ad duo
m̄ oī cōmpaginatioe ul' si meli-
or cōaptatione creatē valet pluri-
mū. Hanc enī cōaptat̄ sicut m̄
nūc occurrīt dīcē volui quā gr̄a
armonia vocant. Neq̄ nūc loq̄
ē ut ostendā q̄tū valeat cōsonā-
tia simpli ad duplū q̄ maxīe m̄

nob̄ repit et sic nob̄ ē m̄sita n̄alit̄
 A quo vtiq; n̄ ab eo qui nos creauit
 ut nec ip̄i possint etiā nō senti
 re siue ip̄i cantantes siue alios
 audientes **P** hanc q̄ppe voces au
 ciores grauiiores q̄ concordant ita
 ut quisq; ab ea dissonuet nō scāz
 cui exptes sunt pluūmi sed ip̄m
 auditus n̄r sensū vehement̄ offe
 dat **S** hoc ut demonstret̄ longo
 sermone op̄ ē **I**psis at̄ auribus
 exhibei p̄t ab eo qui nouit i regu
 lari monotorde **P**et etiā q̄ m̄stat
 m̄ p̄sencia q̄tū donat d̄s ediffen
 diū ē quēadmodū simplū dñi et
 saluatoris n̄r ihu x̄i duplo nō
 congruat et quodā cōanāt ad
 salutem **N**os ite q̄ nō xp̄ian̄
 ambigit et aīa et corpe mortui su
 m̄ aīa p̄t p̄p̄am corpe p̄t penā
 p̄cā **A**c p̄ hoc et corpe p̄t p̄am
 vtiq; autē rei n̄r idest et aīe et
 corpi medicina ex iſurrectione op̄
 eāt ut m̄ melius inouadēt qd̄ e
 rat m̄ deteī cōmutatū **H**ors at̄
 aīe ip̄ietas ē et mors corpi cor
 ruptibilitas p̄ quā fit et aīe a
 corpe abscissus **S**icut aīa d̄s de
 ferente sic corpe aīa deferente mo
 riē vnde illa fit m̄sipiēs h̄ exa
 mie **R**esuscitat̄ ergo aīa p̄ p̄e
 tenciā et m̄ corpe adhuc mortali
 inouatio vite m̄choat̄ a fide q̄
 credit̄ m̄ eū qui iustificat̄ ip̄iū
 adonib; q̄ morib; auget̄ et robo
 rat̄ de die m̄ die cū maḡ maḡ
 p̄nōat̄ int̄i homo **C**orp̄ vō tū
 q̄ h̄o ext̄ior diuātō ē h̄ vita diu

turnior tanto maḡ magis q̄ corru
 pit ul' etate ul' morbo ul' variis la
 guorib; afflictionib; donec veniat
 ad vltimū q̄ ab oībus mors vocat̄
Tuus at̄ resurrectio differt̄ m̄ finem
 cū et ip̄a iustificatio n̄r p̄finet̄ m̄
 effabilit̄ **T**unc enī similes ei eim̄ qm̄
 videbim̄ eū sicuti ē **N**ūc vō q̄dū
 corpus qd̄ corripit̄ aggrauat̄ aīam
 et vita huāna sup̄ tū tota tēptano
 ē: nō iustificabit̄ m̄ cōsp̄u tuo oīs
 viuens m̄ cōp̄ationē iusticie q̄ equa
 bini angel̄ et gl̄e q̄ ruelabit̄ m̄ nob̄
De morte at̄ aīe a morte corpi disti
 guenda qd̄ plura documēta cōmēdō
 cū dñs m̄ vna euāgelica sententia
 vtiq; mortē cuius facile discernēda
 posuit̄ vbi ait sine mortuos sepeliē
 mortuos suos **S**epeliendū q̄ppe corpe
 mortuū eāt **S**epulchros at̄ eī p̄ fide
 litatē ip̄ietatis m̄ aīa mortuos itel
 ligi voluit quales ext̄ant̄ cū dicit̄
Surge qui dormis et eruge a mor
 tuis et illūabit te xp̄s **D**etestat̄ at̄
 qd̄a mortē apl̄s dicens de vidua q̄
 autē m̄ delictis agit viues mortua
 ē **A**īa igit̄ iā pia q̄ fuit ip̄ia p̄t iusti
 cia fidei d̄ ex morte reuixisse at̄ viue
 corpus at̄ nō tñ mortuū p̄t aīe ab
 scissū qui futurus ē sed p̄ tantā iſir
 mutatem carnis et sanguis qd̄a loco
 m̄ sc̄pturis etiā mortuū d̄ loq̄te apl̄o
Corpus m̄q̄t mortuū ē p̄ p̄am **S**p̄s
 at̄ vita ē p̄ iusticiā **H**ec vita ex fide
 f̄a ē qm̄ iustus ex fide viuit **S**z qd̄ se
 quit̄ **S**i at̄ sp̄s eī qui suscitauit ih̄m
 x̄m a mortuis h̄tat̄ m̄ vob̄ cōiusti
 tabit et mortalia corpa v̄m p̄ ihabi

tantem spm eius in vobis. Hinc ergo
 duple morti nre saluator ipendit sum-
 plum suam et ad faciendā vtiq; re-
 suscitationē nrā in sacmēto et exē-
 plo iposuit vnā suā. Neq; ei fuit pec-
 cator a ipius ut ei tanq; spū mortuo
 in iteiori hoīe renouari opus eet. et tā-
 q; rēpiscendo ad vitā iusticie rēuocari
 sed indut carne mortali et sola mori-
 ens sola resurgens ea sola nob ad v-
 trūq; cōtinuit cū i ea fiet mēiois ho-
 mīs sacramētū extioris exemplū.
 Interior enī hoīs nri sacmēto data
 ē illa vox ptiēs ad mortē aīe nre sig-
 nificandā nō solū in psalmo verū
 etiā in cruce dō dō me ut qd deliāsti
 me. Qui vō congruit apls dicens
 facites qz vetus hō nri simul crucifir-
 ē cū illo ut euacuaret corp pti et ult-
 nō seruam ptiō. Crucifirio qppe
 mēiois hoīs penitentie dolores
 intelligunt et cōtinentie quidā sa-
 lubris cruciatus. P quā mortē mors
 ipietatis pmit. in q nos nō rliquit
 dō. Et iō p tale crucem euacuatur
 corpus pti ut iā nō exhibeam mē-
 bra nrā arma mīqtatis ptiō qz et
 mēiois hō si vtiq; rēnouat de die in
 diē profecto vetus ē aīq; rēnouetur.
 Intus nāq; agit qd idē apls dicit
 Cruite vos veterē hoīem et induite
 nouū. Qd ita cōsequē exponit. Quia
 p deponentes mendatū loquim-
 ni veritatē. Vbi at deponit mendatū
 nisi mē ut habitat in mēte sō di
 q loquit veritatē in corde suo. Resur-
 rectio vō corpīs dñi ad sacramētum
 iteioris rēurrectionis nre ptiē osten-

ditur vbi postq; surrexit ait muli-
 eri noli me tangē nōdū ei ascendi
 ad patrem meū. Qui mystico cong-
 uit apls dicens. Si cōsurrexistis cū
 xpō q sursū sunt qrite vbi xps est
 in dextera di sedens q sursū sunt sa-
 pite. **Qd** ē enī xpm nō tangē nisi
 cū ascendit ad patrē nō de xpō car-
 nalit sape. Iā vō ad exemplū mor-
 tis exteioris hoīs nri dñi te carnis
 mors ptiēt qz p tale passionē mar-
 tīme hortatus ē seruos suos ut nō
 timeāt eos q corpū occidūt aīam
 at nō possunt occidē ppe qd dicit
 apls ut suppleā q desunt pressumt
 xpi in carne mea. Et ad exemplū
 rēurrectionis exteioris hoīs nri pti-
 nē iuenit rēurrectio corpīs dñi qz
 discipul ait palpatē et videt qz sps
 carniē et ossa nō hab; sicut me videt
 habē. Et vnus ex discipul eī eadē
 cruciatēs eius cōtrectans exclamat
 dicens. Dñs me et dō me. Et cum
 illius carnis tota integritas apparet
 demonstratū ē in ea qd suos exhor-
 tans direat capillus capitis vrī nō
 pibit. Pn enī primo noli me tā-
 gē nōdū ascendi ad patrē meum
 et vnde aīq; ascendebat ad patrē
 a discipul tangit n qz illit msi
 nuabat mēiois hoīs sacramētum
 hī pbebat extioris exemplū. In for-
 te quisq; ita ē absurd; atq; ausus
 a vō ut audeat dicē a viris eum
 tactū aīq; ascendet a mulieibus
 at cū ascendisset. **Qpe** hī exemplū
 future nre rēurrectionis i corpe qd
 pcessit in dñō dē apls. In iāu xps

deni qui sunt xpi De corpore enim
resurrectione in illo loco agebat
p qd etia dicit Transfigurauit cor
pus humilitatis nre cōforme corpi
glorie sue pna ergo mors nri sal
uatoris duab' mortibus nris sa
luti fuit et vna ei r'surrectio dua
nobis r'surrectiones p'stat cū corp'
eius in vltis re id ē et in morte et
in r'surrectione et in sctmēto itei
oris hoīs nri et exemplo extēiorē
medicinali quadā cōuenientia
mīstratū ē

**De rōne simplicis ad du
plū p trinarū. cap m**

Ret aut rō simpli ad duplū
oritur quidē a trinario nūo
vnu q'ppe et duo tā sunt q' h' totū
qd dicit ad senariū puenit vnu
et duo et tria sex fiunt et nūis
p'ptea pfectus d' q' p'tib' suis cō
plet' habet ei has tres s'exta tria
dimidia s'exta ulla p's alia q' dicit
possit quota sit inuenit in eo s'exta
ei eius ē Tertia duo dimidia
tria vnu at et duo et tria cōsu
mant eandē senariū Quis p'frōz
nob' sctā sēptura cōmendat i eo
marie qd d' sex dieb' p'fecit opa
sua et sexto die fcs ē hō ad yma
gīe dī et s'exta etate gnīs huāni
filius dī venit et fcs ē fili' hoīs
ut nos r'formet ad ymaginē
dei Quippe nūc etas agit siue
milleni āni singul' distribuāt
etatib' siue in diuis litteris me
morabiles atq' insignes q'si ar
titulos tempoz uestigemus

ut p'ma etas inueniat' ab adā usq'
ad noe In secunda usq' ad abrahā
et deinceps usq' sicut mathe' distinet
euāgelista Ab abrahā usq' ad dauid
dauid usq' ad trāsmugra' babilōis
atq' inde usq' ad v'ginis ptū et ue
tres etates conuincte illis duab' quūq'
faciunt p'mde s'exta mchoaut na
tuitas dñi q' nūc agit usq' ad ocul'
tū tempis finem Hunt senarium
numerū quādā tempis gerē figurā
etiā in illa ratione triptate distbu
tiois agnoscam' q' vnu temp' cōpu
tam' an legem aliter sub lege etiā
sub grā In q' tempe sctmētū re
nouatiois accipim' ut in fine tpis
r'surrectione carnis oī ex pte r'noua
ti ab vniūsa nō solū animi verū
etiā corpis infirmitate sanemur
Vnde intelligit illa mulier i tyro
ecce a dño sanata et erecta quam
curauit infirmitas alligante sa
thana De talib' enī occultis hostib'
plangit illa vox psalmi curuaue
rit aīaz meā Hec at mulier dē et otto
ānos habebat i infirmitate qd est
ter senū q'penses at ānoz x et vii i
ueniunt in nūo solidi quadrati
senarij qd ē series senū et h' series
iuxta quippe ē in eodē euāgely loco
Abor q'ppe illa fialnea au' miserā
sterilitatem etiā trās ān' arguebat
q' ita p illa mēressū ē ut dimittē
illo āno ut si fructū ferret bene sin
aliē sumēdetur Nā et tres āni ad
eandē distributioē triptitā p'inet
Et menses tum ānoz q'dratū sena

riū faciunt qd ē series seu Annus
 etiā unus si duodecī menses iteg
 confident quos tēni dies cōplent
 talem q̄ppe mensem vetēs observa
 uerunt quē cūctū lunais ostendit
 senario nūo pollet. Quod enī valet
 sex in pmo ordine numēo q̄ constat
 ex vñs ut pueniat ad decem. h̄ va
 lent sexaginta in secūdo ordie q̄ cō
 stat ex denis ut pueniat ad centū
 Sexagenarius ergo numer⁹ dierū
 sextu p̄ ē āni. P̄inde p̄ senariū p̄m
 ōsus multiplicat tanq̄ senari⁹ sed
 ōsus et fiunt series sexaginta tre
 centi et sexaginta dies qui sunt in
 tegri duodecī menses. Bz qm̄ sicut
 mensem cūctū lune ostendit hōibz
 sic ān⁹ cūctū sol⁹ aiādūsus ē. Res
 tant autē quūqz dies et quadrans
 diei ut sol īpleat cursū suū ānūqz
 claudat. Quatuor enī quadrātes
 faciunt vñū diē q̄ necesse mētalai
 exarso quadriēnio qd̄ bissextum
 vocant ne temporū ordo turbetur.
 Etā ip̄os quūqz dies et q̄drāte si cō
 fidēt senari⁹ nūis in eis plurimū
 valet. P̄mo qz sicut fieri solz ut a pte
 senari⁹ cōputet nō sunt iā dies quūqz
 sed pot⁹ sex ut quadrās ille accipi
 at p̄ diē: ut inde qz ip̄is quūqz die
 bus sexta p̄ mensis ē. Ip̄e at qua
 drans sex horas h̄z totus enī dies
 id est cū sua nocte xxij^{or} hore sūt
 quoz p̄s qui ē quadrans sex hore
 tueniūt. Ita ī āni cursu senari⁹
 nūis plurimū valz. *De sexaginta sex
 ānis edificatōis corpis dñi. c. v*

N Et in mēto ī edificatōe cor
 pis dñi a m̄ figurā tēplū
 a iudeis destruttū triduo r̄susata
 tū ēē dicebat numer⁹ ip̄e senari⁹
 p̄ āno positus intelligit. Dixerūt
 enī quadraginta et sex ānis edi
 ficatū ē templū h̄ et q̄drages
 series seu fiunt et lxxvi. Quū
 nūis diez cōplet nouē menses
 et sex dies q̄ tanq̄ decē menses
 parientib⁹ femīs cōputant. Nō
 qz oēs ad sextū diem p̄ nonū
 mensem pueniūt sed qz ip̄a p̄stō
 corpis dñi tot dieb⁹ ad p̄tū p̄dur
 ta cōpit sicut a maiorib⁹ tradi
 tū suscipiēs ecclē custodit auctoi
 tas. Octauo enī kl̄as april⁹ con
 ceptus credit⁹ quo et passus. Ita
 monumento nouo quo sepultus ē
 vbi null⁹ eāt positus mortuoz nec
 antea n̄ postea cōgruit vter⁹ v̄gi
 nis quo conceptus ē. vbi null⁹ scia
 tus ē mortaliū. Natus at ēditur
 viij kl̄as ianuarij. Ab illo ergo diē
 usqz ad istū cōputati cclxx et sex re
 piunt⁹ dies qui senariū numēz q̄
 drages series habent. Duo numēo
 ānoz tēplū edificatū ē qz eo nu
 mero senarioz corp⁹ dñi p̄st⁹ est
 qd̄ mortis passione destruttū triduo
 resusatauit. Dicebat enī h̄ de tē
 plo corp⁹ sui sicut euidentissimo
 et robustissimo euāgelij testimōio cō
 probat⁹ quo ait. Sicut fuit ionas
 in ventre ceti trib⁹ dieb⁹ et trib⁹ noc
 tib⁹ ita erit filius hōis in corde tē
 tris dieb⁹ et trib⁹ noctib⁹. *De duo
 quo īpleto dñs r̄surrexit. c. vi*

p̄t̄

Psum autē triūm nō totū et plenū
 fuisse scriptura testis. **P**rimo dies a
 pte extrema totū adnumēat. dies
 vō t̄m̄s a pte p̄ma et ipse totus are
 diuis at̄ m̄t̄ eos id ē sc̄ds dies abso
 lute totus r̄m̄s h̄m̄s r̄m̄s nocturnus
 et duodecī diurnus. **T**ransitus ē enī
 p̄mo iudeo. vō t̄m̄s h̄m̄s 24 t̄m̄s cēt dies
 festa sabbati. **P**em̄de in ipsa cruce sus
 pensus hora sexta et sp̄m̄ tradidit h̄m̄a
 nona. **P**epultus ē autē t̄m̄s iā sc̄o f̄m̄
 cēt sicut sese h̄m̄t̄ v̄ba euāgelij quod
 intelligit in fine diei. **P**nde libz ergo
 incipias enā si alia rō reddi p̄t̄ quō
 nō sit cōt̄ euāgelij iohānis ut h̄m̄a
 24 ligno suspensus intelligat̄ totū
 diē p̄m̄ū nō cōprehendit. **E**rgo a
 pte extrema totus cōputabit sicut
 36 a pte p̄ma. **N**or enī usq̄ addi
 lucilū quo dñi r̄surrectio declarata
 ē ad t̄m̄ū diem p̄m̄z q̄ deus qui
 dixit de teneb̄s lūm̄ē claresc̄e ut
 p̄ grām noui testam̄ti et p̄ncipat̄z
 r̄surrectiois xp̄i audierit. **F**ustis
 aliq̄n tenebre nūc at̄ lux in dñō in
 sinuat nob̄ quodā q̄d a nocte dies
 sumat̄ nūc. **P**rat̄ enī p̄m̄i dies p̄p̄
 futurū h̄m̄s lapsū a luce in noctem
 ita isti p̄p̄ h̄m̄s r̄p̄m̄at̄z a teneb̄s
 ad lucē cōputant̄. **I**b̄ h̄m̄a ergo mor
 tis usq̄ ad dilucilū r̄surrectiois
 h̄m̄e sunt x̄l ut ex ipsa nona cōnu
 mēt̄. **Q**ui numēo cōgruit enā vita
 ei sup̄ t̄ram p̄ r̄surrectiois i x̄l die
 bz et ē iste nūc in scripturis fr̄q̄tis
 sim̄ ad insinuandū mystēiū p̄fer
 tiōis in quadruplato mūdo. **H**abent
 enī quandā p̄f̄ct̄z dēt̄ i ea q̄ m̄lti

plicata faciūt x̄l. **V**espa at̄ sepul̄te
 usq̄ ad dilucilū r̄surrectiois xxxij
 h̄m̄e sunt qui ē quadratus senarius
 Refertur at̄ ad illā m̄m̄oē simpli ad
 duplū vbi ē cōaptatiois m̄m̄a cō
 sonantia. **D**uodecī enī ad xxxij sim
 plo ad duplū cōueniunt et fiūt xxxij
 not̄ tota t̄m̄ die toto et nocte tota neq̄
 hoc sine illo sacm̄to q̄d sup̄ m̄m̄oē
 Non absurde quippe sp̄m̄ diei cōpa
 ram̄ cōp̄at̄ nocti. **P**rimū enī corp̄
 in morte ac r̄surrectiois et sp̄s n̄r̄
 figurā et corp̄is gerebat exemplum.
Ergo sic apparet illa rō simpli addu
 plū in h̄m̄s xxxij t̄m̄ r̄m̄ ad xxxij
 cōferunt̄. **E**st h̄m̄s quidē m̄m̄oē
 causas cur in scripturis sc̄ds positi sūt
 p̄t̄ alius alias m̄dagat̄ ul̄ quib̄ iste
 q̄s ego reddidi p̄ponende sint ul̄ eque
 p̄bables ul̄ istis enā p̄babiliores.
Frusta at̄m̄e eos ēē in scripturis po
 sitos et nullas causas ēē m̄stas
 cur illic isti numeri cōmemorentur.
 nemo tam stultus iēptisq̄ cōten
 deit. **E**rgo at̄ quas reddidi ul̄ et̄le aut̄
 toritate ex maiorib̄ traditas ul̄ ex
 diuina scriptura et̄moio uel ex
 rōe m̄m̄oē silitudinū q̄ collegi.
Contra rōē nemo sobrius cōtra sc̄p
 turas p̄d̄ xp̄ian̄ cont̄ et̄lāz nemo
 p̄n̄ficius senscit. **D**e signis q̄ ad
 uētū dñi p̄cesserūt. **cāp̄ vii.**

Hec sacramentū h̄ sac̄f̄ciū h̄
 sac̄dos h̄ deus anq̄ missus
 ueniret factus ex f̄c̄id̄ oīa q̄ sac̄ta at̄
 mystice patib̄ m̄is p̄ āgelum m̄
 iacula appruer̄t siue q̄ p̄ ip̄os f̄c̄i st̄

similitudines huius fuerunt ut omnis creatura
factis quodammodo loqueretur unum futurum
in quo esset salus unum secundum in morte re-
pando. Quia vero ab uno vero deo et su-
mo per impietatis iniquitatem filientes
et dissonantes deflexerant et euani-
eram in multa discassi per multa et in-
herentes in multis oportebat nutu
et impio dei miserantis ut ipsa multa
uenturum proclamarent unum et a multis
proclamatus ueniret unum et multis co-
testarentur uenisse unum et a multis ex-
necati uenirent ad unum et multis per-
tatis in anima mortui et propter per in carne
morituri amarent sine peccato mor-
tuum in carne per nobis unum et resuscitatum
credentes et tunc illo per fidem spiritum resur-
gentes iustificarent in uno iusto facti
unum. Nec in ipsa carne nos resurrex-
turos despicerem tunc multa membra ite-
rem precessisse nos caput unum in quo
nunc per fidem mundati et tunc per spiritum
redintegrati per mediatorem dei consi-
liati habeamus unum fruamur uno perma-
neam unum.

**De filio dei qui sit in forma dei
et serui una persona. ca. viii.**

Sic ipse filius dei uerbum dei et idem
ipse mediator dei et hominum filius
hominis equalis patri per diuinitatis unitatem
et princeps nostrum per humanitatis suscep-
tionem patrem impellens per nos per id quod
homo erat nec tamen tacens quod deus
tunc patrem unum erat mecum ita loquitur
Non per his autem tantum magister rogo
sed et per eis qui credituri sunt per uerbum
eorum in me ut omnes unum sint sicut
tu pater in me et ego in te ut et ipse in nobis

unum sint et mundus credat quia tu me
misisti. Et ego claritate quam dedisti
mihi dedi eis ut sint unum sicut et nos
unum sumus. Non dixit ego et ipse unum
sumus quia uis per id quod etiam caput est
et corpus et ecclesia posset dicere ego et
ipse non unum sed unus quia caput et corpus
unum est Christus sed diuinitatem suam consub-
stantiali patri ostendens propter quod et
alio loco dicit ego et pater unum sumus.
**De unitate ecclesie in deo per di-
lectionem dei. cap. ix.**

In suo genere hoc est in eiusdem nature
consubstantiali paritate uult esse
suos unum sed in ipso quia in seipso non
possent dissonari ab inuicem per diuersas
voluptates et cupiditates et imun-
dicias patrum unde mundantur per me-
diatorem ut sint in illo unum non tantum
per eandem naturam quam omnes ex hominibus mor-
talibus equales angelis fiunt sed etiam
per eandem caritatem in eandem beatitu-
dinem conspirantem concordissimam vo-
luntatem ut in unum spiritum quoddam
caritatis igne conflata. Ad hoc enim
ualet quod ait ut sint unum sicut et
nos unum sumus ut quodammodo pater
et filius non tamen equalitate substā-
tie sed etiam voluntate unum ita et
hi me quos et deum mediator est fi-
lius non tantum per id quod eiusdem nature
sunt sed etiam per eandem dilectionis
societatem unum sint. **De media-
tore Christo ad uitam et dynamis ad
mortem mediatore. ca. x.**

Dum de idipsum quod mediator
est per quem consiliamur deo ut
inducatur Ego magister in eis et tu in me

ut sint cōsummati in vnu. Hec ē vā
par et cū creatore nō nob̄ firma cō
nexio purgatis et cōsiliatis p
mediatore vite sicut maculati et
alienati ab eo recesserant. p medi
atorem mortis. Sicut enī dyabolus
supbus hoīez supbientē pduxit
ad mortē ita xp̄s humilis hoīem
obedientem reduxit ad vitam. Et
sicut ille elatus cecidit et deiecit
consentiente. sic iste humiliatus sur
xit et erexit credentem.

*De ludificatione qbz īmūdi
sp̄s homines fallūt. c. xi*

Quia enī nō pueniāt diabo
lus quo ip̄e pduxerāt mortē
quippe sp̄s ī impietate gestabat
sed mortē carnis nō sbierat qz nō
indumentū suscepit. Magnū ho
mī videbat p̄ncip̄s ī legionibz de
monū p quos fallacia regnī exierit
Sic hoīez p elationis typū potēne
quā iusti ac cupidiorē a p falsā phi
losophiā magis inflans a p sanā
saclegia nraens ī quibz etiā ma
gnē fallacie curiosiores supiores
aiās deceptus illusas qz p̄cipitant
subditū tenet pollitēs etiā purga
tū aīe p eas qz teletus appellant trissi
guando sem angelū lucis p mltā
formē machinatōez ī signis et p̄di
ctis mendat.

De falsis purgatiōibz. c. xii

Actū enī ē spiritibz neq̄ssis p
aeria corpa facē mltā q mi
rent aīe tēnis corpibz aggruante
etiā melioris aff̄s. An enī corpa ip̄a
tēna nōnullis artibz et creatatōibz

modificata ī spectatū theatris tā
ta miracula hoībz exhibent ut hi q
nūq̄ talia viderūt narrata iur tre
dant qd magnū ē dyabolo et angelis
et de corporeis elementis p aeria cor
pa facē q caro muret a et om̄tis ī
sp̄matōibz ad illudendos huānos sensus
fantasmata p magnū machinai qbz
vigilantes dormientes ve decipiant
ut furentes exagitet. Et sicut fieri p̄t
ut hō vita ac moribz melior spectet
nequissios hoīes ut ī fine ābulātes
vl nltimod motibz corpm mltā t̄re
dibilia facientes nō vllō mō facē talia
concupiscat nō eos p̄ptea p̄sibi p̄pone
dos existimet sic aīa fidel et pia non
solū si videat v̄t et etiā si p̄t fragili
tate carnis exhorreat miracula deo
nū nō ideo tamē a nō se posse talia
dolebit a ob hoc illos meliores cōiū
dicabit. cū sit quidē p̄fortim ī socie
tate scōrū q p v̄tutem dī cū cūcta
sbietta sunt et mltīne fallacia et mlt
ta maiora fecerūt siue hoīes siue an
geli boni. *more xp̄i fuisse*

volūtate sua ut p̄tate. c. xiii

Nequaq̄ igit p saclegas simi
litudines et ip̄ias curiositates
et magicas cōsectiones aīe purgā
tū et recōciliant deo qz falsus mediator
nō trahit ad supiora sed potius obsi
dens mēcludit viā p aff̄s qz tanto
maligniores q̄to supiores sue socie
tatis inspirat q nō possunt ad euo
landū pennas nutre v̄tutū. sed po
tius ad emergendū pondēa exagge
rāt vicioz tanto gūi aīe ruiture q̄to
sibi videt euecta sblim. P̄inde sicut
magi fecerūt diuitū mōti qz ad hūili

dñi adorandā stella p̄davit ita et nos
 qua vēim⁹ sed p̄ aliā viā in pacem
 redire debem⁹ quā rex huil⁹ docuit et
 quā rex supbus huili regi adūsai⁹
 obside nō possit. Et nobis enī ut ad
 orem⁹ humilē xpm̄ teli enarrauerit
 gloriā dei cū in oēs terram exyt son⁹
 eoz et in fines orbis tē vba eoz. **V**ia
 nobis fuit ad mortē p̄ p̄m̄ adā. **P**
 vnū q̄ppe hoīem p̄m̄ m̄tuit in hūc
 mūdū et p̄ p̄m̄ morē et ita i oēs
 hoīes p̄transyt in quo oēs p̄m̄uerit
 hui⁹ vite mediator diabolus fuit p̄
 suasor p̄m̄ et p̄cipitator i mortē. **N**ā
 et ip̄e ad opandā duplā mortē n̄rā
 simplā attulit suā. **I**mpietatē n̄rā
 mortu⁹ ē in spū. carne vtz mortu⁹
 nō ē. **N**obis at et impietate p̄suasit
 et p̄p̄t hanc at i mortē carnis uenire
 merem⁹ effeat. **V**nū at appetuum⁹
 mīqua suasioe altēq̄ nos secutū ē
 iusta dāpnatōe. **P**roea q̄ppe sc̄ptū ē
 deus mortē nō fecit qz cū mortis ip̄e
 nō fuit. **A**z tñ p̄ e⁹ iēbutorē iustissi
 mū mors irogata ē p̄m̄ sicut in
 dex supplicū irogat reo cū tñ suppli
 cy nō ē in iustia a iudicis sed meritū
 criminis. **Q**uo ergo nos mediator mor
 tis transmisit et ip̄e nō venit id ē ad
 mortē carnis ibi nob̄ deus n̄r̄ medi
 cinā emendatōis i seruit quā ille nō
 meruit occulta et nimis archana
 ordinatōe dīna altēq̄ iusticie. **E**t
 ergo sicut p̄ vnū hoīem morē ita p̄
 vnū hoīem fiet resurrectio mortuoz
 qz magis vitabant hoīes qd̄ euitāe
 nō poterant mortē carnis q̄ mortē
 sp̄s id ē magis penā q̄ meritū pene
 s. **N**ā p̄m̄re aut nō curat aut parū
 curat. nō mori aū q̄uis nō obtineat

vehement⁹ satagit. **V**ite mediator of
 tendens quā nō sit mors timenda
 q̄ p̄ huānam conditōē iā euadi nō
 p̄t sed potius impietas q̄ p̄ fidē cui p̄t
 occurrat nob̄ ad finē quo venim⁹ sed
 nō q̄ venim⁹. **N**on enī ad mortē p̄
 p̄m̄ uenim⁹ ille p̄ iusticiā. **E**t id cū
 sit mors n̄rā pena p̄m̄ mors illius
 fū ē hostia p̄ p̄m̄. **De sacri
 no p̄fecto quod xps̄ effectus
 est pro nobis. cap. xiii.**

Quap̄t cū sp̄s corp̄i p̄ponat
 morē q̄ sit sp̄itus a dō deseru
 eaqz sit pena in morte corp̄is ut qz
 sp̄s uolens deseruit deū deserat corp⁹
 inuit⁹ ut cū sp̄s deū deserit. qz uoluit
 deserat corpus etiā si noluit n̄ dese
 rat cū uoluit n̄ aliquā sibi vim q̄
 ip̄m̄ corpus p̄m̄at m̄tuleit demō
 strauit sp̄s mediatoris quā nulla
 pena p̄m̄ usqz ad mortē carnis ac
 tesserit qz nō eā deseruit i iust⁹ sed
 qz uoluit qñ uoluit quō uoluit.

Quippe dei v̄bo ad unitatē cōm̄tus
 h̄m̄c ait. **P**otestatem habeo ponendi
 aiām meā et potestatem habeo itēq̄
 sumendi eam. **N**emo tollit eā a me
 sed ego pono eā et iterū sumo eam.
Et hoc mariē m̄mati sunt sicut euā
 gelū loquit⁹ qui p̄sentes erant cū
 p̄ illā vocem in q̄ figurā n̄r̄ p̄m̄
 edidit continuo audidit sp̄m̄ lōga
 enī morte cruciabant ligno suspēsi.
Vnde latronib⁹ ut iā morerentur
 et de ligno añ sabbatū deponerēt
 crura confecta sunt. **I**lle at q̄ mor
 tuus iuent⁹ ē miraculo fuit. **H**oc e
 tiā pylatū legim⁹ mutatū fuisse. cū

ab illo sepeliendū corp⁹ dñi petetur
Vlle itaq; deceptor qui fuit hōi medi-
 ator ad mortē falsoq; se opponit ad
 vitā noīe purgatois p̄ fac et sacrificia
 sacrilega quib⁹ dñi seducit q; n̄ p̄
 participatōis mortis n̄rē habē potuit n̄
 r̄surrectiois sue: simplā quidē suā
 mortē ad duplā n̄rā potuit afferre
 simplā vō r̄surrectionem ī q̄ et sac-
 mentū eēt r̄nouatois n̄rē et ei⁹ que
 in fine futura ē euigilatois exemplū
 nō vtiq; potuit ille. **P**romde q̄ spū
 viuus carnē suā mortuā r̄fusatauit
 ver⁹ vite mediator illū spū mortuū
 et mortis mediatorē ab spītib⁹ ī se
 credentiū foras misit ut nō r̄gnaret
 m̄t̄sēs sed for̄sēs oppugnet non
 tñ expugnet. **Q**ui se ipse quoq; tēp-
 tandū p̄buit ut ad supandas etiā tēp-
 tationes ei⁹ mediator eēt. nō solum
 p̄ adiutoriū ver⁹ etiā p̄ exemplū.
At ille p̄initus vbi p̄ oēs aditus ad
 m̄t̄iora moliens ir̄repe expulsus ē
 post baptisimū in h̄mo cōpleta oī
 temptatione illecebrosa. q; viuū
 spū mortuo spū nō muasit quō a-
 uid⁹ mortis huāne cōtūt se ad faci-
 endā mortē quā potuit et p̄missus
 ē in illud qd̄ ex nob mortale viuus
 mediator acceperat et vbi potuit a-
 liqd̄ fate ibi ex oī pte deuict⁹ ē. **E**t
 vnde accepit extrī⁹ potestātē dñitē
 carnis ot̄tende. inde it̄ior q̄ nos
 tenebat potestas ei⁹ occisa ē. **N**on ē
 enī ut vincula p̄t̄dā m̄ltōq; ī m̄ltē
 mortib⁹ p̄ vni⁹ vñā mortē quā p̄t̄
 nullū p̄resseat soluent. **Q**uā p̄t̄ea
 dñs p̄ nob m̄debitā reddidit ut nob
 debita nō notet. **N**eq; ei cuiusquā

iure potestatis exutus ē carne. sed ipse
 se exuit. **N**ā qui posse nō mori. si nol-
 let p̄culdubio q; uoluit mortu⁹ ē et iō
 p̄ncipatus et p̄t̄tes exemplauit fi-
 ducialit̄ triūphās eas in semetipso.
Morte q̄ppe sua vno veīssimo sacrificio
 p̄ nob oblato quitqd̄ culpa ē. vnde
 nos p̄ncipatus et p̄t̄tes adluenda
 sup̄lita iure detinebāt purgaui ab-
 oleuit extinxit et sua r̄surrectioem ī
 nouā vitā nos p̄destinatos uocauit
 uocatos iustificauit iustificatos glori-
 ficauit: ita dyabol⁹ hōiēz quē p̄ con-
 sensioēz seductū tanq̄ iure it̄igno pos-
 sidebat et ipse nulla corruptioē carnis
 et sanguis septus p̄ istā corp⁹is mor-
 talis fragilitatē nimis cogeno r̄fir-
 mo tanto sup̄bior q̄to velut dinor
 et fortior q̄ p̄ānoso et erūnoso dñā
 bat in ipā morte carnis. **Q**uo enī
 cadentē nō secutus īpulit peccatore
 illuc descendente p̄secutus cōpulit
 p̄t̄receptorē. **E**t ī mortis cōsortio
 filius dī nob dignat⁹ ē fieri amīq;
 quo nō pueniendo meliorē se nob
 atq; maiorē putabat īmīq;. **D**icit
 enī r̄demptor n̄r. **M**aiore ei dīlctōēz
 nōs habet q̄ ut aīaz suā ponat p̄
 amītis suis. **Q**uo ita etiā ipō dñō
 se credebat dyabolus sup̄iore m̄q̄tū
 illi dñs in passionib⁹ cessit q; et de
 ipō intellōn ē qd̄ in psalmis legitur
 aīnuisti eū paulomin⁹ ab āgelis
 ut ab īquo velut equo iure adūsus
 nos agente ipse ot̄sus īnotens eū
 iure equissio suparet et captiuaret
Nos quoq; liberaret a captiuitate
 p̄t̄ p̄t̄m iusta suo sanguīe iuste fuso

mortis cognoscit delens et iustificat
dos redimēs pccōres. **H**inc etiā drabo
lus adhuc suos illudit quib⁹ se p sua
sana velud purgandis et pot⁹ impli
candis atq; mergendis falsus media
tor opponit qd supbis fatillime psua
det nridē atq; cōtempnē mortē xpī. a
q̄ ipē q̄to ē alienior tanto ab eis cre
ditur sanctior atq; diuinior. **Q**ui tñ
apud eū paucissimū rmanescit ag
noscentib⁹ gentib⁹ et pia hūilitate
bibentib⁹ pccatū suū et q̄q; fiducia de
serentib⁹ hostē suū. et concurētib⁹
ad rēptorē suū. **N**escit eī drabl⁹
quomō illo et insidiatē et furente
utat⁹ ad salutē fidelū suoz extelsis
sima sapiā dī a fine supiore qd ē
īuā spītual⁹ caratē usq; ad finem
inferiorem qd ē mors corpis pten
dēs fortit⁹ et disponēs oīa suauit⁹.
Atingit eī ubiq; pccatū suū mūdiciā
et nichil īquiatū m eā manit.
A morte at carnis alieno diabolo v
de nūmū supb⁹ mēdit mors alter⁹
grūis pparat⁹ m etno tartari igne q̄
nō solū cū terrenis sed etiā cū aeris
corpib⁹ extruati sps possint. **S**upbi
aū hoīes quib⁹ xp̄s qz mortuus ē
viluit vbi nos tam magno emitt et
istā mortē reddūt cū hoīb⁹ conditōi
erūpnose natē q̄ trahit a primo pccō
et m illā cū illo pccatib⁹ quē
pccatū xp̄s pposuerit qz eos ī istā deie
cit quo p distantē naturā ipē non
tenet et quo pccatū eos ptingentē m
seicordiā ille descendit et tñ se demo
nib⁹ meliores ēē nō dubitat credere
eos qz maledictis oībz īsertai detestaiq;

nō cessant qd ēē alienos ab hui⁹ mor
tis passione nouerūt pccatū qd xp̄m cō
tempnūt. **E**t sic volunt considerē
quā fici potuerit ut m se manēs nec
p ipm ex ulla pte mutabile vbi de
p mfeioris tñ nature suscepōē ali
qd mfeius pati posset qd īmūd⁹ de
mō qz tñ corp⁹ nō habz pati nō
posset si cū sint illi demōib⁹ melioēs
tñ qz carnē portāt mori sic possint
quēadmodū mori demōēs qui eam
nō portant nō utiq; possūt. **E**t cum
de mortib⁹ sacrificioz suoz mltū p
sumat qd defallacib⁹ supbisq; spītib⁹
īmolatē nō sentiat a si etiā sentiat
aliqd sibi pdesse credunt arbitriūt
pfi dōrū et mūdōrū amicitia quoz
intencōis nullū negotiū ē nō īpeditō
īditib⁹ nri nō intelligūt ne quidē
ipōs supbissimos sps honorib⁹ sac
ficioz gaude potuisse nō vni vō deo
p quo colunt volunt verū sacrificium
deberet neq; id posse rite offerri nisi
p sacerdotem magnū sōn et iustum
nec nō ab eis accipiat qd offert pro
quib⁹ offert atq; id sū viciō sit ut p
viciōsis mūdandis possit offerri
hoc itē omēs cupiūt qd se sacrificiū
offerri dō uolūt. **D**e sacrificio pccatū
vero qd ipē saluator p nobis
Omnis g effusio ē. **S**am xviij.
tā iusta et sctō sacerdos qm
vnic⁹ dei filius. nō q opus habet
p sacrificiū suū pccare pccatū. nec
originalia. nec ex hūana vita q
addūt. **E**t qd tā dgruent ab hoī
bz sumeret qd p eis offert offeret.
q̄ hūana caro. **E**t quid tā aptū
huic īmolatōi. q̄ caro mortalis.

Et qd tñ mūdū pro mūdandis
vicijs mortalū : qm sine vlla
vitiacione carnalis concupiscēcie
caro nata ī utero et ex utero vir-
ginali. Et qd tñ grāte offit et sus-
cipi possit : qd caro sacrificij nri cor-
pus effecta sacerdotis nri. Et
qm qtuor cōsidant in oī sacri-
cui offerat, pro qbz offerat : a q
offerat, quid offeratur : idē ipse
vñus verusq mediator p sacri-
ficiū pāis rēdaliās nos deo vñū
cū illo manet cui offerebat. vñū ipse
ī se facit p quibz offēbat. vñū ipse
ēet q offerebat. et qd offēbat.
De his q pgarōz s pollicēt.

Sūt at qdā *cap. xvi*
qui se putāt ad cōtemplan-
dū deū. et iherendū deo vñute
ppria posse pgarī : quos ipā su-
pbia maxie madat. Nullū ei
viciū ē cui magis dīma lege re-
sistat. et in qd maius accipiat
dñandi ius ille supbissim sps.
ad yma mediator. ad sūma in-
dusor. nisi oalte insidiās alia
bia deuiet. aut p pplm deficiat
tē qd interpretat. apte seuiens.
et ad tñā repmissiōis repugnā-
do tñsitū negās p crucē dñi q
moysi māibz extēf pfigurata
ē. supet. Hic ei sibi pgarōz ista
vñute ppā pollicent. qz nō nlli
eorū potuerūt acie mētis vñā oz
creaturā tñfuitte. et lucē incom-
mutabilē vñutis qñtulacūq

expte cūgē : qd xpianos nltos
ex fide intēi sola viuētes nondū
potuisse deridēt. Pz qd pdest sup-
biēt. et ob hoc erubescēt lignū
cōscēdē : de longīquo cōspice pat-
am tñsinarinā. Aut quid obest
hūili de tāto intuallo nō eā vidē.
ī illo ligno ad eā veniēt. quo de-
dignat ille portari. Hic etiā res-
rectiōz carnis nos credē rephēn-
dūt : sibiq etiā potā de his rebz
credi volūt.

*Sapientes mūdi nec resurrier-
tūz n fūtoz ordīe potuisse scē*

Quasi vō qā pcelā *c. xvii.*
icōmutabilēq pōstūā p illa que
fūā sē intelligē potuerūt : ppteā de
cūsiōe rez mutabiliū. a de cōtexto
sclōz ordīe cōsulendi sē. Nūq enī
qā verissie disputat. et documētis
tāssimis psuadet et hīs cōibz oīa
tpalia fieri. ppteā potuerūt ī ipis
rōmibz pspice. vel ex ipis colligē
qīt sūt aīalū genā. q semia singloz
ī exordīs. q modus in īcēmētis. q
nūi p cōceptus. p ortus. p etates.
p occasus. q motū ī appetēdis que
sclōz nāz sē. fugiēdis q contrariis.
Rōne ista oīa nō p illā icōmuta-
bile sapiāz. sed p locoz ac tēpoz
hystoriā qfuerūt. et ab aliis exp-
ta atq cōscpta crediderūt. Quom-
mirandū ē nullo mō eos potuisse
plurioz sclōz serie vestigāe et qñ-
dā metā huius excursus quo tāq

fluvio gen⁹ huānū deſcūt: atq;
ide diſſione ad ſuū aug⁹ debitū
hīnū. Iſta eī nec hīſtoria ſcribē
potuerūt lōge futā. et a nullo expta
atq; narata: nec iſti philoſophi
cētis meliores ī illis ſūmīs et mīſq;
rōib; ī tellū dīa dēplata ſt. **¶** Alio
qn nō eadē gnīs pāta q potuerūt
hīſtorice īq;reūt. ſ; potius et fu
tura pnoſcēt.

Un iph pnt qdā futā pſae c xviij

Quod q potuerūt ab eis va
tes: a nris pphete appella
ti ſt. Qm q et pphaz non nō oīo
alienū ē a lris eoz. **¶** B; plimū ī
tereſt vtz expmēto pūtoz futā
coniaātur. ſic media mīta pū
dēdo eadē lris mādaueūt. q ipi ex
pta notadēāt: ſic deniq; agro
le. vel ec nautē mīta pūāant.
Talia eī ſi ex lōgis ītūallīs tpm
fiāt. dīmatīōes putant. **¶** An veb
iā vētura pteſſerūt. et lōge viſa ve
nīcāa nūāent p acuto ſenſu vi
dēcū. qd cū faciūt aeere ptates
dīnare credūt. tū ſi quīſq; de mō
tis vīte aliq; lōge videat venē
tē. et pūo ī cūpo hītantib; ante
nūāet: an ab angel ſcīs qbz ea
dō p vbu ſapīcāāq; ſuā īdicat.
vbi et futā et pāta ſtāt. vī quib;
pūāent hōib; vel ab eis audi
ta ruſq; ad alios hōies tūſmittāt.
an ipoz hōim qdā mētes ītan

tū euehant ſpū ſcō. ut nō p anglos.
ſed p ſe ipās futoz īſtātes cās. īpā
ſūma rez ante dſpiciāt. **¶** Audiūt
at iſta et aeere ptates. ſue āgel
ea nūātib; ſū hōib; et tū audi
ūt qntū opus eē ille iudicat au
ſbīecta ſt oīa. **¶** Iſta et pūāent
īſtū qdā īpūſo ſpū neſcīenā:
ſic cāpphas neſcīuit qd dīxit. ſ;
cū eēt pōta ſex pphāuit. **¶** Ergo de
ſuccēſſīōib; ſcīloz. et de reſūctīōne
mortuoz. philoſophos nec illos cō
ſulē debet. q cātoz et ītūte. ī
q vīuī mouem et ſum qntū
potuerūt ītellexēt. q p ea q ſtā
ſt dīgnoscētes dēū. nō ſic dēū glī
ficauerūt. a grās egeēt. ſed dīcētes
ſe eē ſapīetes ſtūta ſt. **¶** Et cū
donei nō eēnt īetūitate ſpūal
īcōmutabīlīq; nē. acīe mētis
tā dſtāt īſigē. vt īpā ſapīa
cātoz atq; rōz vīūſitatis
vidēt volumīa ſcīloz. q ibi iā
eēnt. et ſp eēnt. hīc at futā eſ
ſet ut nō eēnt: atq; vt ibi vīde
rēt dīſſīōnes īmelī. nō ſolū aīoz
ſ; eadē cōpū huānoz vſq; ad
ſuū modū pſcīōz. **¶** Cū g ad hī
vīdēda nullo mō eēnt pdonei.
nead illd qd dīgnū hīti ſūt. ut
eis iſta p ſcōs anglos nūāerēt.
ſue forſetq; p ſpū cōpū. ſue
īterīozībz reuelatīōib; ī ſpū ex
preſſis. ſic pūbz nris vā pīcta
te pūtis hēc demūata ſt: q ea
pūcētes. et vel de pūtib; ſīgmīs.

vel de p̄ris rebz ita ut p̄dixerant
fās. fide f̄tentes autoritate cui de
longe futis vsq̄ i s̄di finē ardentē
h̄re meruerūt. p̄tates at̄ accēre &
supbe atq̄ fallaces. et si q̄dā de
societate et at̄ate scōz. et de vero
mediatore a fās p̄phis v̄l angel'
audita p̄ suos vates dixisse repe
rūt. id egerūt. ut p̄ her alieā
vera etiā fideles dei si posset ad
sua falsa traducerent. Deus at̄ p̄
nescientes. vel egit ut vitas v̄ndiq̄
p̄sonaret. fidelibz i adiutorū.
ip̄is i testimoniū. *De fide cū ar*

dim⁹ t̄pali⁹ gestū & vitē q̄ reddet

lūa i ad et̄na. cā. xvm.

Quē et̄na capescenda ydonei nō
eram. sordesq̄ p̄cōz p̄grauabāt
t̄paliū rez adre d̄tracte. et de p̄pa
gine mortalitatis t̄p nālī iolite
p̄gandi eram. purgari at̄ ut cō
tēperarem et̄nis nō n̄ p̄ t̄palia
possem. qualibz iā d̄tēpati tene
bam. Sanitas ei a morbo pluri
mū distat. sed media curatio
n̄ morbo d̄gruat nō p̄duat ad
sanitatē. In v̄talia t̄palia deapi
unt egrotos. v̄talia at̄ t̄palia sus
apiūt sanādos. et trāiūt ad
et̄na sanatos. v̄es at̄ rōnalis
sic p̄gata d̄tēplacōz debet rebz et̄
nis. sic p̄gata t̄pali⁹ fide. Dixit
q̄dā eoz. q̄ q̄ndā ap̄d ḡtos sapiē
tes h̄iti s̄t. Q̄ntū ad id q̄d ortū ē
et̄nitas valet. t̄m ad fidē vitas.

Et p̄fecto ē vā suā. Q̄d ei t̄pale
nos dia⁹. hoc ille q̄d ortū est appel
lauit. Ex quo gnē etiā nos sum⁹.
nō t̄m s̄dm corpus. s̄ et̄ s̄dm aimi
mutabilitatē. Nō ei p̄pe vocat̄ et̄
nū q̄d aliq̄ ex p̄te mutat. In q̄ntū
igī mūb̄ les sum⁹. Itantū ab et̄m
tate distam⁹. P̄mittit at̄ nob̄ vita
et̄na p̄ vitatē. a cō p̄spicuitate r̄
sus t̄m distat fides nr̄a. q̄ntū ab
et̄nitate mōrlitas. Nūc ḡ adhi
bem⁹ fidē rebz t̄pali⁹ gestis p̄p̄ nos
nos. et p̄ ipsā mūdā. ut cū ad
sp̄z venerim⁹. q̄admod̄ succedit fi
dei vitas. ita mōrlitati succedit et̄
nitas. Quapp̄ q̄m fides nr̄a fiet
vitas. cū ad id q̄d nob̄ credētibz p̄
mittit̄ p̄uenerim⁹. p̄mittit̄ nob̄
vita et̄na. Et dixit vitas. nō que
fiet sic futū ē fides nr̄a. s̄ q̄ s̄p̄ est
vitas. q̄ ibi ē et̄nitas. Dixit ḡ v̄i
tas. Hec ē at̄ vita et̄na. ut agnos
cāt te v̄nū v̄ez deū. et quē misisti
ih̄m xp̄m. Cū fides nr̄a vidēdo fi
et vitas. tūc mōrlitatē nr̄az d̄mu
tata tenebit et̄nitas. Q̄d donec fi
at. et ut fiat. q̄a rebz ortis a cōmo
dam⁹ fidē credulitatē. sic i et̄nis
sp̄am⁹ vitatē d̄tēplacōis. ne fides
mortal' vite. dissonaret a vitate et̄
ne vite. ip̄a vitas p̄ri coet̄na de t̄m
orta ē. cū filius dei sic v̄it. ut fiet
filius hoīs. et ip̄e i se eripet fidē
nr̄az. q̄ nos p̄ducat ad vitatē suā.
q̄ sic suscepit mōrlitatē nr̄az. ut nō

amittet immortalitatem suam. **E**t nunc ad id quod ortus est eternitas: tunc ad fidem vitas. Ita ergo nos purgari optebat: ut ille nobis fieret ortus qui maneret eternus. nec alter nobis esset infide. aliter in vitate. **N**ec ab eo quod ortus sumus ad eterna transire possemus: nisi ethio per ortum nostrum nobis sociato. ad eternitatem ipsius transirem. **N**unc itaque illud quodammodo secuta est fides nostra. quo ascendit. in quem credimus: non modo ortus. mortuus. resuscitatus. assumptus. **H**orum quatuor: duo priora noueramur in nobis. **S**icut enim homines et oriri et mori. **D**uo autem reliqua. id est resuscitari et assumi. iuste in nobis futura speramus: quia in illo facta credimus. **I**taque in illo. quia et id quod ortus erat. transiit ad eternitatem. transiitque et nostrum: cum fides peruenit ad vitatem. **I**am enim credentibus ut in verbo fidei manerent. et inde ad vitatem. ac per hoc ad eternitatem perducti a morte liberarentur: ita loquitur. **S**i manseritis in verbo meo: uos discipuli mei estis. **E**t qui querunt quod factum secutus aut. **E**t agnoscentur uide. **R**ursus qui dicunt. quod predestinoribus uitas: et uitas inquit liberabit uos. **V**erum. non a morte. a corruptione. a mutabilitate: **V**itas quippe in immortalitate. incorrupta. incommutabilis permanet. **P**era autem immortalitas. uel in corruptibilitas. uel incommutabilitas ipsa est eternitas. **D**e missione filii autem **f**ilius serui patris filius est minor. autem in **f**ilius dei patris permanet equalis cum **xix**.

Ecce ad quod missus est filius dei: primo uero ecce quod est missus. esse filium dei. **E**t uerumque propter faciendam fidem qua mundarentur ad deum planam ueritatem in rebus: ortus ab eternitate patris. et ad eternitatem relatus. temporaria gesta sunt: autem testimonia missionis huius fuerunt. aut ipsa missio filii dei. **H**is testimoniis quidam ueterum prenuunt querunt: quedam uero esse testamur. **F**actum quippe certum per quem facta est omnis creatura: omnes creaturam testem habere optebat. **N**isi enim multis missis predicaretur unus: non multas dimissis teneretur unus. **E**t non tanta essent testimonia. quia prius esse magna uidentur: non ardeat ille magnus ut magnos faceret. quia ad pueros missus est puer. **I**ncorpabiliter enim maiora filii dei facta sunt celum et terra. mare et omnia que in eis sunt: quia omnia per ipsum facta sunt: quoniam signa atque portenta quae dei uis testimonium praeperit. **S**ed tamen homines ut hec magis per eum facta paruui credent: illa per uiam temporis magna tremuerunt. **C**um ergo ueritatem plenitudo temporis misit deus filium suum factum ex muliere. secundum per legem: usque adeo paruui ut secundum. eo itaque missus qui secundum. **S**i ergo maior mittit minorem. faciem et nos secundum minorem: et in tamen minorem. magnum factum. et in tamen secundum. inquit missum. **A**nsit enim filium suum factum ex muliere. **P**er quem tamen quia sunt omnia. non solum prius qui factus mittetur. sed prius qui essent omnia: eundem mittenti confitemur

equale. quē dicim⁹ missū. mīorē
Quō g' an istā pleitudinē t'pīs q'
 eū mitti optebat p'usq' miss⁹ es
 set videri a p'ibz potuit. cū eis
 āgelica q'dā visa dem'arent?
 qm nec iā missus. sic equalis est
 p'ri videbat. **V**nde ei dicit phi
 lippo: a quo utiq' sic a cetis. et ab
 ipis a q'bz cōfusus ē. i carne vide
 bat: tāto t'p'e vobiscū sū. et nō cō
 iustus me. philippe q' videt me vi
 det et p'ez. n' q' videbat? et nō vi
 debatur. **V**idebat: sic missus f'c
 erat. **N**ō videbat: sic p' eū oīa
 f'cā erāt. **A**ut vñ ei dicit. qui
 h'mādā mea et suat ea. t'p'e ē q'
 diligit me. et q' me diligit dilige
 a p're meo. et ego diligā eū. et mā
 festabo ei in eipz: cū eēt māfes
 tus an odōs hōim: n' q' carnē qd
 v'vū in pleitudinē t'pīs f'cā erat.
 suscipiēde n're fidei porrigebat.
 ipsū at v'vū p' qd oīa f'cā erant
 purgate p' fidē mētē d'fēplandū
 ieternitate seruabat.

Nautē
 non ē scdm
 hoc missus a p're fili⁹ dī. qā ille
 p' est. ille fili⁹. nullo mō i'pedit
 ut credam⁹ equalē p'ri eē filiū.
 et d'stānalē. et coeternū: et m
 a p're missū filiū. nō q' ille ma
 ior ē. et i'p'e mīor: s' q' ille pater

ille filius. **I**lle gēitor: ille genit⁹.
Ille a quo ē q' mittit: ille qui ē ab
 eo q' mittit. **F**ilius ei a p're ē: nō
 p' a filio. **B**ed' hoc iā p't itelligi.
 nō t'm ideo dicit miss⁹ filius. qā v'
 bū caro f'cā ē: s' ideo missus ut v'
 caro f'iet: et p' p'nāā corpālē illa
 q' s'cpta s't oparet. id ē ut nō t'm
 hō missus itelligat. q' v'vū caro
 f'cā ē. s' et v'vū missū ut hō f'iet:
 qā nō scdm i'parē p'tatē. ul' s'cstā
 ciā. uel aliqd qd i' eo p'ri nō sit eq
 le. missus ē. sed scdm id q' filius a
 p're ē. nō p' a filio. **V**erbū ei p'is
 ē filius: quod et sapiā eius dicit.
Quid g' mīx si mittit filius: nō
 qā inequal' est p'ri. sed q' ē ema
 natio q'dā claritatis oīpotētis dei
 sinceris. **I**bi at qd manat. et de
 quo manat: vni⁹ eadē q' s'cstā
 ciē ē. **N**eq' ei sicut aq' de forānie
 t're. a' lapidis manat: sed p' lux
 de luce. **N**ā qd dcm ē. cādor em ē
 lucis etne: quid aliud dcm ē. qm
 lux ē lucis etne. **C**ādor q'ppe lucis
 quid n' lux ē. **E**t ideo coetna lua:
 de q' lux ē. **N**aluit at dīcē can
 dor lucis. q' lux lucis: ne obscu
 rior putaret ista q' manat q' illa
 de qua manat. **C**ū ei audit. can
 dor eius eē ista facili⁹ ē. ut per
 hāc lucē illa. q' h'et lucē mīn⁹
 credat. **B**z qā cauēdū erat nemi
 nor lux illa putaret. que istā ge
 nuūt. hoc ei n' illis vñ q' h'eticus

ausus ē dicere. nec credendū est aliquē
ausus: illi cogitacōi occurrat scriptura
qua possit videri obscurior lux ista
q̄ manat. q̄ illa de q̄ manat. Quā
suspicionē tulit cū ait. cādor ē illi.
id ē lucas etne: atq; ita oñdit eāle.
Si ēi her nūor ē: obscuritas illius ē.
nō cādor illius. **S**i at maior est:
nō ex ea manat. nō enī vincet:
de qua gēta ē. Quā ḡ ex illa ma
nat: nō ē maior qm̄ illa. Quā vō
nō obscuritas illius s̄ cādor ē: nō
ē mīor. **S**qual' ḡ est. **N**eq; h̄ mo
uē d̄z. qz dēa ē manatio qdā clari
tatis oīpotētis dei sinceris: tanq̄
ip̄a nō sit om̄ps. s̄ oīpotētis ma
natio. **N**ox ēi de illa d̄. Et cū sit
vna: oīa p̄t. **Q**uē ē at op̄s? n̄ qui
oīa potest. **A**b illo itaq; mittit:
a quo manat. **S**ic ēi et petit ab
illo q̄ amabat eā: et desiderabat.
Emitte māt illā de sc̄is celis tuis.
Emitte illā a sede magnitudis tue
ut meā sit et meā labore: id est
doceat me laborare. ne labore. **L**a
bores ēi eius v̄tutes s̄: de quib; iā
dōm ē. **S**i alit' mittit ut sit cū hoīe:
alit' missa ē. ut ip̄a sit hō. **I**n aīas
ēi sc̄as se tñssert: atq; amicos dei et
p̄ph̄as ostituit. **S**icut et iplet sc̄os
anglōs: et oīa talib; mīsterijs cō
grua p̄ eos opat. **C**ū at v̄it plei
tudo t̄pis missa ē. nō ut iplet an
gelos. nec ut ēēt angl̄s: n̄ mātū
oīlū p̄is anūciabat. qd et ip̄i

erat. **N**ec ut ēēt cū hoībz. aut in
homībz: hoc ēi antea ī patrib; et
p̄ph̄is: sed ut ip̄m v̄bū caro fiet.
id ē ut hō fiet. et ī quo futū reue
lato sacramēto etiā sapiā. atq;
sc̄oz salus ēēt. q̄ prius ip̄se de
v̄gine nascet. de mīlicib; nascet:
et ī quo fr̄o atq; p̄dicato salus
sit oīm credentiū. spannū. dilige
cū. **H**oc ē enī magnū pietatis
sac̄m qd māifestatū est ī carne.
iustificatū ē ī spū: apparuit ā
gelis. p̄dicatū est gētib; credenti
ē m̄do. assumptū ē ī gl̄a. **A**b illo
ḡ mittit dei v̄m: qz ē v̄bū. **A**b il
lo mittit: de q̄ natū ē. **M**ittit q̄
genuit: mittit qd gēitū ē. **E**t tūc
cuq; mittit. cū a quoq; d̄gfat:
atq; papit: q̄tū d̄gnosat et
papi p̄t p̄ captu ūl p̄ficiatis in
deū vel p̄fē in deo aīe rōnalis
Nō ḡ corpō q̄ de p̄e natū ē m̄s
sus d̄ filius: s̄ vel eo q̄ apparuit
huic m̄do v̄bū caro factū. **V**n̄ d̄t
Exīu a p̄e: et v̄i ī huic m̄dū.
Vel eo q̄ ex t̄pe q̄m̄ m̄te papit:
sic d̄m ē. **M**itte illā ut meā sit
et meā labore. **Q**uod ḡ natū ē
ab etho: ieternū ē. **C**ādor est ēi
lucas etne. **Q**d at mittit ex t̄pe:
a quoq; d̄gnosat. **S**i cū ī carne
māifestatus ē filius dei: in hunc
m̄dū missus ē ī pleitudine t̄pis
fr̄ ex semīa. **Q**uā ēi ī sapiā dei
nō potuit m̄dus d̄gscē p̄ sapiāz

deū. qm̄ lux lucet ī teneb̄s. ⁊ tēbre
eā nō ōphendēt. placuit deo per
stulticiā p̄dicatiōis saluos facē
credētes: vt v̄bū caro fiet ⁊ h̄itar
ī nob̄. Cū at̄ ex tpe tuū q̄ p̄uēctū
mēte pap̄: mitti q̄dē d̄. s̄ nō
ī h̄uc mūdū. Neq̄ eī sensibilis
appat̄. id ē corp̄is sensib̄ p̄es
to ē: q̄ ⁊ nos sc̄dm̄ q̄ mēte aliq̄
eternū q̄ntū possū capim̄. nō ī
hoc m̄do sum̄. Et oīn iustorū
sp̄s etiā adhuc ī hac carne viuē
cū: inq̄m̄ d̄ma sapiūt. nō sūt
ī hoc m̄do. S̄ p̄r cū ex tpe a q̄q̄
agnoscat̄. nō d̄ missus. Nō enī
hab̄ de quo sit: a' ex q̄ p̄cedat.
Bapt̄a q̄ppe dicit. Ego ex ore al
tissimi p̄d̄. Et de sp̄u sc̄o. a p̄re
p̄cedit. pater v̄o a nullo. Sicut ḡ
p̄r genuit. filius genitus ē. ita p̄r
misit. filius missus ē. S̄ q̄admo
dū q̄ genuit. et q̄ genitus ē. ita
⁊ q̄ misit. et qui missus ē vnū
sūt: q̄ p̄r et filius vnū sūt: ita et
sp̄s sc̄s vnū cū eis ē. q̄ her tria
vnū sūt. Sic enī natū ēē ē filio
a p̄re ēē: ita mitti ē filio. aḡsa
q̄ ab illo sit. Et sic sp̄u sc̄o do
nū dei ēē. ē a p̄re p̄cedē: ita mit
ti ē aḡsa q̄ ab illo p̄cedat. Nō
possum̄ dicē q̄ sp̄s sc̄s ⁊ a filio
nō p̄cedat. Neq̄ eī frustra idē
sp̄s et p̄ris ⁊ filij sp̄s d̄. Nec
video q̄d aliud significāe voluit
cū sufflās ī facie discipulor̄: aut

Accipite sp̄m sc̄m. Neq̄ eī ille fla
tus corp̄is cū sensu corp̄alit̄ tā
ḡedi. p̄cedēs ex corp̄e r̄stān sp̄s
s̄a fuit: s̄ demonstratio p̄agnā
significatiōis. nō tm̄ a p̄re. s̄ ⁊ a filio
p̄cedē sp̄m sc̄m. Q̄s eī demētissi
dixit aliū fuisse sp̄m quē sufflās
dedit. et aliū quē post ascensio
suā misit. Q̄nus ē eī sp̄s dei p̄ris
et filij. sp̄s sc̄s: q̄ opat̄ oīa ī oīb̄.
S̄ q̄ bis datus ē dispensatio cer
te significatiōis fuit: de q̄ suo loco
q̄ntū d̄ns dedit differem̄. Q̄ ḡ
aut d̄ns. quē ego mittā vobis a
p̄re: oñdit sp̄m et p̄ris ⁊ filij. Q̄
etiā cū dixisset. quē mittet pater.
addidit. ī noīe meo. nō tm̄ dixit
quē mittet p̄r a me. q̄admodū
dixit. quē ego mittā vob̄ a p̄re:
videlicet apte oñdēs: q̄ tota d̄ini
tatis. uel si meli⁹ d̄ deitatis p̄n
cipiū p̄r ē. Qui ḡ ex p̄re p̄cedit
et filio: ad eū refert̄. a quo natus
ē filius. Et q̄d dicit euāgelista sp̄s
nōdū erat dat̄. q̄ ihs nōdū eāt
glificatus quomō intelligat̄. n̄ q̄
etā illa sp̄s s̄a datus ul̄ missio p̄
clarificatiōis xp̄i fut̄a erat. qual'
ātea nūq̄ fuat̄. Neq̄ eī antea
nlla erat: s̄ tal' nō fuat̄. Si enī
antea sp̄s sc̄s nō dababat̄. quo
īpleti p̄ph̄e locuti sūt. cū apte sc̄p
tura dicat. et mltis locis oñdat.
sp̄u sc̄o eos locutos fuisse. cū ⁊ de
iohāne bapt̄a d̄m̄ sit. sp̄u sc̄o

scō repleb̄ iā inde ab utē matris
sue. Et spū scō replet⁹ zacharias
iūct⁹ p̄ ei⁹. ut de illo tlia diceret.
spū scō maria. ut tlia de dñō nō
• quē gestabat utē. p̄dicariz: spū
scō symēs et āna ut magnitudinē
xpī puuli agnoscerēt. Quō ergo
sp̄s nōd erat datus. qz nōd ihs
eāt clarificat⁹. n̄ qā illa dāo ul
missio sp̄s s̄a hitum erat qndā
appetate suā in ipō aduētū. qualis
ātea nūq̄ fuit. Musq̄ ei legm⁹
lignus quas nō nouerāt hoīes lo
cutos vēiente ī se spū scō. sicut tūc
fām ē. cū optet ei⁹ aduētū signis
sensibilibz dem̄ari. ut ōnderet
totū orbē terraz. atqz oēs gētes ī li
guis varz s̄tatutas credituras ī
xpīm p̄ donū sp̄s s̄a: ut īpleret
qd̄ m̄ p̄s carit. nō s̄t ligue neqz si
moēs. qz nō audiant voces eoz.
In ōz tūc erit son⁹ eoz: q̄ ī fies orb̄
tra vā eoz. Verbo itaqz dei ad v
nitatē p̄sōe copulat⁹. et quodā mō
dimixt⁹ ē hō: cū veniēte pleitudinē
tp̄is missus ē in hūc m̄dū. fr̄us ex
fēiā filius dei. ut eēt et fili⁹ hoīs.
app̄t filios hoīm. hāc p̄sonā āgeli
ca nā figāte ātea potuit ut p̄nū
ciaret exp̄mē. uel ex p̄pā re ut ipā
eēt. *Capitlm̄ xxi. De sen*

sibili demonstratione sp̄s s̄a

De sensibili at demōs s̄a.
tratione sp̄s s̄a. sū p̄ colūbe
sp̄ez. siue p̄ linguas igneas. cū eius

substāciā p̄i et filio coeternā p̄i
qz īcō mutabilē subdita et seruēb
creatura tp̄alibz motibz et formis
ōndet. cū ad ei⁹ p̄sone vnitatē.
sic caro qd̄ vbiū fām ē. nō copu
laret. nō audeo dicē nichil tale
fām eē antea. sed tū fident⁹ dix
erim p̄ez et filiū et sp̄m s̄m v
ni⁹ eadē qz p̄be deū creatorē tū
tatē ōipotentē inseparabl̄ opari.
sed ita nō posse p̄ longe īparē.
maxieqz corporeā creatāz īseparabi
le dem̄ari. sic p̄ voces nr̄as que
vtaqz corpali⁹ sonāt. nō p̄nt p̄
et filius et sp̄s scō: n̄ sius et p̄p̄is
intuallis tēpor. certa separatione
distictis. que sue cui⁹qz vocabuli
sillabe occupāt nōiaū. In sua
q̄ppe p̄ba qua s̄t tū. vniū s̄t. p̄i
fili⁹ et sp̄s scō: nullo tp̄ali motu
sup̄ oēs caturā idipm̄ sine vllis
iteruall⁹ t̄p̄m vī locoz. et siml̄
vniū atqz idē ab eternitate ieteru
tatē t̄p̄ ipā eternitas q̄ sine vēte
et caritate nō ē. In meis at vo
cibz separati s̄t p̄i et filius et sp̄s scō.
nec sil⁹ dia potuerūt: et ī l̄ribz
visibilibz sua separā locoz spa
cia tenuerūt. Et q̄admodū cū
mēoriā meā et itellm̄ et volū
tatē nōino. singlā q̄de nomia
ad res singlāres referūt. s̄ tū
ab ōibz tribz singlā fām s̄t. nul
lū ei t̄rū hoz nōim ē. qd̄ nō et
mēoria et itellcō et volūtas mea

siml opata ē sint : ita trinitas opa
ta ē siml et voce p̄ris et carne filij.
et colūbā sp̄s s̄c̄. cū ad p̄sōs figu
las hec singla referant. Quia si
militudie utriq; agnoscat. ite pa
bile in seipsā trinitatē p̄ visibilis
creatē sp̄s sepabilis demonstrat.
et ite sepabile trinitatis opationē
et in singul eē rebz : q̄ ul' ad pa
trē uel ad filiū. ul' ad sp̄m s̄c̄m de
mōstrādū p̄prie p̄tine dicit. Si
ergo a me q̄ritur quō f̄c̄ sint. ul'
voces ul' sensibiles forme atq; sp̄s
atē incarnatōz ubi dei. q̄ hoc fu
turū p̄figūrent : p̄ āgelos ea deū
opatū eē r̄ideo : qd̄ sc̄āz et sc̄p
turaz testimonijs q̄ntū existimo
satis oñdi. Si at̄ querit ip̄a in
carnatio quō f̄c̄ sit. ip̄m dei v̄m
dico carnē f̄c̄m. id hominē f̄c̄m.
nō t̄m in hoc qd̄ f̄c̄m ē. cū sū atq;
mutatū : ita sane f̄c̄m. ut ibi sit
nō t̄m v̄bū dei et hōis cū. s̄ et
iōnal' hōis aīa. atq; hoc totū et
d̄s dicat p̄pter deū. et hō p̄p̄ hōies.
Qd̄ si difficile itelligit. mēs fide
p̄getur. magis magisq; abstinē
do a p̄c̄is. et b̄n opando et orādo
cū gemitu desidior sc̄ōz : et per
dinū adiutorū p̄ficiendo et itelli
gat et amet. Si at̄ q̄rit post iear
natōz vbi quō f̄c̄ sit v̄l vox pa
tris. ul' sp̄s corpāl' qua sp̄s s̄c̄us
demōstrat ē. p̄ creatāz qd̄e facta
ista nō dubito. s̄ vtz t̄m mō cor

palē atq; sensibile. an adhibito spū
et iōnali uel itellāali. hoc ēi quibz
dā placuit appellae. qd̄ grece dicit.
HOEEON. nō qd̄e ad vnitatē p̄sōe.
q̄s ēi hoc dicit. ut q̄tquid id ē creatē.
p̄ qd̄ sonuit vox p̄ris. ita sit d̄s p̄r
a' q̄tquid illd' ē creatē. i quo p̄ colūbe
sp̄s. ul' p̄ igneas liguas sp̄s s̄c̄ de
mōstrat ē. ita sit sp̄s s̄c̄s sicut est
dei filij hō ille q̄ ex v̄gine f̄c̄us ē.
Si t̄m mō ad m̄steriū pagēde sig
ficatiōis sic optuissē d̄s iudicauit.
an aliq; aliud itelligendū sit. i
uēre difficile ē. et temē affirmāe
nō expedit. Quō t̄m ista sine iōna
li uel itellāali creatā potuerit f̄c̄
nō video. Neq; adhuc locus ē ex
plicae cur ita senaā : q̄ntū v̄res
d̄s dedit. Prius enī sūt discutiē
da et refellēda hēticōz argumēta
q̄ nō ex d̄inis libz. s̄ ex iōibz suis
p̄ferūt. q̄bz se vehemēt' cogē ar
bitrant testimoniā sc̄ptāz. q̄ de p̄re
et filio et spū s̄c̄o s̄c̄. ita eē intelli
gēda ut ip̄i volūt. Nūc at̄ non
ideo m̄iorē filiū q̄ missus est a
p̄re. nec ideo m̄iorē sp̄m s̄c̄m. q̄
et p̄r eū misit et filius : suffiaēt
q̄ntū arbitror demōstratū est. Quē
ēi p̄p̄ visibilē creatāz. siue pota
propt' p̄nap̄i d̄mēdatōz. nō p̄p̄
ineq̄litate. ul' ip̄arilitatē. ul' dis
silitudinē q̄be in sc̄ptis hec posi
ta itelligūt. q̄ et si voluisset d̄s
p̄r p̄ s̄bictā creatāz visibilē appa

re: absurdissime tñ aut a filio quē
genuit. a' a spū scō q' de illo pce
dit missus dicet. **Iste** i' sit huius
voluntatis modus: deiceps i' cetis
• adiuuante dñō illa hēticorū versu
tissia argumēta q'lia sit. et quē
admodū redarguant videbim'.
Anapit lib' q'nta aug' de tñtē.

Quomōdo modeste debeat ho
mo de dīna substantiā cogitare.

Cap' p'm.
Nā exordies ea di
ce. q' dia ut cogita
tur. vel ab hoīe a
liquo ill' ēte a no
bis nō oīno pñt: quīs et ipsa
nā cogitatio. cū de deo tñtate co
gitam' longe se illi de q' cogitat.
ipare sentiat. neq' ut ē eū capi
at'. **S** ut scptū ē. et a tātis q'ntis
apls paulus hic erat p' spēdm
et ienigmate videat'. primū ab
ipō dñō deo nō. de quo sp' cogi
tare debem'. et de q' digne cogita
re nō possum'. cui laudādo red
dēda ē oī tpe bñdīo. et cui enū
ciādo nilla o'petit dictio: et adiu
torū ad itelligēda atq' explicā
da q' intēdo. benia p'cor. si ubi
offendo. **N**ēdō: ei sū nō solū vo
lūtatis: vey eā m'finitat' mee.
Ab his et q' ista lecturi sūt. peto
ut ignoscāt. ubi mag' me voluis
se q' potuisse dicē adūterit: qd
vel ipi melius itelligūt. vel ppe

mei eloq' difficultatē nō itelli
gūt. sic ego eis ignosco. ubi ppter
suā tarditatē me itelligē non
pñt. **F**acilius at nob' iūte ig
nosam'. si nouerim'. a' ēte credē
do firmū tenuerim' ea q' de nā
tōmutabili et iuisibili. sūme
q' viuēte. ac sibi sufficēte diūt'.
nō ex osuetudinē visibiliū. atq'
mutabiliū. et mōaliū v' egena
rū rep' ēē mēianda. **S** cū i' his
etiā q' nris corp'alibz adiacēt se
sibz. vel qd' nosipī in i'ioze hoīe
sum' scāa o'phēdendis elabōē.
net sufficām': nō tñ ipudent'
illa q' sup' sūt dīna et i'effabili
a. pietas fidel' ardesat. nō q'm
suaz viriū i'flat arrogācia. s'
quā grā ipi' cātoris et saluato
ris i'flāmat. **N**ā quo itellat' hō
deū caput'. q' ipm' intellectū suū
q' eū vult capē. nōdū caput'. **S**
at hūc iā caput. attēdat diliger'
nichil eo ēē in sua nā meli'. et
videat utz ibi videat vlla lini
amēta formaz. nitores coloz.
spaciosa grāditate. pau' distāciā.
molis distictionē. aliq's p'lorū
iterualla motiones. ul' quid ex
mōi. **N**ichil ēte istoz iūcīm'
I. meliore nō eo quo i' nā mā
n' melius iūcīm'. id ē i' mō in
tellat'. q' sapiāz capim' q'ntū
capaces sum'. **Q**d' q' nō inue
nim' i' meliore mō. nō debem'

in illo quod longe melius est melius
nunc: ut sic intelligamus deum si pos-
sumus quantum possuimus sine qualitate
bonum. si quantitate magnam. si indi-
gesta catorum. sine situ punctum. sine
hinc omnia continentur. si loco ubi ap-
tatum. sine tempore seipsum: sine ulla
sui mutatione mutabilia faciente.
nichilque patiente. Quod deum i-
ta cogitat. et si nodum potest omnino in-
venire quod sit: pie tamen cauet quantum
potest ad deum sentire quod non sit.

De Trinitate eterna quod solus

Est tamen sine deo est. cap. 11.
dubitatio de substantia. uel si me-
lius hoc appellat eternum: quam gra-
vis vocat. Sic enim ab eo. quod
est sapientia. deum est sapientia. et ab eo quod
sare scia: ita ab eo quod est eternum. deum
est eternum. Et quod magis est. quam il-
le qui dixit faulo suo: ego sum qui
sum. et dices filius israhel. qui est misit
me ad vos. Si alie qui dicunt es-
sentie sui substantie caput acciden-
tibus: tunc vel magna. uel quantum
cuius mutatio. deo autem ad eam
acciden- non potest. et ideo sola est in-
omnibus substantia. uel eternum quod deus
cuius perfectio ipsum est unum eternum nota-
ta est. maxime ac verissime competere.
Quod si mutatur. non servat ipsum eternum.
et quod mutari potest. et si non mutatur.
potest. quod fuerit non eternum: ac per hoc
illud solum quod non tamen non mu-
tatur. uerum etiam mutari omnino non potest:

sine scrupulo occurrat. quod verissime di-
cat esse. *Contra perfidiam arianam pro-*
adulatio ut probandis. non. cap. 11.

Quamobrem ut iam etiam de his qui
nec dicunt. nec cogitant ut
sunt inde incipiamus fidei nostre adu-
sariis inter multa qui arianam adu-
sariis catholicam fidei solet disputare. hoc
sibi maxime callidissimum machina-
mentum proponere videntur. cum dicunt:
quod de deo dicitur uel intelligitur. non
secundum acciden- sed secundum substantiam dicitur.
Quippe ingenuum est. sed substantia
autem est: et genitum esse filio. secundum sub-
stantiam est. Divisum est autem: ingenuum
esse. et genitum esse. Divisa est ergo substantia
patris et filii. Quibus respondemus. Si quod
quid de deo dicitur. secundum substantiam dicitur: quod
quod dicitur est. ego et pater unum sumus. secundum
substantiam dicitur est. Una est ergo substantia patris et
filii. Aut si hoc non secundum substantiam dicitur
est: dicitur ergo ad de deo non secundum substantiam
et ideo iam non cogimus secundum substantiam intel-
ligere ingenuum et genitum. Item dicitur est
de filio: non impinam arbitratibus
esse equali deo. Querimus. sed quod equali.
Si enim non secundum substantiam dicitur equalis: admut-
tat ut dicat ad de deo non secundum sub-
stantiam. Admittat ergo: non secundum substantiam
dicitur ingenuum et genitum. Quod si propterea
non admittunt. quia omnia de deo secundum sub-
stantiam dicitur voluit: secundum substantiam filius
equalis est patri. De amantibus sui sepa-
bilibus sui inseparabilibus qui in deo quia
mutabilis non est. esse non potest. I. m.

Accidens autem non dicitur solet nisi
quod aliquam mutationem ex se habet
accidit amitti potest. Nam et si quedam
dicantur accidentia inseparabilia. quae ap-
pellantur grece achorista. sicut est
plume corui color niger: amittit
eum tamen non quidem quod dum pluma est.
sed quod non spiritus est pluma. Quapropter ip-
sa materies mobilis est: et ex eo quod
desinit esse illud autem. vel illa plu-
ma: totumque illud corpus in terram
mutatur et utitur. amittit utique et
illum colorem. Quis et accides quod in-
separabile dicitur. non separatione sed muta-
tione amittatur: sicut est capillis
hominis nigredo: quoniam dum capilli sunt
possunt albescere. separabile accides dicitur.
Sed diligenter intuentibus satis appar-
et non separatione quod emigrare ad a-
capite dum canescat. ut nigritudo
idei candore succedente discedat. et
aliquis eat: sed illam qualitatem coloris
ibi verti atque mutari. Nichil ita-
que accides in deo: quod non muta-
bile et amissibile. Quod si et id dicitur
accides placet. quod licet non amut-
tatur. minuitur tamen vel augetur. sicut
est anime vita: nam et quod dum anima est. tam-
dum vivit: et quod spiritus anima est. semper vi-
vit. Sed quod magis vivit cum sapit.
minus spiritus cum desipit: fit et aliqua
mutatio. non ut desit vita. sicut de
est insipienti sapientia: sicut minus sit:
nec tale ad id deo est. quod omnino incommu-
tabile manet. Quia ob rem non

ideo secundum accides dicitur. quod non est accidens:
nec tamen omne quod dicitur. secundum substantiam dicitur.
In rebus et creatis atque mobilibus:
quod non secundum substantiam dicitur. restat ut secundum
accides dicatur. Quia et accidit
is: quod vel amitti possunt vel minui.
Et magnitudines et qualitates. et
quod dicitur ad aliquid. sic aetate appropin-
quantes. similitudines. similitudines. equi-
litates. et si qua huiusmodi. et situs
et habitus et loci et tempora. et opera.
et passionibus. *Quae in deo ad
ad deum non sunt substantiam dicitur nec tamen
esse accidentem. si relatiua incommu-
tabilia Capitulum v.*

In deo autem non quod secundum accides dicitur.
quod non omnibile est: nec tamen omne quod
dicitur. secundum substantiam dicitur. Dicitur et ad
aliquid. sic pater ad filium. et filius
ad patrem: quod non est accidens: quod
et ille semper pater. et ille spiritus filius.
et non ita semper. quod ex quo natus est
filius. a quo ex eo quod nunquam desinat
esse filius. pater non esse desinat pater.
Sed ex eo quod spiritus natus est filius. nec ce-
pit unquam esse filius. Quod si aliquando
esse cepisset. a quo aliquando esse desinere fi-
lius: secundum accides diceretur. Sed
quod dicitur pater ad seipsum diceretur. non ad
filium. et quod dicitur filius ad seipsum
diceretur. non ad patrem: secundum substantiam
diceretur et ille pater. et ille filius
Sed quia et pater non dicitur pater. nisi ex eo quod
est ei filius. et filius non dicitur filius nisi ex eo
quod habet patrem. non secundum substantiam heredi-

tunt. qz nō qsqz eoz ad seipm.
 fad iuice. atqz ad altitū ista
 dñr. n. sedz accidēs. qz et qd dñr
 pñ. et qd dñr filius etñū atqz in
 omūbile ē eis. **Q**uobz qñus di
 uisū sit pñz ēē et filiū ēē. nō
 ē tñ dñsa fba: qz her nō sedz
 fba dñr. f. scdm relattm. qd
 tñ relattm nō ē accidēs. qz nō
 ē mūbile. Si huc se putat ir
 sistendū ēē sermōi. qz pñ qdē
 ad filiū dñr. et filius ad patē.
 igenitū tñ et genitū ad seipos
 dñr. nō ad alterut: nō enī
 hoc ē dicē igenitū. qd ē patē
 dicē. qz et si filiū nō genuiss
 n. phibēt eū dicē igenitū. et si
 gignat qsqz filiū. nō ex eo ipē
 ē ingentū. qz geitū hoīes ex ali
 hoībz gignūt et ipi alios. **I**n
 qunt g. pñ ad filiū dñr. et filius
 ad pñz. igenitū at ad seipm.
 et genitū ad seipz dñr. et si qd
 ad seipz dñr. fm fba dñr. diuisū
 ē at ingentū ēē. et genitū esse.
 diuisa et fba ē. **A**n igenitū qd
 pñ dñr possit mē illa accipi q
 ad seipm et fba dñr.

Hoc Capm. vi.

Si dicūt nō itelligūt de
 igenitū qdē ad se dicē qd dilige
 tius pñtand sit. qz nō idō qsqz
 pñ qz igenitū. n. igenitū ideo qz pñ.
 et pñtē nō ad aq. fad se pu
 tat dñr igenitū. Genitū vō mi

ra creatat nō adiūt dñr nō pos
 se n. ad ad. **I**do qñpe filius. qz geitū:
 et qz filius. utiqz genitū. **S**ic at
 filius ad pñz. sic geitū ad geitōrē
 refert. et pñ ad filiū. ita geni
 tor ad genitū. **I**deoqz alia nō
 o ē qua itelligit geitōr: alia qz i
 geitū. **N**ā qñus de pñ deo vñqz
 dicat: illd tñ ad geitū. id ē ad
 filiū dñr. qd nec illi negat. **H**oc at
 qz igenitū dñr: ad seipz dñr phibēt.
Dicit g. Si aliqz ad seipz dñr pñ.
 qd ad seipz dñr nō pñt filius. et qz
 quid ad seipz dñr. fm fba dñr.
 et ad seipz dñr igenitū. qd dñr nō
 pñt filius. g. fm fba dñr igenitū.
 qd filius qz dñr nō pñt. nō ē eadē
 fba. **C**ui vñqz tñdet. ita ut ipi
 cogant dicē fm qd sit eālis fili
 pñ. vñqz fm id qd ad se dñr. an fm
 id qd ad pñz dñr. **N**ō ēi fm id qd
 ad pñz dñr. qm ad pñz filius dñr.
 ille at nō filius si pñ ē: qz nō sic
 ad se dñr pñ et filius. quō aīa tñ
 cini. **R**elatiō qñpe aīa dñr ad ani
 cū: et si eālis se diligit. eadē in
 vñqz aīa ē. **E**t relatiō vñqz
 dñr ad vñqz. **E**t qz eālis sibi vñqz
 ni f. qñtū ēi iste illi. tñ et hu
 ic vñqz: eadē ē in vñqz vñqz
 nitas. **Q**uā vñqz filius nō ad filiū
 relatiō dñr. fad patē: nō scdm
 hoc qd ad pñz dñr. eālis ē filius pñ:
 restat ut fm id equal sit qd ad
 se dñr. **N**āqz at ad se dñr. fm fba dñr.

Restat g: ut fm pba: sit eal. Ea
de e ergo utiq: pba. Cu vò i ge
nitus d: p: nò quid sit. s: qd
nò sit d: Cu at relatiu negat:
• nò fm pba: negat: q: ipm relatiu
nò fm pba: d: *Et quibusq:
locis ubi valeat negatiua pba
qua ad nò quid sit. s: qd nò sit*

Hoc exēplis dñd: *Ca. vii*
planū faciendū ē. Ac p mū
vidend ē hoc significati. cū d: gēit:
qd significat cū d: filius. Ideo ē
filius qā gēitus: et q: filius utiq:
gēit: *Et g: d: ingēit: hoc of
fendit q: nò sit filius. S: gēitus ē
ī gēitū comode dñr. Filius aut
latine d: s: in filius ut dicat:
nò admittit loqdi osuetudo.*
• Nichil tñ itellatū demit: si dicat:
nò filius. *Quamodō et si dicat:
nò gēitū p eo q: d: ī gēitū: nō
ad d: Si ei et vicin: et amicus
relatiu dñr. nec tñ pōt ibi dñr.
quō d: ī iūctū. q: obre nò est iū
bz dñdand qd ul sinat. ul nò si
nat dñr usus fmois nri: sed q: s
re: ipāz itellatū eluceat. Nō g:
iā dicam: ī gēitū. q: uis latine di
ci possit: s: p eo dicam: nō gēi
tū. qd tñ valet. Nō g: aliud di
cam: q: nò filiū. Negatiua por
ro ista pba: nò id efficit: ut qd
sine illa relatiu d: eadē pposita
pba: dicat: Sed id tñ negat.
qd sine illa agebat: sicut ī retis*

p dīcāmētis: vñ cū dicam: homo ē.
pba: designant. Qui g: dicat. nò
hō est: nò aliud gēn: p dīcāmētū
enūciat. s: tñ id negat. *Sicut g:
fm pba: aio. hō ē: s: fm pba: ne
go. cū dico. nò hō est. Et cū quē
qñtus sit. et aio. qdripedalib ē.
id ē qtuor pedū: q: dicat. nò qua
dripedal ē. fm qñtitate negat.*
*Ca. dñdus ē. fm qñtitate aio: nò
ē cādīdus. fm qñtitate nego. p m
quē ē fm relatiu aio: nō p m quē
ē. fm relatiu nego. Scdm sitū a
io. cū dico iacet: fm sitū nego
cū dico. nō iacet. Sed hī tū aio.
cū dico artus ē: fm hī tū nego.
cū dico. nō ē armatū. Tātū dē
at valet: si dicam. ierimus ē. Sed
tpb aio. cū dico. hesternū ē: fm
tpb nego cū dico. nō hesternū ē.
Et cū dico. iome ē fm locū aio:
et scdm locū nego. cū dico iome
nō ē. Scdm id qd ē facē aio cū
dico. cedit: si at dicam nō cedit
fm id qd ē facē nego. ut oñdā
nō hoc facē. Et cū dico vapulat.
fm p dīcāmētū aio qd pati vo
cat: et fm id nego. cū dico nō
vapulat. Et oīo nllū p dīcāmē
ti gēnus ē fm qd aliq: agē vo
lunt. n ut fm idipm p dīcāmē
negatē dīcam: si pponē nega
tiua pba: voluerit. *Et ue ai
ita sit. si pba: agere dīcedo
filius: pba: negare dīcedo nō**

filius. Quia vero relatiue aio. cu dico.
 filius e. ad patrem ei refero: relatiue
 nego si dico. non filius e. Ad patrem
 ei eadem negatio: refero: vobis of-
 tendere quod ei pater non sit. Et si quod
 tu vobis quod dicitur filius. tunc valet quod
 dicitur gemitus: sic prolocuti sumus. **T**u
 tunc quod dicitur non genuit. quod non
 quod dicitur non filius. Relatiue gnegamus
 dicendo non filius: relatiue negamus
 dicendo non genuit. In gemitu porro
 quod e. non non genuit. Non gnegamus
 a relatiue predicato: cum ingenuit dicitur.
Hic enim gemitus non ad seipsum dicitur.
 sed quod ex genitore sit: ita dicitur dicitur inge-
 nus non ad seipsum dicitur. sed quod ex ge-
 tore non sit ostendit. Ideo tunc predica-
 ments quod relatiue vocatur vtraque sig-
 ficatio vtriusque. **N**on autem relatiue pronu-
 ciat: non indicat substantiam. Itaque quibus
 diuisus sit gemitus et ingenuit. non in-
 dicat diuisam substantiam: quod sic filius ad
 patrem. et non filius ad non patrem ref-
 tur: ita gemitus ad genitorem. et non
 gemitus ad non genitorem referat ne-
 cesse est. **Quia tunc trinitas deitatis**
et diffinitio vna e substantia et vna.

Quapropter id papue
 teneamus quod ad se dicitur
 substantissima illa et diuina sublimi-
 tas substantia dicitur. **Q**uod autem ad aliquid:
 non substantia: sed relatiue. Tantumque
 vnum esse eadem in patre et filio et spiritu
 sancto: ut quod de singulis ad seipsum
 dicitur. non pluraliter in summa. sed singu-

lariter accipiat. **Q**uodmodum ei deus e
 pater. et filius deus e. et spiritus sanctus deus e:
 quod secundum substantiam diuina nemo dubitat.
Non tamen tres deos: sed vnum deum diuinum
 eadem ipsa potentissima trinitate.
Ita magnus pater. magnus filius. mag-
 nus et spiritus sanctus: nec tamen tres magni
 sed vnum magnus. **N**on ei de patre solo
 sic illi pater secutus: sed de patre et fi-
 lio et spiritu sancto scriptum e. Tu es deus
 solus magnus. **E**t bonus pater. bonus
 filius. bonus spiritus sanctus. non tres boni. sed
 vnum bonus: de quo dicitur e. non bonus
 non vnus deus. **E**t enim dominus ihesus ne ab
 illo qui dixerat. magister bone tempore hominem
 appellas secundum homines tamen modo intelli-
 getur. ideo non ait. non bonus non solus
 pater. sed non bonus non vnus deus. **I**n patre
 ei nomine ipse per se patrem pronunciat. **I**n
 dei vero. et ipse et filius et spiritus sanctus: quod e-
 nitatis vnus deus. **H**ic vobis et hinc
 et loca et tempora non propter sed translatione
 ac per similitudines dominus de deo. **N**am
 sed et si cherubim dicitur. quod ad similitudinem dicitur.
 et abyssus pro vestimentum amictus eius.
 quod ad habitum. et anni tui non deficiet.
 quod ad tempus. et si ascendero in celum. tu
 ibi es. quod ad locum. **Q**uod autem ad faci-
 endum attinet: fortassis de solo deo
 verissime dicitur. **S**olus ei deus fit. et ipse
 non fit: neque patitur. quantum ad eius
 substantiam pertinet. quod deus e. **I**taque opus
 patris. omnis filius. opus spiritus sanctus. non tamen
 tres omnipotentes. sed vnus opus: ex
 quo omnia. per que omnia. in quo omnia. ipsi

glā in scā sctōz. **Quia** ergo ad
seipm dī deus: et de singul' pso
nis sūt dī. De pte et filio et spū
scō et siml de ipā trinitate nō plā
lit. s; singlari dī. **Qm** qppe nō
aliud ē deo ēē. et ad magnū esse:
s; h' idē illi ē et ēē. et magnū ēē.
Ad tēā p nō diam' tres eētiās.
sic nō dia' tres magnitudies: sed
vnā eētiā et vnā magnitudinē.
Essencia dico. q' ^{via} grece dia'
quā vtitur substantiā vocat'. **Di**
cūt qd' et illi. ^{hypostasin} p' tōc. taū. s; nes
cō quid volūt itesse int' vsiam
et p' tōc. taū. ita vt pleriq' nri. q'
hec greco tractāt eloqō dicē dīue
rūt. **arian** vsian. t'p' p' tōc. ta
ū. quod ē latīe vnā eētiā. tres
p'stāciās. **Et** q' nra loq'di cōsue
tudo iā obtinuit. ut i hoc itelli
gat. cū dia' eētiā. qd' itelligit
cū dia' p' bāz. nō audem' dicē vnā
eētiā. tres p' bās: s; vnā eētiā. ut
substantiā. **Qua** nātate tē p' s' ē
Tres at' similitate dicāt. **em** w
p'sōs mlti latini ista tractā
tes et digni auctoritē dixerūt. cū a
liū mod' apiorē nō tūcērēt. quo
enūciārēt v'bis. qd' sine v'bis itel
ligebāt. **Reuē** cū q' p' nō sit fili'
et filius nō sit p' et sp's s' ille q'
et donū dei vocat'. nec p' sit nec
fili': tres vnq' s'. **I**deoq' plālūt
dēm ē. **E**go et p' vnū sum'. **N**ō
ē dīxit vnū ē: qd' sabellianū di
cūt: s; vnū sum'. **T**amē em cū

ouōia

υποστασις

ouōiam

υποστασις

Μιὰ οὐσίαν τρεῖς ὑποστάσεις
Τρεῖς

q'ut' quid tres. mag' p' sus iopi
a. huānū laborat eloqū. **D**an
ē tū. tres p'sone. nō ut id' dicēt.
s; ne taceret. **De** vā magnitudie
de cō magnitudie mag' sūt. que
cūq' sūt magna **Capitū v.**
Sicut g' nō dia' tres es
secias: ita nō dic' tres
magnitudies. n; tres magnos.
In reb; ei que p' t'apacōe mag'
tudiō m'ne sūt. q'bz ad ē ēē. ad
m'gnas ēē: sic mag' dom'. et
magna mōs et m'gnus anim'.
In his g'reb; ad ē magnitudo. ad
qd' ab ea magtu' magnū ē:
et p' sus nō hoc ē magnitudo qd'
ē mag' dom'. **S**z illa ē vā m'g
nitudo: q' nō solū magna est
dom' q' mag' ē. et qua magn' ē
mōs. q'sq' magn' ē: s; et q' ma
gnū ē quicq' aliud magnū dī.
ut ad sit ipā magnitudo. aliud ea
q' ab illa mag' dīr. **Q**ue magtu
do utiq' p'mit' mag' ē: mltiq'
excellētiā. q' ea q' p' t'apacōe ex
mag' sūt. **D**s at' q' nō ea magtu
diē magn' ē. que nō ē qd' ipse.
ut q' p' t'ap' ex sit d's cū magn'
ē. **A**lioq' illa erit maior mag
tudo q' d's: deo at' nō ē ad m'ā.
Eu ē magnitudie magn' ē. q' ipē
ē eadē magnitudo. **E**t sicut nō
dia' tres eētiās: sic nec tres
magnitudies. **H**oc ei est deo esse:
qd' ē magnū ēē. **E**adē cā nec
magnos tres dia'. s; vnū mag

nū. qz nō ptiapaoē magnitudis
ds magn⁹ ē: s; seipō magno mḡ
nus ē. qz ipē sua magnitudo ē. **h**oc
et de bōitate ⁊ de etnitate. ⁊ de oī
potētia dei dñm sit: oībz qz oīno
p̄dicamētis q̄ de deo p̄nt p̄mūa
ri. qd' ad seipm dī. nō tñs late ac
p̄silitudinē. s; p̄prie. si tñ de illo
p̄p̄e ad dīa ore homīs p̄t. **R**ela
tue nō p̄balit' dīa q̄q̄ p̄r fia
et spūs sc̄s p̄p̄e nōiat. **Ca.**

Quod at̄ p̄p̄e singla i. **xj.**
Eadē tñtate dñr. nllō mō
ad seipsā. sed ad iuicē a' ad crea
turā dñr. et idō reltīe. nō p̄balit'
ea dīa māifestū ē. **H**ic ēi tñtas
vñq; deus dī magn⁹. bonus. etn⁹.
omps. idēq; ipē sua dīa p̄t deitas.
ipē sua magnitudo. ipē sua bōitas.
ipse sua etnitas. ipē sua oīpotē:
nō sic dīa p̄t tñtas p̄r. n̄ forte
tñs latē ad creatūz. p̄p̄e ad op̄a
filioz. **Q**d' ēi sc̄ptū est. audi isrl':
dñs ds tuus ds vñq; ē. nō utiq;
excepto filio. a' excepto spū sc̄o
optet itelligi: quē vñū dñz deū
nr̄m nr̄e dīam⁹. et p̄r nr̄m. p
grāz suā nos regenerantē. **T**ñi
tas at̄ filius nllō mō dīa p̄t. **S**p̄s
vō sc̄s s̄m id qd' sc̄ptū ē. qm̄ de⁹
ē p̄t qdē vñūsalit' dīa: qd' p̄r
sp̄s. ⁊ filia sp̄s. et p̄r sc̄s. et filia
sc̄s. **I**taq; p̄r et filia ⁊ sp̄s sc̄s qm̄
vñus ds. et utiq; ds sc̄s ē. et de⁹
sp̄s ē. p̄t appellāi tñtas et sp̄s

et sc̄s: s; tñ i' sp̄s sc̄s q̄ nō tñtas. s;
i' tñtate itelligi. **T**eo qz p̄p̄e dīat
sp̄s sc̄s relatiē dī. cū et ad p̄r et
ad filiū refert. qz sp̄s sc̄s et p̄r
et filia sp̄s ē. **S**z ip̄a rlatio nō ap
paret i' hoc noīe: apparz at̄ cū dī
donū dei. **D**onū enī ē p̄r ⁊ filia.
qz et a p̄r p̄redit ⁊ filio. sic dñs
dīat. **E**t qd' ap̄ls ait. q̄ sp̄m x' nō
h̄t. hic nō ē e⁹: de ipō utiq; spū
sc̄o ait. **D**onū ergo donatoris. et
donator doni cū dīa reltīe utz
qz ad iuicē dīam⁹. **E**rgo sp̄s sc̄s in
effabil' quedā p̄r ⁊ filia cōio est.
Et idō fortasse sic appellat': qz p̄r
et filia p̄t eadē appellatio iuēire.
Nā hoc ipē p̄p̄e dī. qd' illi cōiter:
qz et p̄r sp̄s. et filius sp̄s. et p̄r sc̄s
⁊ filia sc̄s. **E**t ex noīe qd' vtriq;
quēit utiq; cōio siḡficet. vocat'
donū āboz sp̄s sc̄s: **E**t her tñtas
vñq; ds. solus. magn⁹. bonus. et
nus. op̄s: ipē sibi vñtas. deitas
magnitudo. bōitas. etnitas oīpo
tētia. **D**e relatiōe q̄ i' sc̄ptū ad iuicē
nequēnt cū tñ relatiua s̄nt

Quē dī qd' dīxī relatiē dīa
sp̄m sc̄m. nō ip̄sā tñtate. s; eū
q̄ ē in tñtate: qz nō ei videt' vñas
sūm tñde vñbulū e⁹ ad quē r̄fert.
Nō ēi sic dīa seruu dñi. et dñm
serui. filiū p̄r et p̄r filia. qm̄
ista r̄līe dñr: ita et hic possum⁹
dicē. **D**īa ēi sp̄m sc̄m p̄r. sed

nō viassim dicitur. pater sps sc̄i: ne
 filius ei⁹ intelligat sps sc̄i. Itē di
 am⁹ spm̄ scm̄ filij. s̄ nō dicitur fi
 liū sps sc̄i: ne p̄r ei⁹ intelligat
 sps sc̄i. In multis ei⁹ relis hōrō
 tigit. ut nō iudicat vōbulū quo
 sibi viassi r̄ndeat. q̄ ad se refe
 rit. Quid ei⁹ tā manifeste relit
 dr. q̄ pign⁹. Ad id qdē refert
 q̄ pign⁹ ē: et sp̄ pign⁹ alij rei
 pignus ē. Nū ḡ cū dicitur pign⁹
 p̄ris et filij possu⁹ viassi dicere
 patre pignoris. a filij pignoris.
 Aut vō cū dicitur donū p̄ris et fi
 lij: nō quidē possu⁹ dicē p̄rē do
 ni. a filij domi. s̄ ut her vias
 sim r̄ndeat. dicitur donū donatoris
 et donatorē doni: q̄ hic potuit
 iudici v̄sitatū vōbulū. illic nō
 potuit. *Tamēte ē dē nō tā*
p̄r s̄ vnu p̄m. q̄ p̄r s̄ fia s̄ sp̄s
vna cātor ē sicut et vnus deus

Dicit ergo deus. Cap xij.
 relit p̄r. idēq̄ relit d̄r
 p̄ncipiū. et si q̄ forte ad: sed pat̄
 ad filij d̄r. p̄m vō ad oīa q̄ ab
 ipō sūt. Itē d̄r relit filij. relit
 d̄r et vōbū et ymago: et i oībz his
 vōbulis ad p̄rē refert. Nichil at̄
 hor p̄r d̄r. Et p̄ncipiū d̄r filij. Tū
 ei dicit ei. tu q̄s es. r̄ndit. p̄ncipū
 q̄ et loq̄r vōb. s̄ nūq̄ p̄ris p̄m.
 Creatorē se q̄ppe oīdē voluit. tū
 se dixit ēē p̄m: sic et p̄r p̄m ē
 cātur. q̄ ab ipō s̄ oīa. Nā q̄ cā
 tor relit d̄r ad cāturā. sic d̄ns ad

seruū. Et idō cū dicitur et p̄r p̄m
 et filij p̄ncipiū. nō duo p̄m cā
 ture dicitur: q̄ p̄r et filius s̄ ad cā
 turā vnu p̄ncipiū ē. sic vñ cātor.
 sicut vnus d̄s. Si at̄ qd̄ i se ma
 net et gignit aliq̄ vel opat̄. p̄n
 cipiū ē ei rei quā gignit. vel ei
 quā opat̄: nō possu⁹ etiā ne
 gāe spm̄ scm̄ itē dicit p̄m. q̄ nō
 eū sepam⁹ ab appellacōe cātoris.
 Et scriptū est de illo. q̄ opet̄ et vñ
 q̄ i se manēs opat̄. Nō ei in al
 qd̄ eorū q̄ opat̄ ipse. mutat̄ et v̄
 titur. et que opat̄ iude. Vnicuiq̄
 at̄ inq̄t dat̄ manifestatio sp̄s ad
 vtilitatē. Alij qdē dat̄ p̄ spm̄ ser
 mo sapie: alij s̄mo sc̄e. s̄m eū
 dē spm̄. Alij fides i eodē spū Alij
 donatio curationū. i vno sp̄itu.
 Alij opationēs v̄tutū: alij p̄ph̄ia
 alij diiudicatio sp̄ituū. alij
 gnā liguar. Oīa at̄ her opat̄
 vñ atq̄ idē sp̄s. d̄ides p̄p̄a vñ
 cuiq̄ put̄ vlt̄. vñq̄ sicut deus.
 Q̄s ei tota illa opari p̄t: n̄ d̄s.
 Idē at̄ d̄s q̄ opat̄ oīa i oībz. Nā
 et sigillat̄ si m̄togeni de spū sc̄o
 verissimē r̄ndem⁹ q̄ d̄s sit: et cū p̄r
 et filio s̄l vnus d̄s ē. Vnu ergo
 p̄m ad cāturā d̄r d̄s: nō duo v̄l
 tā p̄m. Ad se at̄ iuicē in cāturā
 si gignēs ad id qd̄ gignit̄ p̄m m̄:
 p̄r ad filij p̄m ē. q̄ genuit eū.

Quid i cāturā p̄r s̄ fia s̄ sp̄s sc̄i
p̄ncipiū sit Cap xij.
Ut at̄ et ad sp̄s scm̄

pnapu sit p. qm dñe de pte pte
dit. nō pua qstio ē. Nā si ita ē. nō
iā pñm ei tm̄ reierit quā gignit.
a' fāt. s' etiā ei quā dat. Vbi et il
lud elucescat. utpote qd solet m̄l
tos mouē. cur nō sit filius et sps
scs: cū et ipse a pte exeat. sic i euā
gelio legit. Erit em̄ nō quō nat.
s' qmō dat. Et iō nō dī filius. q
natus nō ē sic vnigēitus. m̄ scs
vt p dei grāz adoptioz nasceret p
nos. Qd ei de pte natū ē. ad pte
solū refert. cū dī filius: et iō fili
pns ē nō nr̄ et. Pps vō sps pns
et filij ē: nec nō nr̄. Qd at datū
ē. i ad eū q dedit refert. et ad eos
qbz dedit. Itaz sps scs nō tm̄ pns
et filij q dedit: s' et nr̄ dī q acce
pim. Sic dī. dñi ē salus. q dat
salutē: eadē et nr̄ salus ē. qui
accepim. Pps g' et dei q dedit. i
nr̄ ē q accepim. Nō ille sps nr̄ q
sum. q ipse sps ē hoīs qm ipso ē.
s' alio mō iste nr̄. quo diam? pa
nā nr̄ cotid' da nō hoī. Qd et il
lū spm q hoīs dī utiqz accepim?
Qd ei hēs inqt. qd nō accepisti.
S' adē qd accepim? ut eēm: ad
qd accepim? ut fā eēm. Pñ i de iō
hāne scptū ē: q i spū t' vte helpe
vēret. Pcs ē helpe sps. s' sps scs
quē accepit helyas. H' et de moy
se itelligend' ē: cū ait ei dñs. Tol
lā de spū tuo et dabo eis. hoc ē
dabo ill' de spū scs: quē iā t' dedi.

Pi g' et qd dat pñm hz eū a q dat.
q nō aliudē accepit i' qd ab ipso p
cedit: fatedū est pñm i filij pñm
ēē sps scs. Nō duo pñm: s' sic pñm i fi
lius vñs dñs. et ad caturā reltē v
nus cātor i vñs dñs: sic relatiō
ad spm scm vñū pnapū ē. Ad
caturā vō pñm et filius i sps scs
vñū pñm: sic vnus cātor i vnus
dñs. Quid i spm scm anq' daret
possit domi nomē intelligi.

Uerius at' Cap xv.
Qrit utz q admodū filius
nō hoc tm̄ hz nascēdo ut filius sit.
s' oīo ut sit: sic et sps scs eo q dat
hēat nō tm̄ ut donū sit. s' oīo vt st
Ptz ergo erat anq' daret. s' nō dū
erat donū. an eo ipso quo datur
eū erat dñs. iā donū erat. et atēp da
ret. S' si nō pcedit n' cū dat. nec
pcedet utiqz pñs q eēt cū daret. q
mō iā erat ipā sbñā. si nō ē n' q
dat. Sic filius nō tm̄ ut sit filius
qd reltē dī. s' oīo ut sit ipā sbñā
nascēdo hē. An sp pcedit sps scs.
et nō ex tpe. s' ab etēitate pcedit.
S' q sic pcedebat ut eēt donabile.
iā donū erat. et anq' eēt cū daret.
Ali' ei intelligit cū dī donū: aliter
cū dī donatū. Nā donū pñm eēt anq'
det: donatū at' n' datū fuit. nullo
dici pñm. De appellatiōibz relatiō
q nō ad deū refēda s' qm deo

Nec n' accidit Cap xvi.
moueat q sps scs cū sit coe

ternus pater et filio. dicitur tamen aliquando ex tempore
velut hoc ipsum quod donatum dicitur. **N**am
sepius spiritus donum: temporaliter autem donatum.
Nam et si dominus non dicitur. non cum habere inapit
• seruus: etiam ista appellatio relatiua
ex tempore est deo. **N**on enim sepius est crea-
tura: cum ille est dominus. **Q**uod ergo obtine-
bimus? nec ipsa reuera esse accidentia?
quoniam non accidit deo temporaliter. quod non est
mutabilis. sic in exordio huius dispu-
tationis tractauimus. **S**ic dominus esse non sepi-
ternus habet. ne cogamur et creaturas sepius
nunc dicere: quod ille sepius non dominaretur
non etiam ista sepius familiariter. **S**ic
autem non potest esse seruus. quod non habet dominum: sic
nec dominus. quod non habet seruus. **E**t quod ex-
titerit quod eternum quod deum solum dicat.
tempus autem non esse eterna propter varietatem
et mutabilitatem. **S**ed tamen tempus non in tempore esse
cepisse. non enim erat tempus antequam inape-
retur tempus: et ideo non in tempore accidit deo
ut dominus esset. quod ipsum tempus dominus erat
quod utique non in tempore esse ceperunt: quid
indebit de homine qui in tempore factus est. cum
utique dominus non erat antequam esset cum p-
cesset. **C**erte vel dominus hominis esset ex tempore
accidit deo. **E**t ut omnis ausus videatur
dissoluta. ite ut tuus dominus esset aut
meus. quod modo esse ceperimus ex tempore acci-
dit deo. **A**ut si et hoc propter obscuram
questionem aie videtur incertum. quid vtes-
set dominus populi israel? **N**am et si iam erat
aie nostra. quam ille populus habebat. quod
modo non quoniam? tamen ille populus nondum
erat. et quoniam esse cepit apparere. **P**ost-

mo ut dominus esset huius arboris et huius
segetis ex tempore accidit. quod modo esse cepe-
runt: quod et si mater ipsa iam erat
aliud est tamen dominus esse mater. ad esse
dominus factus iam natus. **A**lio enim tempore est
homo dominus ligni. et alio tempore est dominus
arce. quoniam ex ipso ligno fabricate:
quod utique non erat. cum lignum dominus iam
esset. **Q**uod et obtinebimus? **N**am secundum
accidens dicit dominus. nisi quod ipsa non
nichil accidit quo mutetur. ut ea
sit accidentis reuera quod cum aliquo mu-
tatione rerum de quibus dominus accidit.
Sic amicus relatus dicitur: neque enim esse in-
cipit. non cum amicus cepit. **S**it ergo
aliquo mutatio voluntatis: ut amicus
dicatur. **N**umquam autem cum dicitur precium re-
latum dicitur: nec tamen mutatus est cum esse ce-
pit precium. nam cum dicitur pignus. et si qua
silia. **S**ed si numquam potest nulla sui mu-
tatione multoties dici reuera. ut nam
cum incipit dici. neque cum desinit.
ad id eius natura vel forma quod numquam
est mutationis fiat. quanto facilius de
illa incommutabili dei substantia debet
accipere. ut ita dicatur relatus aliquo
ad creaturam. ut quoniam temporaliter inap-
piat dici. non tamen ipsi substantie dei acci-
disse ad intelligatur. sed illi creaturam
ad quam dicitur. **D**ominus inquit refugium factus
est nobis. **R**efugium ergo nostrum deus.
relatus dicitur: ad nos enim refertur. et
tunc refugium nostrum fit. cum ad eum refu-
gimus. **N**umquam tunc fit ad idem nostra?
quod antequam ad eum refugeremus non erat?

In nobis g^o fit aliq^a mutatio. Deiores
ergo sumus. anq^m ad eum refugerem^{us}:
et efficiam^{ur} ad eum refugiendo meliores.
In illo at nulla. Sic et p^{er} n^{ost}r^{um} iapit
est. cu^m p^{er} eis gra^{ti}as regnam^{us}: qm^{us} de^{us}
nob^{is} p^{ro}ptate filios dei f^{aci}t. **S**ubstantia
itaq^{ue} n^{ost}ra mutat^{ur} i melius cu^m filij
e^{ss}et efficiam^{ur}. fil^{ius} et ille p^{er} e^{ss}et iapit m^ut^{ur}
si nulla sue d^{iv}initioe s^{ub}be. **Q**uod g^o te
palit^{er} dia iapit d^{iv}s qd^{am} aⁿtea noⁿ di
cebat^{ur}. manifestu^m est rel^{ati}oⁿe dia. noⁿ
tm^{us} fm^{us} accid^{it}es dei q^{ui} ei ad^{it} accidit.
s^{ed} plane fm^{us} accid^{it}es e^{ss}et ad qd^{am} dia
aliq^{ui} d^{iv}s rel^{ati}oⁿe iapit. **E**t q^{ui} aⁿte
dei iusta e^{ss}et iapit: ipse mutat^{ur}.
De^{us} at absit ut t^{em}p^{or}alit^{er} aliq^{ui} dili
gat q^{ui} noua dil^{ect}io. que iⁿ ip^{so} an
no erat: ap^{ud} que^m nec p^{ro}pt^{er}ta t^{em}p^{or}ali
r^{ati}o. iⁿ fut^{ur}a iⁿ f^{aci}ta s^{un}t. **I**taq^{ue} o^mes sc^{ilicet}
suos anⁿⁱ m^udi d^{iv}initioe dilexit: sic
p^{ro}destinauit. **E**t cu^m d^{iv}it^{ur} iⁿ iuei^{er}ut
illu^m tu^m iⁿape ab eo diligi dicunt^{ur}:
ut eo mo^{do} dicat^{ur}. quo p^{ro}pt^{er} humano
aff^{ect}u capi qd^{am} d^{iv}s. **S**ic et cu^m iratus
mal^{us} d^{iv}s. iⁿ placidus boⁿis: illi mu
tant^{ur}. noⁿ ipse. **S**icut lux iⁿ firmis
ocul^{is} aspa. firmis lenis est: ipso^{rum}
s^{ed} m^uti^one. noⁿ sua. **I**nap^{er} lib^{er}
sextus de eo qd^{am} ap^{ost}ls aut^{em} v^{er}o dei v^{er}o

Et dei p^{ro}pt^{er}ta. c. i.
qualitate p^{ro}pt^{er}
et filij et sp^{irit}u^s sa
putat^{ur} noⁿ n^{ost}ri
ex hoc iⁿpedi
quom^o iⁿtel^{lig}at^{ur}. q^{ui} scriptu^m est.

xpm^{us} dei v^{er}o iⁿ dei sapia^{re}: ut id^{em} noⁿ
videat^{ur} e^{ss}et l^{it}as. q^{ui} noⁿ est p^{ro}pt^{er} ipse v^{er}o
et sapia^{re}. s^{ed} g^{er}ito^r v^{er}o v^{er}o et sapie^{re}.
Et reue^{re} noⁿ medio^{re} iⁿten^{ti}oⁿe q^{ui}
solet: quo^{modo} dicat^{ur} deus v^{er}o v^{er}o sapie^{re}
p^{ro}pt^{er}. **A**ut na^mq^{ue} ap^{ost}ls: dei v^{er}o v^{er}o iⁿ dei
sapia^{re}. **E**t h^{ic} noⁿ n^{ost}ri n^{ost}ri adu^{er}sus
arrianos hoc mo^{do} r^{ati}oⁿata s^{un}t: eos
d^{iv}it^{ur}at. q^{ui} p^{ro}pt^{er} se adu^{er}sus catho
lica fide^m extuler^{unt}. **N**am ipse arrius
dixisse fert^{ur}. **S**i filius est: natus est.
Si nat^{us} est. erat t^{em}p^{or}is q^{ui} noⁿ erat fili^{us}.
noⁿ iⁿtel^{lig}es e^{ss}et natu^m e^{ss}et deo s^{ed} p^{ro}pt^{er}
ternu^m e^{ss}et. ut sit coet^{er}nu^m p^{ro}pt^{er} fili^{us}
sic spl^{endor} q^{ui} gignit^{ur} ab igne at^{que}
diffu^{dit} coet^{er}nu^m est illi. et e^{ss}et coet^{er}nu^m
si ignis e^{ss}et e^{ss}et. **V**oⁿ q^{ui}da^m postio
res arriani abiecer^{unt} ista^m s^{er}te^mia^m:
falsiq^{ue} s^{un}t noⁿ ex t^{em}p^{or}e cepisse filia^m dei.
Si iⁿte^{re} disputacoⁿes q^{ui} h^{ab}ebat^{ur} n^{ost}ri
adu^{er}sus eos q^{ui} dicebat^{ur}. erat t^{em}p^{or}is
q^{ui} noⁿ erat fili^{us}: hac e^{ss}et r^{ati}oⁿina
tioⁿe noⁿ n^{ost}ri iⁿte^{re}bat^{ur}. **S**i dei fili^{us}
v^{er}o v^{er}o et sapia^{re} dei est. nec v^{er}o deus
sine v^{er}o v^{er}o et sine sapia^{re} fuit. coet^{er}
nu^m est deo p^{ro}pt^{er} fili^{us}. **Q**ue r^{ati}oⁿatio
ad id^{em} cogit. ut dicam^{us} de^{um} pat^{re}
noⁿ e^{ss}et sapiente^m. n^{on} h^{ab}endo sapia^{re} qua^m
genuit: noⁿ ex^{ist}endo p^{ro}pt^{er} se p^{ro}pt^{er} ipse sa
pientia. **D**e^{um} si ita est filius q^{ui} ipse
d^{iv}s de deo sic d^{iv}s lum^{en} de lu^{me} vide
du^m est ut^{rum} possit sapia^{re} de sapia^{re} di
a: si noⁿ est d^{iv}s p^{ro}pt^{er} ipse sapia^{re}. s^{ed} t^{em}p^{or}
g^{er}ito^r sapie^{re}. **Q**uod si tenem^{us}. cur noⁿ
et magⁿitudiⁿe sue iⁿ boⁿitat^{is} iⁿ et^{er}ni^{us}.

et omnipotentie sue genitor sit: ut non
ipse sit sua magnitudo et sua bonitas
et sua eternitas et sua omnipotentia: sed
ea magnitudo magni sit quam genu-
it et ea bonitate boni et ea eternitate
eterni. et ea omnipotentia operis quam de illo na-
ta est. sic non ipse sua sapientia est. sed ea
sapientia sapiens est que de illo nata est.

Nam illud non est formidandum ne co-
gamus multos filios dei dicere adopi-
one creature coeternos patri: si magni-
tudis sue genitor est et bonitatis et eternitatis
et omnipotentis. Huic enim calumnie facile
respondet sic non efficitur quia multa nominata
sunt. ut ille multorum filiorum coeternorum
sit pater. quod admodum non efficitur. ut duorum
sit cum deus. Christus dei verus et dei sapientia.
Eadem quippe veritas et sapientia: et eadem
sapientia que veritas. Ita ne igitur eadem de
rebus ut eadem sit magnitudo quam veritas.
et si qua alia quam super omnia creatura sunt.
vel omnia creatura adhuc parent?

De patre et filio solus non dicitur quod non sit
alio sicut deus de deo ita dicitur non potest pater de patre
aut filius de filio quod non sit ambo suus
dicitur. Capitulum secundum

Sed si non dicitur in seipso nisi quod ad
filium dicitur. id est pater vel genitor
vel principium et si effugietur ei quod de
se gignit de seipso pater non est. quod autem
aliud dicitur cum filio dicitur. vel potius in filio
sive magnus ea magne quam genu-
it. sive iustus ea iusti quam genuit.
sive bonus ea boni quam gignit: sive potens ea
potens quam genuit. sive sapiens ea

sapientia quam genuit. Magnitudo autem ipsa
non dicitur pater: sed magnitudinis genitor.
Filius vero pater in seipso dicitur filius quod non autem
pater dicitur. sed ad patrem. non sic et in seipso
magnus. sed cum patre cuius ipse magni-
tudo est: sic et sapiens cum patre dicitur. cuius
ipse sapientia est. sic ille sapiens cum filio
quam ea sapientia sapiens est quam genuit.
Quidam ergo ad se dicitur. non dicitur alter
sine alio: id est quod dicitur dominus quod pater
eorum ostendat. alio filius domini. **E**rgo
hec ita sunt. id est nec deus est pater nisi filio.
nec filius deus sine patre: sed alio similis
deus. et quod dicitur est. in principio erat verbum
in patre erat verbum intelligitur. Aut si in
principio sic dicitur est. ac si diceretur. ante omnia.
quod sequitur. et verbum erat apud deum. verbum
quod deus solus filius accipitur. non filius pater
et filius tamen ambo unum verbum. **S**ic
enim verbum: quod ymago. **N**on autem pater
et filius filius ambo ymago: sed filius solus
ymago patris. quod admodum et filius. **N**on
enim alio filius similis. **Q**uod vero adiungitur
et verbum erat apud deum. multum est ut
sic intelligatur. verbum. quod solus est filius
erat apud deum: quod non solus est pater.
sed pater et filius unus deus. **S**ed quod minus si in
duabus quibusdam rebus longe minus sed uni
sibi potest hoc dici. **Q**uod est tamen diversum:
quod animus et corpus. **P**otest tamen dici animus
erat apud hominem. id est in homine cum animus
non sit corpus. homo autem animus filius et cor-
pus sit: ut et quod de seipso scriptum est
et deus erat verbum. sic intelligatur. verbum quod
non est pater. deus erat similis cum patre.

Ita ne ergo dicatur. ut pater sit generator
magitudinis. hoc est generator virtutis.
ut generator sapientie sue: filius autem
magitudo. ut et sapientia. deus autem
magnus opus sapientis ab eo filius. Quod
ergo deus de deo? lumen de lumine? Non
enim filius ambo deus de deo. lumen de
lumine. sed solus filius de deo. scilicet de
patre: nec ab eo filius lumen de lumine.
sed solus filius de lumine patris. non forte
ad insinuandum et breuissimè insinuan-
dum. quod coeternus est patri filius: ita dicitur
et deus de deo. et lumen de lumine. et si quod
hoc modo dicitur. Ac si dicitur. Hoc quod non
est filius sine patre. de hoc quod non est
pater sine filio. id est. hoc lumen. quod lu-
men non est sine patre. de hoc lumine patre
quod lumen non est sine filio: ut cum
dicitur deus. quod non est filius sine patre. et de
deo quod non est pater sine filio perfecte in-
telligatur. quod non precessit generator id
quod genuit. Quod si ita est. hoc solus
de eis dicta non potest illud de illo quod
similiter ab eo non sit: sic verbum de verbo
dicta non potest. quia non similiter ab eo verbum.
sed solus filius. Nec ymago de y-
magine. quia non filius ab eo ymago. Nec fi-
lius de filio: quia non filius ambo filius.
Sicut quod dicit. ego et pater unus sumus.

De unitate filii cum patre et matre in uerbo

Unus enim nobiscum. Ca. 11
sumus. dicitur enim. quod ego sum
eentia. hoc et ille non sum relinquit.
Et nescio utrum iudicatur in scripturis
dicitur. unus sit: quod est diuisa natura.

Si autem et aliquid plura ex deo non sit. et diuisa
sentiant: non sit unus inquit diuisa sentit.
Nisi si iam unus essent ex eo quod homines erat
non diceret. ut sit unus sit et nos unus:
cum suos discipulos patri commendaret. At
vero paulus et appollo. quod et ab hominibus
et idem sentiebant: quod placent inquit et qui
rigat unus sit. Cum ergo sic dicitur unus. et
non addat quid unus. et plura unus
dicantur: eadem natura atque eentia non dis-
sides nec dissensiones significat. Cum uero
addit quod unus potest aliquid significari ex
pluribus unus factum. quodius diuisis natura
sit anima et corpus: non sit utique unus. Quod
enim tam diuisum nisi addat aut subintelli-
gat quid unus: id est unus homo aut unus
animus. Inde apostolus. qui adhuc in terra inquit
unus corpus est. Non dixit. unus sit. aut
unus est: sed addidit corpus tempore ex duobus
diuisis masculino et femino unus corpus
adiunctione dispositum. Et qui adhuc inquit
dicitur: unus spiritus est. Non dixit. qui adhuc
dicitur unus est. aut unus sit: sed addidit. spiritus.
Diuisum enim natura: spiritus hominis. et spiritus dei.
Et intendendo fit unus spiritus ex diuisis duobus:
ita ut sine humano spiritu beatus sit dei spiritus
atque perfectus. beatus autem hominis spiritus non nisi cum
deo. Per frustra ut existitio cum tanta
Euangelio secundum iohannem. et toties dicitur dominus
de ipsa unitate. ut sua cum patre. uel mater
iunctio nobiscum: nunquam dixit. ut nos et ipsi
unus. sed ut sint unus. sit et nos unus.
Pater ergo et filius unus sit: utique secundum unita-
tem spiritus et unus deus est. et unus magnus. et
unus sapiens sic citatum est. Unde ergo

maior p̄. Si ei maior: magitudie
maior. Si at magitudo ei filius sit.
nec ille utiq; maior ē eo q̄ se genuit.
n̄ ille maior ea magitudie q̄ magni
ē: ergo eqliis. Nā vñ equal. si nō eo
quo ē: cui nō ē ad eē. et aliud m̄gnū
ē. Aut si et̄itate p̄ maior ē: nō ē
eqliis filius q̄cūq; re. Vñ em̄ equal.
si magitudie diuis. nō ē par maḡdo
q̄ mi⁹ etha ē. Atq; ita cetera. In forte
iūture equal ē. i sapia vñ nō est
eqliis. Si quō ē equal iūty: q̄m
sapit. An i sapia equal ē. iūtu
teat nō est eqliis. Si quō equalis
sapia: q̄ mi⁹ potes ē. Restat i
tūq; ut si i vlla re iēqliis ē: iōi⁹
nō sit equal. At sc̄ptā clamat.
Nō rapinā arbitrat⁹ ē eē eqliis deo.
Cogit ḡ q̄uis adūsari⁹ vltat⁹ quō
tenet auctōitate aplīca. i qualibet
iū vna re eqliē deo filiū cōfiteri.
Eligat q̄ iā voluit. p̄t ei ondit
iōib; eē equalē que de sba eī dīr.
*Parēs m̄ q̄cūq; v̄tute nō posse
i cētis eē diffites. sic i m̄iūbilis
etha q̄ sba qd ē dē t̄m̄as manet*
Sic ei v̄tutes. *Capitū m̄.*
q̄ sē in aīo hūano. q̄uis dō
atq; alio mō single itelligant.
nullo mō tñ sepant ab iūte: ut q̄
cūq; fuerit eqliis v̄ grā i fortitudie
eqliis sit i prudē i iust⁹ i tēpān.
Si ei dixis eqliis eē istos fortitudie.
Nullū p̄stare p̄den seq̄tur ut hui⁹
fortitudo mi⁹ prudēs sit. at p̄ hoc n̄

fortitudo eqliis sē. q̄n̄ ē illa fortitudo
p̄denior. Atq; itaq; de cētis iūture
iūcies: si oēs eadē osidatōe p̄
cās. Nō ei de v̄ib; corpis agit:
s̄ de aī fortitudo. Dītomḡs ḡ iā
i m̄iūbili etha q̄ sba i cōpabli
simpliore q̄ ē aīo hūan⁹: her
ita se h̄nt. Hūano q̄ppe aīo nō ē
hoc eē. qd forte eē. a p̄dentē a
iustū a t̄pantē. p̄t eē aīo:
et illa istaq; h̄e v̄tute. Deo aut
hoc eē. qd ē forte eē. a iustū eē
aut sapientē eē: et si qd de illa
simplia m̄ultiplicatē. iū m̄taph
a simpliatate dixis. quo sba ei⁹
siḡficet. Rōbrē siue ita dicat
dē de deo ut et singul⁹ hoc non
duciat. nō tñ ut abo sil⁹ duo dī
s̄ vnus dē sit. Ita em̄ sibi cohe
ret. q̄ et in distātib; diuisib; s̄
stātib; s̄ apls testis ē. Nā i pol⁹
dñs sp̄s ē. i solus hōis sp̄s vn⁹
sp̄s ē. tñ si hercat dñs vn⁹ sp̄s
ē. Dītomḡs ibi. ubi ubi ē oīo i
sepabil⁹ atq; etha dñerio. Ne ab
surde dia videat q̄ filius aboz.
cū dī filius dei. si id qd dī dē nō n̄
de abob; sil⁹ dī. sū q̄cūq; de deo dī
qd sba ei⁹ idicet. nō n̄ de abob;
sil⁹. p̄mo de ipā sil⁹ t̄m̄ate dicat.
Dūe ḡ hoc sū i⁹ sit quod dilige
aus discedū sit. nē vñ agit
satis ē vidē nullo mō filiū eqliē
eē p̄i. si i aq̄ s̄ qd p̄icat ad
siḡficādā ei⁹ sba iēqliis iūent.

Sextus.

ergo eā ē pū fū + ē vū + eā dē + fū

sic iā oñdū. Apls at dicit eā ē
in oibz. *De sps sū vinitate at*

Quippe pte et fū. *am v*
etia sps sū i eadē vinitate
fū: et i eadē qualitate cōsistit.
Sive ei sit vinitas aboz. sū sūtas
sū caritas. sive ideo vinitas qz caritas.
et iō caritas qz sūtas: mā
festū ē q nō ās duoz ē. q vterqz
diūgit. quo gemitu a gignēte di
ligat. gnātore qz sūū diligit.
sintz nō ptiapatioē si eēnaa sū
a. n: dono supioris atz. sūuo p
pō sūates vinitate sps i vmailo
paas. *Ad imitari p gūz et ad*
deū + ad nosipos iubem. In qbz
duobz pceptis tō lex pēdet et p
phete. Ita sū illa tū dē vū. solū
magn' sapiēs bēs sū: nos at
ex ipō + p ipm. + i ipso bā. qz ipi
munē int nos ipm vū. Cū iō
at vū sps: qz glutinat aia mā
pgeū. et nob herē deo bonū ē. qz
pdit oēs qz fūmcat ab eo. *Sps g*
sū cōe ē ad pūis + filij qz qz dē:
d ipā cōio dūbalis + coethia. *Et*
fi aīnaa dūciēnt dū pē: dūat.
Diapnā dī caritas: et her qz fūa.
qz et dē fūa. + dē caritas. p sūptū
ē. *Sic at sil' fūa cū pte + filio. i*
ta siml mag' + sil' bona. + siml
sū. + qz qz ad ad se dē. qm nō a
est deo ēē. + ad magnū ēē. ul bo
nū ēē. + cetā p sūp oñdūm. *Si*
ei mīa mag' ē ibi caritas qz sapia

mīa qz ē diligit sapia. Equāl ē r
et sps sū. et si eālis iōibz. equalis
p sūmā sūplicitate que i illa fūa
ē. *Et iō nō aplū qz tā sū. vnus dili*
gēs eū q de illo ē. + vū diligit eū
de quo ē. + ipā dilāt. *Que si nō est*
quō dē dilāt ē? *Si nō ē fūa: quō*
deus sūstān est. *De nā corpe et*
cāta spūali qz sūplices nō sū. qā
nec i cōmutabiles Capz

Vat qnt' *Sextu.*
quō siml + mltiplex sit illa
fūa. aīadūcēda ē pō cātura quae
sit mltā. *Illo at mō vē siml. Et pō*
corpus vniū sū utiqz pūbz dstat. i
ta ut sit ibi alia pō maior. alia bō
+ maiā sit vniū sū qz pō qz libz + qz
talibet. *Nā + celū + tūa ptes sū vni*
ū sū mūdane molis. *Bz + sola tūa.*
ul solū celū i mūdabilibz pūbz dstat.
et i tūa sū pte tūa. mīor ē qz mī cetā
+ i dūm dia mīor qz i tota. *Et totū*
mūdi corpus qd duabz plex qz pūbz
appellari solet. id ē celū + tūa. utiqz
maiā ē qz solū celū + sola tūa. *Et i*
vno qz corpe aliud ē magtudo. + co
lor aliud figā. *pē em et diminu*
ta magtudiē manē idē color + ea
dē figā: et colore mūto manē eadē
figā: + eadē magtudo + figā eadē
nō manētē tū magnū ēē + eodē mō
coloratū. *Et qz qz alia sil' dūm de cor*
pe. pnt et sil' + plā sine cetis mūri.
ac p hoc mltiplex ēē dūat nā corpe.
siml at nūlo mō. *Creata qz spūal'*

sicuti ē aīa ē quidē ī corpīs opatōe
siml: sine opatōe at corpīs mlti
pler ē etiā ipsa nō siml. Nā ideo
simplior ē corpe. qz nō mole dif
fūdīt p spaciū loci. s īmo qz cor
pe. ī toto tota ē. ī qualibz pte
eius tō ē. Et iō dū fit ad īquauis
exigua pte corpīs ptda qd senat
aīa: qūis nō fiat ī toto corpe. il
la tū tota sēt. qz tō nō latet. s
tū etiā ī aīa cū aliud sit artifi
ciosū ēē. ad iertē. aliud acutū. ad
mōrē: aliud cupiditas. ad timor.
aliud letia. aliud tū pōssitū
q alia sū alijs. q alia mai9 alia
mī9 īnuābilia q īnuābilit īaīe
nā iueiri: manifestū ē nō simpliē
s mltiplicē ēē nāz. Nichil ēi sim
plex mūibile ē: oīs at cātā mu
tabilis ē. *De siml et īmutabili*
ecē dei qūis mltiplicat sēm p
stantiā nōmet. Cam vii.

Deus vō mltiplē qdē dī magn?
bonus. sapiēs. bēs. verus: q
qāq aliud nō idigne dīa videt. s
eadē magtudo ea ē. q sapiā. Non
em mole magn9 ē: s iūte. Et eadē
boītas que sapiā. q magtudo. q ea
dē vitas q illa oīa. Et nō ē ibi ali
bīm ēē. q ad magnū a sapientē. a
ver. a bonū. aut oīs ipm ēē. Nec
qm tūtas ē: ideo triplex putadus
ē. alioqn mīor erit pī solus a fili9
solus q siml pī q fili9. Qz nō in
ueniat quō dīa possit. a pī solus a

filius solus. cū sēp atq īsepabi
lū et ille cū filio sit. q ille cū pī.
nō ut abo sit pī. a ambo filius:
s q sēp in iūte. neuter sol9. Qā
vō dīam9 deū solū ipsā tūtatē
qūis sēp sit cū spītibz q aīabz
sūb. s solū dīa9 q dē ē. q nō a
illi cū illo dē sē: ita solū patē
dīa9 patē. nō qz sepat9 a filio
s qz nō fil9 abo pī ē. *Trinitate*
deī nullo mō ēē tplex dīcendū
qz nō tā ibi pl9 sē q vnu nec
vnu mīn9 q tā Cam x vii

Qū itaq tūtas ē solus pī ut
solus filius. ut solus sps
sē: qm siml et pī q fili9 et sps
sūb nullo mō tplex dīcend9 ē. Cor
pa q ad iūctiōe sua crescit. q
iūctiō q adhēt uxori sue. vnu
corpus sit: mai9 tū corpus sit
q si solus vni ēē. a sol9 vxor9.
In rebz at spītalibz cū mīor ma
iori adhēt. sic creatā tūtor: ita fit
maior q erat. nō ille. In hīs ei
q nō mole mag sē. hoc ē mai9
ēē. qd ē meli9 ēē. Melior at fir
sp9 aīa creatē cū adhēt creatori.
q si nō adhēat: q iō et maior.
q melior. Qui g adhēt dno vni
sp9 ē. s tū dñs nō ideo fit ma
ior: qūis fiat ille q dno adhēt.
In ipō s deo cū adhēt eqli pī
fili9 equal. q sp9 sēpī q filio
equal: nō fit maior dē q singl
eor: q nō ē quo crescat illa pa

facio. p[er]f[ec]t[us] at[que] su[us] p[ater] su[us] filius. su[us]
 sp[iritus] s[an]c[t]us: et p[er]f[ec]t[us] d[omi]n[us] p[ater] et fili[us] et
 sp[iritus] s[an]c[t]us: et id[em] t[ri]nitas potius q[uam]
 triplex. *De solo vero deo p[ater]*
Et q[uam] et f[ilius] et sp[iritus] s[an]c[t]us c[on]v[er]s[us]
 o[mn]im[od]o quod possit
 dia solus p[ater]. q[uia] n[on] n[on] ipe ibi p[ater].
 o[mn]id[um]da e[st] illa s[en]t[en]tia. q[uod] d[icitu]r. de[um]
 v[er]u[m] solu[m] n[on] e[ss]e p[ater]e solu[m]. s[ed] p[ater]
 et fili[us] et sp[iritus] s[an]c[t]us. Si q[ui]s e[ss]e m[en]t[ur]
 get. p[ater] solus v[er]u[m] sit d[omi]n[us]. quom[od]o
 t[ri]n[de]b[er]e n[on] e[ss]e: n[on] forte ita d[icitu]r
 e[ss]e q[uod] p[ater] de[us]. s[ed] n[on] e[ss]e solu[m]
 de[us]: e[ss]e at[que] solu[m] de[um] p[ater]e et fili[us]
 et sp[iritus] s[an]c[t]us. Si q[ui]s agim[us] de illo
 testam[en]to d[omi]n[us]. p[ater] e[ss]e dicebat.
 et p[ater]e no[m]i[n]auerat: ad que[m] lo
 q[ua]ba[t] cu[m] ait. H[ec] e[st] a[t] v[ita] e[tern]a:
 ut agnoscat te vnu[m] v[er]u[m] de[um]. q[uod]
 q[uod] arriam sic sol[us] accipe: q[uia]
 n[on] sit fili[us] v[er]us d[omi]n[us]. Si u[er]o ex
 clusis vid[er]e d[ur]u[m] est. an itellig[er]e co
 gam[us]. cu[m] d[icitu]r e[ss]e p[ater] ut agnoscat
 te vnu[m] v[er]u[m] de[um]. p[ater]e t[ame]n hoc i[n]fi
 nuare uoluit. q[uia] et solus p[ater] de[us]
 v[er]us e[st]: ne n[on] itelligem[us] de[um]
 n[on] ista t[ri]n[de]b[er]e p[ater]e et fili[us] et sp[iritus]
 s[an]c[t]us. N[un]c g[er]o ex d[omi]n[us] testam[en]to et
 p[ater]e vnu[m] u[er]u[m] de[um] d[icitu]r. et fili[us]
 vnu[m] v[er]u[m] de[um]. et sp[iritus] s[an]c[t]us vnu[m]
 v[er]u[m] de[um]: et fil[us] p[ater]e et fili[us] et
 sp[iritus] s[an]c[t]us. id e[st] ipsa t[ri]n[de]b[er]e non
 tres v[er]os deos. s[ed] vnu[m] v[er]u[m] de[um].
 An q[uam] addidit. et que[m] n[on] s[an]c[t]i
 ih[esu]m x[p]m. s[an]c[t]u[m] audie[n]du[m] est illu[m]

v[er]u[m] de[um]: et ordo u[er]bor[um] e[st]. ut te. et que[m]
 n[on] s[an]c[t]i ih[esu]m x[p]m agnoscat vnu[m] v[er]
 tu[m] de[um]. *Cur ergo t[ra]ciat de sp[iritu] s[an]c[t]o?*
 An q[uam] d[icitu]r e[ss]e. ut ubi cu[m]q[ue] no[m]i[n]at
 vnu[m]. t[an]ta pace vni adhe[n]s. ut per
 hac utzq[ue] vnu[m] sit: i[am] ex hoc itelli
 gat[ur] etia[m] ip[s]a pax q[uam] n[on] o[mn]e d[omi]n[us].
 Na[m] et illo loco ap[osto]l[us] vidi q[uod] p[re]ter
 mitte sp[iritu]m s[an]c[t]u[m]. et t[ame]n ibi itelligit[ur].
 ubi ait. Dia v[er]a. vob[is] at[que] x[p]i. x[p]s
 at[que] dei. Et it[er]u[m]. Caput m[ul]ieris v[est]r[um].
 caput v[est]r[um] x[p]s. caput at[que] x[p]i dei.
 Si rursus si d[icitu]r n[on] n[on] o[mn]ia s[un]t t[ri]n[de]b[er]e.
 quod caput x[p]i d[icitu]r. id e[st] caput x[p]i t[ri]n[de]b[er]e.
 cu[m] in t[ri]n[de]b[er]e sit x[p]s ut sit t[ri]n[de]b[er]e.
 An q[uod] e[st] p[ater] cu[m] filio. caput p[ater] e[st] ei
 q[uod] e[st] solus fili[us]. Cu[m] filio ei p[ater] de[us].
 Solus at[que] fili[us] x[p]s e[st]. max[ime] q[uia] i[am]
 v[er]bu[m] caro s[an]c[t]u[m] loq[ua]tur. H[ec] d[icitu]r qua[m]
 h[um]ilitate[m] ei[us]. etia[m] maior e[st] p[ater]. sicut
 d[icitu]r. Q[uam] p[ater] maior me e[st]. ut ho[m]i[n]es
 de[um] e[ss]e q[uod] illi cu[m] p[ater]e vnu[m] e[st] caput s[an]c[t]i
 ho[m]i[n]is mediatoris. q[uod] ip[s]e solus e[st]. Si
 e[ss]e m[en]te[m] t[ame]n d[icitu]r p[ater] p[ri]ncipale ho[m]i[n]is.
 id e[st] t[ame]n caput h[um]ane s[ub]st[an]cie. cu[m] ip[s]e ho[m]o
 cu[m] m[en]te sic ho[m]o: cur n[on] m[ul]to ag[er]ue
 rius. m[ul]toq[ue] m[ag]is u[er]bu[m] cu[m] p[ater]e q[uod] fil[us]
 d[icitu]r e[ss]e caput e[st] x[p]i. q[uam] x[p]s ho[m]o n[on]
 cu[m] u[er]bo q[uod] caro s[an]c[t]u[m] e[st] itelligi n[on]
 possit. Si hoc ut i[am] dixim[us] aliq[ui]n
 to dilig[en]t[er] postea o[mn]id[um]abim[us]. N[un]c
 at[que] e[ss]e t[ri]n[de]b[er]e et vna ead[em]q[ue]
 s[ub]st[an]cia q[ua]ntu[m] breu[iter] potuim[us] demo[n]
 strata e[st]. ut q[uo]mo d[icitu]r se h[ab]eat ista
 q[uestio] qua[m] discutienda[m] acriore iten

none distulim⁹. nichil impediat quo
m⁹ fateam⁹ sum⁹ a⁹litate p⁹is
et filij et sp⁹s s⁹. *S⁹c⁹s hylarius de
m⁹strat q⁹ m⁹ t⁹nt⁹ p⁹so⁹ p⁹rie
tas intelligit⁹. Cap⁹lm x.*

Quidā cū vellet breuissimē sin
gularē t⁹ntate p⁹so⁹ i⁹finu
are p⁹ia. et i⁹ntas m⁹q⁹ t⁹ p⁹re. sp⁹s in
ymagie. vsus i⁹ mune. Et q⁹a non
mediocrib⁹ auctoritatē i⁹truditione
sc⁹ptar⁹. et assertio⁹ fidei v⁹ extit⁹.
hylarius ei hoc i⁹ lib⁹s suis posuit.
hor⁹ v⁹bo⁹. id ē p⁹is et ymagis et
muneris. et i⁹ntas et sp⁹s et vsus
abditā sc⁹ntatē i⁹telligēciā q⁹ntū
valeo. nō eū sc⁹ntū arbitror i⁹el
nitatis v⁹ob⁹lō. n⁹ q⁹ p⁹i nō h⁹t p⁹re
de quo sit. filius at⁹ de p⁹re ē. ut sit.
atq⁹ v⁹t illi coet⁹ sit. ymago em⁹
si p⁹re i⁹plet illd⁹ cui⁹ ymago ē ip⁹a
coet⁹tur ei. nō illd⁹ p⁹g⁹ni sue. In q⁹
ymagie sp⁹eciē no⁹iauit. credo p⁹p⁹
pulchritudinē: vbi nā tāta ē ag⁹ue
cia. et p⁹ima e⁹litas. et p⁹ima silitudo
nulla i⁹re dissidēs. et nullo mō i⁹neq⁹l⁹.
et nlla ex p⁹te dissilis. s⁹ ad i⁹dentidē
i⁹ndēs ei cui⁹ ymago ē. Vbi ē p⁹ima
et sūma vita. cui nō ē aliud viuē
et aliud eē. s⁹ idē eē et viuē. Et p⁹im⁹
ac sūm⁹ i⁹tellēs: cui nō ē ad viuē
et ad i⁹telligē. s⁹id q⁹d ē i⁹telligē
hor⁹ viuē. hor⁹ eē ē: vnu oīā tanq⁹
vbu⁹ p⁹fectū cui nō desit aliq⁹. et az⁹
q⁹dā oīpotētis atq⁹ sapiētis dei. ple
na oīm rōnū viuētū i⁹gnūbilū.

et oēs vnu i⁹ea. sic ip⁹a vnu de v
no. cū quo vnu ibi no⁹ut oīa
d⁹ q⁹ fecit p⁹ ip⁹a. Et iō cū de
dat. et succedat t⁹pa: nō dedit
d⁹ ul⁹ succedit s⁹ciē dei. Vō ei her
q⁹ creata s⁹ idō s⁹ciūt a deo q⁹ s⁹ci
s⁹: ac nō pot⁹ idō s⁹ci sūt vel
mūbilia. q⁹ i⁹mūbilis ab eo fa
unt. Vle igit⁹ i⁹effabil⁹ quidā cō
plerus p⁹is et p⁹g⁹nis nō ē sine
p⁹frione. s⁹ i⁹ caritate. sine gaudio.
Vlla g⁹ dil⁹ciō. del⁹ciō. felicitas.
vel b⁹itudo. si tū aliq⁹ hūana vo
te digne d⁹ vsus ab illo appellat⁹
ē. breu⁹ et ē i⁹ t⁹ntate sp⁹s s⁹.
nō gemit⁹ s⁹ gemit⁹is gemit⁹ sua
uitas. i⁹genti largitate atq⁹ uber
tate p⁹fidens oēs cāturas pro
cap⁹tu eaz⁹. ut ordinē suū teneat.
et loc⁹s suis acquiescat. *Her⁹ i⁹ oīā
q⁹ arte dīna s⁹ci s⁹: et v⁹ntatē q⁹i
dā i⁹ se oīdūt. et sp⁹s et ordinē.
Quicq⁹ em⁹ hor⁹ ē et vnu aliq⁹ ē
sic sūt nē corp⁹m. i⁹gentia q⁹ aiāz
et aliq⁹ sp⁹s formaz. sic s⁹ figure
ul⁹ q⁹litates corp⁹z. a doct⁹ne vel
artes aiāz: et ordinē aliq⁹ pet⁹t
a tenet. sic s⁹ pond⁹a. ul⁹ colloca
tiones corp⁹m. atq⁹ amores aut de
lectationes aiāz. *Oportet i⁹ ut et cā
torē p⁹ea q⁹ s⁹ci sūt i⁹tell⁹ā o⁹spiciē
tes t⁹ntatē i⁹telligaz: cui⁹ i⁹ crea
tura quō dignū ē appar⁹z vestigiū.
Vnlla em⁹ t⁹ntate sūma origo ē
oīm: et p⁹f⁹ssiā pulchritudo et bea**

tiffia delcāto. Itaq̃ illa tū tū a sei
uicē determinari vident. et a seīu
cōdisticta sūt: s; hic ī reb; corporeis.
Seter; incorporeis nam tantū est.
nā q̃ntū tres siml. et plus aliqd
sūt due q̃ vna res. et ī se īfinita
sūt. ita et singla sūt ī singulis a oīa
ī singul. et singula ī oībz; t oīa ī oī
bz; t vnu oīa. Qui videt hoc vel
ex pte. ul p speculū et īemignate:
gaudeat agnoscēs deū. t sic deū
honoret. t grās agat. Qui aut nō
videt. tendat p pietatē ad vidē
dū. nō p ceatatē ad calūniādū:
qm̃ vnus ē dōs. s; tū tūtas. Nec
dūsc accipiedū ē. ex quo oīa. p
q̃ oīa. in d oīa: nec dñs mltis.
s; īpī glā in scā scōz amē.

Inapuit orones de fide scē

Da nob dñe **Trinitatē**. **Orō**
ī via hac qua te dūc īgredi
m̃ ītellectū. atq; a te īspirato nre
phēfibilis q̃ admodū sit credēdū
vt te vnu deū eēnaalē sapiam?
et īq̃phēfibilis trīnū psona. ca
piam. Patre īgenitū. de p̃re vni
genitū. de vtroq; pcedentē. et in
vtrōq; pmanētē spm̃ scm̃. Nullū
tibi antiapacōis ul postitatis
iteruēire momētū. nec h̃re īpar
titū īpū. nō īazandis cōsilū.
regēdis pficēdisq; cātunis aux
iliū. opusq; diuī sū. Quicūq; ille
natāle ē īdisruptū: qd̃ p̃sōle ē.
m̃cōfusū. placuisse filiū homīs.

fieri neutriū t alterā p̃bāz mutari.
Trinitatis m̃stio q̃rtā nō addi p̃so
nā. ṽm̃r. nō d̃fūdi ubi dei hōisq;
p̃bāz. ut ī deū qd̃ ex nob̃ susceptū
fuerat pueniret. et illd̃ qd̃ nōq; nō
fueāt idē. qd̃ sp̃ fūat pmanēt. Dei
de ex nichilo domū sibi nō fr̃s facit
ipō nō d̃fūio s; tpe nouā. In illo p
manētē deiceps nec vllō tpe finie
dū. **Nec** g̃tuto. nō nasa felicit. **Nec**
ext saluari nēme posse. sed saluari
p̃dicois filios nō debē. Illud p̃desti
nans īdebita m̃ia īpartiri: hoc in
d̃phēfibili. atq; ñp̃rehēfibili iustā
obstinatis d̃tmeu. Da dñe sic credē
tib; affectū actūq; tibi placēdi cōsi
mle. atq; ī te p̃seuerādi destīnād;
irreuocabile: t nlla cū infidelib; por
tionē. Legis tue geminū īstrumentū
duob; p̃ceptis fidelit̃ īplere: figuris
reuelate vitatis nlla tēg̃ īhere. **Legē**
euāgelys. euāgelia legi. et p̃phetis
nillis d̃tōis h̃is dissidē: s; t̃p̃ib; con
gūētia m̃stasse.

Da dñe nō plus m̃que sapere vel
le q̃ sat ē. nō illudē nesciētib;
nec sapiētib; tūde. **Tua** tibi dō
refre: nū nob̃ erata flebilis īcar
pare. **Que** odens odre. sep̃ que dili
gis toto corde amare. **Ex** fide iussa
d̃plē opa. s; fidei nō p̃f̃re. **Om̃** que
creasti nō te indignisse: s; et futuro
sp̃ dñm te exatisse. **Hom̃** mali ve re
ap̃ietia accessus discessus ve nō m̃g
nope postulātes. s; arbitrio oīpotē

tis ut dant. nō dant ut debeant relin-
quere. **B**ona adipiscētibz agnoscere: et
flētibz mala flē. **P**atēz hēre: nō du-
rā similitudinē patē palliare. **F**or-
titudinē tpanē. nō erit crudelit.
Astutū ē: nō fieri fraudulētū. **O**-
bedientē existē. nō papiētē velle.
Pseuerantē i boīs: nō irruocabi-
lē a delāz. **S**implicitati aīm. nō e-
betudini accommodare. **N**ūq sup-
bis cede: sp ppter deū hūilibz cōfite.
Innocentē fieri: et nō amentē. **P**ū-
eritē: nō iūstū. **N**ūq amare suū:
alienū nō arroganter arguē malū.
scitpim at mgt i delictis despicē.
Quāpquū. **H**uor curā gerē volue-
rū: nō alienoz neqter fī curiosū.
nec suspiciōibz quēq iudicāz fībz.
Sincerz suae pacificas pactū: nū-
q vel fingē malis. **A**mare dicos eqli-
genē pferē cūctos fidei domesticos.
ayalos nō hoies odire. fī malū: nō
iteriē velle homies. fī hōim neta-
tores. **N**ec āputare cāelia mēbra:
fī cūctia. **N**ō malo a patibz cohibē-
te resistē: fī radicē maloz oīm am-
putare. **N**ec flagello resultare: sed
probzo. **N**ec tribulatiōz dolē iustē:
fī causā offense.

Hac nos dñe sine elatiōe vā-
tes. fī fictione hūiles. sine
dissolutiōe hilares. fī derelictione
hētes. sine errore iustos. fī impietate
rigidos. sine crudelitate districtos.
fī ebetudie bonos. fī effusioē misē-

cordes. fī iactā mites. sine si-
multate pacificos. absqz insa-
nia vigilātes. fī stupore sanos
sine amētia securos. fī penuria
pāpes. fī auaricia dices. et abs-
qz suspiciōe prudētes. **D**octos
studē fī: nō arrogātes velle vi-
deri. **D**ociles. nō nūq ad scāz
pueniētes. **H**uānos. nō tñ bes-
tiali voracitate dufos: hospita-
les. fī sobrios. **O**pantes mambz
nris: fī nō dīdē i ipsis. **H**ē sine
cessariū iudiciū. i pēdēdos pa-
pibz nūmulos: nō amare. **D**is-
pēsare mor cū optūitas arripit:
nō dispēsandos postis reservare.
Deū te vex oibz q fecisti. nobisqz
ipsis timēdū. colendū. amādūqz
pponē: nō ad naciūdiā nūmua-
tione pnuocare. **E**t ut ipse tibi tuo
munē i nobz dplaceas. vel etiā
hōibz in qbz tibi bñ cōplacuit
dplaceat. **E**t ubi nō ē timor. causa
tu nōis nō timē. **P**rius effica-
at gerē p cōmissis nullo pmitti
vniqz. vel ipunit dmittēdis ha-
budae dispēsatio religiosa si at-
tulerit. **F**amilijz et faulāciū ob-
sequis nō iſtari: puiſores pſta-
tū pāpēz nō pdigos appbati.
Posse progadis: si placuas an-
nuas cōpns. **N**ō desidē volup-
tatū iſeruire. **P**ulchris i rebz la-
dādis creatorē bonoz oīm adm-
inari: et amādis nūqz tlibz iplum.

Uniusa in pntibz mibilia corripe
na corruptibiliaq; velut peitua
despicit. Rute bñtūdis vite phēm
bi bōis i fatigabilis inhiare. Vel
le mori aīas salubrit. et vūē tibi
ne tētnū moueat. nūq; velle ut
vūē sibi. Sufficē sēcia: s; et dñ
nēcia nō i flari. Oīa i caritate fa
cēda pfiat. et totū qd explet tibi
opatori bonoz oīm dñō sū quo
nichil facē possum. et reputat.

Deus trine et vne sēcie lu
mē accēde i me. p qd te i
telligē et vidē mēar trīnū et v
nū dēū: sicut es trīn et dñ vñ.
et ignorācie tēbras i mone a me.
*Inapit lib septim bñ aug de
scā tñt. vñ qd de deo nō relac
si ad seipm rē d' aulibz psc i
tñt aueniat. Caplm p m.*

Am nē qīam? diligen? qñtū dat
deus. qd paulo an distulm? utq;
et singlā qāq; i trinitate psona pos
sit et p seipsā nō cū cetis duabz
dia deus. aut magn? d sapiēs
d uerus. d' omps. d' iustus. et si
quid aliud de deo dia pōt nō re
latiē s; ad seipm. An vō nō dicat
ista n cū trinitas itelligit. Hoc
enī qōnē fāt. qz scptū est xpm
dei vūte et dei sapiāz. utq; ita sit
p sapiē atq; vūtis sue. ut hac
sapiā sapiēs sit quā genuit?
et qz sep potēs et sapiēs sep ge
nuit vūte et sapiāz. Dixeram?

et si ita ē. cur nō et magnitudis sue p
sit. quā magn? ē. et bōitatis q bon?
ē. et iustit? quā iustit. et alia si q st?
Aut si her oīa pluribz vōbulis i ea
de sapiā et vūte itelligūt. ut ea s
magnitudo q vūty. ea bōitas q sapi
ēcia. et ea rursus sapiā quē vūty.
sic iā tractauim? mēnerim? cū
aliq; hoz noīō sic accipiedū ēē. ac
si oīa dñeōrē. Querit ergo an p
eā sigulus sit sapiēs. atq; ipā s
ipē sapiā. an ita sit sapiēs quō di
cēs. Verbū em qd genuit dices est
nō vbo qd pferit. et sonat. et tñsit.
s; vbo qd erat apd dēū. et dñ eāt vñ
et oīa p ipm fā s; vbo equali s. quō
semp atq; itōmutabilr dicit seipm.
Nō est cū ipse vbu: sicut nec filius
nec ymago. Dices at exceptis illis
tpalibz vocibz dei quē i creatā fūt.
nā sonāt et tñseūt. Dices g illo coet
no vbo nō sigulus itelligit. sed cū
ipō vbo. sine quo nō ē utiq; dicens.
Ita ne et sapiēs sic dices. ut ita sit
sapiā sic verbū. et hoc sit vbu esse
qd ē ē sapiāz. hoc et ē vūte. ut
vūty et sapiā et vbu idē sit. et relac
dicat sic filius et ymago: atq; ille
nō sigulus potēs ul sapiēs. s; cū
ipsa vūte et sapiā quā genuit. at
q; ita magnus. ea et cū ea magtu
dine quā genuit. Et si nō alio mē
nus alio deus. s; eo magn? quod d:
qz nō aliud ē illi magnū ēē. aliud
dēū ēē. d seips ē ut nec dñ singulus

heca et tū ea deitate quā genuit. ut
sic sit filius deitas p̄ris. sic sapiā
et ūtus p̄ris. et sicuti ē v̄bū et yma
go p̄ris. Et q̄ nō aliud ē illi eē. ad
deū eē. ita sit et eē p̄ris filius. sicut
ti ē ūbū et ymago eius: ac p̄ hoc
enā excepto eo q̄ p̄r ē nō sit aliq̄
p̄r n̄ q̄ ē ei filius. ut nō id q̄ d̄r
p̄r q̄d manifestū est eū nō ad seip̄
s̄ ad filiū relatiōe dīa. et idō p̄r
q̄ ē ei filius. **S**i oīno ut sit q̄d ad
seip̄m ē. ideo sit q̄ genuit eēnā
suā. Sic enī magnus ē nō n̄ ea
quā genuit magnitudiē: ita et est.
nō n̄ ea quā genuit eēnā: q̄
nō ad illi ē eē. aliud magnū eē.
Ita ne i^o p̄r est eēnāe sue. sicut
p̄r ē magnitudis sue. sic p̄r est v̄tu
tis sue. et sapiē sue. **E**adē quippe
eius magnitudo q̄ v̄rtū: et eadē
eēnā q̄ magnitudo. **H**ec disputā
nata ē ex eo q̄ scriptū ē. xpm̄ esse
dei ūtutē. et dei sapiā. **Q**uāq̄p̄ i
eas āgustias s̄mo coartat̄ nū in
effabilia fari cupim̄: ut d̄ dicat̄
xpm̄ nō eē dei ūtutē et dei sapiā.
atq̄ ita ip̄udent et ip̄ie resista
ap̄lo: a^o xpm̄ q̄dē dei ūtutē et dei
sapiā eē fateam̄: s̄ ei p̄r nō
eē p̄r ūtutis et sapiē sue. quod
nō m̄ ip̄iū est. **H**ic enī nec xpi
erat p̄r: q̄ dei ūtus et dei sapiā ē.
Aut nō esse patē v̄tute sua pote
tē: neq̄ sapiā sua sapiēte: q̄d
q̄s audeat dicē. **A**ut aliud i p̄r

itelligi eē. ad sapiēte eē. ut nō
hoc ip̄o sit q̄ sapiēs ē: q̄d de aīa
itelligi solet. q̄ alias i sapiēs
alias sapiēs ē. v̄d nā mutabil.
et nō sūme p̄fēq̄ sūm̄: a^o p̄r
nō eē ad ad seip̄m: et nō solū
q̄d p̄r est. s̄ oīno q̄d ē ad filiū
relatiōe dīa. **N**ūo ergo eadē eēnā
ae filiū q̄ p̄r. q̄nq̄dē ad seip̄m
nec eēnā est. nec oīo ē ad seip̄m.
s̄ et eē ad filiū illi ē. **A**t enī
m̄lto m̄g v̄m̄ eadēq̄ eēnāe.
q̄a vna eadēq̄ eēnā p̄r et filiū
q̄ndoq̄dē p̄r nō ad seip̄m ē ip̄
sū eē s̄ ad filiū quā eēnā ge
nuit: et qua eēnā ē quāq̄d ē.
Neut̄ ergo ad se ē: et vterq̄ ad
tūcē relatiōe dī. **A**n p̄r solus nō
solū q̄ p̄r ē. s̄ oīno q̄q̄ dīat̄
relatiōe ad filiū dī: ille at̄ dī
ad se. **E**t si ita ē quid dī ad se
an ip̄a eēnā. **S**i p̄r eēnā ē filiū
sic p̄r v̄tus et sapiā: sic v̄m̄
p̄r et ymago p̄r et ygo p̄r
Aut si eēnā dī ad se filiū. p̄r at̄
nō ē eēnā s̄ gētor eēnāe. nō ē
at̄ ad seip̄m. s̄ hac ip̄a eēnā quā
genuit. sic ip̄a hac magnitū
magnū quā genuit: ergo et m̄g
m̄tudo dī ad se filiū. ergo et ūtū
et sapiā et ūbū et ymago. **Q**d
at̄ absurdū q̄ ymagine ad se
dīa. **A**ut si nō id ip̄s ē ymago
et v̄bū q̄d ē v̄tus et sapiā. s̄ illa
relatiōe dīr. hec at̄ ad se nō ad a^o.

capit nō ea sapiā quā genuit
 sapiēs eē pī: qz nō pī ipē ad e
 ā relatiōe dīa. illa ad eū relatiōe
 nō dīa. **P**īa enī q̄ relatiōe dīr. ad
 iūuē dīr. **R**estat itaqz ut etiā
 eēnaa filius relatiōe dīcat ad pa
 trē. **E**x quo dīcat iōpīnatiōis
 sens: ut ipā eēn nō sit eēnaa
Vel ite cū dī eēn nō eēnaa: sed
 relatiōe dīcat. quomō cū dī dīr
 nō eēnaa dīcat. sī relatiōe qd
 refert ad se iūuē. **I**ū at hō dī aut
 aliq tale. qd ad se nō ad aliud
 dī: tē indicat. **H**ō g cū dī dīr.
 ipē homo eēn ē. **D**īr vō rlatiōe
 dī: hō enī ad se dīr. dīr ad sūū.
Hoc at tū agm si eēn ipā rlatiōe
 dī. eēnaa ipā nō ē eēn. **H**uc ac
 credit qz oīs eēn q̄ relatiōe dī. ē oī
 ad. excepto rlatiōe: sic hō dīr
 et hō seruus. et equus iūuētū. et
 nūm arā. **H**ō et equus et nū
 m ad se dīr. et sbe sbe eēnae.
Dīr vō et seruus et iūuētū et
 arā ad ad relatiōe dīr. **S**i
 nō eēt hō id ē aliq sba: nō eēt
 q̄ relatiōe dīcat dīr. **E**t si nō esset
 equus qdā eēnaa: nō eēt quod
 iūuētū relatiōe dīcat. **I**ta si nū
 mus nō eēt aliq sba. n arā
 possit relatiōe dīa. **Q**uappē si i pī
 nō ē aliq ad seipm: nō ē oīo
 q̄ relatiōe dīcat ad ad. **N**ō enī
 sic ad aliq coloratū refert color
 eius. nec oīo dī ad se color. sed

semp atq colorati ē. **I**ll d atq color
 ē etiā si eo ip coloratū dī ad colore
 refert. tū id corp dī. ad se dī. **N**ul
 lo mō ita putādū ē patre ad dīa.
 nō ad seipm. sī qd dī ad filiū dīa
 eūdē vō filiū et ad seipsū dīa et ad
 patre: cū dī magtudo mag. et virtus
 potēs. itaqz ad seipm et magtudo
 atqz virtus magni et potēs pīs. q̄
 pī magni et potēs ē. **N**ō g ita sed
 utraq sba. et utraq vna sba ē.
Sic at absurdū ē dīcē cādīdū nō
 eē candore: sic absurdū est dīcē
 sapiētē nō eē sapiāz. **E**t sic cādōr
 ad seipm cādīdus dī: ita et sapiā
 ad seipsū dī sapiēs. **S**i cādōr cor
 pīs nō ē eēn: qm ipm corp eēn
 est. et illa ei q̄litas. **V**n et ab ea
 dī cādīdū corpus: cū nō ē hoc eē
 qd cādīdū eē. **I**llud enī ibi forma
 et aliud color: et utraq nō ī seipso
 sī ī aliq mole. **Q**ue moles nec for
 nec color ē: sī forta atq colorata.
Sapiā vō et sapiēs ē: et seipsa
 sapiēs ē. **E**t qm q̄cūq aīa pīa
 pīa sapiē fit sapiēs. si rursus
 desipiat. maēt tū ī se sapiā. nec
 cū aīa fuit ī stulticiā dmutā. illa
 mutat: nō ita ē ī eo q̄ ex ea fit sa
 piēs. q̄ admod candor ī corpe qd
 ex illo cādīdū est. **C**ū enī corp
 ī aliū colore fuit dmutatū. non
 maēbit cādōr ille. atq oīo eē desi
 nit. **Q**d si et pī q̄ genuit sapiāz
 ex ea fit sapiēs. neq hoc ē illi eē

qđ sape. qđitas ei⁹ ē fili⁹. nō ples
ei⁹. ⁊ nō ibi erit iā sūma simplicitas.
Habſit ut ita ſit: qđ ibi vñ ē ſūme
ſimplex eētia. **H**oc g ibi ē eē: quod
ſape. **Q**uod ſi hoc ē ibi eē qđ ſape. nō
p illā ſapiāz quā genuit. ſapiēs
ē pī. **A**lioqñ nō ipē illā: ſilla eū
genuit. **Q**uid eī aliud dicim⁹ nū
dici⁹. **H**oc illi ē eē qđ ſape: nō eo eſt
quo ſapiēs ē. **Q**uappē q̄ cauſa illi
ē. ut ſapiēs ſit. ipā illi cā ē ut ſit.
Pido ſi ſapiā quā genuit cā ē illi
ut ſapiēs ſit. ut ſit ipā illi cauſa ē.
Nō fieri nō pōt. nō gignēdo eū. aut
faciēdo. **H**ic neq̄ genitricē. neq̄ cō
ditricē pīo nullo mō qđq̄ dixit ſa
piētia. **Q**uid eī eſt iſani⁹. **E**rgo
et pī ipē ſapiā ē. et ita dī fili⁹ ſa
piētia pīo. quō dī lumē pīo. id
ē qđadmodū lumē de luē. et utraq̄
vnū lumē: ſic itelligat ſapiā de
ſapiā. et utriq̄ vna ſapiā. **E**rgo
et vna eē. qđ hoc ē ibi eē qđ ſape.
Ed eī eſt ſapie ſape. ⁊ potēcie poſſe
et etintati etnā eē. iuſtia e iuſtā eē
magitudm magnā eē: hoc ē eēcie
ipm eē. **E**t qđ i illa ſiplicitate nō ē
aliud ſape qđ eē eadē ibi ſapiētia
que eētia. **P**ūb ⁊ fili⁹ eēm nō eē

relatiua qđ qđq̄ ad ſe dñr ambo

Pater ⁊ et vnū ſc. **L**am n.
fili⁹ ſiml vna eē ⁊ vna
magtudo ⁊ vna vltas et vna ſa
piētia: ſed nō pī et fili⁹ ſil' ambo
vnū verbū. qđ nō ſil' abo vn⁹ fili⁹

Sic em fili⁹ ad pīēz refert. nō ad
ſeipm dī: ita et vñ ad eū cū ē
verbū refert. cū dī vñ. **E**o qđpe
fili⁹ qđ vñ: ⁊ eo vñ qđ fili⁹. **E**m
⁊ pī ⁊ ſil' nō vñq̄ fili⁹ vn⁹
oſe qđ ē. ut pī et fili⁹ ſiml nō
ambo vnū vñ. **E**t pīteā nō eo
vñ quo ſapiā. qđ verbū nō ad ſe
dī. **S** tñ reltē ad eū cū vñ eſt.
ſicut fili⁹ ad pīēz. **S**apiā vñ qđ
eē: et ideo qđ vna eē ⁊ vna ſa
piētia. **E**m vñ et vñ ſapiā ē.
ſi nō eo vñ quo ſapiā. vñ eī
reltē. ſapiā eē lū intelligit.
id dīa accipiam⁹. cū dī vñ. ac
ſi dicat. nata ſapiā. ut ſit ⁊ fili⁹
et ymago. **E**t hec duo cū dicūt
id ē nata ſapiā i vno eoz eo qđ
ē nata. et vñ et ymago et fili⁹
itelligat. ⁊ i his oib⁹ nōib⁹ nō
ōndat eē. qđ relatiē dñr. **E**t
i altero qđ ē ſapiā. qm ⁊ ad ſe
dī. ſeipā eī ſapiēs ē etnā eē
demrēt. et hoc eū eē qđ ſape.
Vn pī et fili⁹ ſil' vna ſapiā.
qđ vna eē: et ſigillatī ſapiē
de ſapiā. ſic eētia de eē. **E**t
pī qđ pī nō ē fili⁹. ⁊ fili⁹ nō
ē pī. a' ille i gemit⁹. ille at gemit⁹
idd nō vna eē: qđ his nōib⁹
relatiā eoz oñdūt. uterq̄ at ſil'
vna ſapiā ⁊ vna eētia. ubi
ē eē qđ ſape. **N**ō at ſiml utem⁹
vñ a' fili⁹. qđ nō ē hoc eē qđ
vñ eē. a' fili⁹ eē. ſicut iā ſatis

ondim⁹ ista relatiōe dicit. **De**
Quare ergo sapia a deo gen.
i scripturis nūq̃ tālāta

ferre de sapia q̃c̃p̃ dicit. n̄ ut ondat
 a deo geita uel cāta. genita s̃
 p̃ quā fā s̃ oīa. creatā vero n̄
 fā s̃ in hōibz cū ad eā que nō
 creata et fā. s̃ geita ē duertūt.
 et illustrant. In ipis em̄ sit dō
 qd̄ vocet̄ eoz sapia. vel illd̄ sc̃p̃
 tūis p̃nuātibz. a natiuitibz q̃
 v̄m caro fā ē. q̃ hitauit i nobis.
 hoc em̄ mō xps fā sapia ē: q̃
 fāis ē hō. In p̃tea nō loq̃tur i
 libb̄ ill' sapia. v̄l de illa dicit d̃c̃.
 n̄ q̃ eā de deo natā ondat a factā.
 quā iussit et p̃r ipā sapia. q̃ā
 illa nob̄ sapia mēdanda erat
 et imitāda: cui imitacōne for
 mam. Pater em̄ eā dicit. ut v̄m
 ei sit. nō quō p̃fert̄ ex ore v̄bū
 sonās. a an p̃nuātiōz cogitat.
 sp̃ans em̄ t̃p̃m hoc ap̃let. illud
 at̄ eternū ē. et illūando dicit no
 bis et de se et de p̃re. qd̄ dicendū est
 hōibz. Ideo q̃ ait. nō nouit filiū
 n̄ p̃r. et nō nouit p̃rem n̄ filiū
 et tū voluit filiū reuelat̄: q̃ p̃
 filiū reuelat̄ p̃r. id ē p̃ verbū suū.
 Si em̄ hoc v̄bū qd̄ nos p̃ferim⁹
 t̃p̃ale et t̃n̄sitorū. et seipm̄ ondit
 et id de quo loq̃mur. q̃ntomag̃
 v̄bū dei p̃ qd̄ fā s̃ oīa. qd̄ ita
 ondit p̃r sicut ē p̃r: q̃ et ip̃sū
 ita ē. et hoc qd̄ p̃r. s̃m qd̄ sapia

ē. et cētia. Nā s̃m qd̄ ilbū nō hor ē
 qd̄ p̃r. q̃ v̄bū nō ē p̃r: et v̄m relatiōe
 dicit sic filius qd̄ v̄tiq̃ nō p̃r. Et ideo
 xps v̄ntz et sapia dei. q̃ de p̃re iūu
 te et sapia. etiā ip̃e iūus et sapia ē
 sic lumē de p̃re luē. et fōs vite ap̃d
 deū p̃rēz utiq̃ fontē vite. Em̄ ap̃d
 te ē in q̃t fōs vite: et i luē tuo vide
 bim⁹ lumē. Nā p̃d h̄c p̃r vitā i semet
 ip̃o: sic dedit et filio vitā h̄re in se
 metip̃o. Et erat lumē v̄er qd̄ illu
 minat oīz hōz v̄eritē i h̄c m̄dū.
 Et lumē hoc v̄bū erat ap̃d deū. s̃
 et d̃s erat v̄bū. Deus at̄ lumē est
 et tenebre i eo nō s̃ v̄lle. lumē vero
 nō corpale s̃ sp̃uale: neq̃ ita sp̃i
 tuale ut illuatiōne fā sit. quē
 admodū d̄m ē ap̃lis. vob̄ estis lux
 m̄di. s̃ lumē qd̄ illuāt oēz hōibz
 Sūpsa et sūma sapia dicit: v̄n n̄c a
 gim⁹. Sapia g̃ filius de sapia pa
 tris: sic lumē de luē et d̃s de deo.
 Vt et sigulus p̃r lumē. et singulus
 filius lumē: et singls p̃r d̃s. et singu
 lus filius deus. Ergo et sigulus pat̄
 sapia. et sigulus filius sapia: et sicut
 v̄trūq̃ s̃m v̄nū lumē et v̄nus d̃s.
 sicut v̄q̃ v̄na sapia. s̃ filius f̃s ē
 nob̄ sapia a deo et iūstia et s̃f̃ica.
 q̃ t̃p̃alit̄ nos ad illū d̄tām. id est
 ex aliq̃ t̃p̃e. ut tū illo maneam̄ in
 et̄nū. Et ip̃e ex quodā t̃p̃e v̄bū cāo
 fā ē: et hitat̄ in n̄b̄. P̃tea igit̄
 tū p̃nuāat̄ in sc̃ptis. a natiuit̄ ad
 de sapia. siue dicet̄ ip̃a. sū cū de

illa dicitur. filius nobis potissimum insinuat.
 cuius ymagis exemplo et nos non disce-
 damus a deo. quia et si nos ymago dei
 sumus non quidem equaliter. scilicet quippe a patre
 per filium. non nata de patre. sed illa. **E**t
 nos quia illuminamur lumine. illa vero quia lu-
 me illuminamus: et ideo illa sine exemplo
 nobis exemplum est. **P**erque enim imitatur pre-
 cedentem aliquid ad patrem. a quo nunquam
 est omnino separabilis. quia id ipsum est quod ille de
 quo est. nos autem nutriendos imitamus ma-
 nentem. et sequimur stantem. et in ipso am-
 bulantes tendimus ad ipsum: quia factus est
 nobis via temporalis per humilitatem. quod ma-
 gis nobis eterna est per divinitatem. **Q**uia quippe
 spiritibus mundis intellectualibus qui sibi
 non lapsi sunt in forma dei. et deo equales.
 et deus probet ex^m. ut se ideo exemplum redeun-
 di et lapsi probet homini. qui propter immu-
 dicitiam peccatorum. penamque mortalitatis dei
 videre non potant. semetipsum exinamur.
 non mutando divinitatem suam. sed nostram
 mortalitatem assumendo. et formam servu-
 accipies. venit ad nos in hunc mundum.
 qui in hoc mundo erat. quia mundus per eum
 factus est. ut eximur sursum videtibus deum. ex-
 emplum deorsum imitantibus hominibus. eximur
 famis ad permanendum. exemplum in fir-
 mis ad dualitatem. exemplum mori-
 turis ad non timendum. exemplum mor-
 tuis ad resurgendum eum. in omnibus ipse per
 matrem tenens. **E**tiam enim homo ad beatitudinem
 sequi non debebat nisi deum. et sentire non
 poterat deum: sequendo deum homines finem
 sequeretur similiter. et quem sentire poterat

et quem sequi debebat. **A**mem ergo eum
 et in hunc mundum illi caritate diffusa in
 cordibus nostris per spiritum sanctum quod datus
 est nobis. **N**on igitur mirum si propter exem-
 plum quod nobis ut reformemur ad y-
 maginem dei. probet ymago equalis
 patri. cum de sapientia scripta loquitur. de
 filio loquitur. quem secundum vultum
 sapienter. quoniam et pater sit sapientia
 sicut lumen et deus. spiritus quod factus. siue
 sit summa caritas utique quod iungens.
 nosque subiungens: quod ideo non in-
 digne dicitur. quia scriptum est. **D**eus caritas
 est. **Q**uomodo et non est ipse sapientia?
 cum sit lumen. quoniam deus lumen est.
Sive alio modo eadem spiritus sanctus sin-
 gulari accipere notanda est. quoniam de-
 us est. utique lumen est. **E**t quoniam lumen
 est utique sapientia est. **D**eum autem esse spiritum
 sanctum scripta clamat apud apostolum qui
 dicit. nescitis quia templum dei estis.
 statique habitet: et spiritus dei habitat
 in vobis. **D**eus enim habitat in templo suo.
 sancto. **N**on enim tempus minister habitat
 spiritus dei in templo dei: aut alio loco
 evidens dicat. **N**escitis quia cor-
 pora templum est spiritus sanctus. qui est in vo-
 bis. quem habetis a deo. et non estis
 veri. **E**mpi enim estis pretio mag-
 no: glorificate deum in corpore vivo. **Q**ui
 autem est sapientia non lumen spirituale. et in-
 commutabile. **E**st enim et sol iste lumen
 si corpale. **E**t est spiritualis creata lu-
 me: sed non incommutabile. **E**rgo pater
 lumen. filius lumen: spiritus sanctus lu-

Simil at nō tā lūa: s; vnū lūmē.
Et idō sapiā pī. sapiā filius: s;
pīcāa sps scs. Et fil nō tres sapīe:
s; vna sapiā. Et q; hoc ē ibi eē qd
sape: vna eēcāa pī i filius i sps
scs. *Quid grā & latini dic
erunt de trinitate. Cap m.*

Itaq; loquēdi cā de ineffabilib; ut
fari aliq; mō possem; qd effari
nllomō possum;: dñm ē a nr̄s
grās vna eēcāa tres p̄stancē
latinis at vna eēcāa ul p̄ba tres
p̄sone. q; sic iā dixim; nō alit i
sermoē nr̄o id ē latino eēcāa
q; p̄ba solet itelligi. s; dū itelli
gat saltē in emgmate qd dicit
placuit ita dia ut dicit aliqd.
cū q̄rēt quid tā sint. q̄ tā esse fi
des nr̄a vōa p̄nūciat. cū i patre
nō dicit eē filiū. nec filiū eē p̄rē.
i spm scm qd ē donū dei nec pa
trē dicit eē nec filiū. *Tū ḡ querit*
quid tā ul qd tres. cōferim; nos
ad iuēndū aliqd spāle uel ge
nerale nomē. quod plectam; her
tā. n; occit aīo: q; excedit sup
eminēcāa dimitatis v̄sitati eloq̄i
facultatē. Verius em̄ cogitat;
ds q; dicit: et uerius ē q; cogitat.
Tū em̄ dicit nō eūdē eē iacob q
ē abrahā. ysaac at nec abrahā
eē nec iacob: tres eē utiq; fatem
abrahā ysaac et iacob. Sed cū
q̄rit quid tres. r̄ndem;: tres hōi
nes noīē spāli eos plālī appel

lātes. gnālī at si dicat. tā aīalia.
Hō ei sic vetēs diffiniēt aīl ē rōle
mōrle. a; sic sc̄pture nr̄e solēt loq̄
tres aīas. cū a pte meliore totū appel
lari placet: id ē ab aīa et corpus et
aīas. qd ē totus hō. Ita q̄ppe dñm ē
īēgyptū dñdisse cū iacob aīas sep
tuaginta q̄nq; pro tot hōib;. Itē aīdī
cū equū tuū nō eū esse q; meus ē
et tuū alit; alit; nec meū eē n̄ tuū.
fateri n̄ tres eē. Et īrogāti quid tres.
r̄ndem; tres eqs noīē spāli. gnālī
at aīalia tā. Itēq; cū dicit bonē nō
eē equū. canē vō nec bouē eē nec e
quū. tā quedā dicam;: et p̄cūctā
tib; qd tā. nō iā spāli noīē dicam;
tres equos. aut tres boues. a; tres ca
nes. qā nō eadē spē d̄tinent. s; ge
nālī. tā aīalia. sū supiore gnē tres
p̄bas uel t̄s cātums. ul tres naturas.
Quēcūq; at plālī nūō enūciāt spā
vno noīē et gnālī enūciari pnt.
vno noīē. hō at oīa que gnālī vno
noīē appellant. eadē spālī appellat
vno noīē possū. Nā tres equos qd
ē nomē spāle. et aīalia tā dicit equū
vō et bouē et canē aīalia t̄m tria
dicit. v̄l p̄bas que sū gnālīa noīa.
et si qd aliud de his gnālī dicit p̄t.
Tres vō eqs et boues a; canes q; spe
cialia vōbula sū: nō ea possū dicit.
Ita q̄ppe vno noīē q̄uis plūralī e
nūciam; q; cōīē h̄nt illi qd eo noīē
significat. Abrahā q̄ppe i ysaac i i
acob cōīē h̄nt id qd ē hō. Itaq; dicit

tres hoīes. equus q̄ et bos et camē
 cōe hnt illd qd ē aīl. **D**nr ergo tā
 aīalia. Ita tres aliq̄s lauros et t̄s
 arbores dicim⁹. **L**aur⁹ vō et mirtū
 et oleā tñ tres arbores ut t̄s p̄bas
 nās. **A**tp ita t̄s lapides etiā tā cor
 pa. **L**apidē vō et lignū et ferrū tñ
 tā cor⁹. **V**el si q̄ etiā supiore gnāli
 noīe dia pnt. **P**̄r ḡ et fili⁹ et sp̄s
 sc̄s qm̄ tres s̄t. quid tres s̄t qm̄
 quid cōe habeāt. **N**ō em̄ cōe ill⁹ ē.
 id qd p̄r ē. ut iūice sibi s̄t patres.
 sicut aīa. cū reltīe ad alterut⁹ di
 cant. pnt dia tres amīa. qd iūice
 sibi s̄t. **N**ō at̄ hoc ibi. q̄ tñ p̄r ibi
 p̄r. nō duor⁹ p̄r. s̄ vna fili⁹: nec
 tres fili⁹. cū p̄r ibi nō fili⁹ sit. n̄ sp̄s
 sc̄s. **N**ec tres sp̄s sc̄s. q̄ et sp̄s sc̄s
 p̄a significacōe qua et donū dei dī.
 nec p̄r nec fili⁹. **Q**uid ē tres. **S**i em̄
 tres p̄sone. cōe ē eis id qd p̄sona ē.
Sigo speciale hoc a' gnāle non ē
 eis si cōsuetudīe loq̄di r̄spiciat. **S**i
 vbi ē natē ulla diūsitās. ibi genā
 lī enūciant aliq̄ plura. ut et sp̄a
 lī enūciari possit. **N**atē ei diffen⁹
 fāt ut laur⁹ et mirt⁹ et olea. aut
 equus et bos et camē nō dicant
 sp̄ali noīe. iste tres lauri. a' illi tres
 boues. s̄ gnāli et iste tres arbores.
 et illa tā aīalia. **H**ic vō ubi nulla
 ē eēnīe diūsitās optet ut speciale
 non heant her tā. **Q**d tñ nō iue
 nit. **N**ā p̄sona gnāle nō ē i tñ
 vt etiā hō possit hoc dia. cū tāu

iter sit int̄ hōz et deū. **D**einde i p̄
 so gnāli vōblō si p̄ptea dia⁹ tres
 p̄sonas q̄ cōe ē eis id qd p̄sona
 ē. alioq̄ n̄llo mō pnt dia ita.
 q̄admod⁹ nō dñr tres fili⁹. q̄a
 nō cōe ē eis id qd ē fili⁹. **S**ur
 nō etiā tres deos dia⁹. **S**exte ei
 q̄ p̄r p̄sona et fili⁹ p̄sona et sp̄s
 sc̄s p̄sona: ideo tres p̄sone. **Q**uā
 ḡ p̄r d̄s et fili⁹ d̄s et sp̄s sc̄s d̄s.
 cur nō tres dñ. **A**ut qm̄ p̄pter
 iēffabile diūctiōz her tā simul
 vna d̄s. cur nō et vna p̄sona.
Vt ita nō possim⁹ dicē tres p̄so
 nas q̄uis sigulā quāq̄ appel
 lem⁹ p̄sonā: q̄admod⁹ nō pos
 sum⁹ dicē tres deos q̄uis figu
 lū quēq̄ appellem⁹ deū. sū p̄r
 siue fili⁹ sū sp̄m̄ sc̄m̄. **A**n q̄a
 sc̄ptura nō dia⁹ tres deos. **S**ed
 nec tres p̄sōs aliaibi sc̄ptāz cō
 mēorat iueim⁹. **A**n q̄ nec t̄s
 nec vna p̄sonā sc̄ptā dia⁹ her
 tā. **L**egim⁹ ei p̄sonā dñi. nō p̄
 sonā dñz. **A**ptea licet loquēdi
 et disputādi nēitate tres p̄sonas
 dicē. nō q̄ sc̄ptura dia⁹. sed q̄a
 nō cōtradia⁹. **S**i at̄ dicim⁹ tres
 deos cōtradia⁹ sc̄ptā dicēb. **A**udi
 isrl. dñs d̄s tu⁹ d̄s vna ē. **S**urg
 et tres eēnīas nō licet dicē. qd
 simplr sc̄ptura p̄d nō dia⁹ ita n̄
 cōndia⁹. **N**ā eēn si sp̄ale non
 ē cōe tribz. cur nō dicant⁹ tres
 eēnīe. sic abrahā ysaac et ia

ob tres hoīes. qz hō spāle non
ē cō oībz homībz. Si at speciale
non nō ē cōn sgnale. qz hō z pe-
cus z arbor z sydus et angls dīc-
tū ē. cur nō dnr iste tres eēncie. sō
tres eē dnr tā aīalia. z sō lauri
dnr tres arbores. et tres lapides
tā corpa. Aut si ppter vnitatē tri-
nitatis nō dnr tres eēncie sō vna
eēnc. cur nō ppter eandē vnitatē
tūtatē. nō dnr tres sōe ul tres
psone. sō vna sba z vna psoā.
Qm em ē ill' cōe non eēncie. ita
ut singulus qsqz dicat eēncie: tā
ill' cōe ē vel sōe vel psoē vōbulū.
Ad em de psois sō māz. hoc de sō-
stācie sōm gretōz cōsuetudinē ea
q dīxīm optet itelligi. Sic ei di-
cūt illi tres sōstācie. vna eēncie:
qadmod nos dīcīm tres psonas
eēncie uel sōstācie. Quid igit
restat. An ut fateam loqdi ne-
cessitate parte hec vōblā cū op-
eēt copiosa disputacōe adūs
īstōias ul errores hētīcōz. Tū
em conaret hūana īopia lo-
quēdo pfer ad hōīm sēsus. qdī
secretario mētīs p captu tenet
de dno deo aratore suo. siue p
piā fidē. sū p qleūqz itelligen-
ciā timuit dīcē tres eēncias.
ne itelliget in illa sūma eqli-
tate vlla dūsitās. Rursus nō
ēē tā qdā nō potāt dīcē. Qd
fabellus qz dīxit: ī hōsim lap-

sus ē. Tertissie qppe z de sēptis cōg-
at qd pie crededū est. z aspici mēt
rōubitātā pceptōe pstīgit. z pter
eē z filiū z spm sām: nec eūde fi-
liū eē q pter ē. nec spm sām eūde pter
eē uel filiū. Quesunt qd tā dīcēt:
et dīxit sbas sū psōs. Quibz nō
bz nō dūsitatē itelligi voluit: sō
singulatē voluit. Ut nō solū v-
nitās ibi itelligat ex eo q dīcīt v-
na eēnc: sō et tūtatē ex eo q dīcīt
tres sōe ul psone. Nā si hoc ē deo
eē qd sōsistē. ita nō erāt dīcēde
tres sōe. ut dnr tres eēncie: qad
q hoc ē deo eē qd sōpe. sū nō tres
eēncias. ita nec tres sapiās dīcīm.
Sic em qz hoc illi ē deū eē. qd ē eē.
tā tres eēncias. q tres deos dīcīm
nō ē. Si at aliud ē deo eē aliud sō-
sistē. sicut ad deo eē. ad patrē eē ul
dnm eē: qd em ē ad se dī. pater
ad filiū. z dñs ad seruientē creatū:
dī. relatiōe g sōsistē. sicut relatiōe
gignit et relatiōe dñat. Itā iā sba
nō erit sōstācie: qz relatiō erit. Sicut
ei ab eo qd ē esse. appellat eēncie:
ita ab eo qd ē subsistē sba dīcīm.
Absurdū est at: ut sba relatiōe dīcīm.
Qis ei res ad seipsā sōsistē: qnto
mgf deus. Si tū dignū ē: ut deus
dicat sōsistē. *De sba et eēnc c. v.*

Oe his em rebz itē itelligit.
in qbz sōiecti sō ea que ī a-
liquo sōiecto eē dnr: sicut color
ā forma ī corpe. Corp' ei sōsistit.

et ideo substantia est. Illa vero subsiste-
te. atque in subiecto corpe. quod non substantia
est: sed in substantia. Et ideo si esse desinat
vel ille color uel illa forma non
adimuit corpi corpus esse: quia non
hoc est ei esse. quod illa uel illa forma
colorem uel retinet. Res ergo inuicibiles
atque simplices: proprie dominus substantie. Deum autem
si subsistit ut substantia proprie dici possit.
id est in eo aliquid tempore in subiecto: et non
est simplex cui hoc sit esse quod illi est
quicquid aliquid de illo ad illud dicitur.
sic magnus. opus. bonus. et si quid
hominis de deo non incongrue dicatur.
Refas est autem dicitur ut subsistat. et
subsistat deus bonitati sue. atque illa boni-
tas non substantia sit uel potius esse: neque
ipse deus sit bonitas sua. sed in illo sit
tempore in subiecto. Unde manifestum est deum
abusue substantiam uocari. ut nomine visita-
tione intelligatur esse una quod uere ac-
cipere debet. ita ut fortasse solum deum di-
ci opteat esse una. Est enim uel solus:
quia incommutabilis est. Idcirco nomen suum
famulo suo moysi enuntiavit cum ait.
Ego sum qui sum. et dices ad eos. qui est.
misit me ad uos. Sed tamen si esse una
a dicitur quod proprie debet. sui substantiam quod ab-
usue. utique ad se debet: non relatione
ad aliquid. Unde hoc est deus esse quod sub-
sistit. Et ideo si una est esse trinitas
una etiam substantia. *De tribus personis*

Fortassis et unum esse. c. vi.
commodius dominus tribus persone
quod tres substantie. Sed ne nobis videatur

suffragari. hoc quod requiramus quoniam
et illi si uellet sic dicitur tres substantias
tres personarum: possent dicitur et
tres personarum tam typiconia. Illud autem
maluerit: quod forte secundum lingue sue
consuetudinem apertius dicitur. Namque
et in personis eadem ratio est. Non enim ad
est deus esse. aliud personam esse: sicut
idem. Nam si esse ad se debet. personam uero
relatione: sic dicatur tres personarum patris
et filium et spiritum sanctum. quod admodum dominus
aliquid tres amia a tres propinquas.
a tres uiam quod sint adiuncte.
non quod unusquisque eorum sit ad seipsum.
Quapropter quilibet ex eis amicus est
duorum ceterorum. aut propinquus. a
uiam. quia hec nomina relationis signifi-
cationis habent. Sed ergo. Nam pla-
cet dicamus patrem personam esse filium
et spiritum sanctum. a spiritum sanctum personam esse pa-
tris et filium. Sed neque persona ita
dici aliquibus solet. neque in hac tem-
tate cum dicitur personam patris. aliud
dicimus quod substantiam patris. Quocirca ut
substantiam patris ipse pater est. non quo
pater est. sed quo est: ita et persona
patris non aliud quam ipse pater est. Ad
se quippe debet persona: non ad filium
uel ad spiritum sanctum: sicut ad se dicitur
deus et magnus et bonus et iustus
et si quid aliud hominis. Et quod
admodum hoc illi est esse. quod deum esse
quod magnus. quod bonus esse: ita hoc
illi est esse quod persona esse. Surgit
non hec tam simul unam personam dicitur.

sicut una cēna et unū deū. sed
dicam⁹ tres psonas. cū tres deos a
tres cēnas nō dicam⁹. n̄ qz vo
lum⁹ vel unū aliqd vōbulū ser
uire huic significatiōi q̄ intelligi
tūtas. ne oīo tacem⁹ interrogati
quid tres. cū tres eē facti. **Nā**
si gen⁹ ē cēna. spēs at p̄stān
sue psona. ut nō nlli sentiat.
omitto illd qd iā dixi oportē
appellari tres cēnas ut appeller⁹
tres p̄be uel p̄sone. sic appellat⁹
tres eq̄. eadēqz aīalia tā cū sūt
spēs. equis. aīal gen⁹. **Reper**
ibi spēs ibi plālir dīa ē. q̄ gen⁹
singulari. t̄p dīcēt. tres eq̄ unū
aīal. sed sicut t̄s eq̄ speciaī nō.
ita tā aīalia noīe gnāī. **Qd**
si dīcūt p̄be uel p̄sone noīe nō
spēs significau. s̄ aliqd singlāre
atqz īdīduū. ut p̄ba uel p̄sona nō
ita dīcāt. sic dī hō. qd ē cōe omibz
hōibz. s̄ quō dī hīc hō uel dī abra
hā ysaac iacob. vel si q̄s alīqz qui
enā digito p̄ns demōstrā possit. s̄
q̄ illos eadē rō sēq̄tur. **Sic** ei
dīr abrahā ysaac et iacob tā ī
īdīdua: ita tres hōies et t̄s aīe.
Ergo et p̄ et fili⁹ et spēs sc̄ si
s̄m genus et spēm et īdīduū enā
ista differim⁹. nō ita dīr tres ef
fēie. ut tres p̄be sūt p̄sone. **Sed**
hoc ut dīr omitto: illud dīco.
Si cēna gen⁹ ē. una cēna iā
nō h̄t spēs. **Nō** sūt ḡ tres spēs.

un⁹ cēna ē p̄ et fili⁹ et spēs sc̄. **Si**
at spēs ē cēna. sic spēs ē hō. tres
vō ille q̄s appellam⁹ p̄bas sūt p̄so
nas. sic eadē spēs cōit h̄nt. q̄ad
modū abrahā ysaac et iacob spēs
q̄ homo dī. dīr h̄nt. nō sic hō sub
īdīdī i abrahā ysaac et iacob: ita
un⁹ hō et i alīq̄s singlōs hōies p̄
dīdī p̄t. **Qūo** em nō p̄t. qz un⁹ hō
iā singulus hō ē. **Ergo** una cēna
ī tres p̄bas vel p̄sōs p̄dīdīt. **Nā** si
cēn spēs ē sic hō. sic ē una cēna
sic un⁹ hō. **An** sic dīcāt tres alīq̄s
hōies eiusdē sexus. eadē tēpationis
corpis. eadēqz animi unā eē nāz.
tres ei sūt hōies. s̄ una nā: sic enā
ibi dīcam⁹ tres p̄bas unā cēna. dī
tres p̄sonas unā p̄bam uel cēna.
Hoc vō utūqz sile ē. qz et vetes q̄
latīne locuti sūt. anq̄ habent ista
noīa que nō dīu ē q̄ ī vsū uenerūt
īdē cēna uel p̄bas. pro his nātaz
dīcebāt. **Nō** itaqz s̄m gen⁹ et spēs
ista dīcāt. s̄ q̄ s̄m cōem eadēqz
māz. sic ex eodē auro si fīent t̄s sta
tue. dīcēm⁹ tres statuas unū aurū:
nec t̄n gen⁹ dīcēm⁹ aurū. spēs at
statuas. nec autū spēs. statuas vō
īdīduas. **Nulla** q̄ppe spēs īdīu
dua sua t̄nsgrēdīt: ut alīq̄ ex op̄
hendat. **Cū** em definiero q̄ sit hō
qd ē nomē spāle. singlī q̄qz hōies
q̄ sūt īdīdua. eadē definīcōe t̄nē
tur: nec ad eadē p̄tinet qd hō
nō sit. **Cū** vō aurū definiero. nō

sole statue si auree fuerit. s. 7 anu
li et si qd aliud de auro fuit. ad au
rū ptinebit. **Et** si nō inde fiat auz
dī. qz eadē si nō sit auree: nō ideo
nō erūt statue. **Ite** nlla spēs ex
cedit definitiōz gnis sui. **Cū** eī de
finiero aīal qm spēs hui⁹ gnis ē
equ⁹. oīs equus aīl ē. nō at oīs
statua auz ē. **Idē** qm i tēz sta
tuas aureas itē dicat⁹ tres statuas
vnū auz. nō tñ ita dicat⁹ ut gen⁹
aurū. statuas vō spēs itelligat⁹.
Det sic g trinitatē dicat⁹ tres pso
ū sbas vnā eēciā et vnū deū.
tq ex vna matia tā qdā sbistat.
eā si qd illud ē. i his tribz ex
plicatū sit. **Nō** eīm aliq ad eūs
eēciā ē pzet istā trinitatē. **Tamē**
tres pso eadē eēciā dicat⁹. **Tres**
āt psonas ex eadē eēciā nō dicat⁹.
qī aliud ibi sit qd eēciā ē. ad qd p
sona: sic tres statuas ex eadē auro
possu⁹ dicē. **Aliud** eī ē illic eē au
rū: ad eē statuas. **Et** cū dnr tres
hoies vna natā. ut tres ho eadē
nē. pnt et dicat⁹ tres hoies ex eadē
nā: qm ex eadē nā et alij tales
homies pnt existē. **In** illa vō eē
tntatis nullo mō alia qlibz psoā
ex eadē eēciā pē existē. **Deīde** i
his rebz nō tñ est vnus hō qntū
tres hoies fil: et pl⁹ aliq st hō
duo q vn⁹. **Et** i statue eālibz pl⁹
auri ē tres siml q single: et mī
auri vna q due. **At** ideo nō ē ita.

Nō eīm maior eēciā ē p et fili⁹
fil: q solus p. a sol⁹ fili⁹. **Ped**
tres siml ille pbe siue psoē si ita
dicēde st eāles st sigulis. qd aīal
hō nō papit. **Nō** eī pē cogitare
n moles et spaa. ul minuta vl
gndia volitatibz i aīo eā fantas
matibz tq ymaginibz corporū
ex qua imūdiāa donet purget.
ardat i pēz q filiū q spm scā.
vnū deū solū magnū. oipotētē.
bonū. iustū. misicordē. oīm vi
sibilū q iuisibilū aratorē. et
qd de illo p hūana fāctate
digne vēq dia pē. **Neq** cū au
dierit pēz solū deū sepat inde
filiū. a spm scā. **Cū** eo quippe
solus dē. nī quo q vn⁹ dē ē. **Quā**
et filiū cū audim⁹ solū deū sn
vlla sepatiōe pīs a sps scā qz
accipe: atq ita dicat vnā eē
ciā. ut nō existimet aliud alio
vel mai⁹ ul mi⁹ ul meli⁹. uel
aliq ex pte diūsi. nō tñ vt pat
ipē sit et fili⁹ et sps scā. et qd
aliud ad alterut⁹ sigula dicat.
Sic vbi qd nō dī nī fili⁹. a do
nū. qd nō dī nī sps scā. pp qd
et plālē nūm admittit. **Sic** i
eūa° scptū est. **Ego** et pī vnū
sum⁹: et vnū dixit. et sum⁹. **V**
nū fm eēciā qd idē dē: sum⁹ fm
i reltū. q ille pī. hic fili⁹. Aliq
et taret vnitas eēciā: et sola plu
talit reltā dmeōrant. **Veniē**

ad eū ego et p̄r: et h̄itabū ap̄d eū.
Veniet et h̄itabū pl̄alis ē nū̄s.
 q̄ p̄dā ē ego et p̄r. id ē fili⁹ et p̄r.
 q̄ rel̄t̄e ad iūcē d̄m̄. Aliq̄n latet
 oīo sic in genesi. **P**atet h̄oīz ad
 ymaginē et silitudinē m̄az. **E**t fa-
 ciām⁹ et n̄r̄z pl̄uralit̄ d̄m̄ ē: et n̄
 ex rel̄t̄is accipi nō opt̄. **N**ō ē
 ut facient d̄m̄. a' ymaginē et silitudinē
 deoz: s̄ ut facient p̄r et fili⁹ et sp̄s s̄.
Ad ymaginē ḡ p̄r et fili⁹ et sp̄s
 s̄ ut p̄sistēt h̄o ymago dei: d̄s
 at̄ t̄ntas. **S**z q̄ nō oīmodo eq̄l̄
 fiebat illa ymago dei. t̄p̄ non
 ab illo nata. s̄ ab eo c̄ta h̄z rei
 siḡficāde c̄a ita ygo ē. ut ad yma-
 ginē sit. id ē nō equat̄ paulita-
 te. s̄ quadā silitudinē accedit. **N**ō
 ē locoꝝ int̄uall̄is. s̄ silitudinē acce-
 dit ad deū: et dissilitudinē recedit
 ab eo. **S**ūt enī qui ita dist̄guūt
 ut ymaginē velīt ēē filiū: h̄oīz
 v̄o nō ymaginē. s̄ ad ymaginē.
Refellit at̄ eos ap̄ls dicēs. **V**ir q̄
 dē nō debz velare caput. aī sit y-
 mago et gl̄a dei. **N**ō dixit ad yma-
 ginē: s̄ ygo. **R**ue t̄n ymago eū
 alibi d̄r ad yginē. nō q̄ ad filiū
 d̄r: que ygo equal̄ ē p̄r. **A**lioq̄n
 nō dicet. ad yginē m̄az. **Q**uō ē
 m̄az: cū filius solus p̄r yma-
 go sit. **S**z p̄t̄ ip̄are ut divi' sili-
 tudinē dicta ē h̄o ad yginē. et
 ideo m̄az ut ymago t̄nitatis ēet
 h̄o. nō t̄nitati eq̄lis. s̄ fili⁹ p̄r.

s̄ accedēs sicut d̄m̄ ē quadā silitudinē
 sic in dist̄t̄ibz q̄dā siḡficat̄ v̄iam
 tas. nō loca. s̄ q̄dā imutacōis. **A**d
 hoc ēi q̄ d̄r. **R**eformamū ī nouitatē
 mēt̄is v̄ie. **Q**uibz itē dicit. **N**ote ita
 q̄ imitatores dei: sic filij dil̄ssimi.
Nouo ēi h̄oī d̄r q̄ renouat̄ in ag-
 nitōz dei s̄m ymaginē ei⁹ q̄ crea-
 uit oīa. **A**ut si iā placet p̄t̄ dis-
 putādi n̄citatē et exceptis nōibz re-
 latius pl̄alē num̄ admittē. ut v̄
 no noīe r̄ndeat. cū q̄it̄ quid tria.
 et dicē tres p̄bas s̄l p̄sonas. nulle
 moles a' it̄ualla cogitent. n̄lla
 dist̄ctia q̄ntulecūq̄ dissilitudinē.
 a' ubi it̄elligat̄ aliud alio vel pau-
 lom⁹ quocūq̄ mō m̄is ēē ad alio.
 p̄t̄ati: neq̄ p̄sōn sit d̄fusio. nec tal'
 dist̄ctio qua sit ip̄ar aliq̄. **S**z si
 it̄ellai capi nō p̄r. fide teneat̄: do-
 nec illucescat ī cordibz ille q̄ ait p̄
 p̄phetā. **I**nsi credidit̄ nō it̄elliget̄.

Incipit prologus ī liby octauū

Item⁹ alibi
 ea d̄ia p̄p̄e in illa
 t̄nitate dist̄ante.
 ad singlas p̄sōs
 p̄t̄nēcia. q̄ rel̄t̄e
 d̄m̄ ad iūcē. sic
 p̄r et fili⁹. et ut̄usq̄ donū sp̄s s̄c̄s.
Nō ēi p̄r t̄rinitas. a' fili⁹ t̄rinitas:
 a' donū t̄rinitas. **S**z v̄o ad se d̄m̄
 singli nō d̄ia pl̄alit̄ tres. sed ip̄a
 t̄nitatē v̄nū: sic d̄s p̄r. d̄s filius. d̄s
 sp̄s s̄c̄s. **B**onus p̄r. bon⁹ fili⁹. bon⁹

sp̄s sc̄s. **E**t op̄s p̄r. omp̄s fili⁹ omp̄s
sp̄s f. Nec tñ tres dñ. a' tres boī. aut
tres oīpotētes. s̄ vn⁹ s̄s bon⁹. op̄s
ip̄a trinitas: et q̄cūq' aliud nō adiuu
tē relatiōe. s̄ ad se singlī dñr. **H**oc ē
s̄m eēnā dñr. q̄ hoc ē ibi esse qd'
magnū eē. qd' bonū qd' sapiente
eē. et si quid ad ad se vnaq̄q' ibi
p̄sona vel ip̄a trinitas dī. **I**deo qd'
a tres p̄sōs uel tres s̄bstāas. nō ut
aliq' intelligat' diuinitas eēnne. s̄
velut vno aliq' vōblō rñdēi possit
cū dī quid tres. uē qd' tā. tantāq'
eē eqlitate iēa trinitate. ut nō solū
p̄r nō sit maior q̄ fili⁹ qd' attmz
ad dimitatē. s̄ nec p̄r et fili⁹ siml
mai⁹ aliq' sint q̄ sp̄s sc̄s. **A**ut sin
gula queq' p̄sona q̄libz trū mī⁹
aliq' sit q̄ ipsa trinitas dīa s̄t her.
et si sepi⁹ v̄sando repetant. fāilia
rui⁹ qdē īnotescūt. **P**z et mod⁹ a
liq̄s adhibēdus ē. deoq' supplicādū
deuotissīa pietate. ut itellcū apī
at. et studiū cōtentōis absumat.
quo possit mēte cerni eēnā vita
tis sine vlla mole. sine vlla mū
bilitate. **N**ūc itaq' mōtū ip̄e ad
iuuat creator mūc mīorē atten
dam⁹ her q̄ more itiore quā supi
ora tractauim⁹ cū sint eadē. serua
ta illa reglā. ut qd' itellcū mō nō
dū illuxit. a firmitate fidei non
dimittat. **D**e idiffēnti magnitudīe
tñt' m q̄ nō ē plus ip̄a trinitas s̄t
q̄ singla p̄sona. cā p̄m.

Diam⁹ ei nō eē i hactinta
te mai⁹ aliq' duas a' tres
p̄sonas q̄ vnā eay. **N**ō nō cap
suetudo carnal' nō ob ali⁹ n
q̄ vera q̄ creata s̄t s̄t ut p̄t.
vitate at ip̄a qua creata sūt
nō p̄t itueni. **N**ā si possi nullo
mō eēt lux ista corpea māi
festior. q̄ hoc qd' dixi⁹. **I**n s̄ba
q̄ppe vītatis qm̄ sola vē ē. nō
ē maior aliq' n̄ que veritē. **P**t
quid at itelligibile atq' mō
mūbile ē. nō aliud alio verū
ē. q̄ eque mōmutabl' etnū
ē: nec qd' ibi magnū dī aliū
de magnū ē q̄ eo quo verū est.
Quapp' ibi magnitudo ip̄a vei
tas ē: q̄cūq' plus hz magnitudis
natē ē plus hēat vītatis. **N**ē
qd' ergo plus veritatis nō h̄t: nec
eā plus hz magnitudis. **P**orro q̄
q̄ pl⁹ h̄t vītatis p̄fō verū ē: sic
mai⁹ ē qd' plus h̄t magnitudis.
Hoc g' ibi ē mai⁹. qd' verū. **N**ō
at verius ē p̄r et fili⁹ fil': q̄ sin
gula p̄r a' sigl's fig. **N**ō est i' ma
ius aliq' vtrūq' fil': q̄ singulū
eorū. **E**t qm̄ eque vē ē eā sp̄s
sc̄s. nec p̄r nec fili⁹s siml mai'
ad ē q̄ ip̄e. q̄ nec verius. **P**z
q̄ et sp̄s sc̄s fil'. qm̄ vītate nō
supant filiū: nō eī verius sūt.
nec magne supant: atq' ita fī
et sp̄s sc̄s fil' tā magnū aliq' s̄t
q̄ p̄r solus. q̄ tā verū s̄t. **D**icit

ipā tñtas tā magnū ē: q̄ vna
queq; ibi p̄sona. Nō ē ibi maior
ē q̄ verior nō ē. ubi ē ipsa vītas
magdo: q̄ ī eēn vītatīs hoc est
verū eē qd ē eē. Qd ī ibi eē ueq;
ē: eāā eque magnū sit nō est.

In corpib; at̄ fieri p̄t ut eque ve
nū sit hoc aux. atq; illd. s; mai
sit hoc q̄ ī: q̄ nō eadē est ibi
magtudo. q̄ vītas. aliudq; illi
ē aurū eē. ad magnū eē. *De es
sen. tñtatē nō corpeū ul mūbile*

Et et deat cogitā. c. ij.
Et aīmi nā sūm q̄ dī mag
nus aī. nō sūm hoc dī verū aīmi.
Aīmi ē verū hē et q̄ nō ē magnū
q̄nq̄de corpis q̄ aī eēn nō ē ipī
vītatīs eēnā: sicut ē trinitas
dō vñ solū. magnū verū aī
vītas. Qm̄ si cogitāe conam q̄
tū sūm q̄ donat. nūllū cogitē p
loco spacia tractat a dplexus
q̄ trū corpm. nūllū opago vītu
re sic trīcorpore gerione fabule
fingūt. S; q̄qd aīo dī occurrūt
ut maiū sit ī trib; q̄ ī singul.
mīnūq; ī vno q̄ ī duob; sine vl
lū dubitacōe r̄spuat. Ita ē ī re
spuit dō corpeū. In spūalib; at
dō mūbile qd occurrūt: nō pu
tet deus. Nō ē ī pue notū p̄s
ē. cū de p̄fūdo isto ī illā sūmi
tatē respirām: si aīq; scire pos
sim qd sit dō. possū īā scīe qd
nō sit. Nō em̄ ē certe nec trā

nec celū. nī q̄ trā et celū. nec tūe ad
q̄le videm; ī celo. nec q̄qd tale vi
dem; q̄ ē fortass; ī celo: nec si auge
as ymaginacōe cogitacōis lucē
solis q̄tū potes sūe q̄ sit maior.
quo clarior sit. mīles tñ. a' īnūa
bilis. neq; h; ē dō. Nec sic cogitant
Ageli mūdi sp̄s celestia corpa īsp̄
rātes. atq; ad arbitriū quo sūūt
deo mutātes atq; v̄sātes. Neq; si
dōs cū sit milia milū ī vñū col
lati vñ fīat: nec tale aliq; dō ē.
Nec si eodē sp̄s sine corpib; cogites
qd qdē carnali cogitacōi diffialis
sūm ē: ecce vide si potes o aīā p̄
guata corpe qd corrūpit. et onusta
tēnis cogitacōib; mīlis q̄ varijs.
Ecce vide si potes. Dō vītas ē. hoc ē
sc̄ptū est: qm̄ dō lux ē. Nō quō isti
oīi vīdet. s; quō. vīdet cor cū audit.
vītas ē. Noli q̄re q̄ sit vītas. Ita
tēnī se opponet caligēs ymaginū
corpaliū q̄ nebula fatāsmatū: q̄ p
turbāt serenitatē q̄ p̄mo ictu dilux
it tibi cū dicere vītas. Ecce ī ipō p̄
ictu q̄ velut coruscacōe p̄stīgeris.
cū dī vītas: mane si potes. S; nō
potes: relabis ī ista solita atq; trā.
Quo tandē pondē q̄so relaberis: nī
sordū tractat; cupiditat; vīsto. q̄
pegnacōis errorib;? *De vō sū
mo et vno bono. Cā. m. m.*

Ecce itē vīde si potes ...
Nō aīmas dō nī bonū. q̄ bō
ē ita altitudīe mōtū q̄ tēpameto

collū. et plamiae capoz. et bonū
pdiū. amenū et fertile. et bō domi
paribz mēbris disposita. et āpla et
lucida. et bōa aīalia aīata corpa.
et bon9 aer modest9 et salub9. et bo
nus cib9 suavis atq9 apt9 valitu
dini. Et bō valitudo sine doloribz
et lassitudibz: et bōa facies hominis
dimēsa pilis. et affecta hilarit. et co
lorata luculent. Et bon9 aīa amia
osentiois dīcedie et aōis fide: et bo
n9 vir iust9. et bone dīae. q9 facile
expediūt. Et bonū celū cū sole et
luna et stellis suis: et bōi angli
scā obia. Et bō locutio. suauit do
cēs. et agriūet mouēs audiētē: et
bonū certamē canoy nūis et se
tētijs gūe. Quid plura. Bonū hoc
et bonū illd. Tolle hoc et illud. et
vide ipm bonū si potes. Ita deū vi
debis. nō alio bono bonū: s; bōm
oīs bōi. Neq9 ei in his oībz bonis
vel q9 amēorauit. ut q9 alias cernūt
sū cogitant. dicem9 aliud alio meli9
cū vē iudicat. nō ēet nob9 ipressa no
tio ipi9 bōi fm qd et pbat aliqd
et ad alio pponem9. Sic amādus dō
nō hoc et id bonū. s; ipm bō. Quere
dū ei bonū aīe. nō cū supuoluerit
iudicādo. s; cū heret amādo. Et q9
hoc nō deus. Nō bon9 aīm9. a bō
angls. a bonū celū: s; bonū bonū
Sic ei forte facili9 adiūt. qd veli
dicit. Cū ei audio. ubi grā. qd dicit
aī9 bon9. sic duo ūba sē. ita ex eis

Ubi duo qdā intelligo: aliud qd
aī9. ad quo bon9. Et qdē ut aīm9
ēet: nō egit ipē ad: nō em iā erat
q9 agēt ut ēet. Et at sit bon9 aī9
in deo agendū ēē volūtate: non
q9 id ipm quo aī9 ē. nō est aliq9
boni. nā vnde iā dī et vēissie dī
corpe melior: s; iō nōdū dī bon9
anim9. q9 restat ei actio volūtati
qua sit pstantior. Quā si neglex
erit iure culpā: iteq9 dī. nō bō
aī9. Distat ei ab eo q9 hoc agit.
Et q9 ille laudabil: pfrō iste qui
hoc nō agit vitupabilis ē. Cū
vō agit hoc studio. et sit bon9 aī9
nō se ad aliq9 dūtat. qd ipē nō ē
nō pōt hoc asseq9. Quos se at dū
tit ut fiat bon9 anim9 nō ad bō
cū hoc amat et appetit et adipiscat.
Vnde si se rursus aūtat. fiatq9
nō bon9. hoc ipō quo se aūtat a
bono. nō maeat i se illd bonū
vñ se aūtat: nō ē quo se iteq9 si
voluit emēdare dūtat. Quapp
nūlla eēt mūbilis bō: nō ēet in
imutabile bonū. Cū itaq9 audis
bonū hoc. bonū illd. q9 pnt ali
as dīa et nō bona. si potuīs si
ne illis q9 ptiapacōe bōi bō st:
p spicē ipm bonū cū ptiapa
tione bō st. sil ei et ipm itelligi
aī audis hoc aī id bonū. Si g9
potuīs illis detractis p seipm p
spicē bonū. pspexeris deū. et si
aōre theseris continuo bñficiabīs.

pudeat at ai tlia nō ament: n
 q boā s. eis thēdo nō amae bo
 nū ipsū vnde boā s. Illd' et qd
 aiā tñ qd ē aīm. eā nōdū eomō
 bonū quo se dūtat ad iāmūbile
 bonū. s. ut dicit tñ aiā. cū ita no
 bis placet ut et oīm eū luti cor
 poree cū bñ itelligim' pferam:
 nō i seipō nob placet. s. m illa
 arte qua fcs ē. Pñ em approbat
 fcs: ubi videt fuisse faciēdū. *her*
 ē ultas i sim' bonū. nō est em
 ad aq d qd ipm bonū. ac p hoc et
 sūmū bō. Nō ē minui ul au
 geū bonū pñ: n qd ex alio bono
 bonū ē. Ad hoc se ig aīm cōu
 tit vt bonū sit: a q' hz ut aiā sit.
 Tūc g volūtas nē agnuit. ut pfi
 nat in bono aīm. cū illd bō
 diligit dūsiōe volūtatis. vñ ē
 et id qd nō amittit nec auer
 sione volūtatis. Autendo ei se
 a sūmo bono: amittit aīm ut
 sit bonū aiā. nō at amittit vt st
 aiā. cū et hoc iā bonū sit corpe
 meliū. *Hoc g amittit volūtas:*
 qd uolūtas adipisat. Iā ei eāt
 aiā q dūti ad id vellet a q' erat.
 Q' at vellet ēē aī q' eēt: nondū
 erat. i hoc ē bonū m. vbi vide
 vtz ēē debuit. a deāt q' qd esse
 debuiss. a debē dphēdim. et
 vbi videē nō potuisse. n' esse
 debuiss. quicq' ēē quo ēē debu
 erit dphēdim. *Hoc ergo bonū*

nō lōge positi ab vno q' nūm In
 illo ei vniū mouem i sum. *De*
Sed *dilectioe in deū p fidē*
 dilcōne standū ē. *Capl m.*
 ad illud i thēdū illi. ut pñ pñte
 pñtuam a quo sum. quo absēte n'
 ēē possu. Cū ei p fidē ad ambula
 nō p spē. nōdū utiq videat deū. p
 idē ait. facie ad facie. Quē tñ n' iā
 nē diliga: nūq videb. *Sz qd di*
 ligat quē ignorat. *Sz ei aliqd*
 i nō diligi pñ: diligi at qd nescit
 q' utq possit. qz si nō pñ nō
 diligit deū aīq' sciat. Et qd ē
 deū scē: n' eū mēte dspicē. fir
 meq pape. *Nō em corpus ē:*
 ut carnis oclis inq'at. *Sz i pñ*
 q' valeat dspicē atq pape deū.
 sic dspia i papi pñ. qd mdis cor
 dibz licet. bñ ei mdi cordes. qm
 ipi deū videb: n' p fidē diliga.
 nō potit cor mūdā. q ad eū vide
 dū aptū sit i pdoneū. *Vbi sūt ei*
 illa tā pñt que i aīo edificāda o
 mū dīmoy libroy machinamēta
 d'urgūt. fides. spēs. caritas: i i
 aīo credēte qd nō videt. i spante
 atq amāte qd credit. *Imat ergo*
 et qd ignorat: s tñ credit. *Nimi*
 tū at cauedū est. ne credēs aīm
 id qd nō videt. figat sibi ad quod
 nō ē: et spet. diliga qd falsū ē.
Qd si fit nō erit caritas de corde pu
 ro i d'fā bō. i fide nō ficta: q fcs
 pcepti ē sic idē apls ait. *Necesse ē*

at cū aliq corpalia lecta ūl audita q
nō videm⁹ credim⁹. figat sibi aīq ali
qd ī liniamētis formisq corpū. sic
ocurrat cogitātū. qd aut verū nō sit. a
enā si verū ē. qd īrassie p̄t accidē.
nō hoc tñ vt fide teneam⁹ quicqd
pdest. s̄ ad ad ad utile qd p hoc in
sinuat. **Q**uē em̄ legētiū ūl audie
tiū que sc̄psit ap̄ls paul⁹. ūl que de
illo sc̄pta s̄t nō fingat aīo et ip̄s
ap̄ls facie. et oīm quoz ibi noīa cō
mēozant. **E**t cū ī tanta hoīm mlti
tudīe qbz ille līr note s̄t aliq aliq
liniamēta figurāq illoz corpoz
cogitet. qbz p̄pinq⁹ q similiq cogi
tet utiqz īcertū ē. **N**eqz em̄ ibi oc
cupat fides nra qua facie corpis fu
erūt illis hoīes. s̄ tñ q p dei grām
ita vixerūt. q ea gesserūt q sc̄pta illa
testat. hoc utile ē credē. q nō despe
rādū s̄ appetendū. **N**ā et ip̄s fa
cies dīnce carnis īnuābilū cogi
tationū dūlsitate variat. q fingit.
Que tñ vna erat. q cūq erat. neqz
ī fide nra quā de dño mō ihū xpō
hēm⁹. id salubre ē. qd sibi aīq fin
git. lōge fortasse aliq q se res h̄t.
s̄ id qd s̄m spēs de hoīe cogita⁹. ha
bem⁹ ei qī regularit̄ infixa. natē
huāne noticiā. s̄m quā qd tale
aspiciam⁹. statū hoīez ēē dīgs⁹ uel
hoīs formā. **De īmātinatōis**

Scdm notū **sacmētō. c. v.**
cū hāc cogitāō nra īformat
cū credi⁹ p nob deū hoīez s̄m ad

hūilitatis ēē. et ad demōstrādū
erga nos dilaoz dei. **H**oc ei nob
pdest credē. et firmū atqz īrōis
sū corde retinē. hūilitatē q nat⁹
ē d̄s ex seīa. et a mōilibz p tan
tas ītuēlias pduct⁹ ad mortē.
sūmū ēē medicamētū. quo sup
bie mē sanaret tumor. q altū
sacmē quo p cū vīculū solueret.
s̄ et ūtutē mādōz. et ip̄s res
rectiois. qm̄ nouim⁹ qd sit oīpo
tēcia de oīpotētī deo credi⁹. q s̄m
spēs et gnā rez vel natā īfita
vel expiēcia collcā. de fīs hūis
cemōi cogitam⁹. ut nō sit ficta
fides nra. **N**eqz ei noui⁹ facē
v̄gīs marie ex q ille a vīro īta
cta. n̄ ī ip̄so p̄tū corrupta mīa
bilis nat⁹ est. nec qbz mēbroz
liniamētis lazari. nec bethaniā.
nec sepulc⁹. lapidēqz illū quē
remouū iussit cū eū resusctat⁹
vidim⁹. nec moūmētū nouū
erāsū ī pet vñ ip̄e resurrexit.
nec montē oliueti vñ ascend
ī celū. **N**eqz oīo s̄m⁹ q cūq is
ta nō vidim⁹ an ita sit ut ea co
gitam⁹. v̄mo vō pbabili⁹ ex
istimam⁹ ita nō ēē. **N**āqz cū d̄s
loci. ūl facies hoīs. ūl cōlibz cor
pis eadē occurrūt ocul⁹ nris que
occurrēbat aīo. cū eā p̄sūp vidē
cogitabam⁹. nō puo mādō mo
uemī. **I**ta tad⁹ pene nūq am
dit. et tñ ea fīnissie credim⁹. q

fm spālē gnālēq noticiā q cta
nob ē cogitam⁹. **C**redia ei dnm
ihm xp̄ natū de v̄gīe: q maria
vōbat. **Q**uid sit at ūgo. **Q**uid
sit nasa. et qd sit nom⁹ p̄p̄u
nō credia. s̄ p̄p̄u nouim⁹. **V**t
at illa facies marie fuit q oāt
aīo cū ista loqm̄ a recordam. n̄
nouim⁹ oīo nec credia. **I**taz huc sal
ua fide lig dīc: forte talē hebat
faciē. forte nō talē. **F**orte at dē
gine nat⁹ ē xp̄s: nēo salua fide
xp̄iana dixit. **Q**uāob̄ie qm̄ tr
nitatis et t̄nitatē. i. eq̄litate i v
nitatē q̄tū dat̄ intelligē cupi
p̄us anq̄ itelliga⁹. credē debe⁹:
vigilādūq nob ē ne ficta sit fi
des mā. eadēq t̄nitatē fruedū
ē. ut b̄tē viuā⁹. **S**i at flā de illa
credidim⁹: iamis erit spes. i. nō
casta caritas. **Q**uō iḡ eā t̄nitatē
quā nō nouim⁹. credēdo diliga⁹.
An fm spālē genālēve noticiā
fm quā diliga⁹ aplm paulū
q et si nō ea faciē fuit q nob oāt
rit de illo cogitātibz. i. hoc p̄it⁹
ignora⁹: nouim⁹ t̄n qd sit homo.
Vt ei lōge nō eam⁹. hoc sum⁹.
i. hoc eū fuisse. et aiāz ei⁹ corpi
copulatā mortu⁹ vixisse mani
festū ē. **H**oc ḡ de illo credia qd
iucim⁹ i nob. fm sp̄z at gen⁹:
quo huāna oīs nā p̄t cōtinet.
Quid s̄ de illa excellētia t̄nitatē
sū spālē siue gnālē nouim⁹

q̄ m̄lte sūt dēs t̄nitates q̄z aliq̄s ex
pti sum⁹. ut p̄igulā silitudis ip̄es
sa. uel spālē ul gnālē noticiā illā
q̄ talē eē credam⁹: atq̄ ita rē quā
credim⁹. i. nōdū nouim⁹ ex parilitate
vri quā nouim⁹ diliga⁹. **N**ō utiq̄
nō i ita ē. **A**n q̄admod diliga⁹ m
dnō ihū xp̄o q̄ res̄erit a mortuis.
q̄uis ide nē nē vnq̄ res̄erisse vi
derim⁹: ita t̄nitatē quā nō videm⁹.
i. q̄lē nullā vnq̄ vidia possūq credē
do dilige⁹. **S**i quid sit viuē. i. qd sit
mori. utiq̄ sam⁹: q̄ et viuūq mor
tuos ac morietes aliqn vidia. atq̄
expti sum⁹. **N**ō ē aut a⁹ resurge.
n̄ reuiuiscē: id a morte ad vitā re
dne. **C**ū ḡ dicam⁹ credim⁹ eē t̄mi
tatē nouim⁹ quid sit t̄nitatē. q̄ nouim⁹
qd sit tā. **S**i nō hoc diliga⁹. **N**ā
id ubi volū⁹ facile volum⁹: facile
habem⁹ ut alia omittā. ul m̄can
do digitis t̄mbz. **A**n vō diliga⁹ nō
qdē oīs t̄nitatē. q̄ s̄ qd t̄nitatē dē.
Hoc ergo diliga⁹ i t̄nitatē qd dē ē.
Si deū alui n̄llū vidia a nouim⁹:
q̄ vn⁹ ē dē ille solus quē nōdū vi
dim⁹. i. credēdo diliga⁹. **S**i ex qua
rē notay silitudinē uel opacōe cre
dam⁹. q̄ etiā nōdū notū deū dili
gam⁹. hoc q̄nt. **E**id i f̄as q̄s nō

Redi **vidia diliga⁹. c. vi.**
Rergo metū: i. osidē⁹ au
dliga⁹ aplm. **N**ūq̄ nō p̄pter huā
nā sp̄z quā notissim⁹ hēm⁹: eo q̄
credim⁹ eū hoīez fuisse. **N**ō utiq̄.

Alioqñ nō ē: qñdoqñ ille hō
iā nō ē. Aīa em̄ ei⁹ a corpore sepata
ē. s̄ id qđ amam⁹ i illo. et nō uiuē
credim⁹. **A**ma⁹ ei aīa iustū. **E**x q̄
ergo gnali a' spālī ieglā: nō q̄ sam⁹
et qđ sit aīa. et qđ sit iustū. **E**t
aīa quidē qđ sit. nō īgnitue nob
dīa: ideo nolle: q̄ et nos hēa aīa.
Req̄ ei vñq̄ ocul' vidi⁹. et ex siliti
diē visorū plimox notione gnālē
spālēue pcepim⁹: s̄ poa⁹ vt dixi.
q̄ nos habes. **Q**uē ei tā itime sat
seq̄ ipm̄ eē sentit qđ id q' et cetā
scīunt. id ē ipē aīa. **Q**uā et mot⁹
corpm̄ qbz p̄t nob alios uiuē scīa
ex mīa silitudīe agnosca⁹: q̄ et nos
ita mouem⁹ corp⁹ uiuēdo. sicut
illa corpa moui adūtū. **R**eq̄ ei
corpus uiuē mouet apit' ulla vi
a oculis nris ad vidend' aīa. iē que
ocul' videri nō p̄t. s̄ illi moli ad
iēsse scīm⁹ q̄le nob iest ad mouē
dū sīr mole mīa. qđ ē vita et aīa.
m̄ q̄ huāne prudēcie. rōm̄bz p
pūi ē. **E**t bestie q̄ppe scīūt uiuē
nō tm̄ seip̄as. s̄ et iuicē atq̄ alē
utq̄ et nos ip̄os. nec aīas mās vi
det. s̄ ex motibz corp̄is: id q̄ statū
et faciliē quadā dīspnācōe natāli.
Aīa īḡ cōlibz ex mō noui⁹: et ex
mō credim⁹ quē nō noui⁹. **N**ō
em̄ tm̄ scīm⁹ aīa: s̄ eaā scīē
possu⁹ qđ sit aīa dīdātione mī.
Habes em̄ aīa: s̄ quid sit iustū
vnde nouim⁹. **D**ixerat ei ap̄l̄

nos nō alia tā dilige: nō q̄ sit ius
tus anim⁹. **R**ou⁹ ḡ et qđ sit ius
tus: et qđ sit aīa. **S**z qđ sit aīa
ut aīa ē: noui⁹ ex nob. **I**n est
ei aīa nob. **Q**uē at sit iustus.
vñ noui⁹: si iusti nō sumus.
Quē sineo nouit qđ sit iustū. nō q̄
iustū ē: nō diligit iustū nō iustū.
Nō ei p̄t dilige quē iustū eē ar
dit. ob hoc ipm̄ q̄a iustū eē ar
dit. si qđ sit iustū ignorat: s̄m q̄
sup̄a demonstrauim⁹ neminē
dilige qđ credit: et nō videt. nō
ex aliq̄ ieglā notīe gnāl' sū spe
cialis. **E**t p̄ hoc si nō diligit ius
tū nō iustū: quō uolet qđ sit iustū
eē. q̄ nondū est. **N**ō em̄ uolt
qđ sit iustū qđ nō diligit. **V**t at
sit iustū qđ nō est. uolet utq̄
eē iustū. **V**t at uelit diligit ius
tū. **D**iligit ḡ iustū. et qđ nōdū
iustū ē. **D**ilige at iustū nō p̄t:
si qđ sit iustū ignorat. **P**inde
nouit qđ sit iustū: et qđ nōdū ē.
Vbi ergo nouit. **N**ū ocul' vidit
a' vllū corpus iustū veld' albū
a' nigrū. a' quadru a' rotūdu.
Quē hoc dixit. **E**t oculis nō vidit
nō corpa: iustū at m̄ hōie nō ē
nō aīa. **E**t tū hō iustū dī: ex aīa
dī. nō ex corpore. **E**t ei quedā pl
chitudo animi iustū: q̄ pulchū
s̄ hōies plerūq̄ et q̄ corpore distor
ti a' deformes s̄. **P**ic at anim⁹
nō videt oculis: ita nō plchitudo.

Ubi ergo nouit qd sit iustus q non
dū ē. atq; ut sit diligit iustū. **A**n
signa qdā p motū corpis emicāt
q; ille a' ille hō ē iustus apparz.
Hz vñ nouit illa signa ēē aīmi
iusti nesciēs qd oīo sit iustus. **N**o
uit q. **H**z ubi noui qd sit iustus
cū ē iusti nōdū sum. **S**i ex q
nos nouim. i corpe aliq noui.
Hz nō ē ita res corpis. **I**n nob i
noui qd sit iustus. **N**ō em ali
bi hoc iucio cū qro ut hoc eloq
n apd meipsū. **E**t si i terroge a
liū q sit iustus. apd seipm qrit.
qd rīdeat. **E**t qsq; hīc vey res
ponde potuit. apd seipm q i rīd;
iucit. **E**t cartagine qdē cū eloq
volo. apd meipz qro ut eloq.
i apd me iucio fāfāfā cartagib
hīc p corpus accepi. id ē p corpis
sensū. qm pns i ea corpe fui. i ea
vidi. atq; sōsū meōnaq; i tīnuī.
vt apd me iucit de illa ūbū.
cū eā velle dicē. **I**pā ei fāfāfā
ē i meōna mea. ūbū ē. nō so
nus iste illabab. cū cartago no
mīat. vel ē tāte non ipm p
spāaa tpm cogitat. **S**i ūd qd in
aīo meo cerno. cū hoc tri sillabū
vōte pfero ūl aīq; pferā. **S**i c
alexādna cū eloq volo. quā nū
q vidi. psto ē apd me fāfāfā
ē. **C**ū ei a mltas audisse et ce
dasse magnā ē illā vībē. sic
m narrā potuit. finī aīo pgi

nē ea quā potui. i hoc ē apd me ūbū
ei. cū eā volo dicē aīq; vōte qnq; sil
labas pferā. **N**ō non ea sē oībz noui
ē. **Q**uā tñ ymaginē si ex aīo meo
pferē possem ad oīos hōim q alexan
drā nouerit. psto aī oēs dicent. nō
ē ipā. **A**ut si dicent ipā ē. mltū mi
rarer. atq; ipsā i tūos in aīo meo. id
ē ymaginē. qī picturā ē. ipsā tñ ēē
nesciē. **S**i eis credere q vīfā tenent.
Nō at ita qro q sit iustus. nec ita i
iucio. nec ita i tūcor cū id eloq. nec
pbor cū audio. nec ita pbo cū au
dio. qī tñ ē ad oīos videri. a' vīlo cor
pis sensu didiceri. a' ab eis q ita di
dasset audierī. **C**ū ei dico et facē
dico. iustus ē aīm. q fāfā atq; idē
i vīa sua ac moribz aīq; distabuit.
nō aliq iē absente cogito. sic cartā
ginē. a' fingo ut possū p alēādna.
sue ita sit sū nō ita. **S**i pns quiddā
cerno. et cerno apd me. i si nō sū ipe
qd cerno. mlti si audiat appbabit.
Et qsq; me audit. atq; facit appro
bat apd se. i ipe hoc idē cernit. etiā
si nō sit i ipe qd cernit. **I**ustus vō cū id
diat. id qd ipe ē cernit i diat. **E**t u
bi iā ipse cernit. n apd seipm. **H**z
hoc mīa nō ē. **U**bi ei seipm cernit
n apd seipm. **I**llud mīabile ē ut
apd se aīq; videat qd alibi nūsq;
vidit. i vey videat. i ipm vey iust
tū aīm videat. i sit ipe aīm. i nō
sit iustus aīq; quē apd se videt. **N**ū
ē iustus aīm aliq. i aīo nōd iusto.

Aut si nō ē quē ibi videt. cū videt et
dicit qđ sit aīa iusta: nec alibi qđ i
se videt. cū ipse nō sit aīa iusta. An
• illd qđ videt vītas ē interior? pñs
aīo qđ eā valet ītueri. Neq; oēs va
lent. Et qđ ītueri valet. hoc eā qđ
ītuent. nō oēs sūt. hoc ē. nō sūt eā
ipī aī: sic pñt vīde ac dicē qđ sit
iusta aīa. Qđ vnde eē potēst. n
Ihēndo eīdē ipī forme quā ītuent.
ē īde formet ut sit iusti aī. nō tñ
cernētes ē dñtes iustu eē aīa qui
sciā atq; īde īuita ac moribz sua
cuīq; distribuit. s; et ut ipī iuste vi
uāt. iustoq; morati sint sua cuīq;
distribūdo: ut nemī qāq; debeāt.
n vt īuitā diligāt. Et vnde īherē
illi forme n amādo. Tur g aliu
amam? quē ardi iustu. ē nō dili
gim? ipā formā. ubi videm? qđ
sit iusta aīa. ut ē nos iusti eē possi?
An vō n et istā diligem? nullo mō
eū diligem. quē ex ista diligim?
S; dū iusti nō sum? mī ea diligim?
qđ ut iusti eē valeam. Hō g qui ac
dit iusta ex ea forma ē vīitate dili
git quā cernit et ītelligit apđ se
ille qđ diligit: ipā vō forma ē vī
tas nō est quō aliūde diligit. s;
ei īuēim? ad tale pter ipā. ut eā
cū incoginta ē. ardeō diligam ex
eo qđ iā tale ad noui. Quicq; ei
ēle asperis. ipā ē. ē nō ē qāq; tale.
qm sola ipā tal' est: qualis ipā ē.
Qui g amat hoīes aut qz iusti sūt.

a' ut iusta sit amāe dī. Sic em ē
seipz amāe. a' qz iusta ē. aut ut
iusta sit dī. Si ei diligit pxi
mū seipz. sū vllō pīdo. Qui em
aliū se diligit. iuste se diligit.
qm se ad hoc diligit. ut sit ius
tus. Ad hoc g ut sit malū. Ac
p hoc iā nō se diligit. Qui em
diligit īmāte. odit aīa sua.

Quappē *De vā dilcōe c vñ.*
nō ē pāpue vidend ī hac
qōne. qđ de tñitate nob ē de ag
cendo deo. n qđ sit vā dilcō.
ymō vō qđ sit dilcō. sū qđ di
lcō dīceda qđ vera ē. Alioqñ. cu
pīditas ē. atq; ita cupidi abu
sue dñr diligit. qđ ad modū cupē
abusue dñr qđ diligit. Hec ē at
vā dilcō: ut īhēntes īuita ius
te vīuam. Et id ē tēna oīa mō
lia p aōre hoīm: quo eos volu
iuste vīuē. Ita ei et mori p fribz
vtilit pati eē potim. qđ nos dō
ihē x ex suo docuit. Cū ei duo
pcepta sūt. in qbz tota lex pēdet
ē pphē. dilcō dei ē dilcō pxi
mī. nō īmīto plēz scptā p utroq;
vnu pōit. sū tñ dei. flaut ē id.
Sā qm diligētibz deū oīa co
pant m bō. Et itz. S; qđ at di
ligit deū. hic agntz ē ab illo.
Et id. Qm caritas dei diffusa ē ī
cordibz nōs p spm scā qđ datz
ē nob. Et alia mīta. Qā ē qđ dili
git deū d seipz ē ut fīat qđ pāp

de. et tñm diligit. inqñtū facit.
 Iosephs g' ē ut et pñm diligit.
 q' hoc pcepit d's. **H**inc tñm pñi
 dilcoz scriptura amōrat: sic est
 id. **I**uice onera vñā pōte: et sic
 adimplebit' legē v'. Et id. **V**is ei
 lex i vno fmoē dplet' i eo qd scp
 tū ē: diliges pñm tuū tñp temp
 su. Et ieuāge. **D**ia qñqz volas
 ut faciāt vob hoīes bō. et vob
 hec faate ill'. **H**ec ē em lex et p
 phete. Et pleraqz alia repñm
 illis sās in qbz sola dilao pñi ad
 pñm papi videt': et taceri de di
 laōne dei: cū i vnoqz pcepto lex
 pdeat et pphē. **E**t hoc ideo. q
 q' pñm diligit Iosephs ē ut et ipsa
 papue dilaoz diligit. **P**s at di
 laō ē. Et q' mact' i dilcoe in deo
 mact' Iosephs est g' ut papuedū
 diligit. **Q**uapp' q' qñt deū
 p istas ptates q' mūdo pñt uel
 pñbz mñi auferūt' ab eo. longeaz
 iactant': nō iternuallis locoz. s'
 diuinitate affectuū. **E**xterius ei co
 nant' ur: q' iterniora sua deserūt
 qbz intior ē deus. **I**taqz etiā si ali
 quā scāz celestē ptatē ul audierit
 vel utūqz ignouerit. scā mag'
 ei appetūt. q' huāna mirat' in
 finitas. nō imitant' pietatē. qua
 dñia rēqes opat'. **N**alut' ei sup
 be hoc posse. qd angl's: q' deuote
 hoc eē qd āgel's. **N**ō ei scās q'sq'
 ptatē sua gaudet. s' eius a q' hē

posse quicq' dgruēter pñt. et nouit potē
 tius eē diuini oipotēti pia volūtate:
 q' pñā ptate et uolūtate posse qd con
 temiscat. q' tñā nō pñt. **I**taqz ipse
 dñs ihs xps talia facies. ut mūntes
 docēt āpliora. et tñalibz i solutis itē
 tos atqz suspēsos ad etñā atqz intio
 ra dūtet: uēite inqñt ad me q' laboā
 tis et onerati estis. et ego vos i fñā.
 tollite iugū meū s' vos. **E**t nō ait
 disate a me q' triuānos mortuos
 suscitā: s' ait. disate a me. q' mis'
 sū et hūilis corde. **P**otētiōr est em
 i tñior solidissia hūilitas: q' ven
 tofissia celsitudo. **E**t idō seqtur di
 cēs. **E**t iueietis requiē aiābz vñs.
Dilao em nō i flat'. et d's dilao ē.
 et fideles i dilaoē actiescūt illi: re
 uocati a strepitu q' foris ē ad gau
 dia silēti. **E**cce d's dilao ē. **B**et qd
 im' i cñm' in pblimi celoz. et p
 ma tñāz qñtes eū qui ē apd' nos.
 si nos eē volu' apd' eū. **E**t q' fñz

Nemo diligit et deū diligit
 dicit: nō noui qd **c vñ**
 diliga. **D**iligit fñz: et diligit eā
 dē dilectioz. **M**agis ei nouit dilec
 tionē qua diligit: q' fñz quē dili
 git. **E**cce iā potes notiorē deū hñe
 q' fñz. **P**lane notiorē q' pñiorē:
 notiorē q' idiorē: notiorē q' certio
 rē. **A**mplectē dilaoz deū: et dilaoē
 āplectē deū. **I**pā ē dilao q' oēs bo
 nos āgelos et oēs dei suos dñat
 vinclo scātatis. nosqz et illos diu

git iuice nobis et subiungit sibi. **¶** Nōto
ig factiores sumus a timore supbie
tūto sumus dilāone pleiores. **¶** Et q
n deo plenus ē. q plenus ē dilectioe.
¶ At ei caritate video. et qm possū eā
mētē aspicio: et credo scripturē dicēti
qm dō caritas ē. et q manz i caritate
ideo māet. **¶** Et cū illā video: nō m
ea video tūtatē. **¶** Nō vō vides tū
tātē: si caritatē vides. **¶** Et cōmōe
bo si potēo: ut vidē te videas. **¶** Ast
tm ipsa ut moueam caritē ad ali
qd bonū: q cū diligit caritatē.
ad diligētē diligim. **¶** ppter hoc apz
q diligit ad. **¶** Ergo qd diligit cari
tas: ut possit et ipā caritas diligi.
¶ Caritas ei nō est q nō diligit. **¶** Si
at seipsā diligit diligit aliquid
optet ut caritate se diligit. **¶** Sicut
enī vbiū indicat ad. **¶** Idicat eā se
ipz. **¶** Nō vbiū se idicat. nō se ad i
dicare idicat: sic et caritas qdē dili
git se. **¶** Nō se ad diligētē diligit
nō caritate se diligit. **¶** Quid g di
ligit caritas: nō qd caritate diligit.
¶ Id at ut a priō pueham finitē ē.
¶ Dilāoz at frīnā qm dmedet iōs
apls attēda. **¶** Qui diligit māt
frēz suū in lūe māet: et scādalu
ī eo nō ē. **¶** Manifestū ē q iustiae p
fectioz i frīs dilāe posuit. **¶** Nā i q
scādalu nō est: utiqz ppter ē. **¶** Et
tm videt de dilāe dei tacuisse. **¶** Qd
nūqz facit nō q i ipā frīnā dilāe
vult itelligi deū. **¶** Apstissē enī in

eandē epla paulopz ita dē. **¶** Dilāss
diligit iuice: q dilāo ex deo ē.
¶ Et oīs q diligit ex deo nātū ē: et
agnos deū. **¶** Nō diligit nō cog
nouit deū: q dō dilāo ē. **¶** Ita cō
textio satis apteqz dedat eandē
ipsā frīnā dilāoz. **¶** Nā frīnā dile
ctio ē qua diligit iuice: et qua
nō solū ex deo. **¶** Si et deū ē tanta
videm autoritē pdicari. **¶** Sū g
de dilāone diligit frēz. de deo dili
gim eū: nec frī pē ut eandē dile
ctioz nō pūpue diligit q frēm
diligit. **¶** Vn colligit duo illa p
cepta nō posse sū iuice qm qd
pe dō dilāo ē. deū cte diligit:
q dilāoz diligit. **¶** Dilāoz at nātū
ē diligit: q diligit frēz. **¶** Et idō
qd paulopost ait. nō pē deū di
ligē quē nō videt. q frēz quē vi
det nō diligit: qz hec illa cā est
nō videndi deū q nō diligit frēz.
¶ Et enī nō frēz diligit: nō est i
dilāe. **¶** Et q nō est i dilāe. nō
ē in deo: q dō dilāo est. **¶** pono
q nō ē in deo. nō ē in lūe. qā
dō lūe ē. et tenebre ī eo nō sūt
ulle. **¶** Qui g nō est i lūe. quid
miz si nō videt lūe. id ē nō
videt deū. q i tenebris ē. **¶** frātē
at videt huāno visu: quo vidi
dō nō pē. **¶** Si eū quē videt hu
mano visu spūali caritate di
liget: videt deū q est ipā caritas.
visu mēiore q videri pē. **¶** Itaqz q

fratres que videt non diligit. deum qui
propter nos non videt. quia deus dilectio est. qui
carit. qui fratrem non diligit? quanto
potest diligit? **H**ec illa ratio quaestio mo-
ueat quantum caritatis fratri debeamus?
impende. quantum? **I**ncorpabiliter
plura quam nobis deo. **N**on enim quantum non
bisipio. Nos autem ipsos tanto magis
diligit: quantum magis diligit deum.

Ex ea forma qua diligit

Ex una iusta diligit deus
igitur eadem caritate **c. ix.**

deum primum qui diligit: si deum propter
deum. nos autem et primum propter deum.
Quid est autem quod exardescamus
cum audimus et legimus. ecce non tempus
acceptabile. ecce non dies salutis.
nulla in quorum datibus offensio
ut non reprehendat ministerium nostrum.
si in omnibus commendantes nosmetipsos
ut dei ministros in multa patientia. in
blasphemiis. in calumniis. in angus-
tiis. in plagis. in carceribus. in seditioni-
bus. in laboribus. in vigiliis. in ieiuniis
in castitate. in scientia. in largaminita-
te. in bonitate. in spiritu sancto. in caritate
non ficta. in verbo veritatis. in virtute
dei. per arma iusticie a dextris et a
sinistris. per gloriam et ignobilitatem. per
infamiam et bonam famam. ut seduc-
tores et uacres. ut qui ignoramus et
ignoscimus. qui morietes. et ecce
vivimus. ut cohercedi et non mortifi-
cati. ut letes spiritus autem gaudentes. sic
egregii. multos autem ditantes. tam non

hunc et omnia possidentes. **Q**uid est quod
accidimus in dilectione pauli apostoli cum ista
legimus? non quod credimus eum ita vixisse?
Vivendum tamen sic esse dei ministris non de
auditu aliquibus credimus. sed multis ap-
nos vel potius super nos in propria veritate
aspiciamus. **I**llud ergo quod sic vixisse cre-
dimus: ex hoc quod videmus diligimus.
Et non hanc formam quam semper stabile
atque incommutabile coram populo di-
ligemus. **N**on ideo illud diligemus quod
eius vitam cum in carne vivit huic
forme coaptata et congruente fuisse
fide retinemus. **S**ed nescio quomodo
apostolus et in ipsa forme caritate ex-
tremum per fidem qua credimus vixisse sic
aliquis. et spiritus qua nos quod ita posse
vivere qui homines sumus ex eo quod ali-
qui homines ita vixerint minime despicimus.
ut hoc et desideramus ardere. et fide
cuius deprecemur. **I**ta et ipsorum vitam fa-
cit a nobis diligi forme illius dilectionis.
sicut quam vixisse credunt. et illorum vi-
ta credita in eandem formam flagran-
tior exacerbat caritatem: ut quanto fla-
gratius diligamus deum. tanto certius
sereniusque videamus. **N**am ideo conspi-
cimus incommutabilem formam iusticie:
sicut quam homines vivere optant iudicare.
Valeat ergo fides ad cognoscendum et ad
dilectionem dei: non tam omnino incognita. a
omnino non dilecta. sed quo cognoscitur mai-
festius. et quo firmiter diligitur.

Quid de amate et quod amat?
est autem dilectio vel amor. **c. x.**

caritas quā tātope scptā dīna lau-
dat et p̄dicat: n̄ amor bōi. **A**mor
āt atq̄ amātis ē: et aōre ad amā.
Sic tñ s̄: amās et qd̄ amat: et a-
mor. **Q**uod ē ergo aōi n̄ qdā vita duo
aliq̄ copulās. ut copulad̄ appetes
amāte s̄ et qd̄ amat. **E**t hoc enā
tēctis caribz qz amoribz ita ē.
Sic ut ad puri et liq̄dius hauria-
calcata carne a scdam ad aīm
Quod amat aīm i aīto n̄ aīm. **E**t
illuc i q̄ tñ fuit: amās et qd̄ amat:
et aōi. **R**estat et hīc ascendē. et su-
pius ista q̄r: q̄ntū hōi dat. **S**ed
hic paululū requiescat itēctio. nō ut
se iā existiēt iuēisse qd̄ q̄rit. s̄ sic
solet iuēiri locus ubi q̄rendū ē ad
nōdū id iuentū ē. s̄ iā iuentū ē
ubi q̄rat. **I**ta hoc dixisse suffecerit
ut t̄p ab arctidō aī exordij et ce-
tera cōtexam. **Inapit lib noni**
sa Augustini epī de finitatz.
De deo semp̄ q̄rendo. cap 1

Terminatē certe q̄ri-
m. nō quālibz
s̄ illā finitatz q̄
d̄ ē: uerusqz ac
sūm et solus d̄s.
Ex p̄tā ergo q̄s h̄c audis. **A**d huc
enī q̄rim. et t̄ia q̄rentē neō iuste
rephendat. si tñ i fide firmissim⁹
q̄rat. qd̄ a' nolle a' eloqui diffi-
limū ē. **A**ffirmantē vō cito iusteqz
rephēdit: q̄s meli⁹ ul videt ul
docet. **Q**ueite inq̄t deū: et uiuet

aīa vīa. **E**t ne q̄s se tanq̄ appre-
hēdisse temē gaudeat: q̄rite inq̄t
faciē ei⁹ sēp. **E**t ap̄ls **S**i q̄s inq̄t
se putat ad faciē: nōdū s̄at q̄ad
mod⁹ s̄are opteat. **E**t q̄s at dili-
git deū: hīc agniti⁹ ē ab illo.
Nec sic qd̄ dicit agnouit illū
q̄ p̄uolosa p̄supao ē: s̄ agniti⁹
ē ab illo. **S**ic et alibi cū dixiss̄.
nō at agscētes deū. statim corriges
p̄mo agniti⁹ inq̄t a deo. maxie
q̄ illo loco. s̄is inquit ego meip-
sū nō arbitror apphēdisse. vñ
āt q̄ retro s̄ obliti⁹. i ea q̄ ante
s̄ extēti⁹ s̄m itēctio s̄eq̄ ad
palma supne vōtiōis dei. i xpo
ihū **E**t q̄t at p̄fā sum⁹ h̄ sapi-
am. **P**fāz in hac vita dicit
nō aliud q̄ ea q̄ retro s̄t obli-
uisti: et i ea que an̄ s̄ extēdi
s̄m itēctio. **T**utissia est ei que
iētis itēctio donec apphēdat⁹
quo sedim. et q̄ extēdim. **S**ic ea
itā itēctio est: q̄ p̄fāsa a fide.
Terta ei fides utriqz i choat ag-
nōne. **C**ogno vō cū nō p̄fāet
n̄ p̄ hac vitā: cū videbi⁹ faciē
ad faciē. **H**oc ḡ sapiam ut nō
uerim tuiorē eē affm vā q̄
iendi: q̄ incogita p̄ agniti⁹ p̄-
sumēdi. **S**ic ḡ q̄ram t̄p iue-
turi. **E**t sic iueiam t̄p q̄situri.
Sū ei d̄sumauit hō: tūc i-
cipiet. **D**e credēdis n̄lla i fide-
litate dubitem. **D**e itelligendis

illa temeritate affinem? In illis
at autoritas tenenda: in his uitas
exquirenda ē. **Q**uod ergo ad istā quoniam
attinet credam? patrem et filium et spū
sanctū esse unū deū uniusse cōtūre.
cōtūre atque iūre. **N**ō patrem esse
filium. nec filium esse patrem. nec spū
sanctū vel patrem esse uel filium. **S**ed triu-
tate relata ad diuinitatem personarum. et u-
nitatem equalitatis essentiae. **Q**ueriam?
aut hoc intelligere ab eo ipso quō in-
telligere uolui auxiliū precantes.
et quātū tribuit quod intelligimus ex-
plicare. tanta cura et sollicitudine
pietatis cupientes. ut et si aliqd
aliud per alio dicam. nō tamen dica-
m indignū. **U**t si quod ubi gratia de pre-
dica quod prope patrem nō dueiat. aut
filio dueiat a spū sancto a ipso tū-
tati. **E**t si quod de filio. quod filio prope
nō congruat: saltem congruat patri aut
spū sancto. a tūtati. **I**tem si quid de
spū sancto quod proprietate eius nō debeat.
nō tamen alienū sit a patre a filio.
a ab uno deo ipsa tūtate. ueluti
nō cupimus uidere ut illa excellē-
tissimā caritas prope sit spū sancto. quod
si nō ē. aut pater a filius caritas
a ipsa tūtate. quā resistere nō pos-
sumus certissime fidei. et ualidissime
autoritati scripturę dicentis. deus
caritas ē. **N**ō tamen deum deuiare
sacrilego errore. ut ad de tūtate
dicam. quod nō creatori. sed potius
cōtūre dueiat. a tamen cogitatione

figat. **Q**ue cum ita sit: attendam?
ipsa tamen quā iūesse nobis uideam. **H**oc
de supremis loquimur. nōdū de deo patre et
filio et spū sancto: sed de hac ipsa yma-
gine. attamen ymaginē. id ē hominē. **F**ami-
liarius ei eā. et facilius fortassis in-
tuetur nostre mentis infirmitas. **A**nt tamen sit
Ergo amās et quod amat et amor.
ego quod hoc quō cum **ca** **m** **n**.
aliquo amo tamen sit: ego et quod amo. et
ipse amor. **N**ō enim amo amorē. nō a-
mantē amē. **N**ā nō ē amor ubi nō
amat. **T**ria ergo sunt: amās et quod
amat et amor. **Q**uid si nō amem
nō meipsum? **N**ōne duo erūt quod amo et
amor? **A**mas ei et quod amat hoc idē
ē quā se ipse amat: sic amās et amor.
eodē modo id ipsum ē cū se quisque amat.
Eadē quippe res bis dicitur. cū dicitur amat se
et amat a se. **T**ūc nō aliud atque ad
amare et amari: sic nō est aliq atque
alius amās et amatur. **A**tuō amor et
quod amat: et sic duo sunt. **N**ō enim cū quis-
que se amat amor ē: nō cū amat ipse a-
mor. **A**liud ē aut amare se: ad amorē
suū amare. **N**ō enim amat amor. nō iā
ad amās: quia ubi nō amat. nō ē a-
mor. **D**uo ergo sunt cū se quisque amat: a-
mor et quod amat. **T**ūc ei amās et quod
amat unū est. **U**nū uidetur nō esse
distinguis ut ubique amor fuit: iā tria
intelligent. **A**uferam? ei ab hac assi-
datione cetā quā multa sunt quibus hoc constat:
atque ut hec quā nō requiramus quātū in his
rebus possimus liquido repiamus. de sola

mente tractem. **A**men si aut amat seip-
sa. duo quida ostendit: mentem et amorem.
Quid est autem amare se. non potest sibi esse vel-
le ad fruendum se. **E**t cum tantum se velit esse
quantum est par menti voluntas. et amant
amor equal. **E**t si aliquid propria est aore. non
est utique corpus sed spiritus: nec mens corpus
sed spiritus est. **N**ec tamen aore et mens duo spiritus
sed unus spiritus. nec essentialiter due sed una: et
tamen duo quida unum se amans et amor
sui si dicatur quod amat et aore. **E**t hec quod
de duo relatione ad invicem dicitur. Amans quod
pe ad aorem refertur: et aore ad amante.
Amans est aliquid amorem amat: et aore
aliquid amans est. **M**ens vero et spiritus non re-
latione dicitur: sed essentialiter demanent. **N**on enim
quod mens et spiritus aliquid hominis est: ideo mens
et spiritus est. **R**etracto enim eo quod homo est. quod ad-
iuncto corpe dicitur. retracto ergo corpe. mens
et spiritus manet. **R**etracto autem amante
nullus est aore: et retracto aore nullus est amans.
Ideo quod quod ad invicem referuntur duo sunt.
Quid ad seipsum aut dicitur et singula spiritus. et
sunt utique unus spiritus: et figura mens et
sunt utique una mens. **U**bi ergo trinitas.
Actedam quod possunt. et invicem luce
sepius ternaria. ut illi et febrias nias. et
videatur in nobis quantum finem ymaginem
dei. **Q**ues enim amare seipsam non potest. non
etiam novit se. **N**am quod amat quod nescit.
Ametis notum non in seipsa esse non
Aut si quis dicitur potest **Capitulum m.**
Hec notum generaliter vel specialiter mentem
credere se esse tale: quale alias expta
est: et ideo aare seipsam. insipientissime

loquitur. **U**n enim mens aliquid mentem
novit. si se non novit. **R**ecque enim ut
oculos corporis videt alios oculos. et se
non videt: ita mens novit alias me-
tes. et ignorat seipsam. **P**oculos enim
corporis coram vides. quia radios qui per
eos emittunt. et quiddam cernimus tan-
gunt. refugit atque retorquetur ipsos
non possunt. non cum in speculo itum.
quod subtilissime obscurissimeque differt
donec apassie demittit. vel ita se
re hinc. vel non ita. **S**ed quoquomodo se
habeat vis qua per oculos cernimus. ip-
sa certe vel siue sit radii sui aliud
ad oculum cernere non valemus. **S**ine
te quimus. et si finis potest. et hoc mente
diphedimus. **M**ens ergo ipsa sua in
corpeam rem notitiam per sensus
corporis colligit: sic incorpeam in
seipsa per seipsam novit. **E**rgo et
seipsa per seipsam novit. quoniam est in-
corpea. **N**am si non se novit: non
se amat. **T**amen esse in anima que
seipsum. mentem et notum sui et ad
Sicut autem duo quod **12. c. m.**
Sed si mens et aore enim aut se
amat: ita duo quida se mens et no-
titia eorum. cum se novit. **I**psa est mens
et aore et notum eorum tamen quida sunt:
et hec tamen unum se. **E**t cum per se
equalia se. **S**i enim mihi se amat quod
est. ut ubi gratia tantum se amet hominis
mens quod amandum sit corpus hominis.
cum plus sit ipsa quam corpus. potest.
et non est perfectus aore eorum. **I**tem si am

plus se amat q̄ e. v. d. si tātū se
amet q̄ntū ē d̄s. cū īpabilit̄
mī⁹ sit ip̄a q̄ d̄s. et sic mīuū
petat. et nō p̄f̄m h̄t aorē suū.
Maiore at̄ p̄sitate et inīqtate p̄
cat. cū cor̄p⁹ t̄m amat. q̄ amā
dus ē d̄s. **I**tē noticiā si minor ē
q̄ ē i⁹ qd̄ nosc̄t. et plenē nosc̄t p̄t̄:
p̄f̄a nō est. **S**i at̄ maior ē. iam
supior ē nā q̄ nouit. q̄ illa que
nota ē: sic maior ē notā cor̄p⁹
q̄ ip̄m corpus. qd̄ ea notā notū
ē. **I**lla ei vita qd̄a est i⁹ rōe cogi
tātis: corpus at̄ nō ē ita. **E**t q̄
libet vita q̄libz cor̄p⁹ maior ē: nō
mole s̄ vi. **M**ēs vō cū se p̄sa d̄g
noscat. nō se supat noticiā suā:
q̄ d̄gnoscat ip̄a. ip̄a d̄gnoscat.
Cū ergo se totā d̄gnoscat. nō se
cū quicq̄ ad̄ par illi ē cognitio
sua. q̄ neq̄ ex alia nā ē eius
d̄gnio. at̄ se ip̄sa d̄gnat. et cū se
totā nichilq̄ āplius papit. n̄
mīor nec maior ē. **R**ette i⁹ dixi⁹
hec t̄a cū p̄f̄a s̄t. eē d̄sequēt̄ eā
lia. **S**imil̄ eē admonem̄ si utat̄
q̄ vidē possū⁹ hec i⁹ aīa existē.
et t̄p̄ i⁹ uolūtate euolui ut sc̄a
ant̄. et d̄inument̄ s̄bstācialit̄. vel
ut ita dicā eēncialit̄ nō t̄p̄ in
s̄bō. ut color d̄ figā in cor̄. aut
vlla alia q̄litas. a⁹ q̄ntitas. **P**̄t̄
at̄ em̄ tale ē: nō excedit s̄b̄m in
quo ē. **N**ō ei color iste a⁹ figum
hui⁹ corp⁹ p̄t̄ eē. et alit̄ corp⁹.

Mēs at̄ amōē quo se amat p̄t̄ aāre
et aliud p̄t̄ se. **I**tē nō se solā cog
noscat mēs: s̄ et alia mīta. **R**ob
iē nō aor̄ et d̄gnio t̄p̄ in s̄bō i⁹ i⁹
mēt̄. s̄ s̄balit̄ eā ista s̄t. sic ip̄a
mēs. q̄ et si relt̄e d̄nr̄ adiūcē. i⁹
sua t̄m s̄t singlā q̄p̄ s̄bstān̄. nō sic
color et coloratū relt̄e ita d̄nr̄ adi
iūcē. ut color i⁹ s̄bō colorato s̄t nō
h̄ns i⁹ s̄pō p̄p̄iā s̄b̄z. q̄m colora
tū corp⁹ s̄b̄a ē. ille at̄ i⁹ s̄b̄a: s̄ sic
duo amia i⁹ duo s̄t hoīes. q̄ s̄t s̄be
cū hoīes nō relt̄e dicat̄. aīa at̄ re
latiē. **S**i itē q̄uis s̄b̄a sit amans
vel sc̄es. s̄b̄a sit sc̄a. s̄b̄a sit amor.
s̄ amās et aor̄. a⁹ sc̄es et sc̄a relt̄e
ad se dicat̄. sic amia. mēs vō aut
s̄pō nō s̄t relt̄a. s̄ nec hoīes relt̄a
s̄t: nō t̄m sic amia hoīes p̄nt̄ seor̄
sū eē abīuicē. sic amās et aor̄. aut
sc̄es et sc̄a. q̄p̄ et aīa cor̄p⁹ videāt̄
separi posse. nō aīo. i⁹ q̄tū aīa s̄t.
Dext̄m s̄i p̄t̄ ut amia amia et
odisse i⁹apiat̄: et corp⁹ aīa eē de
sinat. nesciēte illo et adhuc amā
te. **A**mor at̄ quo se mēs amat si eē
desinat s̄l et illa desinat eē amās.
Itē notā qua se mēs nouit si desi
nat eē: s̄l et illa nosse se desinet.
Hic caput capitati aīa utiq̄ caput
ē: et relt̄e ad se d̄nr̄. q̄uis eē s̄be
sit. **N**ā et caput corpus ē: et capita
tū. **E**t si nō sit corpus: nec capita
tū erit. **S**i hec p̄sione abīuicē se
pari p̄nt̄: illa nō p̄nt̄. **S**i sunt

aliq̃ corpa q̃ secari oīo et diuisione
queūt: tñ n̄ p̄tibz suis ostaret cor
pa nō eēnt. **P**s g̃ ad totū reltīe dī.
q̃ dīs p̄s alīq̃ totū p̄s ē: et totū
oībz p̄tibz totū ē. **I**z qm̄ et p̄s corp̄
ē: et totū: nō tñ ista relatiō dñr.
s̄ i p̄balit̄ sūt. **F**ortass̄ g̃ mēs tōm
ē. i eius q̃ p̄s aōr p̄tes. quo se a
mat. et scā qua se nouit. q̃bz du
abz p̄tibz uld̄ totū dstat. **A**n tres
st̄ equales p̄tes q̃bz totū vnū co
plet. **I**z nlla p̄s totū q̃ p̄s ē dple
ditur. **M**ēs vō cū se totā nouit. h̄
ē p̄fē nouit p̄ totū ei9 ē notā ei9.
Et cū se p̄fē amat. totā se amat:
et p̄ totū ei9 ē aōr eius. **N**ū ergo
sic ex vino et aq̃ et melle vna fit
potio. et singlā p̄ totū st̄: et tñ tā
st̄. nlla ei p̄s ē potiois q̃ nō habz
het tā. nō em̄ iūcta velut si aq̃ i
oleū eēnt. s̄ oīo dmixta st̄. et p̄be
st̄ oēs. et totus ille liq̃r vna q̃dā
ē ex tribz dfecta p̄bna. **T**ale aliq̃d
arbitrādū est eē siml̄ het tā: mē
tē. amorē. noticiā. **I**z nō vni9 p̄
stācie st̄ aqua vinū et mel: quā
uis ex eoz dmixtiōe fiat vna p̄ba
potiois. **Q**uō at̄ illa tā nō sūt
eqdē eēntie nō video cū mens
ipā se amet. atq̃ ipā se nouit.
i ita sūt het tria. ut nō alīd acui
rez mēs ul̄ amata ul̄ nota sit.
Vni9 g̃ ei9 dēq̃ eēntie nātē est
het tā sint. **E**t idō si t̄q̃ dmixtio
ne d̄fusa eēnt. nullo mō eēnt tā:

nec refū ad iuicē possēt: q̃ ad
mod̄ si ex vno eodēq̃ auro tres
anulos siles faciās q̃uis cōney
os sibi referūt ad iuicē q̃ siles
st̄. **D**īs ei siml̄ acui siles ē.
i tñtas anulorū est q̃ vnū
aurū. **A**t si m̄stent sibi. i p̄
totā singlī massā suā d̄p̄gāt
iteradit illa tñtas. i oīo nō
erit. **A**n nō solū vnū aurū di
cet. sic in ill' tribz anul' dicebā.
s̄ iā nlla aurea tā. **E**t mēs i
aōr et notā oīa in oībz sūt.
Et i illis tribz **cam v.**
cū se nouit mēs. i amat
se manet tñtas. mēs. amor
noticia: et nlla dmixtiōe d̄fu
dit. q̃uis et singlā sūt i seip̄
et iuicē tota i totis. sū singlā
i binis. sū bina i singl'. itaq̃ o
nia i oībz. **N**ā et mēs ē utiq̃
i seimetipā. qm̄ ad seipsā mēs
dī. q̃uis noscēs vel nota. uel
nosabil' ad suā noticiā reltīe
dicat. **A**mās q̃ i amata ul̄ a
mabil' ad aōrē referat quo se
amat. i noticiā q̃uis referat
ad mentē d̄gnoscentē ul̄ d̄gm̄tā.
tñ et ad seipsā nota i noscēs dī.
Nō em̄ sibi ē inḡta notā qua
se mēs ipā d̄ḡsat. **E**t aōr q̃uis
referat ad mentē amātē. q̃ aōr
ē. tñ et ad seip̄ ē aōr. ut sit
et in seip̄o. q̃ et amor amat:
nec alio n̄ amore aāri p̄t. id ē

seipō. Ita sē hec singlā ī seipō. In alterius at ita sē. qz et mēs a more ē. et aōr ī amātis notiaa. ī notia ī mēte noscēte. Singlā ī binis ita sē: qz mēs q se nouit ī amat. ī aōre ī notia sua ē. Et aōr amātis mētis. seseq sciētis: ī mēte notiaa qz ē. Et notiaa mētis sciētis se ī amātis. ī mēte atq ī aōre ei qz ē. Quā sciētis se amat. et amātē se nouit: at p hoc et bina ī singul. qz mēs q se nouit ī amat cū sua notiaa ē ī aōre. et cū suo aōre ī notiaa amor qz et ipē et notia fil' sūt ī mēte. q se amat et nouit. Ita vō ī totis qz admod' sūt ia sup oñdm. cū se tota mēs amat. ī tota nouit. ī totū aōrē suū nouit. tota qz amat notia sua: qñ tā ista ad seipā p hā sē. qz nota qz mō tā ista ī seipā sūt a seipō. et tñ eoz sigulū qz qz sba ē. et fil' oīa vna sba uel eēnāa. cū et reitē dicant' adi uicē. **Quō mēs notia ī aōr**

ed at singlā dicat. c. vi.

S seipā nouit huāna mēs et amat seipā: nō ad īmutabile nouit ī amat. **Plūq vñ** qsq hō loqdo enūat mēte suā. qd ī seipō agat attendēs. alit' at huānā mēte spālī a' gnālī agmāe definit. Item qz cū mī de sua ppa loqitur utz in

telligat hoc a' id a' nō itelligat. et utz velit a' nolit hoc a' id: credo. **Iū** vō de huāna spālī a' genālī vey diat. agnosco ī appbo. **Vnde** māifestū est aliud vnū quēqz vidē ī se qd sibi aliq dīcētī credat. non tñ videat. ad at in ipsa uitate. qd aliud qz possit ītuen. qz alterz mutai p tpa. alterz īcōmutabili etermtate consistē. **Neqz** ei oīa corpas mētas mētes vidēdo p similitudinē colligā spālē ul gnālē mētis huāne notiaa. s' ītuenī īuolabile uitate ex q p hā qñtū possūqz defini am' nō qual' sit vñ qz hōis mēs. s' qz ē ē seipōis īdibz deat. **Un** et fāta fias vey corpaliū p corpis sensū haustas ī quodā mō ī fūsas meōne. ex qbz et ea que nō uisa sē. ficto fātafmate cogitant. siue alit' qz sē. sū fortuito sicut sē aliq oīo regū sup mēte nīaz īcōmutablī manētibz vel approbāe apd nosmetipos ul īpbae dūamī. cū itē ad appbām a' īprobaq. **Ita** ī cū īrecolo caritatis mētia qz vidi. ī cū fingo alexādne qz nō vidi. eas dē ymaginarias fōrē qdā qbusdā pferis. īcōnablī pfero. uiget ī daret des' iudiciū uitalis. ac sui iūf īcōruptissibz regū firmū ē. **Ita** si corpalū ymaginū qñ quodā nubilo subterit: nō tñ īuoluit atqz cōfūdit. **Itz** īterest utz ego sub illa ītūlla caligie tpa a celo pspicuo se

ducatur. an sic in altissis montibus
de solet intusque ad liberos fructus. et
semissima luce super. et desissias ne
bularum sub aspectu. **N**am in me
firmi amolus inflammat ardor cum audi
o vix aliquod per fidei plenitudinem et fir
mitate atrociora tormenta tolerasse.
Et si in digito ondat ipse homo. stu
deo in diuine. notum facit. amicitia
colligat. **I**taque si facultas datur. acce
do. alloquor. sermonem consero. affectum
meum in illum quibus vobis possum expri
mo. viassimque teo fieri quem in me
heant utique exprimi volo. spiritualis
complexum credendo melior quam puestiga
re ita ato et carne peccatis eius interiora
non possum. **A**mo itaque fidelis ac forte
vix amore casto atque germano. **Q**uod
si in me inuas loquas fateatur. a in
cautus aliquod modo sese indicet. quod vel
de deo credat incongrua. atque in illo
quod ad carnale desideret. et per tali er
rore illa pertulit. ut sperate peccatis
cupiditate. ut tamen auuiditate la
dis humane. statim amor ille quo teum
ferebar offensus. et qui repulsus
atque ab indigno homine ablatum in ea
forma premet ex qua eum tale credes
amaueram: non forte ad hoc amo iam
ut talis sit. cum tale non esse spero. **A**t
in illo homine non mutatum est. **M**utari
tamen potest: ut fiat quod eum iam esse credide
iam. **I**n mente aut mea mutata est utique
ipsa existantia que de illo aliter se ha
bebat. et aliter se habet. **I**demque amor ab i

fectione profuerit ad intentionem consu
lendi: incommutabili desuper iustitia
iubente defluxit. **I**psa vero forma
causse ac stabilis unitatis. et in qua
frueretur homine. bonum eum credes. et
in qua consulo ut bonus sit. eadem lu
ce incorruptibilis fueritque romis
et mee mentis aspectum. et illam fan
tasie nubem quam desuper cerno cum
eundem hominem quem videram cogito.
inperturbabili eternitate perfidit. **I**te
cum arcti pulchre et equibilibus notum
quem vidi. ubi gratia. castigie. amor
reuoluo res quodam meum nunciatam
per oculos. memorieque transfusa. yma
ginariui aspectum facit. **E**t aliud me
te conspicio scilicet quod in opus illud con
placet: vix et si displicet torange
re. **I**taque de istis secundum illam iudicium:
et illam terminum rationalem mentis ita
tu. **I**sta vero aut pernam sensu cor
poris tangimus. a ymagines absen
tium fixas in memoria recordamur. a
ex earum similitudine etiam figuram qualem
nos ipsi si vellemus atque possemus
etiam ope moluerimus: aliter figura
tes amor ymagines corporum. a per corpora
videntes. **A**liis aut rationes ar
tibus ineffabiliter pulchra talium fi
gurarum super aciem mentis siplia in
telligentiam capiētes. **D**e vbo quod
mes ex etna accepit vix c vii.

In illa et eterna veritate ex qua terrena
lia facta sunt omnia. formam secundum quam su
mus. et secundum quam vel in nobis. vel in

corpibz veā i rā rōe ad opam.
visu metis aspiciam. atqz inde co
ceptū rez veracē noticiā tōpūbū
apd nos hēm. et dicēdo itz gign
nim. nec a nob nascēdo discēd.
Tū at ad alios loqm. vō inty ma
nēt mīsteriū vocis adhibez aut
atqz signi corpāl. ut p qndā co
mēōratōz sensibile tale ad fiat
etiā i aīo audiētis. qle de loqz
aīo nō recedit. Nichil itaz agi
p mēbra corpis i fūis dictibz nīf
qz ul approbant. ul ipbāt mo
res hōim. qd nō vbo apd nos it
edito pueim. Nō em ad vo
lē facit. qd nō i corde suo prius
dixit. qd vbu amore caput su
arātē siue cātoris. id ē aut natē
mutabil. a ignutabil vitatis.

Ergo aut *Etli amore deat di*
cupiditate ligi cāta c vñ.
aut caritate. nō q nō sit amāda
arātā. s si ad cātorē refert ille
aīo. nō iā cupiditas s caritas
erit. Tūc ei ē cupiditas: cū p se
amat arātā. Tūc nō vtentē ad
iuuat: s corrūpit fructē. Tū gā
par nob a infior cāta sit: i fōre
vtendū ē ad deū. par at fructū:
s i deo. Ad ei tēpō nō i tēpō frui
debes. s i eo q feat te: sic et illo
quē diligis tōp tēpm. Et nob g
et frūbz i dñō suam. et i de nos
nec ad mēfipōs remittē. et qz re
laydre deorsū. versus audeam.

Nasat at vbu. cū extogitatu plaret:
a ad pmandū. a ad ite faciendū. Ver
bū g nīz. i mētē de q gignit: qī me
dius aīo diūgit. seqz cū eis teraiū co
pleru i corpeo sine villa cōfusione co
stūgit.

Et differat dilectio
rez spūaliū ab amore carna

Conceptū lū. *Cap. ix.*
at vñ i natū idipz ē cū vo
lūtas i ipsa notā dāsat: qd fit in
aīo spūaliū. Et enī v gā pfecte
nouit. pfecte qz amat iusticiā. iā iust
ē etiā si nlla existat. s m eā fōrtē
p mēbra corpis opandi nātās. In
aīo at carnaliū tpalū qz rez sicut
ipīs aīaliū fetibz. aliq ē dceptū ubi
alius partz. Illuc ei qd cupiēdo co
apit. adipiscēdo nasat. qm nō suf
fiat auaricie nosse i amare aux. n
et heat: neqz nosse et amare vesta i
cātibz. n et id agat. nō nosse i aīo
hōies i ipia. n pueiāt. q tū oīa nec
adepta sufficiūt. Qui ei bibeit iqt
ex hac aq: sicut itez. Ideo qz et i p
dceptū inqt labore dolore. i pepit ini
qtatē. Dolore ul labore diat coapi.
cū ea capiūt que nosse ac velle nō
sufficiat. i iardesat atqz egrotat aīo
idigētia. donec ad ea pueiat: i qī
pariat ea. Vñ elegant i latina lin
gua parca dñr: et repta atz qpta.
Que vā qī a partu dñi resonāt: qz
cupiā cū cōcepit. parit parz. Vnde
dñs clamat. Venite ad me oēs q la
boratis et onāti estis. Et alio loco.

De pignatibz et māmātibz illis diebz
 sū itaqz ad ptū uerbi refert oīa ul
 itē fca uel pta: ex ore inqt tuo ius
 tificabilis. et ex ore tuo dēpnabilis.
 nos volēs itelligi nō hoc visibile
 s̄ itēius iuisibile cogitationibz et
 cordibz. *Nō oīa q̄ notā dphēn
 dit dia posse dcepta. ca. x.*

Recte ergo q̄rit vtrū oīs no
 ticia vbu. an tm amata
 noticia. Nouit ei et ea q̄ odimz
 s̄ nec dcepta nec paria dicēda s̄
 aio. que nob̄ displicet. *Nō ei oīa
 q̄ quoq̄mō tangūt dapiūt. s̄ a
 lia ut tm nota sūt. nō tm v̄a dīcūt
 sic ista de q̄bz nō agimz. Aliē em̄
 dnt vba q̄ spacia tpm sillabis te
 nēt. sū pnuāent sū cogitent: a
 liē omē qd notū est. Verbu dī aio
 ipressū q̄dū de mēdina pfr̄ et de
 finim p̄t: q̄uis res ipā displiceat
 Aliē cū placet qd mēte dapt. s̄ dī
 qd genz vbi accipiendū ē. qd ait a
 pls hēo dicit dñs ihs n̄ ī spū scō.
 cū scdm̄ aliā verbi notioz dicant
 hoc et illi de q̄bz ipē dñs ait. *Nō
 oīs q̄ dicit m̄ dñe dñe. Itabit in
 regnū celoz. Vetrū cū et illa que
 odimz. itē displicet. recteqz ipro
 bant. approbat eoz ipbatio. et
 placet et ubū est. n̄ viaoz notā
 nob̄ displicet. s̄ ipā viaa. Nā pla
 cet m̄ q̄ noui. et desinio qd sit ī
 tepancia. Et hoc ē vbu eoz sicuti
 s̄ in arte nota viaa. et itē appro**

bat eoz notā. cū discerint cōdi
 tor spēs. puacioneqz utitas sicuti
 ti aiere et negat. et eē et nō esse.
*Atm̄ utute puari. atqz ī viaū
 deficit dānabile ē: et desinio ī
 tepancia. ubūqz eius dīcē p̄t
 ad arte mox. Esse at̄ itēmpan
 te ad id p̄tū qd illa arte dpat
 sit nosse ac diffinio q̄ sit soleo
 asimz p̄tiet ad arte loq̄di: facē
 at̄ viaū est qd eadē arte repre
 hendz. Verbu est i qd nō disc
 nē et īfinuare volūz cū amōe
 notā. Cū itaqz se mēs nouit et
 amat. iūgt ei adre vbu eius
 et qm̄ amat noticiā. et nouit
 amorē. et ubū in adre ē et adre
 ī vbo. et utzqz ī amate atqz di
 cete. s̄ oīs sm̄ spēs notā silis
 ē ei rei quā nouit. Et em̄ alia
 noticia sm̄ puacioz. quā cū ī
 pbamz loqm̄. et her puacioz
 ipbatio spēcī laudat. ideoqz
 approbat. *Dcepte notā silis
 et ad eglit mēte accedē est.**

Habet ḡ aimz. *ca. xi.*
 nō nullā spēcī note sili
 tudinē. siue cū ea placet. siue
 cū ei puacio displicz. Quoc
 ta m̄q̄ deū noui. siles sumz.
 s̄ nō ad eglitate siles. q̄ nec
 tm̄ eū nouimz q̄ntū ipē ē. et
 q̄admodū cū p sensū corpis di
 samz corā sit aliq̄ eoz silitudo
 ī aio mō. q̄ fantasia ī mēo ē.

Nō ē oīo ipā corpa ī aīo s' cū
ea cogitam⁹: s' eorū silitudines.
Itaq; cū eas p illis approbam⁹:
erām⁹. **E**ror nāq; ē p alio al
teri⁹ approba⁹. **M**elior ē tñ pma
ginatio corpis ī aīo. q̄ illa
spēs corpis. ī q̄ntū her ī melioi
nā. id ē ī s'bstān vitali. sicuti
ē aīm⁹. Ita cū deū noui⁹ q̄ius
meliores efficiam⁹ q̄ erām⁹ aī
q̄ nossem⁹. maxieq; cū eadē
notā ī placata digneq; amata
vbū ē. fitq; aliq; dei silitudo. il
la notā tñ ī fīor ē. **C**reatā q̄p
pe aīm⁹: cūtor at dō. **E**x q̄ col
ligit⁹ q; cū se mēs ipā nouit
atq; approbat. sic ē eadē notā vñ
e⁹. ut ei sit par oīo et eāle atq;
idēpādē. q; neq; ī fīorib; eēntie
noticia ē sic corpis. n; supioris
sic dei. **E**t cū habeat notā sili
tudine ad eā rē quā nouit. h
ē. aī⁹ notā ē. her hē pfrā; ī eā
lē qua mēs ipā q̄ nouit ē nota.
Ideoq; et ymago ī vbū est. q;
de illa expmūt. cū agnoscādo ei
dē coequat⁹. ī ē gignētī equale
q̄d gemitū est. **E**x sic notāa
mētis ē ples nō ē aīo; partus

Quid g⁹ eadē sit. c. xij.
Amor nō erit ymago. nō
verbū. nō gemit⁹. **E**x g⁹ mēs
noticiā suā gignit cū se nouit.
et aīo; suū nō gignit cū se a
mat. **N**ā si aptea ē noticiā su

etā q; nosabil⁹ ē: aīo; et suū cū ē
q̄a ē amabil⁹. **E**x itaq; nō utrūq;
genuerit: difficile ē dicē. **H**er ēi q̄o
etiā de ipā sūma tñtate oīpoten
tissio aratore deo ad eā ymaginē
hō frō ē solet mouē hoīes. q̄s uen
tas dei p huānā locutio; īuitat
ad fidē: cur nō spēs q̄ frō a pte deo
genit⁹ ul credi. ul itelligit⁹ ut fili⁹
et ipē dicat⁹. **E**x nē ī mēte huāna
utrūq; uestigat⁹ conam. ut ex mfi
ore ymagie ī q̄ nob; faīliari⁹ nā
ipā mē q̄ īuogata rñdet exa
tāoīe mētis aīe ab illūata cā
tura ad lumē incōmūbile diriga⁹.
si tñ vitas ipā psuasit. sic dei vñ
filii eē nlla rānoy dubitat. ita
caritate eē spm̄ scm̄. **E**x ad illā
yginē que cātura ē. hoc ē ad cōna
bile mēte diligēti⁹ de hac re mē
rogandā cōsiderādāq; redeam⁹. ubi
tpalit⁹ exñs nō nllay rēy notāa
que ātea nō erāt. et aliq; rēy aīo;
q̄ antea nō amabāt disticti⁹ nob;
apit q̄d dicat⁹. q; et ipi locutio; tpa
luer digēde faīlior ē ad explicād
res q̄ ī ordie tēpm cōphēdūt. **P**mo
itaz māifestū sit posse fī ut sit aīo;
sabile. id ē q̄d fari possit. ī tñ nesa
at⁹: illd at fieri nō posse ut fāt.
q̄d sabile nō fuit. **P**n liq̄do tenē
dū ē q; oīs res quācūq; agnosam⁹
agenāt ī nob; noticiā suā. **A**b utq;
ēi notā parit⁹: et agnoscatē ī cog
nito. **I**taq; mēs cū se ipā agnoscat

sola patres e notis sue. Et cogniti ei
et igniti ipsa e. **E**rat ac sibi ipsa
nosabil. et anq se nosset. s not
sui no erat iea cu se ipa no noue
rat. **E**d ergo ignoscat se. patre r
notiaa suu gignit. q no minuse
nouit q se: nec alia eena e no
tiaa ea. no solu q ipa nouit. s
et q seipsa sic sup dixi ut erat
sibi nosabil. et anq se nosset. **E**d
ig de aore dicend e. cur no etia
cu se amat. ipm q amore suu ge
nuisse videat. **E**rat em amabil
sibi et anq se amat. q potat se
aare: sic erat nosabil sibi. et an
q se nosset. q potat se nosse. **N**a
si no sibi eet nosabil. nuq se nos
se potuiss: ita si no sibi eet ama
bilis. nuq se aaro potuiss. **S**ur
itaq amado se no genuisse dica
amore suu: sic ignoscendo se ge
nuit notiaa sua. **A**n i eo quide
maifeste ondi hoc aoris ee pnm
unde pcedit. **A**p ipa mete qppe
pcedit q sibi e amabil anq se a
met: atq pnapu ita e amoris.
sui quo se amat. **I**do no recte
d gemit ab ea. sic notia sui qua
se nouit q notia ia iuentu e. qd
partu ul reptu d q sepe pcedit
inqsiao. eo fine qetura. **N**a inqsi
e appetit iuentu. qd ide valet
si dicas reperiendi. **Q**ue at reptu
q parit. **I**n pli sumlia se vbi
n i ipa notia. **I**bi ei q expssa for

mant. **N**a et si ia erat res qd que
redo iuentu: notia tm ipa no eat
qua sic ple nascente deputam.
Porro ille appetit q est in qredo
pcedit a qiente. et pcedet quoda
m reqesat fine q itendi n id qd
qut iuentu qienti copulet. **Q**i
appetit id e inqiao qm aor
ee no videat. quo id qd notu e
amat. hoc ei adhuc. ut agscat
agit: tm ex eode gne quidda e.
Na volutas ia dia pt: q oms
q qrit iuentu vlt. **E**t si id qut
qd ad notiaa ptineat: ois qui
qrit nosse vlt. **E**d si ardenet
istate vult. stude d. quo max
i assepdio atq adipiscendis qb
q doctis dia solet. **P**artu g
metis ancedit appetit qda q
id qd nosse volu qiendo et in
uendo nasat ples ipa notia:
ac p hoc appetit ille quo capi
parit notia. part et ples ite
dia no pt. **I**deq appetit quo
thiat iei. ignoscendo fit aor cog
nto. du tenet atq aplectit
placata ple. id e notiaa. gign
netiq iugit. **E**t e qda ymago
tntat ipa mes et notia ea qd
e ples ea. ac de ipa vbu eius
et amor teru. **E**t heria vnu
atq vna rba. nec mior ples
du tm se nouit mes qnta e. n
mior e aor. du tm se dilig q
nouit et qntu est **I**apit **plom**

In hoc libro de ad hoc opm **lib. x**
diligentius subtiliusque tractatum est
atque ad id productum. ut inueniat in me
te eundem finem et in memoria sua
et intelligentia et voluntate. **S**ed quoniam
et hoc dicitur ut in eis minus ita esse
potuit. ut non sui memisset. non
se intelligeret et diligeret. cum autem se co-
gitaret non se a corporalibus rebus ea-
dem cogitatione discernere dilata est
de finitate et hoc ymago est dispu-
tatio ut in ipso et corporalibus vis
inueniret finem et discretio. **V**nde
lectoris exerceret intentio. **D**e stu-
dio discere amantem quod ignorat. quod
non expectarent scire si penitus
ignoraret. **ca.**

hinc ad p. m.

Mea ipsa sepe
enodatur expli-
cata limaaor
accedat iteao.
At p. m. q. re

persus ignota amare oio nullus
potest. diligenter iteand est. augm
sit ad studium. id est non iam scien-
tia. sed adhuc scire cupientem. qua-
re doctrina: et in his quippe rebus in quibus
non visitate de studio. Solent
existere amores ex auditu. dum et
cum plurimudis fama ad viden-
dum ac fruendum animam accedit. **G**ra-
tialis nouit corpus plurimudis
ex eo quod plurimas vidit. ut me-
thodice vnde apparet. cui foris

thiat. **Q**uod cum sit non rei penitus itog-
nate ad exatate: et genus ita notum
est. **C**um autem vix bonum amamus. et facere
non vidimus: ex notum virtutis amamus
quod nouimus in ipsa iustate. **A**d doctri-
nas autem agnoscedas plerumque nos la-
dantur atque predicantur accedit auctori-
tas: et tamen non breuiter impressa cuiusque
doctrina habemus in animo notionem. nullo
ad eam discendum studio flagrantem.
Quod cum sciende vix gratia rethorice vi-
la cura et opera impendit: non ante
sciret eam discendi esse sciamus. **A**liquam
ipsam doctrinam fines auditos exp-
tos ve miramur: et ex hoc tardescimus
fiditate parere discendo. quod ad eos per-
uenire possimus. tunc si literas nescienti di-
cat quondam esse doctrinam qua quisque va-
leat quous longe absenti verba mittenda
manu sua in silicio. quod tunc ille cui
mittitur. non auribus sed oculis colligat.
idque fieri videat. **N**one dum cupis-
at nosse quo id possit oio studio ar-
ca illam finem mouet. que iam notum te-
net. **S**ed accedunt studia discendi.
Red quod quisque persus ignorat: animo
nullo pacto potest. **I**ta etiam signum si quis
audiat inagmtum. veluti ubi alius
sonum. quo quod significet ignorat. cu-
pit scire quod non sit: id est sonus ille.
cui rei memorande institutus sit. ve-
luti audiat. cum de rementum. et igno-
rans quod sit requirit. **I**am itaque or ut no-
uerit signum esse: id est non esse in anem
illam vocem. sed ad ea significari. **A**lioquin

iā notū ē hoc trisillabū. ⁊ articula
 tā spēs suā īpressit aīo p sēstū au
 riu. **Q**uod āplīq ī eo requīrūt q mgs
 īnotescat. cui⁹ oēs līr. oīaq som
 spacia nota sūt. n̄ q sil' īnotuit
 signū eē. mouitq sādī cupiditē
 q rei signū sit. **Q**uo ī āplīq no
 tū ē. s̄ nō plene notū ē: ⁊ cupit
 aīq de illo nosse qd reliquū ē. **P**i
 ei tūmō eē istā vocē nosset. eāq
 alic⁹ rei signū eē nō nosset. n̄
 tā qrit sensibili re q' potat sen
 ciedo pcepta. **R**ā vō nō solū eē
 vocē. s̄ et signū eē iā nouit. p̄fē
 id nosse vult. **N**eq vllū p̄fē sig
 nū nosat: n̄ cui⁹ rei signū sit
 īgnoscat. **H**oc g' q ardētī aīa q
 rit ut nouit. studioq accēsus ī
 sistit: nō iā p̄t dīa eē sine aīore.
Quid īg amat. **C**erte ei amari
 ad n̄ notū nō p̄t. **N**eq em ille
 istas tres silbas amat: q̄s iā no
 tas h̄t. **S**i iā hoc ī eis amat.
 q̄ sat eas sigficatē ad: nō īdēnt
 agit. **N**ō ei hoc nosse qrit: s̄ in
 eo qd scire studet. qd amet īq̄rīq
 qd p̄fē nōdū nouit. et p̄p̄tā mī
 tam cur amet: qm̄ fīnssic nouū
 amari n̄ nota nō posse. **Q**uid g'
 amat. n̄ q nouit atq̄ ītuet ī oī
 bz rex q sit pulchitudo doctīe qua
 ītinet notī signoz oīm. q sit vī
 litas ī ea pīa q īt se soaetas se
 fa dīcat. ne sibi hōm cet⁹ detīd
 res sūt qūis solitudīe sī cogitacōes

suas colloq̄do nō mīscat. **H**ac
 g' spēcē decora ⁊ vīlē tēmit aīa
 et nouit ⁊ amat. eā q ī se p̄fīa
 studet q̄ntū p̄t q̄s vōtū sig
 ficatā quācūq̄ ignorat m̄qrit.
Aliud ē em q eā ī vītātis luce
 aspīat: ad q ī sua fādīate pa
 pīat. **C**ospīat nāq ī luce vī
 tātis. q̄ magnū ⁊ q bonū sit
 oēs oīm gēcū līguas ītelligē
 at loq̄. nīllāq ut aliēgēna
 audīe. ⁊ a nīllo ita audī. **S**ui⁹
 notī dec⁹ cogitacōe iā tēmit:
 amatq̄ res nota q ita cospīat
 atq̄ ī flāmat studia dīscenā.
 ut ita eā moueat. ei⁹ īhīent
 ī oī opera. quā īpendūt dīseq̄
 de tali facultatē. ut et vīu am
 plectant. qd īdē p̄nosat. atq̄
 ita q̄sq̄ cū fādīate spē p̄pīnat
 ei feruētīq aīore īardesat. **P**is
 doctīis q̄ppe studet vehēmētīq:
 q capi posse nō despīat. **R**ā q
 rei adīpīscēdī spē q̄sq̄ nō gerit
 a tepīde amat. a oīo nō amat:
 qūis q̄ pulch' sit videat. **Q**uo
 cūq̄ oīm līguaz sē scīā ab oī
 despīat. sūe gētīs q̄sq̄ maxīe stu
 det ut nouit. **S**i et illi ad p
 fectū p̄pīede se nō suffīcē sētī.
 nēo tū tā desīdīos⁹ ē hūī⁹ notī:
 q nō cū audīerit īngīntū vībū
 velit nosse qd īdē sit. et sī p̄t que
 rat ac dīscat. **Q**uod dū qrit vīq
 ī studio dīscēdī ē: ⁊ videt amāe

re incognita. qd nō ē ita. **¶** pōs
nāq illa tāgit am̄ quā nouit et
cogitat. ī qua elucet deus oſciā
doz aīdōz ī uocabz notis audiedis
atqz reddedis: eaqz accedit studio
q̄rentē quidē qd ignorat. s̄ notā
formā quo id p̄tēat ītuentē et
amātē. Itaqz si q̄renti ubi grā
qd sit cōmētū. hoc ēi ex' cā posu
erā. dicat qd ad te p̄tēz. indeb.
¶ ne forte audia loquētē. et nō ītel
ligā: a' v'spīā forte id legā. et qd
sc̄ptor sensit nesciā. **¶** R's tādē hu
ic dicat: noli ītelligē qd audis.
noli nosse qd legis. **¶** Qibz ei s̄
āimibz rōnalibz ī p̄mptu ē ad
videndū hā p̄cie pulcritudo q̄ hoīm
int' se cogitata significācū vocū
enūaatiōē noscūt. **¶** p̄t' hoc no
tū decus. et ob hoc amātū. qz no
tū. studiose q̄rit verbū id igitū.
¶ Itaz cū audiet et agnouit teme
tū a vetibz vinū appellatū. s̄
iā ex v'su loq̄di quē nō habem'
hoc uōbulū emortuū. p̄t' nō
nillos fortasse veterz libz sibi
nācū deputauit. **¶** Si at' illos
sup uacaneos h̄t. forte nā nec
dignū qd mēorie cōmēdet existi
mat: qz videt ad illā sp̄ez doc
tine quā notā mēte ītuet. atqz
amat mīme p̄tinē. **¶** Quāobz
oīs aōz studētis aī. hoc ē. volē
tis sc̄e qd nescit. nō ē eius rei a
mor quā nescit. s̄ eius quā scit:

p̄t' quā vult sc̄e qd nescit. **¶** Aut sitā
curiosus ē ut nō p̄t' aliq̄ notā causā
s̄ solo aōze rapiat īcognita sciendi
discernēdū qdē est ab studiosi nō
iste curiosus. **¶** s̄ nec ip̄e amat incog
nita. p̄mo agnūcū dī odit īcognita.
q̄ nlla ēē vlt. dū vult oīa cognita.
¶ s̄ ne q̄sā nob' difficiliorē referat
q̄onē assens tā nō posse q̄piā odif
se qd nescit. q̄ nō p̄t' aāze qd nescit.
nō resistamz veris ūbis. **¶** s̄ ītelli
gendū ē nō hoc idē dia. cū dī. aāt
sc̄e īcognita: ac si dicet. amat incog
nita. **¶** Illud ēi s̄ p̄t. ut amet quisqz
sc̄e īcognita: ut at' amet īcognita
nō p̄t. **¶** Nō em̄ frustra ibi positū ē
sc̄e: qm̄ q̄ sc̄e amat īcognita. nō ip̄a
īcognita. s̄ ipm̄ sc̄e amat. **¶** Qd n̄ h̄et
īcognitū. neqz sc̄e se q̄cā possi fident'
dicē. n̄z nesciē. **¶** Nō solū em̄ q̄ dic.
sc̄o. et vey dicat. nāc ē ut qd sit
sc̄e sc̄at: s̄ et q̄ dicat nescio. idqz
fident' et vey dī: et sc̄e se vey dicē.
sc̄e vey q̄ sit nesciē. **¶** Qā et disc̄nt
ab sc̄ete nescientē. cū vāat se intu
ens dicat. nescio: et cū id se sc̄e vey
dicē vñ sc̄et. si quid sit sc̄e nesci
ret. **¶** Quibz caus' iudicāt' amari

¶ Quilibz 1ª īcognita. c. 11.

¶ studiosus. q̄libz curiosus nō
amat īcognita. et cū ardētissio appe
titu īstat sc̄e qd nescit. **¶** Aut em̄ iā
genē notū h̄z qd amat. idqz nosse
expetit: et iā ī aliq̄ singlā. vel ī
singul' rebz q̄ illi nōdū note forte

laudant. finq; aīō p̄maginaria for-
mā quā exatent in amore. Vñ at
figit: n̄ ex his q̄ iā nouit. Si uat
forme aīō figate atq; itogta notissie
si eā que laudabat dissilez inenit
fortasse nō amabit. Si amauit
ex illo aīōre itapiet. ex q̄ didiat pā
loān q̄ppe alia erat q̄ amabat q̄
sibi aīō formās exhibe d̄sueuat.
Si at illi forme silez iuenit quā fa-
ma p̄dicauit. cui vñ possit dice.
iā te amabā. nec tūc utiq; amabit
itognitā. quā i illa silitudie noue-
rat. a in spē seip̄tne idis videm⁹
ad i ibi ama⁹. qd̄ cū exp̄ssū in a-
liq̄ rei t̄palis effigie. ut qui ex p̄-
se laudatibz credim⁹ i amam⁹.
nō aliqd̄ ama⁹ itognitū vñ iā
satis sup̄ disseuim⁹. a ad notū a-
mam⁹. p̄p̄ qd̄ ignotū ad querim⁹.
cui⁹ ignoti aīō neq̄q; nos tenet. s̄
illiq; cogniti quo p̄tinē noui⁹ ut
ed̄ qd̄ ad ignotū q̄rim⁹ noueri⁹.
sic de itognito v̄o pauloān locuti
sum⁹. Aut ipm̄ s̄c̄ q̄sq; amat. qd̄
nlli s̄c̄ aliq̄ cupiet eē itogtū p̄.
His caus̄ vident aīōre itognita q̄
s̄c̄ aliq̄ volūt qd̄ nesciūt. i p̄p̄
ardēaīōre q̄endi appetitū s̄i aīōre
eē dia nō p̄nt. S̄z cū res se aliter
heāt. n̄z oīō q̄c̄q; amet itognitū
arbitror me p̄suasisse verū diliget
ituctibz. S̄z q̄ exēpla q̄ dedimus
eorū s̄c̄ qui aliqd̄ qd̄ ipi nō s̄c̄ nos
se cupiūt. videndū ē ne forte aliq̄

nouū gen⁹ appareat cū se ipsa
mēs nosse desidat. *An itogni-
ta sibi mēs sit cū se nō nouit.*
Quid ḡ amat q̄ut c̄ m̄
mēs cū ardent se ipsa q̄
rit. ut nouit. dū itogta sibi ē
Ecce ei mēs seipsa q̄ut. ut no-
uelit: et itāmat hoc studio.
*Amat i. Et qd̄ amat. Si seip-
sa. quō si se nōdū nouit. n̄ q̄
q̄ possit aīōre qd̄ nescit. An ei
fama p̄dicauit spēz suā. sicut
de absētibz sole⁹ audire. Forte
ḡ nō se amat. s̄ qd̄ de se fingit.
hoc aīō. lōge fortasse a q̄ ipa
ē. Aut si se mēs sui simile fin-
git. et tō cū hoc figmētū amat
se amat aīō nouit. q̄ id qd̄
sui sile ē intuet. Nouit ḡ alias
mētes. ex q̄bz se fingit. i gene⁹
ipō s̄ nota ē. Tur ḡ cū alias mē-
tes nouit. se nō nouit. cū se ipa
n̄ sibi possit eē p̄sena⁹. Qd̄ si
ut oīū corpis magis aliq̄ oīū no-
ti s̄c̄ q̄ ipsi sibi: nō se ḡ queat
nūq; iuentura. Nūq; ei se oīū
p̄ret specula videbūt. Nec villo
mō putadū est eē rebz itocp̄is
itēplādis tale ad adhiberi. ut
mēs t̄q; in sp̄c̄lo se nouit. Ant
iōe vitatis et̄ne videt q̄ sp̄c̄lo
sū sit nosse semetipsa: et hoc
amat qd̄ videt. studetq; i se s̄p̄.
*Quia q̄m̄s sibi nota nō sit: nō
tū ei t̄n̄ est q̄ bonū sit. ut sibi nō**

ta sit. Et hoc quod est per impossibile est non
dum se nosse: et quod sit pulchrum iam se
nosse. An aliquem finem optimum
id est beatitudinem et beatitudinem suam vi
det per quandam occultam memoriam que
in longinqua est progressa non deseruit
et credit ad eundem finem non seipsam cog
nouit. puerum se non posse. Ita
dum illud amat hoc querit: et notum
amat id est propter quod querit ignotum.
Sed cur memoria beatitudinis sue po
tuit. et memoria sui cum ea produci
re non potuit. ut tamen se nosset. quod
voluit puerum. quod nouit id est quod voluit
puerum. An cum se nosse autem non se
quam non dum nouit. si ipsum nosse
amat: acerbique tollit seipsam
deesse scire sue quod voluit autem com
prehendere. Nouit autem quod sit nosse.
et dum amat quod nouit. etiam se cu
pit nosse: et dum hoc amat quod no
uit et se cupit nosse. Vbi ergo suum
nosse nouit: si se non nouit. Nam
nouit quod alia nouit: se autem non
nouit. Hinc ei nouit et quid sit
nosse. Quo pacto id est se ad scientem
sat. quod seipsam nesciat. Neque ei al
tera mente scientem sat. Et seipsam.
Sat id est seipsam. Deinde cum se querit.
ut nouit: querentem se iam nouit. Ita
se ergo nouit. Propter non potest omnino
non scire: sed dum se nescientem sat.
se utique sat. Si autem se nescientem ne
sciat: non se querit ut sciat. Quia
propter eorum quo se querit magis se

sibi nota quam ignota esse ducit. Nouit
ei se querentem atque nescientem: dum se querit
ut nouit. Quid ergo dicemus? An quod ex
parte se nouit: et ex parte non nouit.
Sed absurdum est dicere non eam totam scire
quod sat. non dico totum sat. sed quod sat
tota sat. Cum itaque ad de se sat. quod
non tota non potest: tota se sat. Sat autem
se aliquid scientem: nec potest quod scire nisi
tota. sat se igitur tota. *De prima
mentis quod non potest ignorare.*

Deinde quod eius ei tamen est in
notum est quod se viuere. Non potest
et mens esse: et non viuere. Et non habet eam
apud ut intelligat. Nam et aie besti
arum viuunt: sed non intelligunt. Sicut ergo
tota mens est: sic tota mens viuunt. Nouit
autem viuere se: tota itaque se nouit. pos
tremo cum se nosse mens querit: mentem
se esse iam nouit. Alioquin vix se querat
ignorat: et ad per alio forsitan querat.
Nec enim non potest ut ipsa non sit mens: at
ita dum mentem nosse querit. non seipsam
querat. Quia propter quod cum querit mentem quod
sit mens. nouit quod se querat: perfectio
nouit quod ipsa sit mens. Porro si hoc in
se nouit quod mens est: et tota mens est.
et tota se nouit. Sed ecce non se nouit
esse mentem. cum autem se querit. hoc tamen
nouit quod se querat. Propter enim eam sic ad
per alio querit: si hoc nesciat. Ut autem
non querat aliud per alio: pauldubio
nouit quod querat. At si nouit quod querat.
et seipsam querit: seipsam utique nouit.
Quid ergo adhuc querit? Sed si ex parte

se nouit. ex parte at adhuc querit. non
seipsa. sed parte sua querit. Tu enim ea ip-
sa dicit: tota dicit. Deinde quod nouit non
se a se inuenta tota. nouit quanta sit
tota. atque ita querit quod deest: quod ad-
soles querere ut velat in mente quod exat.
Hec tamen penitus exadit. quod per inagnos-
a. cum inuenit hoc esse quod querebat. Sed
quo modo ueriet in mente: quod possit
mens in mente non esse. Huc accedit.
quod si parte inuenta non se tota querit.
tamen tota se querit. ita ergo sibi presto est
et quod adhuc querat non est. Hoc enim deest
quod querit: non illa quod querit. Cum uero
quod tota se querit: non ei deest. Aut si
non tota se querit. sed pars quod inuenta est
querit parte que nondum inuenta est. non
se ergo mens querit. quod se nulla pars querit.
Pars enim que inuenta est. non se querit. pars
autem quod nondum inuenta est nec ipsa se querit.
quoniam ab ea quod inuenta est querit. Quod uero
quod nec tota se querit mens. nec pars eius
ulla se querit. se mens omnis non querit.

In quo mens nosse se deat. ab.

Ut quid ergo abstinetur. c. v.
ei preceptum est. ut seipsa cog-
nascatur. Credo ut se cogitet. a fin-
nata sua uiuat. Id est ut finem natum
sua ordinari appetat sub eo sit cui
subdenda est. super ea quibus proponenda
est: sub illo a quo regi debet. supra
ea quod regem debet. Hec enim per cupidita-
tem prauam tempus sui sit oblita: sic
agit. Videt enim quedam inmensa
pulchra in praestantiore natura quam deus est

in cuius statu deat ut eis fruatur vo-
lens ea sibi tribuere. et non ex illo si-
milis illius. sed ex seipsa esse quod re-
est autem ab eo. mouetur et la-
bit in minus. et minus quod pu-
tat amplius in amplius. quod non ipsa
sibi. nec ei quod suffiat recedat
a billo quod solus suffiat. Ideo
quod per egestatem et difficultatem sit
minus intentum in actiones suas.
et in quibus delinquentibus quod per eas
colligit. atque ita cupiditate ac-
querendi notitias ex his quod foris
sunt quorum agnitionem genus amat.
et sentit amitti posse non in pen-
sa cura teneant. perdit scitatem
tamen quod seipsa minus cogitat. quod
magis secuta est quod se non possit
mittere. Ita cum aliud sit non se
nosse. ad non se cogitare. hoc enim
multarum doctrinarum peritum igno-
rare grammaticam dicitur cum ea non
cogitat. quod de medicina arte tunc
cogitat. Tu ergo aliud sit se nos-
se. ad non se cogitare. tanta uis est
adoris ut ea quod cum amore diu co-
gitauit. eis quod cure glutino in-
heserit. attinhat et secum cum ad
se cogitanda quodammodo redit.
Est quod illa corpora sunt que foris per
sensus carnis admanuit. eorumque
diuturna quodam familiaritate imple-
rata est: nec seum per inuersionem tamquam
in regione in corpore non ipsa corpora
in se. per gines eorum duoluit et ra-

pit frās ī semetipā de semetipā.
Dat ē eis formādis qđdā sūstā
 aē sue. **S**eruat āt ad quo libē
 de spē talū ymaginū iudic: et
 hoc ē magnitēs. id ē rōnal' itel
 ligētia. q̄ seruat ut iudic. **N**ā
 illas aīe ptes q̄ cor porū silitudi
 bz īformāt. et cū bestiis nos cō
 munes hēre sentim⁹. **In qbz mēs**
de se cogitās possit errare. c. vii

Errat at mēs cū se **vi.**
 istis yginibz tāto amōe
 iūgit: ut eā se ad eē hīnōi ex
 istimet. **I**ta em̄ dformat eis quo
 dāmō. nō id existēdo. s̄ putādo.
 nō quo se ymaginē putet. s̄ oīd
 id ipm̄ cū yginē seā hē. **P**iget
 āppe ī ea iudiciū discernēdi cor
 pus qđ foris relinqt ab ygine
 quā de illo seā gerit: n̄ cū ita
 expmūt eēde ymagiēs tūp̄ solis
 senaant. nō int⁹ cogitent. sic
 dormiētibz. a' finētibz. a' in aliq̄
 extasi accidē solet. **C**ū itaq; se
 tale ad putat corpus eē se pie
 tat. **E**t q̄ sibi bñ dīa e' p̄napa
 tū sui quo cor p̄ regit. **De o**
p̄mōibz corū qui mente ad p̄
Inc apū eē sensēit c. vii
Rēm est ut qđā querent
 quid cor p̄is āpl⁹ valet ī corpe.
 et hoc eē mentē. ut oīd totā am
 mā existimant. **I**taq; alij san
 guinē. alij cerebz. alij cor. nō
 sic sēptum dīat. cōfitebor. f̄ dñē

ī toto corde meo. et diliges dñē deū
 tuū ex toto corde tuo. **H**oc ē ab u
 tēdo ut tñssendo vōblō dī a corpe ad
 aīā: s̄ ipā oīd p̄ncipalē cor p̄is quā
 ī visceribz dilaniatis videm⁹. eā
 eē putauerūt. **A**lij ex immutissibz ī
 diuiduisq; cor p̄is sūl' qđ athamos
 dīcūt. dīcentibz ī se atq; coherētibz
 eā dīa crediderūt. **A**lij aerē. alij ī
 gnē s̄bz eī eē dixerūt. **A**lij eam
 nllā eē s̄bam. q̄ n̄ corpus nullā
 s̄bz potant cogitā: et eā cor p̄ eē
 nō iueiebāt. s̄ ipsā tēpacōz cor p̄is.
 vel cōpagē p̄mōdiōz. qbz ista cā
 io tūp̄ īnectit eē opinati sūt: eīq;
 oēs eā mortālē eē senserūt. q̄ sū
 corpus eēt. sū aliq̄ cōposicio cor p̄is:
 nō possit utiq; īmortalit' p̄manē.
Qui vō eā s̄bz vitā qñdā nequaq;
 corpeā qñqđe oē vīuū cor p̄is am
 mantē ac vīuīficantē eē reppererūt
 dīsequēt' et īmōrālē: q̄ vitā carē nō
 p̄t vitā. ut q̄sq; potuit. p̄baē cona
 ti sūt. **N**ā de qñto illo nescio q̄ cor
 p̄e qđ notissibz q̄tuor hui⁹ mōdi ele
 mētis qđā iūgētes hīc aīā eē dīx
 erūt: hoc loco diu deferendū non
 puto. **A**ut ē hoc vocāt corpus qđ
 nos cūq; ī loci spacio p̄s tota mōr
 ē. et ī illis adnumerādi sūt q̄ men
 tē corpeā eē crediderūt: a' si ut oēs
 mutabilē s̄bz cor p̄is appellant
 cū sāt nō oēs locorū spacijs aīā
 lōgitudinē ut latitudinē et altitudinē
 dīcunt nō cū eis de vōbuli q̄stione

pugnādū ē. In his oibz sentētijs qđ
qđ videt mētis nāz et eē sba. 7 nō
eē corpeā. id ē nō mīori sui pte mī
occupat loca spaciū. magis ma
iore siml optz videat eos qđ opina
tur eē corpeā nō ob hoc errat qđ mēs
eorz desit notat. s. qđ adiūgūt ea sū
qđz nlla pnt cogitat nāz. **Emē** fa
talsis em corpoy qđqd nisi fuerit
cogitat. nō oīno eē arbitrant: ideo
qđ nō se tōz sibi desit mēs requirāt.
Qđ ei tā dgmāori adest. qđ id quod
mētē adest. Aut qđ tā mētē adest. qđ
ipā mēs. vñ et ipā qđ appellat in
uētiō si vbi originē retrahent qđ
aliud resōt. nō qđ iueniē ē. i id vñ
re qđ qrit. **Propterea** que qđ ultro in
mētē veniūt nō vitate dñr iuen
ta. qđ ius dgmāta dia possit. qā nō
ī ea qrendo sedebam. ut ī ea veni
rem. hoc ē ea iueniē. **Quapp**
sic ea qđ ocul. d villo alio corpis se
su requirunt ipā mēs qrit. ipā em
et sensū carnis itendit. tūc at iue
nit cū ī ea que requirunt idē sensū
vñt: sic alia qđ nō corpeo sēsu mē
nūao. s. p seipsā nosse d. cū ī ea ve
nit. iuenit a' m supioze sba. id ē
ī deo. a' ī cetis aīe ptabz. sic de ipz
ymaginibz corpū cū iudicat. **Intz**
em ī aīa eas iuenit p corpū ipz sba.
Et mens nosse se qrens nō de se cor
poreū debeat cogitare. cap vñ.

Ergo seipsā quēadmodū que
rat et iueniat. mirabil' qō ē

quo sedat vt qrat. a' quo veniat
vt iueniat. **Quid** em tā iuente.
ut mēs ē. **qđ** qđ ī his ē que cū ad
re cogitat. sēfibilibz at id ē corpa
libz cū aīe assuefā ē. nō vñ sū
yginibz eoz eē in semetipā. **Hic**
ei oborūt erroris dedecū dū totū
sensū ygines sēcernē a se nō pñ.
vt se solā videat. **Coheserūt** ei
mirabil' glutine aīis. **Et** hec
ē eiā īmūdia: qm dū se solā
mat' cogitat. hoc se putat eē si
ne quo se nō pñt cogitat. **tūc**
ei pāpit' ut seipsā dgmāt nō se
tōz sibi detrahta sic qrat: s. id qđ
sibi addidit detrahat. **Intior** ē
em ipā nō solū qđ ista sēfabilia
qđ māifeste foris sē. s. et qđ yma
gines eoz que ī pte qđā sē aīe.
quā hñt ī bestie. qđ ius ītelligē
a careāt qđ mētis ē ppa. **Cū** ergo
sit mēs intior qđā mō erit a se
metipā. cū ī hec qđ vestigia mī
taz ītētiōnū exērit aīis affe
ctū. **Que** vestigia tōz īprimūt
mēorie qñ hec qđ foris sē corpa
lia sēcūt. ut et cū absūt ista
psto sint tñ ymagies eoz cogita
tibz. **Cognoscat** qđ seipsā. nec
qđ absente se qrat. s. ītētiōne
volūtats qđ p alia vagabat sta
tuat ī seipsā. 7 se cogitet. **Ita** vi
debit qđ nūqđ se nō amauit: nū
qđ nescierit. s. ad se nō amādo cū
quo se confudit. 7 cōcreuit qđā mō

atq; ita dū sicut vñū dūsa plect-
tit. vñū putauit eē q̄ dūsa sē.

Non **Quid mēs agnoscat**
itaq; velut ab seipaz **c. ix**
sentē se q̄rat cernē: s; pñtē se cūet
discernē. **H**ec se q̄ nō norit cog-
noscat: s; ab eo qd̄ alter nōuit di-
noscat. **I**p̄m eī qd̄ audit. cognosce
teipsā. quō agē curabit. si nescit
a quid sit agē. a quid sit teipsā.
Pi at utq; nōuit. nōuit i seip-
sā. q; nō ita dī mēi agnosce teip-
sā. sic dī cognosce cherubin i se-
raphin. **D**e absētib; eī ill' ardm̄
sēd; q; celestes qd̄a pñates eē pre-
dicant. **N**eq; sic dī cognosce volū-
tate illi; hōis q̄ nob nec ad sen-
ciendū vllomō: nec ad itelligen-
dū presto ē. n̄ corpalib; signis e-
dins. et hoc ita ut magis creda-
q̄ itelligam. **N**eq; ita ut d' hōi
vide facē tuā: qd̄ n̄ i speculo fñ
nō p̄t. **N**ā et ipā m̄a facies absē-
ab aspai nō ē: q; nō ibi ē quo
ille digi p̄t. **S**i cū dī mēi agnos-
ce teipsā. eo ictu q̄ itelligit quod
dñm ē. teipsā. cognoscat seipsā:
nec ob ad q̄ eo qd̄ sibi pñt ē. **P**i
at qd̄ dñm est nō itelligit: non
vñq; facit. **H**oc i ei p̄apit ut fa-
ciat: qd̄ cū p̄ceptū id itelligit fa-
ciat. **H**ō g' aduigat ad id q̄ se
ipsā agnoscat: cū dicit ut seipsā
agnoscat. **C**erte eī nōuit sibi di-
ci: sibi s; que est et viuut et itel-

ligit. **S**i ē et cadauer. viuut et peaiō:
itelligit at nec cadauer nec peaiō. **S**i
ergo se eē et viuut facit: quō ē et viuut
itelligen. **E**t mēs nosse se cupiēs
n̄ hōy de se opmari deat de
quib; dubitandū est. **C**a
Quā ergo vbi grā **p̄m x.**
mēs aerē se putat. aerē itel-
ligē putat. **S**e tñ itelligē facit. aerē at
se eē nō facit s; putat. **H**ec cernat qd̄
putat: cernat qd̄ facit. **H**oc ei i mane-
at vñ ne illi qd̄ dubitauerit qui ad
atq; aliud corpus eē mētē putauerit.
Neq; eī oīs mēs nō se eē existiāt.
s; alie ignē. alie cereb; alieq; aliud
corp; q; alie ad. sic sup' dī mēoraui.
Omēs tñ se itelligē nouit et eē et
viuut. **S**i itelligē ad id qd̄ itelligit re-
ferūt: eē at et viuut ad seipsā. **E**t
n̄ illi ē dubiū nec q̄ itelligē q̄ nō
viuat: nec quēq; viuut q̄ nō sit. **E**r-
go et dī sequet esse et viuut id qd̄ itel-
ligit. **N**ō sicut ē cadauer qd̄ nō vi-
uit. nec sicut viuut aiā que nō itel-
ligit. **S**i p̄pō quodā. eodēq; p̄stāore
mō. **I**tē velle se sciūt. n; hoc posse
quēq; q̄ nō sit. i q̄ nō viuut p̄t sciūt.
Itēq; ipsā volūtate referūt ad aq; qd̄
ea volūtate volūt. **M**emisse et
se sciūt. s; q̄ sciūt. q; nō memisset
n̄ eēt ac viuut. **S**i ipsā mēoriā re-
ferim; ad ad qd̄ ea memim; **D**uo
b; i hōy trū mēoria i itelligētia
m̄ltay rēy not' atq; scia cōtinēt.
Polūtās at adest p̄ quā fruam; eis

vel utam. Fruum ei agnitus: in qba
voluntas ipa ppter seipsa delicta conq
esat. **U**tm vob eis q ad a referim
quo fruend e. **H**ec e alia vita hois
viciosa atq culpabil. q male vtes
et male fruens: de q re no e mo dis
serendi locq. **S**i qm de na metis agi
remouea a osidacoe ma des no
taas q capiut extrinsecq p sefus cor
pis: et ea q posuim oes metes de
seipso nosse ctas q ee diligetia atte
dam. **U**tz ei aeris sit vis viuendi.
remiscendi. itelligendi. volendi. cogi
tandi. sciendi. iudicandi. an ignis. an ce
rebr. an sanguis. an athomoz. an
pret vsitata quor elementa. qnta ne
sao au corpus. an ipsa carnis q
nre opago ul tepametum her effice
valeat. dubitauer hoies. et alius
hoc et alia id affirmare conatq e. **V**i
ue se tn et memisse et itelliget et vel
le et cogitare et scire et iudicare qd du
bitet. **Q**u qde ea si dubitat viuut
si dubitat. vn dubitat memit. si
dubitat dubitare se itelligit. **S**i du
bitat. certq ee vult. si dubitat cogi
tat. **S**i dubitat. scit se nescire: si du
bitat iudicat se no teme osetie opor
te. **Q**u qd i aliunde dubitat: de his
oibz dubitare no dz. **Q**ue si no eent:
de vlla re dubitare no poss. **H**ec oia
q vel corpus. ul oposioz ul tepan
one corpus ee mente putat. i pbs
ee volut videl ut pbsan sit aer uel
igs su aliud aliqd corpq qd mente

putat. **I**ntellige vob ita itit huc
corpi sic qlitas e: ut id pbiectu
sit. **H**ec i pbs. **S**bm sz mes qua
corpus ee arbitrant: i pbiecto at
itelligetia. su qd aliud eoz que
cta nob ee omedraui. **I**ux opi
nant ead illi q mente negant
corpq ee: sz opagine. a tepatione
corpis. **H**oc ei intet q illi mete
ipsa dicut ee pbsam: i quo pbiect
to sit itelligen. **I**ta at ipsa me
te i pbs ee dicut corpe. sz q co
positio su tempa e. **V**n osent
et itelligetia qd ad q teode pbs
corpe existimat. **Q**ui oes no adu
tut mente nosse. et cu aut se. sic
ia ondim. **N**llo at mote de sa
ti aliq res: du ei ignorat pbsan.
Quappt de se mes nouit. pbs sua
nouit: et cu de se cta e. de pbsa sua
certa e. **C**erta at e de se sic couin
cut ea q sup dea se. **H**ec oia certa
e vtz aer an igs sit. an aliqd cor
pus. ul ad corpus. **N**o e i aliqd
eoz. totuq id qd se iubet ut no
uelit ad hoc pbiect ut certa sit no
se ee ad eoz de qbz iterta e. **I**d q
solu ee se cta sit: qd solu ee se cer
ta e. **S**ic ei cogitat igne a aere:
et qatp ad corpus cogitat. **N**z villo
mo si posset ut ita cogitatz id qd
ipa e: qadmod cogitat id quod
ipa no e. **P** fantasia qppe yma
ginaria cogitat her oia. siue ig
ne su aere. su id uel id corpus:

parte vbi vlla seu opaginē tepati
onēq; corporis. Nec utiq; ista oia: s;
aliq; horū ēē dī. Si qd at horū esset
aliū id qd cetā cogitarz. nō s; p y
maginale signētū. sic cogitant
absen q sensu corporis tacta se siue
oio ipsa. sū eadē gnis aliq. sed q
dā intiore nō simlata. s; vā p sen
aa. Rō em qd illi ē serpā p sen
aus. Sic cogitat vnde se. et memis
se se. et itelligē et velle se. Nouit
em her i se. nec ymaginat qd ex
se illa sensu tetigit: sic corporalia
qz tāgunt. Ex qz cogitacōibz si
nichil sibi adfigat ut tale aqd se
ēē putet. qd ei de se remanet. hō
solū ipsa ē. **De mēoria itelli**
gētia et volūtate. et de yma

Remotis i² gme tūtat.
paulisp cetis quoz **c xi**
mens de ipā certa ē tā her potissim
osidata tractem: mēoria melli
gētia volūtate. In his ei tribz in
spia solet et īgemio puuloz cuiq;
mōi pferāt indolē. Rn qppe tena
aus et faaliq puer memit: qnto
acius itelligit. et studet ardētia:
tāto ē laudabilioris īgemij. Cū
vō de mē doctia qrit: nō qnta
finitate ac facultate meminent.
ūl qnto acimne itelligat. s; quid
mēnerit. et qd itelligat qrit. Et
q nō tm qntū doctus sit osidat
laudabil aīq. s; et q bonq. nō
tm qd mēnerit. et qd itelligat. ve

ri etiā q velit attendi. nō qnta fla
grāa velit. s; quid velit pūb. deinde
qntū velit. Tūc ei laudādus ē amī
vehement amāb. cū id qd amat ve
hemēt amādū ē. Cū g dicant her tā
īgemū. doctia vsus. Imū horū cōsi
derat in ill' tribz qd possit qsp mēo
ria itelligē volūtate. Imēoz cōsi
derat quid heāt qsp i mēoria et in
telligē qo studio sū volūtate puene
rit. Iā vō vsus tūq i volūtate ē ptiac
tate illa q mēoria et itelligētia cōti
net. sū ad ad ea referat. sū eoz fine
delcāta osidat. Vā ei dī qd i vsū ve
nerit ad id qd amas obtinēdū refie.
si tm amādū est. Frui ē em aōre in
herē alicui rei ppe ipsā. Vā ē at as
sumē ad i facultate volūtate. Frui
ē vō vti cū gau: nō adhuc spei. sed
iā rei. Pide oīs q fruit vti. Assūit
ei aliq i facultate volūtate: cū fine
delcāa oīs. Nō oīs q utit. fruit. sed
id qd i facultate volūtate assumit
nō p illd ipm. s; p ad qd appetunt.
Her i tā mēoria. itelligē. volūtas
qm nō s; tres vitz. s; vna vita. nec
tres mētes. s; vna mēs: osēpt utiq;
nec tres sbe sūt. s; vna sba. Mēoria qd
qppe vita et mēs et sba dī ad seipāz
dī q vō mēoria dī: ad ad reltā dī.
Hoc de itelligētia qd et de volūtate
dixerī. Et itelligē qppe et volūtas
ad aliq dī. Vita ē at vniāqz ad se
ipsā. et mēs et eētia. Quocā tria
her eo s; vniū. quo vna vita. vna mēs

una eētia. et q̄qd ad ad seipā siglā
dnt. et sil' nō plālūt. s̄ singlariē dnt.
Et vō tā quo ad se iuice referūt. **¶** Que
si eālia nō eēnt. nō solū singla sigū
lis. s̄ oībz et singla nō utiq; se iuice
capent. **¶** Hec tū em̄ a singul' singla:
vex etiā a singlis oīa capiūt. **¶** Mem̄
em̄ me hīe mēoriā et itelligētiā et
volūtate. et itelligo me itelligē et
velle et memisse. et volo me velle et
memisse et itelligē. nā et volūtate
sil' mem̄. **¶** Et ei mēorie mee nō me
mini: nō est i mēoria mea. nichil
āt tā i mēoria q̄ ipā mēoria ē. **¶** To
tā i mem̄. **¶** Itē q̄qd itelligo itelli
gē me scio: et scio me velle quicqd
volo. **¶** Atq; at scio mem̄. **¶** Totā i m
telligētiā. totāq; volūtate meā me
mini. **¶** Sūtr cū hec tā itelligo. tota
sil' itelligo. **¶** Neq; em̄ q̄qm̄ intel
ligibilū nō itelligo. n̄ qd ignoro.
¶ Ad at ignoro: nec mem̄ nec volo.
¶ Ad itaq; itelligibilū nō itelligo
osequēt et nec mem̄. nec volo. **¶** Ad
quid ḡ itelligibilū mem̄ et volo:
osequēt et itelligo. **¶** Volūtate et mea
totā itelligētiā. totāq; mēoriā meā
capit dū toto vtor qd itelligo et me
m̄. **¶** Quapp qm̄ iuice a singulis et
tota et oīa capiūt. eālia s̄ tota sin
gula totis sigulis. et tota siglā sil'
oībz totis. **¶** Et hec tā vnū. vna vita
vna mēs. vna eētia. **De q̄ren**

¶ Am nei' da ygie tūtat' c' xij
ascendend est q̄libusq; itenacōis

vibz ad illā sūmā et altissimā eē
tiā cū ipaz ymago ē huāna mēs:
s̄ tū ygo ē. **¶** An ad eadē tā distictā
dedānda s̄ i aīa p̄ illa q̄ extīscit
sensu corpis capim̄. ubi tēpalit'
ip̄mūt' rez corpeaz notā. **¶** Ven
tē q̄ppe ipsā i mēoria et itellige
tiā et volūtate suimetip̄z tale
reppiebam̄ ut qm̄ sp̄ se nosse se
p̄ seipsā velle ophēdebat. s̄
et sēp se memisse. sū. sp̄ seipsā
itelligē et aīre ophēdet. **¶** Ip̄us
nō sp̄ se cogitat distictā ab eis q̄
nō sūt qd ipā ē. ac p̄ hoc diffiale
ī ea dinoscat mēoria sū et itelli
gētiā sū. **¶** Quasi em̄ nō sint hec
duo. s̄ vnū duobz vōbul' appel
let'. sic apparz i ea re. vbi valde
ista iuncta s̄. et aliud alio nullo
p̄cedit tpe: amorq; ip̄s nō ita se
tit' ē cū cū nō p̄dit idigētiā. qm̄
semp p̄esto ē qd amat. **¶** Quapp
etiā tardioribz dilucescat hec pnt
dū ea tractant' que ad aīā tēpe
accedūt. et q̄ illi tēpalit' accedūt.
cū mem̄t q̄ aīa nō mēineat. et
cū videt q̄ aīa nō videbat: et cū
amat que antea nō amabat.
¶ Et aliud hec tractatio iā posat
exordiu: p̄ huius libelli modū.
Inapit liber vndecim.
De ymagie tūtat' eadē i eo
qd ymago dei nō est i hōie
q̄renda sam p̄m.

Non dubium est
sic interiore hominem
intelligere: sic ex
tioris sensu cor
pus perditur. **N**on
tamen igitur si possumus hoc quod extioris
indagare quicquid vestigium timentis.
non quod et ipse eodem modo sit homo dei.
Manifesta est quippe apostolica sententia que
interiore hominem renouat in dei agni
tione de datur secundum ymaginem eius que
creauit eum. cum et alio dicat. **E**t si
extioris homo non corrumpitur: sed interior re
nouatur de die in diem. **I**n hoc ergo quod
corrumpitur quantum ad quod possumus
quandam timentis effigiem inuenire:
et si non expressiore. tamen fortassis ad
distinguentem faciliorem. **N**on enim est fru
stra et iste homo dicitur. non quod inest ei non
nulla interioris similitudo. et illo ipso
ordine ordinationis nostre quo mortales
atque carnales effusi sumus. facilius
et quasi familiaria visibilia quam intelli
gibilia pertractamus. **C**um ista sit ex
terior: illa interior: et ista sensu corporis
sentiamus. illa mente intelligamus. nos
quod ipsi animo non sensibiles sumus.
id est corpora. sed intelligibiles. quoniam
vita sumus. **T**amen ut dixi tanta
frustra est in corporibus consuetudo. et in
ta in heri mirum modo relabens foras
se nostra perueniat intentione. ut tamen ab
interio corpore ablata fuit. in
spiritu multo certiore ac stabiliori
agnitione fungatur. refugiat ad

ista. et ibi appetat requiem vnde tunc
firmitate. **S**imilitudinem agnoscere
dum est ut si quando interiora spiritualia ac
commoda distigunt ac facilius in
sinuare conantur de corporalibus exte
rioribus similitudinum documenta capi
amus. **S**ensu in corpore extioris homo per
ditur. **S**entit cor. **E**t iste sensus quod
facile aduenit quoniam partitus est. vi
dendo. audiendo. olfactando. gusta
do. tangendo. **S**ed multum est et non
natura ut oes hos quoniam sensus id
quod quantum in cognitionem. **Q**uod ei nobis
vna eorum renouat: et in rebus valet
Itaque potissimum testimonio utamur o
culorum. **I**s est sensus corporis maxime
excellit: et est visio mentis per sui
genus diuersitate viamorem. **D**e visi
bili et videtur atque visione cap. ii

Quoniam igitur aliquod corpus videmus:
hec tamen quod facillimum est con
sidanda sunt et distinguenda. **P**rimo ipse
res quam videmus. sive lapide sive
aliqua flamma. sive quid aliud quod vi
deri oculis potest. **Q**uod utique iam esse po
tuit. et antequam videretur. **D**einde visio:
quam non erat priusquam in illa obiecta se
sui sentirem. **T**ertio quod ita ut quod
videtur quod diu videtur. sensum detinet
oculorum. id est animi intentione. **I**n his it
tribus non solum est manifesta distinctio
sed etiam discretio nostra. **P**rimum quippe id
corpus visibile longe aliter natum est
quam sensus oculorum: quo sibi metum in adde
fit visio ipsa. **Q**ue visio quod aliud

q̄ sensu ex ea re q̄ sentit i formatu ap-
paret. **H**uius re visibili dectta nulla
sit nec vlla oio ee possit tal visio:
si corpus nō sit qd vidi qat. **N**ullo
mō tñ egde pbe ē corpus q̄ format
sensus oclor. cū idē corpus videt:
et ipā forma q̄ ab eodē i primū se
sui. q̄ visio vocat. **C**orpus em visū
i sua nā sepabile ē. sensu at q̄ iā
erat i aiantē i pūsq̄ videt qd vi-
deri possit cū in aliqd visibile mē-
ret. vel visio q̄ fit in sensu ex visi-
bili corpe cū iā diūctū est et videt.
Sensus ḡ vel visio. id sensus nō
formatu exthsecy. ul formatu exm
secus ad aiantis nāz ptinet. oio
aliā q̄ ē id qd videndo sentim. q̄
sensu nō ita format ut sensu sit
s̄ vt visio sit. **N**ā sensu et an obm
rei sensibil' n̄ eet i nob. nō dista-
rem a ceas dū n̄ videm. siue i
teneb's sū clausis lumibz. **H**oc aut
distam qd nob̄ iest et nō videti-
bz qd vidē possu. q̄ sensu vocat.
ill vō nō iest. nec aliūde. n̄ q̄ eo
caiet rea appellant. **I**teq̄ illa ai-
itencio que i ea re quā videt sen-
sū tenet. atq̄ vtzq̄ diūgit. nō tñ
ab ea re visibili nā differt. qn qdē
iste aīm. i corpus nō est. s̄ ab ip-
so q̄ sensu atq̄ visione qm soli
āimi ē hec itencio. **S**ensu at ocl-
lor nō ob aliud sensu corpis dī:
n̄ q̄ et ipi oclī mebra sūt corpis.
Et q̄uis nō sciat corpus ex amine

aiā tñ cōmixta corpi p i stru-
tū corpeū: et idē i struētū
sensu vocat. **Q**ui et passioe cor-
pis cū q̄sq̄ exeat intēpt̄ ex-
tigit: cū idē maēat aiā. et
ea itenao lūibz amiss' nō ha-
beat qdē sensū corpis. quē vi-
dēdo exthsecy corpi adiūgat.
atq̄ i eo viso figat aspon. in
sui tñ ipō idiet se adepto cor-
sensu. nec pūe potuisse n̄ mi-
nui. **M**anet ei qdā videndi
appetitū ieger: sū id poss' fī
sue nō possit. **H**ec i tā corpi
qd videt. et ipā visio. et que
utq̄ diūgit itēno. māifesta
st ad dinoscendū. nō solū p-
pā singlor. vey et p̄ diffen-
nāz: atq̄ i his sensu nō p-
dat ex cor' illo qd videt. sed ex
corpe senāctis aiantis au aiā
suo quodā mō mō oteperat.
Tamē ex cor' qd visi gignit vi-
sio. id ē sensu ipē format. ut
iā nō tñ sensu. q̄ et in teneb's
ēē ieger p̄t. dū ē i colūmtas
oclor: s̄ et sensu i formatu sit.
q̄ visio vocat. **S**ignit ḡ ex re
visibili visio: s̄ nō ex sola n̄
assit et videt. **Q**uodā ex visi-
bili et videte gignit visio: i
ta sane vt ex videte sit sensus
oclor. et aspiciētis atq̄ itue-
tis itēno. **I**lla tñ i forma sen-
sus q̄ visio dī a solo i primū

corpe qd videt: id ē a re aliq vi
sibili. Quia detracta nlla rema
net forma q ierat seſu: dū ad
eēt id qd videbat. **S**enſu tñ ipe
remaet. q erat pūſy ad ſetiret:
velut i aq uestigiu tñ dui ē. do
net ipm corpus qd i pmit iest.
Quo ablato nllu erit. cū i ma
neat aq que erat anq illa for
mā corpus capet. **V**deoq non
poſſu qdē dū q ſenſu gignet
res viſibil. gignit tñ formā ve
luti ſilitudinē ſuā q ſit i ſenſu.
cū ad vidēdo ſetim. **S**i formā
corpus quā videm. et formā q
ab illa i ſenſu videtis ſit p eū
de ſenſu nō diſcerim: qm tā
ta diūctio ē. ut nō pateat diſcer
nēdi lom. **S**i idē colligū neq
nos potuiſſe ſetire n fiet i ſen
ſu nū aliq ſilitudo cōſpecti cor
pus. **N**eq ēi cū anulū cere i pri
mit. ideo nlla ymago ſcā ē. qā
nō diſcerim. n cū ſūt ſepata.
ſi qm poſt cerā ſepatā maet qd
ſcū ē ut videt poſſit: ppter fa
ale pſuadet. q ierat tā cere for
ma i preſſa ex anulō. et anteq
ab i ſeparet. **S**i at liqdo hūori
adiūgeret anulū: eo detracto n
apparet ymagis. **N**ec idō tñ diſ
cernē id nō debet fuiſſe i illo hu
more anq detraxet anulū formā
ſcā ex anulō: q diſtinguēda ē ab
ea forma q in anulō ē. vñ iſta

ſcā eſt. q detracto anulō nō erit. q
uis illa i anulō maneat. vñ ſcā ē.
Si ſenſu oclor nō idō nō hē yginē
corpus q videt qd dui videt. q eo de
tracto nō remanz. ac p hoc tardioi
bz i genis diſtalliē pſuaderi pē
formā i ſenſu nū ymaginē rei vi
ſibilis cū eā videm. et eandē formā
eē viſionē. **S**i q forte adūterit qd
dmedrabo: nō ita i hac mſitione
laborabit. **P**lenq cū diuſtule attē
derimū queq luāna. et deīde ocl
los clauſerim q ſcā i cōſpā
qdā luadi colores varie ſeſe cōmu
tates. et minū minūq ſulgetes do
net oīo deſiſtāt: qd itelligendū ē re
liqas eē forme illū q ſcā erat i ſen
ſu. cū corpus luadū videt. paulatim
et qdāmo gradatā deſiēdo variat.
Hā et i ſertay ſenſtāy cācellū ſicōs
forte ituebam. ſepe i illis apparuit
coloribz ut māiſeſtū ſit hāc affec
tionē mō ſenſui ex ea re q videbat
i preſſā. **E**rat g et cū videm. et illa
erat clarior et expſſior. ſi mltū cōiūc
ta cū ſpē rei ei q cernebat. ut diſcer
i oīo nō poſſet. et ipā eat viſio.
Quēcūq cū lucerne flāmula mō qd
dā diuazitatis radis oclor qd gemi
nat. due viſiones ſūt: cū ſit res v
na q videt. **S**i ſigillatū qdpe affiaūt
idē radn de ſuo qſq oclō emicātes.
dū nō ſinūt i mō corpus ituedū pa
riē diūctē q ſcā. ut vñ fiat ex u
tiōq qtinuus. **E**t idō ſi vñū oculū

clausum? nō geminū ignē. sicut
ē unū videbim. **C**ur autem sinistro clauso
illa spēs videri desinit q̄ ad dextrā eadē
viassimq; dextro clauso illa iterum
q̄ ad sinistram eadē: et longū ē et rei p̄nta
nō nōtū mō querē atq; differē. **Q**uod
et ad susceptā q̄onē sat ē nō fiet ī sen
su mō quedā ymago similia rei ei9
quā cernim. nō scdm odōy numerū
flāme spēs geminare. cū quidā cer
nēdi modus adhibitus fuit: q̄ possit cō
ausū separare radioy. **E**x vno quippe
ōcto quolibz mō deducto a' ipresso
a' itorto. si alter clausus ē duplicat'
vidi ad p̄t qd sit unū nullo pacto.
Que cū ita sit tā hec q̄uis diuersa
nā q̄admodū in q̄ndā vmitatē cōte
nent mēnerim. id ē spēs corpis q̄
videt. et ymago ei9 ipressa fēsiu qd
ē visio. sensus ve format. a' volūtas
animi. q̄ rei sensibili sensū admo
uet ī eo q̄ ipsā visionē tenet. **H**oc
p̄mū id ē res ipā visibil' nō p̄met
ad aiānt' nā: nō cū corp9 nō cernit'
Alter autem ita p̄maet: ut ī corpore fiat.
et p̄ corpus ī aiā. **F**it em ī sensu: q̄
neq; sine corpore ē. nō sñ aiā. **T**ercū
vō solū aiē ē: q̄ volūtas ē. **Q**uī igit'
hoc triū tā diuise sbe sūt. tñ ī tantā
coeūt vmitatē ut duo p̄ora vix mē
cedēte iudice rōe discerni valeant.
spēs vix corpis q̄ videt et ygo eius.
q̄ fit ī sensu. id ē visio. **V**olūtas at
tantā hē vim copulādi hec duo. ut
et sensū formādū admoueat ei rei

q̄ cernit: et ī ea formatū teneat.
Et si tā violēta ē ut possit vocari
amor. a' cupiditas. a' libido eadē
cetera aiāntis vehemēt' affiat.
et vbi nō resistit pigris durior
q̄ maties ī simile spēs colorēq;
mutat. **L**icet vidē corpus scilicet
cameleontis ad colores q̄s videt
facillā cōfusiōe variari. **A**liorū
at aiāliū q̄ nō ē ad cōfusiōē fa
cilis corpulētia fetus plexq; pro
dūt libidines matē q̄ cū magna
delcātione aspexerūt. **Q**uā em
teneriora. atq; ut ita dixerim for
mabiliora sūt p̄mordia semini
tā efficac' et capac' sequūt' ī
tenacōz matēne aiē: et que ī ea
fā ē fantasiā p̄ corpus qd cupi
do asperit. **S**ūt exēpla q̄ copio
se dmeōraui p̄nt. sicut unū suffiat
de fidelissis libris. qd fecit iacob
ut oues et capre varios colōes
paient supponēdo eis variata
vgulta ī canalibz aq̄a q̄ potan
tes ~~iuuēnt~~ ituerēt eo tpe quo
decipant. **S**i aiā rōnal' deformit'
viuit. cū sūm tñtatē extioris ho
mīs viuit: id ē cū ad ea q̄ for
secus sensū corpis formāt. nō
laudabilē volūtatē q̄ hec ad v
tile ad referat. sicut turpē cupidit'
qua his īherescat accommodat.
Quā et detracta spēs corpis q̄ cor
palit' senaebat. remaet ī meō
ria similitudo ea quo rursū volū

tas dicitur aacē ut inde formet^r i
hiscē sicut ex corpore obiecto sen
sibil^r sensu extēse formabat^r.

*De memoria prius horū ymago
reddi q̄ iudicade animi qua i v*

capita t̄p̄ d̄nt. c. m.

Hic illa t̄ntas ex memoria
et ieterna visione: et q̄ utq̄ copu
lat uolūtate. Que t̄a cū i vnu co
gunt^r ab ipō coactu cogitatio d̄r.
Nec iā in his tribz diuisa s̄bna ē.
Neq̄ ei aut corpū id sensibile ē
q̄ oīo discretū ē ab aiāntis nā.
a sensus corpis ibi format^r. ut fi
at visio. a ipā volūtās id agit.
ut formādū sensū sensibili cor
admoueat. Teoq̄ formatū deti
neat: s̄ p̄ illa sp̄e corpis q̄ sena
ebat extēse succedit memoria
retinēs illā sp̄e quā p̄ corpis se
sū cōbabit aīa. Proq̄ illa visio
ne q̄ foris erat cū sensus ex cor
sensibili formaret^r succedit itus si
milis visio. cū ex eo q̄ memoria
tenet format^r aacē aīmi. et ab
scēa corpa cogitant^r. Volūtās q̄
ipā quō foris corpi obiecto formā
dū sensū admouebat: formatūq̄
iūgebat: sic aacē recordātis aī cō
ulit ad memoriā. ut ex eo q̄ illa
retinuit ista formet^r. et fit in co
gitatōe filis visio. Sicut at iōe
discernebat sp̄es visibil^r. qua se
sus corpis formabat^r. et eā fili
tudo que fiebat i sensu formato

ut eēt visio. Alioqn ita erāt. diūte
ut oīo vna eadēq̄ putaret^r. sic illa
fantasia cū aīmi cogitat sp̄es visi cor
pis cū cōstet ex corpis similitudinē quā
memoria tenet. et ex ea q̄ inde forma
i aacē recordātis aī: t̄n sic vna ē si
gularis apparz. ut duo q̄dā eē nō in
uēiant^r n̄ iudicāte iōe. qua itelligi
aliud eē. aliud q̄ i memoria manet.
et cū aliūde cogitam^r. et aliud fieri
nō recordam^r. id ē ad memoriā redim^r
et illic iūem^r eandē sp̄e. Que si
iā nō ibi eēt ita oblitos nos eē dicē
m^r: ut oīo recolē nō possem^r. Si
at aacē recordātis nō formaret^r ex
ea re que erat i memoria. n̄llo mō
fiet visio cogitāt^r. s̄ vti sp̄e diūctio
id ē eius quā i memoria tenet. et eius
q̄ inde expm̄it ut formet^r aacē r̄cor
dātis. q̄ simillime s̄ velut vna fac
apparet. Cū at cogitātis aacē aīsa
inde fuit. atq̄ id q̄ i memoria reme
bat destituit itueri. n̄ forme que i
pressa erat. i eadē aacē remāebit. atq̄
inde formabit quo rursū q̄sa fuit.
ut alia cogitatio fiat. manet t̄n illd
q̄ reliq̄t i memoria. quo rursū cū id
recordam^r dūtat^r et diuersa formet^r.
atq̄ vnu cū eo fiat vnde format^r.

*De ymaginibz q̄s cogitātis aacē
ituet^r in fantasia. Capl m.*

Volūtās vō illa que hac itat
q̄ illac fert et refert aacē for
mandā. Diūgitq̄ formatā si ad int
ore fantasia tota d̄fluit. atq̄ a p̄

senna corporis q̄ articulat̄ sensibz.
 atq; ab ip̄s sensibz corp̄is anima
 aē oīno v̄tut. atq; ad eā que int̄
 t̄m̄t ymaginē p̄t̄it̄ d̄t̄t̄ tāta
 offūdit̄ silitudo sp̄ei corp̄al̄ exp̄ssa
 ex mēoria. ut nec ip̄a id̄ discerne
 finat̄. utq; foris corp̄s ip̄m̄ videat̄.
 an it̄ tale ad̄ cogitet̄. **H**ā interdū
 hōies nimia cogitacōe it̄q; visibilū
 uel illecti uel t̄r̄ti eā eīq; mōi r̄
 p̄t̄e vocēs ediderūt. q̄i r̄ueā in mē
 d̄is talibz actiōibz seu passiōibz
 v̄saznt̄. **E**t mem̄ me audisse a q̄
 dā q̄ tā exp̄ssa et q̄i solida sp̄em
 seīnei corp̄is ī cogitacōe cernē solet̄.
 ut ei q̄i se miseri senaēs eā gemi
 talibz fluet̄. **T**antū h̄t̄ v̄m̄ū aīa
 ī corp̄is sūū. et t̄m̄ valet ad indu
 mēti q̄litate vertendā atq; mutadā
 quō affiat̄ induit̄ q̄ coheret indu
 mēto suo. **E**x eodē gn̄e affectionis
 et id̄ ē qd̄ in sōnis p̄ ymagines lu
 dim̄. **H**z plimū differt utq; sopitis
 sensibz corp̄is sic s̄t̄ dormiēti a' ab
 it̄iore opage turbatis. sicuti s̄t̄ finē
 aī. a' alio quodā mō alienati. sicuti
 s̄t̄ d̄inācū ut p̄phetācū. aī it̄en̄
 quādā nātate īcuriat̄ it̄eas q̄ oāt̄
 it̄rūt ymagiēs. siue ex mēoria. sū
 aliq̄ alia occulta v̄i p̄ q̄sdā sp̄uales
 mixtuas sūtr̄ sp̄ual̄ p̄be: an sic sa
 nis atq; vigilatibz mēdū d̄tingit̄.
 ut cogitacōe occupata se volūtas
 aūtāt a sensibz. atq; ita format̄ aī
 acie v̄ariis ymaginibz it̄q; sensi

bilū t̄p̄ ip̄a sēfabilia senaant̄.
Non t̄m̄ aī aī appetēdo ī d̄ia vo
 lūtas it̄endit̄ fuit̄ it̄e ip̄pressiones
 yginū: s̄ et aī deuitadi et cānēdi
 tā rapit̄ animū ī ea cōt̄uenda q̄
 fugiat. **N**ō nō solū cupiēdo. sed
 et metuēdo it̄fert̄. ut sensus ip̄s
 sēfibilis. vel aīes animi formā
 da yginibz sēfibilū. **I**taq; aut
 met̄s a' cupiditas q̄nto vehemē
 tior fuit̄. tāto exp̄ssius format̄ a
 aīes siue senaētis ex corp̄e qd̄ in
 loco adiacet. sū cogitacōis ex yma
 gine corp̄is q̄ mēoria d̄t̄inet̄. **H**z
 ergo ē ad corp̄is sensū aliqd̄ corp̄
 ī loco: hoc ē ad aīe aī silitudo
 corp̄is ī mēoria. **E**t qd̄ ē asp̄iē
 tis visio ad eā sp̄ez corp̄is ex qua
 sensū format̄: hoc ē visio cogitacōis
 ad ymaginē corp̄is ī mēoria cō
 stituta ex qua format̄ aīes aīm̄.
Et qd̄ ē it̄enacō volūtat̄ ad corp̄
 visū visionēq; copulandā. ut fi
 at ibi qdā v̄mitas trū. q̄ius corp̄
 sit diuisa nā: hoc ē eadē volūta
 tis it̄enacō ad copulandā yginē
 corp̄is. que īest ī mēoria ī visio
 ne cogitacōis. id ē formā quā cep̄
 aīes animi rediēs ad mēoria.
 vt fiat et hic qdā v̄mitas ex tribz
 nō iā natē diuisitate disart̄is. s̄
 v̄m̄ eiadēq; p̄be. qz hoc ē totū m
 tus et totū v̄m̄ aīm̄. **H**ic ut aī
 cū forma et sp̄es corp̄is it̄erierit
 nō p̄t̄ ad eā volūtas sēfū reuocē

cernētis: itq̄ cū ymago quā meo-
ria gent obliuione deleta ē nō est
quo acē animi foīdā volūtas
recoīdādo retorqueat. *De cogi-*

sed q̄ tacobz in xvij. c. v.

Sed q̄ tacobz in xvij. c. v.
p̄ualet aīq̄ nō solū oblita
verēnā nō sensa. nec expta cōfin-
gē ea q̄ nō excederet augēdo. mī-
nuēdo. ymutādo. et parbitō cō-
ponēdo. sepe ymaginat q̄ ita sit
ad qd̄ aut sit nō ita eē. d̄ nescit
ita eē. In quo gnē cōuēdū est ne
aut mēat. *nec* deapiat: a' opme-
tur ut deapiat. Quibz duobz māt
cūitatis n̄ ei obsūt ymagiātā fā-
tasmatā. sic mēhil obsūt expta
sensibilia. et retēta mēorū: si n̄
cupide appetant. si hūiāt. neq̄ tur-
piter fugiant. si offendūt. Cū aut
in his volūtas relās melioribz a-
uida volutat. imūda fit. atq̄ ita
et cū assūt p̄māose. et cū absūt
p̄māose cogitant. Male itaz vi-
uūt et deformit̄ fm̄ t̄ntatē hoīs
extioris. q̄ et illā t̄ntatē que lig-
iterius ymaginet. extiora t̄n yma-
gmat̄ sensibilū corp̄ alūq̄ uten-
doy cā pepit. Nullus ei eis vti pos-
set t̄ bene. n̄ sensaz rerū ygmēs
mēoria tenent. et n̄ ps̄ mariā vo-
lūtatis i supioribz atq̄ m̄ioribz
habitz. eaq̄ ipā que cōmodat si
ue foris corpibz. sū m̄t̄ ygmibz
eorū. n̄ q̄cquid t̄ eis capit ad melio-
re veriorēq̄ vitā referat. atq̄ t̄ eo

sine cōtuitu her agēda iudicat acq̄
estat. qd̄ aliud facim̄ n̄ q̄ nos apls
phibet facē dicēs. nolite cōfōri hūc
sēdō. Quapp nō est ista t̄ntas yma-
go dei. Ex vltiā q̄ppe id ē corpea cā-
tura q̄ supior ē aīa. ipū fit p̄ sēsū
corpis: nec t̄n ē oī mō dissilis. Ad
om̄ p̄ suo gnē ac pro suo modulo nō
h̄t silitudinē dei. qm̄ qd̄ d̄s fecit oīa
bona valde. nō ob aliud n̄ q̄ ipse
sūme bonū ē. Inq̄ntū ḡ bonū est
q̄cquid ē. itantū. s̄z. q̄uis lōge dis-
tante h̄t t̄n nōnullā silitudinē sū-
mi boni. Et si nālē: vtiq̄ rectā et or-
dinatā. Si at̄ viciosa: utiq̄ turpē
atq̄ p̄sā. Nā et aīe i ipis peccatis
suis nō n̄ q̄ndā silitudinē dei sup-
ba et p̄postera. et ut ita dicā seruili
libertate sectant. Ita nec p̄mis pa-
itibz n̄rā p̄suaderi p̄cām posset. n̄
dicet. entis sic d̄n. Nō sane oē qd̄ in
cāturis aliq̄ mō simile ē deo. eaq̄ ea
ymago dīceda ē: si illa qua supior
ip̄e solus ē. In q̄ppe de illo p̄orsus
exp̄mit: mē quā et ipm̄ n̄lla itērie
ita nā ē. Visiōis i ḡ illius. id ē forme
que fit in sensu cernētis. q̄ parentis
ē forma corpis ex qua fit. s̄z pat̄s
illa nō vera: vñ nec ista vā ples ē.
Reqs em̄ oīo idē ḡgmēt. qm̄ ad ali-
adhibet corp̄i ut ex illo formet: id ē
sensū vidētis. Quo itā id amare: alie-
nari ē. Itaq̄ volūtas que vtrūq̄ cō-
iūgit q̄ parentē et q̄ plē magis
spūalis ē q̄ vtrūq̄ illorū. Nā corp̄

illud qd cernit: oio spūale nō est.
Visio vō que fit in sensu hē admir
 tū ad spūale: qz sine aīa hī nō pōt.
 S; nō totū ita ē: qm̄ ille q̄ format
 sensus corpis ē. **V**olūtas ḡ q̄ utqz
 diūgit magis vt dixi spūal' agnos
 at. et iō tū psonā spū ītinuat ī
 apit ī illa trinitate. S; m̄ p̄tinz
 ad sensū formatū: q̄ ad id corpus
 vñ format. **D**es eī amātiō i vo
 lūtas aīe ē: nō lapidis aīa cor
 pis qd videt. **N**ō ergo ab illo q̄ si
 p̄nte pcedit. s; nec ab ipā q̄ ple.
 hoc ē visione ac forma q̄ in sensu
 ē. **P**us eī q̄ visio fiet iā erat vo
 lūtas q̄ formādū sensū cernendo
 corpi admouit: s; nōdū edt plac
 dū. **Q**uō eī placet? qd nōdū erat
 visū. **P**lacitū at̄ q̄ta volūtas ē.
Ideoq; nec q̄ ple visiois possum
 dicē volūtate: q̄ erat aīa visione:
 nec q̄ parente. qz nō ex volūtate
 s; ex viso corpe fōrta aīa exp̄ssa est.
Fine fortasse volūtatis et requie
 possu' itē dicē visione. ad hoc dū
 tarat vñū. **N**eq; eī p̄ptē n̄ aliud
 volet: qz vidit ad qd volebat. **D**e
fine volūtatis q̄ agnosat̄ recta an
Non oio p̄ua aipm̄. **E** vñ.
Itaq; ipā volūtas hoīs au
 finis nō est n̄ bñtudo. s; ad hoc v
 nū itē i volūtas vidēdi finē nō
 hē n̄ visione. sū id referat ad ad.
 sū nō referat. **S**i em̄ refert ad ad.
 visioz. s; tñ volūt vt videt nō ē

disputadū quō ondat volūtatis
 finē ēē visione: manifestū ē em̄.
Si eī refert ad aliud visioz: nō
 utiq; ad: nec iā vidēdi volūtas
 erit. **A**ut si vidēdi. nō hoc vidē
 di tū si velit q̄sq; vidē q̄ta tū
 vt inde doceat vuln' fuisse. aut
 si velit vidē fenestm̄. ut pulla
 videat tñ seūtes. **O**es iste atz a
 lie tales volūtates suos p̄pos fi
 nes hñt. q̄ referūt ad finē illū
 volūtatis q̄ volu' bte viuē. et
 ad eā vitā puenire q̄ nō referat
 ad ad. s; amāti p seipsā suffiaat.
Volūtas ḡ vidēdi finē hē visioz.
 et volūtas hāc tē vidēdi. finē
 hē hui' rei visione. **V**olūtas i
 taq; vidēdi q̄ta tē finē suū expe
 tit. hoc ē visioz q̄ta tē. et ad eā
 ultra nō p̄tinz. **V**olūtas eī p̄ba
 di vuln' fuisse. alia volūtas est.
 q̄ius ex illa religet. qz itē fū ē
 p̄baio vuln'is. **E**t volūtas vidē
 di fenestm̄: finē hē fenestre vi
 sione. **A**ltera em̄ ē que ex ista
 nettit volūtas. p fenestm̄ vidē
 di tñ seūtes: qz itē visio tñ seūti
 finis ē. **R**ecte at̄ s; volūtates i
 oēs sibi met religate: s; bona ē
 illa quo cūcta referūt. **S**i autē
 praua ē: p̄ue s; oēs. **E**t iō itāq;
 volūtati cōnexio iter ē quoddā
 ascēdenā ad bñtudinē: qd ve
 lut certis passib; agitet. **P**rauaq;
 at̄ atq; distortay volūtati impli

cauo. vinculum est quod alligabit. quod
hoc agit. ut piciat in febras ex
tiores. **¶** Si ergo qui suis et moribus
tunc tantum graduu. Et velis quod
huc piam sic iuste longa. **¶** Sic est autem
requies voluntatis que dicitur sine
si adhuc refert ad ad. que admodum
possumus dicere requies pedis esse iam
bulando. cum ponit unde aliquid im
tat cum passibus pigit. **¶** Si autem aliquid
ita placet. ut i eo cum aliquid delicti
one voluntas acquiescat. nodum est
tunc in quo tendit. **¶** Et hoc refertur
ad aliud. ut deputet non tunc pate
tius. Et tunc refectio vel eadem mansio
viatoris. **De ea tunc que**
ia non ex sensu corporis. sed ex
animi vero in memoria nascitur. c. vii.
illa tunc in maiori quod est ista
in sensibilibus et in sensibus. Et tunc que
inde accepta est cum ia non ex corpore
sensu corporis. Et ex memoria forma
tur actus animi. cum in ipsa memori
a species inheret corporis quod foris
sensum illa species que in memoria
est quod parente dicitur ei que fit in fa
tasia cogitatis. **¶** Fiat enim in memoria
et prout cogitaret a nobis. sic est
corpus in loco et prout sentiret
ut visio fieret. **¶** Si autem cogitat ex illa
qua memoria tenet. exprimit in a
cie cogitatis. et remissio format
ea species quod quod plures est ea qua memo
ria tenet. **¶** Nec illa vera pars.
nec ista vera proles est. Actus quippe

animi qui format ex memoria cum recor
dando aliquid cogitamus. non ex ea spe
pcedit quam memimus visam. quoniam quod
eorum memisse non possemus non vidissemus.
¶ Actus autem animi qui remissio forma
erat et prout corpus quod memimus
videmus. quoniam magis prout id memo
rie mandarem. **¶** Quamquam itaque foris qui
fit in acie recordatus. ex ea fiat. que
est memorie: ipsa tamen actus non inde ex
istit. si erat ante istam. **¶** Consequens est
autem ut si non est illa vera pars: nec
ista vera sit proles. **¶** Et illa quasi pa
rens et ista quasi proles aliquid insinuat
vni iura atque veriora exatata
certiusque videant. **¶** Difficilius iam
plane discernit utque voluntas que
memorie copulat visione: non sit a
licius eorum sui pars sui proles. **¶** Et hac
discernendi difficultate facit ea ne
atque sibi paritas et equalitas. **¶** Neque
enim sic foris facile discernebat for
matum sensum a sensibili corpore. et vo
luntas a utroque per naturam diversitatem
que testatur ab iure omnibus tribus de qua
satis super disseruimus: ita et hoc potest.
¶ Quis enim heret tunc de quo non quod
foris in iuncta est animo: in tunc agi.
et non est actus eius per ipse ipse
naturam. **¶** Quo pacto demonstrari potest
voluntatem et quod parentem nec quod prole
est siue corpore similitudinis quam memoria
detinet. siue ea que inde cum recorda
m exprimit. quoniam utique in cogitando
ita copulat ut tunc vnum singularit

apparet. et discerni si idē nō possit.
Atp illd p̄mū videndū ē nō eē posse
volūtate remiscendi. n̄ uel totū ul
ad rei e9 quā remisa volū9 ipene
trabilibz mēorie teneat. **Q**d ei oī
modo et oī ex pte obliti sum9. n̄
remiscendi volūtas exorūt. **Q**m q̄
q̄d recordāi volū9. recordati iam
sum9. i mēoria n̄a eē ul fuisse.
Perbi grā. Si recordāi volo q̄ hēu
cenauezi. d recordat9 sū iā cenaf
se me. a' si et hoc nōdū dā circa
ipm tps aliqd recordat9 sū. **S**i n̄
aliud. ipm salte hesternū diē. et
eā e9 parte qua cenāi solet. 7 q̄d
sit cenare. **N**ā si n̄ tale recordat9
eem: q̄d hēu cenauezi recordāi vel
le nō possō. **U**n̄ itelligi p̄t volūtē
remiscendi ab his q̄dē rebz q̄ mēo
ria continent p̄cedē adiūctis sil' eis
q̄ inde p recordatōz cernēdo expri
mūt. id ē ex copulacōe rei cōdā
quā recordati sum9. 7 visiois q̄
ide fā est i acie cogitātis cū recor
dati sum9. **S**z ipsā que utriūq̄
copulat. volūtas requit. et aliud
q̄d q̄i vicinū ē atq̄ contiguū recor
dati. **T**ot i hui9 gnis trinitatis.
q̄t recordacōes. **Q**uā n̄lla ē eay v
bi nō hec tā sē. id q̄d i mēoria re
cōditū est. i aīq̄ cogitet. et illd
q̄d sit i cogitacōe cū cernit. et vo
lūtas utriūq̄ diūgēs ex utq̄. ac ter
cia seipā vnū ad dplēs. **I**n poa
ita agnoscat vna q̄dā m hoc gnē

trinitas. ut vnū aliqd gñaliū di
cam9. q̄cūq̄ corpaliū sp̄ex i mēo
ria latet. et rurs9 vnū aliqd ge
neralē dica9 visiois aīmi dīa re
cordātis atq̄ cogitātis q̄z duoz
copulacōi t̄ia diūgit coplatē
volūtas. ut sit hoc totū vnū q̄d
dā ex q̄busdā tribz. **De mltipli
catōibz t̄m̄ q̄ ex recordacōe**
Sed qm̄ parūt. c vñ.
nō p̄t acies aīmi sil' oīa
que mēoria retinet vno aspā
cōtueri. alternāt vñssim cedēdo
ac succedēdo trinitates cogitacōnū.
atq̄ ita fit ista inuābilis nūo
simā trinitas: nec t̄m̄ infita. si
nūs i mēoria recorditay req̄ ex
cedat. **E**x quo em̄ cepit vnq̄s
q̄ sentiat corā q̄libz corpis sensu
et si possēt adiūgē que oblit9 ē
cert9 et det̄minat9 p̄fō nūs fōet.
q̄ius inuābil'. **D**ica9 oī inuābi
lia nō solū infita. sed et que ita
sē ut facultate nuāntis excedat.
Sed hīc adiūta aliquāto māifesta9
p̄t aliud eē q̄d recorditū mēoria
tenet: et ad q̄d idē i cogitacōe
recordātis exp̄mit. q̄ius cū sit
utūsq̄ copulatio. vnū idēq̄ vi
deat. **N**ā memisse nō possum9
corpis sp̄es. n̄ tot quot sensim9
et q̄ntas sensim9. et sic sensim9.
Ex corpis em̄ sensu eas i mēoria
cōbibit aīm9. visiones t̄m̄ ille
cogitacōi ex his q̄dē rebz que sē

in memoria. sed tñ inuablr atq oio
 ifinite multiplicat atq variant.
Vnū qppe solē memi: qf sicut ē
 vnū vidi. Si volues at duos co
 gito ul tres. ul q̄tq volo. Sz ex
 eadē meoria qua vnū memi for
 mat aces mltos cogitatis: q tñ
 memi qñtū vidi. Si at maiore
 uel miorē memini q̄ vidi: iā nō
 memi qd vidi. Nā vō memi: tā
 tū memi q̄ vidi. Vel maiore tñ
 p volūtate cogito. ul miorē: ita
 memi vt vidi. Cogito at sic volo
 ārentē. et ubi volo stantē: vn vo
 lo i quo volo videntē. Quadiū
 enā m cogitat i p̄mptu ē. cū to
 tūdu mēneri. et libet coloris.
 cū solē viridē nūq̄ videri. iō nō
 mēneri. atq ut solē ita et cetera.
Hec at rez forme qm corpales at
 q̄ sēbiles s̄t. eriat qdē aīq cū eas
 opinat eo mō foris eē. quō itq co
 gitat. vel cū iā mterūt foris. et
 adhuc i meoria retinet. vel tū ali
 et qd memim nō recordādi fide
 s̄ cogitādi varietate format. qm q̄
 sepissie ardam enā veā narranti
 bz q̄ ipsis sensibz p̄perūt. Que
 cū m ipō auditu. qñ narrant co
 gitam. nō videt ad meoria retor
 qñ aces. ut fiāt visiones cogita
 tionū. Neq̄ em ea nob̄ recordati
 bz. s̄ alio narrantē cogita. Atq
 finitas nō hic videt expleri. que
 fit cū spēs i meoria latēs. i visio

recordatis: tñ volūtate copulant.
Nō em qd latebat i meoria mea. s̄
 qd audio cogito: cū aliqd m nariat.
 Nō ipas uoces loq̄tis dico. nec qf
 q̄ putet i illā me exisse finitate que
 foris i sensibilibz. et sēlibz agit: sed
 eas cogito corpm spēs. q̄s narrant v
 bis somsq̄ explicat. q̄s utiq̄ nō re
 m̄scēs. s̄ audies cogito. Sz si dilige
 aus osidem: nec tūc exadit meo
 ric modus. Neq̄ em ul itelligere
 posse narrantē. si ea q̄ dicit. et si co
 texta tūc p̄mū audire. nō tñ genā
 singlā memissem. Q̄ em iñ nrat.
 v̄ grā. aliquē montē silua erutū. i
 oleis indutū ei nariat q̄ mēneri
 spēs et mōcū et siluay et oliuay.
 q̄i oblitq̄ eem qd dicit oio nescit. i
 ideo narrantōz illā cogitat nō posse.
Ita fit nō oīs q̄ corpalia cogitat. su
 ipē aliqd figat. sū audiat a legat.
 vel p̄tita narrantē. ul futā p̄nūaā
 te ad meoria suā retiat. i ibi repi
 at modū atq mēsurā om̄i formay
 q̄s cogitās ituet. Nā neq̄ colorē q̄
 nūq̄ vidit. n̄ figurā corpis. nec so
 nū quē nūq̄ audiuit. nec sapore
 quē nūq̄ gustauit. nec odorē quē
 nūq̄ olfecit. nec ollā d̄trectationē
 corpis quā nūq̄ sensit. p̄t qui s̄q̄.
 oio cogitat. At si p̄ptēā neō aliqd
 corpale cogitat n̄ qd sentit: q̄ neō
 memt corpale ad n̄ qd sentit: sic
 i corpibz senacēdi. sic i meoria ē co
 gitādi modus. Sensus ei accipit

spēs ab eo corpe qd' sentim⁹: et a se
 su meōria. a meōria vō aīes cogi
 tātis. **V**olūtas ei sic adiūgit sēsū
 corpi. sic meōria sensui. sic et cogi
 tātis aīe meōrie. et ue at cōnat is
 ta atq; diūgit: ipā enā disūgit ac
 sepat. id ē volūtas. **E**t a seīendis
 corpi⁹ motu corpi⁹ sepat corpi⁹ se
 sus. ne qd' senaam⁹ a' ut sentiē de
 sinam⁹ veluti cū oclōs ab eo qd' vi
 de nolum⁹ autim⁹ ut claudī⁹. sic
 aures a somis. sic nars ab odorib⁹:
 ita et vel os claudēdo. ut aliqd' ex
 ore respūedo a saporib⁹ auersam⁹.
In tactu qd' vel sōtūlm⁹ corpus ne
 tāgam⁹ qd' nolū⁹ vel si iā tange
 bam⁹. abiam⁹ a' repellim⁹: ita
 motu corpi⁹ agit volūtas ne sēsū
 corpi⁹ reb⁹ sensibilib⁹ copulet. **E**t
 agit hoc qntū pt. **N**ā cū in hac ac
 tione pōdīōs seruius mōrtalit⁹
 difficultatē patit' auāat⁹ ē sēsū
 ut volūtatē n' reliquū fiat n' tole
 rāia. **M**eōria vō a sensu volūtas
 autit. cū in ad itenta. nō ei sunt
 iherē p'fētia. **Q**d' aīadūte facile ē
 cū sepe corā loquētē aliq' nob. ad
 cogitādo nō audisse nobis videm⁹.
Falsū est at. **A**udiui⁹ enī: sed nō
 memi⁹. **S**ubīde p' auriū sensū la
 bētib⁹ vocib⁹ alienato nutu volū
 tatis p' quā solet insigi meōrie. **V**e
 rius itaq; dixim⁹ cū tale aliqd' ac
 cidit. nō memim⁹: q' nō audiui⁹.
Nā et legētib⁹ euēit. et m' sepissīe

ut plecta pagina ut epta nescia
 qd' legeri. et repeta. **I**n ad q'pe
 itento nutu volūtatib⁹. nō sic ē
 adhibita meōria sensui corpi⁹:
 quō ipē sensū adhibita ē lris.
Ita et ābulātes. itenta i ad vo
 lūtatē nesciūt q' trāsierit. **Q**d' si
 nō vidisset. nō ābulasset. aut
 maiore itentāde palpādo ābu
 lassent. p'fētia si p' itoginta p'ge
 rēt. **E**t q' facile ābulauerit: ut
 q' vidēt. **Q**uā uō nō sic sensus
 oclōr locis quacūq; p'gebāt. i
 ta ipi sensui meōria iūgebat:
 nullo mō id qd' vidēt et ierēt
 simū memisse potuerit. **P**orrio
 iā ab eo qd' i meōria ē amimi
 aīes velle autē n' est ad q' nō
 inde cogitāt. **E**t i quolibet
 gne **A**ntatū volūtas nec p' i
 nemiat ēē nec p'les. **cā. ix.**
In hac i dīstribuāde cū mapim⁹
 a spē corpi⁹ et pueim⁹ usq; ad
 spēi que fit i cōtūtu cogitāt
 qtuor spēb⁹ repūit q' gradatū
 nate altā ex altā. **P**rdā de p'ma.
 tūa de 2^a. q'ita de tūa. **A**b spē
 q'pe corpi⁹ qd' tērmī exorīt ea
 q' fit i sensu tērmētis. **E**t ab hac
 ea q' fit i meōria: et ab hac ea
 q' fit i aīe cogitātis. **Q**uapp'⁹
 volūtas q' p'ntē cū p'le ter co
 pulat. **P**mo spēz corpi⁹ cū ea
 quā gignit i corpi⁹ sensu. i ip
 sū rursū cū ea q' ex illa fit i meō

na. atq; ista q̄q; itio cū ea q̄ ex il
la parit̄ in cogitatis itutu. **S**
media copla que scda ē. cū sit vi
anior: nō tā silis ē p̄me q̄ t̄ie.
Visiones ei due s̄t: vna senect̄
alta cogitatis. **U**t at possit ee vi
sio cogitatis. ideo fit i meoria de
visione senect̄is file ad quo ita
securat̄ i cogitatio aces ai. sic
se i cernedo dūt ad corp̄ aces
odor. **P**otē duas i hoc gne t̄
mitates volui dmedare. vna cū
visio senect̄is format̄ ex corpe:
alia cū visio cogitatis format̄
ex meoria. **M**edia vō nolui. q̄a
nō ibi solet visio dia cū meorie
dmedat̄ forma q̄ fit i sensu cer
netis. **U**biq; tñ volūtas nō appa
ret. n̄ copulat̄ q̄ parētis & plis.
Et ideo vndeūq; pcedat: n̄ pa
rens n̄ proles dia p̄t. **E**t **faci**
le sit cogitatio fingē eas spēs q̄s
Etem nō vidit. **ca. m. x.**
Si nō mem̄ n̄ qd̄ sensim?
neq; cogitam̄ n̄ qd̄ mem̄. cur
plenq; falsa cogitam̄. cū ea que
sensim nō utiq; falso memine
rim̄. n̄ q; volūtas illa quā cō
iunctric. ac sepatric hanc modi
vix iā q̄ntū potui dem̄are aua
ui. formādā cogitatis aac p cō
dita meorie duat ut libitū est.
et ad cogitāda ea q̄ nō mem̄
ey eis q̄ mem̄. aliud hūc aliud
ide. ut sumat appellat̄. **T**ue in

vna visioz coeūaa faciūt ad qd̄ ideo
falsū dicat̄. qz uel nō ē foris i re cor
peaz natā. vel de meoria videt̄ ex
pressū cū tale n̄ nos fessisse mem̄.
Res ei vidit agnū nigz. **E**t p̄pterea
nō mem̄it. **C**ogitad̄ tñ q̄s nō p̄t.
Facile ē em̄ illā figurā quā videndo
ignouit̄. nigz colore p̄funde: que
nichilom̄ i aliis coloribz vidim̄.
Et qz utiq; sensim̄: utiq; mem̄.
Hec autē quadrupede mem̄. qz nō
vidi: s̄ fatasiā talē faciliē itueor.
dū alicui forme volatili qualē vidī
aduigo alios duos pedes. q̄les itidē
vidi. **Q**uap̄ dū diūcta cogitam̄
q̄ singillat̄ sensa mem̄im̄. videm̄
nō id qd̄ mem̄ cogitad̄. cū id aga
moderate meoria. vñ sumim̄ oia.
q̄ mltip̄r ac varie p nra volūate
q̄pomim̄. **N**ā n̄ ipas magnitudines
corpoz q̄s nūq; vidia s̄n ope meo
rie cogitam̄. **E**ntū ei spaci solet
occupare p magnitudinē m̄di m̄ ob
tutus: i tñ extēdim̄ q̄libet cor
poz moles. cū eas maxias cogitā.
Et id quidē m̄ āpliora. s̄ fatasiā
nō seq̄tur. **N**ipe cū ifinitatē q̄q;
nūi id renūciat. quā n̄lla visio
corpalia cogitatis app̄hēdit. **F**a
dē id docet minutissia et corpus
cula ifinite didi: cū tñ ad eas te
nuitates ut minuciaas puētū fuit
q̄s visas mem̄im̄. exiliores minū
ioresq; fatasias iā nō possū itu
eri. q̄ius id nō desinat pseq̄ ac

didere. Ita nulla corporalia n̄ aut ea
q̄ memim⁹. a' ex his que memim⁹
cogitam⁹. *De mēſura & nuō & po
de q̄ ſilitudo ſit i mēoria volū*

ed q̄ tate et viſione.
Suōſe cogitari p̄nt q̄ *c xi.*
ſigillatū ſt̄ i preſſa mēorie: videt̄
ad mēoria mēſura. ad viſioz vō
nūſ ptinē. *Ita licet inuābil' ſit*
m̄ltipliatas galū viſionū. ſigul'
tū i mēoria p̄ſcripta ē i t̄ſgreſ
ſibilis modus. mēſura i' i mēori
a: i viſioibz nūſ apparz. ſicut i
ip̄is corpibz viſibilibz mēſura q̄
dā eſt cui nuōſſie coaptat̄ ſenſz
vidēciū. et ex vno viſibili m̄ltorū
cernēciū format̄ aſpectū: ita ut
et vna p̄ duoz odōz nūm plēz
vna i' geminata ſpē videat. ſicut
ſup̄ docui⁹. In his ergo rebz vñ
viſiones exp̄mūt̄ quedā mēſura
ē: i p̄ſ a' viſioibz nūſ. volūtas
vō q̄ iſta diūgit & ordinat. & q̄dā
vm̄tate cōplat. nec ſc̄iendi a' co
gitādi appetitū. n̄ i his rebz vñ
viſiones formāt̄ acq̄ſcēſ collocat
ponderi ſilis ē. R̄ p̄ her tā. mē
ſura. numez. pōdus i' i cet̄is oīz
rebz aiādūtenda p̄libauerū. Nūc
i t̄ēi volūtatē cōplatricē rei viſi'
atq̄ viſionis q̄ p̄ntis et plis. ſū
i ſentiēdo ſū i cogitādo. nec pa
rentē nec plē dia poſſe. quō va
lui. et q̄bz valui demitūi. Vñ tē
p̄us admonet h̄at eandē t̄mtatē

i m̄tiorē hoīē requirē. atq̄ ab iſto
de quo tā diu locut⁹ ſū aiāli atq̄
carnali q̄ extior dī. i t̄vz ſtendē.
vbi ſperaz iucine' nos poſſe ſm
t̄mtatē ymaginē dei. conatus
mōſ illo ip̄o adiuvātē quē oīa
ſic res ip̄e indicāt: ita eadē ſc̄a
ſc̄ptā i mēſura et nuō i pōdē
diſpoſuiſſe teſtat̄. *In libri*
duodecim⁹. Quid i aiō m
telligēdū ſit ad m̄tiorē ho
minē ptinē. Capm̄ p̄m.

Hec n̄ videam⁹
vbi ſit q̄i q̄dā
hoīs extioris i
floribz q̄ ſiniū
Itaq̄ ei hēm⁹ i aiō cōe ai petē:
itē adhuc dī ad extiorē ptinē.
Nō enī ſolū corp⁹ hō extior de
putabz: ſ; adiūcta q̄dā vita ſua
q̄ cōpages corpis et oēs ſenſz vi
gent q̄bz iſtructus ē ad extiora
ſc̄iēda. Quoz ſenſoz ygenes
iſixe i mēoria. cū rēcordando re
uiſūt̄. res adhuc agūt ad extio
rē hoīēz ptinēſ: atq̄ i his ōmibz
nō diſtam⁹ a petore. n̄ q̄ figura
corpis nō p̄m. ſ; eiecti ſum⁹. R̄
i tē admonenī ab eo q̄ nos ſeat
ne i m̄liore m̄i pte. id ē aiō ſi
miles petozibz ſim⁹. a q̄bz cor^{is}
erectione diſtam⁹: nō vt i ea q̄
ſolimia ſt̄ i corpibz aiām p̄iaa⁹.
Ita vel i talibz quietē volupta
tis appetē p̄ſternē ē aiām: ſ; ſic

corpus ad ea q̄ s̄t ex celsa corporū
id ē ad celestia nālī ē rectū est:
sic aī m̄ q̄ s̄ba spūal' est ad
ea q̄ s̄t in spūalibz ex celsa erige-
dus ē. nō elacōe supbie. s̄ pietē
iustiae. *Corpales sensus
cōs nō ē cū pecoribz. c. ij.*

Possūt atq̄ et pecora sentīe
p corpis sensū extrinsecus
corpalia. et ea mēorie fixa ī mē-
a: atq̄ ī eis appetē ducibilia.
fugē ī cōmoda. Vēq̄ ita notare
ac nō solū nālī apta. s̄ et de īdu-
stria mēorie dmedata retinē. ī ī-
obliuioz īā iā m̄q̄ labēaā recordā-
do atq̄ cogitādo rursus īprimē:
ut q̄admod' ex eo qd̄ gerit mēori-
a cogitādo format'. sic et hoc īp̄m̄
qd̄ ī mēoria ē cogitādo firmet'.
fictas et vī siones hīc atq̄ īde re-
cordata q̄libz sumēdo et q̄i assu-
endo dponē. īspicē quēadmod'
ī hoc regnē q̄ veri filia s̄t. disci-
nant a veris nō spūalibz. s̄ īp̄s
corpālibz. Hec atq̄ h̄mōi q̄m̄s ī
sensibilibz. atq̄ ī eis q̄ īde aīz
p sensū corpis traxit. agant' atq̄
versent': nō s̄t tñ īdīs expti. nec
hōibz pecoribz qz cōiā. s̄ s̄blimio-
tis īdīs ē iudicē de istis corpāli-
bz s̄m īdēs ī corpales ī sēpīthas.
Quē n̄ sup mēte hūanā essēt.
īgmūtābiles p̄fō nō eēnt. atq̄
his n̄ s̄biūgeret' ad nrm̄. nō s̄m
cas possē de corpālibz iudicē.

Judica īt de corpālibz. ex īdē dimēsi-
onū atq̄ figūz. quā īcōmutābilr
manē mēns nouit. *Actiōes cor-
pales itas ē si eis regēdis mēt'*
Tud vō ītelligēiale p̄fuit. c. iij.
nostrū qd̄ ī actione corpāliū atq̄ te-
palū tractādoz ita v̄sat'. ut nō sit
nob' cōe cū pecore. īōnale ē qd̄e: s̄d
ex illa īōnali mētis mē s̄bstācia q̄
subhēm' ītelligibili atq̄ īgmūbili
vītati t̄p̄ ductū. et ab īfioribz trac-
tādis gubnādis qz deputatū ē. Sic
ei oībz pecoribz nō īuentū est vno
adiutorū s̄tē illi n̄ de illo detrahē
īcōiugū formaret': ita mēt' n̄rē
qua supnā et īternā d̄sulim' vī-
tatē. nllū est ad v̄sū īz corpāliū
q̄ntū natē hōis s̄at ē s̄tē adiutor
ex aīe p̄tibz qz cōs cū pecoribz hōz.
Et īō quiddā īōnale m̄z nō ab vni-
tatis diuorāo sēpatū. s̄ ī auxiliū
societatis q̄i diuātū: ī sū opens
dispartit' officio. Et sicut vna caro
ē duoz ī masculo ī fēiā. sic ītelligē-
m̄m et actionē. ut d̄silū ī exēcūz
ut īdīs ī appetitū īōnalē. ut si q̄ alio
mō s̄ignificāus dīa p̄nt. vna mēt'
nā d̄pletit': ut q̄admod' de illis
dōn ē. erūt duo ī carne vna. sic de
his dīa possit. duo ī mēte vna.
*Et mē' id sit q̄ mēt' īdīnat' ad
tpalia. et qd̄ d̄templat' eterna*
Qū īg' dīf *Capitū q̄tū.*
serm̄ de nā mētis hūane
de vna qdā īe dīfferim'. nec eā

ihes duo q̄ omēōz auū n̄ possia ge
minam. Itaq̄ aī iēa quezim̄ tri
nitatē. ī tota q̄rim̄: nō sepantes
actioz rōnale ī tpalibz a cōplati
one ethoz. ut tū aliqd̄ iā q̄ra
quo t̄ntas īpleat. s̄ ī tota nā mē
tis ita t̄ntatē rep̄ri op̄ ē. ut si de
sit actio tpaliū cui nātū sit adui
torū. p̄ qd̄ ad her īfiora^{ad} m̄stran
da diuet̄ aliq̄ mētis. In vna n̄
q̄ dispt̄a mēta t̄ntas īueniat.
Et f̄tā iā ista distribucōe iēo solo
qd̄ ad cōplatiōē ptinet ethozū
nō solū t̄ntas. s̄ eā ymago dei.
In hoc at̄ qd̄ deriuatū ē ī actioz
tpaliū: eā si t̄ntas possit. nō t̄
īgo dei possit īueniri. **De opini
one eoz q̄ iugio maschi et feie
4 eoz pli dīmā opant t̄ntē. ca v.**
Primo de nō m̄ vident̄ pbabi
lē affere sm̄az. q̄ sic arbitrant̄ y
maginē t̄ntatis dei t̄ntatē ygis
dei ī tribz psonis qd̄ attinet ad hūa
nā nāz posse rep̄ri. ut ī iugio ma
schi et feie. atq̄ i eoz ple cōpleat.
q̄ q̄ v̄r ip̄e p̄ris psonā īmet. fi
liū vō qd̄ de illo ita p̄cessit. ut de iō
nascēt. atq̄ ita t̄tā psonā v̄r sp̄s
dicūt ee m̄liere q̄ ita de viro p̄cessit.
ut nō ip̄a eēt filiū a filia. q̄uis
ea cōpiet̄ ples nascēt. **V**rit em̄
dñs de spū scō q̄ a p̄e p̄cedat: 7 t̄
filiū nō ē. **I**n huius ī opiom̄s erode
hoc solū pbabit̄ affert. q̄ ī origine
f̄e fēnnē fm̄ sc̄e sc̄ptē fide optimū

documentū ad id qd̄ ī simbolo dī
q̄ nat̄ spū scō satis ondē. nō oē
qd̄ de aliq̄ psona ita existit. ut
psonā alterā f̄at filiu possedi
ti: q̄n qd̄ de v̄m psona existit
p̄sōa m̄liens. nec t̄n eiū filia dā
ē. **C**etā sane ita sūt absurda. y
mo vō ita f̄tā: ut facillē v̄reda
guant. **M**itto em̄ q̄le sit sp̄m
sc̄m mat̄e filij dei putat̄: 7 cō
iugē p̄ris. **P**ortas̄ q̄ppe īndeat
her ī carnalibz h̄re offēsiōz. dū
corpei ocept̄z part̄z cogitant̄
q̄m̄q̄ et her ip̄a castiss̄e cogit̄
q̄bz m̄dis oīa m̄da s̄t: īm̄dis
at et ī fidelibz. q̄a polluta s̄et
mēs 7 cōscia ita n̄ ē m̄dū. ut
quosdā eoz 7 de iugie fm̄ carne
nat̄z xp̄s offēdat. **I**z t̄n ī spūa
libz illis sūmis vbi nō ē aliqd̄
violabile a corruptibile. n̄ na
tū ex t̄pe. nec ex īformi formatū
si qua dñr t̄līa. ad q̄a silitudm̄e
et ista īfioris cātē ḡna q̄uis lō
ge remotiss̄e f̄tā s̄t. nō dñt cuiq̄
q̄ sobriā p̄turbat̄ prudēciā. ne
cū vanū deuītat hōiōrē. īpm̄
a osū inciat̄ errorē. **A**ffuesiat ī
corpibz ita spūaliū rep̄uecti
gia. ut cū m̄de sursū vers̄ du
te rōne ascēdē rep̄it. ut ad ip̄az
īgm̄bile vītātē p̄quā f̄tā sūt
oīa ista p̄ueiat. nō sc̄i ad sū
ma p̄tīahat. qd̄ cōfēnt ī m̄simis
Nec em̄ erubuit qdā vxorē si

bi elige sapiāz: qz non uxoris m
ple gignēda corruptibile dabitū
igent cogitā. Aut vō ipā sapiā
serus seīnei ē: qz semīn gignē vō
bulo et īgreta et īlatma ligua e
nūciat. **Et hō ad totā tūm**
ymaginē sit azata. Et vj.

Non g pteā respūim9 istā
sentētiā. qz timem9 scāz
et īuolabile atqz mēmutabile
cantatē tū dūge dei pīs dei 10
exntē. s nā simt ple ad gignen
dū libū p qd fā s oīa cogitare:
s qā eā falsā dīma scptā euident
ōndit. Dixit ei dō. **Sciam9 hōiez**
ad yginē i silitudine māz. Pa
lopost autē dān ē: et feat dō hōiez
ad silitudine dei. Rostā dā qz
plālis ē nūb. nō rā dicēt si hō
ad vni9 psonē yginē fiet. sū pa
tris. sūe filij. sū sps sā: s qā fie
bat ad ymaginē tūitatis pteā
dān ē ad yginē māz. Rursus at
ne i tūitate credēdos arbitrarēm
tes deos. cū sit eadē tūitas vnus
dō. et feat dō mqt hōiez ad yma
ginē dei. p eo ac si dicēt ad yginē
sūā. Pūc em tēs vūitate iūlis
lūs locutiones qd nō nllī eā si
catholicā fidē asserūt. nō tū dili
gent adūtūt: ut putēt ita dictū.
feat dō ad yginē dei hōiez. qz di
ceret. feat pī ad yginē filij. sic
volētes asserē in scptis sās deū
et filiū dān qz desit alia vīssā

et māifestassā doamēta. ubi nō so
lū deus. s i verus dō dīct9 ē filiū.
In hoc ei testāmo dū aliud solue i
tendūt: sic se īplicāt ut expedire
nō possit. Si ei pī feat ad yginē fi
lij. ita ut nō sit hō ymago pīs. s
filij: dīssilis ē pī filiū. s at pīa fi
des docet. sicut docet filiū eē ad eāli
tate eēnāe sūmīle pī: qd ad silitudine
filij sūm ē nāc ē eā ad silitudine pa
tris sūm sit. Peide nllō mō dubitā
dū de hōie: qz ad silitudine pīs sū sit.
Peinde si hōiez pī nō ad sūā. sed
ad filij feat yginē. cur nō ait faci
am9 hōz ad yginē et silitudine tūā.
s ait māz: n qz tūitatis ygo fiebat
i hōie. ut hoc mō hō eēt ygo vni9
veri dei. qz ipā tūitas vni9 veri dō
ē. Locutiones at s iūuābiles ta
les in scptis: s hās sūfficiat protu
lisse. Et i psalmis ita dān. Dm ē
salus. et s i pōlm tuā bndāo tuā.
qz altī dān sit. nō ei de quo dīxāt.
dān ē salus. Et iteq. A te mqt eru
ar a tēptatiōe: et i dō meo tū sū
dīar mūz. qz altī dīxāt. a te eru
a tēptatiōe. Et itq. pī sub te cadet
i corde īmīcor9 regis: ac si dicēt. in
corde īmīcor9 tuor9. Et dīpe tū di
rerat. id ē dnd ihu x. pī sū te ca
dēt. quē rege voluit itelligi. cū di
cet i corde īmīcor9 regis. Ista īnu
us i noui testamēti lūs īuēnūt.
s tū aptis ad rōnos. de filio suo i
qz d fūis ē qz ex semīe dō sūm car

ne. q̄ p̄destinatus ē fili⁹ dei ī ūtute s̄m
sp̄m s̄cificatiōis ex r̄s̄r̄ctiōe mortu
or̄ ih̄u x̄i d̄m n̄r̄. t̄p̄ de alio supra
dic̄t. **P**̄s ē em̄ filius dei p̄destinatus
ex r̄s̄r̄ctiōe mortuor̄ ih̄u x̄i. n̄ idē
ih̄s x̄ps q̄ p̄destinatus ē fili⁹ dei ī
ūtute. **E**rgo quō hic cū audiuit̄ fia
dei ī ūte ih̄u x̄i. a' filius dei s̄m sp̄
s̄cificatiōis ih̄u x̄pi. aut fili⁹ dei ex
r̄s̄r̄ctiōe mortuor̄ ih̄u x̄i. cū di
ci potuiss̄ v̄sitate ī ūtute sua. aut
s̄m sp̄m s̄cificatiōis sue. a' ex r̄s̄r̄cti
ōe mortuor̄ e⁹. ūl mortuor̄ su
or̄. nō cogim̄ itelligē aliā p̄sonā
s̄ vnā eandēq̄ filij. s̄ dei d̄m n̄r̄
ih̄u x̄i. **I**ta cū audiuit̄. fecit d̄s
hoīez ad ȳginē dei. q̄uis possit v̄
sitaui⁹ dia ad ȳmaginē suā. nō
t̄n cogim̄ aliā p̄sonā itelligē ī
t̄nitatē. s̄ ipsā vnā eandēq̄ t̄ni
tatē. que ē vn⁹ d̄s. ad cōgr̄ ȳma
ginē s̄c̄s ē hō. **Q**ue cū ita s̄t sicā
dē t̄nitatis ȳginē. nō ī vno s̄ ī tri
bz hoīb⁹ accēpim⁹. p̄r̄ et m̄r̄ et
filio. nō eāt q̄ ad ȳginē dei s̄c̄s hō.
ānq̄ uxor ei fiet. et ānq̄ filiū p̄pa
gat̄: q̄ nōdū erat t̄nitat̄. **A**ndi
at ās. iā t̄nitat̄ eāt. q̄ et si nōdū
forma p̄p̄a. iā t̄n origmalī nā et
m̄līer erat ī latē vni. et filius eāt
ī lūbis p̄r̄is. **I**urg cū s̄p̄tā dixis
set. fecit d̄s hōz ad ȳginē dei. **I**ter
uit dic̄s. fecit eū masculū et fe
minā fecit eos et b̄ndixit eos.
Vel si ita distiguēd⁹ ē. fecit de⁹

hoīez. ut deīde īferat̄. ad ȳginē
dei fecit eū. et t̄nā s̄biūctio fiat.
masculū et feiāz fecit eos. **A**dā
ei t̄muer̄t dic̄. fecit eū mascu
lū et feiā. ne q̄ mōstruosū aq̄
itelligēt. sicuti s̄t q̄s hermosodi
tas vocāt̄. cū et sic nō mēdaat̄
possit itelligi utq̄z īnuō s̄m
p̄ id qd̄ d̄m ē. duo ī carne vna
erūt. **I**urg ut dic̄ cepi ī natā
hōis ad ȳginē dei s̄c̄a p̄r̄et mas
culū et feiāz nō d̄m̄orat s̄m
tura. **A**dīplendā q̄ppe ȳginē
t̄nitatis debuit addē et filiū:
q̄uis adhuc ī lūbis p̄r̄is cōsti
tutū. sic m̄līer at ī latē. An for
te iā s̄c̄a erat m̄līer. et s̄p̄tura
breui d̄p̄lectiōe d̄stīnerat. q̄s
p̄p̄a q̄admod⁹ s̄t s̄m diligēti⁹
explicaret. et p̄ptēā fili⁹ cōmēo
rari nō potuit. q̄ nō eāt nat⁹
q̄ et hoc nō potāt ea breuitatē
d̄p̄lecti sp̄s suo loco postea na
tū filiū nariatiū. s̄ m̄līerē de
vni latē assuptā suo postmod⁹
loco nariauit. et t̄n hic eā noīa
re nō p̄termisit. **D**e eo qd̄ ap̄ls

diat **viij. cē ȳmaginē dei. cā**
Non itaq̄ ita debeā ī
telligē hoīez s̄m ad ȳ
maginē s̄mē t̄nitatis. hoc ē
ad ȳginē dei. ut eadē ȳmago
ī trib⁹ itelligat̄ hoīb⁹. p̄s̄c̄ā
cū ap̄ls dicat. **viij. cē ȳmaginē**
dei. et p̄ptēā velamētū. et capi

tis demat. qd mlieri adhibend
monet ita loq̃s. **V**ir q̃de nō d̃
velare caput. cū sit p̃go et gl̃a dei.
m̃l̃r at̃ gl̃a ṽm ē. **Q**uid g̃ dicem̃
ad hec. **S**i pro sua p̃sona ad̃plet
p̃ginē trinitatis. cur ea detracta
de latē viri adhuc ille p̃mago d̃r.
Aut si et vna p̃soā hoīs ex t̃b; p̃t
dia p̃go dei. sic in ip̃a sūma t̃m̃te
vna q̃q; p̃sona d̃s ē. cur et m̃lier
nō est p̃mago dei. **N**ā p̃pt̃ea ca
put velare p̃ap̃t. qd ille q̃ p̃go
ē p̃hibet. **S**i vidend̃ ē quō nō sit
at̃rauiū qd d̃iat ap̃ls nō m̃liere.
si vir ēē p̃magine dei. huc quod
sc̃ptū est ī genesi. fecit d̃s hoīez ad
p̃magine dei. fecit eū masculū et
fēiā. fecit eos et b̃ndixit eos. **A**d
p̃ginē q̃ppe dei nāz ip̃sā hūana
fēiā d̃iat. q̃ seru utroq; ad̃pletat.
nec ab itelligēda p̃gine dei sepat
foīnā. **P**icto ēī q̃ fecit d̃s hoīem
ad p̃ginē dei. fecit eū m̃q̃t mascu
lū et fēiā; vel d̃te alia distictioē.
masculū et fēiā; fecit eos. **Q**uō
g̃ p̃ ap̃lm̃ audiui. virū ēē p̃ginē
dei. vñ caput velare p̃hibet. m̃l̃r
at̃ nō. et iō ip̃a hoc facē iubet.
Nisi credo id̃ ēē qd iā dixi cū de
nā hūane mēt̃is agere. m̃liere
cū vñ suo ēē p̃ginē dei. vt vna
p̃go sit tota illa s̃ba. **C**ū at̃ i ad
iutorū distribuit. qd ad ip̃sā so
lā attinet. nō ē p̃mago dei. qd
at̃ ad vñ solū attinet p̃go dei ē

tā plena atq; itēgra. q̃ in vñū d̃iūt
ta m̃lie. sic de nā hūane mēt̃is dixi.
q̃ et si tō ad̃plet vitatē p̃mago dei ē.
Ex qua vō itend̃r ī agenda m̃fiora.
nō ē p̃mago dei. **E**t cū ex ea distibuit
ad. et quadā itenacōe denuat ad ac
tionē iēz t̃palū nichilomin⁹ ex qua
p̃te ad̃spectā ad̃solut vitatē p̃go dei ē.
Et qm̃ q̃ntūatq; se extendit iud qd
eternū ē. tāto mag̃ inde format ad
p̃ginē dei. **E**t p̃pt̃ea nō ē cohibenda
ut se iōe d̃tineat ac tepet. ideo vir
nō d̃z velare caput. **N**ā vō illi iōna
li actioni q̃ in reb; corp̃alib; t̃palib;
q̃ ṽsat. p̃idb̃sa ē m̃m̃ia ī m̃fiora
p̃gressio. d̃z h̃re p̃tātē sup̃ caput. qd
id̃icat velamētū. quo significat̃ esse
cohibēda. **G**rata ē em̃ s̃as angelis.
et sacra et pia significatio. **N**ā d̃s nō
ad t̃p̃s videt. nec ad nouū sit ī eā vi
sione atq; s̃cā. cū aliq; t̃palit̃ atq; t̃m̃
sitone gerit. sic īde afficiūt sensū
ūl̃ carnales aīalū et homī. uel eā
celestes āgeloz. **I**n isto q̃ppe m̃ānes
to sexu masculū et fēiē ap̃ls p̃alq; ex
oculacōis cōdā rei figurasse m̃stū.
vel h̃ic itelligi potes qd cū alio lo
co d̃icat. verā viduā ēē desolatā s̃n
filiis et nepotib;. et t̃m̃ eā sp̃are de
bē in d̃nō. et p̃sistē ī orōib; die et no
cte. h̃ic d̃iat m̃liere seductā ī pre
uaricacōe saluā s̃n p̃ filioz genā
tionē. **E**t addidit. **S**i p̃māsent ī fi
de et dilcōne et s̃ificacōe cū sobrie
tate. **Q**uasi vō possit obedē bone

hoīez. ut d̃iat ap̃lm̃
dei fecit eū ad
p̃magine dei.
cū t̃m̃te h̃e
lū et fēiā. nō
itelligit. s̃cā
tas vñm̃ cū
possit itelligi
p̃t̃ ad vñū d̃iūt
et̃. **C**ur
hoīs ad p̃ginē
cū et fēiā nō
tūa. **A**d
h̃m̃tas d̃e
q̃ uō ad̃p̃t
tūa. sic m̃l̃r
te iā fēiā
b̃m̃ p̃t̃
p̃t̃ ad̃p̃t
ex̃p̃l̃m̃t̃. cū
t̃m̃ nō p̃t̃
q̃ et hoc nō p̃t̃
ad̃p̃t̃ s̃p̃
cū filiū
vñ lū et fēiā
loco ñat̃
te nō p̃t̃
Diat vñ
Non itaq;
talit̃
m̃ag̃ne
ad p̃ginē
ī t̃b; itelligi
cū ap̃ls d̃iat
dei. et p̃t̃

vidue. ut si filios nō habuit. ut hi q̄s
habuit ī boīs moribz pmanē nolu
erūt. **S** qz ea q̄ dñr opta bona t̄p̄ fi
lii s̄ vite ~~no~~ m̄e s̄m q̄rit. qz vite sit
q̄sqz. id ē quō agat her t̄p̄alia. quā
vitā ḡrea nō zoeh sed bioh vocāt.
Et her opa bō maxie ī offiis m̄ie
frequētari solēt. Opa vō m̄ie n̄ p
sūt siue paganis sū iudeis qui xpō
nō credūt. sū q̄busqz hētiab ul fas
maticas. ubi fides et dilcō. 7 soba
Tāficā nō īueniūt. māifestū ē quid
ap̄ls significā voluit. Et idō figate
ac m̄stice qz de velādo m̄lieri ca
pūte loq̄bat. qd n̄ ad a^d d̄q̄o fectū
sac̄mētū referat. t̄ane remanebit.
Hic em̄ nō solū vācillā tō. s̄ ead̄
ip̄is ap̄li declarat auctoritas. nō s̄m
formā corp̄is hō fūb ē ad ymagi
nē dei. s̄ s̄m rōnale mēte. Cogi
tatio vō turpit vana ē q̄ opmat
deū mēbz corp̄aliū limamētis ar
tūscibi atz diffimū. Porio at nōne
idē ap̄ls paulus dicit. Renouam̄
spū mēt̄is v̄re: et induite nouū
hoīez q̄ s̄m deū creatz ē. Et alibi a
p̄aus **S**eruetes vos inq̄t vetez hōz.
cū actibz eius. et induite nouū eū q̄
renouat in agm̄coz dei. s̄m p̄gme
eius q̄ c̄auit eū. **S**i ergo spū mēt̄is
m̄e renouam̄. et ip̄e nouū hō qui
renouat in agm̄coz dei s̄m p̄gme
eius qui creauit eū. n̄llī dubiū est
nō s̄m corp̄. n̄ s̄m quālibet
animi p̄te. s̄ s̄m rōnale mēte

ubi p̄t eē agm̄ao dei hoīez s̄m
ad p̄gme eius q̄ creauit eū. **S**ed m̄
h̄ar at renouatōz efficiant filij dī
p̄ baptm̄ x̄: et induētes nouū hō
m̄nē. xp̄m v̄aqz īduim̄ p̄ fide
Quē ē ergo q̄ ab hoc d̄foras fēas
alienet? cū sit nob̄a ḡre colē
des. **E**t alio loco idē ap̄ls d̄. **H**es
filij dei estis p̄ fide in xpō ih̄u.
Quicūqz eī m̄ x̄o baptizati estis:
xp̄m īduistis. **H**ō ē iudeus n̄
grecus. nō ē seruus n̄ liber. nō ē
maled̄s neqz fēa. oēs eī vos v̄nū
estis ī xpō ih̄u. **N**ūq̄ nā īḡ fide
les sem̄ie seruū corp̄is amiserūt.
S qz ibi renouant ad ymaginē
dei. ubi sexus n̄llqz ē: hoc est in
spū mēt̄is sue. **C**ur ḡ v̄m p̄ptē
nō d̄z velare caput. qz ymagō
et gl̄a dei. m̄l̄r at d̄z qz gl̄a d̄m
ē. q̄ m̄lier nō renouet spū mē
tis sue. qz renouat in agm̄ao
dei s̄m p̄gme eius qui creauit eū.
Si qz sexū corp̄is distat a v̄o t̄o
potuit ī eo corp̄ali velamēto fi
gūū p̄s 14 rōis q̄ ad t̄p̄alia gub̄
nāda defleat. ut nō maneat
p̄go dei. n̄ ex q̄ p̄te mēt̄is hom̄is
et̄nis rōibz d̄spiciēdis ul cōsule
dis adheresat. quā nō solū mas
culos. s̄ et fēas h̄re māifestū ē.
Ergo ī eo mēt̄ibz rōis nā cog
noscat. ī eo vō corp̄ibz ipsius
mēt̄is v̄m d̄stibutio figat. **C**ibi
p̄gssibz mēt̄is ab et̄noy d̄fideis q̄
placē deficiat. c. viij.

Ascendebz itaqz itrozsus q
busda qdibz qsidatiōis
pate ptes unde iapit ad ocumē
qd nō sit nob cōe cū bestijs. inde
iapit rō. ubi iā hō intior possit
agnosca. Qui et ipē si p illā rōz
nū tpaliū rēz adnīstatio dele
gata ē imodato pgressu minus
iextiora plabi dīnāctē sibi ca
pite suo. id ē nō eā cohibētē atz
refrenātē. illa que ī specula cō
silij pīdet qī vīlī poraone in
ueterat int īmicos suos. utius
iuidos deōnes cū suo pñape dya
bolo etioz illa visio ab ipō eā
capite cū diuge vetitū mandu
cātē pīnaly. ut lumē odōz e
nō sit cū illo. ac sic ab illa illu
stratione vitatis ābo nudati.
atqz aptis oīul dīnē ad vidend.
qī inhonesti atqz idēcori remā
serit tēp folia dulcū fīuū. sed
sine ipī fīuūz ita sine fīuū bōi
opis bona ūba cōtexūt. ut ma
le viuetes qī bñ loqdo cōtegāt
tīpitudinē suā. *q pmaose 12
lito cōi bono pīuata qūnt.*

Potestate dīpe suā *c w*
diligēs aīā a cōi vīuier
so ad pīuata pte plabi. et apos
tatīca illa supbia qd īiāū pī
dī. cū ī vīuīlitate cātē deū rōrē
secuta legibz eoz optīe gubernā
potiuss. plz ad vīuīlso appetēs
atqz id sua lege gubnaē inolita.

qz nī ē ampli9 vīuīlitate ī aīā
parale trudit. et sic ad āplī9 cōai
pīcedo minuit. *vī et auācia dī*
iādre oīm maloz. totū qz illd ubi
aliqd pīuū cōtē leges qbz vīuī
litas adnīstiat agē p appetitū suū
nītit. p corpus pīuū gerit qd par
tīlī possideat. atqz ita formīs ī mo
tibz corpālibz delātā. qā mīq eas
secū nō hz. cū eoz pīgīmībz qbz mēo
rie mīfīxīt īuolūt. et fātāstīca for
māone turpīt mīqnat. oīā offi
cia sua ad eos fines refenī. qbz au
tīose corpālia ac tēpālia p corpīs
sens9 qrit. a tūmīdo fastu alījs aī
mīs corpīs sēfībz deditīs eē affec
tat exēlsior. a cēnoso gurgite car
nalis uoluptatis īmergit. *q hō
ab pīgīne dēi delabī m pīam c x.*

Qū ergo bona volūtate ad ī
tīora ac supīora pīpīeda.
que nō pīuāt. s cōiter ab oībz qui
tīā diligūt. sīne vīlā āgustīa vel
īuīdīa casto possident amplexu
vel sibi ūl alījs dīsulit. et si fallat
ī alīq p īgnorācū tpaliū. qz hoc
tēpālī gerit. ī modū agēdī nō tenz
quē debebat. hūāna tēptācō est.
Et īagnū est hāc vītā sic degere
quā vēd vīā īdeūtēs cōpī m9. ut
tēptācō nos nō āpīhedat nī hūma
na. *hōc ēī pīam ex corpus ē. nī for
mīcōī deputat. ī pīpīea facillīme
īgnoscat. Cū vō pīadīpīscēda ea
q p corpus sēnāt pī expīedi uel*

excellendi. ut tractandi cupiditate
ut in his fine boni sui ponat. aliqd a-
git. qd agit. turpit fit. et fornicat
in corpus propriu peccat. et corpearu
reus fallacia similitudo in trorsus capi-
ens. et vana meditatio deponens.
ut ei nec diu aliqd n tale videat
priuati auara ferat erroribz. et p-
uati prodiga iamit vrbz. nec ad ta-
turpe et misabile fornicatioz simit
ab exordio p siluet. s sic scriptu e.
q modica spernit paulatim de-
cidit. Quod em coluber no apertis
passibz. s squamaz minutissis
msibz reptit. si lubricus deficiendi
motus negligetes minutatim occu-
pat et iapiens a pulso appetitu simi-
tudis dei. pueit ad similitudine pe-
cor. Inde e q nudata stola pma
pellucas tunicas mortalitate me-
ruerut. *Quibz demutacibz ho*
ab ymagine dei dilabit. captm

Honor em hominis vera *xi*
e ymago et similitudo dei. q
no custodit. n ab ipso a q ipmmt.
Tantomg itaqz mheret deo: qto
min9 diligit ppiu. Cupiditate
vd expiende ptatis sue quoda
nutu suo ad seipm tñ ad mediu
pruit. Ita cu vlt ee sic ille sub
nillo. et ab ipa sui medietate pe-
nalit ad yma p pellit: id ad ea q
bus pecora letant. Atqz ita cu sit
hoz eius. similitudo dei. dedecrat
eius similitudo pecoris. ho in hore

positu no itellexit: opam e iume-
tis insensatis. et filis frs e ill. qua
ig ta longe trahet a sumis ad i-
fima: n p mediu. Tu em neg-
lecta caritate sapie q sp eode mo
manet. Quipisat scia ex mubi-
luu tpaliu q expimeto inflat.
no edificat: ita pgrauat aq
q pondus suo a bñtudie expel-
lit. et p i sue medietate expi-
mentu. pena sua disat. qd it
sit int bonu desertu. malu quo
missu. nec redie pt. effusis ac
pditis vrbz: n gra qditois sui
ad pñaz vocatis. et pñā donat.
Nis em i felice aiaz libabit a
corpe mortis hui9. n gra dei p
dnz nrm ihm xpi. De qua gra
suo loco qñ ipse pstat differe.
Nur de illa pte idis ad qua p-
tinet scia. id e agnatio reus tpa-
luu atqz mubiulu nouadis vi-
te hui9 actioibz natura sa sepiā
Asidatōz qñtū dñs aduuat p-
agam9. *Et apabil sit pra*
uon homi mēb pñatōdī q
ad apē tpaliū sēsu ē tñta cor

Sicut ei in *peco. c. xii.*
illo manifesto coniugio du-
py homi q pñm fa st no man-
ducauit serpes de arbore veti-
ta. s tñmo mādūcādū psua-
sit. mlier at no mādūcāuit so-
la. s vno suo dedit. et sil' mā-
ducauerit: qñus ē serpēte sola
cū

locuta et ab eo sola seducta sit.
ita et in hoc quod est in homine uno ge-
neretur et dinoscatur occulto quodam secto
quod coniugio carnali vel ut ita dicam
quod in corpore sensus intenditur. sensu
alio autem motus quod nobis per corporibus
coris est. sed usus est a ratione sapientie.
Vesu quippe corporis corporalia sen-
iunt. eterna vero et immutabilia
spiritualia ratione sapientie intelliguntur. **R**a-
tioni autem sancte appetitus vicinus est. quoniam
quidem de ipsius corporalibus quod sensu
corporis sentiuntur ratiocinatur. ea quod
sancta dei actio est. **E**t bene. ut ea no-
ticia referat ad finem suum bonum.
si autem male. ut eis fruatur tempore bonis
talibus cum quibus flamma beatitudinis con-
escat. **U**bi ergo huius intentioni mentis
quod in rebus temporalibus et corporalibus per
actionis officium rationandi viuacitate
beneficiatur carnali. ille sensus uel
animalis ingerit quandoque ille cerebrum fru-
endi se. id est tempore bono quodam pri-
uato et proprio. non tempore publico et communi
quod est rationabile bonum. tunc vero
serpens alloquitur feram. **H**uius autem ille
cerebrum sentiat. de ligno prohibito
māducare est. **S**ed iste sensus si
sola cogitationis delectatione contentus
est. superioris vero auctoritatis consilium ita me-
bra retinet. ut non exhibeantur in-
iquitatis arma potius: sic habendum
existit vero abusu vetitum in se sola
comedit. **S**i autem in consensioe ma-
le videri rebus quod per sensum corporis se-

ciunt. ita decernit quod cumque patitur. ut si
patitur sit et corpore delectetur. intelligenda
est illa in se dedisse viro suo sancti filii
edendum illi iatu abusu. **N**ec enim potest
patiri non solum cogitandum suauiter. ve-
rum et efficiat appetitum mentis decer-
ni. non et illa mentis intentio penes quam
summa patitur est membra corporis mouendi
vel ab opere cohibendi male actioni ce-
dat et seruiat. **N**ec sane cum sola co-
gitatio mentis oblectatur illiatis. non
quidem decernens esse facienda. tenens tamen
et volens libenter. que statim ut teti-
git animi. respuere debuerit. negandum
est esse patiri. sed longe minus. quod si et opere
statuat in plendum. **E**t ideo de talibus quod
cogitationibus vera peccata est. peritusque
pauca dicitur. atque dicitur. **P**utete nobis de-
bita nostra. faciendumque quod sequitur. atque
ratione uiuendum. sic et nos diutius
nobis debitoribus. **N**ecque enim sic in illis
duobus primis hominibus personam suam quisque
portabat. et ideo si sola in se abusu
difficile illiati. sola utique mortis sup-
plia delectetur. ita dicitur potest in homine
uno si delectationibus illiatis a quibus se-
ditinuo debet autem cogitatio liberetur
sola pascatur. nec facienda decernat
mala. sed tamen suauiter in recordatione te-
neantur. quod in se sine viro posse
dantur. **A**bsit hoc arde. **H**ec quippe
vna persona est. unus homo est. totusque damp-
nabitur. nec hec quod sine voluntate ope-
rari. sed tamen cum voluntate animi talibus
oblectandi soli cogitationis sentiuntur

et p[ro]p[ri]a p[er] mediatoris gr[ati]am remittat.
Hec itaq[ue] disputa[ti]o qua i[n] me[n]te vni[us]
 q[ui] h[om]i[n]is q[ui]u[er]it q[uo]d d[icitu]r i[n] d[omi]n[u]m e[st] co[n]u[er]
 gu[m] i[n]teplac[i]o[n]is et act[i]o[n]is offi[ci]i p[er]
 queda[m] singula[m] distribut[i]o[n]e[m]. t[ame]n i[n] v[er]is
 me[n]tis vni[tate] seruata. salua illi[us]
 v[er]itatis hystoria qua[m] de duob[us] p[ri]m[is]
 h[om]i[n]ib[us]. vno s[ci]l[icet] ei[us]q[ue] m[ul]iere de q[ui]b[us]
 p[ro]pagat[i] e[st] gen[us] hu[m]anu[m] d[omi]na edidit
 auctoritas. Ad hoc t[ame]n m[od]o audie[n]da
 e[st]. ut i[n]telligat ap[osto]l[us] p[er]gine[m] dei vno
 t[ame]n tribue[n]da. n[on] ead[em] se[n]te[n]tia. q[ui]us in
 diu[er]so sexu duor[um] h[om]i[n]u[m] aliq[ui]d t[ame]n
 sig[n]ificat[um] voluiss[et] q[uo]d i[n] vno h[om]i[n]e q[ui]ret.
 De eor[um] s[ci]ntia q[uo]d i[n] vno h[om]i[n]e man[et]
 i[n] p[er]so[n]a vni[us]. n[on] a[n]t[em] i[n] p[er]so[n]a m[ul]ieris
 accipie[n]du[m] esse dixeru[n]t. **Capitulu[m]**

Nec me fugit quosda[m] v[er]m[us].
 q[ui] fueru[n]t a[n]t[em] me egregi[us] dese[n]
 sores catholice fidei. et d[omi]ni eloqui
 tractatores cu[m] i[n] h[om]i[n]e vno e[ss]e vni[us]
 s[ci]ntia[m] a[n]i[m]e bona[m] queda[m] p[ar]adis[u] e[ss]e sen
 seru[n]t. Duo ista requie[n]t. v[er]m[us] me[n]te.
 m[ul]iere v[er]o dixisse corp[or]is sensu[m]. Et
 s[ci]m[us] h[ab]e[n]t distributio[n]e[m] qua[m] v[er]m[us] p[ro]p[ri]e
 me[n]tis. sensu[m] v[er]o corp[or]is m[ul]ier. vident[ur]
 apte o[mn]ia d[ic]e[n]te si co[n]sidata tractet[ur]
 n[on] q[uo]d i[n] o[mn]ib[us] bestijs i[n] volatilib[us] s[ci]p[er]u[m]
 e[st]. n[on] e[ss]e i[n]uentu[m] vno adiutoriu[m] si
 m[ul]ier illi. Et t[ame]n e[st] ei m[ul]ier s[ci]ntia de la
 te. p[ro]p[ter] q[uo]d ego n[on] putavi p[er] m[ul]ie
 sensu[m] corp[or]is e[ss]e p[ro]p[ri]e. que[m] vide[re]
 nob[is] et bestijs e[ss]e co[m]m[un]e. S[ed] ad volui
 q[uo]d bestie n[on] h[ab]ent. sensu[m]q[ue] corp[or]is
 magis p[er] serpente[m] i[n]telligend[u]m existima

ui q[ui] legit[ur] sapien[ti]or o[mn]ib[us] p[er]corib[us]
 t[er]re. In his q[ui]ppe n[atu]ralib[us] bo[n]is que
 nob[is] et m[od]erabilib[us] a[n]i[m]antib[us] vi
 dem[us] e[ss]e co[m]m[un]e. vni[tate] q[uo]d a se
 suis excellit. N[on] ille de q[uo] s[ci]p[er]u[m] e[st]
 i[n]tepl[us] q[ui] e[st] ad h[er]os. vbi legit[ur] p[er]
 fectio[n]e[m] e[ss]e solidu[m] abu[m]. q[ui] p[er] h[um]i[n]e[m] ex
 eritatos h[ab]et sensu[m] ad sepandu[m]
 bonu[m] a malo. Ille q[ui]ppe s[ci]p[er]u[m] n[on]
 i[n]tepl[us] s[unt] ad i[n]telligenda[m] p[ro]p[ri]e.
 s[ed] iste sensu[m] q[ui] e[st] q[ui] p[ro]p[ri]e i[n]tepl[us]
 p[er] que[m] n[on] solu[m] a nob[is]. v[er]u[m] a
 bestijs corp[or]is s[ci]p[er]u[m]. motu[m]q[ue] s[ci]p[er]u[m].
 S[ed] siue isto s[ci]p[er]u[m] illo. s[ed] alio modo
 accipie[n]du[m] sit q[uo]d ap[osto]l[us] v[er]m[us] dixit
 p[er]gine[m] et gl[ori]a[m] dei. m[ul]iere a[n]t[em] gl[ori]a[m]
 vni[us]. inde appar[et] t[ame]n cu[m] s[ci]m[us] de[us] vi
 ui i[n] me[n]te m[ul]ier i[n] i[n]u[er]sibilia e[ss]e
 i[n]tepl[us]. ex e[ss]e et i[n]tepl[us] v[er]itatis. cal
 tate p[ro]ficient[ur] debet forma[m]. quid
 da[m] v[er]o i[n]tepl[us] i[n]tepl[us] me[n]te. hoc e[st]
 ei[us]de[m] me[n]tis i[n] v[er]u[m] m[ul]ieru[m] corp[or]is
 l[icet] q[ui] i[n] v[er]u[m] s[ci]p[er]u[m] q[uo]d h[er]vita n[on] agit
 diligendu[m]. N[on] ut aformem[us] huic
 s[ci]p[er]u[m] fine[m] i[n]st[itu]e[n]do i[n] bo[n]is talib[us]. i[n]
 i[n]tepl[us] de[us] i[n]tepl[us] b[eat]itudinis appetitu[m]. s[ed]
 v[er]m[us] q[ui] i[n] v[er]u[m] t[er]p[er]u[m] i[n]tepl[us] s[ci]p[er]u[m]
 et h[om]i[n]u[m] adipiscendo[rum] i[n]tepl[us] s[ci]p[er]u[m]
 facia[n]t. p[er] istas t[ra]nscu[n]tes. illis i[n]
 h[er]et[ur]. **p[er] i[n] q[uo] offi[ci]u[m] p[ro]p[ri]e sapia**

Habet e[ss]e et s[ci]ntia diuidat[ur].
 Et s[ci]ntia modu[m] suu[m] c[on]t[ra]m[us].
 bonu[m]. s[ci]p[er]u[m] i[n]tepl[us] i[n]tepl[us] i[n]tepl[us]. ut i[n]tepl[us]
 affolet. et h[om]i[n]u[m] caritate v[er]itatis. que
 n[on] i[n]tepl[us]. s[ed] ut s[ci]m[us] edificat[ur].

Ine scā q̄ppe nec vtutes ip̄e q̄
 ite vūit p̄n h̄i: p̄ q̄s her vita mi
 sera sic gubnet. ut ad illā que v̄
 btā ē p̄uāat etnā. **D**istat t̄n ab
 etnōz oteplacōe actio qua b̄n v
 tūm t̄palibz rebz: et illa sapiē is
 her scā deputat. **Q**uis ei et illa
 q̄ sapiā ē possit scā nūcupari
 sic apt̄s d̄: n̄ scio ex pte. tūc at̄
 agnoscā sic agm̄tā sū. quā scā
 aā p̄fctō oteplacōis dei vult itel
 ligi qd̄ scōz sūmū p̄mū erit.
Tame vbi dicit. al̄ qd̄ dat̄ per
 spm̄ h̄mo sapiē: al̄ s̄mō scā h̄m
 eūde spm̄. her utaqz duo distiguit
 sine dubitacōe. licet nō ibi expli
 cet qd̄ itersit. et v̄n possit utz di
 nosa. **V**er scāz sc̄pturaz mlt̄e
 copīa scrutat̄z iūeio sc̄ptū esse i
 libro iob eodē vno scō loquente
Sc̄e pietas ē sapiā: abstīnē at̄
 a mal' scā ē. **I**n hac differētia i
 telligēdū est: ad oteplacōz sapiāz
 ad actionē scāz p̄tīnē. **P**ietate
 q̄ppe hoc loco posuit dei cultū. q̄
 grece d̄ **τὴν σεβασίαν**. **N**ā hoc v̄bū
 h̄t ista s̄mā i ḡras codicibz. **E**t
 qd̄ ē in etn̄is excellētiā q̄ d̄s. au'
 solū i cōmutabil' ē nā. **E**t quis
 cult̄z eā n̄ amor eā: quo n̄ d̄
 fidām eū vidē. credim̄qz et spe
 ram̄ nos eē visuros. **E**t q̄ntū
 p̄fiam̄ videm̄: n̄ p̄ speculū i
 enigmate. tūc at̄ i m̄āifestacōe.
 hoc ē qd̄ ait apt̄s: facē ad facē.

Scā hoc qd̄ iōs. dilāssimū m̄q̄: n̄ fi
 lij dei sum̄: et nōd̄ apparuit q̄ en̄.
Sam̄ qā apparuit s̄les ei en̄m̄:
 qm̄ videb̄ eū sicut ē. **D**e h̄is atqz
 h̄mōi s̄mō ip̄e m̄ vid̄ sapiē. **A**bstī
 nē at̄ a mal' quā iob scāz dixit eē
 rex pauldū t̄palū ē. qm̄ h̄m t̄p̄z
 i malis sum̄ a q̄bz abstīnē debet.
 ut ad illa bona etn̄a vēiam? **E**t
 q̄tqz p̄ exa uel caueda ul' imitāda.
 vel quicqz prudent' fortat. tēpanē.
 et iuste agim̄ ad eā p̄tinet scām
 sū disciplinā. qua ieiutad̄is mal'.
 bonisqz appetēdis actio n̄a versat̄
 et p̄ q̄cūqz rex q̄ n̄t̄is accomodata st'
 v̄sibz. n̄t̄ia documēta h̄istoria ag
 aone colligim̄. **D**e h̄is ḡ s̄mō aū
 fit. eū scā sermone puto discēdū.
 a s̄mone sapiē: ad quē p̄tinet ea q̄
 nec fuerūt. nec futū st'. sed sūt. et
 p̄ eā entitatē m̄ q̄ st'. et fuisse et eē
 et futū eē d̄n̄ sine vlla m̄ūbilitate
 t̄pm̄. **H**ō ei sic fuerit. ut eē desineret.
 al' sic futū st'. q̄ n̄ nō sit: si idip̄z eē
 tēp̄ h̄uerūt. sp̄ h̄itua st'. **V**anēt at̄
 nō t̄p̄ spacijs locorū fixis. veluti cor
 pa. s̄ i nā i corpali sic ielligibilia
 p̄fctō st' mēt̄is asp̄bz: sic ista i loas
 visibilia. ul' at̄tractabilia corp̄is sen
 sibz. **H**ō at̄ solū rex sensibilū m̄
 loas positaz sine spacijs localibz
 manēt ielligibiles i corpales iō
 nes. v̄neat a moaonū m̄ t̄p̄ibz t̄n̄
 seūcū sine t̄pali t̄f̄itu. **P**tant et
 ip̄e utaqz ielligibiles nō sesibiles

ad q̄s mētis aae puenire paucorū ē. et
cū puenit q̄ntū fieri p̄r. nō tēis ma
net ip̄e p̄uētor. s̄ veluti aae ip̄a re
ūberata repellit: et fit rei nō t̄nsi
torie t̄nsitoria cogitatio. q̄ t̄n t̄ran
sies p̄disaplinas q̄bz erudit aīm
mēorie d̄mēdat. ut sit quo redire
possit. q̄ cogit inde t̄nsie. Quis si
ad mēoria cogita. nō rediret.
atq̄ ibi qd̄ d̄mēdauit nō iuenit
velut rudis adhuc. sic ducta fuat
ducet. id q̄ iueniet. ubi p̄mū iue
nerat t̄ illa corpea iūitate: vñ iur
sus q̄i descriptū in mēoria figeret.
Neq̄ eī sic manet. v̄ grā. quadrati
corpis t̄corpāl et iūmutabil' rō. sic t̄
ea maēt hōis cogita: si t̄n ad eā
sine fātasia spāq̄ local' potāt p
uenire. Aut si atq̄ artificiosi. et som
musia p̄ moras t̄pis t̄nsēntis nuō
sitas d̄prehēdat sine t̄pe t̄ quodā sē
to. altoq̄ silētio tā diu saltē cogitari
p̄t. q̄ diu p̄t ille cantū audi. Tame
qd̄ inde capuit. et si t̄nsies mētis as
pectus. et q̄i gluaēs t̄ v̄tre ita t̄mē
ria repositū. potit recordādo quodā
rūmināe. et t̄disaplinā qd̄ sic didiat
trāte. Qd̄ si fuit d̄imoda obliuioe
deletū. rursus doctina dūce ad id ve
niet. qd̄ p̄t exadāt. et si iueniet
ut erat.

De optimōe platonis

Unde plato ille phi *c xiii*
losophq̄ nobil' psuade cona
tus ē vixisse hū aiās hōim. et anq̄
ista corpa gerent. et hūc eē q̄ea q̄

disant remissant poa agmta. q̄
Ignoscat noua. Retulit eī p̄uēdy
quēdā nescio qd̄ de geometia mē
rogatū se r̄ndisse t̄q̄ eēt illiq̄ pen
tissie disaplie. Gradati q̄ppe atq̄
artificiose it̄rogatū videbat qd̄
vidend erat: dicebatq̄ qd̄ vidat.
Si si recordatio hec eēt rex ātea
agmtay. nō utiq̄ oēs. ut pene oēs
cū illo mō int̄rogarent: hoc pos
sent. Nō oēs in p̄ore vita geome
tria fuēt. cū tā rari sūt ignē hu
mano. ut vir possit d̄s iueniri.
s̄ poa credend d̄mētis itellaiā
lis ita d̄ditā eē nāz. ut t̄ rebz in
telligibilibz nālī ordie disponē
te cōditōe. s̄biūcta sit ista videāt
t̄ quadā luce sui ḡm̄s t̄corpēa
quādmōd' odis carnis videt. q̄ t̄
hac corpea luce t̄rūadiacent.
cū lucis capax. ei q̄ agruens d̄
creat. Nō em̄ et ip̄e sine m̄gō
ideo alba et nigra disc̄rmit: q̄
ista iā nouat. anq̄ in hac car
ne crearet. Deniq̄ cur de solis re
bus itelligibilibz id s̄ p̄t: ut
bū int̄rogatū quisq̄ r̄ndeat. qd̄
ad quāq̄ p̄tinet disaplinā. et
si ei ignarus ē. Cur hoc facē
de rebz sensibilibz nlla p̄t: n̄
q̄s vidit t̄ isto corpe cōstruat. a
eis q̄ nouerāt. t̄ dicatibz credid.
seu l̄is m̄q̄ seu v̄bis. Non eī
acdescendū ē eis q̄ famiū p̄u
gorā ferūt recordatū fuisse t̄lia

nō illa q̄ fuit expt̄. cū hic alio
iā fuisse i corpe. et alios nō illos
nariāt alij eimōi aliqd̄ in suis
mētibz passos q̄s falsas fuisse mō
rias q̄les plexq̄ expm̄ i sopm̄s
qn̄ nob̄ videm̄ remissa q̄i egerim̄
a' viderim̄. qd̄ nec egim̄ ois n̄
vidim̄. Et eo mō affectas ēē illoz
mētes et vigilāciū mstitū spūū
malignoz atq̄ fallaciū. q̄bz cu
ra ē de reuoluciōibz aiāz falsā o
pinione ad decipiēdos hoīes for
maē ul̄ serē. Ex hoc comā p̄t q̄a
si v̄ illa recordarent̄ q̄ hic talis
aī posita corpibz vidant̄. mltas
ac pene oibz her̄ dūgent. qn̄qd̄
ut de viuis mortuos. ita de mor
tuis viuos. t̄p̄ de vigilātibz dor
miētes. et de dormiētibz vigilan
sime cessaciōe s̄i suspiciant̄. Si
ḡ her̄ ē sapie et fac̄ iā distictio
ut ad sapiāz p̄neat ethay iex
dgnas itellaiā. ad sciāz uero
tpaliū iex cogno iōnal. qd̄ cui
p̄ponēdū sit. sū postponēdū nō ē
diffiale iudicā. Si at̄ adhiben
da ē alia distictio q̄ dimoscant̄
her̄ duo q̄ pauldū distac̄ aplūs
docet dīc̄. alij qd̄ dat̄ p̄ spūū
s̄mō sapie. alij s̄mō scie s̄mēūde
spūū: t̄n et istoz duoz q̄ nos po
luim̄ euidetiā diffenā ē. q̄
alia sit itellaiālis cogno ethay
iex. alia iōnal t̄paliū. et hūc
illā p̄fendā ēē nemo ābigit.

Relinquentibz itaq̄ nob̄ ea q̄ extior̄
hoīs s̄t. et ab eis q̄ corā ai petoribz
hēim̄ itroisū ascendē cupiētibz. an
q̄ ad dgnaciōz iex itelligibilū. atq̄
sūman̄ q̄ sēp̄ne s̄t v̄erem̄. tēpa
liū iex cogno iōnal oāt̄. et i hac
tueiam̄ si possū aliq̄ t̄nitatē. sic
tueiebam̄ i sensibz corpis. et i his q̄
p̄ eos i aiāz ul̄ spūū m̄m ymagma
lic̄ itrauer̄. ut p̄ corpali bz rebz q̄s
corpeo foris positas attingim̄ s̄sū.
itus corpoy silitudies habes ipres
sas mēorie. ex q̄bz cogitacio for̄et.
t̄tia volūtate utq̄z iūgente sic for
mabat̄ foris aces oclōz quā volū
tas ut visio fiet adhibebat rei visi
bili. et utrūq̄ iūgebat i illic ipā
se admouēs t̄tia. P̄z nō ē hoc coar
tandū in hūc libz. ut i eo q̄ seq̄tur.
si d̄s adiuuent̄ queient̄ possit inq̄
ri. et qd̄ iuentū fuit explicari. **In
apit lib̄ t̄ndecim̄. De gemino iō
nalis mēt̄ officio. Capl̄ i.**

In libro sup̄iore h̄z ap̄is
duodecimo saus egim̄ dis
t̄nē iōnal mēt̄is offm̄
i t̄pali bz rebz. ubi nō so
lū cogno. vey enā actio
mā versat̄ ab extior̄e excellētiore
eqdē mēt̄is officio qd̄ i tēplādis eter
nis rebz ipend̄. ac sola cogtione fi
nit̄. Comodū at̄ s̄i puto ut de s̄p̄
tunis s̄as aliqd̄ it̄ferā: quo faaliq̄
possit utq̄z dimosca. Quāgelū sūū
iōs eūta sic oisus ē. In p̄n̄ eat̄ d̄m.

et vbiu erat apud deū. et dñs erat vbiu.
hoc erat ī pñ^o apud deū. **Q**uā p ip̄
 frā st: et sine ip̄o fm̄ ē n̄. **Q**uod fm̄
 est ip̄o vita erat: et vita erat lux
 hōim. q lux ī teneb̄s lucet q teneb̄
 eā nō cōphendit. **F**uit hō mīss̄ a
 deo: cui nō erat iōs. **H**ic uenit in
 testiom̄. ut testiom̄ phibēt de lūie
 ut oēs credent p illū. **N**ō erat lux:
 sicut testiom̄ phibēt de lūie. **S**icut lux
 vā q illūiat oēs hōs vēientē ī hūc
 mūdū. **I**n mūdo erat. ī mūdo p ip̄m
 fr̄s ē: ī mūdo eū nō cōgnouit. **I**n
 p̄p̄a uenit: et siu eū nō receperūt.
Quāt āt receperūt eū dedit eis p̄tā
 tē filios dei fīj: hīs q credūt ī nō
 eā. **N**ō ex sanguibz n̄ ex uo
 lūtate caris. n̄ ex vōte vī: s̄ ex de
 o nati sūt. **E**t vbiu caro fm̄ ē: et
 hīta ī n̄b. **E**t vidī gl̄az eā: glo
 riā qī vīgētā a p̄e. **P**lenū grā
 et vītate. **H**oc totū qd ex eu^o po
 sui ī p̄cedētibz suis p̄tibz h̄t qd ī
 mūtābile ac sēp̄tēnū est. cuius
 dēplā^o nos b̄tōs. **I**n d̄sēptibz vō
 p̄mixta cū t̄p̄alibz d̄mēorāt eter
 na: ac p̄ hoc aliq̄ ibi ad s̄cāz p̄h
 nēt. aliq̄ ad sapiāz. **P**̄ ī libro vñ
 p̄cessit n̄rā dīstīctio. **N**ā ī pñ^o ē
 rat vbiu. q v̄m eāt ap̄ deū. ī d̄s eāt
 v̄m. **H**oc eāt ī pñ^o ap̄ deū ī cōtē
 platīāz vitā rēq̄ret: et ītellecūali
 mēte cernēdū ē. **N**ā q̄nto m̄ḡ ī
 se q̄sqz p̄fect: tāto fiet sine dūbi
 tatiōe sapiētor. **S**z p̄ id qd ait

lux lux ī tēb̄s. ī tēb̄ie eā nō cōp
 hendit. fide utiqz opus erat. q
 credet. qd nō videt. **T**eneb̄s q̄p
 pe ītelligi voluit aīsa ab h̄q
 luce. eāqz m̄y p̄donea cōtueri
 corda mōrū. **P**̄ qd adiūgit
 et d̄. **F**uit hō mīss̄ a deo cui nō
 eāt iōs. **H**ic uenit ī testiom̄. ut testiom̄
 phibēt de lūie: ut oēs credent p
 illū. **H**oc iā t̄p̄alū gestū ē: et
 ad s̄cāz p̄tāz. q d̄gnone hīstorī
 ca cōtinet. **H**ōies āt īoh̄ez ī fan
 tasīa cogitā q de hūane nē no
 tiaa īp̄ressa ē n̄rē mēorie. **E**t
 hoc eodē mō cogitāt: sū q īsta
 nō credūt. sū q credūt. **V**trūqz ē
 notū ē qd sit hō. cō extiorē p̄tē
 id ē corpus p̄ corpis lūina didi
 cerūt. **I**ntiorē vō id ē aīāz ī se
 ip̄is. q et ip̄i hōies sūt. q p̄ hūā
 nā cōuersaāz d̄gnitā tenet. ut
 possit cogitā qd d̄. **F**uit hō mīss̄
 sus a deo. cui nō eāt iōs. **Q**uā et
 nō s̄cūt audīēdo et loq̄do. **Q**uā
 āt ibi ē mīss̄ a deo. fide tenet
 q tenet: et q fide nō tenet a du
 bitatiōe ābigūt. a mīfidelitate
 deridet. **V**trūqz tñ si nō s̄t ex nūō
 mīnis īsīpīcū qui dīcūt ī corde
 suo nō ē d̄s. h̄c audīētes ūba
 utiqz cogitāt. et qd sit d̄s. et qd
 sit mītti a deo: et si nō sic ut
 res se h̄nt. a c̄te sic valēt. **P**ouo
 ipsā fidē quā videt qsqz ī corde
 suo eē si credit. ūl nō eē si nō ac

dit alie noui: no sic corpa que
videm9 odis corpeis. a p ipon p
gines q8 meoria tenem9 i abse
cia cogita9. nec sic ea q no vidi
i ex his q vidim9 cogitacoe utcu
q8 forim9. i meorie dmeda9 quo
reanm9 cu voluer9. ut illic ea
vel pota9 qlescuq8 ygies eoz q8
ibi fixim9. silt recordacoe rema9.
Nec sic hoiez viuut q aiay ena si
no videm9 ex nra comam9. i ex
motib9 corpalib9 hoiez viuut sic
videndo didia9. ita em ea cogi
tando: no sic videt9 fides i corde
i quo e. ab eo m e. s ea tenet cer
tassia faa. clamatq9 d faa. Ca i
taq9 ppta credi iubeam9. q id
qd credi iubem9 vide no possum9.
ipsa m fide qn i nob e videm9 i
nob. q rez abseu pns e fides. i
~~Et ipa m tpalif fit i cordib9 homi~~
rez q foris se mty e fides. i rez q
no vident9. videt9 fides. Et ipa m
tpalif fit i cordib9 homi. Et si ex
fidelib9 i fideles fiut: peut ab eis.
Aliqn at i reb9 falsis accomodat
fides. loqm em sic ut dica9. hita
e ei fides. i decipit. Qualis fides.
si m dicda e fides. no culpabilif
de cordib9 perit: qn ea iucta vi
tas pellit. Optabilif at rez vda
tu i easde res fides mfit. Non ei
dicend e perit: qn ea q credibat
vident9. Nuq ei adhuc fides di
ceda e cu defuncta sit i epla ad he

brios fides. dm q sit ea e d fictione
rez q no vident9. pde qd se. hic
uait i testioz. ut testioz phibet de lui
ne. ut os ardent p illu. actio ut dix
im9 tpal e. Ipali e testioz phi
bet et de re seputa qd e intelli
bile lume: de qo ut testiom phibet
vait i os. q no erat lux: s ut testioz
phibet de luce. Aduigit ei. Erat lux
va q illuat oz ho9 veientie in hac
mdu. In mdo eat i mda p ipm fcs
e. i mdu eu no dgiut. In ipa uait
i sui eu no receperit. Her v9 oia d la
tina ligna faut: ex reb9 itelligut.
q8 nouerit. qy aliq nob inotuerut
p corpis sensu sic ho. sic ipe mudus
m ta euident magitudine eam9. sic
eozde vboz som. ha i audita sensu
e corpis. Aliq at p ai r9 sic id quod
dan e. Iui eu no receperit. Intelli
git em. no i eu crediderit. Ad quid sit
nillo corpis sensu: s ai r9 agnouit.
Ipoy et vboz no sonos: s significao
nes pti p corpis sensu. pti p ai r9
didia9. Nec ea vba ne pmu audiat
s q ia audieram9. i no solu ipsa.
veret que significaret. cognita medna
tenebam9. i hic agnouim9. Hoc em
nome dissillabu cu di mudus. son9
e res utiq9 corpal p corpa inotuit.
id e p auit: s et qd significat p corpa
inotuit. id e p oculos carnis. qnd9
qpe iqntu not9 e: videtib9 not9 e.
At vbu hoc qtuoz silbay qd e credi
derut: sono suo qm corpus e. pau

re carnis illabi. **Q**uod autem significat in
lo corporis sensu: si autem idem agnoscat?
His et quid sit crediderit per animam nos-
semus. non intelligemus. quod non fecerit
illi de quibus dicitur. et sui eum non rece-
perunt. **S**onans ergo ubi foris sonus istius
per auribus corporis: et attingit sensum
quod vocatur auditus. **P**ropter quippe hominis
et in nobis ipsis nota est: et foris sonus
talibus ad corporis sensibus. **P**aulus autem
videt. auribus autem auditus. tactui autem te-
netur et tangit. **H**abere et in memoria nostra y-
maginem suam. incorpale quidem. si corpori
simile. **V**idetur deinde ipsius mirabilis
placitudo foris sonus per se ad aspectibus
nris: et ei sensui quod dicitur tactus. si quid
ei attingimus. **V**t et ipse in memoria
nostra ymaginem suam. ad quam recur-
rimus cum eum vel sepius pietatibus. vel etiam
in tenebris cogitamus. **D**e his ymaginibus
rebus corporalius. incorpaliibus quidem. habere
tamen similitudines corporum. et ad vitam
exterioris hominis pertinetibus iam satis in
libro locuti sumus. **P**utamus autem agere de
hominis interioris et eius sciamus quod rebus est corpora-
lium et immutabilium. in quibus itentibus autem assu-
mitur aliquid de rebus ad exterioris homi-
nis pertinetibus ad hoc assumendum est.
ut dicitur in dicitur. quod rationale adiu-
uat sciamus. ac per hoc rebus quod corpus autem a-
nimatibus irrationabilibus habemus. rationa-
lis usus ad interioris hominis pertinet. nec
recte dicitur per autem irrationabilibus animantibus
eum nobis esse communem. **De fide corporis
sensu accepta. capitulum 11.**

Fides vero de qua in hoc libro a-
liquo diuina disputata est
disputata coram me idem appellatur. quia
quod habet fideles vocantur. et quod non habet
infideles. sic habet quod veniente in propria
dei filium non receperit. quibus exau-
ditu in nobis facta sit. non tamen ad eum
sensum corporis pertinet quod appellatur au-
ditus quoniam non est sonus. nec ad o-
culos carnis. quoniam non est color aut corporis
forma. nec ad eum quod dicitur tactus. quoniam
corpulencie non habet. nec ad ullum sen-
sum corporis omnino. quoniam cordis est res is-
ta. non corporis. nec foris est a nobis.
sed in interioribus nobis. **H**ec etiam quisque
hominis videt in alio: sed unusquisque in
semetipso. **D**enique per et similitu-
dinem fingi: et putari esse in quo non est.
Sua quisque in fide apud seipsum videt.
in alio credit eam esse et non videt. et
tamen finem credit quanto firmius eum
magis nouit. quod operari solet fides
per dilatores. **Q**uoniam ob rebus de quibus
euangelista subiungit. et dicit. quod tunc autem re-
ceperunt eum dedit eis potestatem filios
dei fieri. his qui credunt in nomine eius.
Et non ex sanguinibus. neque ex voluntate carnis
neque ex voluntate viri. sed ex deo nati sunt.
fides ista coram est. non sicut alia coram
forma coram ad videndum omnino oculis
quibus per se est. **E**t ipsa quippe una cor-
necum omnino quodammodo informatur as-
pectus: sed sicut dicitur per omnibus hominibus
esse facies humana coram. **N**am hoc ita
dicitur: ut tamen singuli suas habeant. **E**t

una sane doctrina impressa fide ar-
denaui cordibz singulorū q̄ hoc idē
credūt: verissimē dicitur. **¶** Ad ista
q̄ credūt: aliud fides qua credūt.
¶ Illa quippe ī rebz s̄: q̄ uel eē uel fuit
se iā futā eē dūr. **¶** Hec autē in aīo
credētis ē ei tñ cōspiciua cōe. quā
uis sit et ī alijs nō ipā sed sitis.
¶ Nō em̄ nūc ē una. s̄ gnē: p̄ simi-
tudine tñ ī nullā diuisitatē mgt
vnā dicitur eē q̄ mltas. **¶** Quā ī duos
hoīes similitimos cū uidet. vnā
faciē diam: ī mitam̄ amborū.
¶ Facilius itaqz dī mltas aīas fuisse
singlas utiqz singlorū de q̄bz legi
ī actibz aptorū. q̄ eis fuit aīa v-
na. q̄ ubi dixit aptls vnā fides
audeat. tot eas audet q̄sqz dicit.
q̄t fideles. **¶** Et tñ q̄ dicit. o mlier
magna ē fides tua. et alit̄ mo-
die fidei q̄re dubitasti. suā aīas
eē significat. **¶** Ita dī. eadē tre-
dētū fides vnā. q̄admodū eadē
volētū volūtas vnā. cū et īp̄s
q̄ hoc idē volūt sua volūtas sit
cuiqz cōspiciua. alit̄qz autē lateat.
q̄uis idē velit. et si aliq̄bz sigs
sele m̄dret credi potiqz q̄ uidet.
¶ Vnq̄sqz at̄ cū sui cōsaus nō ar-
dit utiqz hāc eē suā. s̄ plane p-
uidet volūtate. **¶** *Ex volūtate
singli pnt hīc cōem. caplm*
Est sane quedā egmoī m̄-
nē uiuētis et idē utētis
tāta cōspiciua. ut cū lateat alter

q̄ alter velit. nō nllē tñ sit volup-
tates oīm eē singul note. **¶** Et cū
q̄sqz hō nesciat qd vnqz alius velit
ī q̄bz dā rebz possit scīe qd oīs velit.
¶ Nō illa cōdā mīm facētissimā p̄di-
cat iurbanitas. **¶** Et cū se p̄misi s̄
ī theatro qd in aīo hīent ī qd vel-
lēt oīs alijs ludis eē dictur. atqz
ad diē cōstitutū īgenti exp̄tatioē
maior mltā cōfluēt. suspētis ī si-
lētibz oībz dixisse p̄hibet. **¶** Vili
vultus emē. ī care vendē. **¶** In quo
dicto leuissimī scētia oīs tñ cōsa-
cīas īueniēt suas. ei qz verā an-
odios oīm cōstituta. ut tñ īp̄uīsa
dicētī admīabli fauorē plauserūt.
¶ Cur at̄ tā maḡ exp̄tatio f̄cā ē illo
p̄mittēte oīm volūtate se eē dictu-
rū? n̄ q̄ latet hoīes aliorū hoīm
volūtates. **¶** s̄ nūqz latuit ista istū.
hūqz quēqz latet. **¶** Qua tandē cā
n̄ q̄ se quedā q̄ nō īnquēient ī ali-
is de se q̄sqz cōmiciat cōpācētē uel
cōspiciatē vīao seu nā. **¶** s̄ aliud ē
vidē volūtate suā: aliud q̄uis cer-
tissimā diectura cōmiciē alienā. **¶** Nā
cōditā romā tā certū hēo ī rebz hūā-
nis q̄ ī statāno poli: cū romā vide-
rī odis meis. de illa vō n̄ nouerī
n̄ q̄ alijs testibz credidi. **¶** Et mīm
qdē ille ut seipm̄ ītuendo ut alios
exp̄iendo. vili velle emē. ī caro vē-
dē oībz id credidit eē cōe. **¶** s̄ qm̄
reued vīcū ē. p̄t q̄sqz adipīsa eg-
moī iusticiā ut atqz alit̄qz vīcū qd

huic dñi ē in hñe postulatā qua hu
ic resistat i vñat. **H**ā scō ipē hñe
cū venal' cōdex ei fuisse oblatq. p
cū ei ignaz. i idō qd n̄ exigui
poscente cernēt veditore. iustu pre
cū qd mltō apliq erat. nec opmā
ti dedisse. **E**uid si et sit qsq tanta
neqaa possess. vt vili vedat. qd
dimiserit pntes ei. i caro emat qd
osumāt libidines. nō ē ut opinor
i credibil' ista luxuries. **E**t si qrat
hñe repūt. a' ead nō qsiā fortas
se occiat. q neqaa maiore q thea
trica ppositiōi. ut pñuāciōi the
atice isulcet magno pñō supra e
mēdo. puo at iura veditendo. la
gitiōis et grā **nō** noui9 quosdā
emisse sumēta carū. i vili9 vedit
disse suis ciuibz. **I**lls et qd ver9 po
eta dixit. oēs mōles sese laudat p
optat. pñō de seipō. i de his quos
expt9 fuat cōieat i alijs. i videt
pñuāciōe oīm hñm volūtates.
Deniq et si mīm9 ille dixiss. lau
dari oēs vultis. nō vñm vult vi
tupari: sñt qd eēt oīm volūtatis
dixisse videt. **S**ūt tñ q vñā sua o
derit. et i qbz sibi displicet ipi: n̄
ab alijs se laudat veliē. grā q a
gūt obuulgāciū beuolēne: cū idō
vitupant ut corrigant. **E**t si dixis
set. oēs bñ eē vultis. mñen eē nō
vultis. dixiss qd qd nñlus i sua
dñā nō agscet volūtate. **R**equid
ei aliud qsqm latent velut ab hac

volūtate que oibz et i oibz satis
nota ē. nō recedit. **D**e bñu
dñe quā oēs vñā volūtate expe
tūt. **S**i nō oēs diffini
tū nouerit. **E**t mñ
ē aut cū capefende
atqz retinēde bñitudis volūtatis
vñā sit oīm. vñ tāta existat de
ipā bñitudie rurs9 varietas i di
uisitas volūtatiū: nō qaliq ea
nolit. s q nō oēs ea norūt. **S**i
ea oēs ea nosset. nō ab alijs pu
taret eē in vñtute aīni: alijs in
corpis voluptate. alijs i utiqz
et alijs atqz alijs alibi az alibi.
Pte oēs ei queqz res maxie dele
ctant: ita i ea cōstauerūt vitā
bñz. **Q**uo i feruētissime amat
oēs qd nō oēs scūt. **H**ñ pñt amare
qd nescit. **S**i iā de hac re i libz
supioribz disputau. **C**ū g bñ
amat ab oibz. nec tñ sat ab oīs
an forte scāt oēs ipā que sit. sed
nō oēs scūt vbi sit. i idē ē cōfessio.
Cū uō de aliq mñdi hñ loco agat.
vbi deat qsq velle viuē. q vult
bñe viuē. ac nō ita qrat ubi sit
bñtudo. sic qrat que sit. nā utiqz
si i corpis voluptate ē. ille bñs ē
q fruit corpis voluptate. **S**i i vñ
tute aī. ille q hac fruit: si i vñt
ille q fruit vñtaz. **C**ū itaqz ali9
dicat bñe viuē ē voluptate corpis
frui. ali9 at bñe viuē ē vñtute
aī frui. nōne a' ambo nescūt q
sit bñ vitā. a nō abo scūt. **Q**uo

ergo ab eo ea amat: si neque potest a-
re quod nesciat. An forte falsum est quod
verissimum est: quod posui? bene vivere
omnes homines velle. Si enim bene vivere
est ubi gratia secundum animam virtute vivere. quod
bene vivere vult. quod hoc non vult. Non
ne verum diximus? hoc iste non vult
bene vivere. quod non vult secundum virtute vi-
vere quod solum est bene vivere. Non igitur omnes
bene vivere volunt. primo parva hoc vo-
lunt. si non est bene vivere nisi secundum virtute
animam vivere: quod multi noli. Ita ne fal-
sum erit vnde nec ipse cum academi-
as omnia sunt dubia. academi-
cero dubitavit. Qui cum vellet in-
ortensio dyalogo ab aliquo re certa
de qua nullus abigeret summe sue dispu-
tationis exordium. bene certe inquit omnes
esse volui. Absit ut hoc falsum esse
dicamus. Sed igitur? An dicendum est et
si non sit aliud bene vivere quam secundum vir-
tute animam vivere. tamen et quod hoc non vult
bene vivere. Nihilis quod videtur
hoc absurdum. Tale est enim ac si di-
camus: et qui non vult bene vivere. bene
vult vivere. Ita repugnancia quis
audiat? quod ferat? Et tamen ad hanc
attribuit naturam. si et omnes bene vel-
le vivere vult. et non omnes sic volunt
vivere. quod solum vivit bene. **An
omnes bene sunt qui vivunt et volunt.**

H forte illud quod nos **ca. v**
ab istis agustis possiteru-
ere. quoniam diximus ut ibi quosque posu-
isse beatam vitam quod eos maxime delatavit

ut voluptas epicteti. virtus zenonis. **S**
alium aliquid ad nichil dicamus esse bene vi-
vere nisi vivere secundum delatationem suam. et ideo fal-
sum non esse. quoniam omnes bene vivere velint. quod omnes
ita volunt ut quodque delatant. **N**am et hoc ipso
si pronuntiatum esset in theatro omnes id istius
voluptatibus incurrerent. **S**ed hoc quod cyreus
cum sibi ex aduerso proposuisset. ita redar-
guat. ut quod hoc sentit erubescat. **Q**ui enim
fuit autem non philosophi. sed prompti tamen ad
disputandum omnes autem esse beatos. qui vivunt
ut ipsi velint. hoc est quod diximus ut quosque
delatant. **S**ed mox ille subiecit falsum id
quod velle quod non debeat. id ipsum est in-
ferimus. **N**ec tamen miser est non adipisci
quod velis: quod adipisci velle quod non oportet
teat. **S**ed auissimam omnino a te verissimam quod
nam sit ita mente ceus. et ab omni luce deo-
ris alienus. ac tebis de deorum inuoluntate.
ut eum qui neque vivit ac tunc? et nullo
phibete. nullo vult scire. et nullo saltem
reprehendere audere. **I**sup et laudantibus
plurimis. quoniam sic ait septima divina. laudat
patet in desiderio anime sue. et quod iniqua
gentibus vult. implet omnes suas famoro-
sissimas et flagitiosissimas voluptates
ideo bene dicat. quod vivit ut vult: quod
propter quod et si miser esset. minus tamen
esset si non eorum quod propea voluisset: habere
potuisset. **M**ala enim voluntate ut sola
quodque miser efficit: sed misior potestate.
quod desiderium male voluntatis implet. **Q**ua-
propter quod vult est quod omnes homines bene esse velint.
idque vnum ardentissimum amore appetat. et
propter hoc cetera quecumque appetunt. non quodque

p̄t amare qd oīo. qd ut quale sit nescit.
nec p̄t nescire qd sit qd velle se p̄t. se
q̄tur ut oēs btāz vita s̄ant. p̄es aut
btā h̄nt qd volūt. q̄ius nō oēs qui
h̄nt qd volūt. cōtinuo s̄nt beati. cōti
nuo miseri qd nō h̄nt qd volūt. ut id
h̄nt qd nō itē volūt. Btō iḡ nō est
n̄ qui h̄t oīa que vult. et nichil vult
male. *pp̄ore ēē btitudi volūtate*

Itāz q̄ prauā. cā^m vi
Quā ḡ ex his duobz btā vita cō
stet. atqz oibz nota. oibz rara sit. qd
putat ēē cē cur hōz duoz qn̄ utqz
nō p̄nt. m̄ḡ eligūt hōies. ut oīa q̄
volūt habeāt. q̄ ut oīa bñ velit et
si nō habeāt. In ipā ē prauitas ḡm̄s
huāi. ut cū eos nō lateat nec illū be
atū ēē qd qd vult nō h̄z: nec illū qui
qd male vult habz. s̄ illū qd h̄z q̄cūqz
vult bona i nlla vult mala. ex his du
obz qbz vita btā p̄fiat. qn̄ utiqz nō
dat. id eligūt ponit vñ magis beata
vita recedat. *Lōgius q̄ppe ab illa ē q̄*
cūqz adipiscat male dāpita. q̄ qui
nō adipiscat dāpita. cū potat eligi
debulit volūtate bōa. atqz ipom enā
nō adeptā q̄ appetit. p̄p̄iquat em̄
btō. q̄ vult bene q̄cūqz vult. et q̄ adep
tus cū fuit. btō erit. i utqz nō mala
s̄ bona btā faciūt. qn̄ faciūt. Quoz
bonoz h̄t aliqd iā. idqz nō parui es
timadū ēā ipsā. s̄ volūtate bonā q̄
de bōis q̄ capax ē huāna nā. nō de
vllis mali p̄p̄tione. ut adeptione
gaudē desidāt. et bona q̄lia et i hac

miserā vita ēē p̄nt prudē. s̄p̄an
ti. forti et iusta mēte s̄ctat. et q̄ntū
dat affectū. ut et i malis sit boni.
et finitio mal oibz. et i p̄letis oibz
bōis sit beatus. *Ad verā btā*

dmē viā ēē p̄fide itāz s̄i q̄ nlla auq

Et p̄hoc possit foratō p̄dē c. vii.

Et ista mōrli vita erroribz
erūpmsqz plenissia p̄apue fides
ē nāria quā i deū credit. Nō ē
q̄cūqz bona. maxieqz illa quibz
q̄s̄p̄ sit boni. et illa qbz fiet btō
vñ n̄ adeo i hōies v̄eiant i hōm
accidat. tūc̄m p̄t. Iū at ex hac
vita ab eo q̄ in his misis fidel i
boni ē. uenitū fuit ad btāz: tūc̄
erit v̄d qd n̄ ēē nullo mō p̄t. ut
sic hō v̄uat quō vult. Nō ē v̄o
let male v̄uē i illa felicitate. aut
volet ad qd deerit. a deerit aliqd
qd voluerit. q̄cūqz amabi adērit:
nec desidābi qd nō adērit. *Omē*
qd ibi erit bonū erit: et s̄m̄qz dē
s̄m̄ū bonū erit. atqz ad fr̄uēdū
aāntibz p̄sto erit. Et qd ē oīo bñ
s̄m̄ū: ita sp̄ fore certū erit. Hūc
v̄d fecerūt qdā sibi philosophi
sic eoz auqz placuit vitas btās
suas. ut q̄ p̄p̄a vtute possēt. qd
cōi mōrliū adiacē nō potant. s̄
s̄z v̄uē ut veller. V̄eiebāt ei ar
btm̄ ēē neimē posse: n̄ h̄ndo que
vellet. i n̄ p̄cedo qd nollet.
Itē at nō qualecūqz vitā quade
lectat. i ideo btāz vocat vellet sic

ee in sua p[er]tate. ut ea possit habere
 p[er]petua. Et t[ame]n q[uod]d ita e[st] qui vult pa-
 ti molestias q[uod]d fortit[er] tolet. q[uod]d
 eas velit. possitq[ue] tolare si patit[ur].
 N[on] velit i[n] tormētis viuere i[n] si p[er]t[ur]
 eis p[er] p[er]p[et]uū tenēdo iusticiā lau-
 dabiliter viuere. Trāsitura cogita-
 uerit hec mala q[uod] ea p[er]tulerit. v[er]o
 cupiēdo h[ab]ere ut t[er]mēdo amittit.
 q[uod]d amabat. sū neq[ue]t[er] sū lauda-
 bilis. Nā m[ul]ta p[er] t[er]nitoria mala
 ad p[er]nāsurā bona fortit[er] t[er]ede-
 vūt. Qui p[er]f[ec]to spe b[ea]t[us] s[er]u[us]. et cū s[er]u[us]
 i[n] t[er]nitorijs mal[is] p[er] q[uod] ad bona nō
 t[er]nitoria pueniūt. S[ed] q[uod] spe b[ea]t[us]
 ē. nōdū b[ea]t[us] ē. Ex p[ar]te nāq[ue] p[er]
 p[er]p[et]uū b[ea]titudinē quā nōdū tenet.
 Qui vō sine vlla spe tali. s[er]u[us] v[er]o
 la mercede tali cūat. q[ua]ntalibet
 adhibeat tolāntiā. nō ē veraat[us]
 b[ea]t[us]. s[ed] miser fortit[er]. Neq[ue] ei p[ro]p[ri]a
 miser nō ē. q[uod]d miser ēet si i[n] pa-
 aent[ur] miseriā sustinuis[set]. porro
 si ista nō patit[ur] que nolle p[er]p[et]uū
 i[n] suo corpe ne t[er] q[uod]d b[ea]t[us] habēd[us]
 ē. q[ui] nō viuut ut vult. Ut em[en]
 alia omittā q[uod] in leso corpe ad
 cū p[er]tinet offensiones sine q[ui]b[us]
 viuere vellem[us]. i[n] s[er]u[us] i[n]uābilia.
 vellet v[er]oq[ue] si posset. ita sanū at-
 q[ue] i[n]tolūme h[ab]ere corpe et n[on] las ex
 ex eo pati molestias. ut id h[ab]et
 i[n] p[er]tate. aut i[n] p[er]p[et]uū i[n]corruptio[n]e
 corpi[us]. Q[uod]d q[uod] nō h[ab]et. ac p[er]det i[n]
 i[n]certo. p[er]f[ec]to nō viuut ut vult.

uis ei p[er] fortitudine sit p[er]p[et]uū exape. i[n]
 equo a[ut]o s[er]u[us] q[uod]d adu[er]sitate accidit.
 mauult t[ame]n ut nō accadat. i[n] si possit
 facit. atq[ue] ita p[er]p[et]uū ē in v[er]oq[ue]: ut q[uod]
 i[n] p[er]f[ec]to ē alter optet. alter vitet. Et si
 q[uod]d vitat i[n]t[er]it. ideo volēs ferat. q[uod]
 fieri nō potuit q[uod]d volebat. Ne opp[er]ma-
 ergo sustinet: s[ed] p[er]m[ittit] nolle. Quo[modo] g[er]
 viuut vt vult. An q[uod] fortis volēs ē
 ad fēda q[uod] nolle illata. Ideo i[st]o id
 vult q[uod]d p[er]t[ur]: q[ui] nō vult nō p[er]t[ur]. H[ec]
 tota utq[ue] i[n]dēda an p[er]p[et]uū miseriāda
 sup[er]bo[rum] b[ea]tudo mōrluū gloriāuū
 se viuere vt volūt. q[uod]d volētes p[er]p[et]uū
 ferūt. q[uod]d accide sibi nolūt. Hoc ē em[en]
 auit q[uod]d sapient[er] dixit terrenā. Q[ui] nō
 nō p[er]t[ur] id s[er]u[us] q[uod]d v[er]o. id velis q[uod]d possis.
 Tōmode hoc dōm[us] ē q[uod]d negat. Sed
 d[omi]n[u]s ē datū miseriā: ne ēet miseri[us].
 B[ea]t[us] at[que] q[uod]d se ēet oēs volūt. nō ite-
 ner vō d[omi]n[u]s. nō p[er]t[ur] s[er]u[us] q[uod]d v[er]o. Si ei b[ea]t[us]
 ē quicq[ue] vult fieri p[er]t[ur]: q[uod]d nō vult q[uod]d
 s[er]u[us] nō p[er]t[ur]. S[ed] nō ē mōrlitalitat[is] h[ec]
 her vita. nec erit n[on] q[ui] et i[m]mōrlitas
 erit. Que si n[on] illo mō[do] hōi dari posset.
 frustra ead[em] b[ea]tudo q[ui]eret. q[uod]d sine i[m]
 mōrlitate nō p[er]t[ur] ēē. *p[er]f[ec]to b[ea]t[us] nō
 nisi i[n] et[er]na vita esse nō posse.*
Qu[od] g[er] beati ēē oēs vō *c. viij.*
 lūt si v[er]o volūt p[er]f[ec]to ēē i[n]
 i[m]mōrtales volūt. Ali[us] ei b[ea]t[us] esse nō
 p[er]t[ur]. Dem[um] et de i[m]mōrlitate i[n]t[er]oga-
 ti sūt et de b[ea]titudine. oēs eā se velle re-
 spondet. S[ed] q[uod]d i[n]f[er]u[us] b[ea]tudo q[uod]d vocet[ur]
 p[er]p[et]uū q[uod]d sit i[n] hac vita q[ui]t[ur]. i[m]mō vō

fingit: dū īmōrlitas despāt. sine q̄
vā bñtudo eē nō p̄t. Ille q̄ppe beate
vīuit. qđ iā sup̄ dīxīm⁹. et astrue
dosatissim⁹: q̄ vīuit vt vult. nec
male ad vult. Nemo at male vlt
īmōrlitate: si ei⁹ hūana capax ē
deo donāte natā. Cui⁹ si capax nō
ē: nec bñtudis capax ē. Vt ei⁹ hō
bñe vīuat: optet vt vīuat. Quē
porro moriente vita ip̄a deserit?
btā vita cū illo manē qui potest.
Cū at deserit a' nolente pauldubio
deserit. a' volente. a' neutq̄. Si no
lente: quō ē btā vita. q̄ ita est in
volūtate. ut nō sit ī p̄tate. Cūq̄
btē nō sit aliqd volēdo nec hñdo.
qñtom⁹ btē ē. qui nō hōre. n' pos
sessione. nec q̄libz alia re. sed ip̄a
btā vita nolēs deserit. qñ ei vita
nlla erit. Vñ et si nllus sens⁹ reli
q̄tur q̄ sit misera. p̄ptea vita disce
dit. qm̄ tota vita discedit: miser ē
tñ q̄diu sentit. q̄ sat se nolēte con
sumi p̄p̄ qđ cetera. et qđ p̄ cetis dili
git. Nō igit p̄t vita et btā eē et nolē
te deserē: q̄ btē nō nolēs fit. At
p̄ hoc qñtomag⁹ nolente deserendo
miser⁹ fit: q̄ si nolēti p̄sto eēt miser⁹
fāt. Si at volente deserit et sic quō
btā erat. quā p̄t voluit q̄ hēbat.
Restat ut dicāt neutq̄ eē iā id btā.
id ē eā deserē a btā vita. cū p̄ mor
te deserit tota vita. nec nolle n' vel
le ad vtrq̄ ei⁹ p̄to et equo corde co
sistē. Et nec ista btā ē vita q̄ talis ē

ut quē btā fāt aōi ei⁹ idigna sit.
Quō ē em̄ btā vita: quā nō aōi
btē. Aut quō amat: qđ vtrū vi
geat a' p̄eat idiffēnt cap̄. Insi
forte vtutes qđ p̄ solā bñtudine
sic amam⁹ p̄suade nob⁹ audent
vt ip̄a bñtudine nō amem⁹.
Qđ si faciūt. ip̄as utq̄ amare
desistim⁹? qñ illā p̄ qđ solā is
tā amauim⁹ nō amam⁹. Deinde
quō erit vera illa tā p̄specta. tā
exammata. tā eliquata. tā cōtra
fina btēs eē oēs hōies velle. si ip̄i
q̄ iā beati sūt btā eē nec nolūt nec
volūt. Aut si volūt ut vitas da
mat. a' nā opellit. cui sūme bon⁹
et īmūabile btē creator hoc idē.
Si volūt m̄q̄ btā eē qui btā sūt: btā
nō eē vtrq̄ nolūt. Si at btā non
eē nolūt. pauldū nolūt. Summi
et p̄t q̄ btā sūt. nec n' videntes
btā eē nō p̄nt. Volūt et p̄t qđ
vīuit. Imōrles ḡ eē volūt: q̄
cūq̄ vē btā ut sūt ut esse cupiūt.
Nō at vīuit btē cui nō adest qđ
vlt. Nō mō ḡ eē potit vita vā
at btā: n' fuit sep̄tha. Hāc utq̄
capiat hūana nā quā tñ deside
rabile op̄tet. nō pua qđ ē. Sed
si fides assit. que testis eis q̄bz de
dit p̄tate ihs filios dei fiet. nlla
q̄stio ē. **An et īmūtrāpax sit**
Huma hūana nā. cū. w
m̄s q̄ppe argumētacōibz
hec tūēte conātes vix paua /

magno p̄diti īgenio abūdātes
otio doctūisq; subtilissis erudi
ti ad īdagandā soliq; aīe īmōr
litate īuenire potuerūt. Cui tamē
aīe btāz vitā nō īueniūt sta
bilē: id ē verā. Ad mīseriā q̄p
pe eā hui⁹ vite p̄q̄btūdine
et rediē dixerūt. Et q̄ eorū de hac
erubuerūt s̄mā. et aīāz p̄gatā ī
sēpitna btādine sine corpe col
locandā putauerūt. Hīa de mōdi
retisū etīntate sēciūt: ut hanc
de aīā sentēciā suā ip̄i redargu
ant. qd̄ hic longū ē demōstrare.
S; ī lib. xij de aīe dei satis a nō
q̄tū arbit̄ explicatū ē. Fides
at̄ ista totū hoīez īmōrle futū
q̄ utiq; oīstat corpe et aīā. et ob
hoc vē btān nō argumētatione
hūana s; auct̄e dīma p̄mittit.
Et idō cū dcm̄ eēt ī eūā q̄ ih̄s
dedit p̄tātē filios dei s; hīs q̄
recepit eū. et qd̄ sit itēpisse eū
breuit̄ fuisse expōsitū. dicendo
credēdo ī noīe e⁹. quo q̄ modo
filij dei fiēt eēt adiūctū. q̄ nō
ex s̄agūbz. s; ex volūtē carnis
neq; ex vōte vni. s; ex deo nati
st. Ne ista hoīm quā videret et
gestam⁹ ī fīnitās tantā excellē
ciā desparz: ilico anēxi ē. Et
vbiū caro s̄mā ē. et hītauit ī nob:
ut a q̄tūo suaderet qd̄ īcredibīle
videbat. Si em̄ nā dei filius
p̄ filios hoīm. mīa s̄mā ē filius

hoīs. hoc ē. v̄m cāb s̄mā ē hītauit ī
nō: q̄nto ē credibīl⁹ natū filios
hoīs grā dei s; filios dei. et hītauit
ī deo. ī quo solo et de q̄ solo eē pos
sint btā. p̄tāpes īmōrlitatis ei⁹
effā. p̄ qd̄ suaderē dei filij p̄tāpes
nre mōrlitatis effā ē. **An alio
mō de hoīz etīntati debuit īfōre
qm̄ ut sibi de⁹ s; nāz vni⁹**
Eos itaq; q̄ hūanā. c. x.
dicit. ita ne defuit deo ali⁹
mod⁹ q̄ libat⁹ hoīes a mīsiā mōr
litate h⁹. ut vīngētū filiū deū sibi
coetnū hoīez s; velle īduēdo hu
manā formā et carnē mortālē q̄
s̄mā. mortē p̄peti. pax ē sic refellē
ut istū modū quo nos p̄mediato
re dei et hoīm. hoīez xp̄z ih̄m de li
bāre dignat̄. asseram⁹ bonū. et dī
ne d̄gruū dignitatē. Vex et ut oīte
dam⁹ nō aliū mod⁹ possibīle de⁹ fu
isse. c⁹ p̄tā cūta eālit̄ s̄biacēt:
s; sanāde nre mīsiē dūcētiorē mo
dū aliū nō fuisse nec eē oportuisse
qd̄ ei tā nātū fuit ad engēdā spē
nīaz. mētēq; mōrlū adīcōe ipsi⁹
mōrlitatis abiectas ab īmōrlitatis
desparcōe libādas. q̄ ut demos
traret nob q̄nta nos pendet de. q̄nt
tūq; diligit. qd̄ vō h⁹ rei tāto īsto
iudicio māifesta⁹ atq; p̄dāz qm̄
vt dei filij īmūbilit̄ bon⁹ ī se ma
nes qd̄ erat. et a nob accipiēs pro
nob qd̄ nō erat. p̄t̄ sue nē detimen
tū nrm dignat⁹ ē īre cōsoraū.

plus sine ullo malo suo multo ma-
la nostra perficeret. ac sic iam credentibus quod
nos diligit deus. et quod despiciamus iam
spem habere dona sua in nos sine ullis
meritis nostris bonis. primo precidentibus
et malis nostris indebita largitate
offret. **¶** Et ea quod dicitur multa nostra dona
scilicet. **¶** Ut enim fides per dilectionem operaretur:
caritas dei diffusa est in cordibus nostris
per spiritum sanctum qui datus est nobis. **¶** Tunc est autem
datus: quoniam est ihesus christus refectione clarificatus
Tunc enim eum se missum esse promissit. et
misit. quia tunc sic de illo scriptum est in
predicam ascendit in altum captivam duxit
captivitatem dedit deo hominibus. **¶** Per dona
scilicet multa nostra quibus ad summum bonum in
mortalibus beatitudinis pervenimus. **¶** Comen-
dat autem inquit apostolus caritatem suam deus
in nobis. quoniam cum adhuc peccatores essemus propter
per nos mortui est: multo magis iustifi-
cati nunc in sancto spiritu. salvi erimus ab
nunc per ipsum. **¶** Adhuc addidit et dicit:
¶ Si enim cum inimici essemus. reconciliati sumus
deo propter mortem filii eius. multo magis recon-
ciliati salvi erimus in vita ipsius. **¶** Quod
patres dixerunt prius: hos postquam ini-
micos dei: et quod prius iustificatos in
sancto ihesu christo. eos postquam reconciliatos
propter mortem filii eius. et quod prius saluos
ab nunc per ipsum. eos per gratiam saluos in vi-
ta ipsius. **¶** Non ergo an ista gratia quod quo-
modo patres: sed in talibus peccatis sumus
ut inimici essemus dei. **¶** Superius autem idem
apostolus nos patres et inimicos dei du-
obus idem de nominibus appellavit. uno

velut inimici. alio plane altis-
simo dices. **¶** Si enim christus cum infirmis essemus
adhuc vivens tempore per inimicos mortuus
est: quod infirmos eosdem ipsos appel-
lat. **¶** Leve ad videndum infirmitas: si ali-
quando talis est. ut impietas noverit. **¶** Infi-
rmitas infirmus. **¶** Erit medicum naturam non
habet: quod est. **¶** habet ihesus. gratia soter.
nostra autem lingua saluator. **¶** Quod ubi
latina lingua antea non habebat: sed
habet potestatem. sic potuit quoniam voluit.
¶ Hec autem apostoli signa precedentes ubi ait
ad cum infirmis essemus vivens tempore per
prius mortuus est. coheret his duabus
scripturis. quia in una dixerunt patres.
in alia inimicos dei. **¶** Quod illis singulis
reddidit singula. patres ad infir-
mos. inimicos dei refectionis ad ipsos.
¶ *Quia ratione christi sancti iustifi-
centur credentes. et in hoc sit opera.*
¶ Sed quod *Antist. cap. xi.*
¶ est. iustificati in sancto spiritu.
¶ Que vis est huius sanguinis obsecro ut
in eos iustificentur credentes. **¶** Et quod est.
reconciliati propter mortem filii eius. **¶** Tunc
vero cum nasceretur nobis deus pater. vidit mor-
tem filii sui pro nobis et placatus est nobis.
¶ Rursum quod filius eius usque adeo nobis
iam placatus erat. ut pro nobis eandem
dignaretur mori. propter vero usque adeo
adhuc nascebatur. ut non filius pro
nobis moreretur. non placaretur. **¶** Et quod
est quod alio loco idem ipse doctor
gratu. **¶** quod ergo inquit dices ad heret.
Si deus pro nobis. quod contra nos. **¶** Quia

pro filio suo non peperit: sed pro nobis
omnibus tradidit eum. Quod non in cum
omnia nobis donauit. **A**ugustinus in ista pla-
cata est pro. pro filio non propter pro
nobis eum tradet. **N**one videtur hec il-
li velut adusa esse sententia. In illa pro
nobis moritur filius: et redimat nobis
propter per eius mortem. In hac autem tempore prius
nos dilexit propter. ipse propter nobis filio non
patitur: sed propter nobis eum tradit ad mortem.
Sed video quod et ante propter dilexit nos
non solum antequam propter nobis filius moreretur.
sed antequam daret mundum: ipso teste apostolo
quod dicit. **S**ic elegit nos in ipso ante mun-
di constitutionem. **H**ec filius propter sibi non
pariter propter nobis velut iustus est tra-
ditus: quod et de ipso dominus dicit. **Q**ui me
dilexit. et tradidit semetipsum propter me.
Pater ergo filius et pater et filius. et ab omni spiritu
patris et dicitur operantur. **T**amen iusti-
ficati sumus in christo sancto. et recondita
in sumus deo propter mortem filii eius. in quo
id sententia sit. ut potest et quantum satis
videbitur explicabo. **Q**uo modo
homo dicitur sic traditus patris.
Quodam iustitia dei in **xij**
potestate dyaboli traditus est gen-
tibus humani propter primi hominis in omnes ventis
quod per coniunctionem nascentes origi-
nalem in se habent. et per totum per mortem de-
bito universos posteros obligate.
Hec ratio propter in genesi significata
est: ubi cum spiritus dei esset terra ma-
ducabatur. homini dominus est. terra est in terra
ibis. **E**t quod dominus. in terra ibis. mors

corporis promissa erat: quod nec ipsa fuerat
exceptum si promissum ut factum est rectus.
Quod vero videtur ait. terra est: ostendit totum
hominem in deterius et mutatum. **T**ale est enim.
terra est. quod idem non promissum erit spiritus meus in
hominibus istis. quoniam caro est. **S**ic ergo demon-
stravit et traditum. cum dominum fuerat: terra
madducabatur. **A**postolus autem apostolus hoc pre-
dicat ubi dicit. **E**t vos cum essetis mor-
tui delictis et peccatis vestris in quibus aliquando
ambulastris secundum sensum huius mundi. secundum principia
peccatorum aeris huius. spiritus eius qui operatur
nunc in filiis diffidentiae. in quibus et nos de-
adque iustitiam sumus in desiderio carnis
meae. facientes voluntate carnis et affec-
tionum. et eramus natura filii ne. sic et ceteri.
Filii diffidentiae sunt infideles. **E**t quod hoc
non est antequam fidelis fiat. **Q**uo modo omnes
homines ab origine per principia peccatorum
aeris qui operatur in filiis diffidentiae. **E**t
quod dixi ab origine. hoc est quod dixit apostolus
natura. et se fuisse sic et ceteros. **N**atura igitur
ut est depurata peccato: non ut ita tanta
est ab initio. **M**odus autem iste quod traditus est
homo in dyaboli potestate. non ita debet intelligi
tempore hoc de seculo. ad fieri iussit: sed tempore
quod promissum. iuste tamen. **I**llo enim desente per-
cussante peccata auctor illico iussit. **P**er i-
ta sane deus deseruit creaturam suam. ut non
se illi exhiberet deum creantem et vivifi-
cantem: et multo penaliter mala quam bona
malis multa perstantem. **N**on enim continuit
intra sua miserationes suas. nec homines a
lege sue peccatorum amisit: quoniam in dyaboli esse
potestate promissum: quod nec ipse dyabolus

a p̄tate oīpoteſtis ē alieno. ſic mabo
nitate. **N**ā et maligni āgeli vnde q̄
liciq; ſbſiſtēt vita? n̄ p̄ eū q̄ vūi
ficat oīa. **S**i ḡ amīſſio p̄tōz p̄ uā
dei iuſtā hoīez ſb̄didit dya^{lo}: p̄fecto
r̄miſſio p̄tōz p̄ iñaliaoīz dei be
nignā eruit hoīez a dya^{lo}. **De**
coſilio dei quo ei placuit p̄tate
dyaboli nō poteñ ſi iuſt^a vīcē.

Non at dyabolus **cap^m xij.**
poteſta dei: ſi iuſt^a ſupand
fuit. nā q̄ oīpoteſte poteſta? a? q̄
cātūre p̄tāz. p̄tāz aīatōis op̄atū
p̄t. **S**i at dya^{lo} vīaō p̄uſitat? ſue
ſit aīatōr poteſtae. et deſertōr op
pugnator q̄ iuſt^a. ſic eū hoīez tan
to mag^s imitāt. q̄nto mag^s neglecta
ūl et poſa iuſt^a: poteſtae ſtudēt. ei
q̄ ūl ad ep̄aōe letant. ūl cupiditate
īflāmant: placuit deo ut p̄ erue
dū hoīez de dya^{lo} p̄tate nō poteſta
dya^{lo} ſi iuſt^a vīceret. **A**tq; ita
ut hoīez imitātes xp̄z. iuſt^a q̄rūt
dya^m vīcē. nō poñ: nō q̄ poteñ
tū mali ad fugiēda ſit: ſi ordo ſer
uāduſ ē. quo p̄or ē iuſticia. **N**ā q̄n
ta poñ p̄t ē mōzliū? **T**eneat ḡ
mōzles iuſticia: poñ īmortalibz
dabī. **C**ui op̄ata q̄ntalibz eoz hoīm
q̄ potētes vocant in tīa. rīdīcula ī
fīmtas īuenit: et ibi fodit p̄tōr
fouea. ubi vident mali plīmū poſ
ſe. **S**ātāt at iuſt^a et dīat. **H**ic ho
quē tu erudieris dñe: et ex lege tua
docueris eū. **P**t mitiges ei a diebz

malis donec fodiat p̄tōr fouea.
Qm̄ nō repellat dñs plebē ſuā:
et hēditatē ſuā nō dēlmquet. **Q**
adūſq; iuſt^a dūtat in iudiciū:
et q̄ h̄nt eā oēs r̄o ſt corde. **H**oc
tpe quo differt poñ p̄t dei. nō
pellat dñs plebē ſuā: et hēditatē
ſuā nō dēlmq̄t. q̄ntalibet acer
ba et īdigna ip̄a hūilis et īfma
p̄aat. q̄adūſq; iuſt^a quā nē
h̄t īfmitas p̄ioz. dūtat ī iudiciū.
hoc ē iudiciū ampiat p̄tate. qd
iuſt^a ī fine ſeruat. cū p̄cedente
iuſticia. ordie ſuo fuit poñ ſubſe
cuta. **P**oteñ q̄ppe adiūcta iuſt^a
ūl iuſt^a aīcedete poteſtae iudicia
rīa p̄tate ſat. p̄tū at iuſt^a ad
volūtate bonā. **P**ñ dñm ē ab an
gel nato xp̄o. **G**lā ī excelsis deo
et ī tīa pax hoībz bone volūtaz.
Pñ ūd ſeq̄ dī iuſticia. nō p̄ire.
Ideo et ī rebz ſcdīs poñt: dē p̄p̄is.
Venīde at a ſeq̄do ſt dīe. **C**ū em
btm̄ faciāt. ſic ſup̄z diſputauī
due res. bene velle. et poſſe quod
velis: nō dī ē illa p̄uſitas quē
eadē diſputacōe notā ē. ut ex du
abz rebz que faciūt btm̄. poſſe
qd̄ velit hō eligat. et velle qd̄ oī
negligat. **C**ū p̄us deat adhibere
volūtate bonā: magnā vō p̄gā
p̄tate. **P**orro boā volūtaz
p̄ganda ē a vīcīs. **Q**uā ſi vīat
hō. ad hoc vīat ut male velit.
et bō iā volūtaz ei quod erit.

Optandum est itaque ut patris noster det:
 s. con. viaa. **¶** p. q. vincta potentes
 nolunt ee hoies. i. volut p. vinctos
 hoies. p. q. hoc. n. ut v. vincti flo
 vincti. nec sint vltate. s. opimoe
 victores. **¶** Velit ho prudens ee. velit
 fortis. velit tepans. velit iustus.
 atq. vt hoc verat. posset. potera
 plane optet. atq. appetat. ut potes
 sit i seipso. i. m. m. adu. s. seipm
 pro seipso. **¶** Teta v. d. q. b. n. vlt. i. t. n.
 no pt. sic e. i. m. o. l. u. a. s. i. vera ac
 plena felicitas. desidare no cessat:
 et patienter expectet. **De omni**

debito p. nichil debente xpm

Que e. ergo **solutio. c. xiii.**
 iusticia q. vincta dyabolus.
 que n. iusticia ihu x. **¶** Et quod vinct
 est. **¶** Ra. cu. in eo n. morte dignu
 iuenit: occidit eu. t. n. **¶** Et utiq. ius
 tu est. ut debitores q. tenebat. li
 beri dimittant. in eu. credentes. q.
 sine villo debito occidit: hoc e. q.
 iusticia d. n. i. xpi san. **¶** Sic q. p.
 pe. i. remissio. p. t. o. r. m. o. r. i. n. o. r. e. s.
 ille sanguis effusus e. **¶** v. n. de se d. i.
 psalmis. i. mortuis liber. **¶** Solus
 em. a debito mortis liber e. mor
 tuus. **¶** Hic et i. alio psalmo dicit.
 Que no rapui tunc exsolueba.
¶ Rapina volens itelligi p. am: q. a
 usurpatu e. con. liatu. **¶** v. n. p. o. s.
 ena carnis sue. sic i. eu. a. leg. d. t.
¶ q. e. v. e. i. t. p. n. c. e. p. s. h. q. m. d. i. i. t. i. m. e.
 n. i. u. e. n. i. t. id e. nullu p. am. **¶** Sed

ut sciat oes m. q. t. q. voluntate p. n. s.
 mei faao. **¶** Igite eam. h. i. c. i. p. g. i. t. i.
 de ad passio. ut p. debitorib. nobis
 q. d. r. p. e. no debat exsoluet. **¶** R. u. q. i. f.
 to iure eq. s. s. i. o. d. y. a. l. i. v. m. c. e. t. : si pon
 xps cu. illo age. no iusticia voluiss.
¶ s. postposuit q. d. potuit: ut p. n. s. a
 get q. d. optuit. **¶** Ideo at illu ee opus
 erat: et hoies et deu. **¶** Nisi em. ho es
 set. no posset occidi: n. et deus eet.
 no crederet noluisse q. d. potuit. sed
 no potuisse q. d. x. voluit. **¶** Nec ab eo
 poten. plata fuisse iusticia: sed ei
 defuisse po. m. putarem. **¶** Hic v. d.
 huana p. nob. passio e. q. ho erat:
 s. si noluisse i. hoc pati no potuiss.
 q. et d. s. erat. **¶** Ideo g. r. o. r. f. a. a. e. s. t. i. h. u.
 litate iusticia. q. posset si noluisse hu
 militate no p. peti. tanta i. d. m. i. t. a. t. e.
 potera. **¶** Ac sic a. m. o. r. i. e. t. e. t. a. p. o. t. e. t. e.
 nob. m. o. r. i. l. i. b. i. p. o. t. e. t. i. b. i. : et comeda
 e. iust. i. p. m. i. s. s. a. p. o. t. e. n. **¶** H. o. r. e. i. d. u.
 o. r. v. n. u. f. e. a. t. m. o. r. i. e. d. o. : a. l. t. e. r. r. e. s. u. r.
 g. e. d. o. **¶** Quid e. iustus q. usq. ad mor
 te crucis p. iusticia puenit. **¶** Et quid
 potera. q. resurgit a mortuis. i. i. t. e. l. u.
 cu. ipa carne i. qua e. o. a. i. s. a. s. c. e. n. d. e. **¶**
¶ Iust. a. g. p. u. s. e. p. o. n. p. g. a. d. y. a. l. i. v. i. a. t. **¶**
¶ Iusticia s. q. q. nullu p. am. habuit:
 et ab illo e. i. n. u. c. t. i. s. s. i. e. o. a. i. s. q. p. o. t. e. n.
 v. d. q. v. i. x. i. t. m. o. r. t. u. i. : n. u. q. p. g. a. m. o. r.
 t. u. r. i. **¶** s. p. o. n. d. y. a. b. o. l. u. v. i. a. s. s. i. **¶** si
 ab illo etia no potuiss occidi: q. u. s.
 maioris sit poten. ip. s. a. m. o. r. t. e. v. m.
 t. e. r. e. s. u. r. g. e. n. d. o. q. u. a. v. i. t. a. r. e. u. i. u. e. n. d. o.

Sed aliud est per quod iustificamur. in xpi sanguine: cum per remissionem peccatorum eruiamur de dyaboli potestate. **H**oc ad id pertinet quod a christo iustitia dyabolus vincitur: non ponitur. **E**x infirmitate quippe quam suscepit in carne mortali. non ex immortalis potentia confixus est christus. **D**e qua tamen infirmitate ait apostolus. **Q**uod infirmum dei est: fortius est hominibus. **I**n quo sit dyabolus

Non est itaque victus a christo. **c. xv.**

Difficile videtur dyabolum victum: quoniam quod ab illo occisus est resurrexit. **I**llud est maius et ad intelligendum profundius videtur dyabolum victum. quoniam sibi vixisse videbatur: id est quoniam christus occisus est. **T**unc enim sanguis ille quem egerat quod nullum habuit omnino peccatum. ad remissionem peccatorum nostrorum sufficiens est. ut quod eos dyabolus multo tenebat: quod peccata reos condemnationi mortis obstruxerat: hos per eum multo dimittet quod nullus peccata reum in multo peccata mortis affeant. **H**ac iustitia victus. et hoc omnino vinctus est fortius. ut vasa experirentur eius. quod apud eum cum christo et angelis eius fuerint vasa ire. et in vasa misericordie vterentur. **H**ec quippe verba ipsius domini in ihesu christo de celo ad se facta cum primus vocatus est: narrat apostolus paulus. **N**am inter cetera que audit: etiam hoc sibi dictum sic loquitur. **A**d hoc enim tibi apparui: ut constituerem te ministrum et testem eorum quod a me vides. **Q**uibus et pro te liberas te de populo et gentibus in quibus ego mitto te apud oculos ceterorum. ut autem a tenebris. et a potestate sathane ad deum

ut accipiant remissionem peccatorum. et forte que in facie. et fide que in me est. **V**nde exhortans idem apostolus credentes ad gratiam actionis deo patri quod eripuit nos inquit de potestate tenebrarum. et transfudit in regnum filii caritatis sue. in quo habemus redemptionem in remissionem peccatorum. **I**n hac redemptione tamen precium pro nobis datum est sanguis christi. **Q**uo accepto dyabolus non datus est sed ligatus: ut nos ab eius nexibus liberemur. **N**ecque quod secum eorum quos christus ab omni debito liber. indebitum fuso suo sanguine redemisset. peccatorum retribui voluntati traheret ad sedem et sepulture mortis exitum. **S**ed attendamus moventur ad gratiam pertinetes per cognitionem et predestinationem. et etiam ante constitutionem mundi. quoniam pro illius ipse mortuus est christus. carnis nostre morte. non spiritus. **A**d quam valde

innotat fidelium originalia peccata

Quamvis causa sit. c. xvi.

Quamvis causa sit. **Q**uoniam et ipsa mors carnis de peccato primi hominis originaliter venit: tamen longius usus gloriosissimos martires fecit. **E**t ideo non solum ipsa sed omnia scilicet huiusmodi mala dolores laboresque hominum. quod quoniam de peccato et maxime de peccato originali meritis veniant unde facta est et ipsa vita vinculo mortis obstructa tamen et te in ipsis peccatis remanere debuerunt cum quibus homo per veritatem certat. et unde exerceatur virtus fidelium. ut novus homo per novum testamentum in mala

huius scilicet nouo scilicet pararetur nisi
quā meruit vita ista dānata sa-
pientē tollens. et quā finiet prudentē
gratias bātudine quā uō libera-
uit futā sine fine hūta ē. fidelit-
et patientē expians. **D**yaabolus ei a
dnātu. et a cordibz fidelium foras
missus ī quorū dānatione atqz ī
fidelitate licet dānatqz eet. ipse īg-
nabat. tñ p dīdāde mōrlutatis
huius adūsari sinit. qñtū eis expe-
dire nouit. **D**e quo saar lū pso-
nat pos apliaū. **F**idel' at dō qui
nō pmittit uos tēptari sup id qd
potestis: s; faciet cū tēptatōe eā
exitū. ut possitis sustinē. **P**ossūt
at ista mala q fideles pie pferūt
ul ad emēdāda pā. ul ad exēdā-
pbandūqz iusticiā. vel ad demōs-
trandā hū uite mīseriā. ut illa v-
bi erit bātudo vera ac ppetua.
et desideret ardenaq. et istancqz ī-
qrat. **H**ic ita eos ista seruāt: de q-
bz apte d. **S**am qm diligetibz
dē oīa coo pant ī bonū. hū q
fm ppositū vōta sē sā. **Q**m qd an-
pauit et pdestinuit d formēs fm
ymagis filij sui: ut sit ipse pmo-
gerintz ī mltis frībz. **Q**uos at p-
destinauit. illos et vocauit: et qd
vōuit. ipos et iustificauit. **Q**uos
at iustificauit: ipos et glificauit.
Hoy pdestinatorz neō cū dyabolo
perit: neō vsqz ad mortē sō dya-
boli pātē remāebit. **D**em de sō

qd iā sup dīcōraui. **Q**d g dīcō ad
hec. **S**i dō p nob. qd cōn nob. **Q**ui
filio ppo nō pepat: s; p nō oībz tra-
didit eū. **Q**uō nō et cū illo oīa do-
nauit. **C**ur g nō fiet mors x: pmo-
tur nō ptermiss; alijs īnuābilibus
modis qbz ad nos libandos vti pos-
set omps. ipā potissim eligeret: ut
fiet vbi nec de dīmitate oīz aliq īm-
nutū ē d mutatu. et de hūmitate s;
cepta tācū bñfīq collatū est hōibz.
ut a dei filij sēpiterno. eodē hōis fi-
lio mors tpalis ī debita reddet: qua
eos a sēpitha morte debita libaret.
Pā mā dyabolo tenebat. et p illa
nos mīto figebat ī morte: dimisit ea
ille q sua nō hēbat. et ab illo īmel-
to ē pductz ad mortē. **T**ā valuit
saguis ille. ut neīnō xpō indutū ī
etna morte debita detmē debuīt: q
xpni morte ī debita ul ad tps occidit.
Remendat g dō cautatē suā ī nob.
Qm cū adhuc pāores eēmz xps p
nob mortuū ē. mltomgl nō iustifi-
cati nō m sanē ipiū salui erimz ab
na p ipm. **I**ustificati māt ī sang-
ne ipiū. **I**ustificate plane. ī eo q a
pāos oībz libati. **L**ibati at a pāos oī-
bz. qm p nob ē dei filij q nullū ha-
bebat pām occasus. **S**alui g erimz
ab na p ipm. **A**b na utiqz dei. que
nihil ē aliud q iusta vīdicta. **N**ō
ei sic hōis ammi pēbatio na dei:
s; illiū na ē cū dīat alio loco scā
scptura. **T**u at dñe vīdētū cū tran-

q̄lluate iudicis. Si ḡ iusta dīna
vīdicta tale nomē accepit. et
recoaliatio dei q̄ rē intelligit n̄
cū tal' uia finit. Nec iūmia eia
deo: n̄ q̄admod' st' iūmia p̄cā.
Quibz r̄missis dēs iūmicie fi
niūt. et recoaliat' iusto q̄b ipse
iustificat. Q̄b tñ et iūmicos di
lerit. qñ q̄dē filio p̄pō nō pep̄t.
s̄ p nob oibz cū ad iūmia eē
tradidit eū. Acē ḡ apls secūq ad
iūit. Si ei cū iūmia eē reco
aliati sum' deo p morte filij e
p quē scā ē illa remissio p̄cōz.
m̄ltomg recoaliati salui erim'
i uita ip̄i. In uita salui: q̄ per
morte recoaliati. Q̄b ei dubitet
datur aīas uita suā: p q̄bz iū
mias dedit mortē suā. Nō solu
āt inq̄t. s̄ et glām i deo p dñm
niz ih̄m x̄m: p quē nē recoalia
tione accepim'. Nō solū ait salui
erim': s̄ et glām. Nec i nob: s̄
i deo. nec p nob. s̄ p dñz niz ih̄z
x̄m. p quē nē recoaliatōz accepim'
s̄m ea q̄ sup̄i disputata s̄. De
de s̄biūgit apls. p̄ hoc sic p v
nū hōi p̄cā i hūc m̄dū itauit
et p p̄cā mor̄. et ita i oēs hoīes
p̄m̄sūt mor̄. i q̄ oēs peccauerūt.
et in q̄bz p̄lym de duobz hōibz
disputat. vno eodēq̄ p̄mo adā
p cō p̄cā et mortē t̄p̄ hēditarij
māl postei eō obligati sum'. Al
tero at scdō adā q̄ nō hō tantū

sed et deus ē. Quo p nob solue
te qd nō debat' a debitis et p̄p̄is
libati sum'. p̄inde qm̄ p̄ illū
vnū tenebat d̄p̄a oēs p̄cā
viciatā carnalē d̄cipiāz ḡna
tos: iustū ē ut p hūc vnū di
mittat oēs p ip̄i iūmaculatā
grāz spūalē regnātos. **De**
his q̄ p iūmaculātōz x̄ collota s̄
Sūt et alia credētibz et x̄m.
m̄lta q̄ m̄ x̄ grāz spūalē
regnāta s̄. et alia m̄lta que i
x̄pi iūmaculātōe q̄ sup̄bis displi
cet salubrit' itūeda atq̄ cogi
tāda s̄. Quorū ē vnū qd demo
stratū ē hōi quē locū h̄et i re
bz q̄b dēs cōdidit: qñ q̄dē sic deo
diūgi potuit huāna nā. ut ex
duabz s̄b̄stācijs fiēt vna p̄sona.
ac p hoc iā ex tribz. deo aīa et
carne: ut sup̄bi illi maligni
sp̄s. q̄ se ad deapiedū q̄ ad ad
iūuādū medios iterponūt nō
idō se audeāt hōi p̄ponē. q̄ nō
h̄nt carnē. et maxie qā et moi
i eadē carne digtū ē. ne idō illi
t̄p̄ deos se coli p̄suadeāt. q̄ vi
dent eē i m̄ozles. Deinde ut grā
dei nob sine v̄līs p̄cedētibz m̄i
tis i hōiē x̄m m̄edaret. qā nec
ip̄e ut tāta v̄mitate vero deo
diūctū vnā cū illo p̄sona. id ē
ip̄e hō assumptū. moy ut hō eadē
dēs filius dei fiēt ullis ē p̄cedē
tibz m̄itis assecutū: s̄ ex q̄ eē

hō cepit. ex illo et dō. **U**n dā ē.
verbu caro fm ē. Et eē idut su
pbia hoīs q̄ mariē īpedimē
to ē ne iherent deo p̄ tāta dei
huilitate redargui posset atq̄
sanari. Didiat q̄ hō q̄ longe
recessit a deo. qd̄ illi valeat ad
medicinalē dolorē. qm̄ p̄ talē
mediatorē redit q̄ hoīb; i deo
dīnitē s̄bueit. i hō infirmitate
rouēit. Qd̄ at̄ mai9 obīe nob̄ p̄
beret ex. q̄ p̄ iobiaz pieram9
q̄ deo p̄n dei fili9 obediēs usq̄
ad mortē dīs. Quod p̄miū ip̄
suis obīe ubi ondet meli9. q̄ i
carne tāti mediatoris q̄ ad vitā
resierit etiā. **P**tebat etiā ad
iusticiā. bōitātēq̄ cātoris. ut p̄
eandē rōnalē cāturā suparet dy
abol9. quā se supasse gaudebat.
et de ipō gnē vēiente. qd̄ gen9 vi
ciata origine p̄ vñū tenēbat vñ
uersū. **De natūitate v̄ ex v̄ne
maria et spū scō. cā. xviij**

Poterat utiq̄ dō hōiez aliū
de susape. īquo eēt me
diator dei et hoīm. nō de gnē il
lius adā q̄ p̄cō suo gen9 hūanū
obligauit: sic ipm̄ quē primū
creauit. nō de genē creauit alio9.
Potāt ḡ uel sic. ut alio quo velh
mō creare vñū aliū de q̄ vñcēt
victor p̄oris. s̄ meli9 iudiciū de
ipō qd̄ victū fuāt gnē assumere
hoiez dō. p̄ quē gnē hūanū vñcēt

īmiciū. Et m̄ ex v̄gīe cāceptū sp̄s
nō cād. fides nō libido p̄ueit. nec it̄
fuit carnis dāpniā p̄ quā seīnant̄
dāpniū ceti qui trahūt origiāle p̄cō.
s̄ ea p̄cō remota s̄ia credēdo nō cō
cubendo s̄cā ē seādata v̄gīntas.
ut illd̄ qd̄ nascebat ex p̄gēie p̄mi
hoīs. tm̄ gnē nō et carnis oīgīnē
ducat. Nascebat nāq̄ nō tm̄ s̄gīes
fionis d̄tagione viciata nā: s̄ oīm
talū viciatō sola medicā. Nascebat
m̄q̄ hō nllū hñs. nullū habitū
oīo p̄am: p̄ quē renascebat libera
di a p̄cō. q̄ nāsi nō posset s̄i p̄cō.
q̄ ius ei carnali dāpniā q̄ iest gem
talib; mēb; bñ v̄tat castitas d̄iuga
lis. h̄t m̄ mot9 nō volūtarios q̄b9
ondu vel nllā se īp̄adiso an̄ p̄am
eē potuisse. ut nō talē fuisse. si fuit
ut aliq̄ resistet volūtati. **H**ūc at̄
illā talē eē sentim9. ut repugnās
legi mētis i si nllā ē cā genāndi s̄i
m̄los īgerat cōeūdi. ubi si ei cedit:
p̄cōdo faciet. **S**i nō cedit: dissen
ciendo fienet. **Q**ue duo aliēa fuis
se a paradiso an̄ p̄am dubitare quis
possit. **N**ā neq̄ illa hōestās facie
bat ad īdecor9: n3 illa felicitas pa
ciebat aliq̄ īp̄amitū. **P**orteabat
itaq̄ ut ista carnāl dāpniā nllā ibi
eēt oīo qm̄ dāpiebat v̄ngis part9.
īquo n̄ dignū morte fuāt iuetū9.
et eū tm̄ occasiū auctor mortis. auc
toris vite morte v̄itendus. **V**ictor p̄
mi adā. et tenēs gen9 hūanū. vict9

a sedo ada. et annitēs gen⁹ vanū. li-
beratū ex huāno gnē ab huāno cri-
mine. pēū q̄ nō erat ī crīme. q̄uī
ēet ex germīe. **U**t deceptor ille ab eo
viceret germīe: qd̄ viceret ī crīmine.
Et hoc ita gestū ē. ut hō nō extolla-
t̄. s̄ q̄ glatur ī dñō glatur. **Q**ui ē vic-
tus ē. hō tñ erat. **E**t idō victus ē:
q̄ supbe d̄s eē cupiebat. **E**t at̄ viat
et hō et d̄s erat. **E**t ideo sic viat nat̄
ex ūgīe: q̄ d̄s hūilit̄ nō quō alios
scōs regebat illū hoīez. s̄ gerebat.
Hec tāta dei dei dona. et si qua alia
s̄ q̄ de hac re nob̄ et q̄rē nē et differē
longū ē: n̄ v̄bū caro fiet. n̄lla esset.
Et d̄m caro f̄m. **E**t qd̄ ē x̄p̄s. **C**ap
Ret at̄ oīa q̄ p nob̄ **xix.**
V̄bū caro f̄m ē t̄palit̄. et lo-
calit̄ fecit et ptulit f̄m distictiōz quā
de mīāne suscepim⁹ ad scāz ptinet.
nō ad sapiāz. **E**t at̄ v̄bū ē s̄m t̄pe
et sine loco: et p̄l coeternū. et ubiq̄
totū. **D**e quo si q̄sq̄ p̄t q̄ntū p̄t v̄cā
rē p̄f̄e f̄mōz. s̄mo erit ille sapiēcie.
Ac p̄ hoc v̄bū caro f̄m ē qd̄ ē x̄p̄s
et sapiē thesauros h̄t et scāz. **N**ā s̄c̄
b̄z ap̄ls ad colōteses. volo em̄ vos
scāz m̄q̄t q̄ntū certamē habēā p̄ vob̄
et p̄ h̄is q̄ s̄c̄ laodice et q̄cūq̄ nō viderē
faciē meā ī carne. ut īsolent̄ corda e-
oz copulā ī caritate. et ī oībz dīcīs
pleitudo ītelles ad d̄ḡsc̄dū m̄ste-
rū dei. qd̄ ē x̄p̄s. ī quo s̄c̄ oēs theza-
ri sapiē et scāz absconditi. **Q**uaten⁹
nouat ap̄ls thesauros istos q̄ntū

eorū penetrauit. et ī eis ad q̄ntā p-
uenerat. qd̄ p̄t nōsse. **E**goti f̄m
id qd̄ sc̄ptū ē. v̄māq̄ nrm dat̄
māifesta° sp̄s ad v̄litate. alij q̄
dē dat̄ p̄ sp̄m s̄mo sapiē. alij sei-
mo scāz f̄m eūdē sp̄m. si ita m̄se
distāt her duo. ut sapiā dīms.
scāz huānis attributa sit rebz: u-
trūq̄ agnosco ī x̄p̄o. et metū oēs fi-
deles. **E**t cū lego v̄bū caro f̄m ē.
et h̄tāuit ī nob̄. ī ūbo ītellico ve-
rū dei filiū. ī carne agnosco verū
hoīs filiū: et v̄tq̄ s̄m v̄nā per-
sonā dei et hoīs īeffabili gr̄e lai-
gitate d̄iūctū. **E**t qd̄ sc̄ptur ac-
diat. **E**t vidi⁹ gl̄az eoz gl̄az q̄ v̄m-
geitū a p̄re: plenū gr̄e et veritatē.
Si gnā referam⁹ ad scāz. v̄itate
ad sapiāz. puto nos ab illa dua-
rū istaz rēz distictiōne quā cō-
mēdaui⁹ nō abhorre. **I**n rebz
ēi p̄ t̄p̄s ortis illa sūma gr̄a ē q̄
hō ī v̄m̄itate p̄sone d̄iūctus ē deo.
In rebz v̄o et̄nis: sūma v̄itas rē
tribuit̄ dei v̄bo. **Q**d̄ v̄o idē ip̄e ē
v̄m̄geitū a p̄re plen⁹ gr̄e et v̄ita-
tis id actū ē ut idē ip̄e sit ī rebz
p nob̄ t̄palit̄ gestis. cui p̄eandē
fidē mūdā. ut eū stabilit̄ d̄e
plenū ī rebz et̄nis. **I**lli at̄ p̄eci-
pui gēnū philosophi q̄ ī uisibi-
lia dei p̄ ea q̄ f̄ra sūt ītellecta
aspic̄e potuerūt. tñ q̄ sine medi-
atore. id ē sine hoīe x̄o philoso-
fati sūt. quē nec v̄etūz p̄phet̄. n̄

velle aplis crediderit. vitate de
 tinuerit. sic de illi dnm e in inq
 tate. **N**o potuerit em i his rebz
 ifinns constitui. n qre aliq me
 dia p q ad illa q no itellerent
 soluma puenet. atqz ita m de
 ceptores deones iaderit: p qb
 fin e ut imutaret glaz i cor
 rupti dei i similitudine ymagis
 corrupti hois i volucz i q diu
 pedu et serpeni. In talibz ei
 formis etia ydola istauerit su
 coluerit. **S**cia g ma xps e. **S**api
 entia q ma ide xps e. **I**pe nob
 fide de rebz tpalibz i seruit: ipe
 de septimis exhibz vitate. p ip
 su pgin. ad ipm tendim. p
 sciaz ad sapias. **A**b vno tn eode
 q xpo no recedim: i quos os
 thesaur sapias i scie absconditi.
Si n de scia loqm: post de sa
 pient qntu ipse donauit locuti.
Nec ista duo sic accipiam q
 no liceat dicere vel ista sapias q
 i rebz huams e: ut illa scia
 q in diuis. **L**oqdi ei laore co
 suetudie vtraq sapias. vtraq
 scia dia pt. **N**illo mo tn scriptu
 eet apd aplm. alij dat sio sa
 pientie. alij sio scie: n et ppa si
 gulis noibz her singla uocaret.
De qz distinctoe n agim. **I**a
 utaq videat qd sio iste plix
 effeat. qd collegit. q puenit.

No posse in fide ad bntu uenire

Batus esse velle omni **c xx**
 homi e: nec tn omi e fides. q
 cor mudate ad bntudine puenit. **I**ta
 fit ut p ista qua no oes voluit: ad
 illa tendendu sit. qua neo pt ee qui
 nolit. **S**tos ee se velle. oes i corde su
 o videt: tataq ee in hac re ne huane
 aspacio. ut no fallat ho q hoc ex
 aio suo de aio coniat alicui. **D**emq
 oes id velle nos nouim? **M**lti vo i
 moiles se ee posse despant. cu id
 qd oes voluit id e beatus nllg ee alit
 possit. **V**oluit tn i moiles ee si pos
 sint: s no crededo q possit. no ita
 viuut vt possit. **N**atura e g fides ut
 bntudine dseqm oibz huane nate
 bonis. id e et aie i corpis. **H**ac aut
 fide in xps ee definita q in carne res
 rexit a mortuis. no morituru ultq.
 nec n p illu quep **M**an a dyabli
 diatu p remissioz paco. i co dyali
 ptibz nate e ee misera vita. eadeq
 ppetua. q mors poa e diteda. q vi
 ta. eade fides ht. **D**e q et i hoc lib p
 potui p spacio tps disputau. cu
 ia et i qto libro h9 opis mlti de
 hac re diren. **S**i ibi p ad: hic p ad.
Ibi sq ut ondere cur et qud xps i plei
 tudie tps a pre sit miss. p eos q
 dicat. eu q misit. et eu qui miss e
 eqles na ee no posse: hic at ad dis
 tinguenda actua sciaz a steplatu
 sapia. **P**lacuit qppe ved gradati a
 scedentibz i vtraq requie apd intio
 re hoiez qnda sui coq gns finitate

sicut p̄us ap̄d extiorē q̄sui. ut ad il-
lā t̄ntatē que d̄s ē p̄ n̄o modulo
si t̄n v̄l hoc possu. salt̄ i emigmate
i p̄speculū d̄tūda exatatore i h̄is
i f̄ionibz i rebz m̄ete veia. h̄y i. ūba
fidei q̄sq̄ i solis uocibz m̄orie cō-
mēdauit. nesciēs q̄d significet. sic so-
let q̄ ḡere nesciūt. ūba ḡra tenē me-
morit. ut latia f̄it. uel cōq̄ alteri
l̄igne q̄ ei9 ignari s̄t. nōne h̄nt q̄n-
dā i suo aīd t̄ntatē. q̄ et i mēoria
s̄t illi v̄boz soni. et q̄n inde nō co-
gitat. Et i de format aac̄s recorda-
tiois ei9: q̄n de h̄is cogitat. i volū-
tas recordat̄is at cogit̄is v̄trūq̄ cō-
iūgit. **I**llo mō t̄n dixim9 istū aīd
agit s̄d̄m t̄ntatē i t̄ionis h̄ois agē
s̄t pot9 extioris: q̄ id solū mērit.
et q̄n v̄lt i q̄ntū v̄lt i t̄uet. q̄d ad se-
sū corp̄is p̄t̄z. q̄ vocat̄ audit9. Nec
aliud q̄ corp̄aliū i r̄z. id ē sonoriū.
tali cogitacōe p̄gines v̄sat. Si autē
q̄d v̄ba i. significat teneat i reuolat.
iā q̄dē aliq̄ intioris h̄ois agit. s̄t nō
dū d̄cedus iū putadus ē v̄uē s̄m i
t̄ionis h̄ois t̄ntatē: si ea nō diligit
q̄ ibi p̄dicant. p̄cipiūt. p̄mittunt.
Et em̄ et ad hoc tenē atq̄ cogitare.
ut falsa eē existimās conet̄ redargu-
ere. volūtas q̄ illa q̄ ibi ē iūgit ea
q̄ mēoria tenebat. et ea que i de in
acie cogitacōis i p̄ressa s̄t. Implet q̄
dē aliq̄ t̄ntatē. cū ip̄a sit t̄na. sed
nō s̄m ea v̄uūt. q̄n illa q̄ cogitant
velut flā nō placet. Cū at v̄dē eē

credūt. et q̄ ibi diligēda s̄t diligūt.
iā s̄m t̄ntatē m̄ioris h̄ois v̄uūt.
Sed i hoc em̄ v̄uūt q̄sq̄: q̄d dili-
git. Quō at diligant. q̄ nesciūt.
s̄t t̄n credunt. **I**ā q̄d ista t̄ntatē
i supioribz libris. i iuentū nēme
diligē posse q̄d p̄it9 ignorat.
ex h̄is t̄n que nota s̄t diligi. q̄n
diligi d̄m̄ ignota. **N**ūc libz is-
tū ita daudim9. ut admoneam9
q̄ iust9 ex fide v̄uūt. q̄ fides p̄
dilatōz opat̄. ita ut v̄tutes ip̄e
q̄bz prudent. fortit. t̄p̄anter. ius-
teq̄ v̄uūt oēs ad eandē referat̄
fidē. **N**ō em̄ alit̄ v̄d potēūt eē
v̄tutes q̄ in hac vita nō valent
t̄n. ut aliq̄n nō sit h̄ic nactia q̄
lūcāz remissio p̄cōz: q̄ nō sit
n̄ p̄ eū q̄ san̄ suo v̄iat p̄napē
p̄cōz. **P**er hac fide et tali vita
q̄cūq̄ notiones s̄t in aīd fidelis
h̄ois cū mēoria cōt̄nēt. et recor-
dacōe inspiciūt. et volūte pla-
cēt reddūt q̄ndā sui ḡm̄s t̄nta-
te: s̄t p̄p̄o dei de q̄ i e9 adiutorio
post loq̄m̄ nōdū in ip̄a ē. **Q**uō
tūc meli9 a p̄p̄bit. cū dem̄tū
sūt. ubi sit. q̄d i futō volūte lac-
tor exp̄cēt. **I**napit lib̄ q̄nt̄den9

Que sit h̄ois vera sapiā. Et

Nūc de sapiā **p̄m.**
nob̄ ē differendū.
nō illa dei. que
pauldū deus ē.
nā sapiēcia dei

filius eius unigenitus dei. **S**ed loquimur de
 hominis sapientia vult. tamen quod secundum deum est: et
 verum et proprium cultus est eius quod vno
 nomine theosebia grece appellatur.
 quod non nostri sic iam diuina uim
 volentes et ipsi vno nomine interpretati
 pietate dixerunt. **C**um pietas apud
 eos eusebia visitatio nuncupetur.
 theosebia vero quod vno deo profectus dici
 non potest: melius interpretatur duobus: ut
 potius dicatur dei cultus. **H**anc esse hominis
 sapientiam quod et in xij huius operis libro
 iam posui scripte sancte auctoritate monstratur.
 in libro serui dei nobis: ubi legitur dei
 sapientiam dixisse homini. ecce pietas est
 sapientia. abstinere autem a malis sancta.
Sive et ut nonnulli de gentio epistemon
 interpretati sunt: discipula est que utique
 a discendo non accipitur: bene et sua
 dicitur potest. **A**d hoc etiam quod res discatur
 facit: quoniam alia nonne in his quae
 per peccata suis mala quaeque patitur: ut
 corrigatur: dicitur soleat discipula. **V**n
 est id in epistola ad hebraeos. **Q**ui est filius
 cui non dedit discipulam per eum. **E**t id
 euidenter in eadem. **Q**ui discipula ad
 ipsos non gaudij videtur esse sed tristitiae: per
 vult fratrum peccatissimum huius quod per eam cer
 tarum reddet iustitiae. **Q**ui ergo ipse su
 ma sapientia: cultus autem dei sapientia est
 hominis. de qua non loquimur. **N**am sapientia
 huius mundi stulta est apud deum. **S**ecundum
 hanc itaque sapientiam quod dei cultus est
 aut sancta scriptura. **S**imilitudo sapientie
 autem sanctitas est orbis terrarum. **S**ed si de

sapientia disputare sapientium est. quod ageas.
Nam si profiteri audebis sapientiam: ne
 sit nostra de illa impudens disputatio.
Nonne tibi videtur ex putagore quod cum ausus
 non fuisset sapientiam profiteri. philosophus
 poetas. id est amatorem sapientie se esse res
 prodit. **I**n quo id non exortum ita dei
 ceptis postis planuit. ut quanta libere de
 rebus ad sapientiam pertinentibus doctrina quae
 uel sibi uel alijs videtur excellere: non
 philosophus vocaretur. **I**n ideo sapientem pro
 fiteri talium hominum nullus audebat: quod si
 villo peccato putabatur esse sapientem. **H**oc autem
 scripta nostra non dicit: quod dicit. **A**rgue sa
 pientem et amabit te. **P**rofecto et iudi
 cat huius peccatum: quod censet arguendum.
Sed ego nec sic quod de sapientem me aude
 o profiteri. **D**atus est enim quod in ipso negare
 non possunt esse philosophi: id est auctores sa
 pientie: de sapientia disputare. **N**on est hoc
 illi facere destiterunt: quod se amatores sa
 pientiae poetas quod sapientes esse professi sunt.
Disputantes autem de sapientia definerunt
 eam dicentes. **S**apientia est rerum humanarum di
 nam sancta. **V**n ego quod in libro superiore
 videtur rerum digniorum. id est diuinarum atque huma
 narum. et sapientiam atque sanctam dicit posse
 non tacui. **V**erum secundum hanc distinctionem. quod
 dicit apostolus. alij dantur secundum sapientiam. alij
 secundum scientiam. ista definitio diuidenda est
 ut rerum diuinarum sancta sapientia proprie nuncu
 patur: humanarum autem proprie scientia non obicit
 at de qua in volumine xiii disputavi.
Non utique quicquid sancti ab homine potest in rebus
 humanis ubi plurimum superuacaneae va

nitatis et noxie curiositatis et hinc fa-
cie tribuens: si illud tunc quo fides
saluberrima quae ad veram beatitudinem du-
cat gignit. nutrit. defendit. roborat.
Quia scilicet non pollet fideles pluri-
mum polleat ipsa fide pluri. Aliud
est enim scire tunc non quod homo credere debeat
per adipiscendam vitam beatam quae non nisi
eterna est. Aliud autem scire quodammodo hoc
ipsum et per hoc opituletur. et contra ipsos
defendat: quia pro appellat vobis
scilicet videtur apostolus. De quo prius cum loquerer
ipsam propriam fidei commendare curavi
a temporalibus etiam breuiter an distinguere.
atque ibi de temporalibus defendis. etiam ubi
in his libris differens. et de rebus eternis
fidei temporale quod et temporaliter in credendum
cordibus habitare. nunc tamen per adipis-
cendam ipsam etiam esse monstravi. Fide
quoque de temporalibus rebus. quibus pro nobis
eterna fecit. et passus est in hominem quem te-
poraliter gessit. atque ad etiam peruenit
ad eandem eternorum adeptorum prodesse
differui. ut tunc ipsas quibus in hac
temporalis mortalitate prouidet. fortiter te-
pantur iuste viuunt. non ad eandem legem
temporalis fidei. quae tamen ad etiam perducit re-
ferantur veras non esse virtutes. De
fide que licet ad etiam perducit. tamen
temporalis est. et ibi esse cessatura. c. ii.

Quapropter quoniam sic scriptum est. quoniam
dum sumus in corpore pergruamus
a domino. per fidem esse ambulamus. et non per
speciem. propter quod dum iusti ex fide viuunt
quousque secundum maiorem hominum viuunt legem

per eandem temporalem fidem ad vitam eter-
nam dat: eterna tamen est fidei temporalis re-
rensiōe. et explanatione. dilatare. non
dum talis tunc ut iam dei ymago
dicenda sit. ne in rebus temporalibus consti-
tuta videatur. quae constituta est in eter-
nis. Hec quippe humana cum fide vi-
det. quia credit quod non videt: non
ad seipsum videt. Non enim sepi-
ternum hoc erit. quod utique non erit.
quoniam ista pergruamus fidei quae pergruamus
nam a domino. ut per fidem ambulare
necesse sit. spes illa succedet per quam
videbimus faciem ad faciem. sed modo non
videntes. tamen quia credimus videmus me-
bimus. atque ad speciem nos per fidem per-
ductos esse gaudebimus. Neque enim iam
fides erit quia credantur que non
videntur: sed spes quae videantur quae cre-
debantur. Tunc ergo et si vite huius
mortalis transactio meminerimus. et ac-
didisse nos aliquam quae non videbatur
memoriam recoluerimus. in futurum atque
transactis deputabimus fides ista:
non in presentibus rebus. sepeque manentibus.
Ac per hoc et tunc ista quae nunc in
eodem fidei presentis ac manentis meo-
ria intuitu dilatare consistit: tunc trans-
acta repletur esse. non permanens. Ex
quo colligitur ut si ymago dei est
ista tunc ista in ipsa non in eis quae sepe
sunt. sed in rebus huiusmodi sit transiens.

Ad sit anima in qua ymago dei per

Habit autem ut est. c. iii.
Cum anima nate sit immortalis

ner ab initio quo cāta ē vnq̄ dei
reps ēē desistat. id quo n̄ meli9
h̄t nō cū ei9 īmōrlitate p̄diut.
Quid vō meli9 ī ei9 nā aratū
ē. q̄ q̄ ad sui cātoris p̄ginē fā
ē. **Nō** īg in fidei retēone. Itē
placōe. dilacōe. q̄ nō erit semp.
fīteo qd̄ sep̄ erit īuēienda ē:
quā dia oporteat p̄ginē dei.
An adhuc utq̄ ita se res hēat
aliq̄nto diligēti9. atq̄ abstusi
us p̄scribi. **D**ia ei p̄t nō peric
istā t̄mtatē et cū fides ip̄a t̄nsiet
q̄ sic n̄c eā et mēōria tenem9. ī
cogitacōe cōmim9. ī volūtate di
ligim9. ita et tūc cū eā nob̄ habu
isse mēōria tenebi9. ī reuolēm9. ī
hoc utriq̄ t̄ia volūtate uigem9.
eadē t̄mtas p̄māebit. qm̄ si n̄llū
ī nob̄ q̄ vestigiū t̄nsiet reliquit.
p̄fō nec ī mēōria n̄ra ei9 aliqd̄
hēbim9 quo rēam9 eā p̄teritā
reordātes. atq̄ id utq̄q̄ itenacōe
t̄ia copulātes. et qd̄ erat s̄q̄ ī mēo
ria nō inde cogitātibz nob̄. et qd̄
īde cogitacōe format. **Q**uāq̄ hoc
nō discērim̄ aliā n̄c ēē t̄mtatē
q̄n̄ p̄ntē fide tenem9. videm9. a
mam9 ī nob̄. aliā tūc futāz. q̄n̄
nō ip̄a. s̄ eius velut p̄ginariū w
stigiū ī mēōria rēditū recorda
tione cōtuebim̄. **E**t duo hec. id ē
qd̄ erat ī mēōria retinētis. et qd̄
īp̄m̄t̄ ī acie inde rēordātis. t̄ia
volūtate uigētis. **Q**uōd ut possit ī

telligi sumam9 ex^m de corpālibz rebz
de quibz ī libio xj^o satis locuti sum9.
Nepe ab īfioribz ad supiora ascedē^s
ul ab extioribz ad ītiora īgrediētes.
p̄mā repim9 t̄mtatē. ī corpe qd̄ videt.
et acie videtis. q̄ cū videt. īde format
ī volūtatis ītentione q̄ utq̄q̄ cōiū
git. **H**uc t̄mtatē filoz īsttuam9. cū
fides q̄ n̄c t̄est nob̄ t̄p̄ corpus ī d̄lo
ita ī m̄ā mēōria cōstātū ē. de quat
format cogitatio rēordātis. sic ex il
lo corpe acies ītuetis. **R**ubz duobz
ut t̄mtas īpleat̄ adnumerat̄ t̄ia
volūtatis q̄ fide ī mēōria īsttuat̄. et
q̄ndā eā effigē ī cōtutu rēordāto
m̄s īp̄ressā īnectit ī uigut. sic ī illa
corpālibz t̄mtatē visionis formā corpis
qd̄ videt. et cōformatiōz que fit īter
nētis aspāi īuigut ītenacō volūtatis.
Suam9 q̄ corpus ī qd̄ cernebat̄ ī
terisse dilapsū. nec ei9 remāsisse ad
ī vllō loco. ad qd̄ videndū requirat
aspē^s. nūq̄ q̄ ymago rei corpālis
iā t̄nsacte atq̄ p̄ntē remāet ī mēo
ria vñ īformet̄ cogitātis obtutus.
atq̄ id utq̄q̄ t̄ia volūtate uigatur.
eadē t̄mtas ēē d̄rēda ē q̄ fuerat q̄n̄
spēs ī loco posita corpis videbat̄.
Nō vtiq̄: s̄ p̄r sus alia. **Nā** p̄t qd̄
illa erat ext̄nsēq̄. hec īt̄nsēq̄: illā
p̄fecto f̄tēbat spēs p̄ntis corpis. h̄at
ymago p̄ntia. **S**ic et ī hac re de qua
n̄c agim9. et p̄ quā putauim9. ad
hibedū ī exēplū fides q̄ n̄c ē ī m̄ā
mō ē vē^s corp9 ī loco. dū tenet̄. as

piatur. amat. quidā efficit trinitatē.
 Si nō ipā erit qñ fides her i aīo. sicut
 corpus id i loco iā nō erit. Que vero
 tūc erit qñ eā recordabim i nob fu
 iſſe nō eē alia pfecto erit. Hāc ei q
 nē ē ſat ipā res pñs: et aīo credetis
 affixi. At illā q tūc erit. ſuēt rei pñ
 te ymaginatio recordatis mēoria de
 lita. Hec illa ē tñtas q nē nō eſt y
 mago dei erit. nec iſta ygo dei ē. q
 tūc nō erit. ſ; eā eſt iueiēda i aīa
 hōis. id ē rōnali ſū itellāali yma
 go ſatoris q immortalit. immortalitati
 eſt inſita. *Qua aīa deformis
 nec vitā nec ygmē dei poſſit a*

Nā ſit ipā imōr. *nūttē. c. mī.*
 litas qñ ſm quēdā modū dū
 hē qñpē aīa morte ſuā cū vitā btā
 caret. q vera aīe vitā dūceda ē. ſ; imōr
 lis idō nūcupat. qñ qñcūq vitā et
 cū miſeriā ē. nūq deſinit viue: ita
 qñis id ūl mēllēs nē i ea ſit ſopit
 nē paruu. nē magnū appareat. nūq
 n rōnal et itellāalis ē aīa hūana.
 At p hoc ſi ſm hoc ſtā ē ad ymaginē
 dei q vti idē atq itellā ad itellige
 dū q ſpīā dū deū pñ. pfecto ab un
 ao quo eē cepit iſta tā mag q mira
 nā. ſiue abolita ſit her ygo ut pene
 nlla ſit. ſū obſcura atq deformis. ſū
 clara ſit et pulchra. ſp eſt eſt. Demq
 deformitate dignitatis ei9 miſeriā
 dīma ſcptura. qñ māt i ymaginē dei
 abulet hō. tñ vane dūbat. Thezaur
 ſat q neſat cui dūgabūt ea. Nō utiq

baitate ymaginē dei tribuet. nē de
 formē remēt ſtā. nec tñ valē il
 lā deformitate. aut auferat q y
 mago ē. ſatis ōndit dūcedo. qñ
 i ymaginē dei abulet hō. Quam
 ex vñs pte vāat pñuāzi pñ iſ
 ta ſmā. ut qñadmod dñm ē qñm
 i ygmē dei abulet hō. tñ vane cō
 turbat. ita dicat. qñ vane dē
 bet hō: tñ i ymaginē ablat. qñ
 ēi mag nā ſit. tñ vīcāu potuit:
 q ſūma nō ē. Et qñq vīcāu
 potuit. q ſūma nō ē: tñ q ſūme
 nē capax ē. et eē pñcēps pñ mē
 na nā ē. Quera i i hac ymaginē
 dei qñdā ſu gñs tñtatē adiūuā
 te nob ipō q ſeat nob ad ygmē
 ſuā. Nō ei alit poſſu9 her ſalu
 brū iueſtigat: et ſm ſapīā q
 ab illo ē aliqd iueire. ſ; ea q i
 ſupioribz libz q maxie i vñdē
 de nā hūana ūl mēte dūq. ſi
 lectoris ūl mēoria teneant atq
 recolant. ūl diligēt i eīſde long
 i qbz rōſcpta ſt rēſeant. nō h
 deſidabit pñxiore de mēſinōe
 tāte rei ſmone. Int ceta g i vñ
 libro y dūq hōis mēte noſſe ſcē
 ipſā. Nichil ei tā nouit mēb q
 id qd ſ pñto ē. nec mēti mēſ qē
 q pñto ē. q ipā ſ. Et alia qñt
 ſatis viſū ē adhibui9 documēta
 qbz h tñſſie pbaue. *An puilon*

Quēteſ noſſe ſe poſſit.
 Quid ita dūcedū ē. *c. v.*

de infantis mente. ita adhuc puu-
li. et i tã mag̃ dimersi iez igno-
rãtia. ut illi9 mētis teneb̃s mēb̃
hōis que ad nouit exhorreat.
An et ip̃a se noſſe credēda ē. ſed
itenta nimis i ea res q̃s p cor̃is
ſenſu tãto maiore q̃nto nouiore
cepit delatatione ſetire nō igno-
rare ſe p̃t. ſ. cogitãt ſe nō p̃t.
Qnta pouo itenadē i iſta q̃ foris
ſe ſenſibilia ferat. ut hīc ſolū co-
ma p̃t q̃ lucas hui9 hauriende
ſic auida ē. ut ſi q̃ſq̃ m̃g̃ caut9
a neſciēb̃ qd̃ inde poſſit accide.
noctnū lumē poſuit. ubi iacet
iſans i ea pte ad quā iacetis o-
culi poſſit retorq̃i. nec coru9
poſſit iſpecti. ſi idē e9 nō mouē
aſpect9. ut nō n̄llos ex hoc ſtra-
bones i ſi nouen9 eā formā te-
nētib9 odis quā teneris i molli-
b9 ſuetudo qd̃a m̃firmit. Ita et
i ali9 corp̃is ſeſib9 q̃tū ſimt et
etas itenadē ſe q̃i coartat aie
puuloy: ut q̃cūq̃ p carnē offen-
dit. a alliat. hoc ſolū abhouzāt
a vehemēt a appetāt. ſua veb̃
iūora nō cogitet. nec poſſit ad-
moneu ut hoc faciāt. q̃i nodū
admonētis ſigna nouerit. ubi
p̃apuū locū ṽba obtinēt. q̃ ſic
alia p̃ſus neſciūt. **Q**d̃ at̃ ad p̃t
no ſe noſſe. ad ſit nō ſe cogitare
iā i eodē volumē oñdi9. **H**ac
etate onnittam9. q̃ nec i tioga

p̃t qd̃ i ſe agat. et noſip̃i ei9 valde
obliti ſum9. **H**ic tñ certos nos eſſe
ſufferit. q̃ cū hō de aī ſui natā cogi-
tãt potuit. atq̃ iuenire qd̃ vey ē. a
libi nō iueniet q̃ penes ſcipm̃. **I**n-
ueniet at̃ nō qd̃ neſciebat: ſed vñ
nō cogitabat. **Q**uid ei ſam9. ſi qd̃
ē i mā mēte neſam9. cū oīa q̃ ſci9
nō i mēte ſci9 poſſim9. **E**t mēb̃
hōis ſi cogitadē ſibi met̃ oſpici
a ē nō poſſit. ca. vi.
Tanta ē at̃ cogitadōis vis ut
nec ip̃a mēb̃ quodā ſe i coſpici
ſuo ponat. n̄ q̃n ſe cogitat. ac p̃h̃
ita n̄ i coſpici mētis ē n̄ vñ cogitat̃
vt nec ip̃a mēb̃ q̃ cogitat̃ q̃cūq̃ cogi-
tat̃ alit̃ poſſit eē i coſpici ſuo n̄ ſer-
ſa cogitadō. **Q**uod at̃ q̃n ſe nō cogi-
tat̃ i coſpici ſuo nō ſit cū ſine ſerpa
nūq̃ eē poſſit. q̃i aliud ſit ip̃a. ad
oſpici e9 iuenire nō poſſū. **H**oc q̃ppe
de odo corp̃is nō abſurde dī. **I**p̃o
q̃ppe odis loco ſuo ē fixus in corpe.
aſpici e9 i ea q̃ ext̃ ſe tendi. i uſq̃
ad ſp̃dera extēdit. **N**ec ē odis m̃to
ſp̃ci ſuo. q̃n qd̃ nō coſpiciat ſcip̃.
n̄ ſp̃cto obiecto. vñ iā locuti ſum9.
Qd̃ nō ſit vtiq̃ q̃n ſe mēb̃ i coſpici
ſuo ſua cogitadē oſtituit. **N**ūq̃ g̃
alia ſua pte. alia ſua pte videt.
cū ſe oſpiciat cogitadō. ſic alib̃ mē-
bris m̃is q̃ ſe odis alia mēb̃ mā
oſpiciam9. q̃ i m̃to ſe oſpici. **Q**d̃ dia
abſurdius ut ſc̃ari p̃t. **V**ñ iſt̃ auf̃
tur mēb̃ m̃ ſe a ſerpa. i ubi poſit̃

in conspectu suo non an seipsa. Non ergo
ibi erit ubi erat. quoniam in conspectu suo
non erat: quod hic posita. inde probata est.
Et si aspicienda migravit: conspectu
ra ibi manebat. An quoniam geminat: ut
et illic sit et hic. id est et ubi conspici
et ubi conspici possit. ut in se sit conspi
ciens. an se aspiciat. Nichil horum nobis
vitas consulti indest. Cum quoniam isto
modo cogitamus. non in corporum fictas
pugnas quod mentem non esse paucas
certissimum est in mentibus. a quibus per de hac
re vitas consuli. Unde restat ut ad
putantes ad ea nam sit aspectus eius. et
quoniam se cogitat. non quoniam per loci spatium
sed in corpore consuetudine reuocet. Cum vero
non se cogitat. non sit quod de in conspectu
suo. nec de illa sua forme obtinet.
sed tamen nouit se tempore sibi sit memoria
sua. per multarum disciplinarum perit. ea
quoniam nouit ea memoria manet. Nec
est inde ad in conspectu mentis eius. nisi
vnde cogitat. Ceterum in archana quodam
nota sunt recodita: quoniam memoria nuncu
pat. Ideo tunc sic amedabatur.
ut id vnde format cogitantis obtinet
in memoria ponemus. ipsa vero confor
mationis tempore imagine que de ipso
mit ad illud quo vtriusque coniungit.
amorem seu voluntatem. Res est quoniam
cogitatione se conspiciat: intelligit se
et recognoscat. Significat ergo hunc intel
lectum in cogitationis sua. Res quippe in cor
pe intellectus conspiciat: et intelligendo
cognoscit. Nec ita sane gignit istam no

ticiam suam mentem quoniam cogitatio intel
lectus se conspiciat tempore sibi an in cog
itatione fuit. si ita bene nota fuerit quod
admodum note sunt res quoniam memoria con
tinetur. et si non cogitent. quoniam dicitur
hominem nosse lumen. et cum de aliis re
bus. non de lumen cogitat. Hec autem
duo. gignunt et generant. dilectionem
etiam copulant. Que non est aliud quam
voluntas. fructum ad appetitus ul
tenet. Ideoque et illis tribus nominibus
inueniuntur mentis putauimus tri
mitate. memoria. intelligentiam. volun
tate. Et quoniam mentem se sui mem
nisse. se quod seipsam intelligit et amare
quoniam non se se cogitans disiecta
ab eis quoniam non se quod ipsa est. ita eadem
libri decem finem duximus. quoniam
est quo nam modo ad cogitationis pertine
at intellectus. notitia vero cogitantis quoniam
est mentis et quoniam non de ipsa cogitat.
ad solam dicitur memoriam pertine. Si
et hoc ita est. non habet heretiam. ut
et sui memisset et se intelliget.
et amaret. sed meminerat sui tamen. et
per quod cum cogitaret se cepit tunc se intel
lexit atque dilexit. *Quod sit non
nosse ad. ad non inde cogitare. c. vii*

Quam diligenter ad osidem
exemplum quod adhibuit ubi
conderet ad esse re quam non nosse.
ad non cogitare. fieri possit ut no
uerit homo ad quod non cogitat. quoniam a
luide non inde cogitat. Quare ergo
ut plurimum disciplinarum putat quoniam

unā cogitat. aliā ut alias si non
cogitat. nouit tñ. **S**z nūq̄ recte
possum dicē. **I**ste musicus nouit q̄
de musica. s̄ tūc eā nō itelligit
q̄ nō eā cogitat. **I**ntelligit at̄ nē
geometriā: hāc eī nē cogitat. **A**b
surdū ē q̄ apparz ista s̄mā. **P**ro
et illa si dicat. **I**ste musicus nouit
q̄ de musica. s̄ nē eā nō amat qm̄
eā nō cogitat: amat at̄ geomet̄
cā. q̄ nē eā cogitat. **N**one s̄m̄
absurda ē. **R**assie vō dicat. iste
quē p̄spiciat de geomet̄a disputa
tē: et p̄fēs ē musicus. **N**ā z mem̄t
eā disaplīe. z itelligit z diligit eā.
Sz q̄ius eā nouit z amet. nē illā
nō cogitat: qm̄ geomet̄ā de qua
disputat cogitat. **H**ic admonem̄
eē nob̄ ī abditō mētis q̄ qdā reū
q̄dā notiaas. z tūc q̄dā mō p̄ce
dē ī mediū. atz ī cōspā mētis vō
apaq̄ statui qm̄ cogitat. **T**ūc em̄
sepsā mēs z mem̄isse z itelligē et
amāe iueit et vñ nō cogitabat.
qm̄ aliunde cogitabat. **S**z vñ diu
nō cogitauit. z vñ cogitāe nō n̄ cō
mōmū valent: id nob̄ nescio quō
p̄t dia scire nesciam. **P**em̄q̄ rē
ab eo q̄ qm̄eōrat ei quē qm̄eōrat
dī. s̄as hoc. s̄ s̄ad te nescis. qm̄eō
rabo. z iueies te scientē. qd̄ te ne
scie putauas. **I**d agūt et hē q̄ de
his rebz d̄sc̄pte s̄. q̄s rō dūce i de
ueras eē iueit lōr. nō q̄s veras
eē credit ei q̄ sc̄psit. s̄ lē h̄stōia

sed q̄s ueras eē eā ip̄e iueit siue apd̄
se. s̄ ī ipsa mētis luce ueritate. **I**d vō
net admōit̄ valet ista cōtueri maḡ
ceritate cordis feb̄is ignorāe dem̄sus
ē. **A**ltiore z meliore dīma ope idiget:
ut possit ad verā sapiāz puenire.
Pot̄ hoc itaqz volui de cogitacōe adhi
bē q̄leat̄ q̄ d̄amētū. quo possit ostē
di. quō ex his q̄ mēōia d̄mēt̄ rerō
dātis aces īformet. et t̄le aliq̄d ḡig
nat. vbi hō cogitat. quale ī illo erat.
vbi an̄ cogitacōz mēnerat. q̄ facili
dinofat. qd̄ t̄pe accedit. et ubi patēs
plē spacio quibz an̄cedit. **N**ā si nob̄ ī
feram̄ ad ītiorē mētis mēōriā qua
sui mem̄t. et m̄iorē itelligenā.
q̄ se itelligit. z ītiorē volūtate q̄ se
diligit. vbi hēc tā s̄m̄t s̄. et s̄l̄ s̄ep̄
fuerūt. ex quo eē ceperit. s̄l̄ cogitare
tur s̄l̄ nō cogitarent. videb̄ quidē
ymago illiā t̄ntatis. z ad solā mēō
riā p̄tinē. **S**z q̄ ibi v̄bū eē s̄m̄e cogi
tācōe nō p̄t. cogitam̄ ei oē qd̄ dicat
eā illo m̄iore v̄bo. qd̄ ad n̄llā gē
tis p̄tinz liguā. ī tribz poaī ill̄ ygo
ista q̄gnoscat. mēōria. s̄z itelligen
volūtate. **H**ic at̄ nē dico itelligenā
q̄ intelligit cogitātes. id ē qm̄ eis ī
ptis q̄ mēōrie p̄sto fuerāt. sed nō
cogitabant. cogitacō m̄ā format.
et eā volūtate s̄l̄ amore ul̄ dilaōz
q̄ istā prole parentēz d̄iūgit. z q̄
d̄amō cōis ē v̄t̄l̄is. **P**it̄ s̄m̄ ē. ut
et p̄ extiora s̄ētibilia q̄ p̄ oculos car
nis vident̄ legēat̄ dūcere t̄nditate

In deo s[ed] lib[er]. atq[ue] inde n[on] eis ig[itu]r
deret ad ho[m]i[n]is interioris e[ss]e pot[est]at[em] q[uam]
id[em]at[ur] de t[em]p[or]alib[us] reb[us] diff[er]ens illa
p[ri]ncipalit[er] d[omi]nante. q[uam] d[omi]nante et[er]na.
atq[ue] id duob[us] volumib[us] egi. duodecimo
utq[ue] discern[er]et. q[uam] vniu[er]s[us] e[st] sup[er]ior. al
ter[us] at[er] i[n]ferior. q[uod] sup[er]iori p[ro]ditu[m] e[st]
d[icitur]. Duodecimo at[er] de mun[do] i[n]terioris q[uod]
hu[m]ana[m] r[ati]o[n]e[m] s[an]c[t]a salubrit[er] d[omi]nante
ut i[n] hac t[em]p[or]ali vita id agam[us] q[uod] co[n]se
q[ui]m et[er]na. q[ua]nta potui v[er]itate ac bre
uitate disserui. q[ua]n[tu]m q[uod]de re t[an]ta multi
plici atq[ue] copiosa m[ul]toq[ue] atq[ue] mag
no[rum] disputa[n]t[ur] m[ul]tis magnisq[ue]
celebrata. strictu[m] vno volu[n]te t[em]p[or]ali
si. o[mn]ib[us] et i[n] ip[s]a t[em]p[or]alitate. sed no[n]
du[m] q[uod] dei sit ymago d[ic]enda.

De p[ri]ncipali m[en]tis i[n] ymagine t[em]p[or]ali. c.

Nu[m]c v[er]o ad e[ss]e i[n] p[ri]ncipali ymagine
disputaco[n]is. vbi p[ri]ncipale m[en]tis
hu[m]ane. quo nouit de[um] ut nosse p[ot]est
o[mn]id[ic]endu[m] suscep[er]it: ut i[n] ea i[m]p[er]iam[us]
ymagin[em] dei. Quis e[st] m[en]s hu[m]a
na no[n] sit e[ss]e nat[ur]e. au[tem] e[st] d[omi]nante ymago
t[em]p[or]ali n[on] illis qua n[on]a melior n[on] illa e[st].
ibi q[ue]renda i[n] t[em]p[or]ali e[st] i[n] nob[is]. q[uod]
et n[on]a n[on]a n[on] h[ab]et meli[us]. S[ed] p[ri]ncipale m[en]s
i[n] seipsa o[mn]id[ic]enda e[st]. a[n]t[er] q[uam] sit par
ticip[er] dei: et i[n] ea rep[re]s[en]tata e[st] yma
go e[ss]e. Dixim[us] e[ss]e e[ss]e et si amissa
dei p[ri]ncipalit[er] absoleta atq[ue] defor
me. dei t[em]p[or]ali ymagine p[er]man[et]. So[lo] q[uod] p[er]
ip[s]o ymago e[ss]e e[st]: quo e[ss]e capax e[st].
e[ss]e e[ss]e p[ri]ncipalit[er] p[ot]est. Q[uod] t[em]p[or]ali magnu[m]
bonu[m] n[on] p[er] hoc q[uod] ymago e[ss]e e[ss]e no[n]

p[ot]est. E[ss]e g[er]m[in]es mem[or]it sui. itelli
git se. diligit se. Hoc se cernim[us]:
no[n]du[m] quide[m] de[um]: sed i[n] ymagi
ne dei. No[n] foris e[ss]e accepit mo
ria q[uod] tenet. nec foris t[em]p[or]alit[er] q[uod]
aspicit i[n]telligit. sic corp[or]is oculus.
nec ista duo velut forma[m] corp[or]is
i[n] ea q[uod] inde f[aci]ta e[st] i[n] a[n]i[m]a t[em]p[or]alit[er] vo
luntas foris i[n]u[er]it. nec ymagine i[n]t[er]
q[uod] foris visa e[st]. quoda[m]o rapt[ur]a.
q[uod] i[n] m[em]oria i[n]t[er]dit[ur]. cogitatio a[n]i
adea p[er]tinet i[n]t[er]dit[ur]. et i[n]de reco
datis format[ur] e[st] obtut[ur]. i[n]u[er]te
utq[ue] t[em]p[or]ali volu[n]tate. sic i[n] eis o[mn]i
debam[us] t[em]p[or]alit[er] f[aci]t. q[uod] i[n] reb[us]
corp[or]alib[us] rep[re]s[en]t[ur]. vel ex corp[or]i
b[us] p[er] sensu[m] corp[or]is i[n]t[er]dit[ur] q[uod]da[m]
trahebant[ur]. De q[ui]b[us] o[mn]ib[us] i[n] lib[ro] xj
disseruim[us]. Nec sic fiebat ut ap
pebat q[ua]n[tu]m de illa s[an]c[t]a d[ic]ereb[ur].
i[n] m[en]tis ho[m]i[n]is opib[us] co[n]stituta
q[uod] distiguenda fuit a sapia. v[er]u[m] que
sunt velut adu[er]s[us]a s[an]c[t]a a[n]i[m]a. s[an]c[t]a
o[mn]i[n]e h[isto]rica illata. ut s[an]c[t]a f[aci]ta
et d[ic]ta q[uod] t[em]p[or]ali pagit i[n] t[em]p[or]ali. ut i[n]
n[on]a i[n]t[er]dit[ur] s[an]c[t]a loas et i[n]t[er]dit[ur] o[mn]i
tuta s[an]c[t]a. s[an]c[t]a i[n] ip[s]o ho[m]i[n]e. q[uod] no[n] erat
o[mn]i[n]e. a[li]is doct[ri]nib[us]. a[li]is cogit[ur]
o[mn]ib[us] p[er] s[an]c[t]a fides. qua p[ri]mu[m]
i[n] l[ib]ro xj o[mn]id[ic]auim[us]. sic v[er]itates. q[uod]
b[us] si v[er]a s[un]t i[n] hac m[en]talitate i[n]d[ic]at[ur] b[on]i
v[er]it[ur]. ut b[on]a i[n] illa q[uod] d[ic]it[ur] p[ro]
mittit. i[n]m[en]sitate v[er]it[ur]. Nec
atq[ue] h[isto]ria h[ab]et i[n] t[em]p[or]ali ordi[n]e s[an]c[t]a:
i[n] quo nob[is] t[em]p[or]alit[er] m[em]orie v[er]it[ur]

et aoris facili9 apparet. Nā que
dā eoz pueniūt agnāoz discenū
he ei agnosabilia. 7 anq̄ agnos
cant: siuz agnāoz ī discenū gr
gnāt. **B**ūt at ūl ī loas sius. uel
q̄ in tpe p̄tlerūt. q̄m̄s q̄ p̄tlerūt
nō ipsa sūt. **F**eoz q̄dā signa p̄t
toz. q̄bz visis ūl auditis agnos
cant fuisse atz t̄n sisse. **T**ue signa
sita sūt ī loas. sic moūmēta mor
tuoz 7 q̄aūq̄ filia. ūl ī luttis fide
dignis. sic ē omnis grauius 7 ap
pbande auctonē hystoria. uel ī
amimis eoz q̄ iā nouerāt ea. **E**s
q̄p̄e cōpta ūl iā nota. 7 alijs uti
q̄ s̄t nosabilia. q̄z scāz puenēz.
et q̄ ea nob̄e illis. q̄bz nota s̄t do
cēbz p̄nt. **T**ue oīa 7 q̄n discūt
q̄ndā faciūt t̄ntatē sp̄e sua. que
nosabil' fuit 7 anq̄ nosceret. ei
q̄ adiūta agnōne discēt. q̄ tūc
ēē īapit q̄n discūt. ac t̄n volū
tate q̄ utzq̄ dūgit. **E**t at agnā
fuerit alia t̄ntas dū recolunt' sit.
iā m̄tā ī ipō aīo ex hīs p̄gimibz q̄
cū discūt s̄t īp̄esse ī mēoria. 7 ī
fōi nōē cogitacōis ad ea dūso r̄tor
dātis aspai. et ex ea volūtate q̄
t̄n duo ista dūgit. **E**n vō q̄ ori
unt' ī aīo. ubi nō fuerit sic fides
et cetā h̄mōi. 7 si aduētia videt.
cū doct̄na īferunt'. nō t̄n solē po
lita vel fōis pacta s̄t. sic illa que
credūt: s̄ īta oīo ī ipō aīo ēē cepe
rūt. **F**ides em̄ nō ē q̄d credit'. sed

qua credi. **E**t ī credit': illa cōspiciat'.
En q̄ ēē cepit ī aīo. q̄ iā erat anim9
anq̄ ī illo ista ēē cepisset aduenti
cū q̄dā ēē videt'. et ī p̄tias habet'.
q̄n succedete sp̄e iā ēē destitit'. **A**liā
q̄ nē t̄ntate facit p̄ suā p̄nciā rete
ta. **A**specta. dilcā: alia t̄n facit p̄
q̄dā sui vestigiū. q̄d ī mēoria p̄ter
ens deliquit. sic iā sup̄ dān ē. **A**n
virtutes q̄bz q̄bz ad et̄nitatē tendit'
desitunt' sūt cū ad eā p̄duerūt. **r. ix.**

Utū at nē ēē virtutes q̄bz ī hac
mōrlitate b̄n viuūt. q̄z ī tpe
īapuit ēē ī aīo q̄ cū sine illis p̄us
ēē t̄n anim9 erat. desināt ēē. cū ad
et̄na p̄duerūt. nō illa q̄d ē. **Q**uibz
dā ei visū ē s̄ desitunt'. **E**t de tribz
q̄dē. prudē. fortitudiē. tēperā. cū
hoc dī: nō n̄ dīa videt'. **I**ustia vō
ī mortal' ē: et mag' t̄n p̄ficiet' ī no
bis cū ēē cessabit. **D**e oībz t̄n q̄tuor
mag' auctor eloq̄ie tulliq̄ ī orō
sio dyalogo disputās. si nob̄ inq̄t
cū ex hac vita migrāiem9 ī beatoz
īulio ī mortale euū. ut fabule fe
rūt degē licet. q̄d opus ēē eloq̄ia.
cū iudicia n̄lla fient. a' n̄p̄is et' v̄tu
tibz. **N**ec ei fortitudiē egerem9 n̄llo
p̄posito. a' labore d' p̄cto. **N**ec iustia.
cū n̄ ēē q̄d appetet' alioi. **N**ec tēpe
rāia q̄ regēt eas. q̄ n̄lle eēnt libidi
nes. **N**ec prudē q̄dē egerem9. nullo
delicto p̄posito bonoz 7 maloz. **V**
na ēēem9 b̄n agnāoe nē et scā
q̄ sola deoz et' ē vita laudāda. **E**x q̄

intelligi potest cetera naturae esse. vni hoc voluntatis. Ita ille catus orator. cum philosophia predicaret: retolens ea quae a phis accipat. et predicare ac suauiter explicans in hac tamen vita quam videmus erumpens et errantibus plenam omnem quantum or naturas dixit esse virtutes. Nullam vero earum aut ex hac vita migrabimus si liceat ibi viuere. ubi viuunt beate. Et bonos animos sola beatus esse agnoscere et scire. hoc est deplacitum nunc. in qua nunc est melius et amabilius ea namque quam cunctis omnibus ceteris. in statu tamen naturae. Tu regem esse subditum. si iustitiae est. in mortalium est omnino iustitiam. nec in illa esse beatitudinem desinet. Et talis ac facta erit. ut perfectior et maior esse non possit. Fortassis et alie tres virtutes. prudentia in villo iam perdo erroris. fortitudo in molestia tolerandorum malorum. temperantia sine repugnanciae libidinum erunt in illa felicitate. ut prudente sit nullum bonum deo opponere vel egeret. fortitudinis et finis est coherere. temperantiae. nullo defectu noxio delatari. Rursum autem quod agit iustitia in subueniendo miseris. quod prudentia in praecauendis insidiis. quod fortitudo in periculis molestis. quod temperantia in coherendis delectationibus prius. non ibi erunt ubi omnino mali erit. Et per hoc ista virtutum opera quae huius mortali vita sunt necessaria. per fides ad quam referenda sunt. in partem habebunt. Et aliam nec faciunt finitatem cum ea penam tenemus. aspiciamus et animam?

aliam tunc futuram sit. cum ea non esse si fuisse per quodam eorum vestigia quae perinde in memoria deliquit. ipse. Quia et tunc finitas erit. cum id quod cunctis vestigiis et memoriis remnebit et videri agnosceret. et hoc utique tunc voluntate iungetur. *De cogitatione* Non omni istarum *inostribilibus temporalibus* quibus in memoria temporalium *in v.* rerum sciam quodam agnoscibilia cognitionum inest positione temporis antecedit sic se alia se sibi quae iam erant in rebus antequam agnoscerent. vel ea omnia quae per historiam agnoscunt. Quodam vero si esse inapiunt. vel si ad visibile quod omnino non erat ante oculos inest omnia. Agnoscere minus non praedit. a si aliquid sonet ubi adde auditor. sit perfectio inapiunt esse. sunt quae desinunt sonare et ex auditu. Verum si sit temporalis praedicta. si sit esse inapienda cognoscibilia cognitionis gignunt. non cognitione gignunt. Cognitione vero facta cum ea quae cognouimus posita in memoria recordatione reuoluit quod non videat potest esse tunc in memoria retentione. quod in recordatione visio. et hoc utique tunc voluntate iunctione. Pono in mente non sic est. Neque et aduentum ipsa est quod ad seipsam quae iam erat venit aliunde ea de ipsa quae non erat. a non aliunde venit. si in seipsam quae erat iam nata. sic ea ipsa quae non erat. per in mente quae iam erat. oritur fides quae non erat. a per agnoscere

sui recordado seipaz. ut i meoria
sua statuta videt qñ nō ibi fuit
anq̃ seip̃a ag̃scet. cū p̃fco ex q̃
eē cepit. nūq̃ sui memisse. nūq̃
se itelligē. nūq̃ se aare destitit.
sic iā oñdīa q̃ p̃ hoc qñ ad seip̃
sā cogitacōe dūtē fit t̃m̃tas ī q̃
iā et ūbū possit itelligi. format
q̃ppe ex ip̃a cogitacōe. volūate
vtrūq̃ iūgente. Ibi g̃ magis cog̃
cenda ē ymago quā q̃m̃. *An
semp̃ meoria p̃t̃at̃. īzū sit*
Sed dicit d̃s. nō ē ista *c. xi*
meoria q̃ mēs sui memis
se p̃hibet q̃ sp̃ ē p̃ns: meoria p̃t̃
toy nō p̃nāū est. Nā q̃dā cū de
ṽtutibz agent. ī quibz ē et tūllīa
t̃m̃ ista p̃denāā diuisert. meoria.
itelligēā. p̃uidēāā. Meoria. s̃q̃ p̃
t̃is. itelligēā p̃ntibz. p̃uidēāā
rebz tribūtes fut̃s. quā nō h̃nt
certā. n̄ p̃f̃a fut̃oy q̃d nō ē mun⁹
hōim. n̄ det̃ desup ut p̃p̃h̃is. Vñ
sc̃ptā sap̃ie de hōibz agēs: cogita
tiones inq̃t mōilū timide. et in
ite p̃uidenē mē. Meoria vō de p̃
t̃is et itelligēā de p̃ntibz ita ē.
s̃ p̃ntibz utiq̃ ī corp̃alibz rebz.
Nā corp̃ales corp̃alē p̃ntes sūt
asp̃ibz odor. S̃ q̃ dicit meoria
nō ēē p̃nāū. attēdat q̃admodū
dēm sit ī p̃f̃ s̃c̃aribz l̃is. ubi ma
ioris aūre fuit ṽboy iteg̃tas. q̃
vitas rez: nec t̃līa passy ṽlixes
oblito ne sui ē it̃haus discrimē

tāto. Vñgilīa ei cū sui nō oblitū di
cet ṽlixē. q̃d aliud itelligi voluit?
n̄ q̃ mēnerat sui. Cū s̃ g̃ p̃ns eēt
nullo mō sui memiss̃: n̄ ad r̃s p̃ntes
meoria p̃t̃nēt. Quapp̃ sic it̃ebz p̃t̃
tas ea meoria d̃r. q̃ fit vt valeāt re
colū et recordai: sic ī re p̃nta q̃d sibi
ē mēs meoria sine absurditate di
ceda ē. q̃ s̃ p̃fco ē. ut sua cogitacōe
possit. ī utiq̃ sui aore diūgi. *Qua
liter mēs obtineat ymaginē dei*
Het ī t̃m̃tas mēt̃is nō *c. xii.*
p̃pt̃ea dei ē p̃go q̃ sui mem̃t
mēs. et itelligit ac diligit se: s̃ q̃a
p̃t̃ et mēmiss̃ ī itelligē et amare
a quo f̃cā ē. Qd cū f̃at: sap̃ies ip̃sa
fit. S̃i at̃ nō f̃at: et cū sui mem̃t.
seq̃ itelligit ac diligit. stulta ē. H̃ei
nerit itaq̃ dei sui: ad cū p̃gine f̃cā ē:
cūq̃ itelligat atq̃ diligit. Qd ut bre
uius dicā colat deū nō f̃m̃. cū ab eo
mpay f̃cā ē. ī cū ēē p̃nc̃ps p̃t̃. p̃t̃ q̃d
sc̃ptū ē. Ecce dei culty ē sap̃ia. Et nō
sua luce. s̃ sūme illiq̃ lucas p̃t̃ap̃ae
sap̃ies est: atq̃ ubi et̃na. ibi b̃tā rez
bit. Sic ei d̃r ista hōis sap̃ia. ut ī dei
sit. Tūc ei vera ē. Nā si huāna est:
vana ē. Peq̃ nō ita dei q̃ sap̃ies d̃b̃e.
n̄ ei p̃t̃ap̃acōe sui sap̃ies ē. s̃ mēs
p̃t̃ap̃acōe dei: s̃ q̃admodū d̃r ī iust̃
na dei nō solū illa q̃ ip̃e iust̃y ē. sed
quā dat hōi cū iustificat īp̃iū. Quā
d̃m̃dās ap̃l̃s: aut de q̃bz d̃a. Ignorā
tes ei dei iust̃iā ī suā volētes d̃sti
tue: iust̃e dei nō s̃t p̃b̃iecti. Sic ī dia

de quibusdam potest ignorantes dei sapientiam suam
volentes ostendere. sapientie dei non se subiecti.
Est etiam non ficta que fecit omnes creaturas. magis
nas puasque nas eis que fecit sine dubita
tione presentibus. ac per hoc et hac de qua loquitur
in rationali et intellectuali que hominibus mens est
ad eius progeniem que eam fecit facta. Illa autem re
tis nam presentia dicitur esse eadem non longe
posita ab unoque nostrum sicut apostolus dicit ad
iugum. In primo eius vivimus. movemur et sumus.
Et si secundum corpus dicitur: et de isto corpe
omnino possit intelligi. Nam et in illo secundum
corpus vivimus. movemur et sumus. Unde
sine mente que facta est ad eius progeniem de hoc
accipit: excellentiore quodam eodemque modo
visibili. sed intelligibili modo. Nam quod
non est in ipso de quo dicitur scriptum.
quoniam ex ipso et per ipsum et in ipso sunt omnia.
Vide si in ipso sunt omnia. in quo tandem possunt
vivere que vivunt. et moveri que moventur
non in quo sunt. Non tamen omnes cum illo sunt. eo
modo quod dicitur: ego spero te. Hec ipse
cum omnibus eo modo quod dicitur. Dominus vobiscum.
Hanc itaque hominibus mensura est cum primo non esse.
sine quo non potest esse. In qua enim est. paulum
sine illo non est. Et tamen si ea non meminit
omnesque non intelligit. nec diligit. cum illo
non est. Ad autem quod perit obliviscat. non
quod moneri eis utique potest. **De remissio**
tem in deum in capax est humana na

De vi tua. Capitulum xiii.
sibilibus rebus ad hanc summa
exemplum. Dicit etiam quod sapientia que non re
cognoscas. nosti me. Et ut como
neat dicit. ubi. quoniam. quod est innotuit

omnibus adhibitis signis quibus in memoria re
uocatus si non recognoscas. ita iam
oblitus es ut omnis illa notitia perierit
deleta sit animo. non quod ad restat non ut
credas ei que hoc dicit quod animam eius
novas. aut ne hoc quod si fide et dig
na esse que loquitur non videt. Si autem
remisceris. profecto redibis in memoria
tua. et in ea invenies quod non fuerat pe
nitentia obliviscat deletum. Redeamus
ad id per quod adhibuimus humane
iustitiam ex. In cetera psalmus
non. Dulant magis patres in ip
sum. et. Porro vicesipsum. remis
cent magis et dulant ad dominum unum
si fines terre. non in sicerat oblite
iste getes deum. ut ea non memorato
recordarentur. Obliviscendo autem deum
tempus obliviscat vitam suam converse
fuerat in morte: hoc est infernum.
Comemorate vos dulant ad deum tempus
remiscetes remiscendo vitam suam:
in eas habet obliviscat. Ite legitur
in nonagesimo tertio. Intelligite nunc
insipientes in populo. et stulti aliquam sa
pientiam. que placent auribus non audiet.
et eis dictum est que de deo vana dixerunt.

Et primum mens mea sui non carereat.

De dilectione. capitulum xiiii.
autem dei plura reperiunt in divinis
eloquiis testimonia. Ibi est et illa duo
descripte intelliguntur: quod neque diligit
in non meminit. et quod perit nescit.
Unde est id notissimum preceptum quod preceptum.
Diliges dominum deum tuum. Sic itaque

condita ē mēs humana. ut nūq̃ sui
nō mēmet: nūq̃ se nō itelligat.
nūq̃ se nō diligit. **¶** qm̃ qui o
dit aliq̃. nocē illi studet. nō ī mei
to et mēs hōis qm̃ s̃ nocet odisse
se dī. hesitēs ei sibi vult male. dū
nō putat sibi obēē qd̃ vult. s̃ tñ
male s̃ vult. qm̃ id vult qd̃ obsit
s̃. **¶** Vñ sc̃ptū ē. **¶** Diligit imāte
odit aīaz suā. **¶** Quis se diligere
nouit deū diligit. **¶** Vñ deū nō
diligit. **¶** si se diligit qd̃ ei nālū
ditū ē. nō nō īguēient odisse se
dī. cū id agit qd̃ s̃ adūsat. **¶** s̃ sc̃p
sū tñ suus īmīq̃ īsc̃q̃tur. **¶** p̃
fecto ē error hōiendū. ut cū s̃ ob
pdeē velūt. mltā nō faciāt n̄ qd̃
eis p̃maosū sit. **¶** humile morbū
mutor̃ aīalū cū poeta describēt
dñ māt meliora p̃p̃s errorē q̃ hō
tibz illū. disassos nudis lamia
bāt dētibz artus. **¶** Cū morbz ille
corpi s̃ fuit. cur dixit. euorē. n̄ q̃
oē aīl cū sibi nā cōaliatū sit. ut
se custodiat q̃ p̃t. talis ille eāt
morbz ut ea quor̃ salutē appetebāt
sua mēbra lamiaēt. **¶** Cū autē deū di
ligit mēs. **¶** s̃ sic dcm̃ ē eā s̃ sc̃pt̃
mēmit. eūq̃ itelligit. rē illi de
p̃p̃io suo p̃ap̃. ut eū sic se diligit.
¶ Iā em̃ si nō p̃ulse s̃ rē diligit aī
deū diligit. cūq̃ p̃tapaaoē r̃go
illa nō solū ē. uer̃ ī ex uetustate
renouat. ex deformitate reformā.
ex īfelicitate b̃nficat. **¶** Cūq̃ em̃

se ita diligit. ut si alter p̃ponat. ma
lit oīā q̃ īfīa se diligit p̃de q̃ p̃ire. tñ
supiorē defendo. ad quē solū posset
custodiē fortitudinē suā. eo q̃ frui
luē suo cui camit̃ t̃ p̃p̃o ffortitūe mēā
ad te custodiā. **¶** Et ī alio **¶** Accedite ad
eū ī illūamī. sic īfīa ī febrosa fīa
ē. ut a se q̃ ipā īea q̃ nō s̃ qd̃ ipā. q̃
bus supior est ipā īfeliciā laberet p̃
aōres quos nō valet vīcē. et erioēs
a q̃bz nō videt q̃ possit rediē. **¶** Vñ iā
deo miferate pēitēs clamat ī psalm̃.
¶ deseruit me fortitudo mea: **¶** lūmē ocu
lor̃ meor̃ nō ē meū. **¶** Hō tñ ī hīs
tātis īfīmitatis ī exor̃is malis aīaz
potuit nālē mēoriā. ītellc̃m. et a
mōre suū. **¶** p̃ qd̃ mīto dīa potuit
qd̃ sup̃ īmēoriā. **¶** q̃ q̃ ī r̃gīe dei
ābulet hō. tñ vane d̃turbat. thesau
rizat **¶** nescit cū d̃ggabit ea. **¶** Cur ei
thesaurizat. n̄ q̃ fortitudo deseruit
eū. p̃ quā deū h̃ns īllū rei īdīgēt.
¶ Et cur nescit cū d̃ggauit ea. n̄ q̃
lūmē oclor̃ eā nō ē cū eo. **¶** Et id nō
videt qd̃ vltas ait. **¶** Stulte hac nocte
aīaz tuā repetūt a te: hēc q̃ p̃asti
cū erūt. **¶** Vñ tñ q̃ talis ī ymagine
ābulat hō. et h̃t mēoriā ī tellc̃m
et aōiē suū hōis mēs si ei māifesta
rēt. q̃ utq̃ h̃rē nō posset. et vñ ē
duobz p̃mitteret elige. alter p̃ditu
r̃. ā thesauros q̃ d̃ggauit d̃ mētē
q̃ usq̃ adeo nō h̃t mētē ut thesa
ros mallet h̃rē q̃ mētē. **¶** Thesauri
ei p̃nt p̃lexq̃ mētē f̃buerē. ī mēs

q̄ thesauris nō s̄bvertit. sine vllis
thesauris facili9 i expediat p̄t vīre.
Quōd vō vllōs thesauros n̄ p̄ mente
pōt posside. Si ei puer ut i fās q̄
uis ditissim9 nat9. cū sit dñs oīm.
q̄ iure s̄t ei9. n̄ possidz mēte sopita
quonā tandē mō quicq̄ quicq̄ mē
te possidebit amissa. **H**ic de thesa-
ris q̄ loq̄r q̄ eis q̄libz hoīm si tal
optio pponat. mauult carē q̄ mē
te. cū eos nēo pponat. nēo cōparz
lumibz corpis. q̄bz nō auz rarus
q̄sq̄ hō. s̄ oīs hō possidz celū. **P**
lūa ei corpis q̄sq̄ possidz. quicq̄
libent̄ videt. **Q**uōd ḡ si tenē vtrq̄ nō
possit. i alterutq̄ cogat amittē. nō
thesauros q̄ oīos malit. **E**t tñ si
ab eo fili dīdāoe q̄rat. utq̄ oīos
malit amittē an mēte. q̄s mēte
nō videat eū oīos malle q̄ mēte.
q̄es q̄ppe sine oīal carnis humana
ē. oīi at carnis s̄n mēte beluini s̄t.
Porro q̄s se nō hoīez malit eē etiā
carne cetū. q̄ beluā videntē. **H**ec
dixi ut et tardiores q̄uis biuit mo-
nerent a me. i quoy oīos ul aures
hee lrē puenerūt. q̄ntū mēs diligit
seipsā. et infina et etiās. male di-
ligēdo atq̄ sectādo q̄ s̄t m̄fra ipsā.
diligē nō posset. si se oīno nesciret.
id ē si sui nō memisset. nec se intel-
liget. quā i se p̄gme dei tā potēs ē
ut ei cō ymago ē valeat iherē. **E**c
ei ordinata ē nāq̄ ordiē. nō loq̄r
ut sup̄ illā nō sit n̄ ille. **D**eniq̄ cū

illi pemit9 adhesit. vñq̄ eut sp̄s.
Cui rei attestat apls dices. Qui ad-
hēt deo vñq̄ sp̄s ē. **A**ccedēte quide
ip̄a ad p̄ticipaciōz nē vitat b̄tū
dīm̄s illi9. nō tñ arscate illo i nā
vitatē i boītatē suā. **I**n illa itaq̄
nā cū feliat adhesit. i mutabile
videbit oē qd vidit. **T**ūc sicut ei
dīma s̄ptura pmittit. sciaabit i
boīs desiderū ei9. **P**omis i muta-
bilibz ip̄a t̄m̄tatē deo suo cō yma-
go est. **D**e m̄tibilitatē mēti
hūane q̄ sit ex misera b̄tā.
Et ne vsp̄ia **Capit v.**
Edeitēps violet. erit i absco-
dito vult9 ei9. tāta v̄btatē ei9 i ple-
ta. ut eā nūsq̄ peccatē delēt. se-
ipsā vō nē qñ videt. nō aliq̄ i
m̄tibile videt. **Q**uōd idē cū nō du-
bitat. q̄ misera ē. i b̄tā eē deside-
rat. nec ob ad s̄i sp̄at hoc posse.
n̄ q̄ mutabil. **N**ā si mutabil nō
ēet. sic ex b̄tā misera. sic ex mi-
sera beata eē nō poss. **E**t qd eā
misera feciss̄ s̄b oī potētē i bono
dñō. i n̄ peccatū suū i iusticia dñi
sui. **E**t qd eā fuerit b̄tā. i n̄ meritū
suū. i p̄mū dñi sui. **H**ic i m̄tū ei9
ē. grā ē illi9. cō p̄mū ē b̄tūdo ei9.
Iusticiā q̄ppe ō dare nō p̄t. quā
p̄ditā nō h̄t. **H**āc ei cū hō conde-
tur accepit. i peccādo utaq̄ p̄di-
dit. **A**cepit ḡ iusticiā. p̄ qd b̄tū
dīmē accepit mēat. **P**n̄ verat ei
dī ab aplo. q̄ de suo bono s̄bna

in pietate. **Q**uod ei habet. quod non accepisti:
Si autem accepisti? quod gladius qui non
 accepisti? **I**n autem bene recordatur domini
 sui. spiritu eius accepto sentit ordo. quod hoc
 disat in domino magister non in gratuito ef-
 fectu posse se resurgere: non in suo
 voluntario defectu cadere potuisse. **N**o-
 sane remissat beatitudinis sue. **F**uit
 quippe illa et non est eius. quod ista perennitatis
 oblita est: ideoque nec commemorari potest.
Credidit autem de illa fide dignis libris
 dei sui per eius prophetas conscriptis. nar-
 ratibus de felicitate paradisi. atque id
 primum et bonum hominis et malum hysto-
 rica traditione indicantibus. **M**einde autem
 dei sui remissat. **I**lle quippe spiritus est. nec
 fuit et non est. nec est et non fuit: sed sic
 nunquam non erit. ita nunquam non erat. et
 ubique totus est. **P**ost quod ista in illo vi-
 uit et mouet et est: et ideo eius remissat
 a patre. **N**o quod hoc recordatur quod eius non
 uerat in adam. a alibi autem habet cor-
 uita. aut cum primum factus est ut iteraret
 hunc corpus. nichil ei horum ordo remissat.
Postquam horum est. obliuio dei deletum est.
 si commemorat ut dicitur ad dominum. tamquam
 ad eam lucem quod est cum ab illo auerteret
 quodammodo tangebatur. **N**am hic est. quod
 est ipse cogitat eternitatem. et multa re-
 reprehendunt. reque laudant in hominibus
 moribus quibus eam tandem regis iudicant
 non in quibus videtur quodammodo quodam vi-
 uere deat. et si nec ipse eodem modo uiuat
 ubi eos videtur. **N**eque ei in sua natura
 cum paulo mente. ista videant. eo

rumque mentes ostet esse mutabiles. has vero
 regulas immutabiles videat. quodque tenet
 et hoc videtur potuit. nec in abdito sue
 mentis. cum ille sit iustus. mentes vero eorum
 ostet esse iniustas. **U**bi nam sit iste regule
 scripte. ubi quod sit iustus et iniustus agitat.
 ubi tenet hunc esse quod ipse non habet. **U**
 bi ergo scripte sit non in libro lucis quod uitas
 dicit. **P**er omnes leuius describitur. et in cor-
 hominis quod operatur iustitiam non migrando. **S**
 tibi imprimendo transmittit: sic ymago ex
 anulo et iterum transmittit et anulum non reli-
 quit. **Q**ui vero non operatur? et tamen videtur quid
 operandum sit: ipse est quod ab illa luce au-
 terat: a qua tamen tangit. **Q**ui autem nec vi-
 det quodammodo sit videndus. excusabilis
 quod peccat. quod non est transgressor legis in-
 agitante. **S**ed ipse splendore aliquando ubi
 quod prout uirtutis attingit. quod admo-
 nitione ostendit. **D**e informatione mentis

Quod ymagine dei. **ca. xvi**
Qui vero commemorat quodammodo ad
 dominum ab ea deformitate quod per cupidita-
 tes scilicet deformabatur hunc scilicet. re-
 format ex illo audientes apostoli durante.
Nolite deformari hunc scilicet. **S**ed reformamini
 in nouitate mentis uere: ut recipiat illa
 ymago ab ipso reformari a quo formata est. **N**o ei
 reformare seipsam potest: sic potuit deformare.
Qui et alibi. **R**enouamini spiritu mentis
 uere. et induite nouam hominem quod secundum deum crea-
 tus est in iustitia et sanctitate uirtutis. **Q**uod autem
 ait. secundum deum creatum. **H**oc alio loco dicit
 ad ymaginem dei. **S**ed peccando iustitiam et
 sanctitatem uirtutis amisit. **p**er quod

hec ymago de foris et de color facta est.
Hac recipit cum refertur atque renouatur.
 Quid autem ait. spiritus mentis. non ibi du-
 as res intelligi voluit: quia aliud sit
 mens. ad spiritus mentis. Sed quod dicitur mens
 spiritus est: non autem omnis spiritus mens est. Est enim
 spiritus et deus qui renouandi non potest: quia nec
 veterascit potest. **D**icit et spiritus in homine qui mens
 non sit: ad quem pertinet regenerationis
 sitis corporis. De quo dicit apostolus. Si autem
 orauit lingua. spiritus meus orat: mens autem
 mea intractosa est. **H**oc etiam ait. quoniam id
 quod dicitur. non intelligitur: quia nec dicitur potest
 corporaliu vocum regenerationis sonum oris.
 spiritus cogitatione. **D**icit et hominis anima spiritus.
Vnde est etiam. Et in domino capite tra-
 didit spiritum. quod significata est mors cor-
 poris anima exiit. **D**icit spiritus et petoris
 quod in ecclesiaste libro salomonis apostolus
 scriptum est ubi ait. Quod sit spiritus filiorum
 hominum. si ascendit in se sursum. et spiritus
 petoris si descendit in se deorsum in terram.
 Scriptum est etiam in genesi. ubi dicit dilu-
 uio mortua fuisse uniuersam carnem que
 habebat in se spiritum vite. **D**icit et spiritus veteris
 apostolus res corporales. **V**nde est id in psal-
 mus. Igitur quando. in my. glacies. spiritus
 excellens tepestatis. **Q**uia ergo tot modis
 dicit spiritus. spiritum mentis voluit dicere eum.
 qui mens vocatur. sicut ait etiam idem apostolus
 in expoliatione corporis carnis. non du-
 as res utique intelligi voluit. quia ad sit-
 ium aliud corpus. Sed quia corpus multarum
 rerum nomen est: quia nulla caro est. Nam
 multa sunt excepta carne corpora celestia

et corpora terrena. Corpus carnis dicitur:
 corpusque caro est. **S**ic itaque spiritum mentis
 eum spiritum qui mens est. Alibi quoque apostolus
 regenerationem nominauit. sed alius ubi id
 ipsum patiens. Expoliatos vos in
 qui veteres homines cum actibus suis. indu-
 ite nouum qui qui renouatur in agnitione
 dei qui creauit eum. **E**t ibi ergo legitur. in-
 duite nouum hominem qui secundum deum creatus
 est. hoc in isto loco. induite nouum hominem
 qui renouatur secundum regenerationem eius qui crea-
 uit eum. pro eo uero quod ibi posuit. in-
 iustitiam et sinitate uirtutis: hoc posu-
 it hic. in agnitione dei. **S**it ergo ista re-
 nouatio refectioque mentis secundum deum
 uel secundum regenerationem dei. **S**ed ideo dicit secundum
 deum. ne secundum aliam creaturam filii pu-
 taretur. **I**deo autem secundum ymaginem dei
 ut itea se intelligat fieri hanc reno-
 uatio ubi est ymago dei. id est in me-
 te. **A**dmodum dicitur secundum corpus
 mortuum. non secundum spiritum eum qui de
 corpore fidelis et iustus abredit. **Q**uid
 est dicitur secundum corpus mortuum: non
 corpus uel in corpore. non anima uel in anima
 mortuum. **A**ut si dicitur. secundum corpus
 est pulcher. ad secundum corpus fortis.
 non secundum animam. quod est ad hoc corpus
 non anima pulcher ad fortis est. **E**t in-
 nichilum ita loquimur. non itaque sic
 intelligamus secundum ymaginem eius qui cre-
 auit eum quia alia sit ymago secundum
 quam renouatur. non ipsa qui renouatur.
Quia sit in me ergo baptismus in nouatione
 qui perficitur de die in diem in agnitione dei. **xvii.**

Sane ista renouatio nō mō
mēto vno fit ip̄s iustificōis
sic mōmēto vno fit illa i baptis
mo renouatio remissioe om̄i
pccōz. Neq̄ eī vñū q̄tulū cūq̄
remanz qd nō remittat. Sed
q̄admodū ad e carē febribz. ad
ab īfinitate q̄ febribz fūā ē re
ualefcō. Itēq̄ aliud ē infirū
telū de corpe demē. ad vulnū
qd eo fūm ē scdā cūm cōde sanāe.
Ita p̄ma curatio est cūsa re
mouē lāguorē. qd p om̄ i dūl
gēciā fit pccōz. 2ª sanare ip̄m
lāguorē qd fit paulatī p̄ficiēdo
i renouacōe h̄y p̄magis. Que
duo demōstrāt in p̄p̄. ubi legit̄
q̄ p̄p̄ia sit oībz unq̄tatibz tuos
qd fit i baptismo. Deinde se^rre
sanat oīs lāguores tuos. qd fit
condiciōis accessibz cū hec p̄go re
nouat. De q̄ re ap̄ls aptissimē lo
cutū ē dīcēs. Et si extior hō n̄ cor
rūp̄t: s̄ iūior renouat de die i diē
renouam̄ at i agnicōe dei. hoc ē
i iustia i sātate vitat. p̄d se se h̄z
ap̄lica testio q̄ paulo an̄ mēora
ui. In agnōe i dei. iustia aq̄ et
sātate vitat. q̄ de die i diē p̄fin
endo i nouat. t̄m̄ s̄ert aōrē a tpa
libz ad etha. a visibilibz ad i tel
ligibilia. a cōz libz ad spūalia:
atq̄ ab istis cupiditate frenare
ac minue. illisq̄ se p caritate al
ligatē diliget i s̄istat. t̄m̄ at f̄it

q̄ d̄m̄tq̄ adiuuat. Dei q̄ppe s̄m̄a ē:
In me n̄ potestis facē. In q̄ p̄uēctū
i accessu tenētē mediatois fidē cū di
es vite h̄y ultimū q̄q̄ p̄perit p̄ducē
dū ad deū q̄ coluit. i ab eo p̄ficiendū
exapiet ab āgel s̄ab i corruptile corp̄
i sic s̄cū nō ad penā. s̄ ad glāz t̄rep
tū. In hac q̄ppe p̄gīe t̄ p̄f̄a est vi
sio: de q̄ d̄t ap̄ls. p̄ideq̄ n̄ p̄sp̄ctm̄
t̄emiḡte: t̄ at facie ad facie. Itē d̄t.
Nos at reuelata facie glāz d̄m̄ specu
lātes i eandē p̄gīe t̄m̄sformam̄ de
glā i glāz t̄q̄ a d̄m̄ spū. Hoc at qd
fit de die i diē b̄n̄ p̄ficiētibz ap̄ls
ioh̄es. dilāssi inq̄t n̄ filij dei sum̄
i nōd̄ apparuit qd eri. Jam q̄ cū
apparuit s̄iles ei eri. q̄ videb̄ eū
sicuti ē. *posse hōz corē etiā p̄ma
gīe dei accipi s̄m̄ q̄ vbiū caro*

Hic ap̄ s̄m̄ est. cap̄ xviij.
parz n̄ i ista p̄gīe dei s̄m̄ eri
plenā s̄ilitudinē: q̄n̄ eī plenā p̄ce
pit visioz. q̄q̄ possit h̄ a iō^a ap̄lo
et de i mōlile corp̄is d̄m̄ vidi. Et in
hac q̄ppe s̄iles eri deo. s̄ t̄m̄ filio q̄
solus i t̄m̄tate corp̄is accepit. i quo
mortuū res̄er̄xit. atq̄ id ad sup̄na p̄
uerit. Nā d̄t ista p̄go filij dei i qua
sic ille i mōrle corp̄is h̄eb̄ i d̄formēs
f̄a i hac p̄te nō p̄ris p̄gīs. a sp̄s s̄cū.
s̄ t̄m̄ filij. q̄ de hoc solo l̄t̄: et fide
s̄amissia accip̄t. Vbiū cāo s̄m̄ ē. p̄t
qd ap̄ls. q̄s m̄q̄t ante p̄s̄auit i p̄des
t̄mauit d̄formēs s̄m̄ p̄gīs filij sui ut
sit t̄p̄e p̄mogenitū i m̄ltis s̄ibz. p̄mo

gemitu utiq; a mortuis fm eundē aplz
q morte sciata ē cad e9 i otuclia. re
surret i gla. **¶** Sed hāc yginē filij sui
au p t mōrlitē d fōm i corpe eadē d
agi9. qd ite dē idē apls. **¶** Sic pōuū
yginē tēmi. portem9 i yginē e9 q
de celo ē. ut scz q scdm adā mortales
fuim9. fm ym t mōrles nos futōs
fide vā. et spe cta. fimaq; teneant.
¶ Sic ei nē eandē yginē portare pos
sum9. nōdū in visione. s i fide: nō
dū i rē. s i m spe. **¶** De corpib9 q ppet
siēctione tūc loqbat apls: cū hoc
dicet. **Quia pte sui hō ad yma
ginē q silitudmē fēc sit dei cap**
At uō illa ymago de q **vix**
dān ē. facia9 hōz ad yginē
et silitudmē nūz. qz nō dān ē ad
meā. ul ad tuā: ad yginē tmitat
fm hōiez credi9. i qnta potuū iuef
tigacōe dphendim9. **¶** Et ideo fm
hāc poa9 i illd itelligend ē qd apls
ait iōs. **¶** Biles ei eriz. qm videbun
eū sicut ē **¶** Et deide dixat. filij dei
sum9 **¶** Et t mōrlitas carnis illo pfi
ciēt mōmēto resīctiōis. de q ait
apls paul9. **¶** In ictu oclī. i nouissia
tuba. **¶** Canet ei tuba. i mortui res
get i corrupti. i nos imūbim. **¶** In
ipā nāq; ictu oclī an iudiciū resg
i utute. i incorrupcōe. i gla. corpe
spūale: qd nē semiat in i fūitate
corrupcōe. otuclia corpe aīale.
¶ Ymago vō q renouat spū mētis i
agmācōe dei nō exti9 s i itez de die

i die ipā pfiat visione. q tūc at
p9 iudiciū facie ad facie. **¶** It aut
pfiat p spectz i emgmate. p aud
pfectiōz dōm itelligend ē: s ites ei
eriz. qm videbū eū sicut ē. **¶** Hoc
ei donū tē nob dabi. cū dcm fuit
vēte bndā pīs mei possidete
reg9 patū vō. **¶** Tūc qppe tollet i
pius ut nō videat daltatē dei
qn ibūt simstī i supliu etm.
eūtibz dextis i vitā ethā. **¶** Hec est
at p dū vltas vita ethā: ut cog
noscat te vnu vey deū. i quē m
sistā i hūm ym. **¶** Hāc dteplatiāz sa
piāz quā ppe puto i libz scs ab
saā distictā sapiāz nūcipai dū
taxat hōis. q qdē illi nō ē n abi
q ptiapacōe vō sapiēs fm mēb
iōnal i itellatūlis pē cyero cō
mēdās i fine dyalogi orten s i
q nob inqt dies noctesq; d fiderā
tibz. acuetibz q itelligētā que
ē mētis a aēs. cauetibz q neqn
illa ebestat. id ē i pthia vūctibz
mag9 spes ē. a si hoc qd scim9 et
sapim9. mōrle i caduā ē. i oclū
dū nob pfuctis mūmibz huāms
occafū. n3 molestā extictiōz et q
qetē vite foē. a sic ātiq9 pthibz hīs
qz maxis lōgez clarissis placuit
ethos a iōs ac d mōs hēm9 sic exis
timādū ē quo mg9 hī fuerit. sp i
suo cursu. id ē i rōe i iuefigandi
cupiditē. i qo m9 se admiscuerit
atq; ipliauerit hōm vicijs et er

ioribus hoc his faciliore accessu et re-
ditu teli fore. Deinde addes hanc
ipsam clausulam repetendo simonem
fines. *Ex* inquit ut aliqui terminet
oris. si aut extingui in ille volumus
in his artibus vivere. et si ex hac
vita Italia. a paulo meliore domu
sine mora demigrare. His studiis
ois nobis opera et cura ponenda est. hic
minor hominem tam ingenii profectus
mumibus humanis hominibus in phia vi-
uetibus qui deplacide vitatis beatos
fuit. iocundum promittit occasum. si hoc
quod scimus et sapimus. mortale et ca-
duum est. qui hoc moriat et iteradat
quod non diligebamus. ut potius quod
atroci odere. ut iocundus nobis
sit et occasus. *Per* hoc non didicist
a phis. quod magis laudibus predi-
cat. si ex illa noua academia
ubi ei dubitare de rebus manifestis
sibi placuit. ista sententia redolebat.
A phis autem sic ipse confitetur maris
logeque clarissimis ethos esse aios ac-
ceperat. *Et* in quippe cum non inueniet
hac exhortatione exatatur. ut in suo
usu iopiant. cum venit vite hanc ex-
mum. id est in re et inuestigandi cupidi-
tate. *Quin*que se admisceat atque im-
plicet hominum vicibus et erroribus. ut
eis facilius sit egressus ad deum. *Et*
iste causa qui constituit in amore atque in-
uestigatione vitatis non sufficit mi-
sibi id est oibus cum ista sola ratione mori-
libus sine fide mediatoris quod in libris

superioribus huius operis maxime in quarto
et triduo quantum potui demonstrare
autum. *Inquit lib. xvii. De ex-
cellencia animi ad ymaginem cre-
atoris. Sapientia prima.*

Multes in rebus que sunt
se ad agnoscendum eu-
a quod sunt se excedit ratione
iam pervenimus ad eius y-
maginem quod est homo
eo quo ceteris animalibus. id est
ratione ut intelligitur. et quicquid ad deum anima
nali ut intellectuali dici potest. quod pertinet
ad eam rationem. quod mens vocatur ut anima. *Et* non
nonnulli auctores lingue latine id quod ex-
cellit in homine et non est in petore ab anima
que testis et petori suo quodam loquendi
more distinguunt. *Super* hanc ergo naturam
si quis animam ad. et vox quoniam. deus enim
se non creata. si creatura. *Que* ut sit tri-
nitatis non solum credendum digne scripture
auctoritate. *Verum* et intelligendum aliquo si
possumus iam ratione demonstrare debemus. *Cur*
autem diximus si possumus res ipsam cum qua
disputando cepit. melius indicabit.
Deus quippe ille quem quoniam adiuvabit
ut spiritus. nescit infatuosus labor me. et
intelligamus quodammodo dominum sit in per-
fecto. *De summo bono quod semper
quod inueniendum. Sapientia 2^a.*

Letetur cor quoniam dominum. quante
dominus et confirmamini. quante facie
eius spiritus. *Videt* enim quod spiritus quoniam. nunquam in-
ueniri. *Et* quomodo letabitur. et non potius
constabit cor quoniam dominum. si non potuerint

inuenire qd qrit. **N**o em ait. Ite cor
inueniatur. s. qrenau dñz. Et tñ dñz
inueni posse dñ querit. testat ysaiab
ppha ai dñ. **I**te dñm. et moy ut i
uenitis eu. iuocate illu. Et ai appi
querit vob dñm q ipm via sua
et vñ i qu cogitacões suas. **S**i g
qrit inueni pt. cur dñm e iute fa
cie e9 sp. **A**n et iuentz forte qrend
e. **S**ic ei s. mōphensibi. requēda
no se existit n. iueisse q q sit mō
phensibile qd qrebat potuit iuei
re. **C**ur g sic qut si iōphensibile
ōphendit eē qd qrit. n. q cessandū
nō ē qdū i ipā iōphensibiliū re
rū inq̄sitione pfiat. **E**t melior. me
lior q sit qrens tā magnū bonū.
qd et iueiendū qrit. et qrendū in
uenit. **N**ā et qrit ut iueiat dñz.
et iueit ut qrat auidi9. **B**edm hō
acapi pt qd dñm ē in libro eccl̄stico
dicē sapiāz. Et me māducāt adhuc
esuriēt. et q me bibūt adhuc siat.
māducāt em i bibūt. qz iueniūt.
et qz esuriūt at siat. adhuc qrit.
Fides qrit. intelles iueit. **P**ot qd
ait ppha: n. crediditis. nō itelliget.
Et rurs9 itelles eū que iueit. adh
qrit. **D**s ei respexit s. filios hōm
sic i p̄l̄ carit. ut videat si ē itelligēs
a. requens deū. **A**d hoc ergo dñ eē hō
itelligēs ut requat deū. **S**atis itaqz
remēdrati fuim9 i his q deus feat.
ut p̄ eas gnosset ipē q feat. **I**nu
sibilia ei e9 a cātura mōdi p̄ ea que

stā s. intellā d̄spiciūt. **I**n argu
unt mli sapiē q de his q vident
boā nō potuerūt sad eū q est. neq
opibz attēdētes agnouerūt aīstie
s. a ignē. a spm. a cātū aerē. a
giriū stellaz. a violentā aquā. a
lūmīna celi. rōres orb̄ tñz deos
putauerūt. **Q**uonq dñ si spē delm
her deos putauerūt. scāt qnto dñ
tor eoz melior ē. **S**p̄ ei gnātor
creauit ea. **A**ut si ūtutē i op̄acō
eoz mirati s. itelligāt ab his.
qnto q her dstituit forior ē. **A**
magtudinē ei sp̄ei i cātē gnos
cibilē potē hōy cātōr vidi. **H**ec
de libro sapiē p̄ptēā posui. neme
fidelū d̄spiciā frustra et tamē ex
istimet i creatā p̄us p qdā sui
gnis tñtates quodāmo gradū
donec ad mentē hōis puenit q
sisse iudicia sūme illiq trinitatē
quā qrim9. ai deū querim9.
Et **ōphēti** sit **p̄cedēti** **rōne**
Sed qm disse **libz. ca. m**
Sendi i rōnādi nātās
p qtuordecā libz mltā nob apu
lit dicē. q cōta sil' aspiciē nō vale.
vt ad id qd apphēdē volu9. ea
celeri cogitacōe refera9. **S**uā q
tū adiuuātē dñō potuō. ut qd
i singul' volumibz ad cognitiōē
disputacōe p̄duci. remota dispu
tacōe breuē cōgerā. i tñ p̄ vno
mētis aspici nō qdāmodi9 q
q p̄suasit. s. ipā q p̄suasa sūt

ponā. ne tā loge sint a pcedētibz
 sequētia. ut obliuioz pcedentiū
 fuat inspectio cōsequentiū. Aut de si
 feat. cito possit qd exadit relege
 do reuolū. In pmo libro fm scptas
 scās vntas et eqūitas sūmē illig
 tūtatē onidē. In scdo tiao et qarto
 eadē. **S**z de missioe filij et sps sc
 diligent qstio pttata tres libros
 feat. **D**emūtiqz ē nō iō minore
 mittēte q missus ē. qz ille misit.
 hic missa ē. cū tūtas q p oīa equa
 lis ē. pū qz m sua nā imutabil.
 et ubiqz pns īsepabilit opet. In
 qnto p eos qbz iō videt nō eadē
 pns et filij eē fba. qz oē qd de deo
 dē fm fba. dia putāt. et ppterea
 gignē et gigni. vel gemitū eē et in
 gemitū. qm diuisa sūt dēdūt fbas
 eē diuisas. demūtiqz q nō oē qd de de
 o dē fm fba. dia. sic dē bōnq ma
 gna. et si qd ad ad se dē. **S**z dia eadē
 relatiō. id ē nō ad se. s ad ad qd ipe
 nō ē. **E**x tpe dē. si aut ē. dñe i fu
 giū fcs es nō. n ei accidē q mutet.
 s oīo ipm i nā ut eē sua i mu
 tabile pmanē. In sexto quō dē
 sit xps ore aplico dei ūt et dei sa
 piētia sic disputat. ut differat ē
 adē qd diligētia retractada. ut q
 a quō ē gemitū xps nō sit ipa sa
 piētia. s tm sapiē sue p. an sa
 piē gēuēit sapiā. **S**z qdlibet
 hor eēt i m hoc libro apparuit
 mtatis eqūitas. et nō deus tplex

stīntas. nec qī ad duplū eē pēz et
 filiū ad siplū spm scā vbi nec tā ad
 plus sē q vñū hor. **D**isputatū ē et
 quō possit itelligi qd aut hilariā pā
 etūtas i pē. spēs i pmagie. vsus i
 mune. In septio qd q dilata fuat
 explicat. ita ut dē q gēuēit filiū nō
 solū sit pē vntas et sapiē sue. s et
 ipē ūt atq sapiā. sic et sps sc. nec
 tm siml tres sit ūtutes et tres sapiē
 sed vna ūtus et vna sapiā. sic vnus
 dē et vna eē. **D**eide qstū ē quō di
 cant vna eē tres psoe veda qbz dā
 gras vna eē tres fbe. et iuentū
 ē a locutiōibz nātate dia. ut aliq
 vno noīe enūciaret. cū qrit qd tres
 sūt. qd tres eē vda et d fiterm. pēz s
 filiū et spm scā. In octauo eadē rōe
 reddita itelligētibz dā ē i fbstāa
 vitatis nō solū patre filio nō eē ma
 ior. s nec abo fil aliq māq eē q
 solū spm scā. a qstibz duos ē eadē
 tūtatē māq eē aliq q vñū. aut
 oēs fil tres māq ad eē q singlōs.
Deide p iūtate q intellcā cōspiat. et
 psumū bonū a qd eē bonū. et p
 iusticiā p quā diligit aīm iustus
 ab aīo nōdū iusto. ut nā nō solū i
 corpal. vq et imutabil qd ē dē. q
 fh pt itelligēt admonui. et p ante
 q in scpturis scs dē dā ē. p quā co
 pit utūq et tūtas itelligētibz ap
 parē. sic s amās et qd amat. et a
 mor. In nono ad pginē dei qd est
 hō fm mente. pūit disputa. et in

ea qdā tñtas iuēnt. id ē mēs q notā
q se nouit. et aōr quo se. notatūq
suā diligit. Et her tā eālia mē se i
vniū ōndūt eēnāe. In deāo hor ide
diligētiā pūaligq tractatū ē. atq ad
id pductū ut iuēnt i mēte euidē
or tñtas eā. i mēoria sē itelligētia
i volūtate. S; qm et hor cōptū ē q
mēs nūq ē ita potuit ut nō sui
mēnss. nō se itelliget et diliget.
qūis nō sp se cogitat. cū at cogitat
nō se a corpalibz iēbz aīde cogitacōe
discernēt. dilata ē de tñtate rā her
pgo ē disputa: ut i iph et corpalibz
visis iuēnt tñtas. i distictū i ea
lōris exēret intēio. In vnderio g
elais ē sensū ōtōr. i quo id qd iue
tū eēt iētis qtuor sen sibi corpalibz. i
nō dām. possi agnosca. atq extioris
hōis ita tñtas pmo i hīs q cernūt
extīseā i corpe sē qd videt. i forma
q inde. i acie cernētis i pmit. et vtz
q copulātis itenacōe volūtatis ap
paruit. S; her tā nō mē se eālia: nec
vniū eē sbe dazuet. Deīde i ipso
aīo ab hīs q extīseā sensa st. ved
introducā iuēta ē altā tñtas. vbi
appārent eadē tā vniū sbe. ymagi
natio corpalibz q i mēoria ē. q ide for
māo cū ad eā dūt aīes cogitātis
et vtzq iūges mēao volūtatis.
S; idō ista tñtas ad extiorē hōmē
repta ē ptinē: q de corpalibz illata ē
q senaut extīseā. In duodeāo dis
cernēda visa ē sapiā ab scā. et itea

qāpe scā nūcipat q m fīor ē plus
qdā siu gms tñtas mēda. Que
licet ad itiorē hōiē iā ptineat.
tñ nodū ymago dei ut appellāda
sit vel putāda. Et hoc agit mē
odēo p mēdaciōz fidei xane.
In qitodeāo at de sapiā vā hōis
id ē dei munē. i ppsq dei ptiapa
tione donata. q ab scā disticta
ē. disputa. et eo pūit disputa
ut tñtas appēat i ygine dei. qd
ē hō fm mēte. q renouat iag
niacōe dei fm ygine eā q aīat
hōz ad ygmē suā. et sic pāpit
sapiāz. ubi dēplacō ē etnōz.

In qua dēplacōe tñtis mē
Am g m ipfis iat. cap m.
iēbz etnōz i corpalibz et i cōmuta
bilibz. i quāz pfiā dēplacōe
nōb bta que nō n etnā ē vta p
mittit. tñtate q dō ē mēam.
Neq ē dīnōz libroz tñ auctō
tas eē deū pūcat. s; oīs q nōb
aīstat. ad quā nos i ptinē. v
mūsa ipā nā rez pūamat hōe
se pūatissm cōditore. q nōb mē
te. rōneq nālē dedit. q vūēna
nō vūētibz. sensu pūta nō sen
tictibz. itelligētia nō itelligētibz.
imōilia mōilibz. potēna ipotē
tibz. iūstis iūsta. spēiosa defor
mibz. bona māl. icorruptibilia
corruptibilibz. imūbilia muta
bilibz. iūfibiā visibilibz. icorpa
lia corpalibz corpalibz. bta m

seris p[ro]fenda videam[us]: ac p[ro] hoc
q[ui]n[que] reb[us] t[er]tis c[on]tore s[un]t dubitac[i]o
p[ro]p[ri]um. optet ut eu[m] i[n] s[un]t me vi
u[er]e. a[ut]e[m] sentie[re] atq[ue] itelligere. et
mori. coru[m]pi. mutariq[ue] no[n] posse.
nec corpus ee. s[ed] sp[iritu]m om[n]i poten
tissim[um]. iustissim[um]. speciosissim[um]. op
timu[m]. b[eat]issimu[m]q[ue] fateam[ur]. **Oia**
que de deo d[omi]ni posse i[n] paucis
o[st]endit[ur] s[un]t no[n] m[ultu]m itelligat[ur]. ca[us]a

Sed hec oia q[ue] dixi. et q[ue] v.
cu[m]q[ue] alia s[un]t i[n] more locu
tis hu[m]ane digne de deo dia vi
dent[ur]: i[n] vniu[er]se t[ri]nitati q[ue] est vnus
d[omi]n[us]. i[n] p[er]sonis sigul[is] i[n] eade[m] t[ri]nitat[e] co
ueniunt. q[ui]s ei vel vnu[m] deu[m]. q[uo]d e[st]
i[n] p[er]sona t[ri]nitatis. ut p[ater] ut filiu[m]. i[n] sp[iritu]
san[cto] audeat dic[ere] no[n] viuere. a[ut] n[on]
sentire. ut no[n] itelligente. a[ut] i[n] ea
na[m] q[ue] m[en]te se p[ro]dicant[ur] e[st] q[ue]s
co[rum] ee mo[r]te su[m] corruptibile. su[m]
m[ut]abile. su[m] corpeu[m]. Aut q[ui]s i[n] bi
neget aliq[ui] potetissim[um]. iustissim[um]
speciosissim[um]. op[er]um b[eat]issimu[m]q[ue].
Si g[er]o hec atq[ue] h[uius]m[od]i oia et i[n] p[er]sona t[ri]ni
tatis et i[n] ea singu[li] dia p[re]sent[ur]. ubi
a[ut] quod t[ri]nitatis appebit[ur]. Rediga[re]
itaq[ue] p[ro]p[ri]us hec p[ri]ma ad aliquam
p[ar]tate. Que ei vita de i[n] deo. i[n]
sa e[st] e[ss]e[n]cia atq[ue] na[m]. No[n] itaq[ue] de[us]
viuit: n[on] vita q[uo]d i[n] p[er]sona e[st]. Hec at
vita no[n] tal[is] e[st] qual[is] i[n] est arbor: v
bi n[on] itelligit. n[on] illu[s] e[st] f[er]as. Nec
tal[is] q[ui]lis i[n] est pecori: h[uius] ei vita
pecoris sensu q[ui]n[que] p[ro]p[ri]u[m]. s[ed] itelle

ctu h[uius] n[on] illu[s]. At illa vita q[ue] d[omi]n[us] e[st] f[er]at
atq[ue] itelligit oia. i[n] sentit m[en]te. no[n]
corpe: q[ui] sp[iritu]s e[st] d[omi]n[us]. No[n] at sic aia lia
q[ue] h[uius] corpa. p[er] corpa f[er]at d[omi]n[us]. No[n] ei
ex aia co[n]stat et corpe. ac p[ro] hoc sim
plex illa na[m] sic itelligit f[er]at. sicut
f[er]at itelligit. ide[us]q[ue] sens[us] q[ue] itelle[ctus]
e[st] illi. Nec ita ut aliq[ui]n[que] ee defistat
a[ut] cepit. Imortal[is] e[st] em[en]t. nec stultia
de illo d[omi]n[us] e[st]. q[ui] solus h[uius] i[m]mortalit[as].
Na[m] i[m]mortalitas e[st] v[er]o i[m]mortal[is] e[st] i[n] q[ui]
na[m] n[on] illa e[st] i[m]mortal[is]. I[n] p[er]sona e[st] vera et
m[en]tas q[ue] est i[m]mutabil[is] d[omi]n[us] sine i[n]icio
sine fine. i[n]sequet[ur] et i[n]corruptibilis.
Vna g[er]o eade[m]q[ue] d[omi]n[us] su[m] dicat[ur] e[ss]e i[n] d[omi]n[us]
su[m] i[m]mortal[is]. su[m] i[n]corruptibil[is]. su[m] i[m]m[ut]abil[is].
Itaq[ue] cu[m] d[omi]n[us] viu[er]et et itelliget. q[uo]d e[st] i[n]
q[ui] sapies: hoc id[em] d[omi]n[us]. No[n] em[en]t p[re]cipit
sapia[m] q[ue] e[st] sapies: s[ed] i[n] p[er]sona sapia e[st].
Et hec vita. eade[m]q[ue] b[eat]itudo su[m] pot[en]t[ia].
et sp[iritu]s q[ue] pot[en]s atq[ue] specios[us] d[omi]n[us]. v[er]o
ei pot[en]tia et specios[us] sapia. q[ue] atti
git a f[er]e usq[ue] ad fine forat. et dispo[n]it
oia suam[us]. Bo[n]itas et atq[ue] iustia
nu[m]q[ue] m[en]te se i[n] dei na[m] p[er] i[n] opib[us] dis
tat. t[em]p[or]e due diu[er]se s[un]t q[ui]litate d[omi]n[us] vna.
bo[n]itas. alia iustia. No[n] itaq[ue]: s[ed] que
iustia. i[n] p[er]sona bo[n]itas. et q[ue] bo[n]itas i[n] p[er]sona
b[eat]itudo. i[n]corp[or]al[is] at[que] i[n]corpeus i[n] d[omi]n[us]
d[omi]n[us] d[omi]n[us]: ut sp[iritu]s credat[ur] ut itelligat[ur] ee. no[n]
corpa. p[ro]inde si dicat[ur]. e[ss]e i[n] i[m]mortal[is] spe
cios[us]. i[n]corruptibil[is]. i[m]mutabil[is]. viu[er]e. sa
pies. pot[en]s. iust[us]. bon[us]. b[eat]us. sp[iritu]s ho[m]i
om[n]i nouissim[us] q[uo]d posui. q[ui] t[em]p[or]e vid[et]
significat[ur] f[er]as. T[em]p[or]e v[er]o h[uius] f[er]e q[ui]litate

Si nō ita ē in illa ineffabili simplicitate
nā. **Q**uod ei fm q̄litate illic dia vi
det: fm p̄baz ul eēnā ē intelligē
dū. Absit ei ut sp̄s fm p̄baz dicat
ds. et bon⁹ fm q̄litate: s̄ utqz fm
p̄baz. Si oīa ceta q̄ d̄mōrāuim⁹:
vñ ī supioribz libz mltā iā dixi⁹.
De q̄tuor t̄ p̄mis q̄ nob̄ mō enuā
ta atqz digesta s̄. i. etn⁹ īmortal ī
corruptū īmūbil vñū ad eligam⁹
q̄ ista q̄tuor vñū significat. p̄ iā dis
serui. ne p̄ mltā distēdat mēcio. Et
p̄ poa⁹ qd̄ positū ē p̄us. i. etn⁹. h̄
fian⁹ et de q̄r s̄dis: q̄ s̄vū⁹ sa
piēs. potēs. specios⁹. Et qm̄ vita q̄lis
aiqz iest ī p̄coi. au sapiā nō iest.
duo ista sapiā. s̄ atqz potēs ita s̄
it̄ se ī hōie d̄pata. ut scā sc̄ptā di
cēt. **M**elior ē sapiēs q̄ fortis. porio
speciosa cor⁹ dia solet. vñū ex his q̄
tuor qd̄ elegi⁹ sapiēs eligat. q̄uis
hec q̄r ī deo eq̄lia d̄nda s̄. **N**ō iā
ei q̄r: res vna ē. **D**e t̄is vō vltis
q̄r q̄uis ī deo iē s̄ iustū eē qd̄ bō
qd̄ b̄m̄. idē s̄ sp̄m̄ eē qd̄ iustū ī bo
nū ī b̄m̄ eē. tñ q̄ ī hōibz p̄ eē sp̄s
nō b̄s. p̄ ī iust⁹ ī bon⁹ nōdū b̄s.
Quod vō b̄s ē p̄fct⁹ ī iust⁹ ī bon⁹ ī sp̄s
ē. hoc poa⁹ eligi⁹ qd̄ nec ī hōibz eē
fm ill' tribz p̄. qd̄ ē b̄s. **Q**uomō
vñū eligat ex mltis qd̄ diḡ appellat⁹

Nūc ē. **D**s ī ip̄a t̄mte. c. vi
tū dia⁹ etn⁹ sapiēs b̄s. her
ta s̄ t̄mte: q̄ appellat⁹ d̄s. **R**edegi⁹
qd̄ illa duodecī ī ista pauatate tū.

Sic mō forsitā possū her tā ī v
nū ad hōy. **N**ā si vna eadē res
ī dei nā p̄ eē sapiā ī pōn d̄ vita
ī sapiā. cur nō vna eadē res eē
possit ī dei nā etnitas ī sapiā. d̄
b̄nd⁹ sapiā. **A**c p̄ h̄ sic n̄ m̄cat
utqz ī x̄n̄ an ista tā dice⁹. qm̄ illa
mlta ī ista redēgi⁹ p̄atate: ī
ta n̄ iest. utqz ista tā dicat. an
id vñū ī q̄ sm̄glaritate ceta duo
sūt redēgi posse mōstūm⁹. **Q**uod
itaqz disputādi mod⁹. q̄ nā tā
de vñs ītelligēdi atqz potēs. q̄ vi
uacitas īvīs. q̄ aacēs cogitaciōis
ōndet: ut alia iā taceā h̄ vñū
q̄ sapiā d̄ d̄s. quō sit trinitas.
Neqz ei sic nob̄ de illo p̄cept⁹ sa
piāz. ita d̄s de aliq̄. s̄ sua ē ip̄a
sapiā. **Q**uā nō ē ad sapiā e⁹. ad
eēn. au hoc eē ē. qd̄ sapiētē eē.
Di qd̄ in sc̄ptis s̄is x̄s dei vñs
et dei sapiā. **S**i q̄admod sit m̄
telligend⁹. ne p̄r filij videā fa
cē sapiētē in l̄ vñs disputatū ē.
Et ad hoc rō p̄uēit ut sic sit h̄
sapiā de sapiā. q̄ad l̄ de l̄uē.
ds de deo. **N**ec ad potū⁹ īuēit
sp̄m̄ s̄m̄. n̄ ī ip̄m̄ eē sapiāz. et
sūt oēs vñā sapiāz sicut vñū d̄ū
vñā eēnā. **N**āc ḡ sapiāz qd̄ ē
ds quō ītelligi⁹ eē t̄mte: nō
dixi quō credim⁹. **N**ā hoc m̄ fi
deles nō d̄z h̄rē q̄onē. **S**i si aliq̄
mō possū p̄ ītelligēciā videre
qd̄ credi⁹: q̄s iste erit modus.

Si ei recola ubi mo itellaū cepit
 i his libris tinitas appare occit oc
 tau. Ibi qpe vt potui disputa
 do erige septauū metus itencōz
 ad itelligedā illā pstatissimā.
 mūbileq nāz. qd nā mēs nō ē.
 Quā tñ sic ituebam vt n loge a
 nō eēt. i sup nō eēt. nō loco. sed
 ipā sui venābli mūabiliq psta
 na. ita ut apd nos eē suo pntu lu
 nne videt. In q tñ nob nlla ad
 tinitas appebat. q ad eā qrendā
 i fulgore illo formā mētis acce te
 deba. Cātū q nō eāt aliq mo
 les ubi ardi optet magnitudine
 duoz ul trū plā eē q vni cerne
 bam utaq. Ibi vbi ventū ē ad
 karitātē q i scā septā dā ē eluxit
 pālulū tinitas. id ē amās. q qd
 amat. i aōz. Ibi q lux illa ieffa
 bil mēz iēubabat obtutū. et ei
 nōd posse itepari mēz mētis qdā
 iūtebat i finitas ad mē mētis
 scdm quā fō ē hō ad pgnē dei
 ved failianore i fidatōz refuēde
 laborātis itēnois cā itez ceptū.
 dispositūq reflexi. i ide i cātā
 qd nos sum. ut i iusibi dei pea
 q fā se i spicē itellā posse. i mo
 na sum a nono usq xij libz.
 Et eae iā q nāe fuāt. a forte plā
 q nāe fuāt exatā i fionibz itelli
 gēa ad sumā tinitatē q dō ē cō
 spicēdā nos erige volu n vale?
 Nū em sic cūssiās vidia tinitates

su q fonsctz de rebz corpālibz fuit. su
 cū ea ipā q fonsctz sensa se cogitant.
 su cū illa q oriūt i aiō. net ptmetad
 corpis sensz. sō fides. sic ututes q sūt
 agēde vite artes māifesta rde cernūt
 et scā i tinitet. siue cū mēs ipā q noui
 qd nōsse nos vāat diaz sō dīta ē
 ul se cogitat. su cū ad qd ipā nō ē et
 nū atq i mūbile i spiat. Nū g sic i
 his oibz cūssiās videt tinitates qz i
 nob fuit ul i nob se cū ista memim
 aspia. volu. ita videt et tinitatē
 deū. Quā et illic itelligēdo i spiam
 tēp dicte. et vbi e. i. pēz q filiū at
 qz ide pcedētē caritatē. utiqz cōem.
 fāi sō spm. An tinitates istas ad se
 mōs vt aīn ptmet videt poa q ar
 dim. de tinitatē vō eē credia poa
 q videm. Qd si ita ē p fō a i iusibi
 eā pea q fā se nlla itellā cōspiam.
 a si illa i spia nō i eis i spia tinitet.
 Et ē illic qd i spiam. ē qd i nō cō
 spectū arde debeat. Cōspicē at nob i
 mūbile bonū qd nō sum nos lib oc
 tau. oñdit. i qitq deat q de sapia q
 hōi ex deo ē loqiem amonuit. Iur i
 taqz ibi nō dīsa tinitatē. In her sō
 q dō dī nō se itelligit. nō se diligit.
 Qd hoc dixit. Aut qd ē q nō videat.
 vbi nlla scā ē. nullo mō eē sapia.
 Aut vō putad ē sapia q dō ē scā aliq
 i nescit seipaz. ul dilige alia n dilige
 seipā. Que sic dia su credi. stultū i
 ipū ē. Et diffat tinitatē q i nēda ē
 a tinitatē q dō ē. capl. vij.

Ecce q' t'mtas sapiā. s. 7 notitia
sui. et dilao sui. Sic ei et ihoie
iucim' t'mtate. p. mēte q' noticiā q'
se nouit. 7 dilaoz q' se diligit. S. h'
tā ita s' m' hoie: ut nō ipā sit hō
hō ei est sic vetes diffiment aīl iole
mōrle. Illa g' extellut i hoie: non
ipā s' hō. Et vna psoā. i. singls q'
q' hō h't illa tā i mēte l' mēte. Et
si et sic diffiniam' hōz. ut dicit' hō
ē p'ba rōnal' d'stās ex aīa 7 corē. nō
ē dubiū hōz h're aīaz q' nō est corp'.
h're corp' qd ē aīa. ac p' hoc illa tā
nō hō s' s' hōis s' ul' ihoie s'. Defito
et cor' si sola aīa cogitet aliqd ei q'
mēs t'p' caput ul' ocl's ul' faaes. sed
nō her ut corpa cogitāda s'. Nō i'g'
aīa. s' qd extellut i aīa mēs vocat'.
Nūq' at' possu' dicē t'mtate sic ēē in
deo. ut ad dei sit. nō ipā sit d's. Et
p' singulos q'sq's hō q' nō s'm oīa q'
ad nāz p'tinet eā. s' s'm solā mēte
p'go dei d's. vna p'fō ē. 7 p'go ē t'mtat'
i mēte. Trinitas vō illa cō ymago
ē. n' ad ē tota q' d's. n' ad ē tota q' t'
mtas. nec aliqd ad nāz dei p'tinz qd
ad illā nō p'tiet t'mtate. 7 tres p'fōe
s' vni' cōnāe. nō s' singls q'sq's hō
vna psoā. Itēq' i hoc mag' distā
ē. q' sū mēte dicit' i hoie eāq' no
tiā 7 dilaoz. sū mēdriā. itelligē
volūtate n' mētis mēm' n' p' mēo
riā. nec itelligi p' n' itelligētiā. n'
ama' n' p' volūtate. Ut vō illa tri
mtate d'onudeat dicē p'rez nec seipz

nec filiū nec spz s'm itelligē n' p'
filiū. nec dilige n' p' spz s'm. p' se at'
nō n' mēmisse t'm' ul' sui ul' filij
l' sps s'a fodeq' mō filiū nec sui n'
p' p'is mēmisse n' p' p'rez. n' dilige
n' p' spz s'm. p' se at' nō n' itelligē
7 p'rez 7 seipz 7 spz s'q'. S'it' 7 spz
s'm p' p'rez mēmisse 7 p'is 7 filij
et sui. 7 p' filiū itelligē 7 p'rez 7 se
ipz. p' se at' nō n' dilige 7 se 7 p'rez
7 filiū. t'p' mēdriā sit p' 7 sua 7
filij 7 sps s'ū. filij at' itelligētiā
et sua et p'is et sps s'a: sps s'ūs
vō caritas. et sua et p'is et filij.
Et her i illa t'mtate op'mari ul'
affinare p'sumat'. Si em' solus
ibi filius itelligit ut itelligētiā
sit e' s' 7 p'ri et spū s'cō. ad illā
redit' absurditatē ut p'ri nō sit sa
piēs de seipō s' de filio. nec sapiā
sapiāz genuit. sed ea sapiā p'
dicat' sapiēs ēē quā genuit. b'
bi ei nō est itelligētiā. nec sapiā
p't ēē. ac p' hoc si p'ri nō itelligit
ipē s'. s' filij itelligit p'ri: p'fō
fi' p'rez sapiētē fāt. Et sic hoc ē
deo ēē qd sape. 7 ea illi cōn' ē qd
sapiā. nō filij a p're qd vey ē. s'
filio poa' h'z p'ri cōn'. qd absundis
sim atq' falsissim' ē. h'ac absur
ditatē nos i h'ō vñ' d'scussisse. cō
uicasse abieuisse certissim' ē. Et g'
d's p'ri sapiēs ea q' ipē sua ē sa:
et filij sapiā p'is de sapiā. qd ē
p'ri. de quo ē gēti' filij. q' d' d'se

q̄t eā itelligēs p̄ ea q̄ ip̄e sua ē i
telligē. et si sapiā p̄is de sapiā
q̄d ē p̄ de q̄ ē gēitū si q̄. n̄ ei eēt sa
piēs si nō eēt itelligēs. **P**ilū ā m
telligē p̄is de itelligētia gēitū
q̄d ē p̄. **H**or at i de mēoria nō in
iueient dia p̄t. **Q**uod est ei sapiēs
q̄ n̄ mem̄it. vel sui nō mem̄it.
Pide q̄ sapiā p̄ sapiā si q̄. sic sibi
mem̄it p̄. ita i si q̄. i sic sui i filij
mem̄it p̄ mēoria. nō filij. s̄ sua.
ita sui i p̄is mem̄it si mēoria nō
p̄is s̄ sua. **D**ilaō q̄ ubi n̄lla ē. q̄b
bllā dicat eē sapiā. **E**x q̄ colliḡ
ita eē p̄is dilaō sua: ut itellige
i mēoria sua. **P**te ḡ tā i. q̄. mēo
itelligē seu dilaō ut vōs i illa su
ma i imūbili eē q̄d ē d̄s. nō p̄ i
si q̄ i sp̄s s̄s s̄. s̄ p̄ solū. **E**t q̄ filij
q̄ sapiā ē gēitū de sapiā. sic n̄
p̄ ei n̄ sp̄s s̄s itelligit. s̄ ip̄e s̄. ita
nec p̄ ei mem̄it. n̄ sp̄s s̄s ei diliḡ.
s̄ ip̄e s̄. **S**ua ei ē mēoria. sua itel
ligen sua dilaō. **I**sta se h̄re de p̄e
illi ē. de q̄ natū ē. **S**p̄s et s̄s q̄a
sapiā ē p̄cedēs de sapiā. nō p̄es
h̄ mēoria. i filij itelligētia. i se
dilaō. **I**z ei sapiā eēt. si aliq̄ ei
mem̄iss̄. ei q̄ aq̄ itelligēt. ac t̄m̄
s̄ ip̄e diligēt. **S**z ip̄e h̄z h̄ tā. i ea s̄
h̄z ut her ip̄a ip̄e sit. **V**ntū ut ita
sit. idē illi ē v̄n̄ p̄cedit. **E**x ḡ hōm̄
p̄t istā q̄ nouit d̄s oīa. ita nec ea q̄
d̄n̄ p̄tā ibi p̄teant. n̄ futā q̄ de
sint exp̄ent ut v̄eāt. s̄ p̄tā et
futā ai p̄ntibz sit aucta p̄nāa. n̄
singlā cogitat. et ab aliq̄ ad alia

cogitādo t̄n̄seat. s̄ i vno sp̄ai sil' p̄t
to sit v̄mūsa. **E**x ḡ hōm̄ op̄hēdit
istā sapiā. eādēq̄ p̄dēnā. eādēq̄ s̄aāz.
q̄n̄dē a nob̄ n̄ mā op̄hēd̄. **E**a q̄ppe q̄
ut sensibz ut itelligētia mē assūt pos
sua v̄tūq̄ op̄p̄et: ea v̄d q̄ abst̄. i t̄n̄
affuer̄t p̄ mēoria noui q̄ oblitū nō
sumi. nec ex fut̄s p̄tā. s̄ futā ex p̄
t̄is. nō t̄n̄ finā d̄ḡtōe comiam. **N**ā
q̄dā cogitādoes m̄as q̄b fut̄s velut
māifestus atz c̄t̄ p̄xiās q̄s p̄sp̄i
am. mēoria facit id agim̄ ai agē
valem̄ q̄ valeq̄. q̄ v̄d nō ad ea q̄ fu
tā s̄. s̄ ad p̄tā p̄t̄m̄. **E**d licet exp̄m̄
i eis d̄as ut c̄t̄as. q̄q̄ senē mēor̄t iā
d̄im̄. **P**si ei p̄uidem̄ cogitādoe q̄d
s̄: nō v̄tūq̄ d̄ic̄. i t̄n̄ ut p̄uideam̄
nō p̄uidēi nob̄ iſtruit. s̄ mēo. **N**ā
donec finiat oē q̄d d̄ic̄ s̄l̄ tam̄. n̄
ē q̄d nō p̄uisū p̄spectūq̄ p̄ferat. **E**t t̄n̄
ai id̄iḡ nō d̄iam̄ p̄uidet. s̄ mēor̄t
canē. i d̄ic̄. **E**t q̄ h̄ i m̄las ita p̄fēdis
v̄z plimū: nō solet eoy p̄uidēi. s̄ mēo
ria p̄dic̄. **P**ei ista i aīo l̄ab̄aīo m̄o
nouū: i c̄t̄simi sumi. **Q**uō ut fiat.
q̄nto attēq̄ volūi adit̄. tātomaḡ
et s̄mo n̄r suat̄bit. i ip̄a nō p̄dur̄ci
tēo. ut ad liq̄dū ad n̄r itelligētia i
si nō ligua p̄ueiat. **E**t putam̄ nob̄
v̄tūq̄ dei p̄uidēi eādē sit q̄ mēo et i
telligē q̄ nō singlā cogitādo asp̄iat.
s̄ vna etha i imūbili at ieffabili vi
sioe d̄plectit̄ d̄c̄ta q̄ nouit. tāta mēis
iſm̄tate posse op̄hēdē. **I**n hac iſ
difficultate i agusth̄s libet exdamaē
ad deū v̄iui. i m̄ificata ē s̄aā tua ex
me. iualūt i nō potō ad illā. **E**me
q̄ppe itelligo q̄ sit m̄abil et m̄cōp̄
hensibil' s̄aā tua q̄ me fecisti. q̄n̄ nec

meipz apprehendit valeo quē fecisti. et tū ī
mīditate mea exardescit igrs. ut q̄rā
faciē tuā sp. **De speculo ī quo per
yginē dei. tūb es appiat. c. viii.**

The corpale p̄bāz suo ē sapiāz. et lūmē
ē ī quo videt. q̄ oail cālibz nō videt.
Et tū vir tātus tāq spūal. videmz nē
īq̄t p̄ speculū ī emīte. et at fā ad faciē.
q̄le sit et q̄d sit hoc speculū si q̄ramz
p̄fco illd occit q̄d ī speculo n̄ ymago nō
termit. hoc q̄ faciē conat sumz ut p̄
hāc yginē q̄d nob sumz videmz vti
q̄ a q̄ fū sumz. tū p̄ speculū. h̄ sig
ficiat et id q̄d ait idē apt̄s. Nos at re
uelata faciē glāz dñi speculātes m
eandē yginē tñsformamz a glā igrāz
tū a dñi spū. Speculātes dicit p̄ spe
culū videtes: nō de specula p̄spiciē.
Q̄d ī grā līgua nō ē abiguū: vñ ī la
tinā tñsclate s̄ aptice lre. Ibi app̄ spe
culū vbi apparet yginēz rez ab spe
culā: de tū altitudie lōgiz ad ītuenz.
ī sono vbi distat oīd. satisq̄ apparet
ap̄lm ab speculo nō ab speculā dixisse.
glāz dñi speculātes. Q̄d vō ait. In
eandē yginē tñsformamz. vtiq̄ yma
ginē dei vult ītelligi. eandēq̄ dices
ipsā. s. id ē quā speculamz. q̄ eadē
ymago ē et glā dei sic alibi d̄. Vñ
q̄dē nō d̄z velat caput. cū sit ygo ī
glā dei. sic alibi d̄. De q̄bz vbiis tā ī
xij li. differuimz. Tñsformamz ergo
dicit. de fōz ī formā mutamz. atq̄
tñsimz. de forma obscura ī formā
lucidā. q̄ et ip̄a obscura ygo dei ē.
Et si ygo et et glā ī qua hoēs cāti
sumz p̄stāiores cetis diālibz. De
ip̄ā q̄ppe nā huāna dñi ē. Vñ q̄dē
nō d̄z velat caput. cū sit ymago

et glā dei. Etue nā ī rebz arant
excellētissā. cū a suo cātoz iust
ficiat ab īpietate. a deformi fōz
ad formosā formā tñsformat.
Et q̄ppe ī ip̄ā īpietate q̄tōmg
dānabile viciū. tāto cetaz nā
laudabil. Et p̄ h̄ addidit de glā
ī glāz. De glā cātoz ī glāz iust
ficiatōis. Q̄zūz possit h̄ ī alijs
mod ītelligi q̄d d̄z ē de glā m
glāz. de glā fidei ī glāz speciei.
de glā q̄ filij dei sumz. ī glōnā
q̄ siles ei eriz. q̄m videbimz eū
sicut ē. Q̄d vō adiūxit. tū a
dñi spū oñdit grā dei nob īf
ri tā optabile tñsformōis bōm.

De emīte ī tropis locutionibz.

Hec dñi s̄ p̄ q̄d **ca. ix.**
ait apt̄s nē p̄ speculū nob
vidē. Q̄a vō addidit ī emīte.
m̄tis h̄ īcōgtū est. q̄ eas līas
nesciūt. ī q̄bz ē doctia q̄dā delo
cutionū modis. q̄s grā t̄pos vo
cāt. eoq̄ grā vōblo et nos vñm
p̄ latio. Sic scemata vñtāq̄ dia
q̄ figās. ita vñtāq̄ tropos q̄ mo
dos. Siglōz ei mōz sū t̄poz nō
ut sigul' sigla referāt diffilli
mū ī īsolētissim ē latie enūa
are. vñ q̄dā m̄ptes m̄ q̄d ait
ap̄s. q̄ s̄ ī allegoria nolētes gre
cū vōblm̄ ponē cūlōq̄do īt̄pre
tati s̄ dñtes. q̄ s̄ ad ex d̄o sigfīa
na. h̄ at t̄pi. ī allegorie plēs
s̄ spēs. ī q̄bz ē et q̄ dī emīma
Diffim' ei ip̄ā nōis grā. oēs
et spēs īplectā nā ē. ac p̄ h̄
sic oīs equz ait ē. nō oē ait eq̄

Qd ei nouit: uer nouit. **V**er e ei q ia
falsa sint. De his g ne differunt q no
cogita. i no st nob et si no cogitent
a nb. **S**i de si ea dicit uel i: n cogitata
no possu. Na et si b no sonet q in
corde suo d. utiq cogitat. **Q**n e i lib
sapie. dixerit ap se no rre cogita. **E**xpo
sunt ei. qd sit dixerit apd se: ai addidit
cogitates. **H**uic sile e m qua q qda
scribe ai audisset a dno dam palatio
ofide fili emittit t paa tua. dixerit
itra se. **B**laspheumat. **Q**d e ei dixe
rut m se. n cogitatio. **D**emq se. **E**t
ai uidisset ihs cogitaoes eoz. dixit
Utq cogitatis mala i cordibz vris.
Sic mathe. **L**ucas at hoc ide ita nar
rat. **E**perit cogitae scribe i phan sei
dntes. **Q**s e h q loqt blasphemias.
No pt ditta paa n solus ds. **U**t q
iut at ihs cogitaoes eoz mnd. **E**t
cogitauit i cordibz vris. **Q**uale e il
sapie. dixerit cogitates: tale e h. cogi
tauerit dicetes. **I**lluc ei et h andi m
se atq i corde suo dicit. i. cogitatio di
ci. **D**ixerit qppe m se: et dam e eis.
qd cogitauit. **E**t de illo dicit q vbis
firs ager attulit: aut ipe dnt. **E**t co
gitabat itra se. d. **Q**ueda g cogitao
nes locutaoes st cordis: ubi et os ee
ondit dnt. ai ait. **N**o qd itiat ios
cominat hoz: s qd pcedit ex ore h
cominat hoz. **V**na sm a. duo qda ea
hois ora pplerus e: vnu corpus. alte
ru cordis. **N**a utiq vn illi hoiez pu
tauerit mgnal ios itiat corpus. **V**n
at dnt dicit iqnan hoz de cordis ore
pcedit. **I**ta qppe exposuit ipe qd dix
erat. **N**a paulo pg de hac re dicit
suis adhuc et vos inqt sn itellai es

tis. **N**o itelligitis qd qd ios in
tiat. i uentit vadit: i i secessu emit
tit. **H**ic de aptissie demiauit os
corpus. **E**t i eo qd se os cordis oste
des. q at pcedit inqt de ore. de
corde exeut. i ea cominat hoine.
De corde ei exeut cogitaoes male
it. **Q**d hac expone lucidat. **N**ec
tn qd dicit locutaoes cordis ee cogi
taaoes. io no st et visiones exor
te de nouae visionibz. qn vere st.
Fous ei ai p corpus hec fuit ad
loai: ad visio. **I**ntq at ai cogitam
utiq vnu e: sic audiao et visio.
Duo qda st m se distaa i seibz
corpus. **I**ao at no e aliud atz ad
vide at audie. **E**t p hoc ai locutao
foris no videat. s audiat: locu
ones tn itiores. hoc e cogitaoes
visas dnt a dno scm euam. no au
ditas. **D**ixerit mqt m se. **B**lasp
phemat. **D**eide sbiuit. **E**t ai vi
dit ihs cogitaoes eoz. **V**idit g
qd dixerit. **V**idit ei cogitaoes eoz:
qs illi soli se putabat vnde. **Q**uif
qs g pt itelligit vbu. no solu an
q sonet. uer et anq sonoz eius
ngies cogitaoe voluat. hoc e qd
ad nlla ptmz ligu. eaz sz q li
gue appellant geau. qz ma lati
na e. **E**t qs mqt hoc itelligit pt.
ia pt vide p hoc speculu atq i h
emgmate aliq vbi iq silitudme
de quo dnt e. **I**n pn ead vbu i m
erat apd deu. i ss ead vbu. **N**ac
e ei ai uer loqm. id e qd sam q lo
qmur. ex ipa sca qua meoria te
nem: nascit vbu qd egmoi sit
ois. qmoi e ulla sca de q nascit

Forma quippe cogitata ab ea re quod sonat
vbi est. quod in corde dicitur: quod nec gratia
est nec latinum. nec lingue aliquid aliquid
est: cum id opus est in eorum quibus loquimur per se
notitia. aliquid signum quod significat assum-
unt. et plerumque sonos. ad quod et nutus re-
aunt. ille oculi exhibet. ut et per signum
corpalia et corporis sensibus vbi quod
metu gerimus innotescat. Nam et inuenerunt
quod est. non quodam modo visibiliter dicitur. Est in
scriptis sanctis habet sine testimonio. Nam et in eu-
angelio innotescit. Amicus autem dico vobis. quod
ex vobis unus erit me. Inspiciant ergo
ad iuvenem dicitur. hesitantes de quod dicitur.
Et ait ergo unus ex discipulis eius. respondens in si-
nu ihesu. quem diligebat ihesus. Invenit
ergo hunc symon petrum. et dicit ei. Quis es
de quo dicitur. Et ait inuenerunt dixit. quod so-
nando dicit non audebat. Et hoc atque
hominis signum corpalia. sicut auribus sicut oculis
peritibus quibus loquimur exhibet. Invenit
scilicet littere per quas possunt et absensibus lo-
qui. Et ista signum sunt vocum. cum tunc voces
in sonis modo earum quod cogitamus signa
sint rerum. **Et littere signa sunt**
vocum. voces in signum sunt rerum

Quas cogitamus. c. vi
Promde vbi quod foris sonat
signum est vbi quod intus lucet: aumque
verbi operis nominis. Nam id quod per se
carnis ore vox vbi est. vbi quod ipsum dicitur
per id quod ut foris aperit assumptum est.
Ita est vbi in membris vox quodam corporis
fit assumendo eam in qua manifestat sen-
sibus hominum. per vbi dei caro facta est. as-
sumendo carnem. in qua et ipsum manifesta-
ret sensibus hominum. Et sic vbi in membris
fit vox nec mutat in voce: ita vbi
dei quod caro facta est. habet ut mu-

talet in carne. assumendo quippe illam non
assumendo rem. Et hoc in membris fit vox: et
id caro facta est. Quippe quod sapit ad quale
cuius similitudinem dei vbi quod prius per multa dis-
simile pervenit. non itineat verbum in membris
quod sonat in auribus. nec quod voce perfert. non
quod silentio cogitat. Per in membris namque sonantia
vbi lingua et in silentio cogitat. et car-
mina peritunt animo. tacite ore corporis.
Nec solum in membris silbarum. verum et modi car-
ta lenax cum sit corporales. et ad eum quod
vocat auditus sensum corporis peritentes per
in corporeas quodam ymagines suas perito sunt
cogitationibus. et tacite dicta ista voluerunt.
Et tunc seunda se hec. ut ad id perveniat ho-
minis vbi. per quod quicunque similitudinem sic
in mente videat utique dei vbi. non
quod factum est ad illum ut illum prophetam. et de quod
dominus est. vbi dominus dei credebatur. et mul-
tiplicabat. et de quod iterum dominus est. fides ex
auditu. auditus autem per vbi. Et iterum.
Cum accepissetis a nobis vbi auditus dei.
accepistis. non ut vbi hominum. sed sicut
est vox verbum dei. et innumabilia sicut in
scriptis dominus de dei vbi. quod in sonis multarum
diversarum linguarum per corda et ora disse-
minat humana. Deo autem vbi dei dicitur.
quod doctrina divina traditur non humana. Et
illud vbi dei quod in membris quicunque similitu-
dinem per hanc non vide quod dominus est. de eadem v-
bi. Et omnia per ipsum facta sunt. et vbi caro facta
est. Et facta sunt vbi dei in excelsis. Pervenit
dum est quod ad id vbi hominis ad vbi rationalis
aiantis. ad vbi non de deo nate. sed a
deo facta per spiritus dei. quod neque platiuum est
in sono. neque cogitationem in similitudine soni.
quod ad lingue esse nate sunt: sed quod omnia quod
bus significat signa perdit. et gignit de
facta que manet in animo. quod eadem facta

mita di sicuti ē. **S**ilima ē ei visio co-
 gitacōis **co**gn visioi sūe. **N**ā qñ pso-
 nū dī. p p ad corpale signū. nō dī
 situti est. sicut pē videri. audi ve
 p corpus. **Q**ñ g^o qd est i notū. hoc
 ē in vbo. it ē vey vbu. i vitas qlis
 expat ab hoīe. ut qd est i ista hoc
 sit et i illo. qd nō ē m ista. nō sit et
 i illo. **H**ic agnoscat. est ē. nō nō. s
 accedit qñtū pē ista fili do ymagis
 fīo. ad illa silitudine ygmis nate
 q dē fili pzi p oia pba hū filis pdi
 cat. **Q**uā diltenda ē i hoc emigmate
 i ista vbi dei silitudo. **S**ic de illo
 vbo dīm ē. oia p ipm fīa sī. ubi dē
 p vingeitū vbu suū pōicat vniūsa
 fecisse: ita hoīs opa nlla sī. q nō p
 us dicant i corde. **V**n scptū ē i mīaū
 oīs opīs vbu. **H**ic et hīc tū vey vbu
 ē: it ē mīaū bōi opīs. **V**erbū at vey
 ē. tū de sūa bōi opandi gīgmē: ut
 et ibi seruet est est. nō nō. **P**t si ē
 i ea sūa q vūedū ē. sit et vbo p qd
 opandū ē. si nō. nō **A**liogñ mēda
 erit tale vbu: nō vitas. **E**t i de pāz
 nō opus rīm ē. **E**t her i ista silitu-
 dine vbi nri silitudo vbi dei q pte
 vbu nri. q nō seqt opus. **O**pā at
 ēē nō pē n pcedat vū. **H**ic vbu dei
 potuit ēē nlla existēte cātā. **T**reatā
 g nlla ēē possi: n p ipm p qd fīa sī
 oia. **D**eo q nō dē pī. nō dē sps sīs
 nō ipā tīntas. s solus fili. qd est
 vbu dei cap fīm. qūis tīntate faa
 ente. a sequēte. atqz mīntate v mō
 ei9 ex^m. itē vūem. **H**oc ē nllū ha-
 bates i vbi nri i oteplacōe l opān-
 one mēdaū. **V**ey her hūi9 ygmē
 ē qñq futā p fūo. **A**d hāc oseqda

nos erudit mgt bon9 fide xpiana
 pietatis q doctha. ut reuelata fūa
 e a legis velamine qd ē vmb futū.
 glaz dīm speculātes. p speculū sū
 ituetes i eandē ygmē tīssformem
 de glā i glāz. tū a dīm spū sūm sup
 ore de hīs vbiis dispūacōz. **C**ū g m
 hāt tīssfoiaone ad p fīm fūit her
 ygo renouā. deo siles ei9. qm vi-
 debi9 eū. nō p speculū. s sicuti ē.
 qd d a pīs pauls faae ad faae. **H**ic
 vō i hoc specdō et hoc emigte i hāc
 qūa qz silitudie qñta sit et dīssī-
 tudo qd pē explicae. **A**ttmga tñ
 aliq vt valeo qbz id possit adūta.
Ezñtū dīstāt a vā sīlīmē dei q i
 nā mētē deo sīlīa r pūit. **capl.**

Primo ipā sūa de q **xij.**
 vūat mīa cogita^o format.
 qñ q sām9 loqm. qual a qñta pē
 hōi puenē qlibz pūssio. atqz doc-
 tīssio exceptis q i aīo veniūt a sen-
 sibz corpīs. i qbz tā mīta alīe sūt
 q vident. ut eoz vey silitudine
 mīmiū dīstap atq. s vīdeat sanus
 ēē q mīsamē. **P**n achademica phi-
 losofia sic iualuit. ut de oībz dubi-
 tāz mīto mīserius i samet. **H**is g
 exceptis q a corpīs sensibz i am
 veniūt. qñtū itē remaēt. qd ita
 sūam9 sic nos vūē sām9. i quo
 pūsus nō metuiū. ne aliq vey
 silitudie forte fallām. qm certū
 ē eā eū q fallit vūē. **H**er i eis
 visis habent her q obiaūt exm
 secus. ut i eo sic fallat oīs. qd
 mod fallit ai i aq rem9 videt i
 fracty. i nauigātibz tīes mouei.
 et alia sexcenta. q alīe sī q vīdet.

q nec potm cermt hoc. **I**ntia scā
ē q nos viuē sam. ubi nec qdē a
chademit dīc fortasse pē. dormis
et nescis i sōmīs vides. **V**isa qppe
sōpnācū sūma ēē visis vigila
cū qb ignorat. **S**i q certū ē de scā
vite sue nō tea dīc. scā me vīg
laē. **S** scā me viuē. **B**uē g dormi
tat sū vigilat viuut: nec i eo scā
p sōmā falli pē. q et dormie i sō
mō vīdē viuētis ē. **H**ec i pē achā
demit adūsh istā smāz dīc. fūis
fortass i nescis. q sanoy visis sū
ma sē i vīsa fūeāt: **S** q fūit vi
uit. **H**ec dē achademitos dē: scā me
nō fūē. **S** scā me viuē. **N**ūq ergo
falli nec mētī pē q se viuē dixerit
scā. **V**ille itaq fallacū visoy gnā
obiāt ei q dē: scā me viuē. nō hōz
tēbit. qn i q fallit viuut. **S**i si m
lia sola pēmet ad hūanā scāz. p
pauca sē nō i vnoqz gnē ita m
tīplicant: ut nō solū pauca nō sūt.
vex et repiat p i sūmū nūz tendē.
Quē dē: scā me viuē: vnu ad scā
se dē. **P**ide si dīcat. scā me scā me
viuē: duo iā sūt. **H**oc uō q sāt her
duo. tūū scā ē. **B**ic pē addē i qntū
et qntū. i inuābr si suffiaat. **S**i
q i nūābile nūz l'phēndē signu
la addēdo. l' dīc inuābr nō pē.
hoc ipm cūssie dphēdit. ac dīc.
vex hoc ēē. i tā inuābile. i vbie
i sūmū nūm nō posse dphēndē ac
dīc. **H**oc et i volūtate nā sūt ad
ūti pē. **S**i ē ei au nō ipudēt i

podēat forte fallis dīcēt. uolo bīs ēē.
Et si dīcat. scā me hoc velle. i h me
scā scā iā hīs duobz i tūū pē addē
q her duo scāt. i qntū q her duo scā
se scāt. et sūt i i sūmū nūz pē. **I**te
si qppia dīcat. errat volo. nōne siue
erret sū nō erret. tū errat eū velle.
vex erit. **R**ē q hūc nō ipudētissie
dīcat. forsita fallis. ai p sū ubiāz fal
lat. falli tū se nolle nō fallit. **E**t si h
scā se dīcat. addit q sūlt rex numey
dgtay. i nūz p sūat ēē i sūmū. **H**ui
ei dē nolo me falli. i h me nolle scā.
i hoc me scā scā. iā et si nō cōmoda
locutio ē p hūc i sūmū nūz ondē. **E**t
alia pēpūē que adūsh achadēicos
valeāt. q nō ab hōie scā posse dēdūt.
Si modū adhibēda ē. p sū q opē isto
nō hoc suscepī. **E**t i dē libri tres nū
pōnē dūssiois tpe scā. **R**ē q potuit
i volūt legē. l' cōs q i tēllēxīt. nō eū p
fetto q ab eis cōn pēpōz vltatis ar
gumēta mīta iūeta sē p mōuebūt.
Si ei duo sūt gnā rex q scā: vnu ē
āq q p corpīs sensū papit āq. alter
eaz q p sēp m. mīta illi p sū garrie
rūt cōn corpīs sensū. **A**nīmī āt q sūā
fūssias p sēp m pēpōdes rex vāz
qle i dē qd dīxi. scā me viuē. nē q q
i dūbū vōie potuerit. **S**i absit a nob:
ut ea q p sensū corpīs didicimz vā
ēē dūbūz. **P**eos qppe didicimz celū i
terrā. et ea q i eis nota sūt nob. qntū
ille q i nos i ipā dīdīc. i nō tēscere
nob voluit. **A**bsit ut et scā nos negē
q tēstīmo didicimz alioz. **A**lio qn ēē

nesa9 oceanu. nescia9 ee tras atq;
vibes qd celebra fama dmedat. nescia9
fuisse hoies i opa q historia luo
nedidit. nescia9 q totu vnde auq;
nuaant. i idicis somis testatibz fir
mant. Postmo nescia9 i qbz locis l'ex
qbz hoibz fuim9 exorta. qz her oia tes
tiomis credidit alioz. **Ad** si absur
dissim e dice. no solu mroy vez i et
alioz corpm sensu plimu addidisse
me fac dfitedu e. **Hec** i oia i que p
ipm. i q p sensu sui corpis. i q testio
mis alioz prepta sat aia huana.
thesauto meque odita tenet. ex qbz
gigmt vbu vez. qn qd scm9 loqm.
Pr vbu an oes sonu: an oes cogita
one som. **Tu** ei e vbu silimu rei no
te. de q gigmt. i pgo e9. qm de visioe
sa e visio cogitacois exortit. qd e v
ligue nllia vbu vez de re vca n de
suo hns. s totu de illa scia de q nas
at. **Hec** itereit qn id didiat: q qd
sat loqt. Aliqn ei statv vt disat hor
diat. tn du vbu sit vez. i de notis
rebz exortu. **Pr** nuq d p de q natu
e vbu de deo ds. **Qu** q d p m ea
sapia qd e ipe sibi alia didiat per
sensu corpis sui. alia p seipz. **De** h
dicet. q no ail ronale s sup aia
ronale deu cogitat. qm ab eis cogi
tari pt. q eu oibz aialibz i oibz ai
mis pferit. qm p speculu et emg
mate comuado valeat nodu facie
ad facie vide sicut e. **Qu** q d p ea
ipa q no p corp9 qd ei nllu e. s p
seipm sat aliude ab aliq didiat. a

nuq9 ul testibz ut ea sanz idiguit
Ad utiq. **Id** oia qpe scada q sat
suffiat e illa pfad. **H** qd nuaos
id e anglos: no m q ei q nesciat an
nuaet. **Ad** ei se illa q nesciat. s
bonu eoz e de opibz suis e9 sile
ditate. **Et** h e q ei dnr non illa nu
ciare. no vt ipe ab eis discat: sed
ut ab illo ipi. **P** vbu em e9 sine
corpali sono nuaat i qd voluit
ab eo missi ad qd voluit. i lab
illo p id v m e9 audietes. i i e9
vite iuemetes qd s faciendu. qd
qbz qn nuaand sit. **Na** i nos
oram9 eu: nec tn naitates nias
doctem9 eu. **H**ouit ei aut vbu. p
v qd vob natu sit pnsq peti
tis ab eo. **Hec** ista ex aliq tpe ag
uit ut nosset. s futa oia tpalia
atq i eis et qd et qn ab illo peti
turi fueram. et qd i de quibz ibz
exaditury l'no exaudits eet sine
tiao an pscuit. **V**niusas at ca
tunas suas i spuales i corpales
no q se io notut. s io se q nouit.
Ad ei nesciuit q fudt catu9. **Et**
a g scuit. cauit: no q creauit.
scuit. nec alit ia scuit creata.
q creada. **H** oem e9 sapie alqd
acessit ex eis: s ill exntibz sico
ptebat. i qn optebat illa mast
vt erat. **Et** ita scptu e m li eam
tico. **A** nq crearent oia nota sut
illi. **Et** postq dsumata sut. sic
inquit. e no alit. i anq crearet
i postq dsumata se. sice nota se.

Loge ē īg hūc scē scā nā dīssī
mīlīs. **Q**ue at scā dei ē ipā et sa
pien. ī q sapiā ipā eēn ī fba. qz
nīllīq nē sīplīatīte mīabīlī nō ē
aliud sape. ad eē: s qd ē sape. h
est et eē. sic ī sūpīorībz libz sepe
īā dīxī. **N**ā vō scā ī rebz plūrī
mīs ppterā ī amīssībīl' est q īrecep
tībīlīs. qz nō ē hoc nob' eē qd scē
vel sape. **Q**m eē possūg: ī sī ne
scām ī sapiām' ea q a lūde dī
dīam'. **H**oc hoc sic nā scā illī
scē dei. sic et vbu nīz qd nascat de
nā scā dīssīlē ē illī vbo dei quod
natū ē de pīs eēn. **T**ale ē at ac
sī dīcere de pīs scā. de pīs sapiā.
vel qd ē expīssīus de pīe scā. de
pīe sapiā.

De eēnāa pīs.

Urbū g dei pīs vī **cxm**
gēitū filiū pōiā pī sīmlīs
et eālis dīs de deo. lūmē de lūne.
sapiā de sapiā. eēn de eēnāa est.
hoc oīd qd pī. nō tñ pī. qz īste filī
illī pī. ac p hoc nouit oīā q nouit
pī. **E**i nōsse de pīe ē. sic eē. hōs
scē et eē ībī vñū sē. ī īo pī sic
eē nō ē a filīo: ita nō nōsse. **P**ī de
tq seipm dīcēs. pī genuit abū sibi
eāle pōiā. **N**ō ēī seipī ītegre pīre
qz dīxīssī. sī āqd mīg āplīqēt ī
eā vbo. qm īpō. **I**bī sūme ī agf
at. est. ē. nō nō. **E**t īo vbu hoc vē
vītās ē: qm qd ē ī ea scā de q
ē gēitū īpō ē. **A**d at ī ea nō est.
nec īpō ē. **E**t falsū hīe ād hūbū
nūq pī: qz īmībīlī sic se hē ut

se hī de quo ē. **N**ō em pī filiū a se fa
cē qāqī. n qd vīdīt pīe scē. **N**o
tenē hoc nō pī: nec ē īfīmtas īsta. s
fīrmtas: qz falsā eē nō pī veritas.
Nouit itaq oīā dīs pī ī seipō. nouit
ī filīo: s ī seipō tq ī seipm. ī filīo
tq vrbū suū qd ē. de hīs oībz q se
ī seipō oīā. **S**īlī nouit et filiū ī se. s
tq ea q nota sē de hīs q pī nouit ī
seipō. **I**n pīe at tq ea de qbz nō sē.
q ipse fīg nouit ī seipō. **P**aut g m
uīcē pī q fīg: s ille gīgnēdo. illenāf
tēdo. et oīā q sē m eoy scā. ī eoy
sapiā. ī eoy eēn. vñqāsqz eoy sīml
vīdet. nō pīcīlātī ā sīgīllātī velut
alternāte dīspāī. hīc illuc. ī īde hūc.
Et tursū īde ul īde ī aliud atq
ad. vt aliq vīdē nō possīt. nō vī
dens alīa. s ut dīxī sīl' oīā vīdet. qz
nīllū est. qd nō sē vīdet. **V**rbū at
nrm ī qd nō hī sonū. neq cogīta
tīōne sōmī. s eā rei quā vīdēdo ītq
dīa. et īdō nīllīq līgue ē. atq īde
vītūq sīmlē ē m hōs emīgēte illī dō
dei. qd eā dīs ē. qm sīcet ī hōc de
mā nascat. qadmod et ī de scā
pīs ē natū. **H**ostū g tale vbu qd
īuēimq eē vītūq illī sīle. qī sīt et
dīssīle. sic a nob' dīa potūit. nōn
pīgeat ītuerī.

De eālitatē pīs

Nūq vbu dei et vīgēitū.
nrm de sola scā mā **cxm**
nascat. **N**ōne mīlta dīa etīā que
nescām. nec dūbītātes ea dīam'
s vērā eē arbitīātes. **Q**ue sī forte
vērā sē m ipīs rebz de qbz loqm'

nō ī vbo mō vērā sē. qī vbu vēr
nō ē. nī qd de re q̄ sat̄ gignit. **F**al
sū est ḡ isto mō vbu nrm. nō cū
mētū. s; cū fallm. **C**ū at̄ dubi
tam. nōd est vbu de re de q̄ dubi
ta. s; de ipā dubitatōe ē vbu. **Q**u
uis ēī nō nouim⁹ an vēr sit vū
dubita. tū dubitāe nōs nouim⁹.
ac p̄ h̄ dia. vēr vbu ē. qm̄ quod
nouim⁹ dia. q̄at̄ et̄ mētū possi.
Quā cū facit vtiq; uolētes ī sciētes
falsū vbu hē. vbi vēr vbu est
mētū nos. hoc ēī sam. **E**t cū mē
tatos nos ēē cōfitem. vēr dicim⁹
Quā em̄ sam. dia. **S**am⁹ nāq;
nos ēē mētatos. **V**erbū at̄ id qd ē
dō ī potētiū ē nob; hoc nō potest.
Nō ēī p̄t facē quicq;. nī qd videt
p̄tē sciēte. ī nō a serpo loq̄tur. s;
a p̄t ē illi oē qd lo. cū ipm̄ p̄t v
mice loq̄tur. **E**t maḡ vbi illiq; potē
tia ē nō posse mētū. qī nō p̄t ēē
illi ē ī nō. s; ē est. nō nō. **A**t ēī nec
vbu dīcēdū est: qd vēr nō ē. **V**ic
ita libēs assenāor. qī cū vēr ē vbu
nrm. et īō recte vbu vocat̄. nūq;
sic dia p̄t. vel visio de visione. vī
scā de scā. ita dia p̄t eēnā de
eēn. sicut id vbu dei maxie dia.
maxieq; dicendū ē. **Q**uid itaq; qī
nō hoc ē nobis ēē qd nōsse. mltā
q̄ppe nouim⁹. q̄ vt p̄ mēoriā qd
dā mō vīuūt. ita et obliuioē qdā
mō moriūt. atq; ideo cū illa īā
nō sint ī notia mā. nob tū sum.

et cū scā mā aīo lapsa p̄erita
nob. nob tū vīuim⁹. **I**lla ead q̄
ita sciunt. ut nūq; eradē possit
qm̄ p̄nāa sē. et ad ipā ammi
nāz p̄tinet. ut ē illud qī nob vī
uē sam. **M**aet em̄ hoc q̄mdu
āim⁹ manz. et qī sp̄ maet āim⁹
hoc sp̄ manz. **A**d ḡ et si qua rpi
ant̄ sūia m̄ qbz ymago dei po
aūb itueda ē ī si semp sciunt.
tū qī sp̄ nō cogitant. quō de hīs
dicat̄ verbū sēpternū. cū vbu
nrm cogitatōe mā dicat̄. iuem
te difficile ē. **S**ēpternū ē em̄
aīo vīuē: sēpternū ē scā qī vī
uit. **N**ec tū sēpternū est vitā suā
cogitatē. vī cogitatē scāz vite sue
qm̄ cū aliud atq; ad cepit. hoc desi
mt cogitare q̄m nō desinat scā.
Ex quo fit ut si p̄t ēē ī aīo aliq;
scā sēpterna. et sēpterna ēē nō p̄t
eqdē scā cogitāo. et vbu uerū
nrm ītimū nī mā cogitatōe nō
dī. solus dō ītelligat̄ hīc vbu sē
pternū. sibiq; coetnū. **I**n si forte
dīcēdū ē ipsā possibilitatē cogi
tatōis qm̄ id qd sat̄ ī qm̄ nō cogitā.
p̄t tū vāat cogitatē vbu ēē tā po
tūū qī scā ipā p̄t ē. **Q**uō ē v
bu qd nōd ī cogitatōis visioē fōz
cū ē. **Q**uō ēīc sile scā de q̄ nasat̄
si formā eā nō hē. **E**t īō vocat̄ v
qī p̄t hē. **T**ale ē em̄ ac si dicat̄.
īō īā vocādū ēē vbu. qī p̄t ēē v
bu. **Q**uō ē qd p̄t ēē verbū? īō

ia digna ē ubi noīe. **Q**uod ē magis
hoc foribile nodūq; foritū. n̄ qd
dā mētis mē. qd hac atq; hac vo
lubili quadā moaōe iactam. cū
a nob nē hoc nē id sic iūctū fuit
ut oīe rē cogitat. **E**t tē fit verū
vbū. qn̄ id qd dixi nos volubili
moaone iactāe ad id qd sam9 p
ueit. atq; ide format. e9 oīmodā
filitudmē capies. ut quō res qq;
sat. sic et cogitet. id ē sine voce sū
cogitatioē vocas. q p̄fō aq; ligue
est. si ī corde dicat. **E**t p hoc et si cō
cedam9. ne de otioūsa vōblī la
borāe videam. iā vocandū ē v̄m
quiddā id mētis mē qd de mā sa
eāa formāi p̄t. et priusq; forma
tū sit. qz iā ut ita dicā formablē ē.
qd nō videat qnta hic sit dissilitu
do ab illo dei vbo qd ī forma dei
sic ē ut nō antea fuit foribile. p9
q; formatū. **H**ec aq; possit ēē in
forme. s; sit forma sim9 et equal ei
de quo ē. et aū coetna ē. **Cū dissile**
fit ubi m̄m a vbo dei Capitu

Quapp̄ ita dī illd dei **xv.**
vbū. ut dei cogitā nō dicā
ne ad ēē qī volubile credat m̄ de
o qd nē accipiat. nē reapiat forz
ut vbū sit. eāq; possit aīttē. atz
īformit qdāmō volutari. **B**ene
q̄ppe nouat vā. et vī cogitatiois
īsp̄rāt locutor eggī9 qd dixit ī car
mīe. **S**ecūq; volutat euetus belli
varios. t cogitat. **N**ō gūlle dei fili9

cogitatio dei: s; vbū dei dī. **C**ogitatio
q̄ppe mā pueies ad id qd sam9. atq;
ide foritā vbū m̄m vez ē. **E**t id v̄m dei
sine cogitatioē dei dī itelligi. ut for
ipā sūmē itelligat. nō ad h̄ns foribi
le qd et ēē possit ī forme. **D**m̄. quide
et m̄ sc̄ptis cogitatioes dei. s; eo locu
tionis mō. q̄ ibi et obliuio dei dīa?
q̄ utiq; ad p̄petate m̄ deo n̄lla ē. **N**ō
obīe cū tāta sit nē ī isto enigmatē
dissilitudo dei et ubi dei īqua tā nō
n̄lla filitudo cōpta ē. id qd fatendū ē
q̄ et cū siles ei erim9. qn̄ eū videbī9
sicut ē. qd vāq; qd dixit. h̄c pauldū
q̄ nē est dissilitudmē attēdit. nec tūc
natā illi erim9 eāles. **B**ep̄ em̄ natā
minor ē faciete q̄ f̄a est. **E**t tūc qdē
vbū m̄m nō erit falsū. qz neq; mē
ciem. n3 fallēm. **P**ortassis et nō erūt
volubiles mē cogitatioes ab alijs ī
alia eūtes. atz redeūtes: s; oēs sc̄a3
māz vno sū dī sp̄cū videbim9. **T**ame
cū et fuit formata hoc ~~ca~~ erit cā
tura q̄ foribilis fuit. ut n̄ iā desit
e9 forme ad quā pueire debet. **E**t tū
coeq̄nda nō erit illi sīpliatati. ubi
nō formablē ad formatū ut refortū
ē: s; forma. neq; īformis. n3 forma
ta ipā sibi etna est īmutabilisq;
s̄bstan. **P**atet de p̄re et filio qntū per
hoc sp̄ctm atz ī hoc enigmatē vidē
potui9. locuti sum9. **E**t in volubilitas
ī deo ēē credenda sit. **Ca** xv.

Nut de spū s̄cō qntū deo donā
te vidē credē. differendū est.

Qui sps scs fm scpturas scs n pns
 e solus nec filius solius. s aboy **Et** io
 coem qua iure se diligit pr i filius
 nob insinuat caritate. **Ut** at nob ex
 cet smo dlna no res i pmpu sitas
 s i abdito scitadas. i ex abdito eru
 endas maioe studio feat mqn. **No**
 itaq dicit scptā. sps scs caritas e. **Et**
 si dixiss. no pua pte qoms ista ab
 stuliss. s dixit. **De** caritas e. ut iertu
 sit. et reqrendu utq ds pr sit caritas
 an ds filius. an ds sps scs. an ds ip
 sa tntas. **Neq** em dāri sumus no
 ppteā deū dnm ee caritate q ipā car
 itas sit vlla sba q dei digna sit noie.
 s q donū sit dei. sic dnm e deo. qm
 tu es pāā mea. **No** vāq ppteā dic
 tū e qz dei sba e mā pāā. s q ab
 ipso nob e: sic alibi legit. qm ab ip
 so pāā mea. **Hūc** qppe sensū fac
 le refellit scptāz ipā locutio. **Tale** e
 em. tu es pāā mea. qle e. tu es dñe
 spes mea. i ds mīs mīa mea. i mī
 ta filia. **No** at est dnm dñe caritas
 mea: a' tu es caritas mea. **Bed** ita
 dnm e. **De** caritas e. sic dnm est. de
 sps e. **Hoc** q no distermit itellm a
 dno: expone no qrat a nob. **No** ei
 apaus qatm possu dūc. ds g car
 itas est. **Ptū** at pater a filius an
 sps scs. an ipā tntas. qz et ipsa
 no tres dñ. s deus e vng: hoc qnt.
Sz iā m hoc libro supis disputau
 no sic accipiendā ee trinitate que
 ds est ex illis tribz que trinitate nre

mētis ondūm. ut tq mēoria sit
 omi trū pz. et itelligēa omi tū
 filius. et caritas omi trū sps scs
 qī pz nec itelligat sibi nec di
 ligat. sed ei filius itelligat. i sps
 scs ei diligit. **Ipē** aut et sibi
 et illis tm mēnerit **Et** fia mei
 nerit. nec diligit sibi. s memi
 neit ei pz et itelligat ei filius. **Ipē**
 se at et sibi et ill' no n diligit.
Sz sic poas ut oia tā. et oēs i sin
 guli habeāt i sua quisq psona
 nec distent i eis ista sic i nobis
 aliud e mēoria. ad itelligēa
 ad dilectio siue caritas. sed vnu
 aliqd sit qd oia valet. sic ipsa
 sapia. **Et** sic habeāt m vng
 q nā. ut q hē ho sit qd hē. sic i
 mutabil simplex sba. **Si** g
 hec itellecta st. et qntū i nobis
 rebz tātis vidē uel cōiectare con
 cessū est vera ee clauēz. nesuo
 cur no sicut sapia et pz dī i fia
 et sps scs. et siml oēs no tres. s
 vna sapia. ita caritas et pz di
 cat et filius et sps scs. i siml oēs
 vna caritas. **Sic** em pz ds i fia
 ds. et sps scs ds: i sil' oēs vng ds
Et tm no frustra i hac tntate no
 dī vbu dei n filius. nec donū dei
 n sps scs. nec de quo genitū e
 vbu. i de quo pnapalit pcedit
 sps scs. n ds pz. **Ideo** at addidi
 pnapalit. qz i de filio sps scs p
 cedē repit. **Sz** hoc q illi pz dedit.

nō iā existiēt q nō hñt: s; quicq
vngēto vbo dedit gignēdo dedit.
Sic gēu genuit: ut et de illo do
nū redēi cōe pcedet. et spūs scs
est aboz sps. *De spū scs qui
filio equal accipit. c. xvij.*

Non ē ig accipieda tñseūt
s; diligēt itūenda itēpa
bilis ēmitas ista distictio. *Hic* ei
fīm ē ut ppe dei vbu i dei sapiā
dicet: cū sit sapiā q pī q sps scs.
S; g ppe ad hoz tñū cāltas nūci
panda ē. qd apā q ut h sit sps
scs. ut s; i illa sīpīa. sūma q
nā. nō sit ad pba q aliud caritas.
s; pba ipā sit cāltas. q cāltas ipā
sit pba siue i pīe sū m filio. sū
i spū scs. et tñ ppe sps scs cāltas
nūciat. sicut legis nōie aliqn
siml oīa vobis istrumētū scāy sp
tūq; sigificant eloqā. *Ad* et de
ppheta ysaiā testiom pones apls
vbi ait. I alīs līguis q i alīs la
bīs loqr ppo hūc. pmsit tñ. i
lege scptū ē. Et ipē dñs. In lege
mqt eoz scptū. qz odest me gts.
cū hoc legat i ppe. Aliqn at ppe
vocat lex q data est p moysen
scdm q iā dñm est. *Lex* et pphē
vsq; ad iōz. Et i hīs duob; pcept
tota lex pcedet q pphē. *Hic* utiq;
ppe lex appellā ē de mōte syna.
Pphāz at nōie q pī sigificant sūt
q tñ alio loco ipē saluator. opte
bat mqt i pleri oīa q scpta sūt m

lege q pphē q pī de me. *Hic* itā pphāz
nō exceptas pī Nege itelligi voluit.
Pī g lex vniūsalit cū pphē et psal
mis: dī et ppe q p moysen data ē.
Itē dñr cōit pphete sū et psalmi:
dñr et ppe pī pī. Et mltis alijs
exēplis doceri pī mltā rez vōbula
q vniūsalit pom. q ppe qbz dā reb;
adhiberi. nō i re apta vitāda sit lō
gītudo sermōis. *Hoc* iō dīxi ne qf
q ppeā nos iō ueient existimet ca
ritate spm scm appellāe. qz q dō pī
et dō fili q pī cāltas appellāz. *Hic*
g vniū dei vbu ppo nōie vocam;
sapiē. cū sit vlr i sps scs q pī ipā
sapiā: ita sps scs ppo nūciat vō
bulo caritatis. cū sit et pī q sigvlr
caritas. *S; vbu* dei. id ē vngēto dei
fili q apte dñs dei sapiā ore aplīco. v
bi ait. xpm dei vltū i dei sapiēciā
pī at scūs vbi sit dicta cāltas iuei
m; si diligēt iōhis eptāz scutem
apli. *Qui* cū dixiss. dilāssi diliga;
iueit. qā dilāo ex deo ē. scutā aduū
it. Et oīs q diligit ex deo natū ē. *Et*
nō diligit nō dīgit deū: qz dō dilāo
ē. *S; qā* et fili ex deo pīe natū ē. et
spī scs ex deo pīe pcedit. quē poāz
eoz hīc debeam; accipe dñm ēē dile
ctionē deū. mltō qzīt. *Pī* em solus
ita dō ē. ut nō sit ex deo. ar p hoc di
lāo. q ita dō ē ut ex deo sit. d fili q est
d spī scs. *S; i* a scptib; cū dilectioz
dei dīmeorasset. nō q nos eū. *S; qua*
pīe dilexit nos. q mltū filiū suū. p

placitū p p̄t̄is n̄r̄is. et h̄ic exort̄
ēet ut et nob̄ iuicē diliga. atq; ita
d̄s i nob̄ māeat. Quā utq; dilaoz deū
dixat. statim volens de hac re apaus
ad loq. i hoc m̄q̄t agnoscam. q̄a i
ip̄o manem. i ip̄se i nob̄. qz de sp̄u
suo dedit nob̄. Sc̄s itaq; sp̄s de quo
dedit nob̄: facit nob̄ i de manē. et
ip̄m i nob̄is. hoc at̄ facit dilao.
D̄s iḡ ip̄se ē dilao. Demiq; paulo p̄
cū hoc ip̄m repetisset. atq; dixisset.
d̄s dilao est. iunuo f̄b̄icat. Et q̄ ma
net i dilaoe. i deo manz. i d̄s i eo.
P̄n sup̄ dixat. In hoc agnouit. qz i
ip̄o manet. i ip̄e i nob̄. qz de sp̄itu
suo dedit nob̄. ip̄e siḡficat ubi l̄
d̄s dilao est. D̄s i sp̄s sc̄s q̄ p̄cedit
ex deo. cū datus fuit h̄oi. accedit eū
i dilaoz dei i p̄xi. et ip̄e dilao est.
Nō ei h̄z h̄o v̄n deū diliga n̄ ex deo.
p̄t qd paulo p̄ d̄t. Nos diligam̄
eū: qz ip̄e p̄or dilexit nos. Ap̄ls q̄
paulo. Dilao m̄q̄t dei diffusa ē i
cordibz n̄r̄is p̄ sp̄m sc̄m q̄ datus ē n̄b̄.
Nullū ē isto dei dono excellēq. So
lū est qd d̄dit m̄e filios r̄gm̄ et̄n̄.
et filios p̄d̄ic̄is et̄ne. Dant et ali
a p̄ sp̄m sc̄m mun̄a: s̄ s̄n caritate
nichil p̄f̄it. Nisi ḡ t̄m̄ ip̄araat
cuiq; sp̄s sc̄s ut eū dei et p̄xi f̄iat
amatorē: a sinistra nō t̄ss̄er̄t ad
dexterā. nec p̄p̄e d̄i donū. n̄ p̄p̄e di
laoz. Quā q̄ nō habiūt si linguis
h̄om̄ loq̄tur. et āgeloz. sonas t̄m̄
eramentū ē. et q̄balū t̄ymens. Et

si h̄iūt p̄ph̄iaz. i nouit oīa sc̄m̄e
ta et oēz sc̄m̄z. i habiūt oēz fidē.
ita ut m̄otes t̄ss̄er̄at. n̄ ē. Et si
distribuit oēz f̄b̄az suā. i si t̄adi
d̄it corp̄s suū. ut ardeat. n̄ ei p̄
dest. Q̄ntū ḡ bonū ē s̄n quoad
et̄nā vitā n̄eime tāta b̄o p̄duat.
Ip̄a v̄d dilao sū caritas. nā v̄m̄
rei nō est v̄trūq; si h̄eat eā qui
nō lō linḡb̄. nec h̄t p̄ph̄iaz. nec
oīa sc̄t sc̄a. oēz q̄ sc̄m̄z. n̄ distri
buit oīa sua p̄p̄ibz. ul nō h̄ndō
q̄ distribuat. ul aliq̄ n̄citate p̄
hibitz. nec t̄ndit corp̄s suū ut
ardeat. si talis passiois n̄lla t̄p̄
tano est. p̄duat ad regnū. ita ut
ip̄sa fidē nō f̄iat valē n̄ caritas.
P̄me caritate q̄ppe fides p̄t quidē
ēē. s̄ nō et p̄desse. P̄t qd et ap̄ls
paulo. In xp̄o m̄q̄t ih̄u neq; t̄m̄
c̄sio ad v̄z. n̄z ip̄ucū: s̄ fides q̄
p̄ dilaoz op̄at. Sic eā disc̄r̄nēs
ab ea fide. q̄ et deōnes credūt et
d̄tremis̄it. Dilao i que ex deo ē
et d̄s ē. et p̄p̄e sp̄s sc̄s ē. p̄ quē
diffūdi caritas dei i cordibz n̄r̄is.
p̄ quē nos t̄o i h̄it̄at t̄m̄tas. quo
cū r̄ass̄ie sp̄s sc̄s cū sit d̄s vocat̄
donū dei. Qd donū p̄p̄e qd n̄ car
tas itelligeda ē q̄ p̄duat ad deū.
et s̄n qua qdlibz ad donū dei nō
p̄duat ad deū. De excellē

Hait̄ q̄ ex deo ē. c. xviij
In et hoc p̄bandū ē d̄m̄ ēē
donū dei i sac̄is lib̄s sp̄m sc̄m̄.

Hic et hoc expr̄cat. hēm⁹ ieu⁹ fm
 loz dñi nri ihu x' bba dñtis. **S**i qd
 sitit veiat ad me i bibat. **Q**uia
 dit i me sic d' septa flūa de vētre
 ei fluet aq' viue. **P**orro euāgeta
 secut⁹ adiūxit. **H**oc at dixit de spi
 tu que accepit erat credē⁹ i eu. bñ
 d' et apls pāls. **E**t os vno spitu
 potauit. **P**tz at donū dei sit ap
 pellata aq' ista qd ē sps scs hoc
 qnt. **S**i sic iuēim⁹ hac aq' sps scs
 ee. ita iuēim⁹ alibi i nro eu⁹ hanc
 aq' donū dei appellatū. **N**ā idē
 dñs qñ cū samaritana mīlīe ad
 puteū loq'bat. cui dix. da m' bibē.
 cū illa rñdiss. q' iudei nō contēnt
 samaritans. rñdit ih̄s i dixit ei.
Si scies donū dei. i qd ē q' dix. da
 m' bibē. tu forsītā petisses ab eo.
 i dediss. t' aq' viua. **P**rat ei mīlīe.
Dñe nō i quo haurias hēs i pute⁹
 alt⁹ ē. **P**n g' hēs aq' viua. **R**ndit
 ih̄s i dixit ei. **S**i q' bibit ex aqua
 hac: fiet itex. **E**t at bibit ex aq'
 quā ego dabo ei. nō stiet iethū.
 s' aq' quā ego dabo ei fiet i eo fōs
 aq' salietis i vitā etnā. **D**ñs g' hec
 aq' viua p' eut⁹ exposuit sps scs
 ē. pauldū⁹ sps donū dei ē. de q' h'
 dñs ait. **S**i scies donū dei ē. **N**ā
 qd ibi ait. **F**lūa de vētre ei fluet
 aq' viue. hoc i isto loco. fiet māt
 i eo fōs aq' salietis i vitā etnā.
Paul⁹ q' apls. pmauq' iqt mīn
 data ē grā fm mēsurā donatōis

x. aq' ut donatōis x' spm scm ondet. se
 cut⁹ adiūxit. **P**tz qd dixit. **A**scendit i
 altū. captiuauit captiuitatē. dedit dō
 hoibz. **N**otissim⁹ ē at dñs ih̄m cū post
 rōz a mortuis ascendiss. i celū. dedit
 se spm scm. quo i pleh crediderat. li
 gus oīm grāu loq'bant. **R**et moue
 at q' ait dona: nō donū. **I**d ei testio
 mū posuit de p'p: ita dñs. **A**scen
 d i altū. captiuasti captiuitatē. accepisti
 dona i hoibz. **S**ic ei plēs codices hñt.
 et maxie greci. i ex hebreos sic mēpre
 tatū hēm⁹. **D**ona itaq' dixit apls.
 q' admod⁹ pphā nō donū. **S**i ai pphā
 dixit. accepisti i hoibz. apls maluit
 dix. dedit dō hoibz. ut ex vtrq. s' ubo
 vno pphetico. alto aplico. q' i vtrq
 ē dñm fmōis autoritas. sens⁹ ple
 missim⁹ reddet. **P**tz q' ei vox ē: i q'
 dedit hoibz. i accepit i hoibz. **D**edit
 hoibz tq' caput mēbris suis. accep
 t i hoibz. idē p'p' utiq' i mēbris suis.
Ptz que mēbra sua clamauit de ce
 lo. **S**auile saule q' me psequis **E**t de
 q'bz mēbris suis ait. **Q**d vñ ex mēbris
 meis fecistis. m' fecistis. **I**pē g' xps i
 dedit de celo: i accepit i tñ. **P**orro
 at dona ob hoc ābo dixerūt. i pphā
 et apls. q' p donū qd ē sps scs m
 tōe oibz mēbris x' mīta dona q' tñt
 q'bz pphā didunt. **N**ō em singlī q'p
 hñt oīa. s' hñ illa. aliā alia. q'ius
 ipm donū a quo auq' pphā didunt
 omīs hēant. id ē spm scm. **N**ā et a
 libi cū mīta dīmorasset. oīa māt

hec opat' vna atq' idē sps diuindēs
 ppa vnicuiq' put vult. qd' ubi
 iēplā q' ad hebos 2 iuenit ubi scptū
 ē. attestāte dōs sigs 2 ostēdis 2 varijs
 ūtuabz. 2 sps sū dīsiombz. Et h'c
 dixiss. ascendit i altū. captiuū
 capūtate. dedit dōs hōibz. qd' at' asce
 dit aut qd' ē n' q' 2 dñdit i m'iores
 ptes t're. q' dñdit ipō ē et q' asce
 dit sup oēs celos. ut adiplēt oīa.
 Et ipē dedit quosdē aplos. quosdā
 at' pphas. alios vō euāgelistas. a
 lios at' pastores 2 doctores. Hec q'
 re dca s' dona: q' sic' alibi d' nūq'
 oēs apli. nūq' oēs pphē. iē. h'c at'
 adiūxit. Ad cōsummāzōē scōz. i opz
 m'isth. i edificāzōē corpis x'. Hec ē
 domus q' sic' p'p' amitt. edificat' post
 capūtate. qm' q' s' a dyaloeruti. a
 quo captiuū tenebāt. de his edificat
 corp' x'. q' domus appellat' ecclia. h'c
 at' capūtate ipē captiuauit: q' dyā
 viat. Et ne illa q' futā erāt sū ca
 pitis mēbra i etnū supplicii seāt
 h'et. cū iustiae p'us. dēinde potēcie
 vīculis alligauit. Ipē itaq' dyal'ge
 appellata capūtās. quā captiuat'
 q' ascendit i altū 2 dedit dona hōi
 bz. l' accepit i hōibz. Petrus at' aplos
 sic' i colibz cōnōico lē ubi scptū
 s' actz aplōz loq's de xpō. cōmons
 corde iudeis 2 dñabz. q' ergo faciū
 fies mōstātate nob' dixit ad eos. Agi
 te p'miaz 2 baptizet' vna q'sq' v'm i
 noīe dñi ihū x' i remissione p'ccōz

et accipietis donū sps sū. Itaq'
 i eodē lib' lē s'mōz magū aplū
 voluisse dāe pecuniā ut ab eis
 acciperet p'tatē q' p' ipositiōz ma
 nus eā daret' sps scō. Cui petrus
 idē m'at. Pecunia tua t'cū sit i p
 diaōe: q' donū dei exīstimasti
 te pecuniā posside. Et alio eodē
 libri loco cū petrus cornelio 2 eis
 q' cū eo fuerāt loq'ret' anūciās
 2 p'dicās xp'm aut scptā. Adhuc
 loquēte petro vba hec. cead' sps
 scō sup oīs q' audiebāt verbū
 Et obstupuer' q' ex cōuasiōe fide
 les sil' ai petro venerāt. q' i ma
 nones donū sps sū effusū ē. Au
 diebāt eī illos loq'tes ligus et
 magnificātes deū. De quo scō suo
 q' i caruācos baptizauāt. q' p'
 q' baptizarent. ut nodū qōmō
 h'q' aufrēt. i eos venāt sps scō
 cū petrus p'p' reddet' rōz frībz q'
 erāt i colūmis. 2 audita hac re
 mouebāt. aut p'p' cetd. Cū cepis
 s' at' loq' ad illos. ceadit sps s'
 i illos: sicut et i nos i m'ao. mē
 ratuq' sū vbi dñi. sic' dicebat q'
 iōs quidē baptizauit aq'. vos at'
 baptizabim' spū scō. **De donū**
dei dī sps sū c' x'.
Si i eāle donū dedit ill' sic'
 et nob' q' credidim' i dñi i h' v'm.
 ego q's erā q' posse p'hibē deū. nō
 dāe ill' sps sū. Et m'la alia sūt
 testiōia scptā q' cōcordit' attestā

donū dei ēē sps scm. hptū dat eis
q pēū diligūt deū. p mms lo-
gū ē acta collige. Et qd eis satis ē
qbz hec q dicitur satis nō sē. Hanc
admonedi sē qnqde donū dei iā
videt dān sps scm. vt ai audiūt
donū sps sa. p gen^o locutōis ags
cāt q dān ē. i expoliācōe corpis
carnis. Sic ei corp^o carnis nō ē
q caro: sic donū sps sa nō ē q
sps scs. In tm g donū dei ē. i qd
dat eis qbz dat. Apd se at dō ē.
i si nemū det: q dō erat i pū i fō
coetnū aīq cūq daret. hec qd
illi dāt. ipē dat: idō minor ē ill.
Ita ei dat sic dei donū: ut ei scp
sū det sic dō. Nō ei dia pō nō ēē
sue pātis: de quo dān ē. sps
vbi vlt spnat. Et apd aplz qd
iā sup dmeōraui: oīa at opat
vū atq idē sps. dīdō ppa auq
vt vult. Nō ē illi dīcō dat.
ul dīcāo dānū: f dīcōia dat
et dānū. Et sic scā scptā pro
clamat: dō caritas ē illa q ex de
o ē. i i nob id agit ut i deo ma
neam. i ipe i nob. i h inde cog
nosca. q de spū suo dedit nob.
ipe sps eā ē dei caritas. Deīde si
i domo dei nō maia ē caritē i nō
lū ē maia donū dei. q sps scs
q dīcōia. q ut ipe sit caritas
q dī et dō. et ex deo Et si caritas
q pī diligit filiū. i pīez diligit
filiū iēffablī. cōiōne dēmonstiat

āboz q dūcienas q ut ille ppe dīat
hāitas q sps cōis ē āboz. Voc ei sa
mā dēdī i tēlligz vt nō solū sps scs
caritas sit i illa tēntē. f nō frustra ppe
caritas nūcupet. p iā q dā sē: sic nō
solus ē m illa tēntate ul sps l scs. q
i pī sps i fīa sps. i pī scs i fīa scs. qd
nō ābigit pietas. Et tū iste nō frust
ppe dī sps scs. Quā ei ē cōis āboz id
vocat ipe ppe. qd ābo cōis. Alioqn
si i illa tēntate solus sps scs ē caritē
pfcō i filiū nō solū pīis. vey eā
sps sa fīa iūcēt. Ita locū iūuābili
bz dī i lē filiū vīgētiā dei pīis. ut
tū i d vey sit. qd apls ait de deo pīe.
Qui eruit nos de pātē tēbz: i tūf
tulit i regnū filiū caritatis sue. hō
dixit filiū sui. Qd si dīcēt vey dīcēt.
q admod q sepe dīxit. i veyssime
dīx: f ait caritatis sue. filiū ē eā
sps sa. si nō i illa tēntate ē caritas
dei i sps scs. Qd si absurdissm ē.
restat vt nō solus ibi sit caritas sps.
f p illa de qbz satis differui ppe sic
vocat. Qd at dān ē filiū caritatis sue.
nō aliud itelligit. q filiū dīcā sui.
q filiū postmō pbe sue. Caritas q
p pīis q m nā eia ē iēffablī sim
plia. nō ad ē q eia ipa natā atq
pba. ut sepe iā dīx i sepe itera
nō pīget. Ac p hoc filiū caritatis eā
nīllā ē aliā q d de pba eā ē gēinty.
Cōi eos q filiū dei nō nā sed vo
lūtāt ēē filiū dīcēt. **xx.**
Quonā i dēda ē dīpaletica en

nomi. a q̄ eunominiā hētia exor
ti sp̄. et cū nō potuiss̄ itelligē. n̄ acce
voluiss̄ vngētiū dei ūbū. p qd̄ fca p̄
oia. filiū dei eē nā. hoc ē de sba p̄is
genitū. nō nē ūl sbe sū eētiāe dixit
eē filiū. s̄ filiū volūtate dei. accede
te. s̄ deo volēs asserē volūtate qua
gignēt filiū. vñ ideo q̄ nos ad aq̄n
volu⁹ qd̄ ātea nō voleba⁹. q̄ nō p̄
ista mutabil̄ itelligat nā nā. qd̄
absit. ideo eē credam⁹. Neq̄ ei ob
ad sptū est. mltē cogitacōes ascen
dūt ī corde vñ. s̄ filiū at̄ dñm maēt
iēthū. n̄ ut itelliga⁹ sū credam⁹.
sic etnū deū. ita eternū eē e⁹ filiū.
ac p̄ hoc īmūbile sic ip̄e ē. qd̄ at̄
de cogitacōibz. h̄ et̄ de volūtatebz
viss̄e dia p̄t. mltē volūtates ī corde
vñ. vñ at̄ dñm nian⁹ iētm. qd̄ dñ
ne filiū cōsiliū ūl volūtatis dei di
cent vngētiū verbū ip̄m s̄ filiū
sū volūtate p̄is ide eē dixit. s̄
melis q̄ existō dñ cōsiliū de cōsi.
q̄ vñ de volūtate. sic de sba sba. sa
piā de sapiā. ne absurditate illa q̄
iā refellim⁹. filis p̄is dicat̄ facē sa
pientē ūl volentē. si nō h̄t p̄ ī sba
sua cōsiliū t̄ volūtate. Auto sane qd̄
dñ iudic hēticō v̄sūss̄e m̄troganti.
Vñ dñ filiū volēs a' nolēs genuit.
ut si dicet. nolēs. absurdiss̄a dei m̄
siā seq̄ret̄. Si at̄ volēs. qd̄ qd̄ iten
debat. vñ iuncta iōe cludēt. nō nē
eē filiū s̄ volūtatis. Et ille vigila
tiss̄e viass̄m q̄ fuit ab eo vñ dñ p̄

volēs a' nolēs sit dñ. ut si iudicet
nolēs. seq̄ret̄ iā m̄siā quā de deo
accede maḡ īfama ē. Si at̄ dicet
volēs iudicet ei. Ergo ī ip̄e volū
tate sua dñ ē. nō nā. Quid ḡ re
stabat. n̄ ut obmutescēt. ī suā
trogacōe obligatū īsolubili vi
culo se videt̄. s̄ volūtate si p̄
dicenda ē ī trinitate aliq̄ p̄p̄a.
magis hoc nomē sp̄ū scō spe
tat sicut caritas. nā qd̄ ē ad cari
tas q̄ volūtate. Video me de sp̄ū
scō ī isto libro s̄m sc̄pturas sc̄as
hoc disputasse qd̄ fidelibz suffiat.
Vñ sc̄tibz deū eē sp̄m sc̄m. nec
altq̄ sbe. nec m̄ore q̄ ē p̄ ī s̄.
qd̄ ī sup̄ioribz libz s̄m easde sc̄p
turas sc̄as vñ eē docum⁹. deā
tura et̄ quā fecit dñ q̄ valum⁹
admonum⁹ eos q̄ rōz de rebz ta
libz posuit ut īvisibilia e⁹ p̄ ea
q̄ fca s̄ sic posset. itellā cōspie
ret. et maxie p̄ rōnale ūl m̄tel
laiale cātura que fca est ad yma
ginē dei p̄ qd̄ velut speculū q̄n
tū posset cornenit t̄ntatē deū. ī
mā mēoria itelligētia volūtate.
Que t̄ ī sua mēte nālū dīm̄t
it̄tuta. q̄ s̄q̄s v̄uacat̄ p̄spiat. q̄
q̄ magnū sit ī ea. vñ p̄t et̄ sēpi
torna. īmutabilis q̄ nata īcoli.
cōspia. cōspia. Rem̄satur p̄
mēoria. it̄uet p̄ itelligētiā. am
plectit̄ p̄ dilāoz. p̄fecto īp̄t ī
sūme t̄ntatis p̄gma. ad quā re

misenda. videntia. diligenda. ut
ea recordet. ea contemplet. ea delectet.
totum de refert quod vivit. Vex ne hanc
pignem ab eadem tinitate fecit. et suo
vicio in detrahitur mutata. ita eadem co
parz tinitati. ut ordo existet si
mille. si potius in quicquid ista simi
tudine magna quod dissimilitudine cer
nat. sicut satis esse videbat admo
nui. *De similitudinibus tunc dicitur*
quod in nostra mens tunc prout. et

Sane deum patrem et dei *xxi*
filium. et deum genitorem quod omnia
que subaliter hunc in coeterno sibi verbo
dixit. suo. quodam modo et ipsi verbo
ex deum. qui nec plus nec minus quod
hunc in ipse subaliter quod quod est in illo. quod
verbum non mediat. si vult genu
it. quantum potius. non ut id in facie
ad faciem. si per hanc similitudinem in e
migmatem quantum tunc tunc comitendo
videret in memoria et intelligentia
mensuram significare autem. memori
e tribuere omne quod sanus. et si non in
de cogitemus. intelligentie vero pro modo
quodam cogitationis in formam. co
gitatio est quod vex tunc in. hunc max
intelligere dicam. et hoc quod in memo
ria relinquitur. *Et illa est abstru
sior profunditas mentis memorie ubi hunc
et primum cum cogitarem in tunc in.
et gignit minimum verbum quod nullus
lingue sit. tunc sancta de sancta. et visio
de visione. et intelligentia quod apparet
in cogitatione de intelligentia quod in*

memoria fuerit. si latebat. quicquid et ipsa
cogitatio quodam sua memoria non habet.
non reverteret ad ea que in memoria reli
quar. cum alia cogitar. *De spiritu autem sancto*
non in hoc emigret quod ei sicut videtur omni
*non voluntate mentis vel amore seu dilec
tione qua et valeat esse voluntas.*
quod nostra voluntas quod nobis naturaliter testis. sicut
ei res adiacuerit. vel occurrerit. quibus
*alliam. et offendim. ita varias af
fectiones habet. Quod ergo. Non quod dicitur*
*sumus voluntate mentis. quoniam ipsa enesce
re quod appetat vel deuter. Porro si sat*
*perfectus testis ei sua quodam sancta quod sine memo
ria et intelligentia esse non potest. An vero*
*audiedum est quicquid dicitur caritate ne
scire quod agat. quod non agit propter.* *Sic ergo in*
est intelligentia. testis dilato illi memorie
*principali in qua tunc in patitur et recordi
tur ad quod cogitatio possit pervenire. quod*
*et duo ista tunc in ibi. quoniam nobis cogita
do tunc in et intelligere aliquid et amare*
quod ibi erat et quoniam inde non cogitabatur
Et sic testis memorie. testis dilato hunc
intelligentie quod cogitatione format. quod
*verbum vex sine ullius generis lingua
in diam. quoniam quod novum diam*
Non in remiscendo non redit ad aliquid.
*et in amando redire non avertit mentis co
gitationis intuitu. Ita dilatio quod visione*
*in memoria constituta. et visio cogitatio
nis inde formata quod prout plene co
iungit. et non habet appetendi sancta. quod sine*
memoria et intelligentia non potest esse. quod tunc
diliget ignorat. Et quod est in imagine

dei. i. meo. miffy. i. aor. vni. e. pfoe
 Fru her qn i vna p. cxxij.

U psona. sicut e ho. p nobis
 quispiā dicit. tā ista. meoria itellēs
 et amor. mea sē. nō sua: nec sibi
 s m agūt. qd agūt. ymo ego p illa.
 Ego ei memm p meoria. i. itelligo
 p itelligēā. amo p aore. Et qn
 p meoria mea aae cogitacōis adu
 to. ac sic i corde meo dico qd scio. v
 būqz vey de sua mea gignit. vtyqz
 meū est. et sua utiqz et vbu. Ego
 ei scio. et qn i meoria mea cogita
 do iueio iā mo itelligē. iā me a
 mare ad. q. itellēs q aor ibi erant
 i aūqz inde cogitare. Intellēm meū
 et aore meū iueio i meoria mea.
 q ego itelligo ego amo. nō ipa. Itē
 qn cogitacio mea meor ē. et vult
 redire ad ea q meoria reliquat. ea
 q itellēā cōspicit. atqz ity dicit. meo
 ria mea meor ero. i mea vult volū
 tate nō sua. Vpē qd aor meāū mei
 nit atqz itelligit q appetē deat qd
 vitare. p meā nō p sua meoria
 memm. i p itelligēā meā nō sua
 qatqz itelligē amat q diligit. itelli
 git. Qd breuē dia pt. Ego pōnia
 illa tā memm. ego itelligo. ego dili
 go. q nec meoria sū. nec itelligen.
 nec dilao: s hēo her. Isti ergo dia
 pnt ab vna psona que habz her
 tā: nō ipsa est her tā. In illius vō
 sūme siphitatis natē que dē est
 qūis vnus sit dē. m tres psonē sē.

p et filij et sps scs. Aliud ē itaz
 tntas res ipā. ad ymago trini
 tatis i re. alia p ygnē fil. et d
 i quo sē her tā ymago dē. sicut
 ygo dē sūnt et tabla. et qd i ea
 pictū ē. s p p picturā que i ea
 ē sūnt i tabula noie ygnē ap
 pellat. **q vā i dei ante sit v**
mtas. i q vā i eadē vntē sit t

Uerū m illa. mntas. cxxij.
 sūma tntate q mōpabi
 liter rebz oibz atetellit. tāta ē
 isepabilitas. ut cū tntas homi
 nō possit dia vns hō. illa vns
 dē et dicat et sit. nec i vno deo
 sit illa trinitas. s vnus deus.
 Nec rursz qadmod ista yma
 go qd ē homo hns illa tā vna
 psona ē. ita ē et illa tntas. s
 tres psonē sē. p filij et filij pns
 et sps pns et filij. Quis ei me
 moria hois. i maxie illa qua
 pectora nō hnt. id ē qua i s itel
 ligibiles ita otinent. ut nō i
 ea p sensz corpus venient. hēat
 pro modulo suo i hac ymagine
 tntatē i pablē qdē ipare. sed
 tū qualecūqz silitudine patris.
 itē q itelligen hois. q p itenāz
 cogitacōis inde format. qn qd
 sat. dē. i nllig ligue. s cordis v
 bū est hēat i sua dispallitate
 nō nllā silitudine filij. et amor
 hois de sua pcedēs. i meoria i
 telligēā q diūgēs. tū patē

pluribus cois. **V**ñ nec pariter intelligi
 ee. nec plures heat. **I** hac ymine ali
 qd licet valde ipare similitudine
 sps sa. **N**o tñ sic i ista ymagine
 tñtatis nō her tā vn9 hō. s. vñ9
 hōis s. ita i ipā sūma tñtate
 cui9 her ymago ē vñ9 dei s. illa
 tā. s. vnus dō ē. q. tñs s. ille nō
 vna psona. **Q**d sane mirabiliter
 ineffabile ē. l. ineffabiliter mirabile.
 cū sit vna psona her ygo tñtas.
 ipā vō sūma tñtas tō psona sit.
 itepabilior ē illa tñtas psonā tñ
 q. her vñ9. **I**lla q. ppe i nā dñitatē
 sū id meli9 dñ deitatis qd ē hoc ē.
 atq. i cōmūblit. ite ac sp. eq. lio ē.
 nec dñi nō fuit d. alit. fuit. nec
 dñi erit nō. d. ar. erit. **I**sta vō tā
 q. s. i m. ipā ymine. q. si nō loas
 qm nō s. corpa. tñ mē se nē i ista
 vita magnitudibz sepanē. **N**eq.
 ei q. moles ibi nulle s. id nō vidē
 i alio maiore ēē maioriā qm in
 telligēciā. **I** alio dñ. **I**n alio du
 o her aōis magnitudie supari. si
 ue sit ista duo mē se eq. lia. siue
 nō sit. atq. ita ea singul. bina. i a
 binis singla. i a sūm. singla. ma
 ioribz maiora viciunt. **E**t qm mē
 se eq. lia fuerit ab oī lāguore sa
 nata. nē tñ eq. bi rei nā i mūbli
 ea i s. q. p. gñā. nō mūbi. **I** hac
 nō solū i corpale. veret sūme i
 sepabile. vñq. i mūbili tñtate
 cū veniūt visio q. facie ad facie

nob. p. mittit. mīto clari9 certiq. q.
 videbū. q. nē e9. ymine qd nos sum.
P qd tñ spectz. i i q. enigte q. videt
 sic i hac vita vidē dñessū ē. nō illist
 q. ea q. digessim. i dñē dñi. i sūa
 mēte dñpiciūt. s. illi q. ea tñ ymine
 videt. ut possit ad eū q. ygo ē quō
 cūq. refirē qd videt. i p. ymine quā
 dñpiciēdo videt. i id vidē cōmāedo.
 qm nōs pñt fac. ad facie. **N**o ei aut
 apte videt nē speculū. s. videt p.
 speculū. **D**e his q. nāz mētē sub
 tiliter ituent. q. ea ymine dei esse
Qui g. nō sentit. c. xvij.
 videt suā mēte quō videt
 p. i i ea tñtate istā. de q. mītas mo
 dis ut potui disputavi. nec tñ eā ē
 dñt. l. itelligūt eē ymine dei. spectz
 qd videt. s. usq. adeo nō videt per
 speculū q. nē ē vidēdus. ut nec ipz
 spectz qd videt. sūa cēt spectm. id ē
 ymine. **Q**d si sciret fortass et eū q.
 ē hoc spectz. p. hoc q. rendū. i p. hoc
 uttūq. itē vidēdū ēē sciret. fide
 nō ficta corda mūdāte. ut facie ad
 facie possit vidi. q. p. spectz nē videt
Qua fide cordū mūdātē dñēpta.
 qd agūt itelligēdo q. de nā mētē
 hūane sūalissie disputat. n. ut
 ipā itelligēciā suā teste dñpnet.
In q. utiq. nō laboraret. i vñ ad
 certū ad puenet. n. p. nalibz tene
 bris iuoluti. i onerati corpe cor
 ruptibili qd aggruat aiāz. **Q**uo
 tandē mīto i flucto malo isto n. p. n.

Un tali mali magnitudie admouit se
q debent agnu q tollit pcca mndi.

*Et btes fat fides ita eos qui de
natis disputat nequeunt. c. xxv.*

Hic eu naq ptinetes. i loqe
istis igenio tardiores. qn sic
vite hq resoluit a corpe. ius i eis re
tinendis no hnt iude ptates qd ille
agn qn vlllo debito pcca ab eis or
tus no poten ptatis pus q iusta
sanguis vitit. pde libi a dyaboli
ptate suscipuit ab angel scis. a ma
lis oibz libati p mediatore dei et
homm. hoiez xpm ihz. qm dsonatibz
dimis scptis vetibz i nouis i p qd
pmuat. i p qd anuati e xps. No
e ad nome sb celo: i q optet hoies
saluos fil. i constituit at pga ab
oi ctatione corruptois i placidis
sedibz donet rapiat cora sua. fia
i corruptibilia. q ornent. no onent.
hoc ei placuit optio. i sapientissio
cator: ut sps hois deo pie sbdit.
hecat feliat corpe sbditu. i sine fie
pmaeat ipa feliatas. Ibi vitate sn
vlla difficultate videbiq: eaq da
rissia i ctissia pfruem. nec aliqd
qremq mete idanate: s mete de
plate ceinem. Ore no sit filiq sps
scs. cu de pre pcedat: i illa luce nt
la eit qd. hic vob ipa expiecta tam
m apparuit ee diffial. qd et illis q
hoc diligent at itelliget leget. p
culdu sil appebit. vt cu i scdo hui
opis lib alio loco ide dictu mee

pmiseru. qacstiq i ea tita que
nos sumq ad illi rei file ostende
volui qleatq itellm meū sup
ficiēs elocutio mea secuta no fu
erit. qm i ipso itellm conatu
me senseri huille magis effm.
et i vna qde psoa qd e ho iue
nisse pginē illiq sume tinitatis
et i re mubili ta illa ut faali
itelligi posset. i p tpalia iter
ualla maxie i libro nono mof
tiare voluisse. Sz ta vni ppe
no sic huana itenao possit. tri
bz illis psois duere potuerut.
sic m hoc li qn todeno demonstra
uim. *De itualis tpm dme*

Demide. *tinitat. ca. xxvi.*
i summa illa tinitate que
de e mualia tpm illa se p que
possit ondi. a salā requ. vtz pus
de pre naty sit filiq. i pga de abo
bz pcessit sps scs. qm scpta sca.
spm eu diat aboz. Ipe e ei de q
d apls. Qm estis filij mfit deq
spm filij sui i corda mra. Et ipe
e de quo diat ide filiq. No e vos
estis q loqm: s sps pris vii q
lo m vob. Et mltis alijs dmon
eloqoz testimonijs pbat pris et
filij ee spm. q ppe di i tinitate sps
scs. De q ite d ipe filiq. Que ego
mitta vob a pre. Et alio loco. q
mittet pr i noie meo. De vtz
at pcedet sic docet: qz ipe filius
ait. de pre pcedit. Et cu i scptis

a mortuis. et appuisti discipulis. in
 sufflauit et dixit eis. Accipite spiritum
 sanctum. Vt enim et de se precedere ostendit.
 et ipsa est uita que de illo eribat. sic
 ierusalem? et sanabat omnes. Quod uero
 fuit cause ut per resurrectionem suam
 et in terra prius daret. et de celo per
 mittet spiritum sanctum. Hoc ego exstima-
 mo. quod per ipsum donum diffundere
 caritas in cordibus nostris que diligit
 deum et proximum. secundum illa duo precepta
 in quibus tota lex pendet et propheta. Hoc
 significans dominus ihesus. bis dedit spiritum
 sanctum: semel in terra per dilationem proximi. et
 iterum de celo per dilationem dei. Et si
 forte alia id reddat de bis da-
 to spiritu sancto: eundem tamen spiritum datum
 cum iussu ihs de quo moyses ait
 Ite baptizate omnes gentes. In nomine
 patris et filii et spiritus ubi maxime comen-
 dat hanc trinitatem. abigere non debet.
 Ipse est qui de celo datus est die pe-
 thecostes. id est post dies decem. quando
 dominus ascendit in celum. Quod ergo deus
 non est qui dat spiritum sanctum: primo quoniam
 tuus deus est. qui dat deum. Neque enim ab
 discipulorum eis dedit spiritum sanctum. O-
 rabatur quippe. ut ueneret in eos quibus
 manu imponebant: non ipsi eum da-
 bant. Quare more in suis propositis
 in ne seruat ecclesia. Denique et sy-
 mon magis offensus apostolis petro.
 non ait date et mihi hanc potestatem. ut
 dem spiritum sanctum. sed cuiusque misit in po-
 suero manus accipiat spiritum sanctum.

Quia namque scripta superius dixerat. uides autem
 symon quod apostoli darent spiritum sanctum. sed dixit.
 uides quod per impositionem manuum apostolorum
 daretur spiritus sanctus. propter hoc ipse dominus ihesus
 spiritum sanctum non solum dedit ut dicitur. sed et
 accepit ut habetur. Propterea dominus est plenarius gratia
 et manifestus de illi scriptum in actibus
 apostolorum: quoniam uenit eum de spiritu sancto. Non
 utique oleo uisibili. sed dono gratie. quod ui-
 sibili significat unguento quod baptizatos
 ungit et. Nec sane tunc unctus est christus
 spiritu sancto: quoniam si eum baptizatum uideret co-
 lumba descendit. Tunc ei corpus suum. et etiam
 suam perficere dignatus est: in quo per apertam bap-
 tizati accipiunt spiritum sanctum. Et ista mys-
 tica et inuisibili unctione tunc intellige-
 dus est unctus. quando uerbum dei caro factum est.
 id est quando humana natura sine ullis prede-
 cessoribus bonorum operum multis deo uerbo est in u-
 tero uirginis concepta. ita ut cum illo fieret
 una persona. Quod hoc enim ostendit natum
 de spiritu sancto et maria uirgine. Absurdum
 siue est ei ut credatur eum cum iam triginta
 esset annorum et etatis a decem baptizatus
 est accepisse spiritum sanctum: sed uenisse ad id
 baptismum. sic sine ullo ordo potest.
 ita non sine spiritu sancto. Et ei de saul et
 et peractore ipso ideo scriptum est. spiritu
 sancto replebi. id est inde ab utroque mis sue.
 qui quibus seminat a patre. tamen spiritum sanctum
 in utroque fortiter accepit: quod de homine christo
 intelligendum est ut credendum. quod carnis
 ipsa conceptio non carnalis sed spiritualis fu-
 it. In eo et quod de illo scriptum est. quod ac-
 cepit a patre promissionem spiritus sancti. et effu-

derit. utq; nata monstrata ē. q̄ huā
na. s. et dīna. **A**ccepit q̄ppe ut hō:
effudit ut dō. **N**os at̄ accipe q̄dē. hō
donū possuq; p̄ modulo nō: effū
dē at̄ sī alios nō utiq; possuq;. s. ut
hoc fiat deū sup̄ eos a q̄ hoc effiat
iūctū. **R**ūq; q̄ possuq; q̄z ubi iā
p̄cessat de p̄e sp̄s sc̄s. q̄n nata ē sīq;
an nōdū p̄cesserat. **E**t illo nato de
utq; p̄cessit. ubi nlla s̄ t̄pa. **S**i po
tuim⁹ q̄z ubi iūctū t̄pa. volūtē
p̄us de huāna mētē p̄cedē. ut q̄rat
q̄d iūctū p̄les vocet. **Q**ua iā par
ta seu gēita volūtās illa p̄fiat. eo
fine rēq̄scēs. ut q̄ fūd̄ appetit⁹ q̄
rētis. sit adz fructis. **E**t iā de utroq;
id ē de gignētē mētē. q̄ de gēita no
tione t̄p̄ de parētē et p̄le p̄cedat.
Nō p̄nt p̄sus ista ibi q̄n. ubi n̄
ex t̄pe i choat. ut oseq̄ta p̄ficiat in
t̄pe. **Q**ua p̄ q̄ p̄t̄ itelligē sine t̄pe
gnācōz filij de p̄e: itelligat s̄n t̄pe
p̄cessiōz sp̄s sc̄s de utq;. **E**t q̄ p̄t̄ itel
ligē t̄eo q̄d ait filij. sic h̄t p̄z vitā
i sc̄ip̄s. sic dedit q̄ f̄o vitā h̄rē i sc̄e
ip̄s. nō s̄n vitā exn̄ta iā filio vitā
p̄e; dedisse. s. ita eū s̄n t̄pe genuit
se ut vitā quā p̄z filio gignēdo de
dit. coetha sit vite p̄is q̄ dedit. in
telligat. sic h̄z p̄z i sc̄ip̄s. ut de illo
p̄cedat sp̄s sc̄s. sic dedisse f̄o ut de i
p̄cedat idē sp̄s sc̄s. **E**t utq; s̄n t̄pe
Utq; ita dōm sp̄m sc̄m de p̄e p̄cedē
ut itelligat et q̄ p̄cedit de f̄o de p̄e
ēē filio. **I**n ei quicq; h̄t de p̄e h̄z sīq;

de p̄e utiq;. ut de illo p̄cedat sp̄s
sc̄s. **S**i nlla ibi t̄pa cogitē que
h̄nt p̄us i postiq;. qz ibi oīo nlla
s̄. **Q**uō ḡ nō absurdissē filius
dicēt̄ amboz. cū sic filio p̄estat
eēnā s̄n m̄as t̄pis. s̄n vlla mu
tabilitate nē de p̄e gnācōz ita
sp̄m sc̄s p̄stet eēnā s̄n vllō m̄
as t̄pis. sine vlla m̄tabilitate nē
de utroq; p̄cessiō. **I**deo em̄ cū
sp̄m sc̄m gēitū nō dicit. dicē
t̄n nō audem⁹ i gēitū. ne i h̄ vō
blō ut duos p̄es i illa t̄m̄tate.
I duos q̄ nō s̄t de alio quis p̄ia
suspicet. **P**̄t̄ ei solus nō ē de a.
idō sol⁹ appellat̄ ingēit⁹ nō q̄
dē in sc̄ip̄s. s. i s̄uetudinē dispu
tāciū. et de tāta rē sermōz q̄
lē valuerit p̄fēnā. **F**ilij at̄
de p̄e nat⁹ ē. et sp̄s sc̄s de p̄e
p̄ncipalr. et ip̄s s̄n vllō it̄ual
lo t̄pis dātē. cōit̄ de utq; p̄cedē.
Dicēt̄ autē filij p̄is et filij.
si q̄d abhouet ab oīm sanoy
sensibz eū ābo genuisset. **N**ō
iḡ ab utroq; ē gēit⁹: s. p̄cedit
ab utq; amboz sp̄s. **V**er⁹ qz i
illa coetha et eqli et it̄orpali
et it̄effabili et im̄ūbili atq; i
sepabili t̄m̄tate diffiallīmū ē
gnācōz a p̄cessiōē distingūē.
sufficiat i t̄erz eis q̄ excedi nō
valēt āplij id q̄d de hac rē in
s̄mone quodā p̄fēndo ad aures
p̄pli x̄am d̄m⁹. dictūq; o sc̄p̄m.

Quid ad p[ro]p[ri]um disputatū sit de
differe[n]tiā g[ra]tis filij et p[re]cedē[ti]s sp[irit]us

Ter cetā et cū p[er] s[an]c[t]u[m] c. xxvii.
sc[ri]ptāz s[an]c[t]az testimoia docuisse de
utroq[ue] p[re]cedē[ti] sp[irit]u s[an]c[t]o. si g[ra]tis m[ag]is
et de p[re] et de filio p[re]cedit sp[irit]us s[an]c[t]us.
cur filius dixit de p[re]cedē[te] p[re]cedē[te]. Tur-
putas. n[on] q[uod] ad s[ol]et r[ati]o[n]e q[uod] ip-
sius ē de quo et ipse ē. p[er] ē r[ati]o[n]e
a doct[ri]na nō ē mea: s[ed] ei[us] q[ui] m[ag]is
me. Si i[tem] hic itelligit[ur] ea doct[ri]na
quā t[ame]n dixit nō suā. s[ed] p[re]s[ent]is: q[uon]i-
a t[ame]n g[ra]tis h[ic] itelligēdus ē. et de ipso
p[re]cedē[te] sp[irit]us s[an]c[t]us. ubi sic ait. de p[re]
p[re]cedit. ut nō dicet. de me nō p[re]-
cedit. A quo at h[ic] f[aci]t ut sit de[us].
ē em de deo d[omi]n[u]s: ab illo h[ic] utiq[ue]
ut et de illo p[re]cedat sp[irit]us s[an]c[t]us. Et
p[er] hoc de filio p[re]cedit: sic p[re]cedit
de p[re] ab ipso p[re] h[ic]. Hic utiq[ue]
et i[tem] itelligit[ur] q[uod] a talib[us] q[ui]les
nos sum[us] itelligi p[oss]u[n]t: cur nō di-
cat natus ē. s[ed] p[er] q[uod] p[re]cedē[te] sp[irit]us s[an]c[t]us.
Q[uon]ia si et ipse filius dicit[ur]. ambo[rum]
utiq[ue] f[aci]t dicit[ur]: q[uod] absurdissim[um] ē.
Filius app[er]t[ur] n[on] ē duor[um]: n[on] p[re]s[ent]is et
m[ag]is. Absit at ut m[ag]is deū patre[m]
et deū filiū t[ame]n ad suspicem: q[uon]ia n[on]
f[aci]t h[ic] h[ic] filius et ex p[re] et ex matre
p[re]cedit: s[ed] cū i[tem] m[ag]is p[re]cedit ex p[re].
nō t[ame]n p[re]cedit ex m[ag]is. Et cū i[tem] hac
lucē p[re]cedit ex m[ag]is: nō t[ame]n p[re]cedit
ex p[re]. P[er] p[re]s[ent]is at s[an]c[t]us nō de p[re] p[re]-
cedit i[n] filiū. et de filio p[re]cedit ad
s[an]c[t]ificandā creaturā: s[ed] filius de utroq[ue]

p[re]cedit. q[uon]ia hoc filio p[re]cedit. ut q[uod]
admod[um] de se. ita de illo p[re]cedat. Reg[is]
ei possu[n]t dicit[ur]. q[uod] nō sit vita sp[irit]us s[an]c[t]us.
cū vita p[re]cedit vita sit f[aci]t. ac p[er] hoc sic
p[re]cedit cū h[ic]at vita i[n] seipso dedit et h[ic]
vita h[ic] m[ag]is semetipso. sic dedit ei vi-
tā p[re]cedē[te] de illo. sic p[re]cedit et de seipso.
Hec de illo s[an]c[t]ione i[n] h[ic] lib[ro] n[ost]r[um]
tuli: s[ed] fidelib[us] nō i[n] fidelib[us] loquē[ur].
Hec si ad h[ic] p[ro]p[ri]etate d[omi]nandā et ad
vidēda ista q[uod] vera sit. que i[n] eoru[m]
m[en]te s[an]c[t]e nec tā sic s[an]c[t]e. ut tres p[er]sone
sit. s[ed] oia tā h[ic] s[an]c[t]e q[uod] vna p[er]sona ē.
m[ag]is p[ro]dona s[an]c[t]e q[uod] nō de ulla sūma t[ame]n
m[en]tate q[uod] d[omi]n[u]s ē credūt p[er] q[uod] i[n] fac-
l[us] i[n]uēit q[uod] p[re]cedit liq[ui]dissimā reddi
b[er]et q[uod] ab hu[m]ana m[en]te tarda s[an]c[t]e i[n]
f[aci]t nō capit. Et t[ame]n cū m[ag]is d[omi]n[u]s
credidit s[an]c[t]is s[an]c[t]is t[ame]n v[er]itatis tes-
tib[us] agat orādo et q[ui]endo et b[er]n[ard]o v[er]it[as]
do ut itelligat. id ē. ut q[uon]iā videt
p[er]t[ur] videat m[en]te. q[uod] tenet fide. Q[uod]
hoc p[ro]hibeat: p[ro]mo v[er]o ad hoc quis
nō hortet[ur]. Si at p[ro]p[ri]etate negādū pu-
tat ista ē q[uod] nō ea valet ceas m[en]-
tib[us] cernē. debet et illi q[uod] ex nat[ur]e
sua cea s[an]c[t]e s[ol]e ē negare. Lux ergo
lucet i[n] teneb[is]. Et si eā t[ame]n nō co-
p[re]hendūt. illu[m]inent[ur] dei dono p[re]s[ent]is
deo ut sit fideles. et i[n]cipiat ē lux
i[n] cōp[re]hensio[n]e infidelium. Atq[ue] hoc p[ro]p[ri]etate
s[an]c[t]o fudamēto edificent[ur] ad vidēda
q[uod] credūt. ut aliqui possit vidē. Et
ei x[rist]us iteq[ue] i[n] t[ame]n vidēda ē. s[ed] m[ag]is
hoc ardat q[uod] ita s[an]c[t]i atq[ue] visū est.

Et ei q[uod] ita dicit[ur]:
ut vidi i[n] ois nō
possunt

ut futū ac videntū iā nō spet
nō puerit ad xpm. quā sine fide vi
sedus ē. **Q**ntū vō attinet ad illā su
mā ineffabilē incorpale īmūbile
nāz p ītelligēciā vtrūqz cernendā
nūqz se meliū regere dūtaxat fidi
regla acies huāne mētis exeret. q
ī eo quīpe hō ī sua natā meliū ce
rens aīalibz meliū ē cetis aīe sue
ptibz hē qd ē ipsa mēs. au qdā rē
īuisibilū tributū ē visū. et au tū
ī loco supiore ī tūore hōrabilē pfi
dēt iudicāda oīa nūciāt et corpis
sensa. ī qā nō ē supior. au pōdita
regēda ē nō dō. **V**erū mē her q mē
ta iā dixi. ī nō illiū sūme tūtatē
īeffabilitate dignū me dixisse au
deo pfiti. s; dfiti potā mīrificatā
scāz eā ex me īualuisse nec potius
se me ad illā. **P**u aīa mea ubite
ēē sentis. **V**bi iaces a' ubi stas. do
nec ab eo q ppiat fēs ē oībz mī
tatibz tuis sanent oēs lāguores
tui. **A**gnosce te ēte ī illo ēē stablō
quo samaitanū ille pduxit eū q
reppit a latrombz mltas inflicto
vīmbz semiuuū. Et tū mltā vā
vidisti nō his oīal qbz vident cor
pa colorata: s; his p qbz orabat.
q dicebat. oīdī mei videāt eqtate
Repe g mltā vā vidisti ea q dis
seruisti ab ea luce q tibi lucente
vidisti. **A**ttolle oīdōs ī ipsā lucē. ī
eos ī ea fige si potes. **S**i ēi videb
q distet natitas vbi dei a pressioe

domi dei: ppe qd filiū vīngentiū
nō de pīe gemitū. alioqū fīz eā
ēet. s; pcedē dixit spm scm. **V**n
cū sic cōs qdā dīstāciā pūer
filiū et āboy sps. nō āboy quod
absit dō ē filiū. s; ad hoc dilua
de pspicueqz cernendū nō potes
ibi facie fige. **S**ic nō potes. ve
rū dico. mī dico. **E**t nō possi scō.
Ipā tū ē oīdit mē tā illa illam
qbz te sūme illiū quā fixis oīal
dīstāciā nōdū vales pīgine tūf
agnosce. **I**pā oīdit tibi ūbū ve
rū ēē m te. qū de scā tua gūmē
id ē qū qd scimū dīcā. ī si nīllū
gētis ligua significante voce ūp
feramū p cogite. s; ex illo qd nō
uimū cogitā mā fōrmet. **S**icqz
īacie cogitatis ymago sūma q
cōis eā quā mēoria dīnebat
īsta duo sū velut parēte ac p
lē tūa volūtate sū dīlcone iūge
te. quā qdē volūtate de agnōce
pcedē. **N**ec ēi vlt qd oīo qud
quale sit nescit. **N**ō tū ēē cogi
omīs pīgine. ī īo qndā ī hac re
ītelligibile natitatis ī pcessiois
īīnuari dīstāciā. **Q**m nō ē hoc
cogitāde cōspit. qd appetē. ūt
ēē pīuū volūtate. **T**ermit dīst
mīqz q pē. **P**otuiisti et tu qūis
nō potuisti neqz possis explīcā
sufficiēti eloqō qd mē nūbila
īlīudīnū corpaliū q cogitā
omībz huāms oīatīfā nō desī

nūt. vix vidisti. **P** illa lux que
nō ē qđ tu. a hoc ē oñdit ad ēē il
las īcorpeas silitudines corporū.
a aliud ēē vey qđ eis īpbatīs ī
telligētia dīuēn. **H**ec et alia sili
certa oñt tuis ītioribz lux illa
mōstrauit. **Q**ue ī cā est cur aae
fira īpsā vīdē nō possis? n̄ uti
qđ īfinitas. **E**t qđ cū ē feat? n̄
utiqz īmītas. **Q**uē g sanāt oēs
lāguores tuos? n̄ qui p̄piciat fit
oibz īmītatibz tuis. **L**ibz itaqz
istū iā tandē aliqñ p̄caāe me
hī qđ disputatōe dcludā.

Dne dō n̄ credī ī te p̄rīz
et filiū a spm̄ scm̄. **N**ez
ēī dīcēt vītas. itz baptizate ge
tes ī nōe p̄rīz a f. a sp̄. n̄ t̄m̄tas.
Nec baptizai nos iubēs dñe dō
īcīqz nōīz. qđ nō est dñs dō. n̄ dī
ceret voce dīna. **A**udi īfīl dñs dō
tu dō vng ē. n̄ t̄m̄tas ita cēs ut
vnus dñs deus cēs. **E**t si tu dō
p̄r īpē cēs. et fīqz ūbū tuū īh̄s
xps. n̄pē cēs et donū vrm̄ sp̄s sc̄s.
nō legēm̄ ī lris vītātīs. m̄sīt
dō filiū suū. nec tu vngēite dīcēs
de spū sc̄o. quē mītēt p̄r ī nōmē
meo. a quē ego mītā v̄b a p̄rē.
Ad hāc regulā fidei dīgēs īntē
aonē meā qñtū potui. qñtū me
posse feasti qñtū te a dēscīdēu
itellā vīdē qđ credīdī. et mltū
disputaui a laboraui. **P**ne dō
m̄s vna spēs me exaudi me ne

fatigatqz noli te qñrē: s̄ querā facē
tuā sp̄ ardent. **T**u da qñrēdī vīres
qđ īuēnī te feasti a magī magīsp̄ ī
uēīdī te spē dēdīstī. **C**orā te ē fir
mitas a īfinitas mea. **I**llā serua:
īstā sana. **C**orā te ē scīā a īgnorān
mea. **V**bi m̄ apuīstī: suscipe ītītē.
Vbi clausīstī: apī pulsatī. **N**e īne
rī tu? ītelligā te: dīlīgā te. **A**uge
ī me īstā: donec me reformēs ad ī
tegr̄. **P**ao sc̄ptū ēē. ī mltalōqō nō
effugies p̄rīz. **S**z vīnā p̄dīcādo v̄
bū tuū a laudādo te t̄m̄mō te loq
rer. nō solū fugere p̄rīz. s̄ mēitū
bonū acq̄rere. qñlibz mltū sic loq
rer. **N**eqz ēī hō de te bīs p̄rīz p̄pēt
ḡmano ī fide fīdīo suo. cū sc̄p̄sīc. d.
Pōica v̄bū. īstā oportūe īportūne.
Rūqz dīcēdū est īstū nō mltū locū
tū. qđ nō solū optūe. vey ī īportūe
v̄bū tuū dñe nō tacebat. **S**z īdō nō
erat mltū: qz t̄m̄ eāt nātū. **L**ibā
me dō m̄s a mltalōqō qđ p̄rīz ī
tā īaīā mea m̄sā ī sp̄cū tuo a cō
fugiente ad m̄āz tuā. **N**ō ēī cogita
tōibz taceo: et taces voabz. **E**t si qđ
dē nō cogitare n̄ qđ placēt ē. nō v
tiqz rogare ut me ab hoc mltalōqō
libares. **P**z mltē s̄ cogitatōēs mee
tales q̄les nōstī cogitatōēs hōīmū.
qm̄ vane s̄. dona m̄ nō eis d̄setīz.
Et si qñ me dēlcānt eas īchīlōz
īp̄bare. nec ī eis v̄d̄ dormitando
īmorāī. nec ī t̄m̄ valeāt ap̄d me
ut aliqđ īopa mea p̄cedat ex ill̄.

sed ab eis mea salū sit tuta sūa.
tuta dīa. te tuete. **B**aptes quidā
cū de te loqret̃ in libro suo q̃ ecclēsi
astūq̃ p̃po noīe iā vocat̃. mīta ī
q̃t dīam? ī nō pueim? ī cōsūma
tio sermonū vniūsa ē ipse dūq̃
puenerim? ad te: cessabūt mīta
ista q̃ dīa? ī nō pueim? **E**t mae
bis vñq̃ oīa m oībz. et sine fine
dicem? vñū: laudātes te ī vñū. ī
īte facti et nos vñū. **D**ñe dē vne
tūtas dē. q̃cūq̃ dixi ī his libris
de tuo agnoscat̃ et tuū: si qua de
meo. et tu ignosce et tuū. .

Replicat̃ libri s̃i **A**ug̃s̃ epi de tri
nitatē p̃ manū s̃is h̃erici de mer
denborch ad laudē dei ip̃o die ī
uocāōis corp̃is s̃i steph̃i p̃thōm̃
Anno dñi m̃ ccc̃ lxxvij.

Sermo augustini epi de s̃m trinitate.

Olym̃is s̃cōz auctōr.
libroz hoc nobis aī
agit. ut r̃e de deo
credam? eūq̃ tota
aī itenāōe amem? **H**z mētis huā
ne visio īualida ē ad aspiciendā
dīne maiestatis excellētissimā lu
cē. n̄ iustae fidei ī dīcōis dīma do
nāte grā illustret̃ splēdore. **E**pp̃
dīma votis oībz postulāda ē grā
vt mūdēt ocl̃s cordis ad videndū
q̃ p̃po sit tūtas vñq̃ solus ī veiq̃
dē: et q̃ r̃e p̃r ī fīq̃ ī sp̃s s̃c̃s vñq̃

eūq̃ dē s̃b̃stācie ut eēcie dicat̃.
credat̃. ītelligat̃. **A**d h̃a s̃a s̃a
sime visiois b̃tūdīnē n̄ p̃ fide
m̃dato corde nēo attingē pont̃.
dicēte ip̃a vītate. **H**z m̃do cor
de: qm̃ ip̃i dēū videbūt. **H**er ṽo
visio nō carnalibz estimāda ē
ocul̃ cerni posse. s̃ p̃uro mētis
ītūtu d̃sidāda ē: s̃c̃d̃ q̃ s̃a
sp̃s grā m̃e mētis aac̃ illustre
dignabī. **P**inde oīs aīa r̃ona
lis etate cōgrua discat̃ fidē ca
tholicā. maxīe p̃p̃li x̃am p̃di
catōres. et ecclīaz dei doctōres.
ut possit vītati cōtradictibz re
sistē. ī ca. **C**holicā pacē amā
tibz p̃desse. **C**redim? s̃a t̃a
tūtatē. id ē patrē ī filiū ī s̃s
vñū dēū oīpotentē. vñq̃ s̃b̃ne.
vñq̃ eēcie. vñq̃ p̃tātis. ara
torē oīm cātūaz. a quo oīa p̃
quē oīa. ī quo oīa. p̃rēz a semet
ip̃o. nō ab alio. filiū a p̃rē ge
tū. dēū ṽez de deo ṽero. lumē ve
rū de lumē ṽeo. nō tñ duo lumē
s̃ vñū lumē. **S**p̃m s̃m a p̃rē ī
filio p̃cedentē. coeql̃e. cōs̃balē
coeternū p̃rē ī filio. **P**rē ē plen?
dē ī se. filio plen? dē a p̃rē geit?
sp̃s s̃c̃s plen? dē a p̃rē filioq̃ p̃
cedēs. **N**ō tñ tres deos dīa. s̃
vñū dēū oīpotentē. etnū. īui
sibilē. īcōmutabilē. q̃ totq̃ vbi
q̃ ē. totus vbiq̃ p̃ns ē. nō p̃ p̃
tes dīsus. s̃ totq̃ ī oībz nō loca